

پراڻو عهدنامو

يعني توريت، زبور ۽ نبين جا صحيفا

پراٽو عهدنامو

يعني توريت، زبور ۽ نبين جا صحيفا

The Old Testament in Sindhi

Illustrations by Horace Knowles
© The British & Foreign Bible Society 1954, 1967, 1972

Additions and amendments by Louise Bass
© The British & Foreign Bible Society 1994

Maps © United Bible Societies

The illustrations of the temple and gateway reproduced in Ezekiel are originally of E. J. Brill from *Der Temple von Jerusalem*, vol 2 (1980), by Th. A. Busink.
The illustrations of the altar in Ezekiel are originally of J. C. B. Mohr (Paul Siebeck) from *Der Verfassungsentwurf des Ezechiel* (1957) by G. Fohrer and K. Galling.
The illustrations have been reproduced from Leslie C. Allen, *Ezekiel 20-48*, Word Biblical Commentary, Vol 29, Word Books, Publisher, Dallas, Texas, 1990 found on pages 231 and 258.
Permissions were sought but contact information unavailable for original publications.

سال 2009ع

تعداد 1000

چيائيندڙ: پاڪستان بائبل سوسائٽي انارڪلي لاهور 54000

ڪراچي آفيس: فاطمه جناح روڊ ڪراچي 75530

فهرست

<p>763 یرمیاہ</p> <p>833 زاریون</p> <p>842 حزقي ایل</p> <p>899 دانیال</p> <p>916 هوسیع</p> <p>930 یوایل</p> <p>935 عاموس</p> <p>945 عبدیاه</p> <p>947 یونس</p> <p>950 میکاه</p> <p>959 ناحوم</p> <p>963 حبقوق</p> <p>967 صفنیاه</p> <p>972 حجي</p> <p>974 زکریاه</p> <p>984 ملاکي</p> <p>انجيل شريف يعني عیسیٰ مسیح جي نئين عهدنامي</p> <p>988 جو تعارف</p> <p>989 بني اسرائيل جي مرکزی عبادت گاهه</p> <p>992 خاص لفظن جي سمجھائي</p> <p>1002 خاص لفظن جا چونڊيل حوالا</p> <p>1033 نقشا</p>	<p>9 پیدائش</p> <p>57 خروج</p> <p>99 لاوي سرشتو</p> <p>129 ڳائڻا</p> <p>168 شريعت جو دور</p> <p>207 يشوع</p> <p>230 رهبر</p> <p>254 روت</p> <p>259 1. سموئيل</p> <p>292 2. سموئيل</p> <p>321 1. بادشاهه</p> <p>353 2. بادشاهه</p> <p>385 1. تواريخ</p> <p>413 2. تواريخ</p> <p>448 عزرا</p> <p>458 نحمياہ</p> <p>474 آستر</p> <p>482 ايوب</p> <p>524 زبور</p> <p>628 چوڻيون</p> <p>665 واعظ</p> <p>675 راڳن جو راڳ</p> <p>683 يسعياہ</p>
---	--

بائيبيل مقدس جو تعارف

بائيبيل مقدس جو هي سنڌي ترجمو عبراني ٻوليءَ جي اصلي مسودي جي مطلب کي صاف ۽ صحيح طور بيان ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو، جنهن ۾ عام فهم لفظ ۽ محاورا استعمال ٿيل آهن، جيڪي سنڌي ڳالهائيندڙن جي هر طبقي لاءِ قابل قبول آهن. هن مان مقصد اهو آهي ته خدا جي ڪلام جي مضمون ۽ پيغام کي معياري، عام فهم ۽ فطري سنڌي ٻوليءَ ۾ پيش ڪجي ۽ پڙهندڙن کي اصلي عبراني مسودي جي گهڻي کان گهڻي ڄاڻ مهيا ڪجي.

هي سنڌي ترجمو پاڪستان بائيبيل سوسائٽيءَ طرفان ترجمو ڪري سڄي دنيا ۾ سنڌي ٻولي ڳالهائيندڙن جي استعمال لاءِ شايع ڪيو ويو آهي. پاڪستان بائيبيل سوسائٽيءَ کي يقين آهي ته هن ترجمي جي پڙهڻ ۽ مطالعي ڪرڻ سان ماڻهو نه رڳو سمجهه حاصل ڪندا، بلڪ خدا ۾ ايمان جي وسيلي بچاءَ جي اميد پڻ حاصل ڪندا، جنهن خدا سڀني ماڻهن لاءِ هن خوشخبريءَ جو حصول ممڪن بڻايو آهي.

بائيبيل مقدس جا ٻه حصا آهن، پراڻو عهدنامو ۽ نئون عهدنامو. هن واليم ۾ رڳو پراڻو عهدنامو شايع ڪيو ويو آهي، جڏهن ته نئون عهدنامو الڳ ڇپيل آهي. اهڙيءَ طرح ٻنهي ڪتابن ۾ بائيبيل مقدس جو پورو مواد دستياب آهي. پڙهندڙن جي مدد لاءِ پراڻي عهدنامي جي هن واليم ۾ خاص مددگار ڳالهيون شامل ڪيون ويون آهن، جڏهن ته نئين عهدنامي جون ڪجهه ڳالهيون پڻ هن واليم جي آخر ۾ ڏنيون ويون آهن. اهي هيٺ بيان ڪجن ٿيون:

1. بائيبيل مقدس جي هر ڪتاب جي شروعات ۾ انهيءَ ڪتاب جو تعارف ڏنو ويو آهي.
 2. مقدس ڪتاب جي هر ٽڪري جي مضمون کي واضح ڪرڻ ۽ مطالعي ۾ آسانيءَ لاءِ هر ٽڪري تي مضمون مطابق عنوان ڏنو ويو آهي. ڪن عنوانن جي هيٺان انهن سان ملندڙ جلندڙ مضمونن جا حوالا پڻ ڏنا ويا آهن.
 3. پراڻي ۽ نئين عهدنامي ۾ استعمال ٿيندڙ ڪن خاص لفظن جي سمجهائي هن واليم جي آخر ۾ ڏني وئي آهي.
 4. خداوند خدا جو مقدس خيمو ۽ انهيءَ کان پوءِ يروشلم ۾ جيڪو مقدس هيڪل اڏيو ويو، تن کي بني اسرائيل جي عبادت ۾ مرڪزي حيثيت حاصل هئي. انهن ٻنهي مقدس عبادت گاهن ۽ انهن ۾ استعمال ٿيندڙ سامان جو بيان ۽ انهن جون مختلف تصويرون پڻ هن واليم جي آخر ۾ ڏنيون ويون آهن.
 5. هن واليم جي آخر ۾ پراڻي توڙي نئين عهدنامي جي جاگرافيائي حالات ۽ مقامات کي سمجهڻ لاءِ نقشا پڻ ڏنا ويا آهن.
 6. مقدس ڪتاب ۾ ڪن غير واضح ڳالهين تي نشان ڪيو ويو آهي ۽ پراڻي ۾ انهن جي وضاحت ڏني وئي آهي.
 7. پراڻي ۾ آيت سان تعلق رکندڙ ڪلام مقدس يعني پراڻي ۽ نئين عهدنامي جي مختلف آيتن جا حوالا پڻ ڏنا ويا آهن، جن جي مطالعي سان وڌيڪ معلومات حاصل ڪري سگهجي ٿي. مثال طور پراڻي ۾ زبور جي ڪتاب جي زبور 62 جي آيتن 11-12 سان تعلق رکندڙ هي حوالا لکيل آهن: 12-11:62 ايو 11:34، ير 10:17، مت 27:16
- ايو 11:34 جو مطلب آهي ته زبور 62 جي آيتن 11-12 سان تعلق رکندڙ آيتن لاءِ ايوب باب 34 جي آيت 11 ڏسو.
- ير 10:17 جو مطلب آهي ته زبور 62 جي آيتن 11-12 سان تعلق رکندڙ آيتن لاءِ يرمياہ باب 10 جي آيت 17 ڏسو.
- مت 27:16 جو مطلب آهي ته زبور 62 جي آيتن 11-12 سان تعلق رکندڙ آيتن لاءِ متي باب 16 جي آيت 27 پڻ ڏسو.

مقدس ڪلام جي مڪمل ڪتابن جي نالن جي فهرست سان گڏ انهن جا مخفف هيٺ ڏجن ٿا، جيڪي پاڻ ۾ تعلق رکندڙ آيتن جي حوالن ۾ استعمال ٿين ٿا.

پراڻو عهدنامو

مخفف	ڪتاب	مخفف	ڪتاب	مخفف	ڪتاب
دان	دانيال	2.توا	2.تواريخ	پيد	پيدائش
هوس	هوسيع	عز	عزرا	خر	خروج
يوا	يواييل	نحم	نحمياه	لاو	لاوي سرشتو
عا	عاموس	آس	آستر	گا	گائاتو
عبد	عبدياه	ايو	ايوب	شر	شريعت جو دور
يون	يونس	زب	زبور	يش	يشوع
ميك	ميكاه	چوڻ	چوڻيون	رهم	رهمير
ناح	ناحوم	وا	واعظ	رُوت	رُوت
حبق	حبقوق	را	راگن جو راڳ	1.سم	1.سموئيل
صف	صفنياه	يس	يسعياه	2.سم	2.سموئيل
حجي	حجي	ير	يرمياہ	1.با	1.بادشاهه
زڪ	زڪرياه	زار	زاريون	2.با	2.بادشاهه
ملا	ملاڪي	حز	حزقي ايل	1.توا	1.تواريخ

نئون عهدنامو

مخفف	ڪتاب	مخفف	ڪتاب	مخفف	ڪتاب
عبر	عبرانيين	اف	افسبين	مت	متي
يع	يعقوب	فل	فليپين	مر	مرقس
1.بپ	1.بپرس	كل	ڪلسين	لو	لوقا
2.بپ	2.بپرس	1.ٿس	1.ٿسلونيڪين	يو	يوحنا
1.يو	1.يوحنا	2.ٿس	2.ٿسلونيڪين	رس	رسولن جا ڪم
2.يو	2.يوحنا	1.تم	1.تيمٿيس	رو	رومين
3.يو	3.يوحنا	2.تم	2.تيمٿيس	1.ڪر	1.ڪرنٿين
يهو	يهوداه	طيظ	طيظس	2.ڪر	2.ڪرنٿين
مڪا	مڪاشفو	فل	فليمون	گل	گلٿين

مقدس ڪلام جي ڪن ترجمن ۾ اصلي مواد ۾ استعمال ٿيل ڪن غير واضح جملن يا لفظن جو ترجمو ڪندي ان جي هڪ کان وڌيڪ ممڪن معنائن جي تشريح لاءِ هيٺ پيرائڻي ۾ تفصيل ڏنو ويندو آهي. پر هن سنڌي ترجمي ۾ پڙهڻ وارن کي مونجهاري کان بچائڻ لاءِ اڪثر ڪري انهن جملن يا لفظن جي هڪڙي ئي ممڪن معنيٰ کي ترجمي ۾ ئي ظاهر ڪيو ويو آهي، جيڪا ترجمي ڪرڻ وقت تحقيقات مان وڌيڪ درست معنيٰ سمجهي وئي.

بائبل مقدس جي هن سنڌي ترجمي ۾ استعمال ٿيل نالا پاڪستان بائبل سوسائٽيءَ جي اردو ترجمي ۾ استعمال ٿيندڙ نالن واري هجي ۾ لکيا ويا آهن. پر ڪن جاين تي انهن جي هجي مختلف آهي، ڇاڪاڻ جو:

1. جيڪي نالا سنڌيءَ ۾ عام استعمال ٿين ٿا تن کي هن ترجمي ۾ ساڳي سنڌي هجي ۾ لکيو ويو آهي.

2. ڪي نالا جن جا عبراني لفظ سنڌي ٻوليءَ جي لفظن سان ملن ٿا سي انهيءَ مطابق لکيا ويا آهن.

3. ڪلام مقدس جي اصلي مسودي ۾ ڪن ساڳين ماڻهن يا جاين جا نالا هڪ کان وڌيڪ بيان ڪيل آهن. پر هن سنڌي ترجمي ۾ جتي انهيءَ ٻئي نالي جو ڪو خاص مقصد نه آهي اتي ان جو هڪڙو ئي عام نالو استعمال ڪيو ويو آهي، انهيءَ لاءِ ته پڙهندڙ ساڳي شيءِ جي ٻن نالن مان ٻه مختلف شيون نه سمجهن. مثال طور عبرانيءَ ۾ هڪڙي ئي ملڪ لاءِ ٻه نالا ڏنل آهن يعني ”سعير“ ۽ ”ادوم“، جڏهن ته هن ترجمي ۾ اڪثر ڪري ”ادوم“ استعمال ڪيو ويو آهي.

پراڻي عهدنامي جو تعارف

بائبل مقدس ٻن حصن ۾ ورهايل آهي، يعني پراڻو عهدنامو ۽ نئون عهدنامو. پراڻو عهدنامو اوڻيتاليهن مقدس ڪتابن جو مجموعو آهي، جيڪي هن واليم ۾ شامل آهن. انهن جي اصلي مسودن ۾ ارامي ٻوليءَ جي چند ٻارن کان سواءِ باقي سڀ ڪتاب عبراني ٻوليءَ ۾ لکيل آهن. پراڻي عهدنامي جي ترتيب کي آسانيءَ سان سمجهڻ لاءِ ان ۾ موجود ڪتاب هيٺين پنجن عنوانن ۾ ورهائي سگهجن ٿا:

1. توريث شريف: بائبل مقدس جي پهرين پنجن ڪتابن کي توريث شريف سڏيو وڃي ٿو، جن جا نالا پيدائش، خروج، ڳاڻاڻو، لاوي سرشتو ۽ شريعت جو دور آهن. انهن ڪتابن ۾ خداوند جي شريعت لکيل آهي، جيڪا حضرت موسيٰ جي معرفت بني اسرائيل قوم کي ڏني ويئي. ”توريث“ لفظ جي معنيٰ آهي ”شريعت“.
2. تواريخي ڪتاب: انهن ڪتابن ۾ بني اسرائيل جي تواريخ ڏني وڃي ٿي. حضرت موسيٰ جي وفات کان پوءِ بني اسرائيل قوم جي ڪنعان ملڪ ۾ داخل ٿيڻ، اتان سندن جلاوطن ٿي وڃڻ ۽ پوءِ جلاوطنيءَ کان موٽي پنهنجي وطن اچڻ تائين جو تفصيلي احوال بيان ڪيل آهي. يشوع، رهبر ۽ روت نالي ڪتابن ۾ بني اسرائيل جي بادشاهن کان اڳ واري تواريخ تحرير ٿيل آهي. 1 ۽ 2 سموئيل، 1 ۽ 2 بادشاهه، 1 ۽ 2 تواريخ نالي ڪتابن ۾ بادشاهن جي دور جو بيان آهي. عزرا، نحميا ۽ آستر نالي ڪتابن ۾ بني اسرائيل جي جلاوطنيءَ کان پوءِ وارين ڳالهين جو ذڪر بيان ڪيل آهي.
3. شاعريءَ جا ڪتاب: شاعريءَ وارن ڪتابن کي حڪمت وارا ڪتاب پڻ سڏيو وڃي ٿو. انهن ۾ ايوب، زبور، جنهن ۾ اڪثر ڪري حضرت داؤد جا زبور شامل آهن، چوٿيون، واعظ ۽ راڳن جو راڳ، جيڪي عام رواجي طور حضرت سليمان جا لکيل سمجهيا وڃن ٿا، تن کان علاوه زاريون نالي ڪتاب پڻ شامل آهي.
4. نبين جا وڏا صحيفا: هنن چئن وڏن ڪتابن جا نالا نبين جي نالن پٺيان ڏنا ويا آهن يعني يسعيا، يرميا، حزقي ايل ۽ دانيال. انهن وڏن صحيفن ۾ بني اسرائيل جي لاءِ خداوند جا مختلف پيغام ڏنل آهن.
5. نبين جا ننڍا صحيفا: نبين جي معرفت مليل خداوند جا هي پيغام وڏن صحيفن کان ننڍا آهن. انهن جا نالا به نبين جي نالن پٺيان ڏنا ويا آهن، يعني هوسيع، يوايل، عاموس، عبدياه، يونس، ميڪاه، ناحوم، حبقوق، صفيياه، حجي، زڪرياه ۽ ملاڪي.

پيدائش

توريت شريف جو پهريون ڪتاب

تعارف

هن مقدس ڪتاب جو نالو ”پيدائش“ آهي، چوتهه هن ۾ سڄي ڪائنات جي پيدا ٿيڻ جو ذڪر آهي. هن ڪتاب ۾ انسانذات جي اصل نسل، دنيا ۾ گناهه ۽ تڪليفن جي شروعات ۽ انسانذات سان خدا جي هلت چلت جي طريقي بابت معلومات ڏنل آهي. پيدائش جي هن ڪتاب کي ٻن مکيه حصن ۾ ورهائي سگهجي ٿو. 1. باب 1-11 ۾ دنيا جي پيدائش ۽ انساني نسل جي شروعاتي تواريخ جو ذڪر آهي. انهن بابن ۾ حضرت آدم ۽ بيبي حوا، قابيل ۽ هابيل، نوح نبي ۽ ٻوڏ ۽ بابل واري مناري جو احوال ملي ٿو. 2. باب 12-50 ۾ بني اسرائيل جي ابتدائي ابن ڏاڏن جو احوال ملي ٿو. انهن مان پهريون حضرت ابراهيم آهي، جيڪو پنهنجي ايمان ۽ خدا جي فرمانبرداريءَ جي ڪري قابل ذڪر آهي. تنهن کان پوءِ سندس پٽ حضرت اسحاق، سندس پوٽو حضرت يعقوب، جنهن کي اسرائيل به سڏيو ويندو آهي ۽ انهيءَ جي ٻارهن پٽن، جن سان بني اسرائيل جا ٻارهن قبيلا ٺهيا، تن سڀني جي زندگيءَ جو احوال ملي ٿو. انهن بابن ۾ حضرت يعقوب جي پٽن مان حضرت يوسف جو خاص طور احوال ڏنل آهي ۽ ان سان گڏ انهن واقعن جو به، جن جي ڪري حضرت يعقوب ۽ سندس ٻيا پٽ پنهنجي اهل و عيال سميت مصر ۾ اچي رهيا. جيتوڻيڪ پيدائش جو هي ڪتاب ماڻهن جي زندگيءَ بابت ٻڌائي ٿو، ته به هن ڪتاب ۾ خدا جي ڪمن کي اوليت حاصل آهي. هن ڪتاب جي شروعات خدا جي ڪائنات کي پيدا ڪرڻ جي بيان سان ۽ پڄاڻي هن واعدي سان ٿئي ٿي ته خدا هر وقت پنهنجن جي سنڀال ڪندو رهندو. هن ڪتاب جي شروع کان آخر تائين خدا ئي مکيه ڪردار آهي، جيڪو گناهه ڪندڙن جي عدالت ٿو ڪري ۽ کين سزا ٿو ڏئي. هو پنهنجن جي رهبري ۽ مدد ٿو ڪري ۽ انهن جي تواريخ ٿو گهڙي. هي قديم ڪتاب انهيءَ لاءِ لکيو ويو ته جيئن بني اسرائيل جي دين جو شروعاتي احوال تحريري صورت ۾ هجي ۽ انهيءَ دين کي زنده رکڻ لاءِ ڪيل خدا جا ڪارناما محفوظ رهن.

ستاءُ

ڪائنات ۽ انسانذات جي پيدائش 1:1-2:25

گناهه ۽ تڪليفن جي شروعات 3:1-24

حضرت آدم کان نوح نبيءَ تائين 4:1-5:32

نوح نبي ۽ ٻوڏ 6:1-10:32

بابل جو منارو 11:1-9

سڀ کان حضرت ابراهيم يعني ابراهيم تائين 11:10-32

بني اسرائيل جا ابا ڏاڏا: ابراهيم، اسحاق، يعقوب 12:1-29:35

عيسوءَ جو اولاد 36:1-43

حضرت يوسف ۽ سندس ڀائر 37:1-28:45

بني اسرائيل مصر ۾ 46:1-50:26

پڪين کي چيائين ته ”زمين تي وڏو ۽ ويجهو.“²³ سو سانجهي ٿي ۽ صبح ٿيو. اهو پنجون ڏينهن هو.

²⁴ پوءِ خدا حڪم ڏنو ته ”زمين هر قسم جا ننڍا وڏا، گهريلو ۽ جهنگلي جانور ۽ سرنڌڙ جيت جئا پيدا ڪري.“ سو ائين ئي ٿيو. ²⁵ خدا انهن سڀني کي ٺاهيو ۽ خدا ڏنو ته اهو چڱو آهي. ²⁶ پوءِ خدا چيو ته ”هاڻي اسين انسان کي ٺاهيون جيڪو اسان جي صورت تي اسان وانگر هجي. اهي مڇين تي، پڪين تي، گهريلو ۽ جهنگلي جانورن تي ۽ ننڍن وڏن ساهوارن تي حڪمراني ڪن.“²⁷ تڏهن خدا انسان کي پاڻ وانگر ٺاهي پنهنجيءَ صورت تي پيدا ڪيو. خدا نر ۽ ناري پيدا ڪري،²⁸ کين برڪت ڏيئي چيو ته ”گهڻا ٻار ڄڻو ۽ ڌرتيءَ کي پرپور ۽ تابع ڪريو، مڇين تي، پڪين تي ۽ سڀني جانورن تي حڪمراني ڪريو.“²⁹ مون اوهان جي کائڻ لاءِ هر قسم جو اناج ۽ هر قسم جو ميوو مهيا ڪري ڇڏيو آهي.³⁰ جڏهن ته ڌرتيءَ جي سڀني جانورن، پڪين، جيت جنن لاءِ مون گاهه ۽ ساوا پوتا مهيا ڪري ڇڏيا آهن.“ سو ائين ئي ڪيو ويو.³¹ جيڪي ڪجهه خدا ٺاهيو هو تنهن تي نظر ڪيائين ۽ ڏٺائين ته اهو تمام چڱو آهي. سو سانجهي ٿي ۽ صبح ٿيو. اهو ڇهون ڏينهن هو.

2 ¹ اهڙيءَ طرح زمين ۽ آسمان جي پيدائش جو ڪم پورو ٿيو. ² ستين ڏينهن خدا پنهنجو ڪم جيڪو پورو ڪيو هئائين، تنهن کان فارغ ٿيو.³ هن ستين ڏينهن کي برڪت ڏني ۽ انهيءَ کي پاڪ ڏينهن ٺهرايائين، چوٽه انهيءَ ڏينهن خدا پيدا ڪرڻ جي ڪم کان فارغ ٿيو. ⁴ اهو آهي زمين ۽ آسمان جي پيدا ٿيڻ جو بيان.

باغ عدن

⁵ جڏهن خداوند خدا زمين ۽ آسمان کي ٺاهيو، تڏهن زمين تي ڪوبه ٻوٽو ڪونه هو ۽ ڪوبه پھج ڪونه ڦٽيو هو، چوٽه اڃا تائين زمين تي مينهن ڪونه وسايو هئائين ۽ نه وري ڪو انسان ئي هو جيڪو زمين تي پوک ڪري.⁶ پر زمين مان گهم ٺڪرندي هئي، جنهن سان ساري زمين آلي ٿي ويندي هئي.⁷ پوءِ خداوند خدا زمين مان ڪجهه مٽي کڻي ۽ انهيءَ مان هڪ ماڻهو ٺاهيائين. انهيءَ جي ناسن ۾ زندگيءَ جو ساهه ڦوڪيائين ته هو جيئرو انسان ٿي پيو.⁸ پوءِ خداوند خدا اوڀر طرف عدن ۾ هڪڙو باغ بنايو ۽ جنهن انسان کي ٺاهيو هئائين تنهن کي انهيءَ باغ ۾ رکيائين.⁹ هن هر قسم جا سهڻا وڻ ڀاريا ۽ منجهن سٺو ميوو به پيدا ڪيو. باغ جي وچ ۾ هڪ اهڙو وڻ هو جيڪو حياتي ڏيندڙ هو ۽ ٻيو اهڙو وڻ به هو جيڪو نيڪيءَ ۽ بديءَ جي سڃاڻپ ڏيندڙ هو.

دنيا جي پيدائش

1 ¹ شروعات ۾ خدا زمين ۽ آسمان کي پيدا ڪيو. ² ان وقت زمين بي ترتيب ۽ ويران هئي. اونهي سمنڊ جو مٿاڇرو اوندهه سان ڍڪيل هو ۽ پاڻيءَ جي مٿان خدا جي روح ڦيرا پئي ڪيا. ³ تڏهن خدا حڪم ڏنو ته ”روشني ٿئي.“ سو روشني ٿي پيئي. ⁴ خدا ڏنو ته روشني چڱي آهي. هن روشنيءَ کي اوندهه کان ڌار ڪيو. ⁵ پوءِ روشنيءَ جو نالو ”ڏينهن“ رکيائين ۽ اوندهه جو ”رات.“ سو سانجهي ٿي ۽ صبح ٿيو. اهو پهريون ڏينهن هو. ⁶ پوءِ خدا حڪم ڏنو ته ”پاڻيءَ جي وچ ۾ حد مقرر ٿئي جيڪا پاڻيءَ کي ٻن حصن ۾ ورهائي.“ سو ائين ئي ٿيو. ⁷ اهڙيءَ طرح خدا هڪ حد بڻائي، جنهن جي وسيلي هيٺ واري پاڻيءَ کي مٿي واري پاڻيءَ کان ڌار ڪيائين. ⁸ خدا انهيءَ حد جو نالو ”آسمان“ رکيو. سو سانجهي ٿي ۽ صبح ٿيو. اهو ٻيو ڏينهن هو. ⁹ پوءِ خدا حڪم ڏنو ته ”آسمان جي هيٺان جيڪو پاڻي آهي سو سڀ هڪڙي هنڌ گڏ ٿئي ته جيئن خشڪي ظاهر ٿئي.“ سو ائين ئي ٿيو. ¹⁰ خدا خشڪيءَ جو نالو ”زمين“ رکيو ۽ پاڻي جيڪو گڏ ٿيو هو تنهن جو نالو ”سمنڊ“ رکيائين. خدا ڏنو ته اهو چڱو آهي. ¹¹ پوءِ حڪم ڏنائين ته ”زمين تي اناج ڏيندڙ توڙي ميوو ڏيندڙ ٻوٽن سميت سڀني قسمن جا پوتا پنهنجي پنهنجي جنس موجب پيدا ٿين.“ سو ائين ئي ٿيو. ¹² تڏهن زمين تي هر قسم جا پوتا پيدا ٿيا، خدا ڏنو ته اهو چڱو آهي. ¹³ سو سانجهي ٿي ۽ صبح ٿيو. اهو ٽيون ڏينهن هو.

¹⁴ پوءِ خدا حڪم ڏنو ته ”آسمان جي حد ۾ روشنايون ٿين ته ڏينهن کي رات کان ڌار ڪن ۽ اهي مندن، ڏينهن ۽ سالن جي شروع ٿيڻ جو وقت ظاهر ڪن. ¹⁵ اهي زمين کي روشن ڪرڻ لاءِ آسمان ۾ چمڪن.“ سو ائين ئي ٿيو. ¹⁶ اهڙيءَ طرح خدا ٻه وڏيون روشنيون ٺاهيون، هڪڙي وڏي جيڪا ڏينهن تي حڪومت هلائي ٿي ۽ ٻي ان کان ننڍي جيڪا رات تي حڪومت ڪري ٿي. خدا تارا به ٺاهيا. ¹⁷ خدا انهن روشنيون کي آسمان جي حد ۾ رکيو، ته جيئن زمين کي روشن ڪن. ¹⁸ اهي ڏينهن ۽ رات تي حڪومت هلائين ۽ روشنيءَ کي اوندهه کان ڌار ڪن. خدا ڏنو ته اهو چڱو آهي. ¹⁹ سو سانجهي ٿي ۽ صبح ٿيو. اهو چوٿون ڏينهن هو.

²⁰ پوءِ خدا حڪم ڏنو ته ”پاڻي بي شمار ساهوارن سان پرڄي وڃي ۽ پڪي آسمان ۾ اڏامن.“²¹ سو وڏا وڏا سامونڊي جانور ۽ هر قسم جا پاڻيءَ ۾ رهندڙ ساهوارا ۽ هر قسم جا پڪي پيدا ٿيا. خدا ڏنو ته اهو چڱو آهي. ²² خدا انهن سڀني کي برڪت ڏني. پاڻيءَ ۾ رهندڙ ساهوارن کي چيائين ته ”وڏو ۽ ويجهو ۽ سمنڊ کي پرپور ڪريو.“

خدا اسان کي چيو آهي ته 'ان وڻ جو ميوو نه کائجو ۽ نه ان کي هٿ ٿي لائجو، متان مري وڃو.'⁴ نانگ ورائيو ته "اوهين هرگز ڪونه مردنا. ⁵ خدا ائين انهيءَ ڪري چيو آهي جو کيس خبر آهي ته جنهن وقت اوهين اهو ميوو کائيندا تنهن وقت خدا وانگر نيڪيءَ ۽ بديءَ کي سڃاڻي وٺندا."

⁶ عورت ڏٺو ته وڻ ڏسڻ ۾ ڪهڙو نه سهڻو آهي ۽ ان جو ميوو کائڻ ۾ ڪيڏو نه سٺو هوندو، سو سندس دل چاهڻ لڳي ته "آءُ اهو کائي سمجهه حاصل ڪريان." تڏهن ان ميوو مان ٿورو کڻي کاڌائين. پوءِ ان منجهان ٿورو پنهنجي مڙس کي به ڏنائين ۽ ان به کاڌو. ⁷ جيئن ئي انهن کاڌو ته کين سمجهه اچي ويئي ۽ محسوس ڪيائون ته اسين اگهاڙا آهيون. سو هنن انجيري جي پنن کي پاڻ ۾ ڳنڍي پنهنجي لاءِ لانگوتا ٺاهيا.

⁸ انهيءَ شام هنن باغ ۾ خداوند خدا جي گهمڻ جو آواز ٻڌو ۽ وڻن ۾ وڃي پاڻ کي انهيءَ کان لڪيائون. ⁹ پر خداوند خدا آدم کي سڏي چيو ته "تون ڪٿي آهين؟" ¹⁰ آدم جواب ڏنو ته "مون باغ ۾ تنهنجو آواز ٻڌو. آءُ ڊڄي ويس ۽ تو کان پاڻ کي لڪايم، ڇاڪاڻ ته آءُ اگهاڙو هوس." ¹¹ خدا پڇيس ته "تو کي ڪنهن ٻڌايو ته تون اگهاڙو آهين؟ ڇا تو اهو ميوو کاڌو، جنهن جي لاءِ مون تو کي جهليو هو ته نه کائجان؟" ¹² آدم جواب ڏنو ته "جيڪا عورت تو مون سان گڏ رهائڻي آهي، تنهن مون کي اهو ميوو ڏنو ۽ مون کاڌو." ¹³ خداوند خدا عورت کان پڇيو ته "تو ائين چو ڪيو؟" عورت ورائيو ته "نانگ مون کي برغلايو ۽ مون کاڌو."

سزا جو اعلان

¹⁴ پوءِ خداوند خدا نانگ کي چيو ته "انهيءَ ڪم جي ڪري تون ئي هڪڙو سڀني جانورن ۾ لعنتي آهين. تون پيٽ پر رڙهي هليندين ۽ سڄي حياتي مٽي کائيندين. ¹⁵ آءُ تنهنجي ۽ عورت جي وچ ۾ دشمني وجهندس. تنهنجي نسل ۽ عورت جي نسل ۾ هميشه دشمني رهندي. عورت جو نسل تنهنجي منڍي چٽيندو ۽ تون هن جي گڙي ڏنگيندين."

¹⁶ خدا عورت کي چيو ته "آءُ تنهنجي ويم جي سورن کي گهڻو وڌائيندس. سورن سان تون ٻار چٽيندين. پنهنجي مڙس ڏانهن تنهنجو چاهه ٿيندو ۽ هو تو تي حڪمراني ڪندو." ¹⁷ خدا مرد کي چيو ته "تو پنهنجيءَ زال جو چيو مڃي اهو ميوو کاڌو، جنهن جي نه کائڻ لاءِ مون تو کي چيو هو. جيڪي ڪجهه تو ڪيو آهي انهيءَ سببان زمين لعنت هيٺ رهندي. تون پنهنجي سڄي حياتي محنت

¹⁰ عدن مان هڪڙو درياءُ باغ کي پائي ڏيڻ لاءِ نڪتو ۽ اتان چئن ندين ۾ ورهائجي ويو. ¹¹ پهرين نديءَ جو نالو فيسون آهي، جا حويلاه علائقي منجهان وڪڙ ڏيندي وهي ٿي، جتان سون نڪرندو آهي. ¹² انهيءَ زمين جو سون نڇ آهي ۽ اتان موتي ۽ عقيق به ملن ٿا. ¹³ ٻيءَ نديءَ جو نالو گيخون آهي، جيڪا *ڪوش جي ساري زمين منجهان وڪڙ ڏيندي وهي ٿي. ¹⁴ ٽئين نديءَ جو نالو دجله آهي، جيڪا اشور جي اوڀر واري پاسي کان وڃي ٿي. چوٿين نديءَ جو نالو فرات آهي.

¹⁵ پوءِ خداوند خدا آدم کي عدن جي باغ ۾ رکيو، انهيءَ لاءِ ته ان جي باغباني ۽ سنڀال ڪري. ¹⁶ خداوند خدا آدم کي چيو ته "باغ ۾ هر ڪنهن وڻ جو ميوو پلي کائيندو رهج. ¹⁷ پر جيڪو وڻ نيڪيءَ ۽ بديءَ جي سڃاڻپ ڏيندڙ آهي، تنهن جو ميوو هرگز نه کائجان، ڇو ته جنهن ڏينهن تون اهو کائيندين تنهن ڏينهن ضرور مردين." ¹⁸ پوءِ خداوند خدا چيو ته "آدم جو اڪيلو رهڻ چڱو نه آهي. تنهنڪري آءُ هن لاءِ هڪ سٺو ساٿي بڻائيندس." ¹⁹ سو خداوند خدا زمين مان مٽي کڻي سڀ جانور ۽ پکي ٺاهيا. پوءِ انهن کي آدم وٽ آندائين ته ڏسي ته هو انهن جا نالا ڪهڙا ٿو رکي ۽ آدم جنهن کي جنهن نالي سان سڏيو سو ئي ان جو نالو ٿيو. ²⁰ سو آدم سڀني جانورن ۽ پکين جا نالا رکيا. پر انهن مان آدم کي ڪوبه سٺو ساٿي ڪونه مليو.

²¹ پوءِ خداوند خدا آدم کي گهري نند ۾ سمهاري ڇڏيو. جڏهن هو ستل هو ته سندس پاسرين مان هڪڙي پاسري ڪڍي اتي گوشت پري ڇڏيائينس. ²² خداوند خدا ان پاسريءَ مان هڪ عورت ٺاهي ۽ کيس آدم وٽ وٺي آيو. ²³ تڏهن آدم چيو ته "ڏسو، هي ئي آهي، جيڪو منهنجي هڏن مان هڏو ۽ منهنجي ماس مان ماس آهي. تنهنڪري هيءَ 'ناري' سڏبي ڇالاءِ جو 'نر' مان ڪڍي ويئي آهي." ²⁴ اهو ئي سبب آهي جو مرد پنهنجي ماءُ پيءُ کي ڇڏي پنهنجيءَ زال سان گڏجي رهندو ۽ اهي ٻئي گڏجي هڪ ٿي ويندا. ²⁵ آدم ۽ سندس زال ٻئي اگهاڙا هئا، ته به لڄارا ڪونه ٿي ٿيا.

انسان جي نافرمانِي

3 ¹ خداوند خدا جيڪي به جهنگلي جانور پيدا ڪيا هئا، نانگ تن سڀني کان وڌيڪ چالاڪ هو. هن عورت کان پڇيو ته "ڇا سڄي خدا اوهان کي باغ ۾ ڪنهن به وڻ جي ميوو کائڻ کان جهليو آهي؟" ² عورت ورائيو ته "اسين ته باغ ۾ هر وڻ جو ميوو کائي سگهون ٿا، ³ سواءِ انهيءَ وڻ جي جيڪو باغ جي وچ ۾ آهي.

* ڪُوش: گهڻو ڪري "ڪُوش" نالي هي علائقو موجوده عراق ملڪ جي ڪجهه حصي تي مشتمل هو. † آدم: عبراني ٻوليءَ جي لفظ "آدم" جي معنيٰ آهي "انسانذات". ڏسو 7:2، جنهن ۾ آدم جو ترجمو "ماڻهو" ڪيو ويو آهي.

9 تڏهن خداوند قابيل کان پڇيو ته ”تنهنجو ڀاءُ هابيل ڪٿي آهي؟“ قابيل ورائيو ته ”مون کي خبر ناهي، آءٌ ڪو پنهنجي ڀاءُ جو سنڀاليندڙ آهيان ڇا؟“ 10 تنهن تي خداوند چيس ته ”تو هي ڇا ڪيو آهي؟ تنهنجي ڀاءُ جو رت مون کي زمين مان بدلي وٺڻ لاءِ پيو پڪاري. 11 جنهن زمين تي تو پنهنجي ڀاءُ جو رت وهايو آهي سا تو کي رد ڪندي. 12 جڏهن تون زمين تي هر هلائيندين تڏهن انهيءَ مان تو کي ڪجهه به حاصل نه ٿيندو. تون زمين تي رلندين ۽ ڏڪا کائيندين.“

13 تڏهن قابيل خداوند کي چيو ته ”ها سزا منهنجي برداشت ڪرڻ کان ٻاهر آهي. 14 تون مون کي پنهنجي حضوريءَ ۽ ملڪ مان ڪڍين ٿو پيو. آءٌ زمين تي رلندو ۽ ڏڪا کائيندو وٽندس ۽ جيڪو مون کي ڏسندو سو ماري وجهندم.“ 15 پر خداوند جواب ڏنو ته ”نه. جيڪڏهن ڪوبه تو کي ماريڻو ته انهيءَ کي ستوڻي سزا ملندي.“ سو هر ڪنهن کي خبردار ڪرڻ لاءِ خداوند قابيل تي هڪ نشان ڪري ڇڏيو ته جيڪو به کيس ڏسي سو نه ماري. 16 سو قابيل خداوند جي حضوريءَ مان نڪري ويو ۽ ٽنود نالي علائقي ۾ وڃي رهيو جيڪو عدن جي اوڀر پاسي هو.

قابيل جو اولاد

17 قابيل جي زال کي هڪ پٽ ڄائو جنهن جو نالو حنوک رکيائين. پوءِ قابيل هڪ شهر ٻڌو ۽ ان جو نالو پنهنجي پٽ حنوک جي نالي تي رکيائين. 18 حنوک کي عيراد نالي هڪ پٽ ڄائو، عيراد کي محويايل نالي پٽ ڄائو، محويايل کي متوسلح نالي پٽ ڄائو ۽ متوسلح کي لمڪ نالي پٽ ڄائو. 19 لمڪ ٻه زالون پرڻيو، جن مان هڪڙيءَ جو نالو عده ۽ ٻيءَ جو نالو صلاه هو. 20 عده کي يابل ڄائو، جيڪو تنين ۾ رهندڙن ۽ ڍورن پاليندڙن جو وڏو هو. 21 سندس ڀاءُ جو نالو يوبل هو، جيڪو قوڪ وارا ۽ تار وارا سڀيئي ساز وچائيندڙن جو وڏو هو. 22 صلاه کي تويل قابيل ڄائو، جيڪو تامي ۽ لوهه مان اوزار ٺاهيندو هو. تويل قابيل کي نعمه نالي هڪ پيڻ هئي.

23 هڪڙي ڏينهن لمڪ پنهنجي ٻنهي زالن کي چيو ته ”اي عده ۽ صلاه! اوهين ڌيان سان منهنجي ڳالهه ٻڌو، جيڪڏهن ڪو مون کي زخمي ڪري وجهي، بلڪ ڪو ٻار ئي مون کي رڳو ڏک هڻي، ته آءٌ انهيءَ کي ماري چٽ ڪري ڇڏيندس. 24 هاڻو، جيڪڏهن قابيل کي مارڻ واري کي ستوڻي سزا ملندي،

ڪري انهيءَ جي پيدائش مان پنهنجو گذران ڪندين. 18 انهيءَ مان تو لاءِ ڪنڊيون ۽ ڪانڊيرا اڀرندي ۽ تون انهن منجهان ٻنيءَ جي پاڇي کائيندين. 19 تو کي سخت پورهيو ڪري پنهنجي بدن جي پگهر جي ماني کائڻي پوندي، جيستائين تون موتي مٽيءَ ۾ نه وڃين، جنهن مان تون ٺهيو هئين. تون مٽي آهين ۽ وري به مٽيءَ ۾ موتي ويندين.“ 20 آدم پنهنجيءَ زال جو نالو *حوا رکيو، ڇاڪاڻ ته هوءُ سڀني انسانن جي ماءُ آهي. 21 خداوند خدا آدم ۽ سندس زال جي لاءِ جانورن جي ڪل جا ڪپڙا ٺهرائي کين پهرايا.

آدم ۽ حوا جو عدن جي باغ مان تڙجڻ

22 پوءِ خداوند خدا چيو ته ”هاڻ انسان ته اسان وانگر ٿي پيو آهي ۽ کيس نيڪيءَ ۽ بديءَ جي سڃاڻپ به آهي. سو ائين نه ٿي ته هو زندگيءَ جي وڻ مان ميوو چيني کائي ۽ سدائين جيئرو رهي.“ 23 تنهنڪري خداوند خدا کيس عدن جي باغ مان تڙي ڪڍيو، انهيءَ لاءِ ته جنهن زمين مان هو ٺهيو آهي تنهن تي پوک ڪري. 24 پوءِ اوڀر پاسي باغ جي لنگهه وٽ پردار آسماني مخلوق سان گڏ هڪ تجلدار تلوار مقرر ڪيائين جيڪا چئني پاسن تي پيئي ڦري، ته جيئن ڪوبه باغ اندر زندگيءَ جي وڻ جي ويجهو وڃي نه سگهي.

قابيل ۽ هابيل

4 1 پوءِ آدم پنهنجيءَ زال حوا وٽ ويو ۽ هوءَ بيت سان ٿي. حوا کي پٽ ڄائو جنهن ڪري چوڻ لڳي ته ”خداوند طرفان مون کي هڪ پٽ مليو آهي.“ سو حوا انهيءَ جو نالو قابيل رکيو. 2 پوءِ کيس هڪ ٻيو پٽ هابيل ڄائو. هابيل ريڍار ۽ قابيل هاري بڻيو. 3 ڪجهه عرصي کان پوءِ قابيل پنهنجي ٻنيءَ جي پيدائش مان ڪجهه آڻي خداوند جي لاءِ نذرانو ڏنو. 4 هابيل به پنهنجي رڍن جا پهريتا ڦر آڻي نذرانو ڏنا. خداوند هابيل ۽ سندس نذراني کي قبول ڪيو. 5 پر قابيل ۽ سندس نذراني کي قبول نه ڪيائين. تنهن تي قابيل کي ڏاڍي ڪاوڙ لڳي ۽ سندس منهن ڦري ويو. 6 تڏهن خداوند قابيل کي چيو ته ”تون ڇو ڪاوڙيو آهين؟ تنهنجو منهن ڇو ڦري ويو آهي؟ 7 جيڪڏهن تون صحيح ڪم ڪرين ها ته آءٌ تنهنجو نذرانو قبول ڪريان ها. پر جيئن ته تو صحيح ڪم نه ڪيو آهي، سو خبردار متان تون هاڻي گناهه ۾ ڦاسي پوين. گناهه تو کي جهڪائڻ چاهي ٿو پر تون ضرور مٿس غالب پئم.“ 8 پوءِ قابيل پنهنجي ڀاءُ هابيل کي چيو ته ”هل ته ٻنيءَ تي هلون.“ جڏهن اهي ٻنيءَ ۾ پهتا ته قابيل پنهنجي ڀاءُ تي حملو ڪري کيس ماري وڌو.

* حوا: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”زندگي“.

† قابيل: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”مليل“.

‡ نود: انهيءَ جي معنيٰ آهي ”رڻ واري جاءِ“.

18 جڏهن يارد هڪ سؤ ٻاھن سالن جو ٿيو ته کيس حنوک نالي هڪ پٽ ڄائو. 19 پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ يارد اٺ سؤ سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 20 هن نو سؤ ٻاھن سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

21 جڏهن حنوک پنجهن سالن جو ٿيو ته کيس مئوشلح نالي هڪ پٽ ڄائو. 22 تنهن کان پوءِ حنوک تي سؤ سالن تائين خدا جي رفاقت ۾ رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 23 سندس سموري عمر تي سؤ پنجهن سال هئي. 24 حنوک پنهنجي حياتي خدا جي رفاقت ۾ گذاريندو رهيو ۽ پوءِ جيئن ته خدا هن کي ڪئي ورتو، سو هو وري نظر نه آيو.

25 جڏهن مئوشلح هڪ سؤ ستاسي سالن جو ٿيو ته کيس لمڪ نالي هڪ پٽ ڄائو. 26 پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو ست سؤ پياسي سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 27 مئوشلح نو سؤ اوڻهتر سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

28 جڏهن لمڪ هڪ سؤ پياسي سالن جو ٿيو ته کيس هڪ پٽ ڄائو. 29 هن پٽ جو نالو هي چوندي نوح رکيو ته ”هي ٻار انهيءَ زمين تي، جنهن تي خدا لعنت ڪئي هئي، اسان جي سموري پورهئي ۽ محنت کان اسان کي آرام ڏيندو.“ 30 نوح جي ڄمڻ کان پوءِ لمڪ پنج سؤ پنجاڻوي سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 31 لمڪ ست سؤ ستهتر سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

32 جڏهن نوح پنج سؤ سالن جو ٿيو ته کيس سيم، هام ۽ يافت نالي ٽي پٽ ڄاوا.

انسان جي بچڙائي

6 1 جڏهن سڄيءَ دنيا ۾ ماڻهو پڪڙجي ويا ۽ انهن مان ڌيئرون پيدا ٿيون، 2 تڏهن آسماني مخلوق ڏٺو ته ماڻهن جون چوڪريون سهڻيون آهن. سو انهن مان جيڪا جنهن کي وڻي سا هن پنهنجي زال ڪئي. 3 تڏهن خداوند چيو ته ”آءُ انسان کي هميشه تائين رهڻ کونه ڏيندس، ڇاڪاڻ جو هو فاني آهي. سو انسان هڪ سؤ ويهن سالن کان وڌيڪ جيئرا نه رهندا.“ 4 تن ڏينهن ۾ ۽ پوءِ به، زمين تي راکاس هئا، جيڪي آسماني مخلوق ۽ انهن عورتن جو اولاد هئا. اهي ئي پراڻي زماني جا نالي وارا پهلوون هئا.

5 پوءِ جڏهن خداوند ڏٺو ته هر ماڻهو بچڙائي ڪرڻ ۾ وڌي ويو آهي ۽ انهن جي دل جا خيال هر وقت بچڙائيءَ جي ڳالهين سان ڀريل آهن، 6 تڏهن خداوند کي ڌرتيءَ تي انسان جي پيدا ڪرڻ جو افسوس ٿيو ۽ دل ۾ ڏک ٿيس. 7 سو خداوند چيو ته ”جنهن انسان کي مون

تڏهن ٻڌي ڇڏيو ته منهنجي مارڻ جي ڪوشش ڪرڻ واري کي ستهتر وڻي سزا ملندي.“

سيت ۽ انوس

25 آدم ۽ سندس زال کي هڪ ٻيو پٽ ڄائو. هوءَ چوڻ لڳي ته ”خدا مون کي هاڻي جي جاءِ تي هڪ ٻيو پٽ ڏنو آهي، جنهن کي قابيل قتل ڪيو هو.“ سو هن جو نالو *سيت رکيائين. 26 سيت کي به هڪ پٽ ڄائو، جنهن جو نالو انوس رکيائين. انهيءَ وقت کان وٺي ماڻهو خداوند جو پاڪ نالو وٺڻ لڳا.

آدم جو اولاد

(1.1:1-4)

5 1-2 جڏهن خدا انسان کي پيدا ڪيو ته کيس پاڻ وانگر 5 ناهيائين. خدا هنن کي نر ۽ ناري پيدا ڪري برڪت ڏني ۽ کين ”انسان“ سڏيائين، جن جي اولاد جي هيءَ فهرست آهي: 3 جڏهن آدم هڪ سؤ ٽيهن سالن جو ٿيو ته کيس پنهنجي صورت تي پاڻ جهڙو هڪ پٽ ڄائو، جنهن جو نالو سيت رکيائين. 4 انهيءَ کان پوءِ آدم اٺ سؤ سال جيئرو رهيو ۽ کيس وڌيڪ پٽ ۽ ڌيئرون ڄايون. 5 آدم نو سؤ ٽيهن سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

6 سيت جڏهن هڪ سؤ پنجن سالن جو ٿيو ته کيس انوس نالي هڪ پٽ ڄائو. 7 انوس جي ڄمڻ کان پوءِ سيت اٺ سؤ ست سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 8 سيت نو سؤ ٻارهن سالن جي عمر ۾ هي جهان ڇڏي ويو.

9 جڏهن انوس نوي سالن جو ٿيو ته کيس قينان نالي هڪ پٽ ڄائو. 10 قينان جي ڄمڻ کان پوءِ انوس اٺ سؤ پندرهن سال زندهه رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 11 انوس نو سؤ پنجن سالن جي عمر ۾ فوت ٿي ويو.

12 جڏهن قينان ستر سالن جو ٿيو ته کيس مهلل ايل نالي پٽ ڄائو. 13 پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ قينان اٺ سؤ چاليهه سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 14 قينان نو سؤ ڏهن سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي. 15 جڏهن مهلل ايل پنجهن سالن جو ٿيو ته کيس يارد نالي پٽ ڄائو. 16 پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو اٺ سؤ ٽيهه سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا. 17 مهلل ايل اٺ سؤ پنجاڻوي سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

*سيت: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ڏنو آهي“.

†نوح: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”آرام“.

⑥ جڏهن ڌرتيءَ تي ٻوڏ آئي تڏهن نوح جي عمر ڇهه سؤ سال هئي. ⑦ نوح ۽ سندس زال، سندس پٽ ۽ انهن جون زالون ٻوڏ کان بچڻ لاءِ اچي ٻيڙي ۾ چڙهيا. ⑧ هر قسم جي پاڪ ۽ ناپاڪ جانورن، پکين ۽ زمين تي سرندڙ جيتن مان جوڙو جوڙو، ⑨ نوح سان گڏ ٻيڙي ۾ اچي چڙهيا، جيئن خدا فرمايو هو. ⑩ ستن ڏينهن کان پوءِ ڌرتيءَ تي ٻوڏ آئي.

⑪ جڏهن نوح جي عمر ڇهه سؤ سال هئي، تڏهن انهيءَ سال جي ٻئي مهيني جي سترهين تاريخ تي ڌرتيءَ جي هيٺان چشما ڦٽي نڪتا ۽ آسمان جون دريون کلي پيون. ⑫ چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون ڌرتيءَ تي مينهن پوندو رهيو.

⑬ انهيءَ ساڳئي ڏينهن نوح ۽ سندس زال پنهنجي تنهي پٽن سم، حام ۽ يافت ۽ انهن جي زالن سان گڏ ٻيڙي ۾ چڙهيا. ⑭ انهن سان گڏ هر قسم جا جانور، ڍور، زمين تي سرندڙ جيت ۽ هر قسم جا پکي ٻيڙي ۾ چڙهيا. ⑮ سڀني ساهوارن مان جوڙو جوڙو يعني نرماد نوح سان گڏ ٻيڙي ۾ چڙهيا، ⑯ جيئن خدا فرمايو هو. پوءِ خداوند انهيءَ کي ٻاهران بند ڪري ڇڏيو.

⑰ چاليهن ڏينهن تائين ڌرتيءَ تي ٻوڏ ايندي رهي ۽ پاڻي وڌو ۽ چڙهندو، تان جو ٻيڙو مٿي ڪڇي ترڻ لڳو ۽ ڌرتيءَ کان ڪڇي مٿي ٿيو. ⑱ پاڻي ڌرتيءَ تي چڙهندو چڙهندو گهڻو وڌي ويو ۽ ٻيڙو پاڻيءَ تي ترڻ لڳو. ⑲ پاڻي ڌرتيءَ تي ايترو ته چڙهيو جو سڄيءَ دنيا جا وڏا وڏا جبل به ٻڏي ويا. ⑳ پاڻي انهن کان به ست ميٽر مٿي هو. ㉑ جيڪي به ساهوارا ڌرتيءَ تي گهميا پئي، جهڙوڪ پکي، حيوان، جهنگلي جانور، زمين تي سرندڙ جيت ۽ انسان، سي سڀ مري ويا. ㉒ جن ۾ به زندگيءَ جو دم هو ۽ سڪيءَ زمين تي رهندا هئا سي سڀ مري ويا. ㉓ جيڪا به ساهواري شيءِ ڌرتيءَ تي هئي، ماڻهو توڙي جانور، زمين تي سرندڙ جيت توڙي پکي، سي سڀ مري ويا. رڳو نوح ۽ ٻيا جيڪي ساڻس گڏ ٻيڙي ۾ هئا سي وڃي بچيا. ㉔ اهو پاڻي ڏيڍ سؤ ڏينهن تائين ڌرتيءَ تي بيٺو هو.

ٻوڏ کان پوءِ

⑧ ① خدا نوح ۽ انهن جانورن کي جيڪي ساڻس گڏ ٻيڙي ۾ هئا وساري ڪونه ڇڏيو. سو خدا هوا گهلائي ۽ پاڻي لهڻ لڳو. ② ڌرتيءَ جي هيٺان ڦٽي نڪتل چشما ۽ آسمان جون دريون بند ٿي ويون ۽ مينهن بند ٿي ويو. ③ پاڻي ڌرتيءَ تان آهستي آهستي لهڻ لڳو ۽ ڏيڍ سؤ ڏينهن کان پوءِ گهڻو گهٽجي ويو. ④ پوءِ ستن مهيني جي سترهين تاريخ ٻيڙو اراراط جبلن جي قطار مان هڪ جبل تي اچي بيٺو. ⑤ پاڻي لهندو ويو ۽ ڏهين مهيني جي پهرين تاريخ جبل جون چوٽيون ڏسڻ ۾ آيون.

پيدا ڪيو آهي تنهن کي ڌرتيءَ تان مٿائي ڇڏيندس، جانورن، سرندڙ جيتن توڙي پکين سميت، چالاءِ جو کين پيدا ڪرڻ کان مون کي ڏک ٿيو آهي. ” ⑧ پر نوح خداوند جي نظر ۾ مقبول ٿيو.

نوح

⑩-⑨ نوح جو واقعو هن ريت آهي: نوح کي سم، حام ۽ يافت نالي ٽي پٽ هئا. نوح پنهنجي زماني ۾ اڪيلو ئي سڄار هو. هو خدا جي رفاقت ۾ رهندو هو. ⑪ پر ٻيو هر ڪو خدا جي نظر ۾ بگڙيل هو ۽ هر هنڌ ظلم ٿي ظلم هو. ⑫ خدا دنيا تي نظر ڪئي ۽ ڏٺائين ته اها خراب ٿي ويئي آهي، ڇاڪاڻ ته سڀني ماڻهن جي هلت چلت بچڙي ٿي ويئي هئي.

⑬ پوءِ خدا نوح کي چيو ته ”مون انسانن کي ختم ڪري ڇڏڻ جو ارادو ڪيو آهي. آءُ انهن کي بلڪل تباھ ڪندس، ڇاڪاڻ ته دنيا انهن جي ظلم سان پرڄي ويئي آهي. ⑭ تون ديال جي ڪاٺ مان پنهنجي لاءِ هڪ ٻيڙو ٺاه، انهيءَ ٻيڙي ۾ ڪوٺيون ٺاهج ۽ ٻيڙي کي اندران ۽ ٻاهران رال لڳائج. ⑮ ٻيڙو اهڙيءَ طرح ٺاهج جو ان جي ڊيگهه هڪ سؤ چوٿيهه ميٽر هجي، ويڪر ٻاويهه ميٽر ۽ اوچائي تيرهن ميٽر هجي. ⑯ ٻيڙي جي ڇت کان اڌ ميٽر هيٺ تائين روشنڌان وانگر چوڌاري کليل جاءِ رکج. ٻيڙي ۾ ٽي طبعا ٺاهج ۽ پاسي ۾ هڪ در رکج. ⑰ آءُ ڌرتيءَ تي هڪ ٻوڏ موڪليندس، ته جيئن سڀ ساهوارا برباد ٿي وڃن. پوءِ جيڪي به ڌرتيءَ تي آهي سو سڀ ناس ٿي ويندو. ⑱ پر آءُ تو سان پنهنجو عهد قائم ڪندس. تون پنهنجيءَ زال، پنهنجي پٽن ۽ انهن جي زالن سميت اچي ٻيڙي ۾ چڙه. ⑲-20 هر قسم جي جانورن، هر قسم جي پکين ۽ هر قسم جي سرندڙ جيتن مان نر ۽ مادي به پاڻ سان ٻيڙي ۾ کڻج ته جيئن اهي جيئرا رهن. 21 پنهنجي ۽ هنن جي لاءِ هر قسم جو کاڌو به کڻ. ” 22 سو نوح ائين ئي ڪيو، جيئن خدا کيس فرمايو هو.

ٻوڏ

7 ① خداوند نوح کي چيو ته ”تون پنهنجي سڄي ڪٽنب سميت اچي ٻيڙي ۾ چڙهه. مون ڏٺو آهي ته سڄيءَ دنيا ۾ تون ئي هڪڙو آهين جو سڄار آهين. ② سڀني پاڪ جانورن مان ست ست جوڙا يعني نر ۽ ماديون ۽ ناپاڪ جانورن مان هڪ هڪ جوڙو يعني نر ۽ مادي پاڻ سان گڏ کڻج. ③ هر قسم جي پکين مان به ست ست جوڙا يعني نر ۽ ماديون کڻج، ته جيئن ڌرتيءَ تي انهن جو نسل قائم رهي. ④ ستن ڏينهن کان پوءِ آءُ چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون ڌرتيءَ تي مينهن وسائيندس ۽ سڀني ساهوارن کي، جيڪي مون بڻايا آهن برباد ڪري ڇڏيندس. ” ⑤ سو نوح ائين ئي ڪيو، جيئن خداوند کيس فرمايو هو.

اهي سڀ ساهوارا پاڇيءَ وانگر کائي سگهو ٿا. مون اهي سڀ اوهان کي کائڻ لاءِ ڏنا آهن. 4 پر هڪ شيءِ جا اوهان کي کائڻي ناهي، سا اهي رت سوڌو گوشت، چالاڻ جو رت جان آهي. 5 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ جي جان وٺندو ته انهيءَ کي سزا ملندي. جيڪڏهن ڪو جانور ڪنهن ماڻهوءَ جو ساهو وٺندو ته انهيءَ کي به سزا ۾ ماريو ويندو. 6 جيڪو انسان کي ماري ٿو ته انهيءَ کي انسان جي هٿان ماريو ويندو، چوڻه مون خدا انسان کي پنهنجي صورت تي ٺاهيو آهي. 7 گهڻا ٻار پيدا ڪريو ته جيئن ساري ڌرتي اوهان جي اولاد سان ڀرجي وڃي.

8 خدا نوح ۽ سندس پٽن کي چيو ته 9 ”ڌيان سان ٻڌو، آءٌ اوهان سان ۽ اوهان جي اولاد سان، 10 سڀني ساهوارن، سڀني پکين ۽ سڀني جانورن، جيڪي ٻيڙي مان توهان سان گڏ لٿا آهن، تن سان عهد ٿو ڪريان. 11 اوهان سان منهنجو عهد هي آهي ته ڪڏهن به وري ٻوڏ جي ڪري سڀ ساهوارا برباد نه ٿيندا ۽ نه وري ڪڏهن ٻوڏ جي ڪري سڄي ڌرتي تباهه ٿيندي. 12 اهو هميشه تائين هلندڙ عهد جيڪو آءٌ اوهان سان ۽ سڀني ساهوارن سان ڪريان ٿو تنهن جي نشاني هيءَ آهي ته 13 آءٌ پنهنجي انڊلٽ ڪڪرن ۾ ٿو رکان، اها دنيا سان منهنجي عهد جي نشاني ٿيندي. 14 جڏهن به آءٌ آسمان کي ڪڪرن سان ڍڪيندس ۽ اها انڊلٽ ڪڪرن ۾ ڏسڻ ۾ ايندي، 15 تڏهن آءٌ اوهان سان ۽ سڀني جانورن سان پنهنجو ڪيل اهو عهد ياد ڪندس ته ڪڏهن به وري ساهوارا ٻوڏ جي ڪري برباد نه ٿيندا. 16 جڏهن انڊلٽ ڪڪرن مان نڪرندي ته آءٌ اها ڏسي اهو عهد ياد ڪندس جيڪو مون ۽ اوهان ڌرتيءَ جي سڀني ساهوارن جي وچ ۾ آهي. 17 اها انهيءَ عهد جي نشاني آهي جيڪو مون ڌرتيءَ جي سڀني ساهوارن سان ڪيو آهي.“

نوح ۽ سندس پٽ

18 نوح جا پٽ جيڪي ٻيڙي مان نڪتا سي سم، حام ۽ يافت هئا. حام ڪنعان جو پيءُ هو. 19 نوح جي انهن ٽي پٽن مان ساري ڌرتي انسانن سان آباد ٿي ويئي.

20 نوح پوک ڪندڙ اهو پهريون شخص هو جنهن انگورن جو هڪڙو باغ لڳايو. 21 انگوري مٽي پيئڻ کان پوءِ مٿس نشو چڙهي ويو ۽ هو پنهنجي تنبوءَ ۾ اگهاڙو ٿي پئجي رهيو. 22 ڪنعان جي پيءُ حام جڏهن پنهنجي پيءُ کي اگهاڙو ڏٺو ته ٻاهر وڃي پنهنجن ٻنهي ڀائرن کي ٻڌايائين. 23 تنهن تي سم ۽ يافت هڪڙي چادر پنهنجن ڪلهن تي کڻي ۽ تنبوءَ ۾ پٺريا وڃي پنهنجي پيءُ جي اوگهڙ ڍڪيائون. انهن پنهنجا منهن ايتا ڪيا انهيءَ لاءِ ته پيءُ جي اوگهڙ نه ڏسڻ. 24 جڏهن نوح تان نشو لٿو تڏهن جيڪي سندس ننڍي پٽ ساڻس ڪيو

6 چاليهن ڏينهن کان پوءِ نوح ٻيڙي جو هڪڙو روشن ڪوليو. 7 هن هڪڙو ڪانءُ اڏاريو جيڪو موتي ڪونه آيو، پر ڌرتيءَ تي پاڻيءَ جي سڪڻ تائين هيڏانهن هوڏانهن پئي ڦريو. 8 پوءِ هن هڪڙي ڪبوترِي اڏاري، انهيءَ لاءِ جو خبر پوي ته ڌرتيءَ تان پاڻي لهي ويو آهي يا نه. 9 پر جيئن ته اڃا ساريءَ ڌرتيءَ تي پاڻي بيٺل هو سو ڪبوترِيءَ کي هيٺ لهي اچڻ جي جاءِ نه ملي. تنهنڪري هوءَ ٻيڙي ڏانهن موٽي آئي ۽ نوح هٿ ڊگهيري انهيءَ کي کڻي ٻيڙي ۾ آندو. 10 ست ڏينهن ٻيا ترسڻ کان پوءِ نوح وري انهيءَ ڪبوترِيءَ کي اڏاريو. 11 اها سانجهيءَ جو وٽس موٽي آئي ۽ ان جي چهنڀ ۾ هڪڙو زيتون جو تازو چنڊل پن هو، جنهن مان نوح سمجهيو ته ڌرتيءَ تان پاڻي لهي ويو آهي. 12 پوءِ ٻيا ست ڏينهن ترسي هن وري به ڪبوترِي اڏاري جيڪا وٽس موٽي ڪونه آئي.

13 جڏهن نوح جي عمر چاهه سؤ هڪ سال هئي ته پهرين مهيني جي پهرين تاريخ ڌرتيءَ تان پاڻي لهي ويو. نوح ٻيڙي جي ڇت کولي ۽ ڏٺائين ته ڌرتيءَ جو مٿاڇرو سڪي ويو آهي. 14 ٻئي مهيني جي ستاويهن تاريخ سڄي ڌرتي سڪي ويئي.

15 پوءِ خدا نوح کي چيو ته 16 ”تون پنهنجيءَ زال، پنهنجن پٽن ۽ سندن زالن سميت ٻيڙي مان نڪري اچ. 17 سڀني ساهوارا جهڙوڪ پکي، جانور ۽ سرنڌڙ جيت پاڻ سان گڏ ٻاهر وٺي اچ ته اهي ڌرتيءَ تي نسل وڌائين ۽ وڏن ويجهن.“ 18 تڏهن نوح پنهنجيءَ زال، پنهنجن پٽن ۽ انهن جي زالن کي پاڻ سان گڏ وٺي ٻاهر آيو. 19 سڀني جانور، سرنڌڙ جيت ۽ پکي ٻيڙي مان نڪري ٻاهر آيا.

نوح جو قرباني پيش ڪرڻ

20 پوءِ نوح خداوند جي لاءِ هڪڙي قربان گاهه ٺاهي ۽ هر قسم جي پاڪ جانورن ۽ پکين مان هڪ هڪ کڻي قربان گاهه تي آئي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪيائين. 21 قربانيءَ جي خوشبوءَ پهچڻ سان خداوند ڏاڍو خوش ٿيو ۽ پنهنجي دل ۾ چيائين ته ”آءٌ انسانن جي ڪري ڌرتيءَ کي وري وڌيڪ لعنتي نه ڪندس. جيتوڻيڪ انسان جي دل جو خيال ننڍڻ کان بوائيءَ ڏانهن راغب آهي، تنهن هوندي به وري ڪڏهن به سڀني ساهوارن کي نه ماري ڏيندس، جيئن هاڻي ماريو اٿم. 22 جيستائين دنيا هوندي تيستائين پوکي توڙي لوب، سردِي ۽ گرمي، اونهارو ۽ سيارو، ڏينهن ۽ رات ٿيندا رهندا.“

نوح سان خدا جو عهد

9 1 خدا نوح ۽ سندس پٽن کي برڪت ڏيئي چيو ته ”گهڻا ٻار ڄميو ته جيئن ساري ڌرتي اوهان جي اولاد سان ڀرجي وڃي. 2 سڀ جانور، پکي، سرنڌڙ جيت ۽ مڇيون اوهان جي رعب ۽ ڊپ ۾ رهندا. اهي سڀئي مون اوهان جي هٿ وس ڪيا آهن. 3 اوهين

سڀني، 18 اروادي، صماري ۽ حماتي. ان کان پوءِ ڪنعاني قبيلو پڪڙجي ويو. 19 ڪنعانين جون حدون هن ريت آهن: صيدا کان وٺي ڏکڻ طرف گرار واري رستي غزه تائين ۽ اوڀر طرف سدوم، عموره، ادمه ۽ صبويم واري رستي لشع تائين. 20 سو حام جو اولاد اهو آهي جيڪو مختلف قبيلن ۽ علائقن ۾ رهندڙ آهي ۽ هر ڪنهن جي ٻولي پنهنجي پنهنجي آهي.

21 يافت جو وڏو ڀاءُ سم سڀني عبرانين جو وڏو هو. 22 سم جي پٽن جا نالا هي هئا: عيلام، اشور، ارفڪسد، لود ۽ آرام. 23 آرام جي پٽن جا نالا هي هئا: عوض، حول، گتر ۽ مسڪ. 24 ارفڪسد کي سلح نالي پٽ ڄائو ۽ سلح کي عبر نالي پٽ ڄائو. 25 عبر کي به پٽ ڄاوا، هڪڙي جو نالو اُفلگ رکيو ويو، ڇاڪاڻ جو ان جي ڏينهن ۾ دنيا جا ماڻهو ورهائجي ويا هئا ۽ ٻئي جو نالو يقطان هو. 26 يقطان کي هي سڀ پٽ ڄاوا: الموداد، سلف، حصارموت، يرح، 27 هدرام، اوزال، دقله، 28 عوبال، ابي مائيل، شبا، 29 اوفر، حويله ۽ يوباب. 30 جنهن ملڪ ۾ هو رهندا هئا سو ميسا کان سفار جي رستي اڀرندي جابلو علائقي تائين هو. 31 سو سم جو اولاد اهو آهي جيڪو مختلف قبيلن ۽ علائقن ۾ رهندڙ آهي ۽ هر ڪنهن جي ٻولي پنهنجي پنهنجي آهي. 32 اهي سڀ قومون پنهنجن قبيلن ۽ نسلن موجب نوح جو اولاد آهن. ٻوڏ کان پوءِ انهن جو ئي نسل سڄيءَ دنيا ۾ پکڙجي ويو.

بابل جو منارو

11 1 انهن ڏينهن ۾ جڏهن دنيا جي سڀني ماڻهن جي هڪڙي ٿي ٻولي ۽ هڪڙو ئي ڳالهائڻ جو طريقو هو، 2 تڏهن هو اڀرندي ڏانهن گهمندي گهمندي شنعار علائقي جي هڪڙي ميدان ۾ آيا ۽ اتي ئي رهي پيا. 3 اتي هو هڪٻئي کي چوڻ لڳا ته ”اچو ته سرون ٺاهي انهن کي باهه ۾ پڇايون.“ سو انهن پٿر جي جاءِ تي سرون ۽ انهن کي پاڻ ۾ چنڀرائڻ لاءِ مسالي جي جاءِ تي ڏامر تيار ڪيو. 4 پوءِ هنن چيو ته ”اچو ته هڪڙو شهر ۽ هڪڙو منارو ٺاهيون جنهن جي چوٽي آسمان تائين وڃي پمچي. اهڙيءَ طرح پنهنجو نالو قائم ڪريون، متان پوءِ اسين سڄيءَ دنيا ۾ پري پري پکڙجي وڃون.“ 5 تڏهن خداوند اهو شهر ۽ منارو ڏسڻ لاءِ لهي آيو جيڪو انهن ماڻهن ٺاهيو هو. 6 خداوند چيو ته ”جيئن ته هي سڀ هڪڙي قوم آهن ۽ سندن ٻولي به هڪڙي آهي ۽ جيڪي ڪجهه هو ڪرڻ لڳا آهن، اها انهن جي رڳو شروعات آهي. جلد هو هر اهو ڪم ڪري ويندا، جيڪي ڪجهه ڪرڻ گهرندا.“ 7 سو اچو ته اتي هلي سندن ٻوليءَ ۾ مونجهارو وجهون ته جيئن هو هڪٻئي جو ڳالهائڻ سمجهي نه سگهن.“ 8 سو خداوند کين اتان سڄيءَ دنيا ۾ پکيڙي ڇڏيو تڏهن

هو سو کيس معلوم ٿيو. 25 تنهن تي هن حام جي پٽ ڪنعان تي لعنت ڪندي چيو ته ”ڪنعان تي لعنت هجي،

شال هو پنهنجي سوتن جي غلامن جو به غلام ٿئي. 26 خداوند، سم جو خدا سڳورو آهي، شال ڪنعان سم جي اولاد جو غلام ٿئي. 27 شال خدا *ياقت جو اولاد وڌائي ۽ اهي سم جي اولاد سان گڏ رهن، شال ڪنعان يافت جي اولاد جو غلام پڻ ٿئي.“

28 ٻوڏ کان پوءِ نوح تي سؤ پنجاهه سال جيئرو رهيو. 29 هن نو سؤ پنجاهه سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي.

نوح جي پٽن جو اولاد

(1. تواربخ 1:5-23)

10 1 نوح جي پٽن سم، حام ۽ يافت جو اولاد هي آهي. ٻوڏ کان پوءِ هنن کي پٽ ڄاوا.

2 يافت جي پٽن جا نالا هئا: گمر، ماگوگ، مادئي، يوان، توبل، مسڪ ۽ تيراس. 3 گمر جي پٽن جا نالا هئا: اشڪناز، ريفت ۽ تگرماه. 4 يوان جي پٽن جا نالا هئا: ايلشاه، ترسيس، ڪتي ۽ دوداني. 5 جيڪي قومون سمنڊ جي ڪناري ۽ ٻيٽن تي رهنديون هيون سي يافت جو اهو اولاد آهن جيڪي مختلف قبيلن ۽ علائقن ۾ رهندڙ ۽ مختلف ٻوليون ڳالهائيندڙ آهن.

6 حام جي پٽن جا نالا هئا: ڪوش، مصر، ليبيا ۽ ڪنعان. 7 ڪوش جي پٽن جا نالا هئا: صبا، حويله، سبتنه، رعمه ۽ سبتيك. رعمه جي پٽن جا نالا هئا: شبا ۽ ددان. 8 ڪوش کي نمرود نالي پٽ ڄائو جيڪو دنيا ۾ پهريون زبردست پهلو هو. 9 ساري خدائيءَ ۾ هو هڪ وڏو شڪاري هو. اهو ئي سبب آهي جو اها چوڻي ٿي وئي ته ”ساري خدائيءَ ۾ نمرود جهڙو وڏو شڪاري.“ 10 هن جي بادشاهت جي شروعات بابل، ارڪ ۽ اڪاد شهرن مان ٿي، اهي ٽيئي شهر شنعار علائقي ۾ آهن. 11 انهيءَ علائقي مان نڪري هو اشور ۾ آيو ۽ اتي نينواه، رحوبوت غير ۽ ڪلح شهر ٻڌائين. 12 هن رسن شهر به ٻڌو جيڪو نينواه ۽ ڪلح جي وچ ۾ وڏو شهر هو.

13 مصر جا پٽ جن جي نالن پٺيان قومون بٿيون سي هي هئا: لودي، عنامي، لهابي ۽ نفتوحي، 14 فتروسي، ڪسلوحي ۽ ڪرتي. فلسطيني وارا ڪرتيءَ جو اولاد هئا.

15 ڪنعان کي پهريون پٽ صيدا ڄائو ۽ پوءِ حت. 16 ڪنعان هنن قبيلن جو پڻ وڏو هو: بيبوسي، اموري، گرگاشي، 17 جوي، عرقي،

*ياقت: هي نالو عبراني ٻوليءَ جي انهيءَ لفظ سان ملندڙ جلندڙ آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”وڌائي“.

†فلگ: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ورهائو“.

سان ۽ نحور، حاران جي ڌيءَ ملڪه سان شادي ڪئي، جيڪو اسڪه جو پيءُ پڻ هو. ³⁰ سارائي سنڌ هئي.

³¹ تارح پنهنجي پٽ ابرام ۽ پنهنجي پوتِي لوط کي، جو حاران جو پٽ هو ۽ پنهنجيءَ نهنن ابرام جي زال سارائيءَ کي پاڻ سان وٺي ڪسدين جي اور شهر مان نڪري ڪنعان ملڪ ڏانهن ويو. جڏهن اُهي حاران شهر ۾ آيا، تڏهن اتي رهي پيا. ³² تارح ٻه سؤ پنجن سالن جي عمر ۾ اتي ئي وفات ڪئي.

ابرام کي خدا جو سڏڻ

12 ¹ خداوند ابرام کي چيو ته ”پنهنجو ملڪ، پنهنجا مائت ۽ پنهنجي پيءُ جو گهر ڇڏ ۽ انهيءَ ملڪ ۾ وڃ جيڪو آءٌ تو کي ڏيکاريندس. ² آءٌ تو مان هڪڙي وڏي قوم پيدا ڪندس، تو کي برڪت ڏيندس، تنهنجو نالو روشن ڪندس ۽ تون برڪت جو سبب ٿيندين. ³ جيڪي تو کي مبارڪ چوندا تن کي آءٌ برڪت ڏيندس، پر جيڪي تو کي پٽيندا تن تي لعنت ڪندس. دنيا جي سڀني قومن کي تنهنجي وسيلي برڪت ملندي.“

⁴ سو ابرام خداوند جي چوڻ موجب حاران شهر مان روانو ٿيو ۽ لوط به ساڻس گڏجي هليو. تڏهن ابرام جي عمر پنجاهتر سال هئي. ⁵ ابرام پنهنجي زال سارائي، پنهنجو ڀائٽيو لوط، سموري ملڪيت ۽ سڀ ماڻهو جيڪي حاران ۾ مليا هئا، سي پاڻ سان کنيا. اهي سڀ ڪنعان جي ملڪ ڏانهن وڃڻ لاءِ روانا ٿيا. جڏهن ڪنعان ۾ پهتا، ⁶ تڏهن ابرام انهيءَ ملڪ مان لنگهي اچي سڪم شهر ۾ موره جي شاهه بلوط وٺ واري هنڌ تي پهتو. تنهن وقت ڪنعاني انهيءَ ملڪ ۾ رهندا هئا. ⁷ اتي خداوند ابرام کي ڏيکاري ڏني ۽ چيائينس ته ”هي آهي اهو ملڪ جيڪو آءٌ تنهنجي اولاد کي ڏيندس.“ پوءِ ابرام خداوند جي لاءِ، جنهن کيس ڏيکاري ڏني هئي، اتي هڪ قربان گاهه ٺاهي. ⁸ تنهن کان پوءِ اتان نڪري بيت ايل شهر جي اڀرندي پاسي هڪ جابلو علائقي ۾ اچي پنهنجو تنبو کوڙيائين. بيت ايل سندس الهندي پاسي هو ۽ عتي سندس اڀرندي پاسي. اتي هن هڪڙي قربان گاهه ٺاهي خداوند جي عبادت ڪئي. ⁹ پوءِ اتان هو ڏاکڻي پاسي ڏانهن وڌندو ويو.

ابرام مصر ۾

¹⁰ ڪنعان ۾ اهڙو ته اچي سخت ڏڪار پيو جو ابرام مصر ملڪ ۾ ڪجهه وقت رهڻ لاءِ هليو ويو. ¹¹ جڏهن هو مصر ۾ داخل ٿيو ته هو تڏهن پنهنجيءَ زال سارائيءَ کي چيائين ته ”تون هڪ سمڻي عورت آهين. ¹² سو جڏهن مصري تو کي ڏسندا ته چوندا ’هيءَ هن جي زال آهي‘. تڏهن هو مون کي ماري وجهندا ۽ تو کي جيئرو رکندا.“

هنن اهو شهر ٺاهڻ چڏي ڏنو. ⁹ ان شهر جو نالو *بابل پئجي ويو، چوٽه اتي خداوند سڀني ماڻهن جي ٻولي منجهائي چڏي هئي ۽ اتان انهن کي سڄيءَ دنيا ۾ پکيڙي ڇڏيو هئائين.

سمر جو اولاد

(1. توارخ 1:24-27)

¹⁰ سمر جو اولاد هي آهي. بوڏ کان ٻه سال پوءِ جڏهن سمر هڪ سؤ سالن جو ٿيو، تڏهن کيس ارفڪسد نالي هڪ پٽ ڄائو. ¹¹ تنهن کان پوءِ هو پنج سؤ سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

¹² جڏهن ارفڪسد پنجويهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس سيلح نالي پٽ ڄائو. ¹³ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو چار سؤ ٽي سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

¹⁴ جڏهن سيلح ٽيهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس عبر نالي هڪ پٽ ڄائو. ¹⁵ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو چار سؤ ٽي سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

¹⁶ جڏهن عبر چوٿيهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس فلگ نالي پٽ ڄائو. ¹⁷ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو چار سؤ ٽيهه سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

¹⁸ جڏهن فلگ ٽيهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس رعو نالي هڪ پٽ ڄائو. ¹⁹ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو ٻه سؤ نو سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

²⁰ جڏهن رعو ٻٽيهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس سروگ نالي هڪ پٽ ڄائو. ²¹ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو ٻه سؤ ست سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

²² جڏهن سروگ ٽيهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس نحور نالي پٽ ڄائو. ²³ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو ٻه سؤ سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

²⁴ جڏهن نحور اوٿيهن سالن جو ٿيو، تڏهن کيس تارح نالي هڪ پٽ ڄائو. ²⁵ پٽ جي ڄمڻ کان پوءِ هو هڪ سؤ اوٿيهه سال جيئرو رهيو ۽ کيس ٻيا ٻار به ڄاوا.

²⁶ جڏهن تارح ستر سالن جو ٿيو، تڏهن کيس ابرام، نحور ۽ حاران نالي ٽي پٽ ڄاوا.

تارح جو اولاد

²⁷ تارح جو اولاد هي آهي. تارح کي ابرام، نحور ۽ حاران ڄاوا. حاران کي لوط ڄائو. ²⁸ حاران پنهنجي پيءُ جي جيئري ئي پنهنجي ڄمڻ واري هنڌ ڪسدين جي اور شهر ۾ مري ويو. ²⁹ ابرام سارائيءَ

*بابل: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”منجهيل“.

عموراه کي برباد ڪرڻ کان اڳ ۾ هئي. ① تنهنڪري لوط پنهنجي لاءِ اردن ماٿريءَ جو سارو ميدان چونڊيو ۽ اڀرندي ڏانهن هليو ويو. اهڙيءَ طرح هو هڪ ٻئي کان ڌار ٿيا. ② ابرام ڪنعان جي ملڪ ۾ رهي پيو ۽ لوط ميدان جي شهرن ۾ وڃي رهيو ۽ سدوم جي ويجهو پنهنجو تنبو کوڙيائين. ③ سدوم شهر جا ماڻهو خداوند جي نظر ۾ بدڪار ۽ وڏا گنهگار هئا.

ابرام جو حبرون ڏانهن وڃڻ

④ لوط جي ڌار ٿيڻ کان پوءِ، خداوند ابرام کي چيو ته ”جتي تون بيٺو آهين اتان چئني طرفن ڏانهن نهار. ⑤ جيڪو ملڪ تون ڏسين تو سو سمورو آءُ تو کي ۽ تنهنجي اولاد کي ڏيئي ڇڏيندس ۽ اهو هميشه لاءِ اوهان جي ملڪيت هوندو. ⑥ آءُ تو کي ايترو ته اولاد ڏيندس جو واريءَ جي ڌڙن وانگر ڪوبه انهن کي ڳڻي نه سگهندو. ⑦ هاڻي، اٺ ۽ ساري زمين گهمي ڏس چو جو آءُ اها سموري تو کي ڏيندس.“ ⑧ سو ابرام پنهنجو تنبو کڻي ممريءَ جي شاهه بلوطن جي ويجهو اچي رهيو، جي حبرون ۾ آهن. هن اتي خداوند جي لاءِ هڪڙي قربان گاهه ٺاهي.

ابرام جو لوط کي ڇڏائڻ

① انهن ڏينهن ۾ هيئن ٿيو جو چئن علائقن جي بادشاهن 14 هر هڪ، شنعار جي بادشاهه امرافل، الاسار جي بادشاهه اريوڪ، عيلام جي بادشاهه ڪدرلا عمر ۽ گوئم جي بادشاهه تدعال، ② پنجن بين بادشاهن هر هڪ، سدوم جي بادشاهه برع، عموراه جي بادشاهه برشع، ادمه جي بادشاهه شنباب، صوبيم جي بادشاهه شمبير ۽ بالغ يعني صغر شهر جي بادشاهه سان جنگ ڪئي. ③ انهن پنجن بادشاهن هڪ اتحاد ٺاهيو ۽ انهن جون فوجون سدوم جي ماٿريءَ ۾ اچي گڏ ٿيون، جنهن کي اڄڪلهه ڪارو سمنڊ سڏجي ٿو. ④ هو ٻارهن سالن تائين ڪدرلا عمر جي قبضي هيٺ رهيا، پر تيرهين سال انهيءَ جي خلاف بغاوت ڪيائون. ⑤ چوڏهين سال ڪدرلا عمر ۽ سندس اتحادي بادشاهه پنهنجين فوجن سان آيا ۽ رفائين کي عشتارات قريه ۾، زوزين کي هام ۾، ايمين کي سوي قريه شهر ۾ ⑥ ۽ حورين کي اڏوم جي جابلو علائقي ۾ شڪست ڏيندا، ايل فاران تائين آيا جيڪو رڻپت جي ويجهو آهي. ⑦ پوءِ هو موتي عين مشفاط ۾ آيا جيڪو بعد ۾ قادش سڏجڻ لڳو. انهن عماليقن جو سڄو علائقو فتح ڪيو ۽ امورين کي به شڪست ڏنائون جيڪي حصيصون تمر ۾ رهندا هئا.

⑧ پوءِ سدوم، عموراه، ادمه، صوبيم ۽ بالغ يعني صغر شهرن جي بادشاهن سدوم جي ماٿريءَ ۾ مقابلي ڪرڻ لاءِ پنهنجون فوجون

⑬ تنهنڪري تون چئجانءِ ته آءُ هن جي پيڻ آهيان. پوءِ تنهنجي ڪري هو مون کي جيئرو ڇڏي ڏيندا ۽ مون سان سٺو سلوڪ ڪندا.“ ⑭ سو جڏهن ابرام مصر ۾ آيو تڏهن مصرين ڏٺو ته اها عورت تمام سٺي آهي. ⑮ بادشاهه جي ڪن اميرن جڏهن هن کي ڏٺو ته بادشاهه وٽ وڃي هن جي تعريف ڪيائون. سو کيس بادشاهه جي گهر وٺي ويا. ⑯ انهيءَ عورت جي ڪري بادشاهه ابرام سان سٺو سلوڪ ڪيو. کيس رڍون پڪريون، ڍور ڍڳا، گڏهيون، غلام ۽ اٺ مليا. ⑰ پر خداوند ابرام جي زال سارائيءَ جي ڪري بادشاهه ۽ سندس پوري حويليءَ کي سخت بيمارين ۾ ڦاسائي ڇڏيو. ⑱ پوءِ بادشاهه ابرام کي پاڻ وٽ گهرايو ۽ پڇيائينس ته ”تو مون سان ائين ڇو ڪيو؟ تو مون کي ڇو نه ٻڌايو ته هيءَ تنهنجي زال آهي؟ ⑲ تو ڇو چيو ته هيءَ منهنجي پيڻ آهي، جنهن سبب مون کيس پنهنجي زال ٿي بڻايو. هاڻي تنهنجي زال حاضر آهي، انهيءَ کي وٺي هتان هليو وڃ.“ ⑳ پوءِ بادشاهه پنهنجن ماڻهن کي هن بابت حڪم ڏنو. انهن ابرام کي سندس زال ۽ جيڪي ڪجهه وٽس هو، تنهن سميت ملڪ مان ڪڍي ڇڏيو.

ابرام ۽ لوط جي جدائي

① پوءِ ابرام پنهنجي زال ۽ پنهنجي مال ملڪيت سميت 13 مصر مان نڪري ڪنعان جي ڏاکڻي پاسي ڏانهن روانو ٿيو ۽ لوط به ساڻس گڏ هو. ② ابرام وٽ چوپايو مال، سون ۽ چاندي گهڻو هو. ③ پوءِ هو اها جاءِ ڇڏي بيت ايل ڏانهن وڌي آيو ۽ بيت ايل ۽ عثي جي وچ ۾ انهيءَ هنڌ تي اچي پهتو جتي پهريائين تنبو کوڙيو هئائين. ④ انهيءَ جاءِ تي اڳي هن قربان گاهه به ٺاهي هئي. اتي هن خداوند جي عبادت ڪئي.

⑤ لوط کي به رڍون، پڪريون، چوپايو مال ۽ پنهنجي ڪٽنب ۽ نوڪرن چاڪرن لاءِ تنبو هئا. ⑥ انهيءَ علائقي ۾ چاري لاءِ ايتري زمين ڪانه هئي جو هو ٻئي گڏ رهي سگهن چاڪاڻ ته وٽن مال گهڻو هو. ⑦ سو ابرام جي ڌنارن ۽ لوط جي ڌنارن جي وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو. انهيءَ وقت علائقي ۾ ڪنعاني ۽ فرزي رهندا هئا.

⑧ پوءِ ابرام لوط کي چيو ته ”اسين پاڻ ۾ ڀائر آهيون، تنهنجي ۽ منهنجي ڌنارن جي وچ ۾ جهيڙو ٿيڻ نه گهرجي. ⑨ سو اڄ ته ڌار ٿيون. سڄو ملڪ تنهنجي سامهون آهي، ان جو ڪوبه حصو تون چونڊ. جيڪڏهن تون ڪاهو پاسو ڪئين ته آءُ ساڄو پاسو ڪندس پر جيڪڏهن تون ساڄو پاسو ڪئين ته آءُ ڪاهو پاسو ڪندس.“ ⑩ تڏهن لوط چوگرد نهاريو ۽ ڏٺائين ته اردن ماٿريءَ جو سارو ميدان جيڪو صغر شهر تائين آهي، تنهن کي مصر جي ملڪ ۽ خداوند جي *باغ وانگر ريج ڏنل هو. اها اها ئي جاءِ هئي جا خداوند جي سدوم ۽

*باغ: عدن جي باغ ڏانهن اشارو آهي. ڏسو پيدائش 10:6:2.

ماڻهن ڪتب آندو، جيڪي مون سان گڏ هليا هئا. پر منهنجا اتحادي عانير، اشڪال ۽ ممري ڀلي پنهنجو پنهنجو حصو وٺن.“

ابرام سان خدا جو عهد

15 تنهن کان پوءِ روبا ۾ خداوند ابرام کي چيو ته ”اي ابرام! ڊچ نه، آءٌ تو کي خطري کان پناهه ڏيندس ۽ تو کي وڏو انعام ڏيندس.“ 2 پر ابرام جواب ڏنو ته ”اي خداوند خدا! تون مون کي ڇا ڏيندين؟ چو ته آءٌ بي اولاد آهيان ۽ منهنجو وارث ته رڳو اليعزر دمشق آهي. 3 تو مون کي اولاد ڪونه ڏنو آهي، سو منهنجي گهر مان اهو ئي منهنجي ملڪيت جو وارث ٿيندو.“ 4 پوءِ هن خداوند کي وري پاڻ سان ڳالهائيندي ٻڌو ته ”اليعزر تنهنجو وارث نه ٿيندو، پر تنهنجو پنهنجو پٽ تنهنجو وارث ٿيندو.“ 5 پوءِ خداوند کيس ٻاهر وٺي ويو ۽ چيائينس ته ”آسمان ڏانهن نهار ۽ تارن کي ڳڻڻ جي ڪوشش ڪر. تو کي ايترو ئي اولاد ٿيندو جيترا اهي تارا آهن.“ 6 ابرام خداوند تي يقين ڪيو، انهيءَ ڪري خدا کيس پاڻ ڏانهن سڃار ڪري قبوليو.

7 پوءِ خداوند کيس چيو ته ”آءٌ خداوند ئي آهيان جنهن تو کي ڪسدين جي اُور شهر مان ڪڍي آندو، انهيءَ لاءِ ته هي ملڪ تو کي ميراث ڪري ڏيان.“ 8 پر ابرام پڇيو ته ”اي خداوند خدا! مون کي ڪيئن خبر پوي ته آءٌ هن ملڪ جو وارث ٿيندس؟“ 9 خداوند جواب ڏنس ته ”منهنجي لاءِ هڪڙو تسالو ڳاڻو، هڪڙي تسالي ٻڪري، هڪڙو تسالو گهيٽو، هڪڙي ڳيري ۽ هڪڙو ڪبوتر وٺي اچ.“ 10 ابرام خدا لاءِ اهي سڀ وٺي آيو. انهن کي وڃان وڌي به اڌ ڪيائين ۽ اهي اڌ هڪ ٻئي جي سامهون رکيائين. پر پڪين کي به اڌ نه ڪيائين. 11 پوءِ انهن ٽڪرن تي گجهون اچي لٿيون، پر ابرام انهن کي پري هڪلي ڇڏيو.

12 سج لهن مهل ابرام کي ڏاڍي ننڊ اچي ويئي ۽ هڪڙي هيبتناڪ اونداهه مٿس چانئجي ويئي. 13 خداوند ابرام کي چيو ته ”تو کي خبر هجي ته تنهنجو اولاد هڪ ڌارئي ملڪ ۾ پرديسي ٿيندو، اتي جي ماڻهن جي غلامي ڪندو ۽ اهي چئن صدين تائين کين تڪليف ڏيندا رهندا. 14 پوءِ آءٌ انهيءَ قوم کي سزا ڏيندس جنهن انهن کي غلام بڻايو هوندو ۽ جڏهن تنهنجو اولاد اهو ڌاريو ملڪ ڇڏي نڪري ايندا ته وٽن گهڻو مالمتاع هوندو. 15 تون آرام سان دم ڏيندين ۽ وڏي ڄمار ۾ دفن ٿيندين. 16 چئن پيڙهين کان پوءِ تنهنجو اولاد هتي موتي ايندو، ڇاڪاڻ ته مورين جي بدڪاري اڃا تائين پنهنجي حد کي نه پهتي هوندي جو کين سزا ڏني هڪالي ڪيان.“

17 پوءِ جڏهن سج لهي چڪو ۽ اونداهه ٿي، تڏهن هڪ دڪندڙ تنور ۽ هڪڙي برنڊڙ مشعل اوچتو انهن جانورن جي ٽڪرن وچان لنگهندي

ڪيون. 9 انهن عيلام جي بادشاهه، گوئم جي بادشاهه، شنعار جي بادشاهه ۽ الاسار جي بادشاهه سان جنگ ڪئي. پنج بادشاهه چئن سان وڙهيا. 10 سدوم ماٿري ڏامر جي ڏهن وارين کڏن سان پري پيئي هئي. جڏهن سدوم ۽ عمورا جا بادشاهه جنگ مان پڳا ٿي ويا ته وڃي انهن کڏن ۾ ڪريا، پر ٻيا ٽي بادشاهه جبلن ڏانهن پڇي ويا. 11 پوءِ اهي چار بادشاهه سدوم ۽ عمورا جي سموري ملڪيت ۽ کاڌي خوراڪ جون سڀ شيون کڻي هليا ويا. 12 هو ابرام جي ڀائٽي لوط کي جيڪو سدوم ۾ رهندو هو، سندس مال ملڪيت سميت پڪڙي وٺي ويا.

13 پر هڪڙي ماڻهوءَ پڇي جند ڇڏائي ۽ ابرام عبرانيءَ کي اچي خبر ڏنائين جيڪو ممري اموريءَ جي شاهه بلوطن جي وٽن جي ويجهو رهندو هو. ممري ۽ سندس ڀائرن اشڪال ۽ عانير جو ابرام سان اتحاد ٿيل هو. 14 جڏهن ابرام ٻڌو ته سندس ڀائٽيو پڪڙيو ويو آهي، تڏهن جملي تي سؤ ارڙهن ويڙهاڪ ماڻهو، جيڪي سندس گهرائي جا هئا تن کي ساڻ ڪري دان تائين چئني بادشاهن جي پٺيان پيو. 15 اتي هن پنهنجن ماڻهن جون جدا جدا ٽوليون ٺاهيون ۽ رات جي وقت هنن تي حملو ڪري کين شڪست ڏنائين. هو حوبه تائين، جيڪو دمشق شهر جي اتر ۾ آهي، هنن جي پٺيان پيو. 16 جيڪو مالمتاع ڪڇي ويو هو سو هٿ ڪيائين. هو لوط کي پڻ سندس مالمتاع، عورتن ۽ ٻين پڪڙيل ماڻهن سميت موٽائي وٺي آيو.

ملڪِ صدق جو ابرام کي برڪت ڏيڻ

17 جڏهن ابرام ڪدرلا عمر ۽ ٻين بادشاهن کي شڪست ڏيئي واپس موٽيو ته سدوم جو بادشاهه، شويه جي ماٿريءَ تائين، جنهن کي بادشاهي ماٿري به چئجي ٿو، سندس استقبال لاءِ آيو. 18 ملڪِ صدق جيڪو سالم جو بادشاهه ۽ خدا تعاليٰ جو خاص بندو به هو تنهن مان ۽ معي آندي. 19 هن ابرام کي دعا ڪندي چيو ته ”خدا تعاليٰ جيڪو آسمان ۽ زمين جو مالڪ آهي، تنهن جي برڪت ابرام تي هجي. 20 سڀ تعريف انهيءَ خدا تعاليٰ جي آهي جنهن تو کي تنهنجي دشمنن تي سوڀ ڏني.“ پوءِ ابرام سموري هٿ ڪيل مال مان ڏهون حصو ملڪِ صدق کي ڏنو.

21 سدوم جي بادشاهه ابرام کي چيو ته ”مال سڀوئي تون پاڻ وٽ رک، پر منهنجا سمورا ماڻهو مون کي موٽائي ڏي.“ 22 ابرام جواب ڏنس ته ”آءٌ آسمان ۽ زمين جي خالق خداوند خدا تعاليٰ جو قسم ٿو ڪان ته 23 آءٌ تنهنجي ڪابه شيءِ نه رکندس، توڙي جو هڪڙو ڏاڳو يا جتيءَ جي ڪهي هجي، چو ته متان تون ائين چوين ته آءٌ ئي اهو واحد شخص آهيان، جنهن ابرام کي شاهوڪار ڪيو.“ 24 آءٌ پنهنجي لاءِ ڪجهه به نه وٺندس. آءٌ رڳو اهو حصو وٺندس جيڪو منهنجي

نالو هن ”ڏسندڙ خدا“ رکيو. 14 انهيءَ ڪري ماڻهو ان کوهه کي جيڪو قدامت جي وچ ۾ آهي، ”ڏسندڙ جيئري حيثيت جو کوهه“ سڏيندا آهن. 15 هاجره کي ابرام مان هڪ پٽ ڄائو ۽ ابرام انهيءَ جو نالو اسماعيل رکيو. 16 تنهن وقت ابرام جي عمر چهاڙهي سال هئي.

ابرام جي نالي جي تبديلي

17 1 جڏهن ابرام نوانوي سالن جو ٿيو، تڏهن خداوند ابرام کي ڏيکاري ڏني ۽ چيائينس ته ”آءٌ قادر مطلق خدا آهيان. منهنجي فرمانبرداري ڪر ۽ سچا ره. 2 آءٌ تو سان هڪ عهد ڪندس ۽ تو کي گهڻو اولاد ڏيندس.“ 3 تڏهن ابرام جهڪي سجدو ڪيو ۽ خدا ساڻس هڪ ڪلام ٿي چيو ته 4 ”تو سان منهنجو عهد هي آهي ته تون گهڻين ئي قومن جو پيءُ ٿيندين. 5 اڳتي تنهنجو نالو ابرام نه پر ابراهيم سڏبو، چو ته آءٌ تو کي گهڻين ئي قومن جو پيءُ بڻايان ٿو. 6 آءٌ تو کي گهڻو اولاد ڏيندس ۽ انهن مان ڪي بادشاهه ٿيندا. تو کي ايترو ته اولاد ٿيندو جو اهي مختلف قومن بڻجي پوندا. 7 آءٌ پنهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ ۽ تو کان پوءِ تنهنجي اولاد سان انهن جي سڀني پيڙهين تائين پنهنجو دائمي عهد ڪندس. آءٌ ئي تنهنجو ۽ تنهنجي اولاد جو خدا هوندس. 8 آءٌ تو کي ۽ تنهنجي اولاد کي هيءَ زمين هميشه لاءِ ڏيندس، جنهن ۾ هاڻي تون پرديسي آهين. ڪنعان جو سارو ملڪ هميشه لاءِ تنهنجي اولاد جو رهندو ۽ آءٌ ئي انهن جو خدا هوندس.“

طهر، عهد جي نشاني

9 پوءِ خدا ابراهيم کي چيو ته ”تون ۽ تنهنجو اولاد سڀني پيڙهين تائين منهنجو عهد پورو ڪندا رهجو. 10 جيڪو عهد منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ ۽ تو کان پوءِ تنهنجي اولاد جي وچ ۾ آهي، جنهن تي اوهين هميشه هلندا، سو هي آهي ته تون ۽ تنهنجي اولاد مان هر هڪ مرد پنهنجو طهر ڪرائي. 11-12 اڳتي هر چوڪرو جڏهن اٺن ڏينهن جو ٿئي ته توهين انهيءَ جو طهر ڪرايو، انهن غلامن جو به جيڪي اوهان جي گهرن ۾ ڄاول هجن يا ڌارين کان خريد ڪيل هجن. اهو منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ ڪيل عهد جو نشان هوندو. 13 هر ڪنهن مرد جو طهر ضرور ٿيل هجي. اها هڪ جسماني نشاني هوندي، اهو ڏيکارڻ لاءِ ته اوهان سان منهنجو عهد دائمي آهي. 14 اڳتي جنهن به مرد جو طهر ٿيل نه هوندو تنهن چڻ منهنجو عهد ٿوڙيو آهي، سو انهيءَ کي تنهنجي نسل مان خارج ڪيو وڃي.“

ڏسڻ ۾ آئي. 18 انهيءَ مهل خداوند ابرام سان هڪڙو عهد ڪندي چيو ته ”آءٌ هي سڄو ملڪ، مصر جي سرحد واري برساتي نهر کان وٺي وڏي ندي فرات تائين تنهنجي اولاد کي ڏين جو عهد ٿو ڪريان، 19 يعني قين، قنزي، قديموني، 20 جتي، فرزي، رفاڻي، 21 اموري، ڪنعاني، گرگاشي ۽ ييوسي، انهن سڀني قومن جا علائقا.“

هاجره ۽ اسماعيل

16 1 ابرام جي زال سارائي کي ڪوبه اولاد ڪونه هو. پر کيس هاجره نالي هڪ مصري ٻانهي هئي. 2 سارائيءَ ابرام کي چيو ته ”خداوند مون کي اولاد کان محروم رکيو آهي. سو تون چو نه منهنجي ٻانهيءَ وٽ وڃين. شايد انهيءَ مان مون کي ڪو ٻار ملي.“ ابرام سارائيءَ جي ڳالهه قبول ڪئي. 3 ان وقت تائين ابرام کي ڪنعان ملڪ ۾ رهندي ڏهه سال ٿي ويا هئا. تڏهن سارائيءَ پنهنجي مڙس کي پنهنجي ٻانهي هاجره زال ڪري ڏني. 4 ابرام هاجره وٽ ويو ۽ هوءَ پيٽ سان ٿي. جڏهن کيس خبر پيئي ته کيس پيٽ ٿيو آهي تڏهن فخر ڪرڻ لڳي ۽ سارائيءَ کي حفيظ سمجهڻ لڳي. 5 تڏهن سارائيءَ ابرام کي چيو ته ”اهو سڀ تنهنجو قصور آهي جو هاجره مون کي حقارت سان ٿي ڏسي. مون پاڻ اها تو کي ڏني هئي، پر جڏهن کان هوءَ پيٽ سان ٿي آهي تڏهن کان مون کي حقارت سان ٿي ڏسي. شل خداوند انصاف ڪري ته تو ۽ مون مان ڪير حق ٿي آهي.“ 6 ابرام جواب ڏنو ته ”چڱو، هوءَ تنهنجي ٻانهي آهي ۽ تنهنجي هٿ ۾ آهي. سو جيئن تو کي وٺي تئين تون ساڻس ڪر.“ پوءِ سارائيءَ هاجره کي ايتري ته تڪليف ڏني جو هوءَ بچي ويئي.

7 خداوند پنهنجي ملائڪ جي وسيلي هاجره کي رڻپٽ ۾ شور جي رستي تي پائيءَ جي چشمي وٽ گڏيو. 8 هن کيس چيو ته ”اي سارائيءَ جي ٻانهي هاجره! تون ڪٿان ٿي اچين ۽ ڪيڏانهن ٿي وڃين؟“ هن ورائيو ته ”آءٌ پنهنجي مالڪيائي سارائيءَ وٽان ڀڳي ٿي وڃان.“ 9 خداوند چيس ته ”تون هن وٽ موتي وڃ ۽ سندس ٻانهي ٿي ره.“ 10 پوءِ هن وڌيڪ چيس ته ”آءٌ تنهنجي اولاد کي ايترو ته وڌائيندس جو ڪوبه انهن جو شمار نه ڪري سگهندو. 11 تون پيٽ سان آهين ۽ پٽ ڄڻيندين. تون انهيءَ جو نالو *اسماعيل رکجانءِ، ڇاڪاڻ جو مون خداوند تنهنجي ڏک جي دانهن ٻڌي آهي. 12 جيئن جهنگلي گڏهه آزاد رهندو آهي، تئين تنهنجو پٽ به آزاد ۽ خود مختيار رهندو. هو پنهنجن سڀني ماڻهن کان الڳ اڀرندي ۾ رهندو.“ 13 هاجره پنهنجي پاڻ کي چيو ته ”ڇا مون سچ پچ خدا کي ڏٺو آهي ۽ پوءِ به جيئري آهيان؟“ سو جنهن ساڻس ڳالهايو هو تنهن جو

*اسماعيل: اهو عبراني نالو آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”خدا ٻڌي ٿو“.

ابراهيم: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”گهڻين ئي قومن جو پيءُ“.

ٿورو پاڻي آڻيان ٿو، اوهين پنهنجو هٿ منهن ڏوئي هن وڻ جي هيٺ آرام ڪريو. 5 آءُ مانيءَ تڪر به ڪئي ٿو اچان، سو ڪائي تازا توانا ٿيو ۽ پوءِ ڀلي هليا وڃجو. منهنجي گهر اچي اوهان مون کي عزت بخشي آهي، سو مون کي پنهنجي خدمت ڪرڻ جو موقعو ڏيو.“ انهن ورائيو ته ”چڱو، جيئن وڻي تيئن وڃي ڪر.“

6 ابراهيم تڪڙو تڪڙو پنهنجي تنبوءَ ۾ ويو ۽ ساره کي چيائين ته ”جلدي ڪر ۽ تي مايا سٺو آڻو ڪئي، ان کي گوهي مانينون پڇائي وٺ.“ 7 پوءِ هو پاڻ ڊوڙي ڏن ڏانهن ويو ۽ اتان هڪڙو تلهو متارو گابو ڪاهي آڻي نوڪر کي ڏنائين، جنهن انهيءَ کي ذبح ڪري جلدي پڇائي ورتو. 8 پوءِ ڏونرو، کير ۽ گابي جو پڪل گوشت آڻي هنن جي اڳيان رکيائين. هو پاڻ وڻ هيٺ سندن پاسي ۾ بيٺو رهيو، جڏهن ته هنن ويٺي کاڌو.

9 پوءِ ڪانئس پڇيائون ته ”تنهنجي زال ساره ڪٿي آهي؟“ جواب ڏنائين ته ”ها تنبوءَ ۾ آهي.“ 10 انهن مان هڪڙي چيو ته ”آءُ ايندڙ سال هنن ڏينهن ۾ ضرور تو وٽ موٽي ايندس ۽ تنهنجيءَ زال ساره کي پٽ ڄاول هوندو.“ ساره هن جي پٺيان تنبوءَ جي در وٽ اها ڳالهه ٻڌي ورتي. 11 ابراهيم ۽ ساره تمام ڀدا هئا ۽ ساره کي ماهواري اچڻ بند ٿي ويئي هئي. 12 سو ساره دل ۾ ڪلي چيو ته ”هاڻي ته آءُ ٻڌي ٿي ويئي آهيان ۽ منهنجو مڙس به ٻڌو آهي. ڇا مون کي ته به اها خوشي حاصل ٿي سگهي ٿي؟“

13 پوءِ خداوند ابراهيم کان پڇيو ته ”ساره ڇو ڪلي ائين چيو ته ڇا واقعي مون کي پٽ ڄمندو، جڏهن ته آءُ هيتري ٻڌي آهيان؟“ 14 مون خداوند جي لاءِ ڪا ڳالهه مشڪل آهي ڇا؟ جيئن مون چيو تيئن آءُ وري مقرر وقت تي موٽي ايندس ۽ ساره کي پٽ ڄاول هوندو.“ 15 جيئن ته ساره ڊڄي ويئي هئي تنهنڪري هن انڪار ڪري چيو ته ”آءُ ڪونه ڪلي آهيان.“ پر هن چيو ته ”نه، تون برابر ڪلي آهين.“

سدوم لاءِ ابراهيم جي شفاعت

16 پوءِ اهي ماڻهو اتان روانا ٿيا ۽ هيٺ سدوم ڏانهن نھاري ڏنائون. ابراهيم انهن کي اُماڻڻ لاءِ رستي تائين انهن سان گڏجي هليو. 17-18 خداوند ابراهيم بابت چيو ته ”جيئن ته ابراهيم جو اولاد هڪ وڏي ۽ طاقتور قوم ٿيندو ۽ دنيا جي سڀني قومن کي انهن جي وسيلي برڪت ملندي، ته پوءِ آءُ جيڪي ڪجهه سدوم سان ڪرڻ وارو آهيان ڇا اهو انهيءَ کان لڪايان؟“ 19 نه، مون ابراهيم کي چونڊيو ٿي انهيءَ لاءِ آهي ته هو پنهنجن پٽن ۽ پنهنجيءَ اولاد کي حڪم ڪري ته اهي منهنجي فرمانبرداري ڪن ۽ حق سچ تي هلن. جيڪڏهن اهي ائين ڪندا ته آءُ ابراهيم لاءِ اهو سڀ ڪجهه ڪندس

سارائيءَ جو نالو تبديل ٿيڻ

15 پوءِ خدا ابراهيم کي چيو ته ”اڳتي تون پنهنجيءَ زال کي سارائي نه سڏ، هاڻي کان وٺي انهيءَ جو نالو *ساره آهي. 16 آءُ هن کي برڪت ڏيندس ۽ انهيءَ جي پٽان تو کي هڪڙو پٽ ڏيندس. آءُ هن کي برڪت ڏيندس ۽ هوءَ قومن جي ماءُ ٿيندي. هن منجهان قومن جا بادشاهه پيدا ٿيندا.“

17 تڏهن ابراهيم جهڪي سجدو ڪيو. پر ڪلي دل ۾ چيائين ته ”ڇا ڪنهن اهڙي ماڻهوءَ کي به ٻار ٿي سگهي ٿو، جنهن جي عمر سؤ سال هجي؟ ڇا نوي سالن جي ڄمار ۾ ساره کي ٻار ٿي سگهي ٿو؟“ 18 ابراهيم خدا کي چيو ته ”جيڪر ته اسماعيل ٿي منهنجو وارث ٿئي.“

19 پر خدا چيو ته ”نه. تنهنجي زال ساره تنهنجي لاءِ هڪ پٽ ڄڻندي ۽ تون انهيءَ جو نالو *اسحاق رکجانءِ. آءُ انهيءَ سان ۽ سندس اولاد سان پنهنجو عهد، جيڪو دائمي عهد آهي، قائم ڪندس. 20 باقي اسماعيل بابت مون تنهنجو عرض قبول ڪيو. آءُ کيس برڪت ڏيندس ۽ گهڻو اولاد عطا ڪندس. هو ٻارهن سردارن جو پيءُ ٿيندو ۽ آءُ هن جي اولاد کي هڪ وڏي قوم بڻائيندس. 21 پر ايندڙ سال هن مند ۾ ساره جيڪو پٽ اسحاق تو کي ڄڻي ڏيندي تنهن سان آءُ پنهنجو عهد قائم ڪندس.“

22 جڏهن خدا ابراهيم سان ڳالهائي بس ڪئي ته پوءِ وٽائس مٿي هليو ويو. 23 پوءِ ابراهيم انهيءَ ئي ڏينهن خدا جي حڪم موجب پنهنجي پٽ اسماعيل ۽ پنهنجي گهر جي ماڻهن مان سڀني مردن جو، پنهنجي گهر ۾ ڄاول ۽ خريد ڪيل غلامن سميت سڀني جو طهر ڪيو. 24 جڏهن ابراهيم جو طهر ٿيو، تڏهن سندس عمر نوانوي سال هئي. 25 سندس پٽ اسماعيل تيرهن سالن جو هو. 26 سو انهن ٻنهي جو طهر هڪڙي ئي ڏينهن تي ٿيو. 27 سندس گهر ۾ ڄاول ۽ خريد ڪيل غلامن سميت گهر جي سڀني مردن جو طهر ساڻس گڏ ٿيو.

ابراهيم کي پٽ ڏيڻ جو واعدو

18 خداوند ابراهيم کي ممريءَ جي شاهه بلوطن وٽ ڏيکاري ڏني. جڏهن ابراهيم پنهنجي تنبوءَ جي در وٽ ٽاڪ منجهند جو ويٺو هو ته 2 مٿي نھاري ڏنائين ته تي ماڻهو بينل نظر آيس. انهن کي ڏسي اتان ڊوڙي کين گڏجن ويو. پوءِ جهڪي کين سجدو ڪيائين 3 ۽ چيائين ته ”سائين، جيڪڏهن مهربانيءَ جي نظر ڪئي اٿو ته هاڻي پنهنجي ٻانهي وٽان هليا نه وڃجو. جيئن ته اوهين پنهنجي ٻانهي وٽ آيا آهيو سو مون کي خدمت ڪرڻ ڏيو. 4 آءُ

*ساره: ان جي عبراني ٻوليءَ ۾ معنيٰ آهي ”شھزادي“.

†اسحاق: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ نالي جي معنيٰ آهي ”هو ڪلي ٿو“.

لاءِ حاضر آهيان. مهرباني ڪري منهنجي گهر هلو. اتي هلي هت منهن ڏوٽو ۽ رات رهو، صبح جو سوڀر اتي ڀلي پنهنجي دڳ سان وڃجو. پر هنن جواب ڏنس ته ”نه، اسين سڄي رات هتي شهر جي پٿر ۾ گذارينداسين.“³ پر هن گهڻو زور ڪين ۽ نيٺ هو ساڻس گڏجي انهيءَ جي گهر آيا. هن انهن مهمانن لاءِ بي خميري ماني تيار ڪئي ۽ انهن کاڌي.

4 مهمانن جي سمهڻ کان اڳي سدوم شهر جا مرد، جوان توڙي پيدا انهيءَ گهر کي چوڌاري وڪوڙي ويا. 5 انهن لوط کي سڏي کائڻس پيڇيو ته ”اهي ماڻهو ڪٿي آهن جيڪي اڃ رات تو وٽ تڪڻ لاءِ آيا هئا؟ انهن کي ٻاهر اسان وٽ وٺي اچ.“ سدوم شهر جا ماڻهو انهن سان برو فعل ڪرڻ چاهين پيا.

6 لوط ٻاهر نڪري هنن وٽ ويو ۽ پنهنجي پٺيان در بند ڪري ڇڏيائين. 7 هن کين چيو ته ”ڀائرو! آءٌ اوهان کي عرض ٿو ڪريان ته اهڙو بچڙو ڪم نه ڪريو. 8 ڏسو، منهنجون ٻه ڌيئر آهن جيڪي اڃا تائين ڪناريون آهن. جيڪڏهن چئو ته آءٌ انهن کي اوهان وٽ ٻاهر وٺي اچان، پوءِ جيئن اوهان کي وٺي تئين انهن سان ڪريو. پر هنن ماڻهن کي ڪجهه به نه ڪريو. هو منهنجا مهمان ٿي منهنجي گهر ۾ آيا آهن.“

9 پر انهن چيو ته ”اسان جي رستي کان هتي وڃ. تون ڌاريو ٿي ڪري اسان کي سمجهائين ٿو. هاڻي تو سان هنن کان به وڌيڪ خراب هلت ڪنداسين.“ پوءِ هو لوط کي ڌڪو ڏيئي در پيچڻ لاءِ اڳتي وڌيا. 10 ايتري ۾ انهن ٻنهي ڌيئرن اندران هٿ ڊگهيڙي لوط کي چڪي گهر ۾ آندو ۽ در بند ڪري ڇڏيائون. 11 پوءِ انهن گهر جي ٻاهران بيٺل سڀني ننڍن وڏن ماڻهن کي انڌو ڪري ڇڏيو ته جيئن دروازو نه لهي سگهن.

لوط جو سدوم ڇڏڻ

12 انهن ٻنهي ڌيئرن لوط کي چيو ته ”جيڪڏهن تنهنجو ڪو ٻيو هتي هجي، پٽ، ڌيئر، ڄاڻو يا تنهنجو ڪو ٻيو مت مائٽ جيڪو هن شهر ۾ رهندو هجي، انهن کي ساڻ ڪري هتان نڪري وڃ، 13 ڇاڪاڻ جو اسين هن شهر کي برباد ڪنداسين. خداوند وٽ هنن ماڻهن جي تمام گهڻي دانهن پهنڻي آهي، سو هن اسان کي سدوم شهر کي برباد ڪرڻ لاءِ موڪليو آهي.“ 14 پوءِ لوط پنهنجن ڄاڻن وٽ ويو جن سان سندس ڌيئرن جي شادي ٿيڻي هئي. انهن کي چيائين ته ”جلدي ڪريو ۽ هتان نڪري هلو، ڇاڪاڻ جو خداوند هيءُ شهر برباد ڪندو.“ پر انهن سمجهيو ته هو چرچا ٿو ڪري.

15 پر هه ڦٽيءَ وقت ملائڪن لوط کي تڪڙ ڪئي ۽ چيائونس ته ”پنهنجي زال ۽ ٻئي ڌيئر وٺي هتان هليو وڃ، متان شهر مٿان سزا اچڻ وقت اوهين به پنهنجي جان وڃائي ويهو.“ 16 تنهن هوندي به

جنهن جو مون ساڻس واعدو ڪيو آهي.“ 20 پوءِ خداوند ابراهيم کي چيو ته ”سدوم ۽ عمورهه جي گناهن جي دانهن وڌي ويئي آهي جيڪا تمام وڏن گناهن جي باري ۾ آهي. 21 تنهنڪري آءٌ اوڏانهن وڃي معلوم ڪندس ته جيڪا دانهن مون ٻڌي آهي سا صحيح آهي يا نه.“ 22 پوءِ انهن مان ٻه ماڻهو اتان روانا ٿي سدوم ڏانهن ويا. پر خداوند ابراهيم سان گڏ ئي بيٺو رهيو. 23 ابراهيم خداوند جي ويجهو آيو ۽ پڇيائينس ته ”ڇا تون واقعي سڄارن کي بدڪارن سان گڏ برباد ڪندين؟ 24 جيڪڏهن انهيءَ شهر ۾ پنجاهه سڄار ماڻهو هجن ته پوءِ به تون سڄو شهر برباد ڪندين؟ ڇا انهن پنجاهه سڄارن جي ڪري تون انهيءَ کي ڇڏي نه ڏيندين؟ 25 ڇو تون سڄارن کي بدڪارن سان گڏ نه مارييندين. ائين نه ٿو ٿي سگهي، تون ائين نه ٿو ڪري سگهين. جيڪڏهن ائين ڪندين ته پوءِ سڄار بدڪارن جهڙا ليڪبا. ائين نه ٿو ٿي سگهي. سڄي دنيا جي انصاف ڪرڻ واري کي انصاف ڪرڻو آهي.“ 26 خداوند جواب ڏنس ته ”جيڪڏهن مون کي سدوم شهر ۾ پنجاهه سڄار ملندا ته انهن جي صدقي آءٌ سڄي شهر کي ڇڏي ڏيندس.“

27 ابراهيم وري ڳالهائو ۽ چيائين ته ”اي مالڪ! مون کي تو سان همت ڪري ڳالهائڻ جي معافي ملي. آءٌ ته رڳو مٽي ۽ رک آهيان. 28 ٿي سگهي ٿو ته شهر ۾ پنجيتاليهه سڄار هجن، ته ڇا پوءِ به تون پنجن چئن جي گهٽ هٿن ڪري سڄو شهر برباد ڪندين؟“ خداوند جواب ڏنو ته ”جيڪڏهن مون اتي پنجيتاليهه سڄار ڏنا ته آءٌ شهر کي تباهه نه ڪندس.“ 29 ابراهيم وري به ڳالهائو ۽ چيائين ته ”شايد چاليهه هجن.“ تڏهن هن ورائيو ته ”جيڪڏهن چاليهه هوندا ته به آءٌ شهر کي برباد نه ڪندس.“ 30 ابراهيم چيو ته ”اي مالڪ! جيڪڏهن تون ڪاوڙ نه ڪرين ته آءٌ چوان ته جي اتي ٽيهه چئن ملن؟“ هن چيو ته ”جيڪڏهن ٽيهه چئن ڏسندس ته به ائين نه ڪندس.“ 31 ابراهيم چيو ته ”اي مالڪ! مون کي تو سان همت ڪري ڳالهائڻ جي معافي ملي، اتي جيڪڏهن رڳو ويهه چئن هجن ته؟“ هن چيو ته ”جيڪڏهن ويهه هوندا ته به آءٌ ائين نه ڪندس.“ 32 ابراهيم چيو ته ”اي مالڪ! جيڪڏهن ڪاوڙجين نه ته آءٌ هڪڙو ڀيرو وري به ڳالهائين. شايد اتي رڳو ڏهه ڏهن؟“ هن چيو ته ”آءٌ انهيءَ کي برباد نه ڪندس جيڪڏهن اتي ڏهه چئن ٿي ڏهن.“ 33 پوءِ جڏهن خداوند ابراهيم سان ڳالهائي بس ڪئي، تڏهن اتان هليو ويو ۽ ابراهيم گهر موٽي آيو.

سدوم جي گنهگاري

19 1 جڏهن اهي ٻئي ملائڪ شام جو سدوم ۾ آيا ته لوط شهر جي دروازي وٽ ويٺو هو. جيئن ئي انهن تي نظر پيس ته اتي کين گڏجڻ ويو. انهن جي اڳيان زمين تي پيشاني رکي کين تعظيم ڏنائين. 2 کين چيائين ته ”سائين! آءٌ اوهان جي خدمت

ٻار ٿين. ³² تنهنڪري اڄ ته پنهنجي پيءُ کي مٿي پيئاري ساڻس گڏ سمهون ته جيئن انهيءَ مان اسان کي ٻار ٿين. ³³ سو هنن انهيءَ رات کيس مٿي پيئاري ۽ وڏي ڏيڻس وڃي ساڻس ستي. هن کي ايترو ته نشو هو جو کيس ڪابه خبر ڪانه پيئي.

³⁴ ٻئي ڏينهن وڏيءَ پيڻ پنهنجي ننڍيءَ پيڻ کي چيو ته ”ڪالهه رات آءٌ پنهنجي پيءُ سان ستي هيس، اڄ ته اڄ رات به کيس مٿي پيئاريون ۽ تون وڃي گڏ سمهينس. پوءِ اسان بنهي کي انهيءَ مان ٻار ٿيندا.“ ³⁵ سو انهيءَ رات به کيس مٿي پيئاريون ۽ ننڍي ڏيڻس وڃي ساڻس گڏ ستي. پر وري به هن کي ايترو ته نشو هو جو کيس ڪابه خبر ڪانه پيئي. ³⁶ اهڙيءَ طرح لوط جون ٻئي ڏيڻس پنهنجي پيءُ مان بيت سان ٿيون. ³⁷ پوءِ وڏيءَ کي پٽ ڄائو جنهن جو نالو ’موآب‘ رکيائين. اڄڪلهه جا جيڪي موآبي آهن هو انهن جو وڏو آهي. ³⁸ ننڍيءَ کي به پٽ ڄائو جنهن جو نالو ’بن عمي‘ رکيائين. اڄڪلهه جا جيڪي بني عمون آهن، هو انهن جو وڏو آهي.

ابراهيم ۽ ابيملڪ

20 ¹ ابراهيم ممريءَ مان نڪري ڏکڻ ڏانهن سفر ڪيو. هو مسافري ڪندو قادش ۽ شور جي وچ ۾ آيو ۽ گرار شهر ۾ اچي رهيو. ² اتي هن پنهنجيءَ زال ساره لاءِ چيو ته ”ها منهنجي پيڻ آهي.“ تڏهن اتان جي بادشاهه ابيملڪ ساره کي پاڻ وٽ گهرائي ورتو. ³ پر رات جو خدا کيس خواب ۾ ڏيکاري ڏني ۽ چيائينس ته ”جيڪا عورت تو پاڻ وٽ گهرائي آهي، تنهن جي ڪري تون مردن، چالاءِ جو اها اڳ ۾ ئي پرڻيل آهي.“ ⁴ پر ابيملڪ هن جي ويجهو نه ويو هو. سو چيائين ته ”اي مالڪ! آءٌ بي ڏوهي آهيان. پوءِ ڇا تون مون کي ۽ منهنجي ماڻهن کي به ماريندين؟“ ⁵ ڇا ابراهيم پاڻ نه چيو هو ته ’ها منهنجي پيڻ آهي‘؟ انهيءَ عورت پاڻ به چيو هو ته ’هي منهنجو ڀاءُ آهي‘. مون ته هي ڪم دل جي سچائيءَ سان ڪيو آهي ۽ مون ڪوبه ڏوهه ڪونه ڪيو آهي.“ ⁶ خدا خواب ۾ ئي ورائيس ته ”بيشڪ، مون کي خبر آهي ته تو هي ڪم دل جي سچائيءَ سان ڪيو آهي. انهيءَ لاءِ مون به تو کي پنهنجي خلاف گناهه ڪرڻ کان روڪي ورتو ۽ انهيءَ کي هٿ لائڻ نه ڏنو.“ ⁷ پر هاڻ اها زال سندس مڙس کي موٽائي ڏي. هو نبي آهي. هو تو لاءِ دعا گهرندو ۽ تون نه مردن. پر جيڪڏهن تون اها موٽائي نه ڏيندين ته پوءِ ڄاڻي ڇڏ ته تون ۽ تنهنجا سڀ ماڻهو ضرور مرندا.“ ⁸ پوءِ ابيملڪ صبح جو سویر اتي پنهنجن سڀني نوڪرن کي سڏيو ۽ انهن کي اهي سموريون ڳالهيون ٻڌايائين. تنهن تي اهي

لوط ڍرائي پئي ڪئي. پر جيئن ته خداوند مٿس مهربان هو سو هنن لوط، سندس زال ۽ ٻنهي ڌيئرن کي هٿ کان وٺي کين شهر کان ٻاهر آندو. ¹⁷ ٻاهر پهچڻ کان پوءِ ملائڪن مان هڪڙي چيس ته ”پنهنجي جان بچائي پڇ، پنتي اصل نه نهارجانءِ ۽ نه ئي وري هن ميدان ۾ ترسجانءِ. هنن جبلن ڏانهن پڇي وڃ ته جيئن مرڻ کان بچي وڃين.“ ¹⁸ پر لوط جواب ڏنو ته ”سائين ائين نه ڪر. ¹⁹ تو مون تي وڏي مهرباني ڪئي آهي جو منهنجي جان بچائي اتيئي. پر جبل گهڻو پري آهن سو متان اتي پهچڻ کان اڳ ۾ ئي اها آفت مون تي اچي پوي ۽ آءٌ مري وڃان.“ ²⁰ هو شهر ڏس، اهو ڪافي ويجهو آهي، جنهن ۾ آءٌ پڇي وڃي سگهان ٿو. تون ڏسين ٿو ته اهو ننڍڙو شهر آهي سو مون کي اوڏانهن وڃڻ ڏي. اتي آءٌ سلامت رهندس.“ ²¹ هن جواب ڏنس ته ”نيڪ آهي، آءٌ تنهنجي اها ڳالهه به قبول ڪريان ٿو. آءٌ انهيءَ شهر کي برباد نه ڪندس. ²² هاڻي جلدي ڪر، اوڏانهن پڇي وڃ. جيستائين تون اتي نه پهچيندين تيستائين آءٌ ڪجهه به نه ٿو ڪري سگهان.“ سو انهيءَ شهر جو نالو *صغر پئجي ويو، ڇاڪاڻ ته لوط ان کي ننڍڙو ڪوٺيو.

سدوم ۽ عمورهه جي تباهي

²³ جنهن وقت لوط صغر ۾ پهتو تنهن وقت سج اڀري چڪو هو. ²⁴ خداوند سدوم ۽ عمورهه تي آسمان مان گندرف جي باهه وسائي. ²⁵ هن انهن شهرن ۽ ساري ميدان کي، انهن سڀني ماڻهن سميت، جيڪي اتي جا رهاڪو هئا ۽ جيڪي ڪجهه اتي زمين تي اڀريو هو تنهن سميت برباد ڪري ڇڏيو. ²⁶ لوط جي زال منهن ڦيرائي پنتي نهاريو ته اها لوڻ جو ٿيڻو ٿي پيئي. ²⁷ ابراهيم صبح جو سویر اتي انهيءَ جاءِ تي ويو جتي هو خداوند جي حضور ۾ بيٺو هو. ²⁸ هن سدوم، عمورهه ۽ ساري ميدان ڏانهن نهاريو ۽ ڏٺائين ته انهيءَ زمين جو دنهون ڪوري جي دنهين وانگر مٿي پيو چڙهي. ²⁹ جڏهن خدا انهيءَ ميدان جي شهرن کي برباد ڪيو جن ۾ لوط رهندو هو، تڏهن ابراهيم جي يادگيري ڪيائين ۽ لوط کي انهيءَ آفت کان بچائي ورتائين.

موآبين ۽ بن عمين جو اصل نسل

³⁰ لوط صغر ۾ رهڻ کان ڏنو ٿي، تنهنڪري هو ۽ سندس ٻئي ڌيئر مٿي وڃي جبل جي هڪ غار ۾ رهڻ لڳا. ³¹ پوءِ وڏيءَ پيڻ پنهنجي ننڍيءَ پيڻ کي چيو ته ”اسان جو پيءُ ٻڌو ٿيندو ٿو وڃي ۽ ڪو ٻيو مرد ڪونهي جيڪو اسان سان شادي ڪري ۽ اسان کي

*صغر: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ننڍڙو“.

†موآب: عبراني زبان ۾ ان جي معنيٰ آهي ”منهنجي پيءُ مان“.

‡بن عمي: عبراني ٻوليءَ ۾ ان جي معنيٰ آهي ”منهنجي مائٽ جو پٽ“.

⑧ پوءِ ٻار وڏو ٿيو ۽ جنهن ڏينهن تيچ ڇڏايائونس، تنهن ڏينهن ابراهيم هڪڙي وڏي دعوت ڪئي.

هاجره ۽ اسماعيل جو نڪرڻ

⑨ هڪ ڏينهن ساره ڏنو ته مصري هاجره جو پٽ اسماعيل جيڪو کيس ابراهيم مان ڄاڻو هو تنهن ساره جي پٽ اسحاق سان راند پئي ڪئي. ⑩ تڏهن ساره ابراهيم کي چيو ته ”هن ٻانهيءَ ۽ سندس پٽ کي ڪڍي ڇڏ. هن ٻانهيءَ جو پٽ تنهنجي ملڪيت ۾ منهنجي پٽ اسحاق سان وارث نه ٿيندو.“ ⑪ انهيءَ ڳالهه ابراهيم کي ڏاڍو ڏک ڏنو، ڇاڪاڻ ته اسماعيل به سندس ئي پٽ هو. ⑫ پر خدا ابراهيم کي چيو ته ”تون پنهنجي پٽ ۽ پنهنجي ٻانهيءَ بابت ڪابه ڳڻتي نه ڪر. ائين ئي ڪر جيئن ساره توکي چوي ٿي، ڇاڪاڻ ته جنهن اولاد ڏيڻ جو مون تو سان عهد ڪيو آهي سو اسحاق مان ئي ٿيندو.“ ⑬ آءُ هن ٻانهيءَ جي پٽ کي به ٻار ڏيندس ۽ اهي هڪ وڏي قوم ٿيندا. هي به ته تنهنجو ئي اولاد آهي.“

⑭ ٻئي ڏينهن صبح جو سوڀر ابراهيم هاجره جي ڪلهي تي ماني ۽ پائيءَ سان ڀريل هڪ مشڪ رکي کيس ٻار سميت روانو ڪري ڇڏيو. هوءَ اتان هلي ويئي ۽ بيرسبع جي رڻپٽ ۾ رلندي رهي. ⑮ جڏهن مشڪ جو پاڻي ڪپي ويو تڏهن هن انهيءَ ٻار کي هڪڙي ٻوڙي هيٺ رکي ڇڏيو ⑯ ۽ پاڻ هلي ويئي. هوءَ انهيءَ جي سامهون سڌ پنڌ تي وڃي ويهي رهي. هن سوچيو ته ”آءُ ٻار کي مردنو نه ڏسان.“ پوءِ هوءَ روئڻ لڳي. ⑰ تڏهن خدا ٻار جي روئڻ جو آواز ٻڌو ۽ سندس ملائڪ آسمان مان هاجره سان ڳالهايو ۽ چيائينس ته ”اي هاجره! توکي ڪهڙي تڪليف آهي؟ ڊج نه، خدا ٻار جي روئڻ جو آواز ٻڌو آهي. ⑱ اٿ، وڃي ڪٽيس ۽ دلا سو ڏيس. خدا چوي ٿو ته ’آءُ انهيءَ جي اولاد مان هڪ وڏي قوم بڻائيندس.“ ⑲ پوءِ خدا هاجره جون اکيون کوليون ۽ هاجره هڪڙو ڪوهه ڏٺو. هوءَ وڃي اتان پنهنجي مشڪ پاڻيءَ سان ڀري آئي ۽ چڪو ٻار کي پيئاريائين. ⑳ خدا انهيءَ چوڪر سان هو. جيئن هو وڏي وڏو ٿيو، ته فاران جي رڻپٽ ۾ رهڻ لڳو ۽ شڪار ڪرڻ جو وڏو ماهر ٿيو. ㉑ سندس ماءُ هن جي لاءِ مصر جي ملڪ مان زال ورتي.

ابراهيم ۽ ابيملڪ جي وچ ۾ عهد

㉒ انهيءَ وقت ابيملڪ پنهنجي فوج جي سپهه سالار فيڪل سان گڏ ابراهيم وٽ ويو ۽ چيائينس ته ”جيڪي ڪجهه تون ڪرين ٿو تنهن ۾ خدا تو ساڻ آهي. ⑲ سو هاڻي هتي مون سان خدا جو قسم ڪن ته تون مون سان، منهنجي ٻارن يا منهنجي پوين سان دغا نه

ڏاڍا ڊڄي ويا. ⑲ پوءِ ابيملڪ ابراهيم کي سڏايو ۽ پڇيائينس ته ”تو هي اسان سان ڇا ڪيو آهي؟ مون تنهنجو ڪهڙو قصور ڪيو آهي جو تون مون تي ۽ منهنجي بادشاهت تي ايڏو وڏو ڏوهه آندو آهي؟ تو جيڪي ڪجهه مون سان ڪيو آهي، ائين جيڪر ڪوبه نه ڪري.“ ⑳ پوءِ ابراهيم کان پڇيائين ته ”ڪهڙي ڳالهه هئي جو تون ائين ڪيو؟“ ㉑ ابراهيم جواب ڏنو ته ”مون سمجهيو ته هتي ڪنهن کي به خدا جو خوف ڪونهي، سو منهنجي زال هٿ ڪرڻ لاءِ اهي مون کي ماري وجهندا. ㉒ تنهن کان سواءِ هوءَ سچ پچ منهنجي پيڻ آهي. هوءَ منهنجي پيءُ جي ڌيءَ آهي پر منهنجيءَ ماءُ منجهان نه. تنهنڪري مون هن سان شادي ڪئي آهي. ㉓ سو جڏهن خدا مون کي پنهنجي پيءُ جي گهر مان نڪري پرڏيس ۾ وڃڻ لاءِ چيو تڏهن مون هن کي چيو ته ’اها تنهنجي مون تي مهرباني ٿيندي ته جنهن جنهن هنڌ پاڻ هلون اتي تون مون کي پنهنجو پيءُ سڏائجانءِ.“

㉔ پوءِ ابيملڪ ابراهيم کي سندس زال ساره موٽائي ڏني ۽ ريون بڪريون، چوپايو مال، ٻانها ۽ ٻانهيون به ڏنائينس. ㉕ هن ابراهيم کي چيو ته ”منهنجو ملڪ تنهنجي اڳيان آهي، جتي توکي وڻي اتي ره.“ ㉖ پوءِ هن ساره کي چيو ته ”مون تنهنجي پيءُ کي *چانديءَ جا هزار سڪا ڏنا آهن تان ته تون انهن سڀني آڏو، جيڪي تو سان گڏ آهن، بي ڏوهي ثابت ٿين ۽ هر ڪنهن کي خبر پوي ته تو ڪوبه ڏوهه نه ڪيو آهي.“ ㉗-㉘ ابراهيم جي زال ساره سان جيڪي وهيو واپريو تنهن سبب خداوند ابيملڪ جي محلات جي عورتن جو ٻار ڄڻ بند ڪري ڇڏيو هو. سو ابراهيم ابيملڪ جي لاءِ دعا گهري ۽ خدا ابيملڪ کي چٽائي چڱو ڀلو ڪيو. خدا هن جي زال ۽ سندس ٻانهين کي به چٽائي چڱو ڀلو ڪيو ۽ پوءِ هنن کي ٻار ڄاوا.

اسحاق جو ڄمڻ

21 ① پنهنجي واعدي موجب خداوند ساره کي برڪت ڏني. ② هوءَ پيٽ سان ٿي ۽ ابراهيم لاءِ هن جي ٻڍاڻي ۾ پٽ ڄيائين. جنهن وقت لاءِ خدا چيو هو ٻار انهيءَ ئي وقت تي ڄائو. ③ ابراهيم سندس نالو اسحاق رکيو. ④ جيئن خدا ابراهيم کي حڪم ڏنو هو، تيئن جڏهن اسحاق اٺن ڏينهن جو ٿيو ته هن جو طهر ڪيائين. ⑤ جڏهن اسحاق ڄائو تڏهن ابراهيم جي عمر هڪ سؤ سال هئي. ⑥ ساره چيو ته ”خدا منهنجي لاءِ اڪل ۽ خوشي آندي آهي. جيڪو به انهيءَ ٻاري ۾ ٻڌندو سو مون سان گڏ ڪلندو.“ ⑦ پوءِ وڌيڪ چيائين ته ”ڪير ابراهيم کي چئي ٿي سگهيو ته ’ساره پٽ کي تيچ پيئاريندي؟‘ پر ان هوندي به مون کي هن جي ٻڍاڻي ۾ هن مان پٽ ڄائو آهي.“

*چانديءَ جا هزار سڪا: اٽڪل ساڍا يارهن ڪلوگرام چاندي.

اڪل: عبراني ٻوليءَ ۾ اسحاق نالي جو مطلب آهي ته ”هو کلي ٿو“.

قربانيءَ جي لاءِ گهٽو ڪٿي آهي؟⁸ ابراهيم جواب ڏنو ته ”خدا پاڻيھي ساڙڻ واري قربانيءَ جي لاءِ گهٽو موجود ڪري ڏيندو.“ سو ٻيئي گڏجي هلندا ويا.⁹ جڏهن هو انهيءَ جاءِ تي آيا جنهن جو خدا ڏس ڏنو هوس، تڏهن ابراهيم اتي هڪڙي قربان گاهه ٺاهي ۽ ان جي مٿان ڪاٺيون ٺاهي رکيائين. ان بعد پنهنجي پٽ اسحاق کي ٻڌي قربان گاهه تي ڪاٺين جي مٿان رکيائين.¹⁰ پوءِ هن هٿ ڊگهيري پنهنجي پٽ کي ڪمڻ لاءِ کاتي ڪئي.¹¹ تڏهن خداوند ملائڪ جي وسيلي آسمان مان سڏ ڪري چيس ته ”اي ابراهيم! اي ابراهيم!“ هن ورائيو ته ”اِجهو، آءٌ حاضر آهيان.“¹² خداوند چيس ته ”چوڪر کي زخم نه رساءِ ۽ ڪجهه به نه ڪرينس. هاڻ مون کي خبر پئي ته مون خدا جو تون خوف رکين ٿو، چوٽه تو پنهنجو سڪيلڏو پٽ به مون کان وانجهي نه رکيو آهي.“

¹³ تڏهن ابراهيم اکيون کڻي آس پاس نهاريو ته هڪڙو گهٽو ڏٺائين، جنهن جا سڱ هڪڙي ٻوڙي ۾ ڦاٿل هئا. ابراهيم وڃي اهو گهٽو پڪڙيو ۽ اُتي پنهنجي پٽ جي بدران گهٽي جي ساڙڻ واري قرباني ڪيائين.¹⁴ ابراهيم انهيءَ جاءِ جو نالو رکيو، ”خداوند موجود ڪري ڏئي ٿو.“ سو اڄ ڏينهن تائين اهو چوڻ ۾ اچي ٿو ته ”خداوند پنهنجي جبل تي موجود ڪري ڏئي ٿو.“

¹⁵ خداوند ٻيو ڀيرو ملائڪ جي وسيلي آسمان مان ابراهيم کي سڏي چيو ته¹⁶ ”آءٌ خداوند پنهنجي ذات جو قسم ڪئي ٿو چوان ته آءٌ تو کي برڪت مٿان برڪت ڏيندس، چوٽه تو هي ڪم ڪيو جو پنهنجو پٽ يعني پنهنجو سڪيلڏو پٽ به مون کان وانجهي نه رکيو.¹⁷ سو آءٌ واعدو ٿو ڪريان ته آءٌ تو کي ايترو ته گهڻو اولاد ڏيندس جيترا آسمان ۾ تارا آهن، يا جيترا سمنڊ جي ڪناري جي واريءَ جا ذرا آهن. تنهنجو اولاد پنهنجن دشمنن تي فتح حاصل ڪندو.¹⁸ دنيا جون سموريون قومون تنهنجي اولاد جي وسيلي برڪت حاصل ڪنديون، چوٽه تو منهنجو چيو مڃيو آهي.“¹⁹ پوءِ ابراهيم موتي پنهنجن نوڪرن وٽ آيو، تڏهن اُهي اُتي روانا ٿيا ۽ گڏجي بيرسبع ۾ آيا. ابراهيم بيرسبع ۾ ئي رهڻ لڳو.

نحور جو اولاد

²⁰ ڪجهه وقت کان پوءِ ابراهيم کي خبر پيئي ته سندس ڀاءُ نحور کي ملڪاه مان پٽ ٿيا هئا:²¹ عُوُض هن جو پهرين پٽ، بُوُز، قموايل جيڪو آرام جو پيءُ آهي،²² ڪسد، حضو، فلداس، يدلاف ۽ بيتوايل²³ جنهن کي ربقه ڄاڻي. اهي ان پٽ ملڪاه کي ابراهيم جي ڀاءُ نحور مان ٿيا.²⁴ تنهن کان سواءِ نحور جي ويهاريل زال روماه کي به منجهائس طبع، گاحم، تخس ۽ معڪاه نالي پٽ ڄاوا.

ڪندين. جهڙيءَ طرح آءٌ تو سان وفادار رهيو آهيان، تهڙيءَ طرح تون به مون سان ۽ هن ملڪ سان، جنهن ۾ تون پرديسي ٿي رهيو پيو آهيان، وفادار رهندين.“²⁴ ابراهيم چيو ته ”آءٌ قسم ڪٿان ٿو.“²⁵ پوءِ ابراهيم ابيملڪ کي پاڻيءَ جي هڪڙي کوھ لاءِ ڏوراپو ڏنو جنهن تي هن جي نوڪرن زبردستيءَ قبضو ڪيو هو.²⁶ ابيملڪ چيو ته ”مون کي خبر ڪانهي ته ڪنهن اهو ڪم ڪيو آهي. تو به مون کي انهيءَ بابت ڪونه ٻڌايو. پهريون دفعو ئي مون اها ڳالهه ٻڌي آهي.“²⁷ پوءِ ابراهيم ابيملڪ کي ريون بڪريون ۽ چوپايو مال ڏنو ۽ ٻنهي جڻن پاڻ ۾ عهد ڪيو.²⁸ ابراهيم ست گهٽيون ڏن مان ڪڍي ڌار ڪيون.²⁹ ابيملڪ کانئس پڇيو ته ”انهن ستن گهٽين کي ڌار ڪرڻ جو ڪهڙو مطلب آهي؟“³⁰ ابراهيم جواب ڏنس ته ”هي ست گهٽيون قبول ڪر. جيڪڏهن تون اهي وٺيندين ته اها انهيءَ ڳالهه جي شاهدي ٿيندي ته اهو کوھ مون کوتيو آهي.“³¹ اهو ئي سبب هو جو ان جاءِ جو نالو *بِيرسبع پئجي ويو، ڇاڪاڻ ته اتي هنن ٻنهي قسم ڪيو هو.

³² بيرسبع وٽ عهد ڪرڻ کان پوءِ ابيملڪ پنهنجي فوج جي سپهه سالار فيڪل سان گڏ موتي فلسطين جي علائقي ۾ آيو.³³ پوءِ ابراهيم بيرسبع ۾ لٿي جو هڪڙو وڻ لڳايو ۽ اتي خداوند، ابدي خدا جي عبادت ڪيائين.³⁴ ابراهيم گهڻن ڏينهن تائين فلسطين جي علائقي ۾ رهيو.

ابراهيم جو اسحاق کي قربان ڪرڻ

22 ¹ ڪجهه وقت کان پوءِ خدا ابراهيم جي آزمائش ورتي. کيس سڏ ڪيائين ته ”اي ابراهيم!“ ابراهيم جواب ڏنو ته ”اِجهو، آءٌ حاضر آهيان.“² خدا چيس ته ”تون پنهنجو پٽ يعني پنهنجو سڪيلڏو پٽ اسحاق، جيڪو تو کي گهڻو پيارو آهي تنهن کي وٺي مورياه جي علائقي ۾ وڃ. اتي جيڪو جبل آءٌ تو کي ڏيکاريان، تنهن تي هن کي ساڙڻ واري قربانيءَ طور قربان ڪر.“³ ٻئي ڏينهن صبح جو ساڄهر ابراهيم قربانيءَ جي ساڙڻ لاءِ ڪاٺيون وڍي گڏهه تي لڏيون. پوءِ پنهنجا ٻه نوڪر ۽ پنهنجي پٽ اسحاق کي پاڻ سان وٺي انهيءَ هنڌ ڏانهن روانو ٿيو جنهن جو خدا ڏس ڏنو هوس.

⁴ ٽئين ڏينهن ابراهيم پري کان اهو هنڌ ڏٺو.⁵ پوءِ هن پنهنجن نوڪرن کي چيو ته ”اوهين هتي گڏهه وٽ ترسو. آءٌ ۽ هي چوڪر هتي عبادت ڪرڻ ٿا وڃون ۽ پوءِ اوهان وٽ موتي اينداسين.“⁶ ابراهيم قربانيءَ جون ڪاٺيون اسحاق کي ڪٺايون ۽ پاڻ کاتي ۽ باهه ٻارڻ لاءِ ٽانڊا ڪنيائين، پوءِ ٻيئي گڏجي روانا ٿيا.⁷ تڏهن اسحاق پيءُ کي چيو ته ”اي بابا!“ هن جواب ڏنس ته ”جيءُ پٽ.“ اسحاق پڇيس ته ”ٽانڊا ۽ ڪاٺيون ته اوهان وٽ آهن پر ساڙڻ واري

*بيرسبع: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”قسم وارو کوھ“ يا ”ستن وارو کوھ“. ڏسو 33:26 پڻ.

ملي. 19 پوءِ ابراهيم پنهنجيءَ زال ساره کي مڪفيلاه واري بنيءَ جي غار ۾ دفن ڪيو. اها غار ڪنعان ملڪ جي ممري شهر جي اوڀر ۾ حبرون جي ڀرسان آهي. 20 سو اها بني ۽ اها غار جيڪا جتي قوم جي ملڪيت هئي سا قبرستان لاءِ ابراهيم جي ملڪيت ٿي.

اسحاق لاءِ سڱ جي ڳولها

24 1 ابراهيم تمام پوڙهو ٿي ويو هو ۽ خداوند سڀني ڳالهين ۾ کيس برڪت ڏني هئي. 2 هڪڙي ڏينهن هن پنهنجي پراڻي نوڪر کي سڏيو، جيڪو سندس سڄي ملڪيت سنڀاليندو هو ۽ چيائينس ته ”پنهنجو اُھٽ منهنجي ران جي هيٺان رک. 3 آءٌ تو کي خداوند، آسمان ۽ زمين جي خدا جو قسم ٿو ڏيان ته جن ڪنعانين ۾ آءٌ رهان ٿو تن جي ڌيئرن مان ڪنهن سان به تون منهنجي پٽ جي شادي نه ڪرائيندين. 4 پر منهنجي ملڪ ۾ منهنجي ماڻهن مان منهنجي پٽ اسحاق جي لاءِ ڪنوار آئيندين.“ 5 نوڪر پڇيس ته ”جيڪڏهن اها مون سان گڏ هن ملڪ ۾ اچڻ لاءِ راضي نه ٿئي ته پوءِ؟ ڇا آءٌ اوهان جي پٽ کي پاڻ سان انهيءَ ملڪ ڏانهن وٺي وڃان جتان اوهين نڪري آيا آهيو؟“ 6 ابراهيم ورندي ڏسڻ ته ”خبردار، متان منهنجي پٽ کي اوڏانهن وٺي ويو آهين. 7 خداوند عرش عظيم جي خدا مون کي منهنجي پيءُ جي گهر ۽ اباڻي ملڪ مان ڪڍي آندو آهي. انهيءَ مون سان قسم ڪئي عهد ڪيو آهي ته آءٌ تنهنجي اولاد کي هيءَ زمين ڏيندس.“ اهو ئي پنهنجي ملائڪ کي موڪليندو ته جيئن تون اتان منهنجي پٽ جي لاءِ ڪنوار وٺي اچي سگهين. 8 جيڪڏهن اها تو سان گڏ اچڻ لاءِ راضي نه ٿئي ته پوءِ تون هن قسم کان آجو آهين. پر منهنجي پٽ کي اوڏانهن ڪنهن به صورت ۾ نه وٺي وڃجانءِ.“ 9 پوءِ انهيءَ نوڪر پنهنجي مالڪ ابراهيم جي ران جي هيٺان هٿ رکيو ۽ جيڪي ابراهيم چيو هوس تنهن بابت قسم کنيائين.

10 پوءِ انهيءَ نوڪر جيڪو ابراهيم جي سڄي ملڪيت جو سنڀاليندڙ هو، تنهن پنهنجي مالڪ جي اُن مان ڏهه اٺ سامان سان لڏيا ۽ آرام جي علائقي ۾ انهيءَ شهر ڏانهن روانو ٿيو جنهن ۾ ابراهيم جو پيءُ نوحور رهندو هو. 11 اتي شام جو شهر جي ٻاهران ڪوهه وٽ اٺ آئي جهڪيائين، انهيءَ وقت عورتون اتي پاڻي ڀرڻ اينديون هيون. 12 پوءِ دعا گهريائين ته ”اي خداوند! منهنجي مالڪ ابراهيم جا خدا! اڄ مون کي سوڀ ڏي ۽ منهنجي مالڪ تي پنهنجي عهد موجب مهرباني ڪر. 13 هتي آءٌ ڪوهه وٽ بيٺو آهيان ۽ شهر جون جوان چوڪريون پاڻي ڀرڻ لاءِ اچن ٿيون. 14 شل ائين ٿئي جو

ساره جي وفات

23 1 ساره ڪل هڪ سؤ ستاويهن سال جيئري رهي. 2 هن ڪنعان ملڪ جي اربع شهر يعني حبرون ۾ وفات ڪئي. ابراهيم انهيءَ جي وفات تي سوڳ ڪيو ۽ رنو. 3 پوءِ ابراهيم ميت وٺان اتي جتي قوم وٽ ويو ۽ کين چيائين ته 4 ”آءٌ اوهان وٽ ڌاريو ۽ مسافر آهيان. مون کي قبرستان جي لاءِ زمين جو تڪرو وڪرو ڪري ڏيو ته آءٌ پنهنجو مڙو اتي دفن ڪريان.“ 5 انهن جواب ڏنو ته 6 ”سائين! اسان جي ڳالهه ٻڌو. اسين اوهان کي هڪ وڏو سردار سمجهندا آهيون. اسان جي قبرستان ۾ جيڪا به جاءِ اوهان کي وٺي اتي پنهنجو مڙو دفن ڪريو. اسان مان ڪوبه اوهان کي انهيءَ جاءِ کان منع نه ڪندو.“

7 تڏهن ابراهيم اتي اتان جي ماڻهن جو ٿورو مڃيو. 8 کين چيائين ته ”جيڪڏهن اوهان جي مرضي آهي ته آءٌ پنهنجو مڙو هتي دفن ڪريان ته مهرباني ڪري صحر جي پٽ عفرون کي چئو ته 9 هو مڪفيلاه جي غار، جيڪا سندس ملڪيت آهي ۽ سندس بنيءَ جي پڇاڙيءَ ۾ آهي، تنهن جي پوري قيمت وٺي اها مون کي ڏئي ته جيئن اوهان جي وچ ۾ هڪڙو قبرستان منهنجي ملڪيت هجي. 10 صحر جو پٽ عفرون اتي پنهنجن ماڻهن سان شهر جي دروازي وٽ ويٺو هو. هن انهن سڀني جي روبرو جواب ڏنو ته 11 ”منهنجا سائين! ائين نه ٿيندو، بلڪ منهنجي ڳالهه ٻڌو، اها بني ۽ جيڪا غار منجهس آهي سي ٻئي آءٌ اوهان کي مفت ۾ ڏيان ٿو. اهي آءٌ اوهان کي پنهنجي قوم جي روبرو ڏيان ٿو، اوهين پلي پنهنجو مڙو دفن ڪريو.“

12 ابراهيم هڪ دفعو وري انهن ماڻهن جو ٿورو مڃيو. 13 پوءِ انهن ماڻهن جي روبرو عفرون کي چيائين ته 14 ”آءٌ تو کي عرض ٿو ڪريان ته منهنجي ڳالهه ٻڌ، آءٌ بنيءَ جي قيمت ڏيندس. اها مون کان وٺ ته پوءِ آءٌ پنهنجو مڙو دفن ڪريان.“ 14 عفرون ورندي ڏيئي چيو ته 15 ”منهنجا سائين! منهنجي ڳالهه ٻڌو، زمين جي قيمت چانديءَ جي چار سؤ سڪن جي تور برابر آهي، سي اوهان جي ۽ منهنجي وچ ۾ ڇا آهن؟ اوهين پلي پنهنجو مڙو دفن ڪريو.“ 16 ابراهيم عفرون جي ڳالهه قبول ڪئي ۽ اوتري چاندي توري کيس ڏنائين، يعني چانديءَ جي چار سؤ سڪن برابر، جيڪي واپارين ۾ چالو هئا. 17 اهڙيءَ طرح عفرون جي اها بني جيڪا مڪفيلاه ۾ ممريءَ جي اڀرندي ۾ هئي سا ابراهيم جي ٿي. غار جيڪا منجهس هئي ۽ اهي سمورا وڻ جيڪي انهيءَ جي حد اندر هئا سي شامل هئا. 18 اها ملڪيت جتي قوم جي روبرو ابراهيم کي پڪيءَ طرح قبضي ۾

* چار سؤ سڪن جي تور برابر: يعني اٽڪل ساڍا چار ڪلوگرام.

† هٿ منهنجي ران جي هيٺان رک: انهيءَ دور ۾ اهڙيءَ طرح پڪو قسم کنيو ويندو هو. آرام: ان دور ۾ هي علائقو موجوده شام ۽ عراق ملڪن جي ڪن حصن تي مشتمل هو.

جڏهن آءُ انهن مان هڪڙيءَ کي چوان ته 'مهرباني ڪري پنهنجو دلو لاهه ته آءُ پاڻي پيئان، تڏهن اها چوي ته 'پلي پيءُ ۽ آءُ تنهنجي انهن کي به پاڻي پيئارينديس. 'شل هوءَ اها ئي چوڪري هجي جنهن کي تو پنهنجي ٻانهي اسحاق جي لاءِ چونديو آهي. جيڪڏهن ائين ٿيو ته آءُ سمجهندس ته تو منهنجي مالڪ تي مهرباني ڪئي آهي. '15 اڃا هن دعا پوري ٿي ڪانه ڪئي هئي ته ريفه آئي ۽ دلو سندس ڪلهي تي هو. هوءَ بيتوايل جي ڌيءَ هئي جيڪو ابراهيم جي ڀاءُ نحور جي زال ملڪاهه جو پٽ هو. 16 اها چوڪري ڏاڍي سهڻي، ڪناري ۽ مرد جي هٿ کان بچيل هئي. هوءَ ڪوهه تي ويئي ۽ دلو پري موٽي آئي. 17 تڏهن اهو نوڪر ڊوڙي وڃي ساڻس گڏيو ۽ چيائينس ته 'مهرباني ڪري پنهنجي دلي مان مون کي ٿورو پاڻي پيئار. '18 هن چيس ته 'سائين! پلي پيئو. 'پوءِ جلد ۾ ڪلهي تان دلو لاهي هٿن تي ڪري انهيءَ کي پاڻي پيئارينديس. 19 جڏهن هن کي پاڻي پيئاري بس ڪيائين تڏهن چيائينس ته 'آءُ توهان جي انهن لاءِ به پاڻي پري ٿي اڃان. پلي اهي به پي ڏي ڪن. '20 پوءِ ريفه جلد پنهنجو دلو حوض ۾ خالي ڪري وڌيڪ پاڻي ڀرڻ لاءِ ڪوهه ڏانهن پڳي ۽ هن جي سڀني انهن کي پاڻي پيئارينديس. 21 اهو ماڻهو کيس چئائي ڏسندو رهيو ته 'ڏسان ته خداوند منهنجو پنڌ سڃايو ڪيو آهي يا نه. '22 جڏهن انهن پاڻي پيئو بس ڪئي تڏهن انهيءَ ماڻهوءَ هڪڙي سوني نت، جنهن جي تور اٽڪل پنج گرام هئي سا ڪڍي ۽ به سونا ڪنگڻ جن جي تور اٽڪل سؤ سؤ گرام هئي، انهيءَ جي ٻانهن لاءِ ڪڍيا. 23 پوءِ پيچيائينس ته 'مهرباني ڪري ٻڌاءُ ته تون ڪنهن جي ڌيءَ آهين؟ تنهنجي پيءُ جي گهر ۾ اسان جي رهڻ لاءِ ڪا جاءِ آهي؟ '24 هن جواب ڏنو ته 'منهنجو پيءُ بيتوايل آهي، جنهن جي ماءُ ملڪاهه ۽ پيءُ نحور آهي. '25 وڌيڪ چيائينس ته 'اسان وٽ گاهه ۽ چارو تمام گهڻو آهي ۽ رهڻ جي جاءِ به آهي. '26 تڏهن انهيءَ ماڻهوءَ جهڪي خداوند کي سجدو ڪيو. 27 پوءِ چيائين ته 'خداوند، منهنجي مالڪ ابراهيم جي خدا کي ساراهه جڳائي، جنهن منهنجي مالڪ تان پنهنجي لافاني شفقت ۽ وفا ڪين هٽائي آهي. خداوند منهنجي رهبري ڪري مون کي منهنجي مالڪ جي مائٽن ۾ وٺي آيو آهي. '28 پوءِ انهيءَ چوڪريءَ ڊوڙي وڃي پنهنجي ماءُ جي گهر ۾ اها ڳالهه ٻڌائي. 29 انهيءَ چوڪريءَ ريفه کي هڪڙو ڀاءُ هو جنهن جو نالو لابن هو. 30 لابن جڏهن پنهنجيءَ پيڻ وٽ نت ۽ سندس هٿن ۾ ڪنگڻ ڏٺا ۽ جيڪي انهيءَ ماڻهوءَ سندس پيڻ کي چيو هو سو ڪانئس ٻڌائين، تڏهن هو انهيءَ ماڻهوءَ وٽ ڊوڙي ويو جيڪو ڪوهه تي انهن جي ڀرسان بيٺو هو. 31 لابن کيس چيو ته 'اي خداوند جا ڀلارا انسان! اڄ، اندر اچ، ٻاهر ڇو بيٺو آهين؟ مون تنهنجي لاءِ ۽ تنهنجي انهن جي لاءِ به جاءِ تيار ڪئي آهي. '32

32 پوءِ لابن انهيءَ ماڻهوءَ کي گهر وٺي آيو ۽ سندس انهن تان بار لاهي انهن کي گاهه ۽ چارو ڏنائين. هن ابراهيم جي نوڪر ۽ سندس ساٿين کي هٿ منهن ڏوڻ لاءِ پاڻي آڻي ڏنو. 33 پوءِ هن جي اڳيان کاڌو رکيو ويو، پر هن چيو ته 'جيستائين آءُ پنهنجو ڪم نه ٻڌائيندس تيستائين ڪونه کائيندس. 'لابن چيس ته 'جڳو، ٻڌاءُ. '34 تڏهن هن چيو ته 'آءُ ابراهيم جو نوڪر آهيان. 35 خداوند منهنجي مالڪ کي وڏي برڪت ڏني آهي ۽ هو وڏو ماڻهو آهي. خداوند کيس ريون پڪريون، ڍور ڍڳا، سون چاندي، ٻانهن ٻانهيون، اٺ ۽ گڏهه عطا ڪيا آهن. 36 منهنجي مالڪ کي سندس زال سارهه جي ٻڌاپي ۾ منجهانئس پٽ ڄائو، وٽس جيڪي ڪجهه هو سو سڀ انهيءَ پٽ کي ڏيئي ڇڏيو اٿس. 37 منهنجي مالڪ مون کان قسم تي واعدو وٺي چيو آهي ته 'تون ڪنهن جي ڌيئرن مان، جنهن جي ملڪ ۾ آءُ رهان ٿو، ڪنهن سان به منهنجي پٽ جي شادي نه ڪرائجانءِ. '38 پر تون منهنجي پيءُ جي ڪٽنب ۽ منهنجي مٿن مائٽن وٽ وڃانءِ ۽ منهنجي پٽ لاءِ زال وٺي اچانءِ. '39 تڏهن مون پنهنجي مالڪ کان پڇيو ته 'جيڪڏهن اها چوڪري مون سان گڏ نه اچي ته پوءِ؟ '40 هن جواب ڏنو ته 'جنهن خداوند جي حڪم تي آءُ هلان ٿو سو پنهنجي ملائڪ کي تو وٽ موڪليندو ۽ تنهنجو پنڌ سڃايو ڪندو. تون منهنجي مائٽن ۽ منهنجي پيءُ جي ڪٽنب مان منهنجي پٽ جي زال آڻ. '41 جڏهن تون منهنجي مائٽن وٽ وڃين تڏهن تون منهنجي قسم کان آجو آهين، پوءِ جيڪڏهن اهي تو کي ڪا چوڪري ڏين کان انڪار ڪن ته به تون آجو آهين. '42 اڄ جڏهن آءُ ڪوهه تي آيس ته دعا گهريم ته 'اي خداوند، منهنجي مالڪ ابراهيم جا خدا! منهنجو پنڌ سڃايو ڪر. '43 آءُ هتي ڪوهه وٽ بيٺو آهيان، جڏهن جوان چوڪري ڪوهه تي پاڻي ڀرڻ لاءِ اچي ته آءُ کيس چونڊس ته 'مون کي پنهنجي دلي مان پاڻي پيئار. '44 جيڪڏهن اها چوي ته 'پلي پيءُ ۽ آءُ تنهنجي انهن لاءِ به پاڻي آڻيان ٿي، 'ته شل هوءَ اها ئي چوڪري هجي جنهن کي تو منهنجي مالڪ جي پٽ جي زال ٿيڻ لاءِ چونديو آهي. '45 اڃا مون پنهنجيءَ دل ۾ دعا گهري بس ڪئي، ته ريفه ڪلهي تي دلو رکي اچي نڪتي. هوءَ ڪوهه تي ويئي ۽ پاڻي پيئو. تڏهن مون کيس چيو ته 'مهرباني ڪري مون کي پاڻي پيئار. '46 هن هڪدم ڪلهي تان دلو لاهي چيو ته 'پيءُ، آءُ تنهنجي انهن کي به پاڻي پيئارينديس. 'سو مون پاڻي پيئو ۽ هن منهنجي انهن کي به پاڻي پيئاريو. 47 مون ڪانئس پڇيو ته 'تون ڪنهن جي ڌيءَ آهين؟ 'هن جواب ڏنو ته 'منهنجو پيءُ بيتوايل آهي، جنهن جي ماءُ ملڪاهه ۽ پيءُ نحور آهي. 'تڏهن مون سندس نڪ ۾ نت ۽ ٻانهن ۾ ڪنگڻ پاريا. 48 پوءِ مون جهڪي خداوند کي سجدو ڪيو ۽ خداوند، پنهنجي مالڪ ابراهيم جي خدا جي تعريف ڪيم جيڪو مون کي سڌي رستي سان وٺي آيو، جو مون پنهنجي مالڪ جي پٽ جي لاءِ سندس پاڻي هٿ ڪئي. 49 هاڻي جيڪڏهن اوهين منهنجي مالڪ سان مهربانيءَ ۽ وفا سان پيش اچڻ

ابراهيم جو ٻيو اولاد (1. تاريخ 32:1-33)

25 ① ابراهيم هڪ ٻي زال پرتيو جنهن جو نالو قطوره هو. ② انهيءَ کي ابراهيم مان زمران، يقشان، مدان، مديان، اسباق ۽ سوخ ڄاوا. ③ يقشان مان شبا ۽ ددان پيدا ٿيا. ددان جي اولاد مان اشوري، لطوسي ۽ لومي قومون بڻيون. ④ مديان جا پٽ عيفاه، عفر، حنوك، ابيداع ۽ الداعاه هئا. اهي سڀ قطوره جو اولاد هئا. ⑤ ابراهيم وٽ جيڪي هو سو سڀ اسحاق کي ڏيئي ڇڏيائين. ⑥ پر ٻين زالن جي پٽن کي به ابراهيم بخششون ڏنيون. پوءِ پنهنجي جيئري ٿي انهن کي پنهنجي پٽ اسحاق کان ڌار ڪري اوڀر طرف واري ملڪ ڏانهن روانو ڪري ڇڏيائين.

ابراهيم جي وفات ۽ سندس دفن ٿيڻ

⑦ ابراهيم ڪل هڪ سؤ پنجھتر سال جيئرو رهيو، ⑧ تنهن کان پوءِ وفات ڪيائين. هو ٻڍو ۽ پير مرد ٿي وڏي ڄمار ماڻي وڃي پنهنجن سان مليو. ⑨ سندس پٽن اسحاق ۽ اسماعيل کيس مڪفيلاه جي غار ۾ دفن ڪيو جيڪا ممريءَ جي اوڀر ۾ صُحرحتيءَ جي پٽ عفرورن جي بنيءَ ۾ آهي. ⑩ اها اها بني هئي جيڪا ابراهيم جتي قوم کان خريد ڪئي هئي. ساره ۽ ابراهيم ٻئي اتي ئي دفن ٿيل آهن. ⑪ ابراهيم جي وفات کان پوءِ، خدا سندس پٽ اسحاق کي برڪت ڏني ۽ اسحاق، ”ڏسندڙ جيئري جي ڪوهه“ وٽ رهڻ لڳو.

اسماعيل جو اولاد (1. تاريخ 28:1-31)

⑫ اسماعيل ساره جي ٻانهيءَ هاجره کي ابراهيم مان ڄائو هو. ⑬ هن جو اولاد سندن ڄم جي لحاظ کان ترتيبوار هي آهي: نياوت، قيدار، ادبتيل، ميسام، ⑭ مِشماخ، دوماه، مسا، ⑮ حدد، تيماء، يطور، نفيس ۽ قدمه. ⑯ اسماعيل جا اهي ٻارهن ئي پٽ پنهنجي پنهنجي قبيلن جا سردار ٿيا ۽ انهن جي ڳوٺن ۽ منزلگاهن تي انهن جا نالا رکيا ويا. ⑰ اسماعيل هڪ سؤ ستتيهن سالن جي عمر ۾ وفات ڪري وڃي پنهنجن سان گڏيو. ⑱ اسماعيل جو اولاد حويلاه کان شور جي وچ واري علائقي ۾ رهندو هو، جيڪو اشور ڏانهن ويندي مصر جي اوڀر پاسي آهي. اهي پنهنجي ابي ڏاڏي ابراهيم جي ٻئي اولاد کان الڳ رهندا هئا.

عيسو ۽ يعقوب جي پيدائش

⑲ ابراهيم جي پٽ اسحاق کي هن طرح اولاد ٿيو. ⑳ جڏهن اسحاق ريفه سان شادي ڪئي تڏهن سندس عمر چاليهه سال هئي. ريفه

گهرو ٿا ته مون کي ٻڌايو ۽ جي نه، ته به مون کي ٻڌايو، پوءِ آءٌ سوچيندس ته ڇا ڪرڻ گهرجي.“

⑳ تڏهن لابن ۽ بيتوايل ورائيو ته ”اها ڳالهه خداوند جي طرفان آهي، سو اسين ڪجهه به نه ٿا چئي سگهون. ㉑ اجها، ريفه تنهنجي سامهون آهي ڀلي وٺي وڃيس ته جيئن اها خداوند جي چوڻ مطابق تنهنجي مالڪ جي پٽ جي زال ٿئي.“ ㉒ جڏهن ابراهيم جي نوڪر هنن جا اهي لفظ ٻڌا ته زمين تي جهڪي خداوند کي سجدو ڪيائين. ㉓ پوءِ هن چانديءَ ۽ سون جا زبور ۽ ڪپڙا ڪيڍي ريفه کي ڏنا. هن ريفه جي پيءُ ۽ ماءُ کي به قيمتي سوکڙيون ڏنيون.

㉔ پوءِ ابراهيم جي نوڪر ۽ ٻين ماڻهن، جيڪي ساڻس گڏ هئا تن کاڌو ۽ پيئو ۽ رات اتي گذاريائون. جڏهن صبح جو اٿيا تڏهن هنن چيو ته ”هاڻي ڇڏيو ته آءٌ پنهنجي مالڪ ڏانهن موٽي وڃان.“ ㉕ پر ريفه جي پيءُ ۽ ماءُ چيو ته ”چوڪريءَ کي گهٽ ۾ گهٽ ڏهه ڏينهن اسان وٽ رهڻ ڏي، تنهن کان پوءِ هوءَ اوهان سان هلندي.“ ㉖ پر هن چيو ته ”مون کي نه روڪيو. خداوند منهنجو پنڌ سڃايو ڪيو آهي سو ڇڏيو ته آءٌ پنهنجي مالڪ وٽ موٽي وڃان.“ ㉗ هنن چيو ته ”اسين چوڪريءَ کي سڌي کانئس پڇون ٿا ته هوءَ ڇا ٿي چوي.“ ㉘ سو هنن ريفه کي سڏيو ۽ پڇيائونس ته ”تون هن ماڻهوءَ سان ويندينءَ؟“ هن جواب ڏنو ته ”هاڻو، وينديس.“ ㉙ پوءِ هنن پنهنجي پيڻ ريفه، سندس دائيءَ، ابراهيم جي نوڪر ۽ سندس ماڻهن کي موڪل ڏيئي روانو ڪيو. ① انهن ريفه کي دعا ڪندي چيو ته ”اسان جي پيڻ! شل تون هزارن ۽ لکن جي ماءُ ٿين. شل تنهنجو اولاد پنهنجن دشمنن جي شهرن تي حڪمراني ڪري.“ ① پوءِ ريفه ۽ سندس نوڪريائون، ابراهيم جي نوڪر سان گڏ وڃڻ لاءِ اتي اٿن تي چڙهيون ۽ اهو نوڪر ريفه کي وٺي روانو ٿيو.

② اسحاق ”ڏسندڙ جيئري جي ڪوهه“ کان آيو هو ۽ ڪنعان جي ڏاکڻي پاسي رهندو هو. ③ هو شام جو ٻنين ۾ پنهنجي خيال ۾ گهمي رهيو هو ته اٺن کي ايندو ڏٺائين. ④ جڏهن ريفه اسحاق کي ڏٺو ته اٺ تان لهي پيئي ⑤ ۽ ابراهيم جي نوڪر کان پڇيائين ته ”هو ڪير آهي جيڪو بنيءَ ۾ اسان سان ملڻ لاءِ ٿو اچي.“ نوڪر جواب ڏنو ته ”اهو منهنجو مالڪ آهي.“ تڏهن هن نقاب هيٺ ڪري پنهنجو منهن ڍڪي ڇڏيو. ⑥ نوڪر جيڪي ڪجهه ڪيو هو سو سڀ ڪجهه اسحاق کي ٻڌايائين. ⑦ پوءِ اسحاق ريفه کي ان تنبوءَ ۾ وٺي آيو جنهن ۾ سندس ماءُ رهندي هئي. پوءِ هن ساڻس شادي ڪئي. اسحاق ريفه سان پيار ڪرڻ لڳو، انهيءَ ڪري اسحاق کي سندس ماءُ جي وفات جي ڏک کان تسلي ملي.

هو ڪائي پي اٿيو ۽ هليو ويو. اهڙيءَ طرح عيسوءَ پنهنجي پهرتي هٿن جي حق کي خسيس ڄاتو.

اسحاق جو گرار ۾ رهڻ

26 ① اڳيون ڏڪار جيڪو ابراهيم جي وقت ۾ پيو هو تنهن کان سواءِ ٻيو به ڏڪار اچي ملڪ ۾ پيو. سو اسحاق فلسطين جي بادشاهه ابيملڪ وٽ گرار ۾ ويو. ② خداوند اسحاق کي ڏيکاري ڏني ۽ چيائينس ته ”مصر ڏانهن نه وڃ پر جنهن ملڪ لاءِ آءٌ تو کي چوان انهيءَ ۾ رهه. ③ تون انهيءَ ئي ملڪ ۾ پرديسي ٿي رهه. آءٌ تو سان هوندس ۽ تو کي برڪت ڏيندس. آءٌ هي سمورو ملڪ تو کي ۽ تنهنجي اولاد کي ڏيندس. جيڪو قسم مون تنهنجي پيءُ ابراهيم سان ڪيو هو سو پورو ڪندس. ④ آءٌ تو کي ايترو اولاد ڏيندس جيترا آسمان ۾ تارا آهن. آءٌ هي سڄو ملڪ تنهنجي اولاد کي ڏيندس. دنيا جي سڀني قومن کي تنهنجي اولاد جي وسيلي برڪت ملندي. ⑤ انهيءَ جو سبب هي آهي جو ابراهيم منهنجي فرمانبرداري ڪئي هئي ۽ منهنجي هدايتن ۽ سڀني حڪمن تي عمل ڪيو هئائين.“

⑥ سو اسحاق گرار ۾ رهڻ لڳو. ⑦ جڏهن اتي جي ماڻهن کانئس سندس زال جي باري ۾ پڇا ڪئي ته چيائين ته ”اها منهنجي پيڻ آهي.“ هن انهيءَ کي پنهنجي زال نه چيو، ڇو ته هو ڏٺو ٿي ته ”متان اتي جا ماڻهو ربقه کي هٿ ڪرڻ خاطر مون کي ماري وجهن،“ ڇالاءِ جو هوءَ تمام سهڻي هئي. ⑧ جڏهن اسحاق کي اتي رهندي گهڻو وقت ٿي ويو ته پوءِ هڪ ڏينهن ابيملڪ بادشاهه پنهنجي دريءَ مان ٻاهر هيٺ نهاريو ته ڇا ڏسي ته اسحاق ربقه سان پيار پئي ڪيو. ⑨ تنهن تي ابيملڪ اسحاق کي گهرايو ۽ چيائينس ته ”هوءَ ته تنهنجي زال آهي! پوءِ تو ڪيئن ٿي چيو ته اها منهنجي پيڻ آهي؟“ اسحاق ورندي ڏني ته ”مون سمجهيو ٿي ته زال ڇوڻ سان متان مون کي ماريو وڃي.“ ⑩ ابيملڪ چيو ته ”تو اسان سان هي ڇا ڪيو؟ ائين ته آسانيءَ سان هنن ماڻهن مان ڪوبه تنهنجيءَ زال سان صحبت ڪري سگهي ها ۽ پوءِ تون اسان کي ڏوهاري بنائي ڇڏين ها.“ ⑪ ان کان پوءِ ابيملڪ سڀني ماڻهن کي خبردار ڪيو ته ”جيڪو به هن ماڻهوءَ يا سندس زال کي هٿ لائيندو سو ضرور ماريو ويندو.“

⑫ اسحاق انهيءَ علائقي ۾ پوک ڪئي ۽ ساڳي ئي سال سؤڻي پيدائش ٿيس، ڇالاءِ جو خداوند کيس برڪت ڏني. ⑬ هو شاهوڪار ٿي پيو. سندس دولت وڌندي ويئي تان جو هو وڏو امير ٿي پيو. ⑭ هو گهڻين ئي رڍن بڪرين، ڍورن ڍڳن ۽ نوڪرن جو مالڪ ٿي

فدان ارام شهر واري بيتوايل اراميءَ جي ڌيءَ ۽ لابن جي پيڻ هئي. ⑮ جيئن ته ربقه سنڍ هئي، تنهنڪري اسحاق انهيءَ لاءِ خداوند کان دعا گهري. خداوند هن جي دعا قبول ڪئي ۽ هوءَ پيٽ سان ٿي. ⑯ هن کي جاڙا ٻار ٿيڻ وارا هئا. ڄمڻ کان اڳ ۾ ئي اهي ماءُ جي پيٽ ۾ جهيڙو ڪرڻ لڳا. تڏهن هن چيو ته ”جيڪڏهن مون سان ائين ٿيڻو هو ته پوءِ مون کي پيٽ ڇو ٿيو؟“ سو هوءَ خداوند کان پڇڻ ويئي. ⑰ خداوند کيس چيو ته

”تنهنجي پيٽ اندر به قومون سمايل آهن،

بيئي تو مان جنم وٺنديون ۽ هڪٻئي جون مخالف ٿينديون.

هڪڙي قوم ٻي قوم کان وڌيڪ زور آور ٿيندي،

هاڻو، وڏي پٽ جي قوم ننڍي پٽ جي قوم جي خدمت ڪندي.“

⑱ جڏهن ربقه جي ويم ڪرڻ جو ڏينهن اچي ويو ته کيس ٻه جاڙا پٽ ڄاوا. ⑲ جيڪو ٻار پهريائين ڄائو هو سو ڳاڙهي رنگ جو هو ۽ سندس سڄي جسم تي وار ٿي وار هئا. تنهنڪري سندس نالو *عيسو رکيو ويو. ⑳ ٻيو ٻار جڏهن ڄائو ته عيسوءَ جي کڙي سندس هٿ ۾ پڪڙيل هئي، تنهنڪري انهيءَ جو نالو *يعقوب رکيائون. جڏهن هي ڄاوا تڏهن اسحاق جي عمر سٺ سال هئي.

عيسوءَ جو پنهنجي پهرتي هٿن جو حق وڪڻڻ

㉑ ڇوڪرا وڏا ٿيا. عيسو هوشيار شڪاري ۽ جهنگ جو جهانگي بڻيو، جڏهن ته يعقوب ماڻ مڻ ۾ ۽ گهريلو زندگي گذارڻ وارو هو. ⑳ اسحاق عيسوءَ کي وڌيڪ پيار ڪندو هو، ڇالاءِ جو هو عيسوءَ جو شڪار وارو گوشت کائيندو هو، پر ربقه جو پيار وري يعقوب تي وڌيڪ هو.

㉒ هڪڙي ڏينهن يعقوب مھريءَ جي دال رڌي رهيو هو ته عيسو شڪار تان آيو. هو ساڻو ٿي پيو هو، ⑳ تنهنڪري يعقوب کي چيائين ته ”آءٌ ساڻو ٿي پيو آهيان سو انهيءَ ڳاڙهي ٻوڙ مان مون کي ڪجهه کائڻ لاءِ ڏي.“ اهو ئي سبب آهي جو عيسوءَ تي ۱۰ اڏوم نالو پئجي ويو. ㉓ يعقوب ورندي ڏنس ته پهريائين تون پنهنجي پهرتي هٿن جو حق مون کي وڪڻي ڏي.“ ㉔ عيسوءَ چيو ته ”نيڪ آهي. آءٌ مرڻ تي آهيان. پوءِ پهرتي هٿن جي حق مان مون کي ڪهڙو فائدو رسندو؟“ ㉕ تڏهن يعقوب چيس ته ”پهريائين مون سان قسم ڪڻ.“ عيسوءَ ساڻس قسم ڪيو ۽ پنهنجي پهرتي هٿن جو حق يعقوب کي وڪڻي ڏنائين. ㉖ پوءِ يعقوب کيس ماني ۽ مھريءَ جي دال ڏني.

*عيسو: هي نالو سعيبر نالي ڏانهن اشارو ڪندڙ آهي. سعيبر يعني اڏوم اهو علائقو آهي جتي عيسو جو اولاد آباد ٿيو هو. سعيبر نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”بوجرو“.

†يعقوب: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”کڙي“ يعني ”نگي“.

‡اڏوم: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ڳاڙهو“.

اوهين منهنجي خلاف هئا ۽ مون کي پاڻ وٽان ڪڍي ڇڏيو هُئسَ.“²⁸ تنهن تي هنن ورائيو ته ”هاڻي اسان چٽيءَ طرح ڏٺو آهي ته خداوند تو ساڻ آهي، سو اسان جو خيال آهي ته تون ۽ اسان قسم تي عهد ڪريون. اڄ ته معاهدو ڪريون،²⁹ ته تون اسان کي ڪوبه نقصان نه پهچائيندين، جيئن اسان تو کي هٿ به نه لٿو هو. اسان تو سان نيڪيءَ کان سواءِ ٻيو ڪي به ڪين ڪيو هو ۽ تو کي صحيح سلامت روانو ڪيو هو. هاڻي اسين ڄاڻون ٿا ته تون خداوند جو پلارو انسان آهين.“³⁰ پوءِ اسحاق سندن مهماني ڪئي ۽ هنن کاڌو پيئو.³¹ صبح جو سویر اٿي هنن هڪ ٻئي سان قسم ڪيو. پوءِ اسحاق کين موڪل ڏني ۽ هو صحيح سلامت وٽائس روانا ٿيا.

³² انهيءَ ساڳئي ڏينهن تي اسحاق جي نوڪرن اچي کيس ٻڌايو ته ”جيڪو ڪو به اسان کي ڏٺو هو تنهن مان پاڻي نڪتو آهي.“³³ تنهن تي هن انهيءَ ڪو به جو نالو ”قسم“ رکيو. اهو ئي سبب آهي جو اڄ ڏينهن تائين انهيءَ شهر جو نالو *بيرسبع ٿو سڏجي.

عيسوءَ جون ڌاريون زالون

³⁴ جڏهن عيسو چاليهن سالن جو ٿيو، تڏهن جتي قوم جي ٻن چوڪرين سان شادي ڪيائين، هڪڙي بيريءَ جي ڌيءَ يهوديت ۽ ٻي ايلون جي ڌيءَ باسمت.³⁵ انهن اسحاق ۽ ربقه جي زندگي زهر ڪري ڇڏي.

يعقوب کي اسحاق جي دعا

27 ¹ هاڻ اسحاق پوڙهو ٿي ويو هو ۽ اکين مان نظر به ڪونه ٿي پيس. تڏهن هن پنهنجي وڏي پٽ عيسوءَ کي پاڻ وٽ گهرايو ۽ چيائينس ته ”پٽ! هن ورائيس ته ”جيءُ.“² اسحاق چيس ته ”تون ڏسين ٿو ته آءُ ٻڌو ٿي ويو آهيان ۽ گهڻو وقت جيئرو ڪونه رهندس.“³ سو پنهنجو تيرڪمان کڻي جهنگ ڏانهن وڃ ۽ منهنجي لاءِ شڪار ڪري اچ. ⁴ پوءِ منهنجي لاءِ لذت کاڌو تيار ڪر، جهڙو مون کي وڻندو آهي. اهو مون وٽ ڪئي اڄ ته آءُ کاوان ۽ مرڻ کان اڳ ۾ دل سان تو کي دعا ڏيان.“

⁵ جڏهن اسحاق پنهنجي پٽ عيسوءَ سان ڳالهايو پئي، تڏهن ربقه ٻڌو پئي. سو جڏهن عيسو شڪار ڪرڻ لاءِ جهنگ ڏانهن ويو، ⁶ تڏهن ربقه پنهنجي پٽ يعقوب کي چيو ته ”مون تنهنجي پيءُ کي تنهنجي پيءُ عيسوءَ سان هيءَ ڳالهه چوندي ٻڌو آهي ته ⁷ منهنجي لاءِ شڪار آڻ ۽ مون لاءِ لذت کاڌو تيار ڪر ته اهو آءُ کاوان ۽ مرڻ کان اڳ ۾ خداوند جي حضور ۾ آءُ دل سان تو کي دعا ڏيان.“⁸ تنهنڪري پٽ! ڪن ڏيئي ٻڌ، هاڻ جيئن آءُ تو کي چوان تيشن ڪر. ⁹ هينئر ئي ڏن ۾ وڃ ۽ ان منجهان مون کي به سنا ڇيلا

ويو، تنهنڪري فلسطي ساڻس حسد ڪرڻ لڳا. ¹⁵ سو جيڪي ڪوهه سندس پيءُ ابراهيم جي جيئري، ابراهيم جي نوڪرن ڪوتيا هئا سي سڀ فلسطين مٽيءَ سان پري بند ڪري ڇڏيا. ¹⁶ پوءِ ابيملڪ اسحاق کي چيو ته ”اسان وٽان هليو وڃ، چونه تون اسان کان وڌيڪ زور وارو ٿي پيو آهين.“¹⁷ سو اسحاق اتان نڪتو ۽ گرار جي برساتي نهر وٽ پهچي اتي پنهنجا تنبو کوڙي رهي پيو.

ڪوهن تان جهيڙو

¹⁸ هن وري اهي ڪوهه ڪوتيا جيڪي سندس پيءُ ابراهيم جي ڏينهن ۾ ڪوتيا ويا هئا ۽ جيڪي فلسطين ابراهيم جي مرڻ کان پوءِ بند ڪري ڇڏيا هئا. اسحاق انهن ڪوهن تي ساڳيا ئي نالا رکيا جيڪي پئس رکيا هئا. ¹⁹ اسحاق جي نوڪرن انهيءَ برساتي نهر ۾ ڪوتائي پئي ڪئي ته کين اتان هڪ وهندڙ پاڻيءَ جو چشمو مليو. ²⁰ گرار شهر جي ڌنارن اسحاق جي ڌنارن سان جهيڙو ڪيو ۽ چيائون ته ”هيءُ پاڻي اسان جو آهي.“ سو اسحاق ڪوهه جو نالو ”جهيڙو“ رکيو. ²¹ پوءِ اسحاق جي نوڪرن هڪ ٻيو ڪوهه ڪوتيو ۽ انهيءَ تان به جهيڙو ٿي پيو، سو هن انهيءَ جو نالو ”دشمني“ رکيو. ²² پوءِ هو اتان وڌي اڳتي ويو ۽ هڪڙو ٻيو ڪوهه ڪوتياڻين، جنهن تي ڪوبه جهيڙو ڪونه ٿيو. سو هن انهيءَ جو نالو ”ڪشاديون جايون“ رکيو ۽ چيائين ته ”هاڻ خداوند اسان کي رهڻ لاءِ ڪشادي جاءِ ڏني آهي. سو اسين هن ڌرتيءَ تي وڌندا ويجهنداسين.“

خداوند جو اسحاق سان عهد

²³ اتان اسحاق بيرسبع ڏانهن ويو، ²⁴ جتي انهيءَ ئي رات خداوند کيس ڏيکاري ڏني ۽ چيائينس ته ”آءُ تنهنجي پيءُ ابراهيم جو خدا آهيان، تون بلڪل نه ڊڄ، چالاڻو آءُ تو سان گڏ آهيان. آءُ پنهنجي ٻانهي ابراهيم سان ڪيل عهد جي ڪري، تو کي برڪت عطا ڪندس ۽ تنهنجو نسل گهڻو وڌائيندس.“

²⁵ پوءِ اسحاق اتي هڪڙي قربان گاهه ٺاهي ۽ خداوند جي عبادت ڪئي. اتي هن پنهنجا تنبو کوڙيا ۽ پنهنجن نوڪرن کان هڪڙو ڪوهه ڪوتياڻين.

اسحاق ۽ ابيملڪ جي وچ ۾ عهد

²⁶ ابيملڪ گرار مان پنهنجي صلاحڪار احوزت ۽ پنهنجي فوج جي سپهه سالار فيڪل سان گڏجي اسحاق سان ملڻ لاءِ آيو. ²⁷ اسحاق کائڻ پيئو ته ”اوهين مون وٽ ڇو آيا آهيو؟ جڏهن ته

*بيرسبع: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”قسم وارو ڪوهه“ يا ”ستن وارو ڪوهه“. ڏسو 31:21 پڻ.

جنهن کي خداوند برکت ڏني آهي. ²⁸ شل خدا تو کي آسمان جي ماڪ، زمين جي زرخيزي، جهجهو اناج ۽ مٽي ڏئي. ²⁹ شل قومون تنهنجون خدمتگار ٿين ۽ قبيلن تنهنجي اڳيان ڪنڌ جهڪائين. شل پنهنجن سڀني ڀائرن جو حاڪم ٿين ۽ شل تنهنجي ماءُ جو اولاد تنهنجي اڳيان ڪنڌ جهڪائي. شل انهيءَ تي پٽ پوي جيڪو تو تي پٽ وجهي ۽ شل اهو ڀلارو ٿئي جيڪو تو لاءِ ڀلائي گهري.

عيسوءَ جي منٿ

³⁰ اسحاق يعقوب کي دعا ڏيئي بس ڪئي ۽ جيئن ئي يعقوب ٻاهر نڪري ويو، ته عيسو شڪار تان موٽي آيو. ³¹ هو به ڪجهه لذيقا کاڌو تيار ڪري پنهنجي پيءُ وٽ کڻي آيو. پيءُ کي چيائين ته ”ابا! اتي ويهو ۽ پنهنجي پٽ جي شڪار مان ڪجهه کائو، ته جيئن دل سان مون کي دعا ڏيو.“ ³² سندس پيءُ اسحاق پڇيس ته ”تون ڪير آهين؟“ هن ورائيو ته ”آءُ توهان جو وڏو پٽ عيسو آهيان.“ ³³ اسحاق کي ڏکي وئي ويئي. هو چوڻ لڳو ته ”پوءِ اهو ڪير هو جيڪو شڪار ڪري مون وٽ کڻي آيو ۽ تنهنجي اچڻ کان اڳ پر اهو کائي کيس دعا ڏنم. هاڻي انهيءَ تي ئي هميشه برڪت رهندي.“ ³⁴ جڏهن عيسوءَ پنهنجي پيءُ جا اهي لفظ ٻڌا تڏهن زاروزار روئڻ لڳو ۽ پيءُ کي چيائين ته ”ابا! مون کي به دعا ڏيو.“ ³⁵ اسحاق ورائيو ته ”تنهنجي پيءُ اچي مون سان ٺڳي ڪئي ۽ تو واري دعا وٺي ويو.“ ³⁶ تڏهن عيسوءَ چيو ته ”ڇا هن جو نالو يعقوب نيڪ نه رکيو ويو آهي؟ هن ٻيو پيرو مون سان ٺڳي ڪئي آهي. هن منهنجي پهرتي هٿن جو حق ورتو ۽ هاڻ هو منهنجي دعا به وٺي ويو آهي.“ پوءِ چيائين ته ”ڇا توهان منهنجي لاءِ ڪا دعا بچائي نه رکي آهي؟“ ³⁷ اسحاق عيسوءَ کي ورندي ڏيئي چيو ته ”ڏس، مون هن کي تنهنجو مالڪ ٺهرايو آهي ۽ سندس سمورا ڀائر کيس نوڪر ڪري ڏنا آهن. هن کي اناج ۽ مٽي به ڏني آهن. هاڻي پٽ، آءُ تنهنجي لاءِ ڇا ٿو ڪري سگهان؟“ ³⁸ عيسوءَ پنهنجي پيءُ کي لڳائيندي چيو ته ”ابا! توهان وٽ ڏيڻ لاءِ رڳو هڪڙي ئي دعا هئي ڇا؟ مون کي به دعا ڏيو ابا!“ ائين هو رڙيون ڪري روئڻ لڳو. ³⁹ پوءِ سندس پيءُ اسحاق کيس چيو ته ”زمين جي زرخيزي ۽ آسمان مان ڪرندڙ ماڪ کان پري تنهنجي رهڻ جي جاءِ هوندي.“ ⁴⁰ تون پنهنجي تلوار جي زور تي گذران ڪندين ۽ پنهنجي پيءُ جي خدمت ڪندين. پر جڏهن تنهنجي بي چيني وڌي ويندي تڏهن تون هن جي وس کان نڪري ويندين.“ ⁴¹ پوءِ عيسو يعقوب کان نفرت ڪرڻ لڳو، ڇاڪاڻ ته سندس پيءُ هن کي دعا ڏني هئي. هن دل ۾ سوچيو ته ”منهنجي پيءُ جي مرڻ جو وقت ويجهو آهي، تنهن کان پوءِ آءُ پنهنجي پيءُ يعقوب کي قتل

آئي ڏي ته انهن مان آءُ تنهنجي پيءُ لاءِ اهڙو لذيقا کاڌو تيار ڪريان جهڙو کيس وڻندو آهي. ¹⁰ پوءِ تون اهو وٽس کڻي وڃ ته هو کائي ۽ مرڻ کان اڳ پر تو کي دعا ڏئي.“ ¹¹ پر يعقوب پنهنجي ماءُ کي چيو ته ”توهان کي ته خبر آهي ته منهنجي پيءُ عيسوءَ جي بدن تي وار آهن ۽ منهنجو بدن لسو آهي. ¹² شايد منهنجو پيءُ مون کي هٿ لائي ڏسي ۽ خبر پئجي وڃي ته آءُ ساڻس ٺڳي ٿو ڪريان، ته پوءِ اهڙيءَ طرح آءُ دعا جي عيوض پاڻ تي بددعا آڻيندس.“ ¹³ ماڻس ورندي ڏنس ته ”پٽ، تو تي ڀوڻ واري بددعا ڀلي مون تي پوي. تون رڳو منهنجي ڳالهه مڃ ۽ وڃي ڇيلا مون کي آئي ڏي.“ ¹⁴ پوءِ يعقوب ويو ۽ اهي اٺي پنهنجيءَ ماءُ کي ڏنائين. سندس ماءُ اهڙو ئي کاڌو پڇايو جهڙو پئس کي وڻندو هو. ¹⁵ پوءِ ريفه پنهنجي وڏي پٽ عيسوءَ جا عمدا ڪپڙا جيڪي وٽس گهر ۾ رکيل هئا سي پنهنجي ننڍي پٽ يعقوب کي پارايا. ¹⁶ هن سندس ٻانهن ۽ ڪنڌ جي لسني هنڌ کي ڇيلا جي کلن سان ڍڪي ڇڏيو. ¹⁷ پوءِ اهو لذيقا کاڌو ۽ ماني جيڪا هن پڇائي هئي سا يعقوب جي هٿ ۾ ڏنائين. ¹⁸ سو يعقوب پنهنجي پيءُ وٽ ويو ۽ چيائين ته ”ابا! اسحاق جواب ڏنس ته ”جيءُ پٽ، تون ڪهڙو آهين؟“ ¹⁹ يعقوب ورائيو ته ”آءُ توهان جو وڏو پٽ عيسو آهيان. جيئن توهان مون کي چيو هو تيئن مون ڪيو آهي. مهرباني ڪري اتي ويهو ۽ مون جيڪو شڪار آندو آهي تنهن مان ڪجهه کائو ته جيئن مون کي دل سان دعا ڏيو.“ ²⁰ اسحاق يعقوب کان پڇيو ته ”پٽ! اهو تو کي ايترو جلدي ڪيئن هٿ آيو؟“ يعقوب ورائيو ته ”خداوند خدا جنهن جا اوهين خاص ٻانهن آهيو، تنهن منهنجي مدد ڪئي.“ ²¹ پوءِ اسحاق يعقوب کي چيو ته ”پٽ! ويجهو اچ ته آءُ تو کي هٿ لائي ڏسان ته تون برابر عيسو آهين يا نه؟“ ²² تڏهن يعقوب پنهنجي پيءُ جي ويجهو ويو. هن کيس هٿ لائي چيو ته ”آواز ته يعقوب جهڙو آهي پر هٿ عيسوءَ جهڙا آهن.“ ²³ هو يعقوب کي سڃاڻي نه سگهيو، ڇاڪاڻ جو هن جا هٿ سندس پيءُ عيسوءَ جي هٿن جهڙا وارن سان ڀريل هئا. سو هن طرح اسحاق يعقوب کي دعا ڏني. ²⁴ هن کانئس پڇيو ته ”ڇا تون سچ پچ عيسو آهين؟“ هن ورائيو ته ”ها.“ ²⁵ تڏهن اسحاق چيس ته ”کاڌو مون وٽ کڻي اچ ته آءُ پنهنجي پٽ جي شڪار مان ڪجهه کاوان ۽ پوءِ دل سان تو کي دعا ڏيان.“ سو يعقوب اهو کيس ويجهو آئي ڏنو، جو کاڌائين. هن پيئڻ لاءِ ڪجهه مٽي به آڻي ڏنس جا هن پيئي. ²⁶ پوءِ سندس پيءُ اسحاق چيس ته ”پٽ! ويجهو اچي مون کي چمي ڏي.“ ²⁷ يعقوب ويجهو اچي چمي ڏنس. تڏهن اسحاق کي سندس ڪپڙن جي خوشبوءِ آئي. سو کيس دعا ڏيئي چيائين ته ”منهنجي پٽ جي خوشبوءِ انهيءَ بنيءَ جي خوشبوءِ جهڙي آهي

*يعقوب: هي نالو عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ٺڳي ڪندڙ“.

سندس ڏيءَ محلت، جيڪا نايوت جي پيڻ هئي، تنهن سان شادي ڪري کيس پنهنجين زالن ۾ شامل ڪيائين.

بيت ايل ۾ يعقوب جو خواب

10 يعقوب بيرسبع مان نڪري حاران ڏانهن روانو ٿيو. 11 هو سج لٿي جو هڪڙي جاءِ تي پهتو ۽ رات اتي ئي رهي پيو. اتان هن هڪڙو پٿر کڻي وهائو ڪيو ۽ انهيءَ ئي هنڌ لپٽي سمهي پيو. 12 اتي هن هڪڙو خواب ڏٺو ته هڪڙي ڏاکڻ زمين تي اُپي رکي آهي ۽ انهيءَ جي چوٽي آسمان سان وڃي لڳي آهي ۽ ڏٺائين ته خدا جا ملائڪ انهيءَ تان پيا لهن ۽ چڙهن. 13 پوءِ ڏٺائين ته خداوند سندس ڀر ۾ بيٺو آهي ۽ چويس ٿو ته ”آءٌ خداوند تنهنجي پيءُ ابراهيم ۽ اسحاق جو خدا آهيان. اها زمين جنهن تي تون سمهيو پيو آهيان سا آءٌ تو کي ۽ تنهنجي اولاد کي ڏيندس. 14 اهي ايترا ته گهڻا ٿيندا جيترا زمين تي واريءَ جا ذرڙا آهن. اهي چئني طرفن ڏانهن پکڙجي ويندا ۽ دنيا جي سڀني قومن کي تنهنجي ۽ تنهنجي اولاد جي وسيلي برڪت ملندي. 15 پڪ ڄاڻ ته آءٌ تو ساڻ آهيان ۽ جتي تون ويندين اتي تنهنجي سنڀال ڪندس. آءٌ تو کي وري موتائي هن ملڪ ۾ آڻيندس. تو سان جيڪو واعدو ڪيو اٿم، جيستائين اهو پورو نه ڪندس تيستائين تو کي ڇڏي ڪين ڏيندس.“ 16 پوءِ يعقوب جي اک کلي ويئي ۽ دل ۾ چيائين ته ”سچ پچ، خداوند هن هنڌ موجود آهي، پر مون کي انهيءَ جي خبر ڪانه هئي.“ 17 هو ڊڄي ويو ۽ چوڻ لڳو ته ”هيءَ ڪيڏي نه هيبتناڪ جاءِ آهي! پڪ هيءَ خدا جي رهڻ جي جاءِ، يعني عرش عظيم جو دروازو آهي.“

18 يعقوب صبح جو سوڀر اٿيو. جيڪو پٿر مٿي هيٺ وهائو ڪري رکيو هئائين سو يادگار بڻائي اتي کوڙي ڇڏيائين ۽ انهيءَ جي مٿان تيل پٽي ان کي مخصوص ڪيائين. 19 هن انهيءَ هنڌ جو نالو *بيت ايل رکيو. پر اڳ ۾ انهيءَ شهر جو نالو لوز هو. 20 اتي يعقوب خدا سان اقرار ڪيو ته ”جيڪڏهن تون مون ساڻ هوندين ۽ جيڪو سفر آءٌ ڪريان ٿو تنهن ۾ منهنجي سنڀال ڪندين ۽ مون کي کائڻ لاءِ کاڌو ۽ پائڻ لاءِ ڪپڙا ڏيندين، 21 ۽ جيڪڏهن آءٌ صحيح سلامت موتي پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ ايندس، ته پوءِ تون خداوند منهنجو خدا ٿيندين. 22 جتي مون هي يادگار پٿر کوڙيو آهي اتي تنهنجي عبادت گاهه ٿيندي ۽ جيڪي ڪجهه تون مون کي ڏيندين تنهن جو ڏهون حصو آءٌ تو کي ڏيندس.“

يعقوب جو لابن جي گهر پهچڻ

29 1 پوءِ يعقوب مسافري ڪندو ڪندو اوڀر پاسي رهڻ وارن جي ملڪ ۾ اچي پهتو. 2 اتي هن ڏٺو ته ميدان ۾ هڪڙو

ڪندس. 42 جڏهن ريقه کي وڏي پٽ عيسوءَ جي رت جي خبر پيئي تڏهن پنهنجي ننڍي پٽ يعقوب کي گهرايائين ۽ چيائين ته ”ڳالهه ٻڌ، تنهنجو پيءُ عيسو تو کي قتل ڪري پنهنجي دل ٺارڻ گهري ٿو. 43 سو هاڻي پٽ، جيئن آءٌ تو کي چوان ٿيئن ڪر. هڪدم حاران ۾ منهنجي پيءُ لابن وٽ پڄي وڃ. 44 ڪجهه وقت انهيءَ وٽ وڃي رهه، جيستائين تنهنجي پيءُ جي ڪاوڙ ڊري ٿئي. 45 جڏهن تنهنجي پيءُ جي ڪاوڙ تو تان لهي ويندي ۽ تو جيڪي ڪجهه ساڻس ڪيو آهي سو وسري ويندس، ته پوءِ آءٌ تو کي اتان گهراي وٺنديس. آءٌ اوهان پنهي کي هڪڙي ئي ڏينهن ۾ چو وڃايان؟“

يعقوب جو لابن ڏانهن وڃڻ

46 ريقه اسحاق کي چيو ته ”آءٌ عيسوءَ جي ڌارين زالن يعني جتي قوم جي عورتن جي ڪري پنهنجي حياتيءَ مان ڪڪ ٿي پيئي آهيان. جيڪڏهن يعقوب به هن علائقي مان جتي قوم جي هٿين چوڪرين منجهان ڪنهن سان به شادي ڪئي ته پوءِ منهنجو جيئن جنجال ٿي پوندو.“

28 1 سو اسحاق يعقوب کي گهرايو. کيس دعا ڪيائين ۽ 28 ۽ تاڪيد ڪري چيائين ته ”تون ڪنهن به ڪنعاني چوڪريءَ سان شادي نه ڪجانءِ. 2 بلڪ هڪدم فدان ارام ۾ پنهنجي ناني بيتوايل جي گهر وڃ. اُتي پنهنجي مامي لابن جي ڏيئرن مان ڪنهن سان شادي ڪجانءِ. 3 شل قادر مطلق خدا تو کي برڪت ڏئي، تو کي اولاد وارو ڪري ۽ وڏائي ته جيئن اوهين گهڻن قبيلن واري قوم ٿي پئو! 4 شل هو ابراهيم واري برڪت تو کي ۽ تو کان پوءِ تنهنجي اولاد کي به ڏئي، ته جيئن هيءُ ملڪ، جيڪو خدا ابراهيم کي ڏنو هو جنهن ۾ تون پرديسي ٿي پيو گذارين، سو تو کي ورثي ۾ ملي.“ 5 سو اسحاق يعقوب کي فدان ارام ۾ رهندڙ لابن ڏانهن روانو ڪيو، جيڪو بيتوايل اراميءَ جو پٽ ۽ يعقوب ۽ عيسوءَ جي ماءُ ريقه جو پيءُ هو.

عيسوءَ جي هڪڙي ٻي شادي

6 عيسوءَ کي خبر پيئي ته اسحاق يعقوب کي دعا ڪري فدان ارام ڏانهن شادي ڪرڻ لاءِ موڪليو آهي. کيس اها به خبر پيئي ته دعا ڪرڻ مهل اسحاق کيس تاڪيد ڪيو ته ڪنهن به ڪنعاني چوڪريءَ سان شادي نه ڪجانءِ. 7 کيس معلوم ٿيو ته يعقوب پنهنجي ماءُ ۽ پيءُ جو چيو مڃي فدان ارام ڏانهن هليو ويو آهي. 8 تڏهن عيسوءَ سهي ڪري ورتو ته ڪنعان جون چوڪريون منهنجي پيءُ اسحاق کي نه ٿيون وٺن. 9 سو عيسو ابراهيم جي پٽ اسماعيل وٽ ويو ۽

*بيت ايل: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”خدا جو گهر“.

هئي، تنهنڪري چيائين ته ”جيڪڏهن پنهنجي ننڍي ڌيءَ راخيل کي مون سان پرڻائيندين ته آءٌ ست سال تو وٽ ڪم ڪندس.“¹⁹ لابن ورائيو ته ”اها ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ کي جو ڌيان تنهن کان بهتر آهي ته تو کي ڌيان. سو تون هتي مون وٽ رهي پئو.“²⁰ راخيل کي حاصل ڪرڻ لاءِ يعقوب ست سال ڪم ڪيو. ست سال کيس ٿورن ڏينهن جيترا لڳا، چوٽه راخيل سان سندس دل تمام گهڻي هئي.

²¹ پوءِ يعقوب لابن کي چيو ته ”منهنجو مدو پورو ٿيو آهي، هاڻ منهنجي زال مون کي شاديءَ ۾ ڏي.“²² تڏهن لابن شاديءَ جو ڪاڇ ڪيو ۽ اتي جي سڀني ماڻهن کي ڪانڊيائين.²³ پر شاديءَ جي رات هن راخيل جي بدران لياہ آئي يعقوب کي ڏني ۽ يعقوب ساڻس ستو.²⁴ لابن پنهنجي ٻانهي زلفاه، پنهنجي ڌيءَ لياہ کي نوڪريائي ڪري ڏني.²⁵ يعقوب صبح جو اتي ڇا ڏسي ته ساڻس ته لياہ ستل آهي! تڏهن هو لابن وٽ ويو ۽ چيائينس ته ”تو هي مون سان ڇا ڪيو؟ مون ته راخيل کي حاصل ڪرڻ لاءِ ڪم ڪيو هو، پوءِ تو مون سان ڳڻي ڇو ڪئي؟“²⁶ لابن جواب ڏنو ته ”اسان جي ملڪ ۾ اهو رواج نه آهي ته وڏي ويهاري ننڍي پرڻائجي.“²⁷ هن جو ستاواڙو پورو ڪر، پوءِ آءٌ راخيل به تو کي ڏيندس. پر انهيءَ لاءِ تو کي ست سال ٻيا مون وٽ ڪم ڪرڻو پوندو.“

²⁸ يعقوب اها ڳالهه کڻي قبول ڪئي. سو جڏهن ستاواڙو پورو ٿيو ته لابن پنهنجي ڌيءَ راخيل به کيس پرڻائي ڏني.²⁹ لابن پنهنجي ٻانهي بلهه پنهنجي ڌيءَ راخيل کي نوڪريائي ڪري ڏني.³⁰ يعقوب راخيل سان به ستو. هو لياہ کان وڌيڪ راخيل کي پيار ڪندو هو. پوءِ هن ست سال ٻيا به لابن وٽ ڪم ڪيو.

يعقوب جا ٻار

³¹ جڏهن خداوند ڏنو ته لياہ کي پيار نه ٿو ملي تڏهن هن کيس اولاد جي قابل بڻايو، پر راخيل سنڍ رهجي ويئي.³² لياہ پيٽ سان ٿي ۽ کيس پٽ ڄائو. هن انهيءَ جو نالو *روبن رکيو، چوڻو هن چيو ته ”خدا منهنجو ڏک ڏنو آهي ۽ هاڻ منهنجو مڙس مون سان پيار ڪندو.“³³ هوءَ وري پيٽ سان ٿي ۽ پٽ ڄايس. هن چيو ته ”خداوند ٻڌو آهي ته مون سان پيار نه ٿو ڪيو وڃي، تنهنڪري هن مون کي هي پٽ به ڏنو آهي.“ سو انهيءَ جو نالو اشمعون رکيائين.³⁴ هڪ دفعو وري هوءَ پيٽ سان ٿي ۽ هڪڙو ٻيو پٽ ڄايس. هن چيو ته ”هاڻي هن پيري منهنجي مڙس جي مون سان گهڻي دل لڳندي، چوٽه مون کي انهيءَ مان ٿي پٽ ڄاوا آهن.“ تنهنڪري انهيءَ پٽ جو نالو لاوي رکيائين.³⁵ پوءِ هوءَ وري به پيٽ سان ٿي ۽ کيس

ڪوهه آهي جنهن جي ڀر ۾ ٽي ڏن رڍن جا وينا آهن، ڇاڻ جو ريڍار انهيءَ ئي ڪوهه مان ڏٺن کي پاڻي پياريندا هئا. انهيءَ ڪوهه جي منهن تي هڪ وڏو پٿر رکيل هو.³ جڏهن سڀيئي ڏٺا اچي اتي گڏ ٿيندا هئا تڏهن ريڍار انهيءَ پٿر کي ڪوهه جي منهن تان سوري رڍن کي پاڻي پياريندا هئا. پوءِ وري اهو پٿر انهيءَ ساڳيءَ جاءِ تي رکي ڇڏيندا هئا.⁴ تڏهن يعقوب ريڍارن کان پڇيو ته ”پاڻرو! اوهين ڪٿان جا آهيو؟“ هنن ورائيو ته ”اسين حاران جا آهيون.“⁵ هنن پڇين ته ”ڇا اوهين نحور جي پوٽي لابن کي سڃاڻو؟“ هنن ورائيو ته ”هاڻو، اسين سڃاڻونس.“⁶ وري پڇيائين ته ”هو ڇڱو ڇڱو ڇڱو آهي؟“ هنن ورائيو ته ”هاڻو ڇڱو ڇڱو آهي. اجها، سندس ڌيءَ راخيل انهيءَ جو ڏٺو ڪاهيو پيئي اچي.“⁷ يعقوب کين چيو ته ”اڃا ڏينهن گهڻو پيو آهي ۽ مال جي گڏ ڪرڻ جو وقت به ڪونه ٿيو آهي، اوهين رڍن کي پاڻي پياري وڃي چاريو ڇو نه ٿا؟“⁸ انهن ورندي ڏني ته ”اسين ائين نه ٿا ڪري سگهون. جڏهن سڀيئي ڏٺا اچي گڏ ٿيندا آهن تڏهن ڪوهه جي منهن تان پٿر سوريو ويندو آهي ۽ پوءِ اسين رڍن کي پاڻي پياريندا آهيون.“

⁹ هو اڃا ساڻن ڳالهين ڪري ٿي رهيو هو ته راخيل ڏن سوڌي اچي پهتي، جنهن کي هوءَ چاريندي هئي.¹⁰ جڏهن يعقوب پنهنجيءَ ماروت راخيل ۽ پنهنجي مامي لابن جي ڏٺو تڏهن ڪوهه تي وڃي پٿر پري سورايائين ۽ مامي جي ڏٺو کي پاڻي پيارايائين.¹¹ پوءِ راخيل جي پيشاني ڇمي خوشيءَ وڃان اوچنگارون ڏيئي روئڻ لڳو.¹² يعقوب راخيل کي ٻڌايو ته ”آءٌ تنهنجي پيءُ جو مائٽ يعني سندس پيڻ رنجه جو پٽ آهيان.“ تڏهن هن ڊوڙي وڃي پنهنجي پيءُ کي اهو ٻڌايو.

¹³ جڏهن لابن پنهنجي پاڻي جي يعقوب جي خبر ٻڌي ته ساڻس ملڻ لاءِ ڊوڙندو آيو. کيس پاڪر پاڻي چمپائين ۽ پنهنجي گهر وٺي آيس. جڏهن يعقوب لابن کي سڄو احوال ٻڌايو،¹⁴ تڏهن لابن چيس ته ”بيشڪ تون منهنجو هڏ ۽ ماس آهين.“ سو يعقوب اهو مهينو وٽس رهي پيو.

يعقوب جون ٻه شاديون

¹⁵ لابن يعقوب کي چيو ته ”جيئن ته تون منهنجو مائٽ آهين، پوءِ ڇا تون مفت ۾ منهنجو ڪم ڪندين؟ مون کي ٻڌاءِ ته تون ڪيترو پگهار وٺيندين؟“¹⁶ لابن کي ٻه ڏيڻ هيون، وڏيءَ جو نالو لياہ ۽ ننڍيءَ جو نالو راخيل هو.¹⁷ لياہ جون اکيون چنجهيون هيون، پر راخيل خوبصورت ۽ سهڻي هئي.¹⁸ يعقوب جي دل راخيل سان

*روبن: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”منهنجو ڏک ڏنو آهي“.

اشمعون: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ٻڌي ٿو“.

لاوي: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ٻڌل“.

هاڻ تون وري منهنجي پٽ جي لڪاسڪئي به وٺڻ چاهين ٿي. تنهن تي راخيل چيس ته ”چڱو ڀلا تنهنجي پٽ جي لڪاسڪئيءَ جي موت ۾ منهنجو مڙس اڃ رات تو سان سمهندو.“¹⁶ سو جڏهن يعقوب شام جو پنيءَ تان موٽي آيو تڏهن لياہ ساڻس گڏجڻ لاءِ ٻاهر ويٺي ۽ چيائينس ته ”اڃ رات تو کي مون وٽ اچڻو پوندو، ڇاڪاڻ ته مون پنهنجي پٽ جي لڪاسڪئي ڏيئي اڄوڪي رات لاءِ تو کي ملهه ورتو آهي.“ سو هو اها رات ساڻس ستو.¹⁷ خدا لياہ جي ٻڌي ۽ هوءَ پيٽ سان ٿي ۽ يعقوب مان پنجون پٽ ڄايس.¹⁸ تڏهن لياہ چيو ته ”خدا مون کي ان جو ملهه ڏنو آهي، جو مون پنهنجي مڙس کي پنهنجي ٻانهي ڏني هئي.“ تنهنڪري انهيءَ جو نالو [†]اسڪار رکيائين.¹⁹ لياہ وري پيٽ سان ٿي ۽ يعقوب مان ڇهون پٽ ڄايس.²⁰ تڏهن لياہ چيو ته ”خدا مون کي قيمتي نعمت سان نوازيو آهي. هاڻ منهنجو مڙس مون کي ليڪيندو، ڇاڪاڻ جو مون کي منجهانئس ڇهه پٽ ڄاوا آهن.“ تنهنڪري انهيءَ جو نالو ^{††}زبولون رکيائين.²¹ ڪجهه وقت کان پوءِ کيس ڌيءَ ڄائي جنهن جو نالو ديناہ رکيائين.²² پوءِ خدا راخيل کي به ياد ڪيو ۽ انهيءَ جي ٻڌائين ۽ سندس ڪڪ کوليائين.²³ سو هوءَ پيٽ سان ٿي ۽ پٽ ڄايس، تڏهن چيائين ته ”خدا مون تان مھڻو لاهي ڇڏيو.“²⁴ تنهنڪري هيئن چوندي انهيءَ جو نالو ^{†††}يوسف رکيائين ته ”شل خدا مون کي ٻيو پٽ به ڏئي!“

يعقوب جو امير ٿيڻ

²⁵ جڏهن راخيل کي يوسف ڄاڻو تڏهن يعقوب پنهنجي سھري لابن کي چيو ته ”هاڻ مون کي ڇڏيو ته آءٌ پنهنجي گھر ۽ پنهنجي ملڪ ڏانھن وڃان.“²⁶ منهنجيون زالون ۽ منهنجا ٻار مون کي ڏيو جن لاءِ مون توهان جو پورهيو ڪيو آهي. مون کي وڃڻ ڏيو ڇاڪاڻ جو توهان پاڻ ڄاڻو ٿا ته توهان جو ڪيڏو نه پورهيو ڪيو اٿم.“²⁷ تڏهن لابن چيس ته ”جيڪڏهن تنهنجي مھربانيءَ جي نظر مون تي هجي ته هتي ئي رهي پئڻ، چوٽه مون فال ذريعي ڄاڻي ورتو آهي ته تنهنجي ڪري خداوند مون کي برڪت ڏني آهي.“²⁸ وڌيڪ چيائينس ته ”هاڻي تون پنهنجو معاوضو مقرر ڪر. اهو آءٌ تو کي ڏيندو رهندس.“²⁹ يعقوب کيس ورائيو ته ”توهان کي خبر آهي ته ڪهڙيءَ

پٽ ڄاڻو. هن چيو ته ”هن پيري آءٌ خداوند جي واکاڻ ڪندس.“ تنهنڪري انهيءَ جو نالو ^{*}يهوداه رکيائين. پوءِ ٻار ڄڻ بس ڪيائين.

يعقوب جو ٻيو اولاد

30 ¹ جڏهن راخيل ڏٺو ته يعقوب مان هن کي ٻار نه ٿو ٿئي تڏهن هوءَ پنهنجيءَ پيٽ کان سڙڻ لڳي. سو هن يعقوب کي چيو ته ”مون کي به اولاد ڏي نه ته آءٌ مري وينديس.“² يعقوب انهيءَ ڳالهه تي راخيل سان ڏاڍو ڪاوڙيو. کيس چيائين ته ”آءٌ ڪو خدا آهيان ڇا جو تو کي ٻارن ڄڻ کان روڪي رکيو اٿم؟“³ تڏهن هن چيو ته ”منهنجي ٻانهي بلههه ويٺي آهي، تون انهيءَ سان وڃي سمهه، ته هوءَ ٻار ڄڻي منهنجيءَ هنج ۾ ڏئي ته آءٌ هن جي ڪري ٻارن واري ٿيان.“⁴ سو هن پنهنجي ٻانهي بلههه کيس زال ڪري ڏني ۽ يعقوب ساڻس ستو.⁵ بلههه پيٽ سان ٿي ۽ کيس يعقوب مان پٽ ڄاڻو.⁶ تڏهن راخيل چيو ته ”خدا منهنجي حق ۾ فيصلو ڏنو آهي، منهنجي دانھن ٻڌي مون کي پٽ ڏنو اٿس.“ انهيءَ سبب هن انهيءَ جو نالو [†]دان رکيو.⁷ راخيل جي ٻانهي بلههه وري پيٽ سان ٿي ۽ کيس يعقوب مان ٻيو پٽ ڄاڻو.⁸ تڏهن راخيل چيو ته ”مون پنهنجيءَ پيٽ سان سخت ويڙهه ڪئي آهي ۽ کانئس کٽيو اٿم.“ تنهنڪري انهيءَ جو نالو ^{††}فتالي رکيائين.

⁹ جڏهن لياہ سمجهيو ته ”مون ٻارن ڄڻ کان بس ڪئي آهي،“ تڏهن هن پنهنجي ٻانهي زلفاه يعقوب کي زال ڪري ڏني.¹⁰ زلفاه کي به يعقوب مان پٽ پيدا ٿيو.¹¹ تڏهن لياہ چيو ته ”ڀلا ڀاڳ منهنجا.“ سو انهيءَ جو نالو ^{†††}گڊ رکيائين.¹² زلفاه ٻانهيءَ کي يعقوب مان ٻيو پٽ به ڄاڻو.¹³ تڏهن لياہ چيو ته ”آءٌ ڀلي ڀاڳ واري آهيان. هاڻ عورتون مون کي ڀلي ڀاڳ واري ڪري ڪوٺينديون. سو انهيءَ جو نالو [§]آشر رکيائين.

¹⁴ روبن ڪنڪ جي لٻاري جي ڏينھن ۾ پنيءَ ۾ ويو ۽ اتي ^{**}لڪاسڪئي جڙي ٻوٽي لڌائين، جيڪا اُٿي پنهنجيءَ ماءُ لياہ کي ڏنائين. تڏهن راخيل لياہ کي چيو ته ”ڀلائي ڪري پنهنجي پٽ جي لڪاسڪئيءَ مان ڪجهه مون کي به ڏي.“¹⁵ پر لياہ ورائيس ته ”ڇا اهو ڪافي ناهي جو تو منهنجي مڙس کي مون کان ڪسي ورتو آهي؟

* يهوداه: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”واڪاڻ“.

† دان: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”حق ۾ فيصلو ڏئي ٿو“.

†† فتالي: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ويڙهه“.

††† گڊ: عبراني ٻوليءَ ۾ هن نالي جي معنيٰ آهي ”ڀاڳ“.

§ آشر: عبراني ٻوليءَ ۾ هن نالي جي معنيٰ آهي ”خوش“.

** لڪاسڪئي: ان جڙي ٻوٽيءَ متعلق سمجهيو ويندو هو ته اها اولادي بڻائيندي آهي.

†† اسڪار: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ڀاڙي تي ورتل شخص“ ۽ ”ملهه“.

††† زبولون: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”نعمت“ ۽ ”ليڪڻ“.

†††† يوسف: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”شل ٻيو به ڏئي“ ۽ ”لاهي ڇڏڻ“.

يعقوب جو لابن وتان پيڄي نڪرڻ

31 ① يعقوب لابن جي پتنن کي چوندي ٻڌو ته ”اسان جي پيءُ وٽ جيڪي ڪجهه هو سو سڀ يعقوب کڻي ويو آهي ۽ اسان جي پيءُ جي مال ملڪيت مان هيٺري دولت ڪمائي آيس.“ ② يعقوب ڏٺو ته ساڻس لابن جو رويو به اڳي جهڙو سٺو نه رهيو آهي.

③ تڏهن خداوند يعقوب کي چيو ته ”پنهنجي اباڻي ملڪ ۾ پنهنجن متن ماتنن ڏانهن موٽي وڃ. آءٌ تو سان گڏ هوندس.“ ④ پوءِ يعقوب راخيل ۽ لياھ کي پنيءَ ۾ پنهنجي ڌڻ وٽ گهرايو. ⑤ انهن کي چيائين ته ”آءٌ ڏسان ٿو ته اوهان جي پيءُ جو رويو مون سان اڳي جهڙو سٺو نه رهيو آهي. پر منهنجي پيءُ جو خدا مون سان آهي. ⑥ اوهان کي خبر آهي ته مون پنهنجي طاقت آهر اوهان جي پيءُ جو پورهيو ڪيو آهي. ⑦ پر اوهان جي پيءُ مون سان دوکو ڪيو ۽ ڏهه ڀيرا منهنجو معاوضو بدلايائين. پر خدا کيس منهنجو نقصان ڪرڻ نه ڏنو آهي. ⑧ جيڪڏهن هن چيو ٿي ته ’چٽڪريون تنهنجو معاوضو آهن‘ ته سڄي مال چٽڪرا ڦر ٿي ڏنا ۽ جڏهن چيائين ٿي ته ’پتاڀتي تنهنجو معاوضو آهن‘ ته سڄي مال پتاڀتي ڦر ٿي ڏنا. ⑨ اهڙيءَ طرح خدا اوهان جي پيءُ جو مال کڻي مون کي ڏنو. ⑩ ڌڻ جي لڳ وارن ڏينهن ۾ هڪ دفعي مون خواب ڏٺو، جنهن ۾ ڏٺم ته جيڪي پڪر ڌڻ تي پيا ٿي سي پتاڀتي، ڊبڪن وارا ۽ چٽڪرا هئا. ⑪ تڏهن اتي خدا جي هڪ ملائڪ مون سان خواب ۾ ڳالهايو ۽ چيائين ته ’اي يعقوب!‘ مون ورائيو ته ’جي سائين!‘ ⑫ تڏهن هن چيو ته ’اڪيون مٿي کڻي ڏس ته جيڪي پڪر ڌڻ تي پون ٿا سي سڀ پتاڀتي، ڊبڪن وارا ۽ چٽڪرا آهن، ڇاڪاڻ ته مون اهو سڀ ڪجهه ڏنو آهي جيڪو لابن تو سان ڪندو رهيو آهي. ⑬ آءٌ بيت ايل جو خدا آهيان، جتي تو يادگار طور کوڙيل پٿر تي تيل پتتو هو ۽ جتي تو منهنجي لاءِ سڪ باسي هئي. سو هاڻي جلدي هتان نڪري پنهنجي وطن ڏانهن موٽي وڃ.“ ⑭ تڏهن راخيل ۽ لياھ کيس ورندي ڏيئي چيو ته ”اسان جي پيءُ جي گهر ۾ اسان لاءِ اڃا به ڪو حصو يا ورشو رهيل آهي ڇا؟“ ⑮ ڇا هو اسان کي ڏاريو نه ٿو سمجهي؟ ڇالاءِ جو هن ته اسان کي وڪڻي ڇڏيو آهي ۽ اسان جي عيوض ٿيل منافعو به کائي کپائي ڇڏيو آيس. ⑯ سو جيڪا دولت خدا اسان جي پيءُ کان ڪسي آهي سا اسان جي ۽ اسان جي اولاد جي آهي. تڏهن هاڻي جيڪي ڪجهه خدا تو کي فرمايو آهي سو ئي ڪر.“

⑰ تڏهن يعقوب اتي تياري ڪئي ۽ پنهنجن پتنن ۽ زالن کي ان تي چاڙهيائين. ⑱ پنهنجا سمورا ڍور ڍڳا انهيءَ سامان سميت جيڪو فدان آرام ۾ ڪنو ڪيو هئائين، سو اڳيان ڪري پنهنجي پيءُ اسحاق ڏانهن وڃڻ لاءِ ڪنعان ملڪ ڏانهن روانو ٿيو.

طرح مون توهان جي خدمت ڪئي آهي ۽ ڪيئن توهان جي مال کي سنڀاليو اتم، ⑳ ڇالاءِ جو منهنجي اچڻ کان اڳ توهان وٽ ٿورو مال هو پر هاڻي وڏي گهڻو ٿيو آهي. خداوند منهنجي قدم قدم تي توهان کي برڪت ڏني آهي. هاڻي آءٌ پنهنجي گهر لاءِ ڪڏهن بندوبست ڪندس؟“ ㉑ تنهن تي لابن چيس ته ”آءٌ تو کي ڇا ڏيان؟“ يعقوب ورائيس ته ”توهين مون کي ڪجهه به نه ڏيو، جيڪڏهن توهين منهنجو هي عرض قبول ڪندا ته آءٌ وري به توهان جو ڌڻ چاريندس ۽ ان جي سنڀال ڪندس. ㉒ اڄ آءٌ توهان جي سڄي ڌڻ جو چڪر لڳائيندس ۽ انهن مان سڀ چٽڪريون ۽ ڊبڪن واريون رڍون ۽ پڪريون ۽ ڪارا گهيٽا ڪڍي ڌار ڪندس. اهو منهنجو معاوضو هوندو. ㉓ اڳتي جڏهن توهين مون کي ڏنل معاوضي جي چڪاس تي ايندا ته منهنجي ايمانداري ظاهر ٿيندي. مون وٽ هر اها پڪري جا چٽڪري يا ڊبڪن واري نه هوندي يا ڪو گهڻو جيڪو ڪارو نه هوندو سو چورائيل سمجهيو ويندو.“ ㉔ تڏهن لابن چيو ته ”جيئن تون چوين ٿو تيئن ٿيڪ آهي.“

㉕ پر لابن انهيءَ ساڳي ئي ڏينهن سڀ پتاڀتي ۽ چٽڪرا پڪر ۽ سڀ چٽڪريون ۽ ڊبڪن واريون پڪريون، يعني اهي سڀ جن تي اڃا ڊبڪ هئا ۽ سڀ ڪارا گهيٽا ڪڍي ڌار ڪيا ۽ اهي پنهنجي پتن جي حوالي ڪيائين. ㉖ لابن انهن کي تن ڏينهن جي پنڌ تي پري ڪاهي وڃي رکڻ لاءِ موڪليو. يعقوب لابن جو باقي بچيل ڌڻ چارڻ لڳو. ㉗ پوءِ يعقوب بهڻ، بادام ۽ عرمون وٽن مان تازيون ويڊيل لنيون ڪيون. انهن جي ڪل چلي اهڙيءَ طرح ته پتا ڪيائين جو انهن ڪائين جي اڇاڻ ظاهر ٿي پيئي. ㉘ هن اهي پتن واريون لنيون ڪسين ۽ پاڻيءَ جي حوضن وٽ کوڙي ڇڏيون ته جيئن جڏهن ڌڻ پاڻي پيئن لاءِ اچي ته انهن جي سامهون هجن. جڏهن ڌڻ پاڻي پيئن لاءِ آيو ته اتي انهن جي اڳيان لڳ ڪيو. ㉙ ڌڻ انهن لنيون جي سامهون ڍڪو ٿيو ۽ پتاڀتي، چٽڪرا ۽ ڊبڪن وارا ڦر ڏنائون. ㉚ يعقوب انهن ڦرن کي ڌار ڪيو ۽ انهن جو منهن لابن جي ڌڻ ۾ پتن وارين ۽ سڀني ڪارين ڏانهن ڦيرايائين. هن پنهنجن ڌڻن کي ڌار ڪري بيهاريو ۽ لابن جي ڌڻ سان نه گڏيائين. ㉛ تنهن کان سواءِ جڏهن جڏهن ٿلهو متارو مال لڳ ڪندو هو، تڏهن تڏهن يعقوب اهي لنيون مال جي سامهون ڪسين ۾ کوڙيندو هو، ته جيئن اهي لنيون جي سامهون لڳ ڪن. ㉜ پر جڏهن مال ڏٺو ۽ سڀرو هوندو هو تڏهن هو اهي لنيون ڪونه کوڙيندو هو. اهڙيءَ طرح ڏٺو ۽ سڀرو مال لابن جو ٿيو ۽ ٿلهو متارو مال يعقوب جو. ㉝ اهڙيءَ طرح هو وڌندو ويو ۽ گهڻن ئي ڌڻن، ٻانهين، ٻانهن، انن ۽ گڏهن جو مالڪ بڻيو.

ٿي سگهان، چو ته آءُ پنهنجن ڏينهن ۾ آهيان.“ سو لابتن جي گولها ڪئي پر لهي نه سگهيو.

36 تنهن تي يعقوب اچي ڪاڙيو ۽ لابتن کي چنڊ ڪيڏن لڳو. يعقوب کيس چيو ته ”منهنجو ڪهڙو ڏوهه آهي؟ ڪهڙو گناهه ڪيو اٿم جو توهان اهڙي چوهه مان منهنجي پٺيان پيا آهيو؟“ 37 توهان منهنجي سڄي مال ملڪيت جي تلاشي ورتي آهي. ڇا اهڙي ڪا شيءِ لڏي اٿو جا توهان جي گهر جي هجي؟ اها هتي پنهنجن ۽ منهنجي مائٽن جي اڳيان رکو ته هي اسان ٻنهي جي وچ ۾ فيصلو ڪن. 38 آءُ پورا ويهه سال توهان وٽ رهيس، تنهن وچ ۾ نه توهانجين رڍن ۽ بڪرين جا ڦر ڪريا ۽ نه ئي وري توهان جي ڏن جا گهٽا مون کاڌا. 39 جيڪو ڍور ڪنهن جهنگلي جانور ڦاڙي ڇڏيو سو به آءُ توهان وٽ ڪئي ڪونه آيس، بلڪ انهيءَ جو نقصان پنهنجي سر تي ڪيم. جيڪو ڍور ڏينهن جو توڙي رات جو به چورائجي ٿي ويو سو به توهان مون کان پرائي ٿي ورتو. 40 منهنجو حال اهو هو جو ڏينهن جو اُس ته رات جو پاري مون کي کاڌو ۽ منهنجين اکين مان ننڊ به اڏامي ويئي. 41 اهي ويهه سال آءُ توهان جي گهر ۾ رهيس. مون چوڏهن سال توهانجين ڏيڻن جي لاءِ ۽ ڇهه سال توهانجين رڍن بڪرين جي لاءِ پورهيو ڪيو ۽ توهان منهنجو معاوضو ڏهه پيرا بدلايو سدلايو. 42 جيڪڏهن منهنجي پيءُ جو خدا، ابراهيم جو خدا جنهن جو اسحاق کي به خوف آهي، مون سان نه هجي ها ته توهين مون کي ضرور خالي هٿين روانو ڪريو ها. خدا منهنجو ڏک ۽ منهنجي هٿن جي محنت ڏسي ڪالهم رات توهان کي چيڻيو آهي.“

يعقوب ۽ لابتن وچ ۾ عهد

43 تڏهن لابتن يعقوب کي جواب ڏنو ته ”هي ڏيڻ منهنجيون ڏيڻ آهن، هي ٻار منهنجا ٻار آهن، هي مال منهنجو مال آهي ۽ جيڪي ڪجهه تون ڏسين تو سو سڀ منهنجو آهي. پر اڄ آءُ پنهنجين ئي ڏيڻن ۽ سندن ٻار، جيڪي کين ڄاوا آهن تن کي ڇا تو ڪري سگهان؟“ 44 سو هاڻي اڄ ته اسين ٻئي پاڻ ۾ عهد ڪريون، جيڪو تنهنجي ۽ منهنجي وچ ۾ شاهد ٿي رهي.“

45 پوءِ يعقوب هڪڙو پٿر کڻي يادگار طور ٽپي وانگر ڪوڙيو. 46 هن پنهنجن مائٽن کي به چيو ته ”پٿر ڪٺا ڪريو.“ سو هنن پٿر ڪٺا ڪري هڪ ڍڳ ڪيو جنهن جي ڀرسان ويهي ماني کاڌائون. 47 لابتن انهيءَ ڍڳ جو نالو *يگرساهدتا رکيو ۽ يعقوب پنهنجي ٻوليءَ ۾ انهيءَ جو نالو ڳلعداد رکيو. 48 لابتن چيو ته ”اڄ هي ڍڳ منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ شاهد آهي.“ انهيءَ ڪري ئي انهيءَ جو نالو ڳلعداد رکيو ويو. 49 انهيءَ جاءِ جو نالو *مصفا به رکيو ويو، چو ته لابتن

19 جڏهن لابتن پنهنجن رڍن جي اُن ڪٽڙ لاءِ ويل هو ته راخل پنهنجي پيءُ جي گهر جا بت چوري ڪري کڻي ويئي. 20 يعقوب لڪ چوريءَ لابتن اراميءَ وٽان پڇي نڪتو ۽ هن کي پنهنجي وڃڻ جي خبر ڪانه ڏنائين. 21 سو هو پنهنجو سڀ ڪجهه کڻي پڇي ويو ۽ فرات ندي ٽپي ڳلعداد جبل ڏانهن رخ ڪيائين.

لابتن جو يعقوب جي پٺيان پوڻ

22 ٽئين ڏينهن تي لابتن کي خبر پيئي ته يعقوب پڇي ويو آهي. 23 تڏهن هو پنهنجن مٿن مائٽن کي ساڻ ڪري يعقوب جي پٺيان پيو ۽ ستن ڏينهن جي پنڌ کان پوءِ ڳلعداد جبل وٽ وڃي کيس پهتو. 24 پر خدا رات جو خواب ۾ لابتن اراميءَ کي چيو ته ”خيردار، متان يعقوب کي ڪجهه چڱو منو چوين.“

25 پوءِ لابتن يعقوب سان وڃي گڏيو. يعقوب ڳلعداد جبل تي پنهنجو تنبو ڪوڙيو هو، سو لابتن ۽ سندس مائٽن به اتي ئي تنبو ڪوڙيو. 26 لابتن يعقوب کي چيو ته ”تو هي ڇا ڪيو آهي؟ تو مون سان ٺڳي ڪئي آهي ۽ منهنجين ڏيڻن کي جنگي قيدين وانگر کڻي آيو آهين. 27 ڇو تون لڪي پڳين، مون سان ٺڳي ڪيئو ۽ مون کي نه ٻڌايئو؟ آءُ جيڪر تو کي ڪل خوشيءَ سان، راڳن روپن ۽ دهلن دمامن سان روانو ڪريان ها. 28 ڇو تو مون کي پنهنجن ڏوهتن ڏوهتن ۽ ڏيڻن کان چمي موڪلائڻ به نه ڏنو؟ اهو تو ببعقليءَ جو ڪم ڪيو آهي. 29 اهو منهنجي وس ۾ آهي ته آءُ تو کي ڪنهن به تڪليف ۾ وجهي ڇڏيان، پر ڪالهم رات تنهنجي پيءُ جي خدا مون کي چيو ته خيردار متان يعقوب کي ڪجهه چڱو منو چوين. 30 خير، هاڻي تون نڪتو ته آهين ئي جو پنهنجي پيءُ جي گهر جي سڪ آڻي، پر تو منهنجا بت ڇو چورايو آهن؟“ 31 يعقوب لابتن کي ورندي ڏيئي چيو ته ”آءُ ڊنس ٿي ۽ سمجهيم ٿي ته متان توهان زور سان پنهنجيون ڏيڻ مون کان ڪسي وٺو. 32 باقي جنهن وٽ توهان جا بت هجن تنهن کي پلي ماري ڇڏيو. اسان جي مائٽن جي روبرو هلي ڏسو ته توهان جي ڪهڙي شيءِ مون وٽ آهي، سا کڻي وڃو.“ پر يعقوب کي اها خبر ڪانه هئي ته راخل اهي بت چورائي آندا آهن.

33 تڏهن لابتن يعقوب جي تنبوءَ، لياھ جي تنبوءَ ۽ ٻنهي ٻانهين جي تنبن ۾ ويو، پر اهي بت کيس هٿ نه آيا. پوءِ هو لياھ جي تنبوءَ مان نڪري راخل جي تنبوءَ ۾ گهڙيو. 34 راخل اهي بت کڻي اٺن جي پاڪڙي ۾ رکي مٿن چڙهي ويئي هئي. لابتن سڄي تنبوءَ ۾ انهن جي گولها ڪئي پر ڪونه لڌائين. 35 تڏهن راخل پنهنجي پيءُ کي چوڻ لڳي ته ”بابا سائين! ناراض نه ٿجو جو آءُ اوهان جي اڳيان اٿي نه

*يگرساهدتا: هي ارامي ٻوليءَ جو لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”اسان جي شاهدي ڏين وارو ڍڳ“.

†ڳلعداد: هي عبراني ٻوليءَ جو لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”اسان جي شاهدي ڏين وارو ڍڳ“.

‡مصفا: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”اها جاءِ جتان ڏسجي“.

9 پوءِ يعقوب دعا گهرندي چيو ته ”اي منهنجي پيءُ ابراهيم جا خدا ۽ منهنجي پيءُ اسحاق جا خدا! اي خداوند! تو مون کي فرمايو ته پنهنجي ملڪ ۽ پنهنجن متن مائتن ڏانهن موٽي وڃ ۽ آءُ تو کي وڌائيندس. 10 تو جيڪا هيڏي ساري وفا ۽ شفقت پنهنجي ٻانهي تي ڪئي آهي، آءُ ته انهيءَ جي ذري جو به لائق نه آهيان، چو ته جڏهن آءُ اردن درياءَ جي پرينءَ ۽ ڀرڻ ۽ ويو هوس ته مون وٽ رڳو منهنجي لٺ هئي، پر هاڻ ته مون وٽ به ٽولا ٿي ويا آهن. 11 آءُ تو کي منت ٿو ڪريان ته مون کي منهنجي پيءُ عيسوءَ جي چنبن کان بچاءُ، چو ته آءُ ڊجان ٿو ته متان هو اچي اسان سڀني کي ٻارن ۽ سندن مائرن سميت ماري وجهي. 12 پر تو ته چيو آهي ته ”آءُ تو کي خوشحال بنائيندس ۽ تنهنجو اولاد سمنڊ جي واريءَ جيترو وڌائيندس جنهن کي گڻي نه ٿو سگهجي.“

13 سو هن اها رات اتي ئي گذاري ۽ جيڪي ڪجهه وٽس هو تنهن مان پنهنجي پيءُ عيسوءَ کي سوکڙي ڏيڻ لاءِ ڪجهه کنيائين، 14 جهڙوڪ: ٻه سؤ ٻڪريون ۽ ويهه ٻڪر، ٻه سؤ رڍون ۽ ويهه گهٽا، 15 ٽيهه سٺا ڏاجيون ۽ سندن گورا، چاليهه گئون ۽ ڏهه ڏاند، ويهه گڏهيون ۽ ڏهه گڏهه. 16 هن اهي جدا جدا ڏڻن جي صورت ۾ پنهنجن نوڪرن جي حوالي ڪيا ۽ کين چيائين ته ”اوهين مون کان اڳي هلو ۽ ڏڻن جي وچ ۾ ڪجهه مفاصلو رکجو.“ 17 هن سڀ کان اڳئين ڏڻ واري نوڪر کي سمجهايو ته ”جڏهن منهنجو پيءُ عيسو تو سان گڏجي ۽ تو کان پڇي ته ’تون ڪنهن جو ماڻهو آهين؟ ڪيڏانهن ٿو وڃين ۽ تنهنجي اڳيان هي ڪنهن جو مال آهي؟‘ 18 تڏهن تون چئجانءِ ته ’اهو توهان جي خادم يعقوب جو مال آهي جيڪو پنهنجي آقا عيسوءَ جي لاءِ سوکڙي ڪري موڪليو اٿائين ۽ هو پاڻ به پٺيان اچي رهيو آهي.“ 19 اهڙيءَ طرح هن ٻي، ٽين ۽ سڀني ڏڻن جي پٺيان هلڻ وارن کي هدايت ڪئي ته ”اوهين جڏهن عيسوءَ سان ملو ته ائين ئي چئجوس. 20 وڌيڪ هي به چئجوس ته ’توهان جو خادم يعقوب اسان جي پٺيان اچي رهيو آهي.“ ائين چوڻ سان يعقوب جو خيال اهو هو ته ”هيءَ سوکڙي اڳ ۾ موڪلي آءُ هن کي ٿڌو ڪندس ۽ بعد ۾ ساڻس ملندس ته من هو مون کي پنهنجو ڪري.“ 21 سو هن جون سوکڙيون هن کان اڳ ۾ ويون پر هن پاڻ اها رات قافلي ۾ گذاري.

يعقوب جو خدا سان ملهه وڙهڻ

22 ساڳيءَ رات يعقوب اٿيو ۽ پنهنجون ٻئي زالون، ٻئي سریتون ۽ سڀ ٻار ساڻ ڪري برساتي نهر بيقو جي پٽن کان اچي پار ٽپيو. 23 کين نهر پار ڪرائي هو واپس موٽيو ۽ اتي جيڪي ڪجهه وٽس هو سو سڀ پڻ هنن ڏانهن پرينءَ ۽ ڀرڻ ۾ موڪلي ڏنائين. 24 يعقوب پاڻ

چيو ته ”شل خداوند اسان ٻنهي تي نظر رکي جڏهن اسين هڪٻئي کان ڌار ٿيون! 25 جيڪڏهن تون منهنجين ڌيئرن کي ڏکيو رکندين يا انهن کان سواءِ ٻيون زالون پرڻين ته جيتوڻيڪ ٻيو ڪو ماڻهو اسان سان ڪونهي پر ياد رک ته خدا تنهنجي ۽ منهنجي وچ ۾ شاهد آهي.“

26 پوءِ لابن يعقوب کي چيو ته ”هيءُ ڍڳ ۽ هيءُ يادگار طور کوڙيل پٿر ڏس، جن کي مون پنهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ کڙو ڪيو آهي. 27 هيءُ ڍڳ ۽ کوڙيل پٿر ٻيئي هن ڳالهه جا شاهد آهن ته نه آءُ نقصان رسائڻ جي خيال سان هي ڍڳ اورانگهي تو ڏانهن ايندس ۽ نه تون هي ڍڳ ۽ کوڙيل پٿر اورانگهي مون ڏانهن ايندين. 28 شل ابراهيم جو معبود، نحر جو معبود ۽ سندن پيءُ جا معبود پڻ اسان ٻنهي جي وچ ۾ انصاف ڪن.“ تڏهن يعقوب انهيءَ خدا جو قسم کنيو جنهن جو سندس پيءُ اسحاق کي خوف هو. 29 پوءِ يعقوب انهيءَ جبل تي قرباني ڪئي ۽ پنهنجن مائتن کي مانيءَ جي دعوت ڏنائين. ماني کائڻ کان پوءِ انهن رات اتي ئي گذاري. 30 لائين صبح جو سویر اٿيو ۽ پنهنجن ڏوهتن، ڏوهتيءَ ۽ ڌيئرن کي چيائين ۽ کين دعا ڪيائين. پوءِ لابن موتي گهر ڏانهن روانو ٿيو.

عيسوءَ سان ملڻ لاءِ يعقوب جي تياري

32 1 يعقوب پنهنجي وات وٺيو پئي ويو ته رستي ۾ کيس خدا جا ملائڪ گڏيا. 2 يعقوب انهن کي ڏسي چيو ته ”هي خدا جو لشڪرگاهه آهي.“ سو انهيءَ هنڌ جو نالو *محنایم رکيائين. 3 يعقوب پاڻ کان اڳ ۾ پنهنجي پيءُ عيسوءَ ڏانهن سعير علائقي يعني اڏوم ملڪ ۾ قاصد موڪليا. 4 هن کين هدايت ڪري چيو ته ”منهنجي آقا عيسوءَ کي هيئن وڃي چئو ته ’آءُ توهان جو ٻانهو يعقوب هيلتائين لابن وٽ رهيل هوس. 5 مون وٽ پنهنجا ڍور ڍڳا، گڏهه، رڍون ٻڪريون، ٻانها ۽ ٻانهيون آهن. آءُ هي پيغام پنهنجي آقا ڏانهن انهيءَ ڪري موڪليان ٿو ته من توهان جي مهربانيءَ جي نظر مون تي ٿئي.“

6 جڏهن قاصد يعقوب وٽ موٽي آيا ته کيس ٻڌايائون ته ”اسين توهان جي پيءُ عيسوءَ وٽ وياسين. هو چار سؤ جوان ساڻ ڪري پاڻ توهان سان ملڻ لاءِ اچي ٿو.“ 7 تڏهن يعقوب کي ڏاڍو ڊپ وٺي ويو ۽ هو گهٻرائجي ويو. پوءِ جيڪي ماڻهو ساڻس گڏ هئا تن کي ۽ ڍورن ڍڳن، رڍن ٻڪرين ۽ اٺن کي ٻن ٽولن ۾ ورهائين. 8 هن سوچيو ته ”جيڪڏهن عيسو هڪڙي ٽولي تي اچي حملو ڪري ۽ انهيءَ کي ماري ته جيئن ٻيو ٽولو پڇي نڪري وڃي.“

*محنایم: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”ٻه لشڪرگاهه“.

اڏوم: اهو علائقو ڪنعان ملڪ جي ڏکڻ اوڀر ۾ هو.

سلام ڪيو. ⑦ تنهن کان پوءِ لياہ ۽ سندس ٻارن ويجهو اچي پڻ جھڪي سلام ڪيو. پڇاڙيءَ ۾ راخيل ۽ يوسف ويجهو ٿيا ۽ جھڪي سلام ڪيائون. ⑧ پوءِ عيسوءَ پڇيو ته ”هي سڄو ٿولو جيڪو مون کي اچي گڏيو آهي تنهن مان تنهنجو ڪهڙو مطلب آهي؟“ يعقوب ورائيو ته ”انهيءَ لاءِ ته تو آقا جي مون تي مهربانيءَ جي نظر ٿئي.“ ⑨ تڏهن عيسوءَ چيس ته ”منهنجا ڀاءُ! مون وٽ گهڻو ئي ڪجهه آهي. تنهنڪري جيڪي تنهنجو آهي سو تون پاڻ وٽ ئي رک.“ ⑩ پر يعقوب ورائيو ته ”نه، هاڻي جيڪڏهن توهان مون تي مهربانيءَ جي نظر ڪئي آهي ته پلائي ڪري منهنجي سوکڙي قبول ڪريو، چو ته منهنجي لاءِ توهان جو منهن ڏسڻ خدا جي منهن ڏسڻ وانگر آهي جو توهان مون تي اهڙا راضي ٿيا آهيو. ⑪ مهرباني ڪري منهنجي سوکڙي جيڪا توهان وٽ آندي ويئي آهي سا قبول ڪريو، چو ته خدا مون تي فضل ڪيو آهي ۽ مون وٽ سڀ ڪجهه آهي.“ اهڙيءَ طرح يعقوب گهڻو زور ڪيس، سو عيسوءَ اها قبول ڪئي. ⑫ پوءِ عيسوءَ چيو ته ”اڄو ته پنڌ پٺون، آءُ اوهان سان گڏجي ٿو هلان.“ ⑬ پر يعقوب کيس چيو ته ”سائينءَ جن کي خبر آهي ته هي ٻار نازڪ آهن ۽ رڍون پڪريون ۽ ڍور ڍڳا، جي منهنجي سنڀال ۾ آهن سي کير ڌارائيندڙ آهن. سو جيڪڏهن هنن کي هڪڙي ئي ڏينهن گهڻو ڪاهيو ته سمورو چوپايو مال مري ويندو. ⑭ تنهنڪري سائينءَ جن کي منهنجو عرض آهي ته پنهنجي خادم کان اڳي هلو. آءُ، هي ڍور جيڪي اڳيان پيا وڃن تن جي تور ۽ ٻارن جي تور آهر آهستي آهستي هلندو اڏوم جي علائقي ۾ پنهنجي آقا وٽ اچي پهچندس.“ ⑮ تڏهن عيسوءَ چيو ته ”چڱو پلا جيڪي ماڻهو مون وٽ آهن تن مان ڪي تو وٽ ڇڏي ٿو وڃان.“ پر يعقوب چيس ته ”انهيءَ جي ڪهڙي ضرورت آهي؟ منهنجي لاءِ رڳو منهنجي آقا جي مهربانيءَ جي نظر ئي ڪافي آهي.“ ⑯ پوءِ عيسو انهيءَ ڏينهن اڏوم جي علائقي ڏانهن موٽي ويو. ⑰ پر يعقوب سفر ڪندو هڪ جاءِ تي اچي پهتو، جتي هن پنهنجي لاءِ هڪ گهر ٺاهيو ۽ پنهنجن ڍورن لاءِ چنو ٻڌائين. تنهنڪري انهيءَ جاءِ جو نالو سُڪات پئجي ويو.

⑱ پوءِ يعقوب فدان آرام مان سلامتيءَ سان نڪري سڪم شهر ۾ آيو جيڪو ڪنعان ملڪ ۾ آهي. هن شهر جي ٻاهران اچي منزل ڪئي. ⑲ جنهن زمين جي ٽڪري تي پنهنجو تنبو کوڙيو هئائين، سو سڪم نالي هڪ شخص جي پيءُ حمور جي خاندان کان چانديءَ جي سؤ سڪن عيوض خريد ڪيائين. ⑳ هن اتي هڪڙي قربان گاهه ٺاهي، جنهن جو نالو ايل ايل اسرائيل رکيائين.

اڪيلو پوئتي رهي پيو. تڏهن وٽس هڪڙو ماڻهو آيو جيڪو پرهه ڦٽڻ تائين ساڻس ملهه وڙهندو رهيو. ㉑ جڏهن انهيءَ ماڻهوءَ ڏٺو ته هو کانئس کڻي نه ٿو سگهي، تڏهن جيئن هو يعقوب سان ملهه ٿي وڙهيو ته سندس ران کي مروتو ڏيئي جوڙ وٽان ڪڍي وڌائينس. ㉒ پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ چيس ته ”هاڻي مون کي ڇڏ ته آءُ وڃان، چو ته پرهه ڦٽي ويئي آهي.“ تنهن تي يعقوب ورائيس ته ”آءُ تيس تائين تو کي وڃڻ نه ڏيندس جيستائين تون مون کي برڪت نه ڏيندين.“ ㉓ تڏهن انهيءَ شخص پڇيس ته ”تنهنجو نالو ڇا آهي؟“ هن ورائيو ته ”يعقوب.“ ㉔ هن چيس ته ”اڳتي تنهنجو نالو يعقوب نه پر *اسرائيل سڏيو ويندو، چو ته تون ماڻهن کان علاوه خدا سان به ملهه وڙهيو آهين ۽ کڻي ويو آهين.“ ㉕ تڏهن يعقوب کيس چيو ته ”مهرباني ڪري مون کي پنهنجو نالو ٻڌاء.“ هن چيس ته ”تون مون کان منهنجو نالو ڇو ٿو پڇين؟“ پوءِ هن اتي يعقوب کي برڪت ڏني. ㉖ سو يعقوب انهيءَ جاءِ جو نالو هي چوندي ڏني ايل رڪيو ته ”مون خدا کي آمهون سامهون ڏنو تڏهن به منهنجي جان بچي ويئي.“ ㉗ جڏهن هو فني ايل مان لنگهي ويو ته سج اڀري ويس. هو ران سببان منڊڪائيندو ٿي هليو. ㉘ اهو ئي سبب آهي جو بني اسرائيل اڄ ڏينهن تائين ران جي اندرين پاسي واري رڳ نه ڪائيندا آهن، ڇاڪاڻ جو انهيءَ شخص يعقوب جي ران کي ڏک هنيو هو ۽ هن جي ران ڪڍي وڌي هئائين.

يعقوب ۽ عيسوءَ جو ملڻ

33 ① يعقوب اکيون کڻي نهاريو ته ڏٺائين ته عيسو چار سؤ جوانن سان اچي رهيو هو. تڏهن هن لياہ، راخيل ۽ ٻنهي سرپتن کي ٻار ورهائي ڏنا. ② سرپتن ۽ سندن ٻارن کي سڀني کان اڳ ۾ ڪيائين، تن جي پٺيان لياہ ۽ سندس ٻارن کي ۽ سڀني کان آخر ۾ راخيل ۽ يوسف کي ڪيائين. ③ هو پاڻ انهن جي اڳيان ٿي هليو. جڏهن هو پنهنجي ڀاءُ جي اڳيان پهتو ته ست ڀيرا جھڪي سلام ڪيائين.

④ تڏهن عيسوءَ کيس گڏجن لاءِ وٺي ڏک پاتي. کيس پاڪر پري ڇاتيءَ سان لائي چمپائينس ۽ ٻيئي جٿا روئي وينا. ⑤ پوءِ جڏهن عيسوءَ اکيون مٿي کڻي نهاريو ته عورتن ۽ ٻارن کي ڏٺائين، تڏهن يعقوب کان پڇيائين ته ”هي تو سان ڪير آهن؟“ يعقوب ورائيو ته ”هي اهي ٻار آهن جيڪي خدا پنهنجي فضل سان تنهنجي خادم کي ڏنا آهن.“ ⑥ تڏهن سرپتن ۽ سندن ٻارن ويجهو اچي جھڪي

* اسرائيل: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”هو خدا سان ملهه وڙهي ٿو“ يا ”خدا ملهه وڙهي ٿو“. اُفني ايل: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”خدا کي آمهون سامهون ڏسڻ“.

‡ سُڪات: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”اڄهو“.

¶ ايل ايل اسرائيل: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”خدا ئي اسرائيل جو خدا آهي“.

جي ڌيءَ تي ڏاڍي دل هيس. هو پنهنجي پيءُ جي گهرائي ۾ سڀني کان وڌيڪ عزت وارو هو. ²⁰ پوءِ حمور ۽ سندس پٽ سڪم پنهنجي شهر جي دروازي وٽ آيا ۽ پنهنجي شهر جي ماڻهن کي سمجھائڻ لڳا ته ²¹ ”هي ماڻهو ته اسان سان صلح سان رهڻ گهرن ٿا. سو هنن کي هن علائقي ۾ رهڻ ۽ وڻج واپار ڪرڻ ڏيو، چوٽه هنن جي رهڻ لاءِ گهڻو ئي علائقو پيو آهي. اچو ته ساڻن ڌيئرن جي ڌي وٺ به ڪريون. ²² اهي ماڻهو رڳو هن شرط تي اسان سان گڏ رهڻ ۽ هڪڙي قوم ٿيڻ لاءِ راضي آهن ته اسان مان هر ڪو مرد طهر ڪرائي، جيئن هنن جو ٿيل آهي. ²³ پوءِ ڀلا هنن جا ڍور ڍڳا، مال ملڪيت ۽ جانور سڀ اسان جا نه ٿيندا ڇا؟ تنهنڪري اچو ته اسين هنن جي ڳالهه مڃون ته جيئن هو اسان سان گڏجي رهن.“ ²⁴ سو جيڪي به ماڻهو سندن شهر جا هئا تن سڀني حمور ۽ سندس پٽ سڪم جي ڳالهه قبول ڪئي ۽ سڀني پنهنجو طهر ڪرايو.

²⁵ ٽئين ڏينهن تي جڏهن هو اڃا طهر جي سور ۾ ئي هئا ته يعقوب جي پٽن مان ٻه جڻا شمعون ۽ لاوي ديناه جا ڀائر پنهنجون تلوارون کڻي اوچتو شهر جي مٿان حملو ڪري آيا ۽ سمورا چوڪرا ۽ مرد ماري وڌائون. ²⁶ انهن حمور ۽ سندس پٽ سڪم کي به تلوار جي ڌار سان ماري ڇڏيو ۽ سڪم جي گهر مان ديناه کي وٺي هليا ويا. ²⁷ انهن کي قتل ڪرڻ کان پوءِ يعقوب جي پٽن لاشن ۽ شهر کي لٽيو، جتي سندن پيڻ جي عزت لٽي ويئي هئي. ²⁸ هو انهن جون رڍون پڪريون، ڍور ڍڳا، گڏهه ۽ ٻيو جيڪي به شهر ۽ ٻنيءَ ۾ هو سو سڀ ڦري کڻي ويا. ²⁹ هو انهن جا سڀ ٻار ٻچا ۽ زالون پڪڙي انهن جي سموري دولت ۽ ٻيو جيڪي ڪجهه گهرن ۾ هون سو ڦري لٽي کڻي ويا.

³⁰ تڏهن يعقوب شمعون ۽ لاويءَ کي چيو ته ”اوهان مون کي ڏک ڏنو آهي ۽ هن علائقي جي رهاڪن ڪنعانين ۽ فرزين ۾ مون کي نفرت جوڳو ڪيو اٿو. اسين تعداد ۾ ٿورا آهيون، سو جيڪڏهن هنن سڀني پاڻ ۾ گڏ ٿي مون تي ڪاهه ڪئي ته مون کي ماري وجهندا. اءُ ۽ منهنجو سمورو گهر ٻار برباد ٿي ويندو.“ ³¹ تنهن تي هنن ورائيو ته ”ڇا ڀلا هنن کي اسان جي پيڻ سان هڪ بازاری عورت جهڙي هلت ڪرڻ ڪپندي هئي؟“

يعقوب جي بيت ايل ڏانهن واپسي

35 ¹ پوءِ خدا يعقوب کي چيو ته ”بيت ايل ۾ وڃي رهه ۽ اتي مون خدا جي لاءِ هڪڙي قربان گاهه ٺاهه، جتي مون تو کي ان وقت ڏيکاري ڏني هئي، جڏهن تون پنهنجي پيءُ عيسوءَ جي ڊپ کان پڳو ٿي وئين.“ ² سو يعقوب پنهنجي گهرائي ۽ ٻيا جيڪي ساڻس گڏ هئا، تن سڀني کي چيو ته ”اوهان وٽ جيڪي به بت آهن تن کي اڇلائي ڇڏيو ۽ پاڻ کي پاڪ صاف ڪري پنهنجا

ديناه جي آبرو لتڃڻ

34 ¹ لياه جي ڌيءَ ديناه، جيڪا يعقوب مان ڄائي هيس سا هڪڙي ڏينهن انهيءَ علائقي جي چوڪرين سان ملڻ لاءِ نڪتي. ² جڏهن انهيءَ علائقي جي حاڪم حمور جويءَ جي پٽ سڪم هن کي ڏٺو ته کيس پڪڙي وڃي آبرو لٽيائينس. ³ هن جي دل يعقوب جي ڌيءَ ديناه سان لڳي ويئي. هو کيس پيار ڪرڻ لڳو ۽ ساڻس مٿيون مٿيون ڳالهيون ڪيائين. ⁴ پوءِ سڪم پنهنجي پيءُ حمور کي چيو ته ”انهيءَ چوڪريءَ سان منهنجي شادي ڪراء.“ ⁵ جڏهن يعقوب ٻڌو ته سڪم سندس ڌيءَ جي آبرو لٽي ويئي آهي، تڏهن سندس پٽ جهنگ ۾ ڍورن سان ويل هئا. سو يعقوب انهن جي گهر اچڻ تائين ماڻ ڪري ويهي رهيو. ⁶ پوءِ سڪم جو پيءُ حمور يعقوب سان ڳالهيون ڪرڻ لاءِ وٽس آيو. ⁷ جيئن ئي يعقوب جا پٽ جهنگ مان موٽيا ۽ اها ڳالهه ٻڌائون تڏهن تمام رنج ٿيا ۽ ڪاوڙ ۾ ٽپي باهه ٿي ويا. انهيءَ جو سبب هي هو ته سڪم يعقوب جي ڌيءَ جي عزت لٽي اسرائيل جي گهرائي جي خواريءَ جو ڪم ڪيو هو، جيڪو ڪرڻ نه گهربو هوس. ⁸ پوءِ حمور يعقوب وارن سان ڳالهيون هلايون ۽ کين چيائين ته ”منهنجي پٽ سڪم جي اوهان جي ڌيءَ سان ڏاڍي دل ٿي ويئي آهي، سو مهرباني ڪري اها کيس پرڻائي ڏيو. ⁹ اسين پاڻ ۾ سڀڻ سڄڻ ٿيون ۽ پنهنجون ڌيئرن هڪ ٻئي کي ڏيون وٺون. ¹⁰ اوهين اسان سان گڏ رهو. هي سڄو علائقو اوهان جي اڳيان پيو آهي. منجهس وسو رسو، وڻج واپار ڪريو ۽ منجهس مال ملڪيت حاصل ڪريو.“ ¹¹ سڪم به چوڪريءَ جي پيءُ ۽ ڀائرن کي چيو ته ”مون تي مهربانيءَ جي نظر ڪريو، اوهين جيڪي مون کي چوندا سو اءُ ڏيندس. ¹² جيترو به مُلهم ۽ سوکڙيون پاڪڙيون اوهين گهرندا سو اءُ اوهان جي چوڻ موجب ڏيندس، پر اها چوڪري مون کي پرڻائي ڏيو.“ ¹³ تڏهن يعقوب جي پٽن، سڪم ۽ سندس پيءُ حمور کي دغا بازيءَ سان جواب ڏنو، چوٽه سڪم سندن پيڻ ديناه جي آبرو لٽي هئي. ¹⁴ هنن کين چيو ته ”اسان کان اهو ڪم ٿي ڪونه سگهندو جو پنهنجي پيڻ هڪڙي ان طهريل ماڻهوءَ کي ڏيون، چوٽه انهيءَ سان اسان جي بدنامي ٿيندي.“ ¹⁵ پر رڳو هن شرط تي اسين اوهان جي ڳالهه مڃينداسين ته اوهين به اسان جهڙا ٿيو، يعني اوهان مان هر ڪو مرد پنهنجو طهر ڪرائي. ¹⁶ پوءِ اسين ڌيئرن جي ڌي وٺ ڪنداسين، اوهان جي علائقي ۾ رهنداسين ۽ پاڻ ۾ گڏجي هڪڙي قوم ٿي پونداسين. ¹⁷ پر جيڪڏهن اوهين طهر واري اسان جي ڳالهه نه مڃيندا ته پوءِ اسين پنهنجي پيڻ وٺي هليا وينداسين.“ ¹⁸ هنن جون ڳالهيون حمور ۽ سندس پٽ سڪم کي وڻيون. ¹⁹ سو هن جوان ماڻهوءَ انهيءَ ڪم ڪرڻ ۾ دير ڪانه ڪئي، چوٽه يعقوب

نه، تو کي هن پيري به پت چمنڊو.“¹⁸ جڏهن هوءَ مرڻ تي هئي تڏهن پت جو نالو ابن اوني رکيائين، جنهن بعد هن دم ڏنو. پر يعقوب انهيءَ جو نالو بنيامين رکيو.

¹⁹ سو راخل مري ويئي ۽ کيس افرات يعني بيت لحم جي دڳ تي دفن ڪيو ويو. ²⁰ يعقوب انهيءَ جي قبر تي هڪڙو ٽنپو کوڙيو جيڪو راخل جي قبر تي اڄ ڏينهن تائين موجود آهي. ²¹ پوءِ هو مسافري ڪندو اڳتي وڌيو ۽ مگدل عدر جي پريڻن پاسي وڃي پنهنجو تنبو کوڙيائين. ²² جڏهن يعقوب انهيءَ علائقي ۾ رهيو پيو هو تڏهن هڪ ڏينهن روين پنهنجي پيءُ يعقوب جي سریت بلهه سان وڃي ستو ۽ يعقوب کي انهيءَ ڳالهه جي خبر پئجي ويئي.

يعقوب جا پت

(1. تواربخ 2:1-2)

²³ يعقوب کي ٻارهن پت هئا جن مان لياه مان هئس: روبن، جيڪو يعقوب جو وڏو پت هو، شمعون، لاوي، يهوداه، اسڪار ۽ زبولون. ²⁴ راخل مان يوسف ۽ بنيامين هئس. ²⁵ راخل جي ٻانهي بلهه مان دان ۽ نفتالي هئس. ²⁶ لياه جي ٻانهي زلفاه مان گد ۽ اشرف هئس. اهي هئا يعقوب جا پت جيڪي کيس فدان ارام ۾ ڄاوا.

اسحاق جي وفات

²⁷ يعقوب پنهنجي پيءُ اسحاق وٽ مرمي ۾ آيو جيڪو قريت اربع يعني حبرون شهر جي ويجهو آهي، اتي ابراهيم ۽ اسحاق رهندا هئا. ²⁸ اسحاق جي عمر هڪ سؤ اسي سال هئي ²⁹ ته هن دم ڏنو ۽ مري ويو. هو وڏي عمر ماڻي وڃي پنهنجن سان گڏيو. سندس پتن عيسوءَ ۽ يعقوب کيس دفنايو.

عيسوءَ جو اولاد

(1. تواربخ 34:1-37)

36 ¹ عيسو جنهن کي اڏوم به چيو ويندو آهي تنهن جو اولاد هي آهي. ² عيسوءَ هنن ڪنڪاني چوڪرين سان شادي ڪئي هئي: عده جيڪا ايلون جتيءَ جي ڌيءَ هئي، اهليليامه جيڪا عيناه جي ڌيءَ ۽ صبعون جويءَ جي پوٽي هئي، ³ ۽ بشامه جيڪا اسماعيل جي ڌيءَ ۽ نباوت جي پيڻ هئي. ⁴ عده کي عيسوءَ مان

ڪڙا بدلايو. ³ پوءِ اچو ته بيت ايل ڏانهن هلون. اتي آءُ خدا لاءِ هڪڙي قربان گاهه ٺاهيندس، جنهن مصيبت جي وقت منهنجي مدد ڪئي هئي ۽ جتي به ويس ٿي اتي مون سان گڏ هو.“ ⁴ سو هنن وٽ جيڪي به بت هئا ۽ جيڪي به ڪنن ۾ واليون پاتل هيڻ، سي سڀ لاهي يعقوب کي ڏنائون. يعقوب اهي سڀ شاهه بلوط جي وڻ هيٺ پوري ڇڏيا، جيڪو سڪم شهر جي ويجهو هو.

⁵ پوءِ هو اتان روانا ٿيا. هنن جي آس پاس جي شهرن کي اهڙو ته خوف وٺي ويو جو ڪنهن به ماڻهوءَ سندن پيڇو ڪونه ڪيو. ⁶ سو يعقوب انهن سڀني سميت جيڪي ساڻس گڏ هئا، لوز يعني بيت ايل ۾ آيو جيڪو ڪنعان جي ملڪ ۾ آهي. ⁷ هن اتي هڪڙي قربان گاهه ٺاهي ۽ انهيءَ جاءِ جو نالو *ايل بيت ايل* رکيائين، ڇو ته جڏهن هو پنهنجي پيءُ جي ڊپ کان پڳو ٿي ويو تڏهن انهيءَ ئي جاءِ تي خدا کيس ڏيکاري ڏني هئي. ⁸ اتي ريقه جي دائي دبورہ وفات ڪئي ۽ کيس بيت ايل جي ڏاکڻي پاسي شاهه بلوط وڻ هيٺ دفن ڪيو ويو. انهيءَ ڪري ان وڻ جو نالو *روچ وارو شاهه بلوط* پئجي ويو.

⁹ جڏهن يعقوب فدان ارام کان موتي آيو ته خدا وري به کيس ڏيکاري ڏني ۽ کيس برڪت ڏنائين. ¹⁰ خدا چيس ته ”اڄ تائين تنهنجو نالو يعقوب رهيو آهي، اڳتي تنهنجو نالو يعقوب نه پر اسرائيل سڏبو.“ سو هن سندس نالو اسرائيل رکيو.

¹¹ خدا چيس ته ”آءُ قادر مطلق خدا آهيان. تون گهڻي اولاد وارو ٿي. تو مان هڪڙي قوم بلڪ گهڻيون قومون پيدا ٿينديون ۽ تنهنجي نسل مان بادشاهه نڪرندا. ¹² جيڪو ملڪ مون ابراهيم ۽ اسحاق کي ڏنو هو سو آءُ تو کي ڏيندس ۽ تو کان پوءِ اهو تنهنجي اولاد کي ڏيندس.“ ¹³ پوءِ خدا جتي ساڻس ڳالهيون ڪيون، اتان ئي يعقوب وٽان مٿي هليو ويو.

¹⁴ يعقوب ان جاءِ تي يادگار طور هڪ ٽنپي جيان پٿر کڙو ڪيو جتي خدا ساڻس ڳالهيون ڪيون هيون ۽ انهيءَ ٽنپي تي خدا لاءِ اوتڻ وارو نذرانو ۽ تيل پٽيائين. ¹⁵ يعقوب ان جاءِ جو نالو *بيت ايل* رکيو.

راخل جي وفات

¹⁶ پوءِ هو بيت ايل مان روانا ٿيا ۽ افرات تائين پهچڻ ۾ اڃا ٿورو پنڌ هو ته راخل کي اچي ويهر جا سخت سور ٿيا. ¹⁷ ٻار ڄڻ وقت جڏهن سندس سور تمام گهڻو وڌي ويا تڏهن دائيءَ چيس ته ”ڊچ

* ايل بيت ايل: يعني بيت ايل جو خدا.

* يعقوب: هي نالو عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”نگي ڪندڙ“.

* بيت ايل: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”خدا جو گهر“.

* ابن اوني: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”منهنجي ڪليف جو پت“.

* بنيامين: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”منهنجي ساڄي هٿ جو پت“.

24 صبعون جا پٽ هي آهن: آبه ۽ عيناہ. هي عيناہ اهو آهي جنهن پنهنجي پيءُ صبعون جا گڏهه چاريندي جهنگ ۾ گرم پاڻيءَ جا چشما لڏا هئا. 25 عيناہ جا ٻار هي آهن: دشون ۽ سندس ڌيءَ اهلياماه. 26 دشون جا پٽ هي آهن: حمدان، اشبان، يتران ۽ ڪران. 27 ايسر جا پٽ هي آهن: بلهان، زعوان ۽ عقان. 28 ديشان جا پٽ هي آهن: عوض ۽ اران. 29-30 ادوم جي علائقي ۾ حورين جا قبيلو هي آهن: لوطان، شوبال، صبعون، عيناہ، دشون، ايسر ۽ ديشان.

ادوم ملڪ جا بادشاهه

(1. توارخ 1: 43-54)

31 بني اسرائيل جي ڪنهن بادشاهه جي حڪومت هلائڻ کان اڳ جن بادشاهن ادوم جي ملڪ تي بادشاهي ڪئي سي هي آهن: 32 يعور جي پٽ بلع ادوم تي بادشاهي ڪئي. سندس شهر جو نالو دنهاباه هو. 33 بلع جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي بصره واري زارح جي پٽ يوباب بادشاهي ڪئي. 34 يوباب جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي تيمانين جي علائقي واري حشام بادشاهي ڪئي. 35 حشام جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي بدد جي پٽ هدد، جنهن موآب ملڪ ۾ مديانين کي هاريو هو تنهن بادشاهي ڪئي ۽ سندس شهر جو نالو عويت هو. 36 هدد جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي مسرقه واري سملاه بادشاهي ڪئي. 37 سملاه جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي شائول، جيڪو فرات نديءَ جي ڪناري واري شهر رحوبوت غير جو ويٺل هو تنهن حڪومت ڪئي. 38 شائول جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي عڪبور جي پٽ بلع حانان بادشاهي ڪئي. 39 بلع حانان جي مرڻ کان پوءِ سندس جاءِ تي هدر بادشاهي ڪئي. هدر جي شهر جو نالو پاعو هو ۽ سندس زال جو نالو مهيطبايل هو، جيڪا مطرد جي ڌيءَ ۽ ميه زاهاب جي ڏوهتي هئي.

40-43 عيسو ادومين جو وڏو هو. هن جي اولاد جن جي نالن پٺيان پوءِ قبيلو ٿيا، تن جا نالا هي آهن: تمنع، علوه، يتيت، اهلياماه، ايلاه، فينون، قنز، تيمان، مبصار، مگدي ايل ۽ عرام. جيڪي علائقا انهن قبيلن پنهنجي پنهنجي قبضي ڪيا، سي انهن جي نالن پٺيان سڏيا ويا.

يوسف جا خواب

37 1 يعقوب ڪنعان جي ملڪ ۾ رهڻ لڳو جتي سندس پيءُ 2 پرديسي ٿي گذاريو هو. 3 يعقوب جي گهر ٻار جو احوال هن ريت آهي.

يوسف جڏهن سترهن سالن جو هو تڏهن پنهنجن ڀائرن، جيڪي سندس پيءُ جي ٻين زالن بلهه ۽ زلفه جا پٽ هئا، تن سان گڏ ڏن چاريندو هو. هو انهن جون خراب ڳالهيون پنهنجي پيءُ کي اچي ٻڌائيندو هو. 3 يعقوب پنهنجن ٻين سڀني پٽن کان وڌيڪ يوسف

اليغز ۽ بشامه کي رعوائل ڄاڻو. 5 اهلياماه کي يعوش، يعلام ۽ قوراح ڄاڻو. اهي عيسوءَ جا پٽ آهن جيڪي ڪنعان جي ملڪ ۾ ڄاڻو.

6 عيسوءَ پنهنجون زالون، پٽ، ڌيئرون ۽ پنهنجي گهرائي جا سڀ ماڻهو، پنهنجا ڍور ڍڳا ۽ پنهنجي سموري ملڪيت، جا ڪنعان ملڪ ۾ گڏ ڪئي هئائين سا ڪئي پنهنجي پيءُ يعقوب کان پري پئي ملڪ ڏانهن هليو ويو. 7 سندن مال ملڪيت ايتري ته گهڻي ٿي ويئي هئي جو هو گڏ رهي نه ٿي سگهيا. هو جنهن هنڌ رهيل هئا اتي گهڻي چوپائي مال جي ڪري سندن گذارو ٿي ڪين ٿي سگهيو. 8 انهيءَ ڪري عيسو، جنهن کي ادوم به سڏجي ٿو سو وڃي سعير جي جابلو علائقي ۾ رهڻ لڳو.

9 انهيءَ جابلو علائقي جي رهاڪو ادومين جي پيءُ عيسوءَ جو اولاد هي آهي. 10 عيسوءَ جي پٽن جا نالا هي آهن: سندس پهرينءَ زال عده مان اليغز ۽ ٻي زال بشامه مان رعوائل پيدا ٿيو. 11 اليغز جا پٽ هي آهن: تيمان، اومار، صفو، گعتام ۽ قنز. 12 عيسوءَ جي پٽ اليغز کي تمنع نالي سريت هئي، جنهن مان ڪيس عماليق نالي هڪ پٽ ڄاڻو. اهي آهن عيسوءَ جي زال عده جا پوٽا. 13 رعوائل جا پٽ هي آهن: نحت، زارح، شماه ۽ مزه. اهي آهن عيسوءَ جي زال بشامه جا پوٽا. 14 عيسوءَ جي زال اهلياماه جيڪا عيناہ جي ڌيءَ ۽ صبعون جي پوٽي هئي، تنهن مان عيسوءَ کي يعوش، يعلام ۽ قوراح نالي پٽ ڄاڻو.

15 عيسوءَ جي اولاد مان هي قبيلو ٿيا. عيسوءَ جي وڏي پٽ اليغز جا پٽ جن جي نالن جي پٺيان ادوم جي ملڪ ۾ پوءِ قبيلو ٿيا، سي هي آهن: تيمان، اومار، صفو، قنز، 16 قوراح، گعتام ۽ عماليق. اهي سڀ عيسوءَ جي زال عده جا پوٽا هئا. 17 جيڪو اولاد عيسوءَ جي پٽ رعوائل مان پيدا ٿيو جن جي نالن جي پٺيان ادوم ۾ پوءِ قبيلو ٿيا، سي هي آهن: نحت، زارح، شماه ۽ مزه. اهي عيسوءَ جي زال بشامه جا پوٽا هئا. 18 عيسوءَ جي زال عيناہ جي ڌيءَ اهلياماه جا پٽ جن جي نالن جي پٺيان پوءِ قبيلو ٿيا، سي هي آهن: يعوش، يعلام ۽ قوراح. 19 عيسو جنهن کي ادوم به سڏجي ٿو تنهن جو اولاد ۽ سندن نالن پٺيان قبيلو اهي ئي آهن.

سعير حوريءَ جو اولاد

(1. توارخ 1: 38-42)

20 حوري قبيلي وارا جيڪي سعير جو اولاد هئا ۽ ادوم جي علائقي ۾ رهندا هئا سي هي آهن: لوطان، شوبال، صبعون، عيناہ، 21 دشون، ايسر ۽ ديشان. انهيءَ علائقي ۾ سعير حوريءَ جي اولاد مان انهن جي ٽي نالن پٺيان پوءِ قبيلو ٿيا.

22 لوطان کي حوري ۽ هيمام نالي ٻه پٽ هئا ۽ تمنع سندس پيڻ هئي.

23 شوبال جا پٽ هي آهن: علوان، مانحت، عيبال، شفو ۽ اونام.

”اجهو، اچيو ٿو خوابن لهڻ وارو! (20) سو هاڻي اچو ته کيس ماري ڪنهن ڪوهه ۾ اچائي ڇڏيون. پوءِ چوندا سين ته ڪو جهنگ جو جانور کائي ويو اٿس. پوءِ ڏسندا سين ته هن جي خوابن جو ڇا ٿي ٿئي.“

(21) جڏهن روبن اها ڳالهه ٻڌي تڏهن يوسف کي هنن جي هٿان بچائڻ خاطر کين چيائين ته ”اسين هن کي قتل نه ڪريون. (22) اسين سندس رت نه وهايون، پر هتي هن رڻ پٽ ۾ جيڪو ڪوهه آهي تنهن ۾ کڻي اچايونس. کيس وڌيڪ هٿ نه لايون.“ روبن چاهيو ٿي ته کيس هنن جي هٿان ڇڏائي واپس سندس پيءُ وٽ پهچائي. (23) سو جڏهن يوسف پنهنجن ڀائرن وٽ پهتو تڏهن جيڪو رنگارنگي ڪٽو پاتل هوس سو هنن لاهي ورتس. (24) پوءِ انهن کيس ڪوهه ۾ کڻي اچايو. اهو ڪوهه بلڪل سڪل هو.

(25) پوءِ هو ماني کائڻ ويهي رهيا. تڏهن اوچتو اکيون کڻي نهاريائون ته ڇا ڏسن ته اسماعيل قبيلي وارن جو هڪڙو قافلو گلعاد کان ايندو نظر آين. انهن جا اٺ مصالحن، سرهاڻين ۽ مڙ سان لڏيل هئا. اسماعيل قبيلي وارا اهو سامان مصر ڏانهن کنيو ٿي ويا. (26) تڏهن يهوداه پنهنجن ڀائرن کي چيو ته ”جيڪڏهن اسين پنهنجي پيءُ کي ماري ڇڏيون ۽ سندس خون لڪائي ڇڏيون ته انهيءَ مان اسان کي ڇا هٿ حاصل ٿيندو؟ (27) اچو ته هن کي اسماعيل قبيلي وارن جي هٿ وڪڻي ڇڏيون ۽ پاڻ وڌيڪ هٿ نه لايونس. آخرڪار هو اسان جو پيءُ آهي، اسان جو هڏ رت آهي.“ يهوداه جي ڀائرن اها ڳالهه قبول ڪئي. (28) پوءِ جڏهن اهي مدياني سوداگر اتان اچي لانگهائو ٿيا ته يوسف جي ڀائرن يوسف کي ڪوهه مان ڇڪي ٻاهر ڪڍيو ۽ اسماعيل قبيلي وارن جي هٿ *چانديءَ جي ويهن سڪن تي کيس وڪڻي ڇڏيائون. اهي سوداگر يوسف کي مصر ڏانهن وٺي هليا ويا. (29) جڏهن روبن موتي ڪوهه وٽ آيو ۽ جيئن جو ڏٺائين ته يوسف ته منجهس آهي ئي ڪونه! تڏهن هن وٺي پنهنجا ڪپڙا ڦاڙيا. (30) هو پنهنجن ڀائرن وٽ ويو ۽ کين چيائين ته ”ڇوڪر ته آهي ئي ڪونه، هاڻي آءٌ ڇا ڪريان؟“ (31) تڏهن هنن يوسف جو ڪٽو کنيو ۽ هڪڙو پڪر ڪهي سندس رت ۾ اهو ڪٽو ٻوڙيائون. (32) پوءِ هنن اهو رنگارنگي ڪٽو پنهنجي پيءُ وٽ آندو ۽ چيائونس ته ”اسان هي لڏو آهي. جاچي ڏس ته هي تنهنجي پٽ جو ڪٽو ته ڪونهي؟“ (33) يعقوب اهو ڪٽو سڃاتو ۽ چيائين ته ”هي ته منهنجي پٽ جو ڪٽو آهي. ڪو جهنگلي جانور کائي ويو اٿس. يوسف پڪ ٽڪرا ٽڪرا ٿي ويو آهي.“ (34) پوءِ يعقوب پنهنجا ڪپڙا ڦاڙيا. هن کٽو گوڏ ڪري ٻڌو ۽ انهيءَ ئي حالت ۾ ڪيترائي ڏينهن پنهنجي پٽ جي لاءِ سوڳ ڪندو رهيو. (35) سندس سمورا پٽ ۽ ڌيئڙ چپ ڪرائڻ لاءِ آت ڏيڻ لڳس پر کيس آت نه ٿي آئي. هو چوڻ لڳو ته ”آءٌ روئندو

سان پيار ڪندو هو، ڇاڪاڻ ته اهو ٻوڙهپ ۾ ڄائو هوس. هن کيس هڪڙو خاص رنگارنگي ڪٽو به نهرائي ڏنو هو. (4) جڏهن يوسف جي ڀائرن ڏٺو ته سندن پيءُ بين سڀني ڀائرن کان وڌيڪ هن سان پيار ڪري ٿو، تڏهن اهي يوسف کان نفرت ڪرڻ لڳا ۽ کيس سلام به ڪين ڪندا هئا.

(5) هڪ دفعي يوسف هڪڙو خواب لڏو جيڪو پنهنجي ڀائرن کي وڃي ٻڌايائين. تڏهن اهي ويتر وڌيڪ کانئس نفرت ڪرڻ لڳا. (6) هن کين چيو ته ”مون هڪڙو خواب لڏو آهي سو ٻڌو. (7) اسان ٻنهيءَ ۾ گڏا پئي ٻڌا ته ڇا ٿو ڏسان ته منهنجو گڏو اٿي ايو ٿي بينو ۽ اوهان جا گڏا ان جي چوڌاري اچي بينا ۽ ان جي آڳيان جهڪيا.“ (8) تڏهن ڀائرن چيس ته ”واقعي تون اسان تي بادشاهي ڪندين ڇا؟ يا واقعي اسان تي حڪم هلائيندين ڇا؟“ سو هو سندس خوابن ۽ هن جي ڳالهين جي ڪري کانئس اڃا به وڌيڪ نفرت ڪرڻ لڳا. (9) پوءِ يوسف هڪڙو ٻيو خواب لڏو جيڪو پنهنجن ڀائرن کي ٻڌائيندي چيائين ته ”ٻڌو، مون هڪڙو ٻيو خواب لڏو آهي جنهن ۾ سج، چنڊ ۽ يارهن تارا منهنجي آڳيان اچي جهڪيا.“ (10) جڏهن هن اهو خواب پنهنجي پيءُ ۽ ڀائرن کي ٻڌايو تڏهن پئس چينپ ڏيئي چيس ته ”هي تو کهڙو خواب لڏو آهي؟ ڇا واقعي آءٌ، تنهنجي ماءُ ۽ تنهنجا ڀائر اچي تنهنجي آڳيان جهڪندا سين؟“ (11) سو سندس ڀائر ته ساڙ ۾ سڙي ويا پر پئس اها ڳالهه پنهنجيءَ دل ۾ رکي ڇڏي.

يوسف جو پنهنجي ڀائرن هٿان وڪامڻ

(12) هڪ ڏينهن جڏهن سندس ڀائر پنهنجي پيءُ جو ڏن چارڻ لاءِ سڪم ڏانهن ويا، (13) ته يعقوب يوسف کي چيو ته ”تنهنجا ڀائر سڪم ۾ ڏن چاري رهيا هوندا. آءٌ تو کي اوڏانهن موڪلڻ ٿو چاهيان.“ هن ورائيو ته ”آءٌ حاضر آهيان.“ (14) تڏهن هن چيس ته ”وڃي ڏسي اچ ته تنهنجا ڀائر ۽ ڏن خيريت سان آهن. پوءِ موتي اچي مون کي ٻڌاءِ.“ سو يعقوب يوسف کي حبرون جي ماڻهيءَ مان روانو ڪيو.

جڏهن يوسف سڪم ۾ پهتو (15) ته هڪڙي ماڻهوءَ کيس جهنگ ۾ رلندي ڏٺو، سو هن کانئس پڇيو ته ”تون ڇا ٿو ڳولهي؟“ (16) يوسف ورائيو ته ”آءٌ پنهنجن ڀائرن کي ٿو ڳولهيان. جيڪڏهن خبر هجيئي ته پلائي ڪري مون کي ٻڌاءِ ته اهي پنهنجا ڏن ڪٿي ٿا چارين؟“ (17) تڏهن انهيءَ ماڻهوءَ ٻڌايس ته ”اهي هتان هليا ويا آهن. مون کين ائين چوندي ٻڌو هو ته ’هلو ته دوتان ڏانهن هلون.“

پوءِ يوسف پنهنجي ڀائرن جي پٺيان ويو ۽ دوتان ۾ وڃي کين لڏائين. (18) هنن کيس پري کان ايندو ڏٺو. هو اڃا پري ئي هو ته هنن کيس قتل ڪرڻ جو منصوبو ٺاهيو. (19) هو هڪڙي کي چوڻ لڳا ته

*چانديءَ جي ويهن سڪن: اٽڪل ٻه سؤ گرام چاندي.

ڪي اها خبر ڪانه هئي ته اها ڪا سندس نهنن آهي، سو هو وات تان ڦري وٽس ويو ۽ چيائينس ته ”اڄ مون سان گهڙي پلڪ گذار.“ تamar چيس ته ”تون مون کي ڇا ڏيندين؟“¹⁷ يهوداه جواب ڏنس ته ”آءٌ پنهنجي ڌڻ مان هڪڙو ڇيلو تو ڏانهن موڪليندس.“ هن چيس ته ”جيستائين تون اهو موڪلين تيستائين ڪا شيءِ گروي رکي وڃ.“¹⁸ يهوداه چيس ته ”ڪهڙي شيءِ گروي رکان؟“ انهيءَ ورائيو ته ”پنهنجي منڊي، ان جي ڏوري ۽ لٺ جيڪا هٿ ۾ آڻيئي.“ تنهن تي هن اهي شيون انهيءَ کي ڏنيون ۽ وڃي ساڻس ستو. تڏهن هوءَ منجهانئس پيٽ سان ٿي.¹⁹ پوءِ هوءَ اتان اٿي گهر هلي ويئي ۽ چادر لاهي پنهنجا رنن زالن وارا ڪپڙا پائي ڇڏيائين.

²⁰ بعد ۾ يهوداه انهيءَ عورت وٽان گروي رکيل شيون موٽائي اچڻ لاءِ پنهنجي عدولامي دوست حيره سان ڇيلو ڏياري موڪليو. پر هو انهيءَ کي لهي نه سگهيو.²¹ تڏهن اتي جي رهاڪن کان پڇا ڪيائين ته ”جيڪا ڪسيبائي رستي جي ڀرسان عينيتم وٽ ويهندي هئي سا ڪٿي آهي؟“ هنن چيو ته ”هتي ته ڪابه ڪسيبائي ڪانهي.“²² سو هو موٽي يهوداه وٽ آيو ۽ چيائينس ته ”مون کان ته اها ڪانه لڌي، بلڪ اتي جي ماڻهن چيو ته ’هتي ته ڪابه ڪسيبائي ڪانهي.“²³ تڏهن يهوداه چيو ته ”اهي شيون پلي هوءَ پاڻ وٽ رکي، نه ته اسين متان کلن هاب ٿي پئون. بهرحال، مون ته تو سان هن ڏانهن ڇيلو ڏياري موڪليو هو پر تون کيس لهي نه سگهئين.“²⁴ اٽڪل ٽن مهينن کان پوءِ ڪنهن ماڻهوءَ يهوداه کي ٻڌايو ته ”تنهنجي نهنن تامار ڪسيبائيءَ وارو ڪم ڪيو آهي ۽ پيٽ ٿي پيو اٿس.“ تڏهن يهوداه چيو ته ”ٻاهر وٺي اچوس ته کيس ساڙيو وڃي.“²⁵ جڏهن کيس ٻاهر آندو ٿي ويو تڏهن پنهنجي سموري ڏانهن چواڻي موڪليائين ته ”جنهن ماڻهوءَ جون هي شيون آهن تنهن مان آءٌ پيٽ سان ٿي آهيان.“ وڌيڪ چيائين ته ”مهرباني ڪري سڃاڻ ته هيءَ منڊي، ڏوري ۽ لٺ ڪنهن جي آهي.“²⁶ يهوداه اهي شيون سڃاڻيون ۽ چيائين ته ”آءٌ نه بلڪ هوءَ حق تي آهي، چوڄو مون هن کي پنهنجي پٽ شيلاه سان نه پرڻايو.“ انهيءَ کان پوءِ يهوداه ساڻس وري نه ستو.

²⁷ جڏهن انهيءَ جي ويهر جي مهل ٿي ته خبر پيئي ته سندس پيٽ ۾ جاڙا ٻار آهن.²⁸ ويهر مهل جڏهن هڪڙي ٻار جو هٿ ٻاهر نڪتو ته دائيءَ هن جي ويهيءَ ۾ لال ڳاڙهو ڏاڳو ٻڏي ڇڏيو ۽ چيائين ته ”هي پهريائين ٻاهر نڪتو آهي.“²⁹ پر هن پنهنجو هٿ وري اندر ڇڪي ورتو، ايتري ۾ سندس پاءُ نڪري آيو. تنهن تي دائيءَ چيو ته ”تون ڪٿان ڦٽي نڪتين!“ انهيءَ ڪري سندس نالو ’فارص رکيو ويو.“³⁰ تنهن کان پوءِ سندس پاءُ ڄائو جنهن جي ويهيءَ ۾ لال ڳاڙهو ڏاڳو ٻڏل هو ۽ انهيءَ جو نالو زارح رکيائون.

پٽيندو پنهنجي پٽ جي پٺيان قبر ۾ ويندس.“ اهڙيءَ طرح هو يوسف جي لاءِ روئندو رهيو.³⁶ انهيءَ وچ ۾ مديانين يوسف کي مصر ۾ فوطيفار جي هٿ وڪڻي ڇڏيو، جيڪو ’فرعون جي عملدارن مان هو ۽ پهريدار سپاهين جو سالار هو.

يهوداه ۽ تامار

38 ¹ انهن ڏينهن ۾ يهوداه پنهنجن ڀائرن کي ڇڏي حيره نالي هڪڙي ماڻهوءَ وٽ وڃي رهڻ لڳو، جيڪو عدولام شهر ۾ رهندو هو.² اتي هن سوع نالي هڪڙي ڪنعانيءَ جي ڌيءَ ڏني. يهوداه انهيءَ سان شادي ڪئي.³ هوءَ پيٽ سان ٿي ۽ پٽ ڄايس. يهوداه انهيءَ جو نالو عير رکيو.⁴ هوءَ وري پيٽ سان ٿي ۽ پٽ ڄايس، جنهن جو نالو اونان رکيائين.⁵ هن کي وري به هڪڙو پٽ ڄائو جنهن جو نالو شيلاه رکيائين. جڏهن اهو پٽ ڄايس تڏهن هوءَ ڪزيب ۾ رهندي هئي.

⁶ يهوداه پنهنجي وڏي پٽ عير کي زال پرڻائي جنهن جو نالو تامار هو.⁷ پر عير جا افعال خداوند جي نظر ۾ بد هئا. تنهنڪري خداوند هن کي ماري ڇڏيو.⁸ تڏهن يهوداه پنهنجي پٽ اونان کي چيو ته ”پنهنجي پاڇائيءَ سان ڏير جو فرض ادا ڪر ته جيئن تنهنجي پاءُ جو نسل جاري رهي.“⁹ اونان ڄاتو ٿي ته ”اهو اولاد منهنجو نه سڏبو،“ تنهنڪري هو جڏهن به پنهنجي پاڇائيءَ وٽ ويندو هو تڏهن مٺي هيٺ هاري ڇڏيندو هو، انهيءَ لاءِ ته متان سندس پاءُ لاءِ اولاد پيدا ٿي پوي.¹⁰ هن جو اهو ڪم خداوند جي نظر ۾ سٺو ڪونه هو سو خداوند هن کي به ماري ڇڏيو.¹¹ تڏهن يهوداه پنهنجي نهنن تامار کي چيو ته ”جيستائين منهنجو پٽ شيلاه وڏو ٿئي تيستائين پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ رن زال ٿي گذار،“ چالاڪيءَ جو هو ڊنو ٿي ته متان شيلاه به پنهنجن ڀائرن وانگر مري وڃي. سو تامار پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ وڃي رهڻ لڳي.

¹² ڪجهه عرصي کان پوءِ يهوداه جي زال، جا سوع جي ڌيءَ هئي سا مري ويئي. پوءِ جڏهن يهوداه جو غم لٿو تڏهن هو پنهنجي عدولامي دوست حيره سان گڏجي ٽمناه ۾ پنهنجين رين جي ان ڪٽڻ وارن وٽ ويو.¹³ ڪنهن ماڻهوءَ تامار کي ٻڌايو ته ”تنهنجو سمرو، ٽمناه شهر ڏانهن پنهنجين رين جي ان ڪٽڻ ٿو وڃي.“¹⁴ تامار سوچيو پئي ته سندس ڏير شيلاه وڏو ٿي ويو آهي، تنهن هوندي به سندس شادي هن سان نه ڪرائي ويئي آهي. تنهنڪري هن پنهنجا رنن زالن وارا ڪپڙا لاٿا ۽ چادر سان پاڻ کي ويڙهي سڀڙهي عينيتم ڳوٺ جي دروازي وٽ اچي ويئي جيڪو ٽمناه جي رستي تي هو.¹⁵ پوءِ جڏهن يهوداه هن جو منهن ڏٺو تڏهن سمجهيائين ته ”هيءَ ڪا بازاري عورت آهي.“¹⁶ جيئن ته يهوداه

*فرعون: هي مصر ملڪ جي بادشاهن جو لقب هو، وڌيڪ تفصيل لاءِ ڏسو ”خاص لفظن جي سمجهاڻي“.

†فارص: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”ڦٽي نڪڙ“.

ڪيون. 15 جڏهن هن مون کي رڙيون ڪندي ڏٺو تڏهن پنهنجو چولو مون وٽ ڇڏي پاڻ ڀڄي ٻاهر نڪري ويو آهي. 16 سو جيستائين يوسف جو مالڪ گهر ۾ نه آيو تيستائين يوسف وارو چولو پاڻ وٽ رکي ڇڏيائين. 17 پوءِ هن کي ساڳي ڳالهه ڪري ٻڌايائين ته ”جيڪو عبراني غلام تو اسان لاءِ خريد ڪري آندو آهي، سو منهنجي عزت لاهڻ لاءِ مون وٽ اندر گهڙي آيو هو. 18 پر جڏهن مون وٽي رڙيون ڪيون تڏهن هو پنهنجو چولو مون وٽ ڇڏي پاڻ ٻاهر ڀڄي ويو.“

19 جڏهن يوسف جي مالڪ پنهنجيءَ زال جي اها ڳالهه ٻڌي ته ڪاوڙ ۾ باهه ٿي ويو. 20 سو يوسف کي ڪٿي انهيءَ جيل ۾ وڌائين جنهن ۾ بادشاهه جا ٻيا قيدي بند هئا ۽ هو انهيءَ جيل ۾ رهڻ لڳو. 21 پر خداوند يوسف سان هو. هن يوسف تي باجهه ڪئي ۽ جيلر کي مٿس مهربان ڪيائين. 22 جيلر سڀني قيدين کي يوسف جي هٿ ۾ ڏيئي ڇڏيو، سو جيڪو ڪم اتي ٿيندو هو اهو يوسف هلائيندو هو. 23 جيڪو ڪم هن جي هٿ هيٺ هو تنهن تي جيلر نظرداري ڪونه ڪندو هو، ڇاڪاڻ ته خداوند يوسف سان هو ۽ يوسف کي هر ڪنهن ڪم ۾ ڪاميابي عطا ٿي ڪيائين.

قيدين جا خواب ۽ يوسف جو تعبير

40 1 ڪجهه ڏينهن کان پوءِ مصر جي بادشاهه جي ساقيءَ ۽ هڪڙي نانوائيءَ پنهنجي مالڪ مصر جي بادشاهه جو ڪو ڏوهه ڪيو. 2 تنهنڪري فرعون پنهنجن ٻنهي عملدارن، وڏي ساقيءَ ۽ وڏي نانوائيءَ تي ڏاڍو ڪاوڙيو. 3 پوءِ هن کين پهريدار سپاهين جي سالار جي گهر ۾، انهيءَ ساڳئي قيدخاني ۾ قيد ڪرائي ڇڏيو جتي يوسف بند هو. 4 پهريدارن جي سالار انهن کي يوسف جي حوالي ڪيو. يوسف هنن جي خدمت ڪندو رهيو ۽ هو ڪجهه وقت قيد ۾ رهيا. 5 پوءِ انهن ٻنهي يعني مصر جي بادشاهه جي ساقيءَ ۽ نانوائيءَ جيڪي قيد ۾ بند هئا، تن ساڳيءَ ئي رات پنهنجي پنهنجي منهن خواب لڌو. سندن خوابن جو تعبير ڌار ڌار هو. 6 صبح جو جڏهن يوسف وٽن آيو تڏهن ڏٺائين ته هو پريشان آهن. 7 تنهن تي کائڻ پيئائين ته ”اڄ اهڙا پريشان ڇو آهيو؟“ 8 هنن ورائيس ته ”اسان ٻنهي چئن هڪ هڪ خواب لڌو آهي، جن جو تعبير ڪرڻ وارو هتي ڪوبه ڪونهي.“ تنهن تي يوسف کين چيو ته ”خوابن جي تعبير جو علم خدا جي طرفان آهي. مون کي پنهنجا خواب ٻڌايو.“

9 تڏهن وڏي ساقيءَ يوسف کي پنهنجو خواب ٻڌايو. کيس چيائين ته ”مون پنهنجي خواب ۾ ڏٺو ته هڪڙي انگورن جي ول منهنجي سامهون آهي. 10 انهيءَ ول ۾ ٽي تاريون هيون. جيئن ئي ان ٻور ڪيو ته منجهس گل نڪتا ۽ ان جا چڱا ڦري پڪل انگور ٿي

فوطيفار جي زال ۽ يوسف

39 1 هاڻي اهي اسماعيل قبيلي وارا يوسف کي مصر ۾ وٺي آيا. اتي فوطيفار مصري، جيڪو فرعون جو عملدار ۽ سندس پهريدار سپاهين جو سالار هو، تنهن يوسف کي انهن کان خريد ڪري ورتو. 2 سو هو پنهنجي مصري مالڪ جي گهر ۾ رهڻ لڳو. جيئن ته خداوند يوسف سان هو تنهنڪري هو خوشحال ٿيندو ويو. 3 سندس مالڪ ڏٺو ته ”خداوند يوسف سان آهي، جو هو جيڪي ڪجهه به ڪري ٿو تنهن ۾ خداوند کيس ڪاميابي عطا ڪري ٿو.“ 4 تنهنڪري يوسف تي هن جي مهربانيءَ جي نظر ٿي، سو کيس پنهنجو خاص خدمتگار بڻايائين. فوطيفار يوسف کي پنهنجي گهر جو مختيار مقرر ڪيو ۽ جيڪي ڪجهه وٽس هو سو سڀ هن جي هٿ ۾ ڏيئي ڇڏيائين. 5 جنهن وقت کان وٺي هن کيس پنهنجي گهر جي مٿان ۽ جيڪي ڪجهه وٽس هو تنهن سڀ مٿان مختيار مقرر ڪيو، تنهن وقت کان وٺي خداوند يوسف جي ڪري ان مصريءَ جي گهر ۾ برڪت وڌي. جيڪي ڪجهه وٽس گهر ۾ توڙي ٻنيءَ ۾ هو تنهن سڀ ۾ خداوند جي برڪت پيئي. 6 فوطيفار سڀ ڪجهه يوسف جي هٿ ۾ ڏيئي ڇڏيو. هو جيڪا ماني کائيندو هو تنهن کان سواءِ ٻيءَ ڪنهن به شيءِ سان واسطو ڪونه رکندو هو. يوسف سهڻو ۽ خوبصورت هو. 7 ڪجهه وقت کان پوءِ سندس مالڪ فوطيفار جي زال منجهس اکيون وڌيون ۽ چيائينس ته ”مون سان اچي سمهه.“ 8 پر يوسف نه مڃيو ۽ چيائينس ته ”ڏس، منهنجي مالڪ کي ڪنهن به ڳالهه جي فڪر ڪرڻ جي ضرورت ناهي ته گهر ۾ ڇا ڪجهه آهي. جيڪي ڪجهه به اٿس سو سڀ ڪجهه منهنجي هٿ ۾ ڏيئي ڇڏيو اٿائين. 9 هن گهر ۾ مون کان وڏو ٻيو ڪوبه ڪونهي. هن ڪابه شيءِ مون کان پري نه رکي آهي، سواءِ توهان جي، ڇاڪاڻ جو توهين سندس زال آهيو. پوءِ پلا آءُ ڪيئن ههڙو بچڻو ڪم ڪريان ۽ خدا جو ڏوهاري ٿيان؟“ 10 جيتوڻيڪ هوءَ هر روز يوسف کي چوندي رهي، ته به يوسف ساڻس سمهڻ واري ڳالهه نه نه مڃي، بلڪ وٽس رهڻ به قبول نه ڪيائين.

11 اتفاق سان هڪڙي ڏينهن يوسف گهر ۾ پنهنجو ڪم ڪرڻ لاءِ ويو ته گهر جي ماڻهن مان ڪوبه اندر ڪونه هو. 12 تڏهن انهيءَ عورت چولي کان ڪٽي ورتس ۽ چيائينس ته ”اچي مون سان سمهه.“ پر يوسف پنهنجو چولو هن جي هٿ ۾ ئي ڇڏي وٺي پڳو ۽ ٻاهر نڪري ويو. 13 انهيءَ عورت ڏٺو ته ”هو پنهنجو چولو منهنجي هٿ ۾ ڇڏي ڀڄي ويو آهي.“ 14 سو پنهنجي گهر جي ماڻهن کي رڙيون ڪري سڏيائين ۽ کين چيائين ته ”هي ڏسو، منهنجو مٿس ڪهڙي عبرانيءَ کي وٺي آيو آهي، جيڪو اسان جي عزت ٿو لاهي. هو مون سان زوري ڪرڻ جي لاءِ اندر گهڙي آيو هو پر مون وٽي رڙيون

سنهڙا ست سنگ انهن ٿلهن ۽ ان سان ڀريل ستن سنگن کي ڳڙڪائي ويا. پوءِ فرعون کي جاڳ ٿي ويئي ۽ سمجهيائين ته هو خواب ڏسي رهيو هو. ⑧ صبح جو هن جي دل گهٻرائڻ لڳي. سو هن مصر جا سڀيئي جادوگر ۽ ڏاها ماڻهو گهرايا. فرعون انهن کي پنهنجا خواب ٻڌايا پر انهن مان ڪوبه سندس خوابن جو تعبير نه ڪري سگهيو. ⑨ تڏهن وڏي ساقيءَ فرعون کي چيو ته ”اڄ مون کي پنهنجون خطائون ياد ٿيون پون. ⑩ هڪ دفعي توهان پنهنجن نوڪرن تي ڪاوڙيا هئا. توهان مون کي ۽ وڏي نانوائيءَ کي پهريدارن جي نگران جي گهر ۾ بند ڪرايو هو. ⑪ اتي اسان پنهي چئن ساڳيءَ ئي رات پنهنجي پنهنجي منهن خواب لڌو. انهن خوابن جو تعبير ڌار ڌار هو. ⑫ اتي اسان سان گڏ هڪڙو عبراني جوان به هو جيڪو پهريدارن جي نگران جو نوڪر هو. اسان انهيءَ کي پنهنجا خواب ٻڌايا ۽ هن هر هڪ کي پنهنجي پنهنجي خواب جو تعبير ٻڌايو. ⑬ جيئن هن تعبير ڪيو هو تيئن ئي ٿيو. مون کي منهنجو عهدو موٽي مليو ۽ هن کي قاسي ملي.“

⑭ تڏهن فرعون يوسف کي وٺي اچڻ جو حڪم ڏنو. سو کيس جلد قيدخاني مان آندو ويو. هو سيرب نهرائي ۽ ڪپڙا بدلائي فرعون وٽ آيو. ⑮ فرعون يوسف کي چيو ته ”مون هڪڙو خواب لڌو آهي ۽ ڪوبه ماڻهو انهيءَ جو تعبير نه ٿو ڪري سگهي. پر تنهنجي باري ۾ ٻڌو اٿم ته تون خوابن جو تعبير ڪري ٿو سگهين.“ ⑯ يوسف فرعون کي ورندي ڏني ته ”اهو منهنجي هٿ ۾ ناهي، خدا فرعون کي خير جو جواب ڏيندو.“

⑰ پوءِ فرعون يوسف کي چيو ته ”مون خواب ۾ ڏٺو ته آءٌ نيٺ نديءَ جي ڪناري تي بيٺو آهيان. ⑱ ڇا ڏسان ته ست ٺاهوڪيون ۽ ٿلهيون ڳئون نديءَ مان نڪتيون ۽ گاهه چرڻ لڳيون. ⑲ انهن جي پٺيان وري ست ٻيون ڪمزور، بدشڪل ۽ ڏهريون ڳئون نديءَ مان نڪري آيون. مون اهڙيون بدشڪل ڳئون سڄي مصر جي ملڪ ۾ ڪڏهن ڪونه ڏٺيون آهن. ⑳ پوءِ اهي ڏهريون ۽ بدشڪل ڳئون پهرين ستن ٿلهين ڳڻن کي کائي ويون. ㉑ جڏهن هو انهن کي کائي ويون، تڏهن ائين معلوم ٿي ڪونه ٿي ٿيو ته ڪو هو انهن جي پيٽ ۾ ويون آهن، ڇاڪاڻ جو اهي اڃا به اهڙيون ئي بدشڪل ٿي لڳيون جهڙيون پهريائين هيون. پوءِ مون کي جاڳ ٿي ويئي. ㉒ مون وري ٻيو خواب لڌو جنهن ۾ ڏٺم ته هڪڙي ڪاني تي ست سنگ ڀريل ۽ چڱا نڪتا. ㉓ انهن کان پوءِ ٻيا ست سنگ ڪومايل، سنهڙا ۽ جهولي جا سڙيل نڪتا. ㉔ اهي سنهڙا سنگ انهن ستن چڱن سنگن کي ڳڙڪائي ويا. مون اها ڳالهه جادوگرن کي ٻڌائي پر ڪوبه مون کي انهيءَ جو مطلب سمجهائي نه سگهيو.“

㉕ تڏهن يوسف فرعون کي چيو ته ”انهن پنهي خوابن جو مطلب ساڳيو ئي آهي. خدا جيڪي ڪرڻ وارو آهي، سو تو کي ڏيکاريو

ٿيو. ① فرعون جو پيالو منهنجي هٿ ۾ هو، سو مون انگور ڪڍي فرعون جي پيالي ۾ نچوڙيا ۽ اهو پيالو فرعون جي هٿ ۾ ڏنم.“ ② تڏهن يوسف کيس چيو ته ”انهيءَ جو تعبير هي آهي ته اهي ٽي تاريون ٿي ڏينهن آهن. ③ ٽن ڏينهن جي اندر فرعون تو کي آزاد ڪندو ۽ تو کي تنهنجو عهدو موٽائي ڏيندو. اڳي وانگر جيئن تون سندس ساقي هئين، تيئن تون وري به فرعون جو پيالو سندس هٿ ۾ ڏيندين. ④ پر جڏهن تنهنجو پلو ٿئي تڏهن مهرباني ڪري منهنجي يادگيري ڪجانءِ ۽ فرعون وٽ منهنجو ذڪر ڪري مون کي هتان ٻاهر ڪڍائجانءِ. ⑤ چوٽه سڄ پيچ ته مون کي عبرانيين جي ملڪ مان زوريءَ هتي ڪڍي آيا هئا ۽ هتي مون ڪوبه اهڙو ڪم ڪونه ڪيو آهي جو مون کي قيدخاني ۾ وڌو وڃي.“

⑥ جڏهن وڏي نانوائيءَ ڏٺو ته يوسف سٺو تعبير ٻڌايو آهي تڏهن يوسف کي چيائين ته ”مون به خواب لڌو آهي، جنهن ۾ ڏسان ٿو ته ٽي مانيءَ واريون توڪريون منهنجي مٿي تي آهن. ⑦ سڀ کان مٿين توڪريءَ ۾ فرعون جي لاءِ هر قسم جا پڪل طعام هئا. پر پڪين انهيءَ توڪريءَ مان پٺي کاڌو جيڪا منهنجي مٿي تي رکي هئي.“ ⑧ يوسف چيس ته ”انهيءَ جو تعبير هي آهي ته اهي ٽي توڪريون ٿي ڏينهن آهن. ⑨ ٽن ڏينهن جي اندر فرعون تنهنجي سسي لهرائي تو کي وٺڻ لڳائين ڇڏيندو ۽ پڪي تنهنجو ماس تو مان پٽي کائيندا.“ ⑩ هاڻ ٽين ڏينهن فرعون جي سالگرهه هئي، تنهن ڏينهن هن پنهنجن سڀني نوڪرن جي دعوت ڪئي. هن وڏي ساقيءَ ۽ وڏي نانوائيءَ کي آزاد ڪري پنهنجي سڀني نوڪرن جي سامهون گهرايو. ⑪ هن وڏي ساقيءَ کي وري سندس اڳئين عهدي تي مقرر ڪيو، جنهن فرعون جي هٿ ۾ پيالو ڏنو. ⑫ پر وڏي نانوائيءَ کي جيئن يوسف کين تعبير ڪري ٻڌايو هو قاسيءَ تي چاڙهيائين. ⑬ انهيءَ هوندي به وڏي ساقيءَ يوسف جي يادگيري ڪانه ڪئي، بلڪ کيس وساري ڇڏيائين.

فرعون جو خواب ۽ يوسف جو تعبير

41 ① ٻن سالن گذرڻ کان پوءِ مصر جي بادشاهه فرعون هڪ خواب لڌو. هن ڏٺو ته هو پاڻ نيٺ نديءَ جي ڪپ تي بيٺو آهي. ② اتي ست ٺاهوڪيون ۽ ٿلهيون ڳئون نيٺ نديءَ مان نڪتيون ۽ گاهه چرڻ لڳيون. ③ انهن جي پٺيان ست ٻيون بدشڪل ۽ ڏهريون ڳئون نڪتيون ۽ نيٺ نديءَ جي ڪناري تي انهن جي ڀرسان اچي بيٺيون. ④ اهي بدشڪل ۽ ڏهريون ڳئون انهن ٺاهوڪين ۽ ٿلهين ستن ڳڻن کي ڳڙڪائي ويون. پوءِ فرعون کي جاڳ ٿي ويئي. ⑤ هو وري سمهي پيو ۽ هڪ ٻيو خواب لڌائين. هن ڏٺو ته ست ان سان ڀريل ٿلها ۽ سٺا سنگ هڪڙي ڪاني مان نڪتا. ⑥ انهن کان پوءِ ٻيا ست سنگ سنهڙا ۽ جهولي جا سڙيل ڦٽي نڪتا. ⑦ اهي

ٻئي درجي واري گاڏيءَ ۾ ويهاريو ۽ سندس اڳيان پڙهو ڏيارين ته ”گوڏا کوڙيو! گوڏا کوڙيو!“ اهڙيءَ طرح هن يوسف کي مصر جي سڄي ملڪ تي وزير اعظم مقرر ڪيو.

⁴⁴ پوءِ فرعون يوسف کي چيو ته ”آءٌ فرعون آهيان. تنهنجي حڪم کان سواءِ مصر جي سڄي ملڪ ۾ ڪوبه ماڻهو هٿ پير نه چوريندو.“ ⁴⁵ فرعون پنهنجي ٻوليءَ ۾ يوسف جو نالو صفناٽ فعنيح رکيو. هن يوسف جي شادي اون شهر جي مذهبي اڳواڻ فوطيفرع جي ڌيءَ آسناٽ سان ڪرائي. پوءِ يوسف مصر جي سڄي ملڪ جو گشت ڪيو.

⁴⁶ ان وقت يوسف ٽيهن سالن جو هو جڏهن مصر جي بادشاهه فرعون جي نوڪري شروع ڪيائين. پوءِ يوسف فرعون جي درٻار مان نڪري مصر جي سڄي ملڪ جو دورو ڪرڻ لڳو. ⁴⁷ سڪار جي ستن سالن دوران زمين تي تمام جهجهو فصل ٿيو. ⁴⁸ تڏهن يوسف مصر ۾ سڪار وارن ستن ئي سالن جو سمورو اناج گڏ ڪيو ۽ هر قسم جو کاڌو اُتي شهرن ۾ گڏ ڪري رکيائين. جيڪا ٻني جنهن شهر کي ويجهي هئي تنهن جو اناج انهيءَ ويجهي شهر ۾ گڏ ڪري رکيائين. ⁴⁹ اهڙيءَ طرح يوسف سمنڊ جي واريءَ وانگر ايترو ته گهڻو اناج گڏ ڪيو جو انهيءَ جو حساب رکڻ به ڇڏي ڏنائين، ڇاڪاڇو اهو حساب کان ٻاهر هو.

⁵⁰ ڏڪار کان اڳ ۾ يوسف کي اون شهر جي مذهبي اڳواڻ فوطيفرع جي ڌيءَ آسناٽ مان به پٽ ڄاوا. ⁵¹ يوسف وڏي جو نالو *منسي رکيو، جيئن ته چيائين ته ”خدا منهنجي سڄي تڪليف ۽ منهنجي پيءُ جو گهر مون کان وسارائي ڇڏيو آهي.“ ⁵² هن ٻئي جو نالو اُفرائيم رکيو، جيئن ته چيائين ته ”خدا منهنجيءَ مصيبت واري ملڪ ۾ مون کي وڌايو آهي.“

⁵³ پوءِ مصر جي ملڪ ۾ اهي سڪار وارا ست سال اچي پورا ٿيا ⁵⁴ ۽ ڏڪار جا ست سال شروع ٿيا، جيئن يوسف چيو هو. ٻين سڀني ملڪن ۾ به اچي ڏڪار پيو، پر مصر جي سڄي ملڪ ۾ کاڌو موجود هو. ⁵⁵ پوءِ جڏهن مصر جا ماڻهو بڪ ۾ پاهه ٿيڻ لڳا تڏهن کاڌي لاءِ فرعون وٽ اچي دانهون ڪرڻ لڳا. فرعون انهن کي چيو ته اوهين يوسف وٽ وڃو ۽ جيڪي هو اوهان کي چوي سو ڪريو. ⁵⁶ سو جڏهن ڏڪار سڄي ملڪ ۾ پکڙجي ويو، تڏهن يوسف اناج جا سمورا پانڊا ڪولائي مصرين کي اناج وڪڻڻ لڳو، چوٽه سڄي مصر ۾ ڏڪار سخت ٿي ويو هو. ⁵⁷ پوءِ ته سڄيءَ دنيا جا ماڻهو اناج خريد ڪرڻ لاءِ مصر ۾ يوسف وٽ آيا، ڇاڪاڇو سڄيءَ دنيا ۾ سخت ڏڪار هو.

اٿس. ²⁶ ست چڱيون گئون ست سال آهن ۽ ست چڱا سنگ به ست سال آهن، خواب هڪڙو ئي آهي. ²⁷ اهي ست ڏهريون ۽ بدشڪل گئون جيڪي پوءِ آيون ۽ ست خالي ۽ جهولي جا سڙيل سنگ، سي ڏڪار جا ست سال آهن. ²⁸ اها ئي ڳالهه آهي جا مون تو کي ٻڌائي آهي. خدا جيڪي ڪرڻ وارو آهي سو تو کي ڏيکاريو اٿس. ²⁹ سڄي مصر جي ملڪ ۾ ست سال ڏاڍي سڪار جا اچڻ وارا آهن. ³⁰ پر انهن کان پوءِ ست سال ڏڪار پوندو. پوءِ اهو سڄو سڪار مصر جي ملڪ ۾ ماڻهن کان وسري ويندو، چوٽه ڏڪار ملڪ کي تباها ڪري ڇڏيندو. ³¹ ملڪ ۾ ايندڙ اهو ڏڪار ايترو ته سخت هوندو جو انهيءَ سڪار جو ملڪ ۾ نالو نشان ئي نه رهندو. ³² اهو خواب جو تو کي به پيرا ڏيکاريو ويو آهي، تنهن جو مطلب آهي ته اها ڳالهه خدا مقرر ڪري ڇڏي آهي ۽ هو جلد ائين ڪندو.

³³ تنهنڪري هاڻي اوهان کي گهرجي ته ڪو سمجهو ۽ سڀاڻو ماڻهو ڳولهي هٿ ڪري کيس مصر جي ملڪ تي وزير اعظم مقرر ڪريو. ³⁴ فرعون جي اختياريءَ هيٺ هو ملڪ جي مٿان داروغا مقرر ڪري ۽ سڪار وارن ستن سالن دوران سڄي مصر جي ملڪ مان پيداوار جو پنجون حصو اڳاڙي. ³⁵ اهي داروغا انهن اچڻ وارن چڱن سالن دوران سموريون کاڌي جون شيون گڏ ڪن ۽ فرعون جي هٿ هيٺ هر شهر ۾ اناج جا انبار ڪن ۽ انهن جي سنڀال ڪن. ³⁶ اهو ئي اناج مصر ملڪ ۾ ايندڙ ڏڪار جي ستن سالن جي لاءِ ذخيرو هوندو. اهڙيءَ طرح ملڪ تباها ٿيڻ کان بچي ويندو.

يوسف جو وزير اعظم مقرر ٿيڻ

³⁷ اها ڳالهه فرعون ۽ سندس عملدارن کي چڱي نظر آئي. ³⁸ سو فرعون پنهنجي عملدارن کي چيو ته ”اسان کي هن کان وڌيڪ سٺو ماڻهو هٿ نه ايندو، هڪ اهڙو ماڻهو جنهن ۾ خدا جو روح آهي.“ ³⁹ پوءِ فرعون يوسف کي چيو ته ”جڏهن ته خدا تو کي اهو سڀ ڪجهه سمجهايو آهي، ته پوءِ تون ئي وڏو سمجهو ۽ سڀاڻو آهين. ⁴⁰ تون منهنجي محلات جو مختيار ٿي. منهنجي ساري رعيت تنهنجي حڪم موجب هلندي، فقط تخت جي مالڪ هئڻ ڪري منهنجو درجو تو کان مٿي هوندو.“ ⁴¹ پوءِ فرعون يوسف کي چيو ته ”آءٌ تو کي مصر جي ساري ملڪ مٿان وزير اعظم مقرر ڪريان ٿو.“ ⁴² ان بعد فرعون مٿس واري منڊي پنهنجيءَ اکر مان لاهي يوسف کي اکر ۾ پارائي. کيس عمدي ڪپڙي جو جيو ڍڪيائين ۽ هڪڙي سوني زنجيري سندس گچيءَ ۾ پارايائينس. ⁴³ هن کيس پاڻ کان

*منسي: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”وسرائڻ“.
اُفرائيم: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”اولادي ڪرڻ“.

19 جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اوهان مان هڪڙو انهيءَ قيدخاني ۾ رهي ۽ ٻيا اناج کڻي پنهنجن ڏڪاريل گهرن ڏانهن وڃن. 20 پوءِ اوهين پنهنجي ننڍي ڀاءُ کي ضرور مون وٽ وٺي اچجو. اهڙيءَ طرح اوهان جي ڳالهه سچي ثابت ٿيندي ۽ اوهين مرڻ کان بچي ويندا. ” هو ائين ڪرڻ تي راضي ٿيا.

21 هو هڪڙي کي چوڻ لڳا ته ”جيڪي ڪجهه اسان پنهنجي ڀاءُ سان ڪيو هو، اڄ انهيءَ جو نتيجو لوڙيون ٿا. جڏهن هن جي دل پيٽجي رهي هئي ۽ اسان کي آڙيون نيزاريون ٿي ڪيائين ته به اسان هن جي نه ٻڌي. اهو ئي سبب آهي جو اڄ هيءَ مصيبت اسان تي آئي آهي.“

22 تڏهن روبن کين ورائيو ته ”مون اوهان کي ڪونه چيو هو ته ڇوڪري سان ظلم نه ڪريو. پر اوهان منهنجي نه ٻڌي. هاڻ انهيءَ جي خون جي پڇا ٿي آهي.“ 23 هنن کي اها خبر ڪانه هئي ته سندن ڳالهه بولمه يوسف سمجهي رهيو آهي، چالاءِ جو يوسف ۽ سندن وچ ۾ هڪڙي ٻئي ماڻهوءَ ترجمو ٿي ڪيو. 24 يوسف هنن کان پريرو وڃي روئڻ لڳو. پوءِ وري وٽن موٽي اچي ساڻن ڳالهايايائين. پوءِ هن انهن مان شمعون کڻي وٺي سندن روبرو کيس ٻڌائين.

يوسف جي ڀائرن جي ڪنعان ڏانهن واپسي

25 يوسف حڪم ڏنو ته هنن جي ٻورن ۾ اناج ڀريو وڃي ۽ هر ڪنهن جا پيسا به موٽائي سندن ٻوري ۾ وڌا وڃن ۽ کين وات جي لاءِ سمر به ڏنو وڃي. سو جيئن يوسف چيو تيئن ئي ڪيو ويو.

26 پوءِ هنن پنهنجن گڏهن تي اناج لڏيو ۽ اتان روانا ٿيا. 27 هو رات جو هڪ جاءِ تي ترسيا. انهن مان هڪڙي ڄڻي پنهنجي گڏهه کي ڏاڻي ڏيڻ لاءِ جيئن ئي پنهنجو ٻورو کوليو ته ڇا ڏسي ته ٻوري جي منهن ۾ سندس پيسا رکيل هئا! 28 تڏهن هن پنهنجن ڀائرن کي رڙ ڪري چيو ته ”ڏسو، ڏسو! منهنجا پيسا ته موٽائي وڌا اٿن. اهي ته منهنجي ٻوري جي منهن ۾ پيا آهن.“ تڏهن هنن جو ساهه ٿي سڪي ويو ۽ ڪنبندي هڪڙي کي چوڻ لڳا ته ”هي خدا اسان سان ڇا ڪيو آهي؟“ 29 جڏهن هو ڪنعان جي ملڪ ۾ پنهنجي ڀيءُ يعقوب وٽ پهتا ته جيڪي ڪجهه ساڻن وهيو واپريو هو سو کيس ٻڌايائون. 30 کيس چيائون ته ”مصر جي وزير اعظم اسان سان ڪهرو ڳالهايو ۽ اسان کي انهيءَ ملڪ جا جاسوس ڪري سمجهيائين.

31 اسان کيس چيو ته ’اسين سچا ماڻهو آهيون. اسين جاسوس نه آهيون. 32 اسين هڪڙي ئي ڀيءُ جا پٽ، پاڻ ۾ ٻارهن ڀائر هئاسون. هڪڙي جو پٽو ڪونهي، باقي سڀني کان ننڍو هن وقت ڪنعان جي ملڪ ۾ اسان جي ڀيءُ وٽ آهي.‘ 33 تنهن تي انهيءَ وزير اعظم چيو ته ’آءٌ تڏهن سمجهندس ته اوهين سچا آهيو جڏهن اوهين پنهنجو هڪڙو ڀاءُ هتي مون وٽ ڇڏيو، باقي ٻيا پنهنجن ڏڪاريل گهرن لاءِ

يوسف جي ڀائرن جو مصر ڏانهن وڃڻ

42 1 جڏهن يعقوب کي اها خبر پيئي ته مصر ۾ اناج ملي ٿو، تڏهن پنهنجن پٽن کي چيائين ته ”اوهين ڇو ويٺا هڪڙي جي منهن ڏانهن نهاريو؟“ 2 وڌيڪ چيائين ته ”مون ٻڌو آهي ته مصر ۾ اناج آهي. سو اوهين اوڏانهن وڃو ۽ اتان اسان جي لاءِ خريد ڪري اچو ته جيئن اسان بڪ وگهي مري نه وڃون.“ 3 تڏهن يوسف جي ڀائرن مان ڏهه ماٿيلا ڀائر اناج خريد ڪرڻ لاءِ مصر ڏانهن ويا. 4 پر يعقوب يوسف جي سڳي ڀاءُ بنيامين کي انهن سان گڏ نه موڪليو، ڇاڪاڻ ته هو ڏنو ٿي ته متان مٿس ڪا مصيبت اچي پوي. 5 سو يعقوب جا پٽ به اناج خريد ڪرڻ لاءِ ٻين ماڻهن سان گڏ اتي آيا، چالاءِ جو ڪنعان جي ملڪ ۾ به ڏڪار هو.

6 يوسف ملڪ جو وزير اعظم هو ۽ هن ئي ملڪ جي سڀني ماڻهن کي اناج پئي وڪيو. سو يوسف جا ڀائر آيا ۽ اچي يوسف جي اڳيان زمين تي جهڪي کيس سلام ڪيائون. 7 يوسف پنهنجن ڀائرن کي ڏسي کين سڃاتو، پر نه سڃاڻڻ وارو نمونو ڪري ساڻن ڪهرو ڳالهايايائين. هن کانئن پڇيو ته ”ڪٿان ٿا اچو؟“ هنن ورندي ڏني ته ”اسين کاڌو خريد ڪرڻ لاءِ ڪنعان ملڪ مان آيا آهيون.“ 8 يوسف ته پنهنجن ڀائرن کي سڃاتو پر هنن کيس نه سڃاتو. 9 پوءِ يوسف کي اهي خواب ياد آيا جيڪي هنن جي بابت ڏنا هئائين. تڏهن کين چيائين ته ”اوهين جاسوس آهيو ۽ هن ملڪ جي تنگ حالت ڏسڻ آيا آهيو.“ 10 پر انهن جواب ڏنو ته ”نه آقا! اسين توهان جا غلام کاڌو خريد ڪرڻ آيا آهيون. 11 اسين سڀيئي پاڻ ۾ ڀائر آهيون. اسين سچا آهيون. اسين توهان جا غلام جاسوس ناهيون.“ 12 يوسف چين ته ”نه، اوهين هن ملڪ جي تنگ حالت ڏسڻ آيا آهيو.“ 13 هنن ورائيو ته ”اسين توهان جا غلام ڪنعان ملڪ جي هڪڙي ئي ماڻهوءَ جا پٽ، پاڻ ۾ ٻارهن ڀائر هئاسون. سڀني کان ننڍو هن وقت اسان جي ڀيءُ وٽ آهي ۽ هڪڙي جو پٽو ڪونهي.“

14 يوسف چين ته ”ڳالهه اها ئي آهي جيڪا مون اوهان کي چئي آهي ته اوهين جاسوس آهيو. 15 هاڻي هن ريت اوهان کي آزمائجي ٿو، فرعون جي سر جو قسم آهي ته جيستائين اوهان جو سڀني کان ننڍو ڀاءُ هتي نه ايندو تيستائين اوهين هتان وڃي ڪين سگهندا. 16 اوهان پاڻ مان هڪڙي کي موڪليو ته اهو وڃي کيس وٺي اچي. جيستائين اوهان جي ڳالهه جي خاطري ٿئي ته اوهين سچا آهيو يا نه، تيستائين اوهين ٻيا هتي قيدي ٿي رهو. نه ته فرعون جي سر جو قسم آهي ته اوهين پڪ جاسوس آهيو.“ 17 پوءِ هن سڀني کي گڏ ٿن ڏينهن تائين قيد ۾ بند رکيو.

18 ٽئين ڏينهن تي يوسف کين چيو ته ”مون کي خدا جو خوف آهي، سو اوهين جيڪڏهن هيئن ڪندءُ ته اوهان جي جان بچي ويندي.

اسين دير نه ڪريون ها ته هن وقت تائين اُتان جا ٻه چڪر لڳائي چڪا هجن ها.”

① تڏهن سندن پيءُ يعقوب کين چيو ته ”جي ائين آهي ته پوءِ گهٽ ۾ گهٽ هيئن ڪريو جو هن ملڪ جي عمدن ميون مان ڪي پنهنجن ٻورن ۾ وجهو ۽ اهي سوکڙيءَ طور وزير اعظم لاءِ کڻي وڃو. تن ۾ تورو سرهو تيل، توري ماکي، کونثر، مُر، پستا ۽ باداميون هجن. ② ٻيٽا پيسا به پاڻ سان کڻي وڃو، چوٽه جيڪي پيسا اوهان جي ٻورن ۾ موٽائي وڌا ويا هئا سي ضرور واپس ڪريو، متان اها پُل چُڪَ تي هجي. ③ پنهنجي پيءُ کي پاڻ سان گڏ وٺي جلدي انهيءَ وزير اعظم وٽ موٽي وڃو. ④ شال قادر مطلق خدا انهيءَ کي اوهان تي مهربان ڪري، ته جيئن هو بنيامين ۽ اوهان جي ٻئي پيءُ کي اوهان سان گڏ ڇڏي ڏئي. باقي جيڪڏهن آءُ به اولادي تيان ته تيان.“

⑤ پوءِ هنن سوکڙيون ۽ ٻيٽا پيسا کنيا ۽ بنيامين کي ساڻ ڪري مصر ڏانهن روانا ٿيا. اتي پهچي هنن پاڻ کي يوسف جي اڳيان وڃي حاضر ڪيو. ⑥ جڏهن يوسف بنيامين کي انهن سان گڏ ڏٺو، تڏهن پنهنجي گهر جي منتظم کي چيائين ته ”هنن ماڻهن کي منهنجي گهر وٺي وڃ ۽ ڪو جانور ڪهي کاڌو تيار ڪر، چوٽه اهي منجهند جي ماني مون سان گڏ کائيندا.“ ⑦ سو انهيءَ منتظم ائين ئي ڪيو جيئن کيس حڪم مليو ۽ انهن کي يوسف جي گهر وٺي ويو.

⑧ هاڻي جڏهن کين يوسف جي گهر ۾ آندو ويو تڏهن هو ڊڄي ويا. هنن سوچيو ته ”انهن پيسن جي ڪري اسان کي هتي وٺي آيا آهن جيڪي پهرين دفعي اسان جي ٻورن ۾ وڌا ويا هئا. هو ڪو بهانو ڳولهي اسان تي حملو ڪندا، اسان کي پنهنجو غلام بنائيندا ۽ اسان جا گڏهه به اسان کان ڦري وٺندا.“ ⑨ سو هو يوسف جي منتظم جي ويجهو آيا ۽ گهر جي دروازي وٽ چيائونس ته ⑩ ”سائين! اسان جو عرض ٻڌو. اسان پهريائين به کاڌو خريد ڪرڻ آيا هئاسين، پر جڏهن اسين هڪ جاءِ تي رات جو ترسياسون ۽ پنهنجا ٻورا کوليائون تڏهن ڏٺوسون ته اسان مان هر ڪنهن جا پيسا، اوتري جا اوترا، سندس پوري جي منهن ۾ پيا آهن. سو اهي اسين موٽائي پاڻ سان کڻي آيا آهيون. ⑪ اسان کاڌو خريد ڪرڻ لاءِ پيا به پيسا آندا آهن. اسان کي خبر ناهي ته ڪنهن اسان جا پيسا اسان جي ٻورن ۾ وڌا هئا.“ ⑫ منتظم چين ته ”اوهين دلچاه ڪريو، ڊڄو نه. ضرور اوهان جي ۽ اوهان جي پيءُ جي خدا ئي اوهان جي ٻورن ۾ خزانو وڌو هوندو. اوهان جا پيسا مون کي ملي چڪا.“ پوءِ هو شمعون کي ڪڍي انهن وٽ وٺي آيو. ⑭ منتظم کين يوسف جي گهر ۾ اندر وٺي آيو. هن کين پاڻي ڏنو ته جيئن هو پنهنجا پير ڌوئين ۽ سندن گڏهن کي گاهه ڏنائين. ⑮ پوءِ انهن اها سوکڙي تيار ڪري رکي ته منجهند جو جڏهن يوسف اچي ته کيس ڏجي، چوٽه ٻڌو هئائون ته اسان جي ماني هتي آهي.

⑯ جڏهن يوسف گهر ۾ آيو تڏهن اها سوکڙي جيڪا هنن وٽ هئي سا وٽس کڻي آيا ۽ زمين تي جهڪي کيس سلام ڪيائون. ⑰ يوسف

اناج کڻو ۽ هليا وڃو. ⑱ مگر پنهنجي سڀ کان ننڍي پيءُ کي مون وٺ وٺي اچو. تڏهن آءُ سمجهندس ته اوهين جاسوس نه پر سچا آهيو. پوءِ آءُ اوهان جو پيءُ اوهان کي واپس ڪندس ۽ اوهين ڀلي هن ملڪ ۾ وڻج واپار ڪجو.“

⑳ پوءِ جڏهن هنن پنهنجا ٻورا خالي ڪيا، تڏهن ڇا ڏسن ته هر ڪنهن جي پيسن جي ٿيلهي سندس پوري ۾ پيئي هئي. پوءِ ته هو ۽ سندن پيءُ پيسن جون ٿيلهيون ڏسي ڊڄي ويا. ㉑ سندن پيءُ کين چيو ته ”اوهان مون کي بي اولاد ڪندا ٿا وڃو. يوسف هليو ويو، شمعون هليو ويو ۽ هاڻي بنيامين کي به وٺي ويندءُ. اهي سڀ سور مون لاءِ ئي آهن.“ ㉒ تڏهن روبن پنهنجي پيءُ کي چيو ته ”جيڪڏهن آءُ بنيامين کي موٽائي تو وٽ نه آيان ته تون منهنجا ٻئي پٽ ماري ڇڏجانءِ. هن کي منهنجي هٿن ۾ ڏي ۽ آءُ کيس موٽائي تو وٽ آڻيندس.“ ㉓ پر يعقوب چيو ته ”منهنجو پٽ اوهان سان اوڏانهن نه هلندو. هن جو پيءُ مري ويو آهي ۽ هو اڪيلو وڃي بچيو آهي. جيڪڏهن رستي ۾ هن تي ڪا آفت اچي پيئي ته پوءِ اوهين مون پيرسن ماڻهوءَ کي انهيءَ جي غم ۾ قبر داخل ڪندا.“

يوسف جي ڀائرن جو مصر ڏانهن ٻيو سفر

43 ① ڪنعان ملڪ ۾ ڏڪار تمام سخت ٿيندو ويو. ② جڏهن هنن اهو کاڌو کائي ڪپائي ڇڏيو جيڪو مصر مان آندو هئائون، تڏهن سندن پيءُ چين ته ”وري وڃو ۽ اسان جي لاءِ ڪجهه اناج خريد ڪري اچو.“ ③ تڏهن يهوداه کيس چيو ته ”انهيءَ ماڻهوءَ اسان کي سختيءَ سان چٽا ڏنو هو ته جيڪڏهن اوهان جو پيءُ اوهان سان نه هجي ته منهنجي سامهون نه اچجو.“ ④ سو جيڪڏهن توهين اسان جي پيءُ کي اسان سان گڏ موڪليو ٿا ته پوءِ اسين وڃي اوهان جي لاءِ کاڌو خريد ڪري اينداسين. ⑤ پر جيڪڏهن توهين نه ٿا موڪليو ته پوءِ اسين نه وينداسين، ڇاڪاڻ جو هن ماڻهوءَ اسان کي چيو هو ته ”جيڪڏهن اوهان جو پيءُ اوهان سان نه هجي ته منهنجي سامهون نه اچجو.“ ⑥ يعقوب چيو ته ”اوهان مون سان اها جڻڻ چو ڪئي جو هن کي ٻڌايو ته اسان جو ٻيو به هڪڙو پيءُ آهي.“ ⑦ هنن ورائيو ته ”انهيءَ ماڻهوءَ اسان کان ورجائي ورجائي اسان ۽ اسان جي خاندان جي باري ۾ پڇيو پئي. هن پڇيو ٿي ته ڇا اوهان جو پيءُ اڃا جيئرو آهي؟ ڇا اوهان جو ٻيو به ڪو پيءُ آهي؟ اسان ته رڳو هن جي سوالن جا جواب ڏنا. اسان کي ڪهڙي خبر هئي ته هو چوندو ته ’وڃي پنهنجي پيءُ کي وٺي اچو.‘“ ⑧ پوءِ يهوداه پنهنجي پيءُ يعقوب کي چيو ته ”ڇوڪر کي مون سان ڇڏيو ته اسين اتي روانا ٿيون، ته جيئن اسين، توهين ۽ اسان جا ننڍڙا ٻار مرڻ کان بچون.“ ⑨ آءُ هن جو ضامن آهيان. توهين منهنجي ئي هٿان اهو موٽائي وڃجو. جيڪڏهن آءُ هن کي وري اتي توهان جي اڳيان حاضر نه ڪريان ته پوءِ آءُ عمر ڀر توهان جو ڏوهاري ٿيندس. ⑩ جيڪڏهن

وٿان به اهو نڪري ته پوءِ پلي انهيءَ کي ماري ڇڏيو ۽ اسين باقي بيا به پنهنجي آقا جا غلام ٿينداسين.

10 تڏهن هن چين ته ”چڱو، جيئن اوهين چئو ٿا تيئن ٿيندو. پر جنهن وٽان اهو نڪرندو سو ئي منهنجو غلام ٿيندو ۽ باقي بيا سڀ بي ڏوهي ٿيندا.“ 11 تڏهن هنن جلد پنهنجا ٻورا لاهي زمين تي رکيا ۽ هر ڪنهن پنهنجو ٻورو کوليو. 12 پوءِ يوسف جو منتظر سندن تلاشي وٺڻ لڳو. هو وڏي کان شروع ڪري ننڍي تائين آيو ۽ پيالو بنيامين جي ٻوري مان نڪتو. 13 تنهن تي هنن پنهنجا ڪپڙا ڦاڙيا. پوءِ سڀيئي پنهنجا گڏه لڏي موٽي شهر ۾ آيا.

14 جڏهن يهوداه ۽ سندس ڀائر يوسف جي گهر پهتا ته هو اڃا اتي ئي هو. هو سندس اڳيان زمين تي اچي ڪريا. 15 تڏهن يوسف هنن کي چيو ته ”اوهان هي ڪهڙو ڪم ڪيو؟ ڇا اوهان کي خبر ڪانهي ته مون جهڙو ماڻهو فال ذريعي سڀ ڪجهه معلوم ڪري ٿو سگهي؟“ 16 تنهن تي يهوداه چيو ته ”اسين پنهنجي آقا کي ڇڏيو ۽ ڇا ڳالهايون؟ ڪيئن اسين پنهنجي صفائي پيش ڪريون؟ خدا اوهان جي پانهن جي برائي پڪڙي ورتي. هاڻي اسين ۽ اهو به، جنهن وٽان پيالو نڪتو آهي سي سڀ پنهنجي آقا جا غلام آهيون.“ 17 تڏهن يوسف چيو ته ”خدا نه ڪري جو آءُ ائين ڪريان. جنهن ماڻهوءَ وٽان منهنجو پيالو نڪتو آهي سو ئي منهنجو غلام ٿيندو. باقي اوهين بيا صحيح سلامت پنهنجي پيءُ وٽ موٽي وڃو.“

بنيامين لاءِ يهوداه جو ليلائڻ

18 يهوداه يوسف جي ويجهو اچي چيو ته ”اي منهنجا آقا! پنهنجي ٻانهي کي اجازت ڏيو ته پنهنجي آقا سان ڪا ڳالهه ڪري ۽ اوهان جي ڪاوڙ اوهان جي ٻانهي تي پڙڪو نه کائي چوته اوهين به مصر جي بادشاهه جهڙا ٿي آهيو. 19 منهنجا آقا، اوهان اسان کان پڇيو هو ته آيا اسان کي پيءُ ۽ ڪو ٻيو پيءُ به آهي؟ 20 اسان پنهنجي آقا کي جواب ڏنو هو ته ’اسان کي پيرسن پيءُ آهي. کيس پيريءَ ۾ ڄاول هڪڙو ننڍو پٽ به آهي، جنهن جو پيءُ مري ويو آهي ۽ ماءُ کي اهو هڪڙو ئي وڃي بچيو آهي. پنس مٿس ساهه صدقي ويندو آهي.‘ 21 تڏهن اوهان پنهنجن ٻانهن کي چيو هو ته ’انهيءَ کي مون وٽ وٺي اچو ته آءُ کيس ڏسان.‘ 22 تنهن تي اسان پنهنجي آقا کي چيو هو ته ’اهو چوڪرو پنهنجي پيءُ کي ڇڏي نه سگهندو، ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن هو ائين ڪندو ته پنس مري ويندو.‘ 23 پر اوهان پنهنجن ٻانهن کي چيو هو ته ’جيستائين اوهين پنهنجي ننڍي پيءُ کي پاڻ سان نه آڻيندا، تيستائين اوهين منهنجي سامهون نه اچجو.‘

24 جڏهن اسين تنهنجي ٻانهي پنهنجي پيءُ وٽ وياسين تڏهن جيڪي ڪجهه اسان جي آقا چيو هو سو کيس ٻڌايوسون. 25 پوءِ اسان جي پيءُ چيو ته ’اوهين وري وڃو ۽ اسان جي لاءِ ڪجهه کاڌو خريد ڪري اچو.‘ 26 پر اسان چيو ته ’اسين ائين وڃي نه ٿا سگهون. جيڪڏهن اسان جو سڀني کان ننڍو پيءُ اسان سان هلندو

ڪين ڪيڪار ڪئي ۽ ڪانئن پڇيائين ته ”اوهان جو پيرسن پيءُ ڪيئن آهي جنهن جو اوهان ذڪر ڪيو هو؟ ڇا هو اڃا جيئرو آهي؟“ 28 هنن جواب ڏنو ته ”توهان جو ٻانهو، اسان جو پيءُ چڱو پلو آهي ۽ اڃا حيات آهي.“ پوءِ هو وري هن جي اڳيان جهڪيا. 29 جڏهن هن اکيون کڻي نهاريو ۽ پنهنجي سڳي پيءُ بنيامين کي ڏٺو، تڏهن چيائين ته ”اوهان جو ننڍو پيءُ آهي، جنهن بابت اوهان مون کي ٻڌايو هو؟“ پوءِ هن کي چيائين ته ”بچا، شل خدا تو تي پنهنجو فضل ڪري!“ 30 تڏهن اوچتو يوسف تڪڙو تڪڙو پنهنجي ڪمري ۾ گهڙي ويو، چوته پيءُ کي ڏسي دل ڀرجي آيس ۽ گوڙها وهڻ تي هٿس. ڪمري ۾ وڃي هو رنو. 31 پوءِ پنهنجو منهن ڏوٽي ٻاهر نڪري آيو ۽ پاڻ کي سنڀالي چيائين ته ”ماني ڪئي اچو.“ 32 تڏهن هنن يوسف لاءِ ڌار ۽ انهن ڀائرن لاءِ ڌار ماني آڻي رکي. جيڪي مصري انهيءَ دعوت ۾ شامل هئا تن لاءِ به ڌار ماني رکي ويئي، چوته عبرانيين سان گڏ ڪانئن کي مصري ڪراحت جهڙي ڳالهه ڪري سمجهندا هئا. 33 جڏهن يوسف جي ڀائرن کي يوسف جي اڳيان ترتيبوار پنهنجي عمر جي ننڍوڏائيءَ مطابق ويهاريو ويو، تڏهن هو عجب ۾ پئجي هڪٻئي ڏانهن نهارڻ لڳا. 34 يوسف پاڻ وٽان هنن ڏانهن ٿالهيون پري موڪليون، پر بنيامين جي ٿالهيءَ ۾ ٻين کان پنجوڻو حصو هو. اهڙيءَ طرح هنن ساڻس گڏ کاڌو پيئو ۽ خوشي ملهائي.

ٻوري ۾ پيالو

44 1 پوءِ يوسف پنهنجي گهر جي منتظم کي حڪم ڏنو ته ”هنن ماڻهن جي ٻورن ۾ ايترو اناج پر جيترو هو کڻي سگهن ۽ هر هڪ ماڻهوءَ جا پيسا سندس ٻوري جي منهن ۾ وجهي ڇڏ.“ 2 منهنجو چانديءَ جو پيالو سڀني کان ننڍي جي ٻوري جي منهن ۾ سندس اناج جي پيسن سميت وجهي ڇڏ.“ سو جيئن يوسف هن کي چيو تيئن ئي ڪيائين. 3 پوءِ پرهه ڦٽيءَ مهل انهن ماڻهن کي سندن گڏهن سوڌو روانو ڪيو ويو. 4 جڏهن هو شهر مان نڪري اڃا ٿورو ئي پري ويا ته يوسف پنهنجي منتظم کي چيو ته ”اٽي هنن ماڻهن جي پٺيان وڃ. جڏهن تون ڪين پهچين تڏهن چئجان ته ’اوهان نيڪيءَ جي بدلي ٻدي ڇو ڪئي آهي؟ اوهان ڇو منهنجي مالڪ جو پيالو چورايو آهي؟‘ 5 هي اهو پيالو آهي، جنهن ۾ منهنجو مالڪ پيئندو آهي ۽ هو فال به انهيءَ سان ئي ڏسندو آهي. اوهان جيڪي ڪجهه ڪيو آهي سو چڱو نه ڪيو اٿو.“

6 پوءِ هو وڃي انهن کي پهتو ۽ کين ساڳيا ئي لفظ چيائين. 7 تڏهن هنن چيس ته ”اسان جا آقا! اوهين اهڙيون ڳالهيون چو ٿا چئو؟ خدا نه ڪري جو توهان جا ٻانها اهڙو ڪم ڪن.“ 8 اوهان کي خبر آهي ته جيڪي پيسا اسان کي پنهنجن ٻورن جي منهن ۾ پيل مليا هئا، سي به اسان ڪنعان جي ملڪ مان موٽائي اوهان وٽ آندا، ته پوءِ اهو ڪيئن ٿي سگهي ٿو جو اسين اوهان جي مالڪ جي گهر مان چاندي يا سون چورايون؟ 9 سائين، جيڪڏهن اسان مان ڪنهن

۾ اوهان جي جان بچائڻ لاءِ هتي موڪليو. ⑥ هي ڏڪار جو اڃا پيو سال آهي، پر اڃا پنج سال پيا به اهڙا آهن جن ۾ نڪو هر هلندو، نڪو لاريو پوندو. ⑦ تنهنڪري خدا مون کي اوهان کان اڳ ۾ موڪليو ته جيئن هو اوهان کي هن عجيب و غريب نموني سان حياتي بخشي ۽ زمين تي اوهان لاءِ باقي بچيل نسل قائم رکي. ⑧ سو اوهان نه پر خدا مون کي هيڏانهن موڪليو. هن مون کي بادشاهه جو هڪ اعليٰ عملدار بڻايو. هن مون کي بادشاهه جي سڄي گهر جو مالڪ ۽ مصر جي سڄي ملڪ تي حاڪم ڪيو آهي.

⑨ هاڻي اوهين جلد منهنجي پيءُ ڏانهن وڃو ۽ کيس هي پيغام ڏيو: اوهان جو پٽ يوسف چوي ٿو ته 'خدا مون کي سڄي مصر جو مالڪ ڪيو آهي. بنا دير جي مون وٽ هليا اچو. ⑩ توهين گُشن جي علائقي ۾ اچي رهو ته جيئن توهين، توهان جا پٽ، پوتا، توهان جون رڙون پڪريون، ڍور ڍڳا ۽ ٻيو جيڪي ڪجهه به توهان وٽ آهي سو مون کي ويجهو ٿئي. ⑪ اتي آءُ اوهان جي سنڀال پيو لهندس. جيئن ته اڃا ڏڪار جا پنج سال پيا به آهن، سو متان توهين، توهان جو خاندان ۽ ٻيا جيڪي توهان وٽ آهن سي ڪنگال ٿي پئو.'

⑫ يوسف پنهنجي ڀائرن کي وڌيڪ چيو ته 'هاڻ اوهين ۽ منهنجو پيءُ بنيامين پنهنجين اکين سان ڏسو ٿا ته آءُ يوسف ٿي اوهان سان ڳالهايان ٿو. ⑬ مصر ۾ جيڪو منهنجو شان و شوڪت آهي ۽ پيو به جيڪي ڪجهه ڏنو اٿو، سو سڀ منهنجي پيءُ کي بيان ڪري ٻڌائجو. هاڻ اوهين جلدي وڃو ۽ منهنجي پيءُ کي هتي وٺي اچو.'

⑭ پوءِ يوسف پنهنجي پيءُ بنيامين کي پاڪر پائي رنو ۽ بنيامين به کيس پاڪر پائي رنو. ⑮ هو پنهنجن سڀني ڀائرن سا روئي مليو ۽ کين چمپائين. تنهن کان پوءِ سندس ڀائر سائس ڳالهيون ڪرڻ لڳا. ⑯ جڏهن اها خبر بادشاهه جي محلات پهتي ته يوسف جا ڀائر

آيا آهن، تڏهن بادشاهه ۽ سندس عملدار ڏاڍا خوش ٿيا. ⑰ بادشاهه يوسف کي چيو ته 'تون پنهنجن ڀائرن کي چئه ته هو پنهنجا وھت لڏي جلدي ڪنعان جي ملڪ ڏانهن موٽي وڃن. ⑱ پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجن گهر وارن کي هتي وٺي اچن. آءُ انهن کي مصر جي ملڪ جون ڀلي ۾ پليون شيون ڏيندس ۽ اهي هن ملڪ ۾ مزي سان زندگي گذاريندا. ⑲ تون هنن کي هي به چئه ته هو پنهنجين زالن ۽ ٻارن لاءِ مصر جي ملڪ مان گاڏيون ڪاهي وڃن ۽ پنهنجي پيءُ کي به ساڻ وٺي موٽي اچن. ⑳ اهي پنهنجي مال ملڪيت جو فڪر نه ڪن، چوٽه مصر ملڪ جون سموريون ڀلي ۾ پليون شيون انهن جي لاءِ آهن.'

㉑ سو يعقوب جي پٽن ائين ٿي ڪيو. يوسف فرعون جي حڪم موجب کين گاڏيون ۽ رستي جي لاءِ سمر ڏنو. ㉒ هن انهن مان هر هڪ کي هڪ هڪ ڪپڙن جو وڳو ڏنو، پر بنيامين کي *ٽي سؤ چانديءَ جا سڪا ۽ پنج وڳا ڏنائين. ㉓ هن پنهنجي پيءُ ڏانهن مصر

ته پوءِ اسين وينداسين، ڇاڪاڻ ته جيستائين اسان جو ننڍو پيءُ اسان سان نه هوندو، تيستائين اسين انهيءَ ماڻهوءَ جي سامهون وڃي نه سگهنداسين. ⑳ تڏهن اوهان جي ٻانهي منهنجي پيءُ اسان کي چيو ته 'اوهان کي خبر آهي ته منهنجيءَ زال راحل کي مون مان به ٽي پٽ ڄاوا. ㉑ انهن مان هڪڙو ته مون کي ڇڏي هليو ويو. مون چيو ته هن کي ضرور ڪنهن جهنگلي جانور ڦاڙي کائي ڇڏيو هوندو، چوٽه وري کيس ڪونه ڏنو اٿم. ㉒ جيڪڏهن اوهين هن کي به مون وٽان وٺي ويندا ۽ مٿس ڪا آفت آئي ته پوءِ اوهين مون پيرسن ماڻهوءَ کي انهيءَ غم ۾ قبر داخل ڪندا.'

㉓-㉔ سو هاڻي جيڪڏهن آءُ اوهان جي ٻانهي پنهنجي پيءُ وٽ ويندس ۽ چوڪر اسان سان نه هوندو ته جڏهن منهنجو پيءُ، جنهن جو هن چوڪر ۾ ساڻهه آهي، سو ڏسندو ته چوڪر اسان سان ڪونهي تڏهن هو مري ويندو. پوءِ اسين توهان جا ٻانهي پنهنجي پيرسن پيءُ اوهان جي ٻانهي کي انهيءَ غم ۾ قبر داخل ڪنداسون. ㉕ ٻي ڳالهه هيءُ آهي ته آءُ اوهان جو ٻانهو انهيءَ چوڪر جي لاءِ پنهنجي پيءُ وٽ ضامن پيو هوس. مون کيس چيو هو ته 'جيڪڏهن آءُ هن کي موٽائي توهان وٽ نه آڻيان ته پوءِ آءُ عمر پر توهان جو ڏوهاري ٿيندس. ㉖ تنهنڪري هاڻي منهنجو عرض آهي ته آءُ اوهان جو ٻانهو هن چوڪر جي عيوض پنهنجي آقا جو غلام ٿي رهان ۽ چوڪر پنهنجن ڀائرن سان موٽي وڃي. ㉗ ڇاڪاڻ ته جيڪڏهن چوڪر مون سان نه هوندو ته پوءِ آءُ ڪهڙو منهن ڪٿي پنهنجي پيءُ وٽ ويندس؟ خدا نه ڪري جو مون کي اها مصيبت ڏسڻي پوي جيڪا منهنجي پيءُ تي ايندي.'

يوسف جو پاڻ کي ظاهر ڪرڻ

45 ① يوسف پنهنجن نوڪرن جي اڳيان پاڻ کي جهلي نه سگهيو ۽ رڙ ڪري کين چيائين ته 'سڀيئي ٻاهر هليا وڃو.' سو جڏهن يوسف پاڻ کي پنهنجن ڀائرن ۾ ظاهر ڪيو، تڏهن اتي پيو ڪوبه ماڻهو موجود ڪونه هو. ② يوسف ايترو ته زور سان رنو جو مصرين ٻڌي ورتو ۽ اها خبر وڃي مصر جي بادشاهه جي محلات ۾ پهتي. ③ يوسف پنهنجن ڀائرن کي چيو ته 'آءُ يوسف آهيان. ڇا منهنجو پيءُ اڃا جيئرو آهي؟' پر سندس ڀائر ڪابه ورندي ڏيئي نه سگهيا، ڇو جو هو سندس اڳيان گهٽائجي ويا.

④ پوءِ يوسف پنهنجن ڀائرن کي چيو ته 'پلائي ڪري منهنجي ويجهو اچو.' جڏهن هو ويجهو آيس تڏهن چيائين ته 'آءُ اوهان جو پيءُ يوسف آهيان جنهن کي اوهان وڪڻي مصر ۾ پهچائي ڇڏيو. ⑤ هاڻي فڪر نه ڪريو، نڪي پنهنجيءَ دل ۾ پریشان ٿيو ته اوهان مون کي هيڏانهن وڪيو. اصل ۾ خدا ئي مون کي اوهان کان اڳ

*ٽي سؤ چانديءَ جا سڪا: اٽڪل ساڍا ٽي ڪلوگرام چاندي.

چوٿون پٽ يهوداه هو جنهن جا پٽ هي هئا: شيلاه، فارص ۽ زارح. پر يهوداه جا ٻه ٻيا پٽ عير ۽ اونان اڳ ۾ ئي ڪنعان جي ملڪ ۾ مري ويا هئا. فارص جا پٽ حصرون ۽ حمول هئا. ¹³ سندس پنجون پٽ اسڪار هو جنهن جا پٽ هي هئا: تولع، فووه، يسوب ۽ شمرون. ¹⁴ سندس ڇهون پٽ زبولون هو جنهن جا پٽ هي هئا: سرد، ايلون ۽ يخليل. ¹⁵ اهي سڀئي لياہ جو اولاد آهن جيڪي کيس فدان آرام ۾ سندس ڌيءَ ديناہ سوڌا يعقوب مان ڄاوا. اهي جملي ٽيٽيهه ڄڻا هئا. ¹⁶ يعقوب کي لياہ جي ٻانهيءَ مان ٻيا پٽ به هئا. سندس پهريون پٽ گد هو جنهن جا پٽ هي هئا: صفيان، حگي، سوني، اصبان، عيري، ارودي ۽ اربلي. ¹⁷ سندس ٻيو پٽ آشر هو جنهن جا پٽ هي هئا: يمنہ، ايشواہ، ايشوي، بريعاه ۽ سندن ٻيڻ سره. بريعاه جا پٽ حبر ۽ ملڪي ايل هئا. ¹⁸ اهي سڀئي زلفاه جو اولاد آهن، جيڪا لابن پنهنجي ڌيءَ لياہ کي ٻانهي ڪري ڏني هئي. اهي جملي سورهن ڄڻا هئا.

¹⁹ يعقوب کي سندس زال راخل مان يوسف ۽ بنيامين نالي پٽ هئا. ²⁰ مصر جي ملڪ ۾ يوسف کي اون شهر جي مذهبي اڳواڻ فوطيفرع جي ڌيءَ آسناٽ مان منسي ۽ آفرائيم ڄاوا. ²¹ بنيامين جو اولاد هي هو: بلع، بڪر، اشبيل، گيرا، نعمان، آخي، روش، مفيم، حُفيم ۽ آرد. ²² اهي جملي چوڏهن ڄڻا راخل مان يعقوب جو اولاد هئا. ²³ يعقوب کي راخل جي ٻانهيءَ مان ٻيا پٽ به هئا. سندس پهريون پٽ دان هو جنهن جو پٽ حُشام هو. ²⁴ سندس ٻيو پٽ نفتالي هو جنهن جا پٽ هي هئا: يحصي ايل، گوني، يصر ۽ شليم. ²⁵ اهي پٽ بلهه مان آهن، جيڪا لابن پنهنجي ڌيءَ راخل کي ٻانهي ڪري ڏني هئي. اهي جملي ست ڄڻا هئا. ²⁶ يعقوب جي ٺُهن کان سواءِ سندس پنهنجو اولاد جو ساڻس گڏ مصر ۾ آيو، سي جملي چاهڻ ڄڻا هئا. ²⁷ يوسف کي ٻه پٽ مصر ۾ ڄاوا هئا. اهڙيءَ طرح يعقوب جي ڪٽنب جا سڀئي ماڻهو جيڪي مصر ۾ آيا سي ستر ڄڻا هئا.

يعقوب ۽ سندس ڪٽنب جو مصر ۾ پهچڻ

²⁸ يعقوب پاڻ کان اڳي يهوداه کي يوسف ڏانهن موڪليو ته گُشن جو رستو معلوم ڪري اچي. پوءِ جڏهن اهي گُشن جي علائقي ۾ اچي پهتا، ²⁹ تڏهن يوسف به پنهنجي گاڏي تيار ڪرائي پنهنجي پيءُ سان ملڻ لاءِ گُشن ڏانهن ويو. جڏهن يوسف کيس ڏٺو ته پاڪر کڻي وڌائينس ۽ گچ دير تائين پئي رنو. ³⁰ تڏهن يعقوب يوسف کي چيو ته ”مون تو کي جيئرو جاڳندو اچي ڏٺو آهي، سو هاڻي منهنجو موت اچي ته پلي اچي.“

³¹ پوءِ يوسف پنهنجن ڀائرن ۽ پنهنجي پيءُ جي باقي خاندان کي چيو ته ”آءٌ وڃي ٿو فرعون بادشاهه کي ٻڌايان ته منهنجا ڀائر ۽

جي عمدين شين سان لڏيل ڏهه گڏهه ۽ سندس مسافريءَ لاءِ اناج، روت ۽ سيڌي سامان سان لڏيل ڏهه گڏهيون موڪليون. ²⁴ پوءِ هن پنهنجن ڀائرن کي روانو ڪيو. رواني ٿيڻ وقت کين چيائين ته ”ڏسو، مٿان رستي تي پاڻ ۾ وڙهو.“

²⁵ سو هو مصر مان روانا ٿيا ۽ ڪنعان جي ملڪ ۾ پنهنجي پيءُ يعقوب وٽ پهتا. ²⁶ هنن کيس ٻڌايو ته ”يوسف اڃا جيئرو آهي ۽ مصر جي سڄي ملڪ جو حاڪم آهي.“ اهو ٻڌي يعقوب واٽرو ٿي ويو ۽ کيس هنن جي ڳالهين تي يقين نه آيو. ²⁷ پر جڏهن هنن اهي سڀ ڳالهيون جيڪي يوسف کين چيون هيون سي کيس ٻڌايون ۽ جڏهن هن اهي گاڏيون ڏنيون جيڪي يوسف کيس وٺي اچڻ لاءِ موڪليون هيون، تڏهن سندن پيءُ يعقوب ۾ وري ساهه پيو. ²⁸ يعقوب چيو ته ”هاڻي مون کي خاطري ٿي ته منهنجو پٽ يوسف اڃا جيئرو آهي. هاڻي آءٌ مرڻ کان اڳي ئي وڃي کيس ڏسندس.“

يعقوب ۽ سندس ڪٽنب جو مصر ڏانهن وڃڻ

46 ¹ پوءِ يعقوب پنهنجو سڀ ڪجهه کڻي اتي روانو ٿيو. جڏهن هو بيرسيع ۾ آيو تڏهن پنهنجي پيءُ اسحاق جي خدا لاءِ قربانيون پيش ڪيائين. ² تڏهن خدا يعقوب سان رات جي وقت رويا ۾ ڳالهايو. هن کيس چيو ته ”اي يعقوب! اي يعقوب!“ هن جواب ڏنو ته ”جهو، آءٌ حاضر آهيان.“ ³ تڏهن هن چيس ته ”آءٌ خدا آهيان، تنهنجي پيءُ جو خدا. تون مصر وڃڻ کان نه گهٽيءَ، چوٽه آءٌ اتي تو منجهان هڪڙي وڏي قوم پيدا ڪندس. ⁴ آءٌ تو سان گڏ مصر هلندس ۽ آءٌ ئي وري تو کي موٽائي آڻيندس ۽ يوسف پنهنجن هٿن سان تنهنجيون اکيون بند ڪندو.“

⁵ پوءِ يعقوب بيرسيع مان روانو ٿيو. سو يعقوب جي پٽن پنهنجي پيءُ، پنهنجن ٻارن ۽ پنهنجين زالن کي انهن گاڏين ۾ چاڙهيو جيڪي فرعون يعقوب کي وٺي اچڻ لاءِ موڪليون هيون. ⁶ هنن پنهنجو چوپايو مال ۽ ٻيو سمورو سامان جيڪو ڪنعان جي ملڪ ۾ گڏ ڪيو هئائون، سو سڀ کڻي مصر ۾ آيا. يعقوب سان پنهنجو سمورو اولاد گڏ هو. ⁷ هو پنهنجي ڌيءَ، پٽن، پوتن ۽ پوتين، مطلب ته پنهنجي سڄي اولاد کي پاڻ سان گڏ مصر ۾ وٺي آيو.

يعقوب جو اولاد

⁸ اسرائيل يعني يعقوب جا پٽ جيڪي ساڻس گڏ مصر ۾ آيا، تن جا نالا هي آهن. سندس وڏو پٽ روبن هو ⁹ جنهن جا پٽ هي هئا: حنوك، فلو، حصرون ۽ ڪرمي. ¹⁰ سندس ٻيو پٽ شمعون هو جنهن جا پٽ هي هئا: يموئيل، يمين، اهد، يڪين، صُحر ۽ شاؤل جيڪو هڪڙي ڪنعاني عورت مان پيدا ٿيو هوس. ¹¹ سندس ٽيون پٽ لاوي هو جنهن جا پٽ هي هئا: گيرشون، قهات ۽ مراري. ¹² سندس

ڏڪار

13 ڏڪار ايترو ته سخت ٿي ويو جو سڄي ملڪ ۾ کائڻ لاءِ به ڪجهه نه بچيو. ڏڪار جي ڪري مصر ۽ ڪنعان ٻنهي ملڪن جا ڏاڍا برا حال اچي ٿيا. 14 مصر ۽ ڪنعان ملڪ کي جيڪو اناج وڪيو ويو هو، تنهن جي سموري رقم گڏ ڪري يوسف فرعون جي محل ۾ آڻي جمع ڪئي. 15 جڏهن مصر ۽ ڪنعان جي ماڻهن وٽان پيسو کڻي ويو، تڏهن سڀ مصري يوسف وٽ آيا ۽ چيائونس ته ”اسان کي کاڌو ڏي. توهان جي هوندي اسين چو مرون؟ اسان وٽان پيسو ڪپي ويو آهي.“ 16 تڏهن يوسف چين ته ”جيڪڏهن توهان وٽان پيسو ڪپي ويو آهي ته پوءِ پنهنجو چوپايو مال ڪاهي اچو. آءُ اوهان کي انهيءَ جي بدلي ۾ اناج ڏيندس.“ 17 سو هو پنهنجو چوپايو مال يوسف وٽ ڪاهي آيا. هن کين سندن گهوڙن، گڏهن، ڍورن ڍڳن ۽ ڍڙن پڪرين جي بدلي کاڌو ڏنو. اهو سڄو سال هو سندن سموري چوپائي مال جي عيوض انهن جي کاڌ خوراڪ جو پوراو ڪندو رهيو.

18 جڏهن اهو سال پورو ٿيو ته ٻئي سال هو وري وٽس آيا. هنن کيس چيو ته ”اسين پنهنجي آقا کان اها ڳالهه نه ٿا لڪايون ته اسان وٽان سمورو پيسو ڪپي ويو آهي ۽ اسان جو چوپايو مال به اوهان جو ٿي ويو آهي. هاڻ اسان وٽ اوهان لاءِ اسان جي سرن ۽ زمينن کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نه بچيو آهي.“ 19 سو اوهان جي هوندي اسين چو مرون ۽ اسان جي زمينن چو ناس ٿي وڃي. اسان کي ۽ اسان جي زمينن کي کاڌي جي عيوض خريد ڪر. اسين فرعون جا غلام ٿينداسين ۽ اسان جي زمين جو مالڪ به اهو ٿي ٿيندو. اسان کي اناج ڏيو ته مرڻ کان بچون ۽ بچ ڏيو ته جيئن اسان جي زمين ويران نه ٿئي.“ 20 سو يوسف مصر جي ساري زمين فرعون جي نالي تي خريد ڪئي، ڇاڪاڻ جو مصرين مان هر ڪنهن پنهنجي زمين وڪڻي ڇڏي، ڇو جو ڏڪار کين ڏاڍو هلاڪ ڪيو هو. اهڙيءَ طرح سڄي زمين به فرعون جي ٿي ويئي. 21 باقي رهيا ماڻهو، تن کي هن مصر جي هڪڙيءَ ڪنڊ کان وٺي ٻيءَ ڪنڊ تائين غلام بڻائي ڇڏيو. 22 پر مذهبي اڳواڻن جي زمين هن خريد نه ڪئي، ڇاڪاڻ جو مذهبي اڳواڻن کي فرعون کان وظيفو ملندو هو ۽ هو انهيءَ تي گذران ڪندا هئا. سو انهن کي پنهنجي زمين وڪڻڻ جي ضرورت پيش نه آئي. 23 پوءِ يوسف ماڻهن کي چيو ته ”اوهين ڏسو ٿا ته اڄ مون اوهان کي ۽ اوهان جي زمينن کي فرعون جي نالي تي خريد ڪيو آهي. سو اوهين پنهنجي لاءِ هتان هي بچ وٺو ۽ وڃي زمين ۾ پوکيو.“ 24 جڏهن فصل کڻو تڏهن پنهنجو حصو فرعون کي ڏجو. باقي بچا چار حصا پنهنجن جي بچ لاءِ، اوهين پنهنجي لاءِ، پنهنجي گهرائي لاءِ ۽ پنهنجن ٻارن جي کاڌ خوراڪ لاءِ رکجو.“ 25 هنن ورائيو ته ”توهان اسان جي جان بچائي آهي. اسان جي آقا جي اسان تي مهربانيءَ جي نظر رهي، اسين فرعون جا غلام رهنداسين.“ 26 سو يوسف مصر جي ملڪ لاءِ اهو قانون ٺاهي ڇڏيو ته فصل جو پنهنجو حصو فرعون

منهنجي پيءُ جو خاندان، جيڪي ڪنعان جي ملڪ ۾ رهندا هئا سي مون وٽ اچي ويا آهن. 32 اهي ماڻهو ڌنار آهن ۽ مال چاريندا آهن. انهن پنهنجا ڍور ڍڳا، ڍورن پڪريون ۽ ٻيو به جيڪي وٽن هو سو آندو آهي.“ 33 جڏهن فرعون اوهان کي سڏائي ۽ پڇي ته ’اوهان جو ڌنڌو ڪهڙو آهي؟‘ 34 تڏهن اوهين جواب ۾ چئجوس ته ’اسين توهان جا ٻانهن پنهنجن ابن ڏاڏن وانگر ننڍڻن کان وٺي اڄ ڏينهن تائين مال چاريندا رهيا آهيون.‘ پوءِ هو اوهان کي گشتن جي علائقي ۾ رهڻ ڏيندو.“ انهيءَ جو سبب هي آهي جو مصر جا ماڻهو ڌنارن کان ڪراهن ڪندا هئا.

47 1 سو يوسف پنهنجن ڀائرن مان پنهنجن چئن کي ساڻ ڪري فرعون وٽ آيو ۽ اندر وڃي کيس ٻڌايائين ته ”منهنجو پيءُ، منهنجا ڀائر، سندن ڍور ڍڳا، ڍورن پڪريون ۽ ٻيو جيڪي وٽن آهي، تنهن سوڌا ڪنعان جي ملڪ مان آيا آهن ۽ هاڻي هو گشتن جي علائقي ۾ آهن.“ 2 پوءِ هن پنهنجن ڀائرن کي وٺي آڻي فرعون جي اڳيان حاضر ڪيو. 3 فرعون يوسف جي ڀائرن کان پڇيو ته ”اوهان جو ڌنڌو ڪهڙو آهي؟“ هنن فرعون کي جواب ڏنو ته ”اسين تنهنجا ٻانهن پنهنجن ابن ڏاڏن وانگر ڌنار آهيون.“ 4 هنن فرعون کي ائين به چيو ته ”اسين هن ملڪ ۾ ڪجهه وقت رهڻ لاءِ آيا آهيون، ڇو ته ڪنعان جي ملڪ ۾ سخت ڏڪار آهي ۽ اتي توهان جن ٻانهن جي ڌنڌن لاءِ چارو ڪونهي. تنهنڪري هاڻي مهرباني ڪري پنهنجن ٻانهن کي گشتن جي علائقي ۾ رهڻ جي اجازت ڏي.“ 5 تڏهن فرعون يوسف کي چيو ته ”تنهنجو پيءُ ۽ تنهنجا ڀائر تو وٽ اچي ويا آهن. 6 مصر جو ملڪ پنهنجو اٿن. ڀلي ته هو گشتن جي علائقي ۾ رهن، جيڪو ملڪ جو ڀلي ۾ ڀلو ڀاڱو آهي. جيڪڏهن منجهن کي هوشيار ماڻهو هجن ته انهن کي منهنجي چوپائي مال جي سنڀال لاءِ مقرر ڪج.“

7 پوءِ يوسف پنهنجي پيءُ يعقوب کي اندر وٺي آڻي فرعون جي اڳيان بيهاريو. يعقوب فرعون لاءِ خير جي دعا گهري. 8 فرعون يعقوب کان پڇيو ته ”تنهنجي عمر ڪيتري آهي؟“ 9 يعقوب فرعون کي جواب ڏنو ته ”منهنجي زندگيءَ جي سفر جا ڏينهن هڪ سو ٽيهه سال آهن. منهنجي زندگيءَ جا ڏينهن ٿورا ۽ ڏکيا گذريا آهن. جيئن ڏينهن منهنجي ابن ڏاڏن زندگيءَ جي سفر ۾ گذاريا اوترا اڃا منهنجا ڪين ٿيا آهن.“ 10 پوءِ يعقوب موڪلائڻ وقت فرعون لاءِ خير جي دعا گهري وٽائس ٻاهر نڪري آيو. 11 يوسف پنهنجي پيءُ ۽ ڀائرن کي فرعون جي حڪم موجب مصر جي ملڪ ۾ سڀ کان ڀلي زمين يعني رعسميس شهر ۾ آباد ڪيو ۽ اها زمين سندن قبضي ۾ ڏنائين. 12 يوسف پنهنجي پيءُ، پنهنجن ڀائرن ۽ پنهنجي پيءُ جي سڄي خاندان ۽ سندن ٻارن اهر کاڌ خوراڪ ڏيئي سندن پرورش ڪرڻ لڳو.

⑧ پوءِ يعقوب جڏهن يوسف جي پٽن کي ڏٺو تڏهن پڇيائينس ته ”هي ڇوڪرا ڪير آهن؟“ ⑨ يوسف ورندي ڏنس ته ”هي منهنجا پٽ آهن، جيڪي خدا مون کي هتي مصر ۾ ڏنا آهن.“ يعقوب چيس ته ”انهن کي مون وٽ وٺي اچ ته کين خير جي دعا ڏيان.“ ⑩ جيئن ته يعقوب جي ديد سندس عمر جي ڪري گهٽجي ويئي هئي، سو هو چڱيءَ طرح ڏسي نه ٿي سگهيو. تنهنڪري يوسف چوڪرن کي وٽس ويجهو وٺي آيو ۽ هن کين پاڪر پائي چميو. ⑪ پوءِ يعقوب يوسف کي چيو ته ”مون کي ته تنهنجي به منهن ڏسڻ جي اميد ڪانه هئي پر ڏس، خدا مون کي تنهنجو اولاد به ڏيکاريو.“ ⑫ تڏهن يوسف انهن کي سندس گوڏن تان پري ڪيو ۽ پاڻ سندس اڳيان زمين تائين جهڪيو. ⑬ پوءِ يوسف افرائيم کي پنهنجي ساڄي هٿ سان وٺي يعقوب جي کاٻي پاسي بيهاريو ۽ منسيءَ کي پنهنجي کاٻي هٿ سان وٺي يعقوب جي ساڄي پاسي آڻي بيهاريو. ⑭ پر يعقوب پنهنجو ساڄو هٿ ڊگهيري افرائيم جي مٿي تي رکيو، توڙي جو هو ننڍو هو ۽ پنهنجو کاٻو هٿ قبيري منسيءَ جي مٿي تي رکيائين، توڙي جو منسي وڏو هو. ⑮ هن يوسف کي خير جي دعا ڏيندي چيو ته

”اهو خدا جنهن جي راهه تي

منهنجو پيءُ اسحاق ۽ منهنجو ڏاڏو ابراهيم هلندا رهيا آهن،

اهو خدا جنهن اڄ ڏينهن تائين

عمر ۾ منهنجي نگهباني پئي ڪئي آهي،

⑯ سو شال هنن چوڪرن کي پنهنجي برڪت عطا ڪري!

شل خداوند جو ملائڪ مون جيان کين هر مصيبت کان بچائي!

شل منهنجو ۽ منهنجي پيءُ ڏاڏي اسحاق ۽ ابراهيم جو نالو

هنن جي وسيلي قائم رهي،

شل هو ڌرتيءَ تي وڏي راج ٿين!

⑰ جڏهن يوسف ڏٺو ته سندس پيءُ پنهنجو ساڄو هٿ افرائيم جي مٿي تي رکيو آهي، تڏهن هو ناراض ٿيو. هن پنهنجي پيءُ جي هٿ کي ورتو، انهيءَ لاءِ ته اهو افرائيم جي مٿي تان کڻي منسيءَ جي مٿي تي رکي. ⑱ انهيءَ سان گڏ پنهنجي پيءُ کي چيائين ته ”اٿين نه بابا! پنهنجو ساڄو هٿ هن جي مٿي تي رک چو ته هي وڏو آهي.“ ⑲ پر پنس انڪار ڪندي چيو ته ”آءُ ڄاڻان ٿو منهنجا پٽ! آءُ ڄاڻان ٿو. منسيءَ به وڏي راج وارو ٿيندو، هي به سردار ٿيندو. تڏهن به سندس ننڍو پيءُ افرائيم کانئس وڌيڪ ٿيندو ۽ هن جي اولاد مان گهڻيون ئي قومون پيدا ٿينديون.“ ⑳ سو هن انهيءَ ڏينهن کين هي چوندي خير جي دعا ڏني ته ”بني اسرائيل ٻين لاءِ خير جي دعا گهرڻ مهل هيئن چوندا ته ”شل خدا تو کي افرائيم ۽ منسيءَ جهڙو

بادشاهه کي ملي. اهو قانون اڄ ڏينهن تائين هلندو ٿو اچي. رڳو مذهبي اڳواڻن جي زمين فرعون جي ڪانه ٿي.

⑳ بني اسرائيل مصر ملڪ جي گشمن علائقي ۾ رهي پيا. اتي هنن ملڪيت ٺاهي ۽ وڌندا ويجهندا ويا. ㉑ يعقوب مصر جي ملڪ ۾ سترهن سال جيئرو رهيو. سو يعقوب جي ڪل عمر هڪ سؤ ستيتاليهه سال هئي. ㉒ جڏهن يعقوب جي وفات جو وقت ويجهو آيو تڏهن پنهنجي پٽ يوسف کي پاڻ وٽ گهرائي چيائين ته ”جيڪڏهن تنهنجي مهربانيءَ جي نظر مون تي آهي ته پنهنجو *هٿ منهنجي ران جي هيٺان رکي ڇڻه ته تون مون سان مهرباني ۽ وفاداريءَ جو سلوڪ ڪندي مون کي مصر ۾ دفن نه ڪندين. ㉓ پر جڏهن آءُ وڃي پنهنجن وڏن سان ملان، تڏهن مون کي مصر مان کڻي وڃي اتي دفن ڪجانءِ جتي هو دفن ٿيل آهن.“ يوسف جواب ڏنس ته ”جيئن اوهين چئو ٿا تيئن ئي ڪندس.“ ㉔ يعقوب چيس ته ”مون سان قسم ڪن،“ تڏهن يوسف ساڻس قسم ڪيو. پوءِ يعقوب پنهنجي ڪت جي سيرانديءَ تي مٿو جهڪائي سجدو ڪيو.

منسي ۽ افرائيم کي دعا

48 ① ڪجهه ڏينهن کان پوءِ ڪنهن اچي يوسف کي ٻڌايو ته ”تنهنجو پيءُ بيمار آهي.“ سو هو پنهنجا ٻيٽي پٽ منسي ۽ افرائيم پاڻ سان وٺي يعقوب سان ملڻ ويو. ② جڏهن يعقوب کي ٻڌايو ويو ته ”توهان جو پٽ يوسف توهان وٽ اچي ٿو،“ تڏهن يعقوب همت ڪري هنڌ تي اٿي ويٺو. ③ يعقوب يوسف کي چيو ته ”قادر مطلق خدا ڪنعان جي ملڪ ۾ لوز شهر وٽ مون کي ڏيکاري ڏيئي برڪت ڏني هئي. ④ مون کي چيو هئائين ته ”آءُ تو کي گهڻو اولاد ڏيندس، ايترو جو تنهنجو اولاد گهڻيون ئي قومون ٿي پوندو. آءُ تو کان پوءِ هيءَ زمين تنهنجي اولاد کي هميشه لاءِ ڏيئي ڇڏيندس.“

⑤ يعقوب وڌيڪ چيس ته ”هاڻي تنهنجا ٻه پٽ افرائيم ۽ منسي جيڪي مصر جي ملڪ ۾ منهنجي اچڻ کان اڳ ۾ تو کي ڄاوا، سي منهنجا آهن. اهي روبن ۽ شمعون وانگر منهنجا آهن. ⑥ پر هنن کان پوءِ جيڪي ٻار تو کي ڄمندا سي تنهنجا ٿيندا. اهي پنهنجي ڀائرن منسي ۽ افرائيم جي نالي واري ميراث ۾ شامل هوندا. ⑦ افرائيم ۽ منسي انهيءَ لاءِ منهنجا ٿيندا جو آءُ جڏهن فدان آرام مان آيس پئي ۽ اڃا فرات کان ٿورو پريرو هوس ته اتي ڪنعان جي ملڪ ۾ منهنجي ڏسندي راڄل وات ۾ ئي وڌيڪ ڪنهن ٻار ڄڻ بنا مري ويئي. سو مون کيس افرات واري رستي تي دفن ڪيو.“ افرات کي بعد ۾ بيت لحم سڏيو ويو.

*هٿ منهنجي ران جي هيٺان رکي ڇڻه: انهيءَ دور ۾ اهڙيءَ طرح پڪو قسم ڪيو ويندو هو.

① يوسف کي خير جي دعا ڏيندي: افرائيم ۽ منسيءَ کي دعا ڏيندي يعقوب جن ته يوسف کي دعا ڏيئي رهيو هو.

9 بيشڪ اي منهنجا پٽ يهوداه! تون اهڙو جوان شينهن آهين، جيڪو شڪار کي ماري اتان هليو تو اچين، ۽ لپتي ڪري سمهين تو رهين، هاڻ ڪير آهي جيڪو تو کي اتاري سگهي؟
10 تنهنجي اولاد مان بادشاهي ڪڏهن ختم ڪين ٿيندي، اهي پيڙهي به پيڙهي پيا راج ڪندا، ۽ انهيءَ جي تڪميل سندن حقيقي حاڪم جي اچڻ سان ٿيندي، جنهن جي اڳيان قومن جو سر جهڪندو.

11 تنهنجي اولاد جي انگورن جون عمديون وليون ايتريون ته جهجهيون ٿينديون، جو اهي لاپرواهيءَ سان پنهنجا بڪايل گڏهه انهن وٽين سان ٻڏي ڇڏيندا.

بلڪ وٽن ڍاڪ جي ڳاڙهي رس ايتري ته جهجهي هوندي، جو اهي پنهنجو لباس انهيءَ سان ڌوئي ڇڏيندا.

12 گهڻي مٽي جي پيڻ ڪري انهن جا نين چمڪندڙ هوندا، ۽ گهڻي ڪير جي پيڻ ڪري انهن جا ڏند صفا اڇا هوندا.

13 اي زبولون! تنهنجو اولاد سمنڊ جي ڪناري تي پيو رهندو، هاڻو، انهيءَ ڪناري تي جيڪو جهازن جو بندرگاهه ٿيندو. سندن علائقي جي سرحد وڏي صيدا تائين وڃي پهچندي.

14 اي اسڪار! تنهنجو اولاد اهڙي مضبوط گڏهه جيان ٿيندو، جنهن جي پٺيءَ تي پورا هجن تڏهن به اهو لپتيل رهي. پر جڏهن هو ڪا چڱي آرامگاهه يا ڪا دلپسند زمين ڏسندا، تڏهن ڪلهي تي بار کڻڻ لاءِ پنهنجو ڪلهو جهڪائيندا، توڙي جو کين غلام بڻجي مجبوراً ڪم ڪرڻو پوي.

15 اي *دان! تنهنجو اولاد مون اسرائيل جي ٻين قبيلن وانگر، پنهنجي ماڻهن جي عدالت پاڻ ڪندو.

16 جيتوڻيڪ تنهنجو اولاد شمار ۾ ڪٿي گهٽ هوندو، پر اهو نانگ، هاڻو، اهڙي ڪپر نانگ جيان خطرناڪ ٿيندو، جيڪو رستي ويندڙ گهوڙي کي پٺيان اهڙو ڏنگ ٿو هڻي، جو ان جو سوار وڃي پٺتي ٿو ڪري.

18 اي خداوند! ڇڏائجن لاءِ آءٌ تنهنجي ئي راهه پيو نهاريان.

ڪري!“ سو هن افرائيم کي منسيءَ تي اوليت ڏني. 21 پوءِ يعقوب يوسف کي چيو ته ”ڏس، هاڻي آءٌ مرڻ تي آهيان. پر خدا اوهان سان هوندو ۽ هو اوهان کي وري پنهنجن ابن ڏاڏن جي ملڪ ۾ موٽائي وٺي ويندو. 22 پيو ته آءٌ تنهنجي پائرن کان تو کي هڪڙي واڌاري حصي طور زمين جي اها پتي ڏيان ٿو جيڪا مون جنگ وسيلي امورين کان ڪسي هئي.“

يعقوب جون آخري ڳالهيون

49 1 يعقوب پنهنجن پٽن کي سڏائي چيو ته ”اوهين اچي گڏ ٿيو ته آءٌ اوهان کي ٻڌايان ته اچڻ وارن ڏينهن ۾ اوهان سان ڇا ٿيندو.

2 اي مون يعقوب جا پٽو! اچو، گڏ ٿي ٻڌو، هاڻو، پنهنجي پيءُ اسرائيل ڏانهن ڪن ڏيو.

3 اي روبن! تون منهنجو پهرينو پٽ آهين، هاڻو، تون منهنجي قوت ۽ طاقت جي ابتدا آهين.

4 تون وڏي عزت وارو ۽ وڏي طاقت وارو آهين. تنهن هوندي به تون ٻوڏ جي پاڻيءَ وانگر چڙواڳ آهين، سو تو کي وڏائي ڪڏهن به حاصل ڪين ٿيندي، چوٽه تو منهنجي هنڌ تي، هاڻو، پنهنجي پيءُ جي هنڌ تي چڙهي ان کي پليت ڪيو آهي.

5 اي شمعون ۽ لاري! اوهين ٻيئي ان ڳالهه ۾ به ڀائر آهيو، جو اوهان جون تلوارون ظلم جا هٿيار آهن.

6 آءٌ ڪڏهن به اوهان جي صلاح تي نه هلندس، هاڻو، اوهان جي منصوبن ۾ هرگز شامل نه ٿيندس، چوٽه ڪاوڙ ۾ اوهان ماڻهن کي قتل ڪيو آهي، ۽ پنهنجي خودسريءَ ۾ ڍڳن کي جڏو ڪيو اٿو.

7 لعنت هجي اوهان جي ڪاوڙ تي، جيڪا ڏاڍي تيز هئي. هاڻو، لعنت هجي اوهان جي چڙ تي، جيڪا بيحد سخت هئي. اوهان جو اولاد پنهنجي سڄيءَ قوم ۾ ڪٿو ڪٿو ڪيو ويندو، هاڻو، سندن ئي ملڪ ۾ کين چڙوچڙ ڪيو ويندو.

8 اي يهوداه! تنهنجا ڀائر تنهنجي واکاڻ پيا ڪندا، بلڪ تنهنجي بابي جو اولاد تنهنجي آڏو سر نواڻيندو. تنهنجي دشمنن جي گردن ۾ تنهنجا هٿ هوندا.

*دان: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”عدالت“.

19 اي *گد! تنهنجي اولاد تي ڏاڙيل اچي حملو ڪندا،
پر هو ڦري سندن مٿان ئي حملو ڪري کين پڇائي ڪيندا.

يعقوب جي وصيت

29 پوءِ يعقوب پنهنجي پٽن کي تاڪيد ڪري چيو ته ”هاڻي آءُ
وڃي پنهنجن سان گڏجڻ وارو آهيان. سو مون کي منهنجي ابن ڏاڏن
وٽ انهيءَ غار ۾ دفن ڪجو جيڪا عفرون جتيءَ جي بنيءَ ۾ آهي.
30 هاڻو، انهيءَ غار ۾ دفن ڪجو، جيڪا ڪنعان جي ملڪ ۾ ممريءَ
جي اڀرندي پاسي مڪفيله جي بنيءَ ۾ آهي. اها غار ڏاڏي ابراهيم
بنيءَ سوڌي عفرون جتيءَ کان قبرستان جي لاءِ خريد ڪري انهيءَ جو
قبضو ورتو هو. 31 اتي ڏاڏي ابراهيم ۽ ڏاڏيءَ ساره کي دفنايو ويو،
اتي ئي بابي اسحاق ۽ اما ربڪه کي دفنايو ويو ۽ اتي ئي مون پنهنجي
زال لياھ کي به دفن ڪيو. 32 انهيءَ بنيءَ واري غار ۾ مون کي
دفن ڪجو، جيڪا جتي قوم کان خريد ڪئي ويئي هئي.“ 33 جڏهن
يعقوب پنهنجن پٽن کي وصيت ڪري چڪو، تڏهن هن پنهنجون
تنگون هنڌ ۾ چڪيون ۽ دم ڏنائين. ائين هو وڃي پنهنجن سان گڏيو.

يعقوب جي تدفين

50 1 تڏهن يوسف پنهنجي پيءُ تي ڪري روئڻ لڳو ۽ کيس
چميائين. 2 پوءِ يوسف ملازم حڪيمن کي حڪم ڏنو
ته ”منهنجي پيءُ کي سرهاڻيون لايو.“ سو حڪيمن يعقوب کي
سرهاڻيون لائون. 3 انهيءَ ۾ پورا چاليهه ڏينهن لڳي ويا، چوته
سرهاڻيون لائڻ ۾ ايترا ئي ڏينهن لڳندا هئا. مصرين هن جي لاءِ
ستر ڏينهن سوڳ ملهاريو.

4 جڏهن سوڳ جا ڏينهن پورا ٿيا، تڏهن يوسف فرعون جي
محلات جي عملدارن کي چيو ته ”جيڪڏهن مون تي اوهان جي
مهربانيءَ جي نظر آهي ته مهرباني ڪري هيءَ ڳالهه فرعون جي
ڪن ۾ وجهو: 5 يوسف جي پيءُ کيس قسم ڪرائي چيو هو ته
’جيئن ته آءُ مرڻ تي آهيان، سو مون کي انهيءَ قبرستان ۾ دفن
ڪجانءِ جيڪو مون ڪنعان جي ملڪ ۾ پنهنجي لاءِ خريد ڪري
چڏيو آهي.‘ تنهنڪري مهرباني ڪري يوسف کي اجازت ڏيو ته
وڃي پنهنجي پيءُ کي دفن ڪري موٽي اچي.“ 6 فرعون چيو ته
”پلي وڃي پنهنجي پيءُ کي دفن ڪري، جيئن سندس پيءُ کيس
قسم ڪنائو هو.“

7 تڏهن يوسف پنهنجي پيءُ کي دفن ڪرڻ لاءِ روانو ٿيو. فرعون
جا سڀ عملدار، سندس محلات جا ناظم ۽ مصر ملڪ جا سڀ اڳواڻ
يوسف سان گڏجي هليا. 8 يوسف جو سمورو خاندان، سندس ڀائر
۽ سندس پيءُ جي گهر جا باقي ٻيا پاتي به ساڻس گڏجي هليا. هنن
فقط پنهنجا ٻار، رڍون، بڪريون ۽ ڍور ڍڳا ئي گڏن جي علامتي ۾

20 اي آشر! تنهنجي اولاد جي بني عمڊو اناج پيدا ڪندي.
هو اهڙو لذت طعام مهيا ڪندا،
جيڪو بادشاهن جي کائڻ لائق هوندو.

21 اي نفتالي! تنهنجو اولاد ان آزاد هرڻ جيان ٿيندو،
جيڪو ناهوڪا پڇڙا جڙيندو رهي ٿو.

22 اي يوسف! تون اهڙي ڦلدار وڻ جيان آهين،
جيڪو پاڻيءَ جي چشمي ڀرسان بيٺل هجي،
۽ جنهن جون ٽاريون پٽ جي مٿان پڪڙجي ويون هجن.
23 دشمن تيرانداز تنهنجي اولاد تي حملو ڪندا،
۽ تير هڻي هڻي هنن کي ڏاڍو ستائيندا.

24 پر ڏس، انهن دشمنن تي هنن جا تيرڪمان غالب ايندا،
چوڄو مون يعقوب جي قادر هٿان کين طاقت عطا ٿيندي.

هاڻو، کين انهيءَ ريڍار کان قوت ملندي،

جيڪو بني اسرائيل جو محافظ آهي.

25 اي يوسف! اهو منهنجو خدا ئي آهي،

جيڪو تنهنجي اولاد جي مدد پيو ڪندو.

هاڻو، قادر مطلق خدا مٿان آسمان مان برسات،

۽ هيٺان زمين مان کين چشمن جو پاڻي عطا ڪندو.

هو ٻارن توڙي چوپائي مال ۾

کين جهجهيون برڪتون عطا ڪندو.

26 اي منهنجا پٽ! قائم و دائم جبلن جي برڪتن کان به وڌيڪ

منهنجيون تو لاءِ خير و برڪت جون دعائون آهن.

شال اهي برڪتون تو يوسف مٿان اچي نازل ٿين،

جنهن کي پنهنجن ڀائرن مان اعليٰ ڪري چونديو ويو آهي.

27 اي بنيامين! تنهنجو اولاد بگهڙ جيان خطرناڪ ٿيندو.

صبح جو هو دشمنن کي چيري ڦاڙي ناس ڪندو،

۽ سانجهيءَ جو لُٽ جو مال ورهائيندو.“

28 بني اسرائيل جا ٻارهن قبيلا اهي ئي آهن ۽ سندن وڏن مان هر
هڪ کي يعقوب سندس لاءِ مناسب دعا ڏيندي اهي ئي ڳالهيون
چيون.

*گد: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”حملو ڪرڻ“.

↑ سرهاڻيون لائون: انهن ڏينهن ۾ مصر ۾ ڪي خاص سرهاڻيون تيار ڪري لاش کي لائون وينديون هيون، جنهن سان اهو صدين تائين محفوظ ٿي رهيو.

خدا جي ٻانهن ڪيو آهي. ”جڏهن يوسف کي اهو نياپو رسيو ته هن روئي ڏنو. ¹⁸ پوءِ هن جي ڀائرن به پاڻ وڃي سندس اڳيان مٿا ٽيڪيا ۽ کيس چيائون ته ”اسين توهان جا غلام آهيون.“
¹⁹ پر يوسف کين چيو ته ”ڊڄو نه، آءٌ ڪو خدا آهيان ڇا؟ ²⁰ اوهان برابر مون سان برائي ڪرڻ جو ارادو ته ڪيو هو پر خدا انهيءَ کي پلائي ۽ ۾ بدلائي ڇڏيو، انهيءَ لاءِ ته هو گهڻن ئي ماڻهن جي جان بچائي، جيئن اڄڪلهه ٿي رهيو آهي. ²¹ سو هاڻي ڊڄو نه. آءٌ اوهان جي ۽ اوهان جي ٻارن جي پرورش ڪندو رهندس.“ اهڙيءَ طرح هن کين خاطري ۽ دلداري ڏني.

يوسف جي وفات

²² يوسف پنهنجي پيءُ جي سڄي خاندان سميت مصر ۾ ئي رهڻ لڳو. هو هڪ سؤ ڏهه سال جيئرو رهيو. ²³ يوسف پنهنجي ننڍي پٽ افرائيم جا پٽ پوٽا به ڏنا ۽ پنهنجي وڏي پٽ منسيءَ جي پٽ مڪير جا ٻار به سندس هنج ۾ پليا. ²⁴ آخرڪار هڪ ڏينهن يوسف پنهنجي ڀائرن کي چيو ته ”هاڻي آءٌ مرڻ تي آهيان. پر خدا ضرور اوهان جي سار لهندو ۽ اوهان کي هن ملڪ مان ڪڍي انهيءَ ملڪ ۾ پهچائيندو جنهن جي ڏيڻ جو هن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم کنيو هو.“ ²⁵ پوءِ يوسف انهن کي قسم کڻائي چيو ته ”اوهين مون سان واعدو ڪريو ته جڏهن خدا اوهان کي ان ملڪ ڏانهن وٺي وڃي تڏهن اوهين منهنجا هڏا هتان پاڻ سان کڻي ويندءُ.“ ²⁶ اهڙيءَ طرح يوسف هڪ سؤ ڏهن سالن جي عمر ۾ وفات ڪئي. هنن سندس لاش کي صدين تائين محفوظ رکڻ لاءِ سرهاڻيون لائي تابوت ۾ وجهي مصر ۾ رکيو.

ڇڏيا. ⁹ گاڏين وارا ۽ گهوڙي سوار سڀيئي ساڻس گڏ ويا. سو هڪ وڏو انبوهه يوسف سان روانو ٿيو. ¹⁰ جڏهن اهي اتد علائقي جي ڳاهه ڳاهڻ واريءَ جاءِ وٽ پهتا، جا اردن درياءَ جي پرينءَ ڀر آهي، تڏهن اُتي هو دل ڌاريندڙ وڏي آواز ۾ رنا. يوسف اُتي پنهنجي پيءُ جي لاءِ ست ڏينهن سوڳ ڪيو. ¹¹ جڏهن ڪنعان ملڪ ۾ رهندڙ ماڻهن اهو اتد جي ڳاهه ڳاهڻ واري جاءِ وارو سوڳ ڏنو، تڏهن چوڻ لڳا ته ”مصري ڪيڏو نه سخت سوڳ ڪن ٿا!“ انهيءَ سبب انهيءَ جاءِ جو نالو *ايل مصرئيم پئجي ويو. اها جاءِ اردن درياءَ جي پرينءَ ڀر آهي. ¹² سو يعقوب جي پٽن ائين ئي ڪيو جيئن هن کين حڪم ڏنو هو. ¹³ هو سندس لاش کي ڪنعان جي ملڪ ۾ کڻي ويا. هنن کيس ممري جي اوڀر ۾ مڪفيلاه جي پنيءَ واري غار ۾ دفن ڪيو، جا ابراهيم پنيءَ سوڌي عفرون جتيءَ کان قبرستان جي لاءِ خريد ڪئي هئي. ¹⁴ يوسف پنهنجي پيءُ کي دفن ڪرڻ کان پوءِ پنهنجن ڀائرن ۽ ٻيا جيڪي سندس پيءُ کي دفن ڪرڻ لاءِ ساڻس گڏ ويا هئا، تن سميت موتي مصر ۾ آيو.

يوسف جو خاطري ڏيڻ

¹⁵ جڏهن يوسف جي ڀائرن ڏٺو ته سندن پيءُ مري ويو آهي، تڏهن چوڻ لڳا ته ”شايد هاڻي يوسف اسان سان دشمني ڪندو ۽ جيڪا بيچڙائي اسان هن سان ڪئي هئي تنهن جو اسان کان بدلو وٺندو.“
¹⁶ تنهنڪري هنن يوسف ڏانهن هڪڙو پيغام موڪليو ته ”توهان جي پيءُ مرڻ کان اڳ ۾ توهان لاءِ هڪڙي وصيت ڪئي هئي ته ¹⁷ تنهنجي ڀائرن تو سان بيچڙائي ڪندي جيڪو قصور ۽ ڏوهه ڪيو هو سو هاڻي پلائي ڪري کين بخشي ڇڏ.“ تنهنڪري هاڻي مهرباني ڪري اسان جو ڏوهه معاف ڪريو، جيڪو اسان توهان جي پيءُ جي

*ايل مصرئيم: يعني ”مصر جو سوڳ“.

خروج

توريت شريف جو ٻيو ڪتاب

تعارف

”خروج“ لفظ جو مطلب آهي ”روانگي“. اهو لفظ بني اسرائيل جي تواريخ ۾ هڪ اهم واقعي ڏانهن اشارو ڪري ٿو. اهو واقعو خدا جو بني اسرائيل کي غلاميءَ مان آزاد ڪرائي مصر ملڪ مان روانو ڪرڻ آهي. هن مقدس ڪتاب ۾ چار اهم ڳالهين بيان ڪيل آهن: 1. بني اسرائيل جو غلاميءَ مان آزاد ٿيڻ. 2. انهن جو سينا جبل ڏانهن سفر ڪرڻ. 3. خدا جو بني اسرائيل سان سينا جبل تي عهد ڪرڻ، جنهن عهد کين زندگي گذارڻ لاءِ اخلاقي، معاشرتي ۽ مذهبي قانون ڏنا. 4. بني اسرائيل جي پهرين عبادت گاهه يعني مقدس خيمي جي تعمير ۽ آرائش ۽ مقدس خيمي جي خدمتگار ڪاهنن ۽ خدا جي عبادت متعلق قاعدن ۽ قانون جو بيان. (”مقدس خيمو“ ۽ ”ڪاهن“ بابت وضاحت ”خاص لفظن جي سمجهاڻي“ ۾ ڏسو.) سڀني ڳالهين کان بالاتر، هي ڪتاب اهو بيان ڪري ٿو ته خدا غلام بڻايل بني اسرائيل کي آزادي ڏياري، کين هڪ قوم بڻايو ۽ کين مستقبل متعلق اميد ڏياري. هن ڪتاب ۾ مرڪزي انساني شخصيت حضرت موسيٰ جي آهي، جنهن کي خدا انهيءَ لاءِ چونڊيو ته سندس وسيلي پنهنجي قوم کي مصر مان ڪڍي ۽ انهيءَ جي ئي وسيلي کين پنهنجي شريعت عطا ڪري. هن ڪتاب جون گهڻي ڀاڱي مشهور آيتون اهي آهن جن ۾ شريعت جا ڏهه حڪم لکيل آهن. اهي آيتون باب 20 ۾ آهن.

ستاءُ

بني اسرائيل جو مصر مان آزاد ٿيڻ 1:1-21:15

1. مصر ۾ غلامي 1:1-22

2. حضرت موسيٰ جو ڄمڻ ۽ سندس ننڍپڻ 2:1-4:31

3. حضرت موسيٰ ۽ حضرت هارون جو مصر جي بادشاهه سان مهاڏو اٽڪائڻ 5:1-11:10

4. پهرين عيد فصح ۽ مصر مان روانگي 12:1-21:15

ڳاڙهي سمنڊ کان سينا جبل تائين سفر 15:22-27:18

شريعت ۽ عهد 19:1-24:18

مقدس خيمو ۽ عبادت لاءِ نصيحتون 25:1-38:40

داين فرعون کي ورائيو ته ”عبراني عورتون مصر جي عورتن وانگر نه آهن. اهي اهڙيون ته صحتمند آهن جو داين جي اچڻ کان اڳ ۾ ئي ويم ڪريو ڇڏين.“²⁰⁻²¹ انهيءَ ڳالهه جي ڪري خدا داين سان پلائي ڪئي ۽ سندن گهر آباد ڪيا، جو اهي خدا کان ڏينون هيون. سو ائين بني اسرائيل جي قوم وڌندي ۽ تمام گهڻي ٿيندي رهي.²² تنهن کان پوءِ فرعون پنهنجي سڀني ماڻهن کي حڪم ڏنو ته ”عبراني ۾ جيڪو پٽ ڄمي تنهن کي درياءَ ۾ اچايو ۽ جيڪا ڌيءَ ڄمي تنهن کي جيئرو ڇڏي ڏيو.“

موسيٰ جو ننڍپڻ

2 ان عرصي ۾ لاوي قبيلي جي هڪڙي ماڻهوءَ وڃي پنهنجي قبيلي جي هڪڙي عورت سان شادي ڪئي.² اها عورت پيٽ سان ٿي ۽ کيس پٽ ڄائو. جڏهن هن ڏٺو ته ٻار سهڻو آهي تڏهن کيس لڪائي رکيائين. ائين کيس ٽي مهينا گذري ويا.³ پر جڏهن کيس وڌيڪ لڪائي نه سگهي، تڏهن کان جو هڪڙو ٽوڪرو ٺاهيائين جنهن کي رال ۽ ڏامر لڳائي ٻار کي انهيءَ ۾ رکي اهو درياءَ جي ڪناري تي ٻوڙن ۾ رکي ڇڏيائين.⁴ انهيءَ ٻار جي پيٽ پري کان بيهي ڏسندي رهي ته هن سان ڇا ٿو ٿئي.

5 ان وقت فرعون جي ڌيءَ درياءَ تي وهڻن آئي. سندس ٻانهيون درياءَ جي ڪناري تي گهمڻ لڳيون. اوچتو فرعون جي ڌيءَ جي نظر انهيءَ ٽوڪري تي پئي. هن پنهنجي ٻانهيءَ کي موڪليو ته اهو ڪٿي اچي.⁶ جڏهن هن اهو کوليو ته ڏٺائين ته ان ۾ هڪ چوڪرو هو جيڪو رنو پئي. کيس انهيءَ ٻار تي رحم آيو ۽ چوڻ لڳي ته ”هي ڪنهن عبرانيءَ جو ٻار آهي.“

7 تڏهن ٻار جي پيٽ فرعون جي ڌيءَ کي چيو ته ”جيڪڏهن توهان چئو ته آءُ وڃي عبراني عورتن مان ڪنهن تڄ ڌارائيندڙ دائيءَ کي توهان وٽ وٺي اچان، جيڪا توهان جي لاءِ هن ٻار کي کير پيئاري.“⁸ فرعون جي ڌيءَ چيس ته ”پلي وڃ.“ تڏهن اها چوڪري ويئي ۽ انهيءَ ٻار جي ماءُ کي سڏي آئي.⁹ فرعون جي ڌيءَ هن کي چيو ته ”هن ٻار کي کڻي وڃي منهنجي طرفان ڀاءُ. آءُ تو کي انهيءَ جو اجورو ڏينديس.“ سو اها عورت انهيءَ ٻار کي کڻي ويئي ۽ کيس نپايائين.¹⁰ پوءِ جڏهن ٻار وڏو ٿيو تڏهن هوءَ کيس فرعون جي ڌيءَ وٽ وٺي آئي. هن کيس پنهنجو پٽ بڻايو ۽ سندس نالو موسيٰ رکيائين، جو چيائين ته ”مون هن کي پاڻيءَ مان ڪڍيو آهي.“

بني اسرائيل تي مصر ۾ ظلم

1 اسرائيل يعني يعقوب جا پٽ، جيڪي پنهنجي پنهنجي ڪٽنب کي وٺي ساڻس گڏجي مصر ۾ آيا، تن جا نالا هي آهن:² روبن، شمعون، لاوي ۽ يهوڏاه،³ اسڪار، زبولون ۽ بنيامين،⁴ دان، نفتالي، گڊ ۽ اشر.⁵ اهي سڀ ماڻهو جيڪي يعقوب جي نسل مان پيدا ٿيا سي ستر هئا. سندس پٽ يوسف اڳ ۾ ئي مصر ۾ هو.

6 وقت گذرڻ سان يوسف، سندس ڀائر ۽ انهيءَ پيڙهيءَ جا سڀئي ماڻهو فوت ٿي ويا.⁷ پر سندن نسل يعني اسرائيل جو اولاد ڦلدار ٿيندو ۽ گهڻو وڌندو رهيو. هو نهايت طاقت وارو ٿيو ۽ اهو ملڪ انهن سان ڀرجي ويو.

8 تڏهن مصر ۾ پئي *فرعون بادشاهه زور ورتو، جيڪو يوسف جي باري ۾ ڪجهه نه ڄاڻيندو هو.⁹ هن پنهنجي ماڻهن کي چيو ته ”ڏسو، بني اسرائيل جي قوم اسان کان شمار ۽ زور ۾ گهڻي وڌي ويئي آهي.¹⁰ تنهنڪري اچو ته ساڻن چالاڪيءَ سان هلون، متان اهي اڃا به وڌي وڃن ۽ پوءِ جڏهن ڪا جنگ لڳي تڏهن اهي وڃي اسان جي دشمنن سان گڏجي اسان سان وڙهن ۽ ملڪ مان نڪري وڃن.“¹¹ سو مصرين کين پيڙڻ لاءِ مٿن رکيائين مقرر ڪيا ته جيئن اهي کين بيگر ۾ وهائين. اهڙيءَ طرح هنن فرعون جي لاءِ ذخيروي ڪرڻ جا شهر پتوم ۽ رعسيس ڏيا.¹² پر جيئن جيئن مصري کين وڌيڪ تڪليفون ڏيڻ لڳا، تيئن تيئن اهي وڌندا ۽ ملڪ ۾ پکڙجندا ويا، ايتري قدر جو مصري بني اسرائيل کان ڊڄڻ لڳا.¹³ تڏهن هو بني اسرائيل کان سخت پورهيو ڪرائڻ لڳا.¹⁴ انهن کان گاري ۽ سرن ٺهرائڻ جو ڪم ۽ پنهنجين ٻنهن ۾ هر قسم جو ڪم سخت محنت سان ڪرائي، کين سندن حياتيءَ کان بيزار ڪري ڇڏيائون. انهن کان جيڪو به پورهيو ٿي ڪرايائون سو سخت ظلم سان ٿي ڪرايائون.

15 تڏهن مصر جي بادشاهه فرعون *عبراني عورتن جي داين کي پاڻ وٽ سڏايو، جن مان هڪڙيءَ جو نالو سفره ۽ ٻيءَ جو پوعاه هو.¹⁶ کين حڪم ڏنائين ته ”جڏهن اوهين عبراني عورتن کي ويم ڪرايو تڏهن اوهين ڏسو، جيڪڏهن پٽ ڄمي ته انهيءَ کي ماري ڇڏجو ۽ جي ڌيءَ ڄمي ته انهيءَ کي جيئرو ڇڏجو.“¹⁷ پر داينون خدا کان ڏينون ۽ جيئن بادشاهه حڪم ڏنو هون تيئن نه ڪيائون ۽ پٽن کي به جيئرو ڇڏي ڏنائون.¹⁸ تڏهن فرعون داين کي گهرائي چيو ته ”توهان ائين چو ڪيو جو پٽن کي به جيئرو ڇڏي ڏنو؟“¹⁹ تنهن تي

*فرعون: هي مصر ملڪ جي بادشاهن جو لقب هو، وڌيڪ تفصيل لاءِ ڏسو ”خاص لفظن جي سمجهائي“.

†عبراني: بني اسرائيل کي ”عبراني“ به سڏيو ويندو آهي.

‡موسيٰ: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ڪڍڻ“.

موسيٰ جو مديان ڏانهن پڇي وڃڻ

11 پوءِ جڏهن موسيٰ وڏو ٿيو ته هڪ ڏينهن ٻاهر پنهنجي هم قوم عبرانيين وٽ ويو، جتي سندن تڪليفون ڏٺائين. هن ڏنو ته هڪڙو مصري سندس هڪ عبراني ڀاءُ کي ماري رهيو هو. 12 موسيٰ هيڏانهن هوڏانهن نهاريو. جڏهن ڏٺائين ته اتي ٻيو ڪو ماڻهو ڪونهي تڏهن انهيءَ مصريءَ کي ماري سندس لاش واريءَ ۾ لڪائي ڇڏيائين. 13 ٻئي ڏينهن جڏهن وري ٻاهر نڪتو تڏهن ٻن عبرانيين کي پاڻ ۾ وڙهندو ڏٺائين. انهن مان جيڪو ناحق تي هو تنهن کي چيائين ته ”تون پنهنجي قوم واري کي ڇو ٿو ماري؟“ 14 هن چيس ته ”ڪنهن تو کي اسان جي مٿان حاڪم يا منصف مقرر ڪيو آهي؟ تون مون کي انهيءَ مصريءَ وانگر مارڻ ٿو چاهين ڇا؟“ اهو ٻڌي موسيٰ ڊڄي ويو ۽ دل ۾ چيائين ته ”ضرور اها ڳالهه ظاهر ٿي چڪي آهي.“ 15 فرعون جڏهن اها ڳالهه ٻڌي تڏهن موسيٰ کي مارتائڻ جو ارادو ڪيائين. پر موسيٰ فرعون وٽان پڇي ويو ۽ وڃي مديان جي علائقي ۾ رهڻ لڳو. هڪ ڏينهن جڏهن موسيٰ هڪڙي ڪوهه وٽ ويٺو هو 16 ته اتي مديان جي مذهبي اڳواڻ يثرو جون ست ئي ڌيئرون آيون. اهي ڪوهه مان پاڻي ڪڍي ڪونارين کي پرڻ لڳيون ته جيئن پنهنجي پيءُ جي ڌڻ کي پاڻي پيئارين. 17 ان وقت ڪجهه ڌنار اچي هنن کي اتان هٽائڻ لڳا. تڏهن موسيٰ اُٿي سندن مدد ڪئي ۽ سندن ڌڻ کي پاڻي پيئاريائين. 18 جڏهن اهي پنهنجي پيءُ وٽ موٽي آيون تڏهن هنن پڇين ته ”اڄ اوهين ايترو جلد ڪيئن آيون آهيو؟“ 19 هنن ٻڌائين ته ”هڪڙي مصريءَ اسان کي ڌنارن جي هٿان ڇڏايو ۽ اسان جي لاءِ پاڻي ڪڍي ڏيڻ کي پيئاريائين.“ 20 تڏهن هن پنهنجي ڌيئرن کي چيو ته ”اهو ماڻهو ڪٿي آهي؟ اوهين ڇو انهيءَ کي ڇڏي آيون آهيو؟ سڌي اڇوس ته ماني ڪاٽي.“ 21 پوءِ موسيٰ يثرو جي گهر ۾ رهڻ لڳو.

يثرو پنهنجي ڌيءَ صفوره موسيٰ کي پرڻائي ڏني 22 ۽ انهيءَ مان موسيٰ کي هڪڙو پٽ ڄائو جنهن جو نالو *گيرشوم رکيائين، جو چيائين ته ”آءٌ غير ملڪ ۾ ڌاريو هوس.“ 23 گهڻي عرصي گذرڻ کان پوءِ مصر جو اهو فرعون بادشاهه مري ويو ۽ ٻيو فرعون بادشاهه بڻيو. پر بني اسرائيل اڃا تائين غلاميءَ جي ڪري آهن پريندا ۽ روئندا ٿي رهيا. سندن روئڻ جيڪو غلاميءَ جي مصيبت جي ڪري هو، سو خدا تائين وڃي پهتو. 24 تڏهن خدا سندن دانهون ٻڌي پنهنجي انهيءَ عهد کي ياد ڪيو، جيڪو هن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان ڪيو هو. 25 خدا بني اسرائيل تي نظر ڪئي ۽ سندن سار لڏائين.

خدا جو موسيٰ کي سڏڻ

3 1 موسيٰ پنهنجي سموري يثرو جا ڌڻ چاريندو هو، جيڪو مديان جو مذهبي اڳواڻ هو. هڪ ڏينهن هو ڌڻ کي هڪليندو بيان جي پرئين پاسي خدا جي جبل سينا وٽ اچي پهتو. 2 هن کي اتي اوچتو خداوند جو وجود هڪڙي ٻوڙي جي وچ مان باهه جي شعلي وانگر نظر آيو. هن نهارِي ڏٺو ته ٻوڙي ۾ باهه پيئي پري، پر تڏهن به ٻوڙو سڙي رک نه ٿو ٿئي. 3 تڏهن موسيٰ سوچيو ته ”آءٌ ويجهو وڃي اهو عجيب نظارو ڏسان ته هي ٻوڙو سڙي رک ڇو نه ٿو ٿئي.“ 4 جڏهن خداوند ڏٺو ته هو ڏسڻ لاءِ ويجهو ٿو اچي، تڏهن خدا ٻوڙي منجهان ڪيس سڏي چيو ته ”اي موسيٰ! اي موسيٰ!“ موسيٰ ورائيو ته ”اڄهو، آءٌ حاضر آهيان.“ 5 خدا چيس ته ”وڌيڪ ويجهو نه اچ. پنهنجي پيرن مان جتي لاهه، چالاءِ جو جنهن جاءِ تي تون بيٺو آهين سا پاڪ زمين آهي.“ 6 وري چيائينس ته ”آءٌ تنهنجي پيءُ جو خدا ۽ ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب جو خدا آهيان.“ اهو ٻڌي موسيٰ پنهنجو منهن کڻي لڪايو، چالاءِ جو هو خدا ڏانهن نهارڻ کان ڊنو ٿي.

7 پوءِ خداوند چيس ته ”منهنجي قوم جيڪا مصر ۾ آهي، تنهن جي سخت مصيبت مون ڏٺي آهي. سندن رڪوالن جي سختيءَ جي ڪري سندن ڪيل دانهن ٻڌي اٿم. مون کي هنن جي ڏکڻ جي خبر آهي. 8 انهيءَ لاءِ ئي آءٌ نازل ٿيو آهيان ته هنن کي مصرين جي هٿان ڇڏائي، سندن ملڪ مان ڪڍي کين ٻئي ڪنهن چڱي ۽ وڏي ملڪ ۾ پهچايان جيڪو آسودو ۽ خوشحال هجي، يعني ڪنعانين، حثين، امورين، فرزين، حوين ۽ ييوسين جي ملڪ ۾. 9 ڇاڪاڻ ته بني اسرائيل جي دانهن مون تائين پهتي آهي ۽ جيڪو ظلم مصري هنن سان ڪري رهيا آهن سو به ڏٺو اٿم. 10 تنهنڪري هاڻي اچ ته آءٌ تو کي فرعون ڏانهن موڪليان ته جيئن تون منهنجي قوم بني اسرائيل کي مصر مان ڪڍي اچين.“

11 پر موسيٰ خدا کي چيو ته ”آءٌ ڪير ٿيندو آهيان جو فرعون وٽ وڃان ۽ بني اسرائيل کي مصر مان ڪڍي اچان؟“ 12 خدا ورائيس ته ”تون يقين ڪري ڄاڻ ته آءٌ تو سان گڏ هوندس. ان جي نشاني ته مون ٿي تو کي موڪليو آهي اها هوندي، ته جڏهن تون انهن ماڻهن کي مصر مان ڪڍي ايندين، تڏهن تون هن جبل تي مون خدا جي عبادت ڪندين.“

13 تنهن تي موسيٰ خدا کي چيو ته ”پر جڏهن آءٌ بني اسرائيل وٽ ويندس ۽ کين چوندس ته ’اوهان جي ابن ڏاڏن جي خدا مون کي اوهان ڏانهن موڪليو آهي،‘ تڏهن هو مون کان پڇندا ته ’انهيءَ

*گيرشوم: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”ڌاريو“ يا ”مسافر“.

کان پڇي پري ٿيو. ④ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”پنهنجو هٿ ڊگھيري هن کي پڇ کان جهل.“ موسيٰ هٿ ڊگھيري هن کي پڇ کان جهليو ته اهو سندس هٿ ۾ لٿ ٿي پيو. ⑤ پوءِ خداوند چيس ته ”انهيءَ سان بني اسرائيل اعتبار ڪندا ته آءُ خداوند، انهن جي ابن ڏاڏن جي خدا ۽ ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب جي خدا تو کي ڏيکاري ڏني آهي.“

⑥ خداوند وري چيس ته ”هاڻي پنهنجو هٿ چولي جي اندر پنهنجي سيني تي رک.“ هن پنهنجو هٿ چولي جي اندر پنهنجي سيني تي رکيو ۽ جڏهن اهو ٻاهر ڪڍيائين ته ڇا ڏسي ته سندس هٿ ڪوڙهه جي بيماريءَ وانگر بلڪل اچو ٿي پيو هو. ⑦ خداوند چيس ته ”پنهنجو هٿ ٻيهر چولي جي اندر پنهنجي سيني تي رک.“ هن وري پنهنجو هٿ چولي جي اندر پنهنجي سيني تي رکيو ۽ جڏهن ٻاهر ڪڍيائين ته ڇا ڏسي ته اهو سندس باقي بدن جهڙو ٿي پيو هو. ⑧ خداوند چيس ته ”جيڪڏهن اهي تو تي اعتبار نه ڪن ۽ پهرئين معجزو کي به نه مڃين ته پوءِ شايد ٻئي معجزو تي ضرور اعتبار ڪن. ⑨ پر جيڪڏهن هو انهن ٻنهي معجزن تي اعتبار نه ڪن ۽ تنهنجي ڳالهه نه مڃين ته پوءِ تون نيٺ درياءَ جو ٿورو پاڻي کڻي سڪيءَ زمين تي هاري ڇڏج. اهو پاڻي جيڪو تون درياءَ مان ڪڍيندين سو سڪيءَ زمين تي رت ٿي پوندو.“

⑩ تڏهن موسيٰ خداوند کي چيو ته ”اي مالڪ! مون کي نه موڪل. آءُ ڳالهائڻ ۾ هوشيار نه آهيان، نه هن کان اڳي هوس ۽ نه هاڻي، جڏهن کان تو پنهنجي پانهي سان ڳالهايو آهي. ڇا اهو منهنجي زبان ۾ ڍرائي آهي ۽ آءُ ڳالهائڻ ۾ هٻڪندو آهيان.“ ⑪ تنهن تي خداوند چيس ته ”ماڻهوءَ کي وات ڪنهن ڏنو آهي؟ ماڻهوءَ کي گونگو يا ٻوڙو، انڌو يا سڄو ڪير ٿو ڪري؟ ڇا اهو آءُ نه ٿو ڪريان جيڪو خداوند آهيان؟ ⑫ تنهنڪري هاڻي تون وڃ، آءُ ڳالهائڻ ۾ تنهنجي مدد ڪندس. جيڪو ڪجهه تو کي چوڻو هوندو سو آءُ تو کي سيکاريندس.“ ⑬ پر موسيٰ ورائيو ته ”اي مالڪ! آءُ تو کي عرض ٿو ڪريان ته انهيءَ ڪم لاءِ ڪنهن ٻئي کي موڪل.“

⑭ انهيءَ تي خداوند موسيٰ تي تمام گهڻو ڪاوڙيو ۽ چيائينس ته ”ڇا لاوي قبيلي جو هارون تنهنجو ڀاءُ نه آهي؟ مون کي خبر آهي ته هو چڱيءَ طرح ڳالهائي ٿو سگهي. ڏس، هو به تو سان ملڻ لاءِ اچي رهيو آهي ۽ تو کي ڏسي دل ۾ خوش ٿيندو. ⑮ تون ساڻس گفتگو ڪري کيس پڌاڻج ته هن کي ڇا چوڻو آهي. آءُ ڳالهائڻ ۾ اوهان ٻنهي جي مدد ڪندس ۽ اوهان کي ٻڌائيندس ته ڇا ڇا ڪريو. ⑯ تنهنجي بدران هو ماڻهن سان ڳالهائيندو. هو تنهنجي لاءِ ڄڻ ته

جو نالو ڇا آهي؟ پوءِ آءُ انهن کي ڇا ٻڌايان؟“ ⑭ خدا موسيٰ کي چيو ته ”آءُ جيڪو حاضر آهيان، سو ئي آهيان. تنهنڪري تون بني اسرائيل کي هيئن چئج ته ’جيڪو چوي ٿو ته ’آءُ حاضر آهيان، تنهن مون کي اوهان ڏانهن موڪليو آهي.‘ ⑮ تون بني اسرائيل کي هيئن به چئج ته ’مون کي خداوند، اوهان جي ابن ڏاڏن جي خدا ۽ ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب جي خدا اوهان ڏانهن موڪليو آهي.‘ ڏس، هميشه تائين منهنجو نالو اهو ئي آهي ۽ سڀني پيڙهين ۾ مون کي انهيءَ نالي سان ئي ياد ڪيو ويندو. ⑯ هاڻي تون وڃ ۽ وڃي بني اسرائيل جي اڳواڻن کي هڪ جاءِ تي گڏ ڪر ۽ کين ٻڌاءِ ته مون خداوند سندن ابن ڏاڏن جي خدا ۽ ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب جي خدا تو کي ڏيکاري ڏيئي سندن لاءِ هي پيغام ڏنو آهي ته ’سچ پچ مون اوهان جي سار لڏي آهي ۽ مصر ۾ جيڪي اوهان سان ٿي رهيو آهي سو ڏنو آتم. ⑰ مون فيصلو ڪيو آهي ته اوهان کي مصر وارن جي مصيبت مان ڪڍي، ڪنعانين، حٿين، امورين، فرزين، حوين ۽ ييوسين جي ملڪ ۾ آڻيندس، جيڪو آسودو ۽ خوشحال آهي.“

⑱ اهي تنهنجي ڳالهه ٻڌندا. پوءِ تون ۽ بني اسرائيل جا اڳواڻ مصر جي بادشاهه وٽ وڃجو. کيس چئجو ته ’خداوند، عبرانين جي خدا، اسان کي ڏيکاري ڏني آهي. سو هاڻي توهان اسان کي تن ڏينهن جي پنڌ تي بيابان ۾ وڃڻ ڏيو، ته اسين خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ قربانيون ڪريون.‘ ⑲ آءُ ڄاڻان ٿو ته مصر جو بادشاهه زبردستيءَ کان سواءِ اوهان کي وڃڻ ڪين ڏيندو. ⑳ پر آءُ پنهنجو هٿ ڊگھيريندس ۽ انهن عجيب ڪمن سان، جيڪي آءُ ڪندس مصر ملڪ کي سزا ڏيندس. ان کان پوءِ هو اوهان کي وڃڻ ڏيندو. ㉑ آءُ هن قوم کي مصرين جي نظر ۾ عزت ڏيندس پوءِ جڏهن اوهين نڪرندا ته خالي هٿين ڪين نڪرندا. ㉒ پر اوهان جي هر ڪا عورت پنهنجي پاڙي واريءَ کان ۽ گهر ۾ رهندڙ مهمان عورت کان چانديءَ ۽ سون جا زيور ۽ ڪپڙا گهري وٺندي. اهي اوهين پنهنجي پٽن ۽ ڌيئرن کي پارائيندا. اهڙيءَ طرح اوهين مصرين کي لٽي ڇڏيندا.“

موسيٰ کي معجزو جي طاقت ملڻ

① تڏهن موسيٰ خداوند کي ورندي ڏيئي چيو ته ”جيڪڏهن هو 4 مون تي اعتبار نه ڪن، نڪي منهنجي ڳالهه مڃين، بلڪ ائين چون ته ’خداوند تو کي ڏيکاري ڪانه ڏني آهي،‘ ته پوءِ آءُ ڇا ڪريان؟“ ② تنهن تي خداوند موسيٰ کان پڇيو ته ”تنهنجي هٿ ۾ ڇا آهي؟“ موسيٰ ورائيو ته ”لٿ آهي.“ ③ خداوند چيس ته ”اها زمين تي اچلاءِ.“ هن اها زمين تي اچائي ته نانگ ٿي پيئي. موسيٰ انهيءَ

*آءُ جيڪو حاضر آهيان، سو ئي آهيان: عبراني ٻوليءَ ۾ هي خدا جو پاڪ نالو سمجهيو وڃي ٿو، جنهن لاءِ بائيبل جي هن سنڌي ترجمي ۾ اڪثر ڪري لفظ ”خداوند“ استعمال ڪيو وڃي ٿو. انهيءَ جو واسطو ڪنهن ٻئي عبراني لفظ سان آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”آءُ آهيان“. سو انهيءَ پاڪ نالي جو مطلب گهڻو ڪري هي آهي ته ”آءُ آهيان ئي آهيان“ يا ”آءُ هوندس ئي هوندس“ يا ”آءُ اهو آهيان جيڪو هر شيءِ کي وجود ۾ آڻيان ٿو.“

موسيٰ ۽ هارون فرعون جي اڳيان

5 ① انهيءَ کان پوءِ موسيٰ ۽ هارون فرعون وٽ آيا ۽ چيائونس ته ”خداوند، بني اسرائيل جي خدا جو فرمان آهي ته منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي، ته بيابان ۾ وڃي اهي منهنجي شان ۾ عيد ڪن.“ ② پر فرعون چيو ته ”اهو خداوند ڪير آهي، جو آءٌ سندس ڳالهه مڃي بني اسرائيل کي وڃڻ ڏيان؟ آءٌ خداوند کي ڪونه ٿو سڃاڻان ۽ نه ئي وري بني اسرائيل کي وڃڻ ڏيندس.“ ③ تڏهن هنن چيس ته ”عبرانيين جو خدا اسان کي گڏيو آهي. سو اسان کي موڪل ڏي ته اسين تن ڏينهن جي پنڌ تي بيابان ۾ وڃي خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ قرباني ڪريون. جيڪڏهن ائين نه ڪنداسين ته متان هو اسان ۾ وبا موڪلي يا اسان کي جنگ ۾ مارائي ڇڏي.“ ④-⑤ تنهن تي مصر جي بادشاهه هنن کي چيو ته ”اي موسيٰ ۽ هارون! اوهين هنن ماڻهن کي سندن ڪمن کان چوڻا روڪيو؟ اوهين چاهيو ٿا ته هن ملڪ ۾ اڪثريت وارا هيترا سارا ماڻهو ڪم کان رڪجي وڃن؟ کين ڇڏي ڏيو ته وڃي پنهنجو ڪم ڪن.“

⑥ اٿلندو انهيءَ ساڳئي ڏينهن تي فرعون انهن ماڻهن جي رکوالن ۽ سندن بني اسرائيل جي عملدارن کي حڪم ڏيئي چيو ته ⑦ ”هاڻي اڳتي اوهين هنن ماڻهن کي سرون ٺاهڻ لاءِ ٻه ڏجو، جيئن هاڻي تائين ڏيندا رهيا آهيو. پلي ته هو پنهنجي لاءِ پاڻي وڃي ٻه گڏ ڪن.“ ⑧ هنن کان اوتريون ئي سرون ٺهرائڻ جو جيتريون هو هاڻي تائين ٺاهيندا رهيا آهن. اوهين انهيءَ ۾ ڪي به گهٽ نه ڪجو. ڇا لاءِ جو هو نمڪا آهن، تنهنڪري دانهون ڪري ٿا چون ته ’اسان کي ڇڏ ته وڃي پنهنجي خدا جي لاءِ قرباني ڪريون‘. ⑨ اوهين هنن تي ڳرو ڪم رکو ته هو مشغول رهن ۽ اجاين ڪوڙين ڳالهين ڏانهن ڌيان نه ڏين.“

⑩ ان کان پوءِ انهن ماڻهن جا رکوالا ۽ عملدار اتان روانا ٿيا ۽ انهن ماڻهن کي اچي چيائون ته ”فرعون جو فرمان آهي ته اڳتي اوهان کي ٻه ڪونه ڏنو ويندو. ⑪ سو جتان به اوهان کي ٻه ملي اتان پاڻ وڃي کڻي اچو. پر اوهان جو مقرر پورهيو بلڪل گهٽ نه ڪيو ويندو.“ ⑫ تڏهن اهي ماڻهو مصر جي سڄي ملڪ ۾ پکڙجي ويا ۽ ٻه جي ٺاهڻ لاءِ سنڍا گڏ ڪرڻ لڳا. ⑬ سندن رکوالا مٿن زور رکندا هئا ۽ چوندا هئا ته ”اوهين روزانو اوتريون ئي سرون ٺاهيو جيتريون ٻه ملڻ وقت ٺاهيندا هئا.“ ⑭ فرعون جا رکوالا انهن مٿان مقرر ڪيل بني اسرائيل جي عملدارن کي مار ڏيئي چون لڳا ته ”اوهان ڪالهه ۽ اڃ سرن ٺاهڻ جو اوترو ڪم ڇو نه ڪرايو آهي جيترو اڳي ڪرائيندا هئا.“ ⑮ تڏهن بني اسرائيل جا عملدار فرعون وٽ آيا ۽ دانهون ڪري چون لڳا ته ”اوهان پنهنجي ٻانهن سان اهڙي هلٽ چو ٿا ڪيو. ⑯ اوهان جي ٻانهن کي ٻه ڪونه ٿو ڏنو وڃي، تڏهن به هو چون ٿا

وات هوندو ۽ تون هن جي لاءِ ڄڻ ته خدا ٿيندين. ⑰ تون هيءَ لٺ پنهنجي هٿ ۾ کڻج، انهيءَ سان تون معجزا ڏيکاريندين.“

موسيٰ جو مصر ڏانهن موٽڻ

⑱ تنهن کان پوءِ موسيٰ موٽي پنهنجي سموري پٿرو وٽ آيو ۽ چيائينس ته ”مهرباني ڪري مون کي موڪل ڏي ته آءٌ موٽي پنهنجن ڀائرن وٽ وڃان، جيڪي مصر ۾ آهن. اتي آءٌ وڃي ڏسان ته اهي اڃا جيئرا آهن يا نه.“ پٿرو موسيٰ کي چيو ته ”سلامتيءَ سان وڃ.“ ⑲ موسيٰ اڃا مديان ۾ ئي هو ته خداوند چيس ته ”مصر ڏانهن موٽي وڃ، ڇا لاءِ جو جن ماڻهن تو کي مارڻ تي گهريو سي مري ويا آهن.“ ⑳ تڏهن موسيٰ پنهنجيءَ زال ۽ پنهنجن پٽن کي هڪڙي گڏهه تي ويهاريو ۽ مصر ڏانهن روانو ٿيو. موسيٰ اها لٺ پنهنجي هٿ ۾ کڻي جنهن لاءِ خدا چيو هوس.

㉑ خداوند وري موسيٰ کي فرمايو ته ”جڏهن تون مصر ۾ موٽي وڃين تڏهن اهي سڀ معجزا جيڪي مون تنهنجي هٿ ۾ ڏنا آهن، سي وڃي فرعون جي اڳيان ڏيکارج. آءٌ فرعون جي دل کي سخت ڪندس ۽ هو انهن ماڻهن کي وڃڻ نه ڏيندو. ㉒ تڏهن تون فرعون کي مون خداوند جو هي فرمان ٻڌاءِ ته ’بني اسرائيل منهنجو پهرينو پٽ آهي. ㉓ سو آءٌ تو کي چوان ٿو ته منهنجي پٽ کي وڃڻ ڏي ته وڃي منهنجي عبادت ڪري. جيڪڏهن تون هن کي وڃڻ نه ٿو ڏين ته پوءِ ياد رک، آءٌ تنهنجي پهريني پٽ کي ماري ڇڏيندس.“

㉔ مصر ڏانهن ويندي رستي ۾ هڪڙيءَ منزل تي خداوند موسيٰ کي گڏيو ۽ کيس مارڻ گهريائين. ㉕ تڏهن سندس زال صفوره هڪدم هڪڙو تڪو پٿر کڻي پنهنجي پٽ جو طهر ڪيو ۽ وڍيل ڪل جي ٽڪر سان موسيٰ جي پيرن کي ڇهي چيائين ته ”بيشڪ تون منهنجي لاءِ رت وارو گهوٽ آهين.“ ㉖ سو جڏهن هن طهر واريءَ اها رسم ادا ڪئي تڏهن خدا موسيٰ کي ڇڏي ڏنو.

㉗ انهيءَ وچ ۾ خداوند هارون کي فرمايو ته ”بيابان ۾ وڃي موسيٰ سان مل.“ سو هو انهيءَ سان ملڻ لاءِ خدا جي جبل تي ويو ۽ ساڻس ملي کيس چيائين. ㉘ تڏهن موسيٰ اهي ڳالهيون جيڪي خدا کيس ٻڌائي روانو ڪيو هو ۽ اهي معجزا جيڪي ڪرڻ لاءِ کيس ٻڌايا هئائين، سي سڀ هارون کي بيان ڪري ٻڌايا. ㉙ پوءِ موسيٰ ۽ هارون مصر ويا ۽ بني اسرائيل جي سڀني اڳواڻن کي هڪ هنڌ گڏ ڪيائون. ⑳ هارون اهي سموريون ڳالهيون جيڪي خداوند موسيٰ کي ٻڌايون هيون سي انهن کي بيان ڪيون. اتي موسيٰ ماڻهن جي اڳيان معجزا به ڪري ڏيکاريا. ㉑ تڏهن ماڻهن انهن تي يقين ڪيو. وري جڏهن هنن ٻڌو ته خداوند بني اسرائيل جي سار لڏي آهي ۽ انهن جي مصيبت ڏني اٿس، تڏهن زمين تي جهڪي سجدو ڪيائون.

اوهين ڄاڻي وٺندا ته آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان. ⑧ آءُ اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ پهچائيندس جنهن بابت مون قسم کڻي واعدو ڪيو هو ته اهو ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب کي ڏيندس. آءُ اوهان کي اهو ملڪ ميراث ڪري ڏيندس. آءُ خداوند آهيان. ⑨ پوءِ موسيٰ اهي سڀ ڳالهيون بني اسرائيل کي ٻڌايون، پر انهن دل جي ناميديءَ ۽ غلاميءَ جي ظلم ڪري موسيٰ ڏانهن ڪو ڌيان نه ڏنو.

⑩ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⑪ ”تون مصر جي بادشاهه فرعون کي وڃي چئ ته بني اسرائيل کي پنهنجي ملڪ مان ٻاهر وڃڻ ڏي.“ ⑫ تنهن تي موسيٰ خداوند کي عرض ڪري چيو ته ”جڏهن بني اسرائيل ٿي منهنجي ڳالهه نه ٻڌي تڏهن فرعون منهنجي ڳالهه ڪيئن ٻڌندو؟ خاص ڪري جڏهن ته آءُ ڳالهائڻ ۾ هڪندو به آهيان.“ ⑬ پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي حڪم ڏنو ته ”توهين بني اسرائيل ۽ مصر جي بادشاهه فرعون کي وڃي ٻڌايو ته مون خداوند بني اسرائيل کي مصر ملڪ مان ٻاهر ڪڍي اچڻ لاءِ توهان کي اڳواڻ مقرر ڪيو آهي.“

موسيٰ ۽ هارون جو شجرو

⑭ موسيٰ ۽ هارون جي اباڻن خاندانن جا وڏا هي هئا. يعقوب جي پهرتي پٽ روبن کي چار پٽ هئا: حنوك، فلو، حصرون ۽ ڪرمي. انهن جي نالن تي روبن جا گهراڻا هئا. ⑮ شمعون کي ڇهه پٽ هئا: يمويل، يامين، اهد، يڪين، صحر ۽ شاول، جيڪو هڪڙيءَ ڪنعاني عورت جو پٽ هو. انهن جي نالن تي شمعون جا گهراڻا هئا. ⑯ لاويءَ کي ٽي پٽ هئا: گيرشون، قهات ۽ مراري. انهن جي نالن تي لاويءَ جا گهراڻا هئا. لاويءَ جي عمر هڪ سؤ ستتيهه سال هئي. ⑰ گيرشون کي ٻه پٽ هئا: ليني ۽ شمعي. انهن مان ٻيا به گهراڻا پيدا ٿيا. ⑱ قهات کي چار پٽ هئا: عمرام، اضهار، حبرون ۽ عزي ايل. قهات جي عمر هڪ سؤ ٽيٽيهه سال هئي. ⑲ مراريءَ کي ٻه پٽ هئا: محلي ۽ موشي. لاويءَ جي تنهي پٽن مان لاويءَ جي گهراڻن جو نسل وڌيو. ⑳ عمرام پنهنجي پٽيءَ يوڪبد سان شادي ڪئي. انهيءَ مان کيس ٻه پٽ هارون ۽ موسيٰ پيدا ٿيا. عمرام جي عمر هڪ سؤ ستتيهه سال هئي. ㉑ اضهار کي ٽي پٽ هئا: قوراح، نفگ ۽ زڪري. ㉒ عزي ايل کي ٻه پٽ هئا: ميشايل، اليصافن ۽ ستري. ㉓ هارون اليشبع سان شادي ڪئي، جيڪا نحسون جي پيڻ ۽ عمينداب جي ڌيءَ هئي. انهيءَ مان کيس چار پٽ ڄاوا: ندب، ابيهو، اليعزر ۽ اتمر. ㉔ قوراح کي ٽي پٽ هئا: اسير، القاناه ۽ ابياسف. انهن جي نالن سان قوراح جا گهراڻا وڌيا. ㉕ هارون جي پٽ اليعزر، فوطي ايل جي ڌيئرن مان هڪڙيءَ سان شادي ڪئي. انهيءَ مان کيس فينحاس پيدا ٿيو. اهي

ته پوريون سرون ٺاهيو. سو هاڻي اوهان جي پانهن کي ماريو پيو وڃي ۽ اوهان جي قوم کان بي انصافي ٿي رهي آهي.“ ⑰ تنهن تي فرعون چين ته ”اوهين پاڻ نڪما آهيو، تنهنڪري چئو ٿا ته اسان کي ڇڏ ته وڃي خداوند جي لاءِ قرباني ڪريون.“ ⑱ سو هاڻي اوهين وڃي ڪم ڪريو. اوهان کي ٻه ڪونه ملندو پر سرون اوهان کي اوتريون ئي ٺاهي ڏيئيون پونديون.“ ⑲ هاڻي جڏهن بني اسرائيل جي عملدارن کي چيو ويو ته ”اوهين پنهنجي روزانو جي ڪم موجب سرن جي مقرر ڪيل انداز کان ڪجهه به نه گهٽايو، تڏهن کين معلوم ٿيو ته هو هڪڙيءَ مصيبت ۾ اچي ڦاٿا آهن.“

⑳ هو فرعون وٽان جڏهن واپس اچي رهيا هئا ته رستي تي کين موسيٰ ۽ هارون مليا جيڪي سندن انتظار ڪري رهيا هئا. ㉑ بني اسرائيل جي عملدارن کين چيو ته ”شل خداوند اوهان کي ڏسي ۽ اوهان کي سزا ڏئي، جو اوهان اسان کي فرعون ۽ سندس نوڪرن جي نظر ۾ نفرتي ڪري ڇڏيو آهي. ڇن ته هنن جي هٿن ۾ تلوار ڏني اٿو ته اسان کي قتل ڪري ڇڏين.“

㉒ تڏهن موسيٰ موتي خداوند وٽ آيو ۽ چيائينس ته ”اي مالڪ! تو چو هن قوم کي مصيبت ۾ وڌو آهي ۽ چو مون کي هتي موڪليو اٿيئي؟ ㉓ ڇا لاءِ جو جڏهن کان آءُ تنهنجو پيغام پهچائڻ لاءِ فرعون وٽ آيو آهيان تڏهن کان هو هن قوم کي وڌيڪ ٿو ستائي. پر تو پنهنجيءَ قوم کي بچائڻ لاءِ ڪجهه به نه ڪيو آهي.“

خدا جو چوٽڪاري لاءِ واعدو ڪرڻ

① تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هاڻي تون ڏسجانءِ ته آءُ فرعون سان ڇا ٿو ڪريان. آءُ ساڻس زبردستي ڪندس، تڏهن هو منهنجي قوم کي وڃڻ ڏيندو ۽ زبردستيءَ جي ڪري ئي هو کين پنهنجي ملڪ مان تڙي ڪڍي ڇڏيندو.“ ② خدا موسيٰ کي فرمايو ته ”آءُ خداوند حاضر آهيان. ③ جڏهن مون ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب کي ڏيکاري ڏني، تڏهن اهي مون کي خدا قادرمطلق ڪري ڄاڻيندا هئا. مون پنهنجو نالو *خداوند* مٿن ظاهر نه ڪيو هو. ④ مون انهن سان پنهنجو عهد ڪيو هو ته ڪنعان جو ملڪ، جنهن ۾ هو ڌارين وانگر رهندا هئا سو کين ڏيندس. ⑤ هيٺ جڏهن ته مون بني اسرائيل جون ڏانهون ٻڌيون آهن، جن کي مصرين پنهنجيءَ غلاميءَ ۾ رکيو آهي، تڏهن مون پنهنجو عهد ياد ڪيو آهي. ⑥ تنهنڪري تون بني اسرائيل کي چئ ته آءُ خداوند آهيان. آءُ اوهان کي مصرين جي بار کان ڇڏائيندس ۽ سندن غلاميءَ کان آزاد ڪندس. آءُ پنهنجو زور آور هٿ وڌائي هنن کي سخت سزائون ڏيئي اوهان کي هنن کان ڇڏائيندس. ⑦ آءُ اوهان کي پنهنجي قوم بنائيندس ۽ اوهان جو خدا ٿيندس. جڏهن مون اوهان کي مصرين جي غلاميءَ مان ڇڏايو تڏهن

* خداوند: ڏسو خروج 14:3 ۽ خاص لفظن جي سمجهائيءَ ۾.

پهرين آفت، پاڻيءَ جو رت بنجڻ

14 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”فرعون جي دل سخت ٿي چڪي آهي سو هو منهنجي قوم کي وڃڻ نه ٿو ڏئي.“ 15 هاڻي تون صبح جو سویر فرعون وٽ وڃجانءِ. هو انهيءَ مهل درياءَ تي ويندو. سو تون ساڻس ملڻ لاءِ درياءَ جي ڪناري تي وڃي بيهجانءِ ۽ جيڪا لٺ بدلجي نانگ ٿي پيئي هئي سا پنهنجي هٿ ۾ کڻي وڃجانءِ. 16 پوءِ فرعون کي چئجانءِ ته ”خداوند عبرانيين جي خدا مون کي تو ڏانهن موڪليو آهي ۽ چيو اٿائين ته ”منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي ته هو بيابان ۾ وڃي منهنجي عبادت ڪن. پر ڏس، تو اڃا تائين منهنجو چوڻ نه مڃيو آهي.“ 17 هاڻي آءٌ خداوند چوان ٿو ته هيٺ ٿو تو کي خبر پوندي ته آءٌ خداوند آهيان.“ سو ڏس، هيءَ لٺ جيڪا منهنجي هٿ ۾ آهي، سا آءٌ پاڻيءَ تي هڻندس ته درياءَ جو سمورو پاڻي بدلجي رت ٿي پوندو. 18 درياءَ ۾ جيڪي به مڇيون آهن سي سڀ مري وينديون ۽ درياءَ ۾ اهڙي ته بدبوءِ ٿي پوندي جو مصرين کي درياءَ جو پاڻي پيئڻ کان ڪراهت ايندي.“

19 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هارون کي چئ ته هو پنهنجي لٺ کڻي مصر جي سڀني ندين، نهرن، تلائن ۽ حوضن تي پنهنجو هٿ ڊگهيري ته جيئن اهي رت ٿي پون. پوءِ مصر جي ساري ملڪ ۾، ڪاڻ توڙي پٿر جي ٿانون ۾ به رت ٿي رت هوندو.“ 20 تڏهن موسيٰ ۽ هارون ائين ئي ڪيو، جيئن خداوند کين حڪم ڏنو هو. هارون لٺ کڻي فرعون ۽ سندس نوڪرن جي روبرو درياءَ جي پاڻيءَ تي هڻي ته درياءَ جو سارو پاڻي بدلجي رت ٿي پيو. 21 درياءَ ۾ جيڪي مڇيون هيون سي سڀ مري ويون ۽ درياءَ بدبودار ٿي پيو. مصر جا ماڻهو درياءَ جو پاڻي پي نه سگهيا ۽ مصر جي ساري ملڪ ۾ رت ٿي رت ٿي پيو. 22 تڏهن مصر جي جادوگرن به پنهنجي جادوءَ سان ائين ئي ڪيو. سو فرعون جي دل سخت ٿي ويئي ۽ جيئن خداوند اڳ ئي فرمايو هو تيئن هن موسيٰ ۽ هارون جي ڳالهه نه مڃي. 23 پوءِ فرعون موتي پنهنجي گهر هليو ويو ۽ انهيءَ ڳالهه جو به سندس دل تي ڪو اثر نه ٿيو. 24 سڀني مصرين درياءَ جي آس پاس پيئڻ جي پاڻيءَ لاءِ کڏون کوٽيون، چالاءِ جو هو درياءَ جو پاڻي پي نه ٿي سگهيا. 25 درياءَ تي خداوند جي آفت اٿڻ کي ست ڏينهن گذري ويا.

ٻي آفت، ڏيڏر

8 1 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”فرعون وٽ وڃ ۽ کيس مون خداوند جو هي فرمان ٻڌاءِ ته ”منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي ته اهي وڃي منهنجي عبادت ڪن. 2 جيڪڏهن تون انهن کي وڃڻ نه ڏيندين ته آءٌ تنهنجي ساري ملڪ تي ڏيڏرن جي آفت آڻيندس. 3 درياءَ ۾ ايترا ته ڏيڏر پيدا ٿيندا جو اهي ٻاهر نڪري تنهنجي گهر

سڀ لاوي قبيلي جي ابن ڏاڏن جي گهرائڻ جا وڏا هئا جن جي نالن سان گهراتا ٿيا.

26 هي اهي هارون ۽ موسيٰ آهن، جن کي خداوند فرمايو ته ”بني اسرائيل جي پوريءَ قوم کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي اچو.“ 27 هي اهي ئي آهن، جن مصر جي بادشاهه فرعون کي چيو ته ”اسين بني اسرائيل کي مصر مان ڪڍي وينداسون.“

فرعون جي آڏو پهريون معجزو

28 هاڻي جڏهن خداوند مصر جي ملڪ ۾ موسيٰ سان ڳالهايو، 29 تڏهن کيس چيائين ته ”آءٌ خداوند آهيان، جيڪي آءٌ تو کي چوان ٿو، سو سڀ تون مصر جي بادشاهه فرعون کي ٻڌائج.“ 30 پر موسيٰ خداوند کي ورائيو ته ”تون چائين ٿو ته آءٌ ڳالهائڻ ۾ هٻڪندو آهيان. سو فرعون ڪيئن منهنجي ڳالهه مڃيندو؟“

7 1 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تو کي معلوم هئڻ گهرجي ته مون تو کي فرعون جي لاءِ جن ته خدا ڪيو آهي ۽ تنهنجو پيءُ هارون تنهنجو پيغمبر ٿيندو. 2 جيڪو به حڪم آءٌ تو کي ڏيان ٿو سو تون هارون کي ٻڌائج. تنهنجو پيءُ هارون فرعون کي چوي ته هو بني اسرائيل کي پنهنجي ملڪ مان وڃڻ ڏي. 3 آءٌ فرعون جي دل سخت ڪندس. جيتوڻيڪ آءٌ پنهنجا معجزا ۽ عجيب ڪم مصر جي ملڪ ۾ وڌائيندس، 4 پر فرعون توهان جي ڳالهه نه ٻڌندو. تڏهن آءٌ پنهنجو هٿ مصر تي ڊگهيري بندس ۽ هن کي وڏيون سزائون ڏيئي پنهنجي قوم بني اسرائيل کي مصر جي ملڪ مان ٻاهر آڻيندس. 5 جڏهن آءٌ پنهنجو هٿ مصرين جي خلاف ڊگهيري بندس ۽ بني اسرائيل کي سندن وچ مان ڪڍي ايندس، تڏهن مصرين کي خبر پوندي ته آءٌ خداوند آهيان.“ 6 پوءِ موسيٰ ۽ هارون ائين ئي ڪيو، جيئن خداوند کين حڪم ڏنو هو. 7 سو جنهن وقت هنن فرعون وٽ وڃي ساڻس ڳالهايو، تنهن وقت موسيٰ جي عمر اسي سال ۽ هارون جي ٽيڙي سال هئي.

8 خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ”جيڪڏهن فرعون اوهان کي چوي ته ’اوهين پنهنجي ثابتيءَ لاءِ ڪو معجزو ڏيکارو، تڏهن تون هارون کي چئ ته هو پنهنجي لٺ فرعون جي اڳيان اچلائي، جيڪا نانگ ٿي پوندي.“ 10 پوءِ موسيٰ ۽ هارون فرعون وٽ آيا ۽ ائين ئي ڪيائون جيئن خداوند کين حڪم ڏنو هو. هارون جڏهن پنهنجي لٺ فرعون ۽ سندس درياري جي اڳيان اچلائي ته اها نانگ ٿي پيئي. 11 تڏهن فرعون به ڏاهن ۽ جادوگرن کي گهرايو. انهن مصر جي جادوگرن به پنهنجي جادوءَ سان ائين ئي ڪيو. 12 انهن مان هر هڪ پنهنجي لٺ هيٺ اچلائي ته اهي نانگ ٿي پيون. پر هارون جي لٺ انهن جي لئين کي ڳڙڪائي ويئي. 13 پر فرعون جي دل سخت ٿي ويئي. سو جيئن خداوند اڳي ئي فرمايو هو تيئن هن موسيٰ ۽ هارون جي ڳالهه نه مڃي.

19 تڏهن جادوگر فرعون کي چيو ته ”هن ۾ خدا جو هٿ آهي.“ پر فرعون جي دل سخت ٿي ويئي ۽ هن موسيٰ ۽ هارون جي ڳالهه نه مڃي، جيئن خداوند اڳي ئي فرمايو هو.

چوٿين آفت، مڪيون

20 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”سپاڻي صبح جو سوڀر جڏهن فرعون درياءَ تي اچي ته اڳ وٺي ساڻس ملجانءِ. کيس مون خداوند جو هي فرمان ٻڌائجانءِ ته ’منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي ته اهي وڃي منهنجي عبادت ڪن. 21 آءٌ تو کي خبردار ٿو ڪريان ته جيڪڏهن تون منهنجي قوم کي وڃڻ نه ڏيندين ته آءٌ تو تي، تنهنجي نوڪرن تي، تنهنجيءَ رعيت تي ۽ تنهنجي گهرن ۾ مڪين جا ميڙ موڪليندس. پوءِ مصرين جا گهر ۽ جنهن زمين تي هو رهن ٿا، سا سموري مڪين سان پرڇي ويندي. 22 پر آءٌ انهيءَ ڏينهن گشنگش جي علائقي کي ڌار ڪندس، جتي منهنجي قوم ٿي رهي. اتي مڪين جا ميڙ نه هوندا، انهيءَ لاءِ ته جيئن تو کي خبر پوي ته هن ملڪ جو مالڪ حقيقت ۾ آءٌ ئي آهيان. 23 آءٌ پنهنجي ۽ تنهنجي قوم جي وچ ۾ تفاوت رکندس. اها نشاني سپاڻي ظاهر ٿيندي.“ 24 سو خداوند ائين ئي ڪيو. فرعون جي محل ۾، سندس نوڪرن جي گهرن ۾ ۽ مصر جي سڄي ملڪ ۾ مڪين جا ميڙ اچي گڏ ٿيا. انهن مڪين جي ميڙن جي ڪري ملڪ جو خانو خراب ٿي ويو.

25 تڏهن فرعون موسيٰ ۽ هارون کي گهرائي چيو ته ”اوهين وڃي هن ئي ملڪ ۾ پنهنجي خدا جي لاءِ قرباني ڪريو.“ 26 پر موسيٰ ورائيس ته ”ائين ڪرڻ مناسب نه آهي، ڇاڪاڻ جو اسين خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ جانورن جي قرباني ڪنداسين، جنهن کان مصرين کي ڪراهن ٿي اچي. سو جيڪڏهن اسين مصرين جي اکين اڳيان جانورن جي قرباني ڪنداسين، جنهن کان هنن کي ڪراهن ٿي اچي، ته پوءِ ڇا هو اسان کي سنگسار نه ڪري ڇڏيندا؟ 27 اسان کي تن ڏينهن جي پنڌ تي بيابان ۾ وڃڻو پوندو ۽ اتي جيئن خداوند اسان جي خدا حڪم ڏنو آهي، تيئن سندس لاءِ قرباني ڪنداسين.“ 28 تڏهن فرعون چيو ته ”آءٌ اوهان کي وڃڻ ڏيندس ته پلي وڃي خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ قرباني ڪريو. پر تمام پري نه وڃجو ۽ منهنجي لاءِ به دعا گهرجو.“

29 موسيٰ ورائيس ته ”ڏس، آءٌ تو وٽان ٻاهر وڃان ٿو ۽ وڃي خداوند کان دعا گهران ٿو ته سپاڻي اهي مڪيون تو وٽان، تنهنجي نوڪرن وٽان ۽ تنهنجيءَ رعيت وٽان هليون وڃن. پر ائين نه ٿئي ته تون وري اسان سان دعا ڪرين ۽ هنن ماڻهن کي خداوند جي لاءِ قرباني ڪرڻ واسطي وڃڻ نه ڏين.“ 30 ان کان پوءِ موسيٰ فرعون وٽان هليو ويو ۽ وڃي خداوند کان دعا گهرائين. 31 تڏهن خداوند ائين ئي ڪيو، جيئن موسيٰ عرض ڪيو هوس. هن فرعون وٽان، سندس نوڪرن وٽان ۽

۾، تنهنجي آرام گاهه ۾، تنهنجي هنڌ تي ۽ تنهنجي نوڪرن جي گهرن ۾ گهري ويندا. اهي تنهنجيءَ رعيت تي، تنهنجي تنورن ۾ ۽ تنهنجي اتي گوهڻ جي ٿالهن ۾ به ڪاهي پوندا. 4 اهي تو تي، تنهنجي ماڻهن تي ۽ تنهنجي نوڪرن تي به ڪاهي پوندا.“

5 خداوند موسيٰ کي هي به فرمايو ته ”هارون کي چئڻ ته هو پنهنجو هٿ لٽ سوڌو ندين، نهرن ۽ حوضن تي ڊگهيري ته ڏيڏر مصر جي ملڪ تي ڪاهي اچن.“ 6 سو مصر ۾ جيترو به پاڻي هو، تنهن تي هارون پنهنجو هٿ ڊگهيريو ته ڏيڏر ٻاهر نڪري آيا ۽ مصر جي ساري زمين کي ڍڪي ڇڏيائون. 7 جادوگر به پنهنجي جادوءَ سان ائين ئي ڪيو ۽ مصر جي ملڪ تي ڏيڏر ڪاهي آندائون. 8 تڏهن فرعون موسيٰ ۽ هارون کي گهرائي چيو ته ”خداوند کان دعا گهرو ته هي ڏيڏر مون تان ۽ منهنجي رعيت تان دفع ڪري، ته آءٌ اوهان جي ماڻهن کي ڇڏيندس ته وڃي خداوند لاءِ قرباني ڪن.“

9 موسيٰ ورندي ڏسڻ ته ”آءٌ خوشيءَ سان تنهنجي لاءِ دعا گهرندس. هاڻي وقت مقرر ڪري ٻڌاءِ ته ڪڏهن آءٌ تنهنجي، تنهنجي نوڪرن ۽ تنهنجي رعيت جي لاءِ دعا گهران ته هي ڏيڏر تو تان ۽ تنهنجي گهرن تان دفع ٿين ۽ رڳو درياءَ ۾ وڃي رهن.“ 10 فرعون جواب ڏسڻ ته ”مون لاءِ سپاڻي دعا گهر.“ تڏهن موسيٰ چيس ته ”جيئن تون چوين ٿو تيئن ئي ٿيندو، انهيءَ لاءِ ته تو کي خبر پوي ته خداوند اسان جي خدا جهڙو پيو ڪوبه ڪونهي. 11 اهي ڏيڏر تو وٽان، تنهنجي گهرن مان، تنهنجي نوڪرن ۽ تنهنجيءَ رعيت وٽان پري هليا ويندا. اهي رڳو درياءَ ۾ وڃي رهندا.“ 12 پوءِ موسيٰ ۽ هارون فرعون وٽان هليا ويا. موسيٰ وڃي انهن ڏيڏرن کي هٽائڻ لاءِ خداوند کان دعا گهري، جيڪي خداوند فرعون تي موڪليا هئا. 13 تڏهن خداوند ائين ئي ڪيو جيئن موسيٰ عرض ڪيو هوس. سو جيڪي ڏيڏر گهرن ۾، اڱڻن ۾ ۽ ٻنن ۾ هئا سي سڀ مري ويا. 14 ماڻهن اهي ميڙي کڻي ڏير ڪري ڇڏيا، ته به زمين مان بدبوءِ ٿي آئي. 15 هاڻي جڏهن فرعون ڏٺو ته کيس ڏيڏرن کان چوٽڪارو ملي چڪو آهي، تڏهن پنهنجيءَ دل کي وري سخت ڪيائين ۽ موسيٰ ۽ هارون جي ڳالهه نه مڃيائين، جيئن خداوند اڳي ئي فرمايو هو.

ٽين آفت، منهنان مچر

16 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هارون کي چئڻ ته هو پنهنجي لٽ ڊگهي ڪري زمين تي هڻي، ته مصر جي ساري زمين جي مٽي ڦري منهنان مچر ٿي پوي.“ 17 هنن ائين ئي ڪيو. هارون پنهنجي لٽ هٿ ۾ کڻي زمين تي هڻي ته مصر جي ساري مٽي ڦري منهنان مچر ٿي پيئي. انهن مچرن سان انسان ۽ جانور ڍڪجي ويا. 18 سو انسانن ۽ جانورن تي مچر ٿي مچر هئا. جادوگر به ڪوشش ڪئي ته هو پنهنجي جادوءَ سان مچر پيدا ڪن، پر هو ائين ڪري نه سگهيا.

منهنجي عبادت ڪن. ¹⁴ هن دفعي آءُ نه رڳو تنهنجي نوڪرن ۽ تنهنجي رعيت تي، بلڪ تنهنجي مٿان به تمام گهڻيون مصيبتون موڪليندس، انهيءَ لاءِ ته تو کي خبر پوي ته ساري دنيا ۾ مون جهڙو ٻيو ڪوبه ڪونهي. ¹⁵ جيڪڏهن آءُ پنهنجو هٿ ڊگهي ٿو ڪي ۽ تنهنجي رعيت کي ويا سان ماري ڇڏيان ها ته تون زمين تان بلڪل مٽجي وڃي ها. ¹⁶ پر حقيقت ڪري مون تو کي رڳو انهيءَ سبب جيئرو رهڻ ڏنو آهي ته جيئن تو کي پنهنجي قدرت ڏيکارين ۽ انهيءَ سان منهنجو نالو سڄيءَ دنيا ۾ روشن ٿئي. ¹⁷ تون اڃا به پاڻ کي منهنجي قوم کان مٿي ٿو سمجهين ۽ کين وڃڻ نه ٿو ڏين. ¹⁸ سو سڀاڻي هن ئي مهل آءُ اهڙا سخت ڳڙا وسائيندس، جن جهڙا مصر ۾، ملڪ جي بنياد پوڻ کان وٺي اڄ ڏينهن تائين نه پيا هوندا. ¹⁹ تنهنڪري هاڻي ماڻهو موڪلي پنهنجو چوپايو مال ۽ ٻيو سامان جيڪو کليل ميدان ۾ هجيئي سو اندر ڪري وٺ، ڇالاءِ جو جيڪو به ماڻهو يا جانور کليل ميدان ۾ هوندو ۽ گهر جي اندر نه آندو ويو هوندو تنهن تي ڳڙا اچي ڪڙڪندا ۽ اهي سڀ مري ويندا.

²⁰ تڏهن فرعون جي رعيت مان جنهن کي به خدا جي چيل ڳالهين جو ڊپ هو، تنهن پنهنجا نوڪر ۽ چوپايو مال پڄاڻي گهر ۾ اندر آندو. ²¹ پر جنهن خداوند جي ڳالهين تي ڌيان ڪونه ڏنو، تنهن پنهنجا نوڪر ۽ پنهنجو چوپايو مال کليل ميدان ۾ ئي ڇڏي ڏنو.

²² پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”پنهنجو هٿ آسمان ڏانهن ڊگهي ته سڄي مصر جي ملڪ تي ماڻهن، جانورن ۽ پنيءَ جي سموري ساوڪ جيڪا مصر ملڪ ۾ آهي، تنهن تي ڳڙا پون.“ ²³ سو موسيٰ پنهنجي لٺ آسمان ڏانهن بلند ڪئي ته خداوند گجگوڙ ۽ ڳڙا موڪليا. زمين تي وڃ ڪرڻ لڳي ۽ مصر جي ملڪ تي ²⁴ سخت ڳڙا وسڻ شروع ٿيا، جن سان گڏ وڃ جا پڙڪندڙ شعا به هئا. ڳڙا اهڙا ته بدترين هئا جو مصر جي آباد ٿيڻ کان وٺي ملڪ ۾ اڳي ڪڏهن ڪين وسيا هئا. ²⁵ مصر جي ساري ملڪ ۾ جيڪي به کليل ميدان ۾ هو، ماڻهو توڙي جانور تن سڀني کي ڳڙن ماري وڌو. ڳڙن جي ڪري پٺين جي ساري ساوڪ برباد ٿي ويئي ۽ سڀ وڻ ڀڄي پيا. ²⁶ پر گشش جو علائقو جنهن ۾ بني اسرائيل رهندا هئا، سو ئي اهڙي جاءِ هئي جتي ڳڙو ڪونه پيو.

²⁷ تڏهن فرعون ماڻهو موڪلي موسيٰ ۽ هارون کي گهرايو ۽ چيائين ته ”هن پيري مون برابر گناهه ڪيو آهي. خداوند حق تي آهي ۽ آءُ ۽ منهنجي قوم قصوروار آهيون.“ ²⁸ اوهين خداوند کان دعا گهرو، ڇالاءِ جو هاڻ ڪافي گجگوڙ ۽ ڳڙا پيا آهن. آءُ واعدو ٿو ڪريان ته اوهان کي وڃڻ ڏيندس. هاڻي اوهان کي هتي وڌيڪ ترسو نه پوندو.“ ²⁹ تڏهن موسيٰ چيس ته ”آءُ شهر کان ٻاهر نڪرڻ شرط دعا لاءِ پنهنجا هٿ خداوند ڏانهن ڪندس. گجگوڙ بند ٿي ويندا ۽ ڳڙا وڌيڪ نه وسندا، انهيءَ لاءِ ته ان مان تو کي خبر پوي ته ساري ڌرتي

سندس رعيت وٽان مکين جا ميڙ هٽائي ڇڏيا ۽ هڪڙي به مک ڪانه رهي. ³² پر فرعون هن پيري به پنهنجي دل سخت ڪئي ۽ وري به ماڻهن کي وڃڻ نه ڏنائين.

پنجين آفت، چوپائي مال جو مرڻ

9 ¹ خداوند وري موسيٰ کي فرمايو ته ”تون فرعون وٽ وڃي کيس مون خداوند عبرانين جي خدا جو هي فرمان ٻڌاءِ ته ’منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي ته اهي وڃي منهنجي عبادت ڪن. ² جيڪڏهن تون وري انڪار ڪري هنن کي وڃڻ نه ڏيندين ۽ اڃا به کين روڪيندين، ³ ته ياد رک، آءُ تنهنجي چوپائي مال، جيڪو جهنگ ۾ آهي، يعني تنهنجا گهوڙا، گڏهه، اٺ، ڍور ڍڳا ۽ رڍون بڪريون، تن ۾ اهڙو هٿ وجهندس جو منجهن سخت ويا پوندي. ⁴ پر آءُ بني اسرائيل جي مال کي مصرين جي مال کان ڌار ڪندس. بني اسرائيل جي مال مان ڪوبه ڪونه مرندي.“ ⁵ آءُ خداوند، ائين ڪرڻ لاءِ سڀاڻي جو ڏينهن مقرر ڪريان ٿو.“

⁶ ٻئي ڏينهن خداوند ائين ئي ڪيو جيئن چيو هئائين. سو مصرين جو سمورو چوپايو مال مري ويو، پر بني اسرائيل جي مال مان هڪڙو به ڪونه مئو. ⁷ فرعون جي پڇا ڪرڻ تي جڏهن کيس ٻڌايو ويو ته ”بني اسرائيل جي مال مان هڪڙو به ڪونه مئو آهي،“ تڏهن سندس دل سخت ٿي ويئي ۽ هن بني اسرائيل کي وڃڻ نه ڏنو.

ڇهين آفت، قرڙيون

⁸ پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ”اوهين ٻئي ڪوري جي رک مان مٺيون پري ڪڍو ۽ موسيٰ ان کي فرعون جي روبرو آسمان ڏانهن اڇلائي.“ ⁹ اها رک سنهي مٽي ٿي مصر جي ملڪ ۾ پڪڙجي ويندي ۽ مصر جي ساري ملڪ ۾ ماڻهن توڙي جانورن جي بدن تي قرڙيون ۽ قوقيندا ٿي نڪرندي.“

¹⁰ سو هنن ٻنهي ڪوري جي رک ڪٺي ۽ فرعون جي اڳيان وڃي بيٺا. موسيٰ اها آسمان ڏانهن اڇلائي ته اها ماڻهن توڙي جانورن جي بدن تي قرڙيون ۽ قوقيندا بڻجي ويئي. ¹¹ جادوگر انهن قرڙين جي ڪري موسيٰ جي اڳيان بيٺي نه سگهيا، ڇالاءِ جو ٻين سڀني مصرين وانگر سندن بدن تي به قرڙيون نڪتيون هيون. ¹² پر خداوند فرعون جي دل سخت ڪئي. سو هن موسيٰ ۽ هارون جي ڳالهه نه مڃي، جيئن خداوند اڳي ئي موسيٰ کي فرمايو هو.

ستين آفت، ڳڙا

¹³ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”سڀاڻي صبح جو سوير اٿي فرعون جي اڳيان وڃي بيٺو ۽ کيس مون خداوند، عبرانين جي خدا جو هي فرمان ٻڌاءِ ته ’منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي ته اهي وڃي

ته ”وڃو، وڃي خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ڪريو، پر ڪهڙا ڪهڙا ماڻهو ويندا؟“ 9 موسيٰ ورائيس ته ”اسين سڀ پنهنجن ننڍن ۽ وڏن سوڌا، پنهنجن پٽن ۽ ڌيئرن سوڌا، پنهنجن رڍن پڪرين ۽ ڍورن ڍڳن سوڌا وينداسين، ڇاڪاڻ جو اسان کي خداوند جي شان ۾ عيد ملهائڻي آهي.“ 10 تڏهن فرعون کين چيو ته ”هرگز نه، خداوند اوهان سان هجي به ته آءُ اوهان کي پنهنجن ٻارن پڇن سوڌو وڃڻ نه ڏيندس، جڏهن ته انهيءَ مان ظاهر ٿئي ٿو ته اوهان جي نيت خراب آهي.“ 11 سو ائين نه ٿيندو، اوهين رڳو مرد ماڻهو ئي وڃي خداوند جي عبادت ڪريو، ڇاڪاڻ جو اوهان جي اها ئي مرضي هئي.“ ان کان پوءِ موسيٰ ۽ هارون کي فرعون وٽان ڌڪا ڏيئي ٻاهر ڪڍيو ويو.

12 پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ”پنهنجو هٿ مصر جي ملڪ تي ڊگهيو ته جيئن ملڪ تي ماڪڙ اچي. اها ماڪڙ هر قسم جي ساوڪ ۽ هر ڪا شيءِ جيڪا ڳڙن کان بچي ويئي آهي سان کائي ويندي.“ 13 تڏهن موسيٰ پنهنجي لٺ مصر ملڪ جي مٿان ڊگهيري ته خداوند اهو سارو ڏينهن ۽ ساري رات اوڀر جو واڙ گهلايو. جڏهن صبح ٿيو ته انهيءَ اوڀر جي واڙ پاڻ سان ماڪڙ آندي. 14 ماڪڙ وڏي ولر جي صورت ۾ آئي ۽ ساري مصر جي ملڪ جي مٿان چانهجي ويئي. اها ايتري ته بي شمار هئي جو اهڙي ماڪڙ نڪي انهيءَ کان اڳي ڪڏهن آئي هئي ۽ نڪي ان کان پوءِ ايندي. 15 انهيءَ ساري زمين کي ڍڪي ڇڏيو، ايتري قدر جو زمين ڪاري ٿي ويئي. انهيءَ سموري ساوڪ ۽ وٽن جا ميوا جيڪي ڳڙن کان بچي ويا هئا سي ڪاٽي ڇڏيا، ايتري قدر جو ساري مصر جي ملڪ ۾ وٽن ۽ ٻوٽن تي ڪابه ساوڪ باقي نه رهي.

16 تڏهن فرعون جلدي موسيٰ ۽ هارون کي گهرائي چيو ته ”بيشڪ آءُ خداوند اوهان جي خدا جو ۽ اوهان جو گنهگار آهيان.“ 17 تنهنڪري هاڻي آءُ عرض ٿو ڪريان ته هڪڙو دفعو وري به منهنجو گناهه معاف ڪريو ۽ خداوند پنهنجي خدا کان دعا گهرو ته هيءَ موتمار سزا مون تان هٽائي.“ 18 تڏهن موسيٰ فرعون وٽان نڪري آيو ۽ اچي خداوند کان دعا گهرائين. 19 پوءِ خداوند اولهه کان تمام تيز واڙ گهلايو، جنهن ماڪڙ کي اڏاري کڻي وڃي ڳاڙهي سمنڊ ۾ وڌو. اهڙيءَ طرح مصر جي ساري ملڪ ۾ هڪڙو مڪڙ به باقي نه رهيو. 20 پر خداوند فرعون جي دل کي سخت ڪيو ۽ هن بني اسرائيل کي وڃڻ نه ڏنو.

نائين آفت، اوندھ

21 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”پنهنجو هٿ آسمان ڏانهن کڻ ته مصر جي ملڪ تي اوندھ چانهجي وڃي، اهڙي اوندھ جو ماڻهو هٿوراڙيون هٿن.“ 22 موسيٰ پنهنجو هٿ آسمان ڏانهن کنيو ته ساري مصر جي ملڪ ۾ تن ڏينهن تائين تمام گهاتي اوندھ چانيل رهي. 23 تن ڏينهن تائين نه ته ماڻهو هڪٻئي کي ڏسي ٿي سگهيا ۽

خداوند جي ئي آهي. 30 باقي تنهنجي ۽ تنهنجي رعيت جي مون کي خبر آهي، ته اڃا به اوهان کي خداوند خدا جو خوف ڪونه آهي.“ 31 ڳڙن جي ڪري سڙيءَ ۽ جون جو فصل برباد ٿي ويو، ڇاڪاڻ جو جون سنگ ڪيا هئا ۽ سڙيءَ گل ڪڍيا هئا. 32 پر عام ڪڻڪ ۽ اعليٰ قسم جي ڪڻڪ جو فصل برباد ڪين ٿيو، ڇاڪاڻ جو انهن اڃا سنگ ئي ڪين ڪيا هئا.

33 پوءِ موسيٰ فرعون وٽان نڪري شهر کان ٻاهر آيو ۽ دعا لاءِ پنهنجا هٿ خداوند ڏانهن کنيا. تڏهن اوچتو گجگوڙ، ڳڙا ۽ مينهن سڀ بند ٿي ويا. 34 جڏهن فرعون ڏٺو ته مينهن، ڳڙا ۽ گجگوڙ بند ٿي ويا آهن، تڏهن هن پنهنجي رعيت سميت وري اڳي وانگر پنهنجي دل سخت ڪئي ۽ پنهنجي هوڏ تي قائم رهيو. 35 سو هن بني اسرائيل کي وڃڻ نه ڏنو، جيئن خداوند اڳي ئي موسيٰ جي معرفت فرمايو هو.

اٺين آفت، ماڪڙ

10 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون فرعون وٽ وڃ، ڇاڪاڻ جو مون ئي هن جي دل کي ۽ سندس نوڪرن جي دلين کي سخت ڪيو آهي، انهيءَ لاءِ ته هنن جي وچ ۾ پنهنجا اهي معجزا ڏيکارين.“ 2 هن ڪري به ته تون پنهنجي پٽ ۽ پوتي کي ٻڌائي سگهين ته مون مصر ۾ ڪهڙا نه ڪم ڪيا ۽ اتي جي ماڻهن کي ڪهڙا معجزا ڏيکاريا آهن، انهيءَ لاءِ ته اوهان سڀني کي خبر پوي ته آءُ ئي خداوند آهيان.“

3 پوءِ موسيٰ ۽ هارون فرعون وٽ آيا ۽ چيائونس ته ”خداوند عبرائين جو خدا فرمائي ٿو ته ’ڪيستائين تون منهنجي آڏو عاجز ٿين کان انڪار ڪندين؟ منهنجي قوم کي وڃڻ ڏي ته اهي وڃي منهنجي عبادت ڪن.“ 4 جيڪڏهن تون منهنجي قوم کي وڃڻ نه ڏيندين ته ياد رک، سڀاڻي آءُ تنهنجي ملڪ ۾ ماڪڙ موڪليندس. 5 اها ايتري ته گهڻي هوندي جو زمين کي پوريءَ طرح ڍڪي ڇڏيندي. ماڪڙ اوهان جي هر اها شيءِ کائي ويندي جيڪا ڳڙن جي آفت کان بچي ويئي آهي. توهان جا اهي وڻ جيڪي ٻنن ۾ اڀريا آهن، تن سڀني کي به کائي چٽ ڪري ڇڏيندي. 6 تنهنجا محللات، تنهنجي سڀني عملدارن جا گهر ۽ سڀني مصرين جا گهر انهيءَ سان پرڃي ويندا. اها اهڙي ته خراب هوندي جو اوهان جي ابن ڏاڏن مان ڪنهن به پنهنجي حياتيءَ ۾ ڪڏهن به نه ڏٺي هوندي.“ ائين چئي موسيٰ فرعون کان منهن ڦيري موٽي هليو ويو.

7 تڏهن فرعون جي عملدارن کيس چيو ته ”هي شخص ڪيستائين اسان کي مصيبت ۾ پيو وجهندو رهندو؟ انهن ماڻهن کي ڇڏي ڏيو ته وڃي خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ڪن. ڇا توهان کي اڃا تائين اها خبر نه پئي آهي ته مصر برباد ٿي ويو آهي؟“ 8 تنهن تي موسيٰ ۽ هارون کي وري فرعون وٽ گهرايو ويو. فرعون کين چيو

سو مصرين ۽ بني اسرائيل جي وچ ۾ فرق ڪريان ٿو. ” ⑧ آخر ۾ موسيٰ چيس ته ”تنهنجا هي سڀ عملدار مون وٽ ايندا ۽ منهنجي اڳيان ڪنڌ جهڪائي منٿ ڪندا ته تون پنهنجي پوئلڳن کي وٺي هليو وڃ. انهيءَ کان پوءِ آءٌ هليو ويندس. ” ائين چئي موسيٰ ڏاڍيءَ ڪاوڙ مان فرعون وٽان نڪري ويو.

⑨ خداوند موسيٰ کي فرمايو هو ته ”فرعون تنهنجي ڳالهه نه مڃيندو. انهيءَ جو سبب هي آهي ته جيئن آءٌ پنهنجا تمام گهڻا معجزا مصر جي ملڪ ۾ ڏيکارين. ” ⑩ سو موسيٰ ۽ هارون اهي سڀ معجزا فرعون جي اڳيان ڪري ڏيکاريا. پر خدا فرعون جي دل سخت ڪئي ۽ هن بني اسرائيل کي پنهنجي ملڪ مان وڃڻ نه ڏنو.

فصح جي عيد

12 ① پوءِ مصر جي ملڪ ۾ ئي خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ② ”هي مهينو اوهان جي لاءِ سال جو پهريون مهينو ٿيندو. ③ اوهين بني اسرائيل جي سڄيءَ قوم کي هدايت ڏيو ته هن مهيني جي ڏهين تاريخ، هر ڪنهن ڪتنب جو وڏو پنهنجي پنهنجي گهر لاءِ هڪڙو گهٽو چونڊي. ④ جيڪڏهن سندس ڪتنب ايترو ننڍو هجي جو سڄو گهٽو کائي نه سگهي، ته پوءِ هو پنهنجي ويجهي پاڙيسريءَ سان گڏجي پاتين جي تعداد موجب هڪ گهٽو چونڊي. هر هڪ ماڻهوءَ جي کائڻ جي مقدار موجب گهٽي جو حساب ڪيو وڃي. ⑤ انهيءَ لاءِ رين مان گهٽو چونڊيو وڃي يا پڪرين مان ڇپلو، پر اهو هڪ سال جو، نه ٻي عيب هئڻ گهرجي. ⑥ هر ڪتنب ان کي ساڳئي مهيني جي چوڏهين تاريخ تائين پاڻ وٽ حفاظت ۾ رکي. پوءِ انهيءَ ڏينهن شام جي وقت بني اسرائيل جو هر ڪتنب انهيءَ کي ذبح ڪري. ⑦ هو انهيءَ جو ٿورو رت کڻي جن گهرن ۾ اهو کاڌو وڃي تن جي درن جي پاسن وارين ٻانهين ۽ سردرن تي لڳائين. ⑧ انهيءَ ئي رات هو ان جي گوشت کي باهه تي رکي پچائي، اهو بي خميري مانيءَ ۽ ڪوڙي پاڇيءَ سان گڏ کائين. ⑨ ڪوبه انهيءَ گوشت کي ڪچو نه کائي، نه ئي وري ان کي پائيءَ ۾ اوباري کائي. پر انهيءَ کي منڍيءَ، پاون ۽ آڏن سميت باهه تي رکي پچائي کاڌو وڃي. ⑩ انهيءَ مان صبح تائين ڪجهه به نه بچايو وڃي. پر جيڪڏهن ڪجهه بچي پوي ته اهو ساڙي ڇڏجي. ⑪ بني اسرائيل مان هر ڪو اهو هن طرح کائي جو سفر لاءِ سندس سندرو ٻڌل هجي، سندس پيرن ۾ جتي هجي ۽ هٿ ۾ لٺ هجيس. هر ڪو اهو تڪڙ ۾ کائي وٺي. اها *فصح نالي پاڪ عيد آهي، جيڪا آءٌ خداوند مقرر ڪريان ٿو.

⑫ انهيءَ ئي رات آءٌ مصر جي ملڪ مان لنگهندس ۽ مصر جي ملڪ ۾ جيڪي به ماڻهن جا پهريتا پٽ يا جانورن جا پهريتا تر بچا هوندا، تن سڀني کي ماري ڇڏيندس. مصر جي سڀني ديوتائن کي

نه ئي وري منجهائن ڪو انهن ڏينهن ۾ پنهنجيءَ جاءِ تان اٿيو. پر بني اسرائيل جي ساري علائقي ۾ روشني هئي.

⑭ تڏهن فرعون موسيٰ ۽ هارون کي گهرائي چيو ته ”اوهين وڃو، وڃي پنهنجي خداوند جي عبادت ڪريو. اوهان جا ٻار بچا به پلي اوهان سان گڏ وڃن. پر اوهين پنهنجون رڍون پڪريون ۽ ڍور ڍڳا هتي ڇڏي وڃو.“ ⑮ پر موسيٰ ورائيس ته ”اسان کي قربانين ۽ ساڙڻ وارين قربانين ڪرڻ لاءِ تو کي اسان جا جانور به ڏيڻا پوندا، ته جيئن اهي اسين خداوند پنهنجي خدا جي آڏو قربان ڪريون. ⑯ سو اسان جو چوپايو مال به اسان سان گڏ هلندو. انهن جو هڪڙو ڪر به پوئتي نه رهندو، ڇاڪاڻ جو انهن مان ئي اسين خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ۾ ڪم آڻينداسين. اهو ئي سبب آهي جو جيستائين اسين اتي نه وڃون تيستائين اسان کي خبر ڪانهي ته ڪهڙا ڪهڙا جانور خداوند جي عبادت جي ڪم ايندا.“

⑰ پر خداوند فرعون جي دل کي سخت ڪري ڇڏيو ۽ هن کين وڃڻ نه ڏنو. ⑱ پوءِ فرعون موسيٰ کي چيو ته ”مون وٽان نڪري وڃ. خبردار، متان وري مون کي پنهنجو منهن ڏيکارين، جنهن ڏينهن مون تنهنجو منهن ڏٺو، تنهن ڏينهن ماريو ويندين.“ ⑲ تڏهن موسيٰ ورائيس ته ”تو صحيح ڳالهه ڪئي آهي، تون مون کي وري کين ڏسندين.“

ڏهين آفت جو ڌڙڪو ڏيڻ

11 ① پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”آءٌ فرعون ۽ مصر تي هڪڙي آخري آفت اڃا به آڻيندس. ان کان پوءِ هو اوهان کي هتان وڃڻ ڏيندو. هو پڪ اوهان سڀني کي هتان ڪڍي ڇڏيندو. ② سو هاڻي تون وڃي پنهنجن ماڻهن کي چئ ته هر ڪو مرد پنهنجي پاڙيسريءَ کان ۽ هر ڪا عورت پنهنجي پاڙيسريءَ کان چانديءَ ۽ سون جا زيور گهري وٺي.“ ③ خداوند بني اسرائيل جي ماڻهن کي مصرين جي نظر ۾ عزت بخشي. اهڙيءَ طرح مصر جي ملڪ ۾ فرعون جا عملدار ۽ سندس ماڻهو موسيٰ کي وڏو بزرگ سمجهڻ لڳا.

④ پوءِ موسيٰ فرعون کي چيو ته ”خداوند فرمائي ٿو ته ’اڌ رات ڌاري آءٌ مصر ملڪ جي وچ مان لنگهندس. ⑤ ان وقت مصر جي ملڪ ۾ سڀ پهريتا پٽ مري ويندا، فرعون جيڪو تخت تي ويٺو آهي، تنهن جي پهريتي پٽ کان وٺي انهيءَ ٻانهيءَ جي پهريتي پٽ تائين جيڪا جنڊ ٿي پيهي. ان کان سواءِ چوپائي مال جا به سڀ پهريتا تر بچا مري ويندا. ⑥ مصر جي سڄي ملڪ ۾ اهڙو ته ماتم مچي ويندو، جو اهڙو نه ڪڏهن اڳي ٿيو ۽ نه وري هن کان پوءِ ڪڏهن ٿيندو. ⑦ پر بني اسرائيل مان ڪنهن به ماڻهوءَ يا جانور تي ڪو ڪتو به ڪين پونڪندو. تڏهن اوهان کي خبر پوندي ته آءٌ، جيڪو خداوند آهيان

*فصح: عبراني ٻوليءَ ۾ انهيءَ جي معنيٰ آهي ”ڇڏي لنگهي وڃڻ“.

خداوند انهيءَ در کي ڇڏي لنگهي ويندو. هو موت جي فرشتي کي اوهان جي گهرن ۾ اوهان کي مارڻ لاءِ اچڻ کين ڏيندو. ²⁴ اوهين ۽ اوهان جو اولاد عيد جي انهيءَ دستور تي هميشه عمل ڪندا رهجو. ²⁵ جڏهن اوهين انهيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيو، جنهن جي ڏيڻ جو خداوند اوهان سان واعدو ڪيو هو، تڏهن اوهين اها رسم ادا ڪندا رهجو. ²⁶ پوءِ جڏهن اوهان جو اولاد اوهان کان پڇي ته ’انهيءَ رسم مان اوهان جو ڪهڙو مقصد آهي؟‘ ²⁷ تڏهن اوهين کين ٻڌائڻو ته ’هيءَ خداوند واسطي *فصح جي قرباني آهي، ڇاڪاڻ جو هو مصر ۾ مصرين کي ماريندي وقت اسان بني اسرائيل جي گهرن وٽان لنگهي ويو ۽ اسان کي ڇڏي ڏنائين‘.

تڏهن بني اسرائيل جي ماڻهن زمين تي جهڪي خداوند آڏو سجدو ڪيو. ²⁸ پوءِ بني اسرائيل وڃي ائين ٿي ڪيو، جيئن خداوند موسيٰ ۽ هارون کي حڪم ڏنو هو.

ڏهين آفت، پهرين جو موت

²⁹ جڏهن اڌ رات ٿي ته خداوند مصر وارن جي سڀني پهرين پٽن کي، فرعون جيڪو تخت تي ويٺو هو تنهن جي پهرين پٽ کان وٺي انهيءَ قيديءَ جي پهرين پٽ تائين جيڪو قيدخاني ۾ هو ماري ڇڏيو. خداوند چوپائي مال جي پهرين نر بچڻ کي به ماري ڇڏيو. ³⁰ انهيءَ رات فرعون، سندس عملدار ۽ سڀئي مصري جاگي اٿيا ۽ مصر ۾ ڏاڍو ماتم مچي ويو، ڇاڪاڻ جو ڪو گهر اهڙو ڪونه هو جنهن ۾ موت نه ٿيو هجي. ³¹ تڏهن ساڳيءَ رات جو ئي فرعون موسيٰ ۽ هارون کي گهراي چيو ته ”هليا وڃو، اوهين ٻئي بني اسرائيل جي ماڻهن کي وٺي منهنجي ماڻهن منجهان نڪري وڃو. جيئن اوهان چيو پئي تيسن وڃي پنهنجي خداوند جي عبادت ڪريو. ³² جيئن اوهان چيو پئي تيسن پنهنجون ريون، ٻڪريون ۽ ڍور ڍڳا به ڪاهي وڃو. منهنجي لاءِ به برڪت گهرو.“

³³ مصرين انهن ماڻهن تي جلد کان جلد ملڪ مان نڪري وڃڻ تي زور ٿي لائون. هنن کين چيو ٿي ته ”جيڪڏهن اوهين نه نڪرندا ته اسين سڀ مري وينداسين.“ ³⁴ سو انهن ماڻهن پنهنجو گوهيل اٿو، خمير ٿي وڃڻ کان اڳ تالهن سميت پنهنجن ڪپڙن ۾ ٻڏي پنهنجن ڪلن تي کنيو. ³⁵ بني اسرائيل جي ماڻهن موسيٰ جي چوڻ موجب مصرين کان سون ۽ چانديءَ جا زيور ۽ ڪپڙا گهري ورتا هئا. ³⁶ خداوند انهن ماڻهن کي مصرين جي نظر ۾ اهڙي حشمت بخشي جو هنن جيڪي به گهريو سو کين ڏنائون. اهڙيءَ طرح بني اسرائيل جي ماڻهن مصرين کي چڻ ڦريو لٿيو.

به سزا ڏيندس. آءُ خداوند آهيان. ¹³ جن گهرن ۾ بني اسرائيل وارا رهن ٿا، تن جي دروازن تي لڳل اهو رت هڪڙو نشان هوندو. آءُ اهو رت ڏسي کين ڇڏي لنگهي ويندس. جڏهن آءُ مصر جي ملڪ وارن کي ماريندس، تڏهن ڪابه آفت بني اسرائيل کي برباد ڪرڻ لاءِ متن نه ايندي. ¹⁴ اهو ڏينهن بني اسرائيل کي هميشه ياد رهي، بلڪ هو ان کي مون خداوند جي عيد جو ڏينهن سمجهي ملهائين ۽ هر سال پيڙهي به پيڙهي انهيءَ ڏينهن تي عيد ڪندا رهن.“

بي خميري مانيءَ جي عيد لاءِ حڪم

¹⁵ خداوند کين بني اسرائيل لاءِ وڌيڪ فرمايو ته ”انهيءَ ئي ڏينهن کان وٺي ستن ڏينهن تائين اوهين بي خميري ماني ڪائجو. اوهين عيد جي پهرين ٽي ڏينهن خمير پنهنجن گهرن مان ڪڍي ڇڏجو، ڇاڪاڻ جو جيڪو ماڻهو پهرين ڏينهن کان وٺي ستن ڏينهن تائين ڪڏهن به خميري ماني ڪائيندو، ته انهيءَ کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو. ¹⁶ پهرين ڏينهن تي ۽ وري ستن ڏينهن تي عبادت لاءِ اوهان جي گڏجاڻي ٿيندي. انهن ٻنهي ڏينهن تي کاڌي تيار ڪرڻ کان سواءِ ٻيو ڪنهن به قسم جو ڪم نه ڪيو وڃي. ¹⁷ اها بي خميري مانيءَ جي عيد اوهين هميشه ڪندا رهجو، ڇاڪاڻ جو انهيءَ خاص ڏينهن تي مون اوهان جي سڀني قبيلن کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو. تنهنڪري اوهين پيڙهي به پيڙهي انهيءَ ڏينهن کي عيد جو ڏينهن ڪري ملهائيندا رهجو. ¹⁸ پهرين مهيني جي چوڏهين تاريخ شام کان وٺي اڪيهين تاريخ شام تائين اوهين جيڪا ماني کائو، تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي. ¹⁹⁻²⁰ ستن ڏينهن تائين اوهان جي گهرن ۾ رڳو بي خميري ماني ئي کاڌي وڃي، بلڪ خمير جو نالو ئي نه هجي، ڇاڪاڻ جو جيڪو به ماڻهو ڪا خميري شيءِ کائيندو، تنهن کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو، پوءِ اهو بني اسرائيل قوم وارو هجي توڙي اوهان جي قوم ۾ شامل ٿيل ڪو ڌاريو هجي.“

پهرين عيد فصح

²¹ ان کان پوءِ موسيٰ بني اسرائيل جي سڀني اڳواڻن کي گهراي چيو ته ”اوهان مان هر هڪ پنهنجي ڪتاب مطابق هڪ هڪ گهيتو چونڊي ۽ انهيءَ کي فصح جي عيد ملهائڻ لاءِ وڃي ذبح ڪري. ²² انهيءَ جو رت ٿالھ ۾ رکي اوهين زوفا ٻوٽي جو هڪڙو چڱو انهيءَ رت مان ٻوٽي پنهنجي پنهنجي ٻاهرين در جي ٻانهين ۽ سردرن تي لڳائجو. پوءِ صبح تائين اوهان مان ڪوبه پنهنجي گهر جي در کان ٻاهر نه نڪري. ²³ جڏهن خداوند مصرين کي مارڻ لاءِ ملڪ مان لنگهندو ۽ در جي ٻانهي ٻانهين ۽ سردرن تي رت ڏسندو، تڏهن

*فصح: ڏسو آيت 11 جي پيرايو.

بني اسرائيل جو مصر مان روانو ٿيڻ

پهرين وقت ڪرڻ

13 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② ”بني اسرائيل ۾ جيڪي پهرين پٽ ڄمن، سي سڀ منهنجي لاءِ وقف ڪج. ماڻهن جا پهرين پٽ توڙي جانورن جا پهرين نر ٻچا، اهي سڀ منهنجا آهن.“

بي خميري مانيءَ جي عيد

③ پوءِ موسيٰ ماڻهن کي چيو ته ”هن ڏينهن کي ياد رکجو. هن ئي ڏينهن اوهين مصر کان ٻاهر آيا، انهيءَ جاءِ کان جتي اوهين غلام هئا. هي اهو ئي ڏينهن آهي جڏهن خداوند پنهنجي زبردست قدرت سان اوهان کي اتان ٻاهر ڪڍي آيو. سو هن ڏينهن ڪابه خميري ماني کائڻ ۾ نه اچي. ④ اوهين *ايب مهيبي جي اڄوڪي ڏينهن مصر مان ٻاهر نڪتا آهيو.“

⑤ جنهن ملڪ جي ڏيڻ جو خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم کنيو هو ۽ جنهن ۾ آسودگي ۽ خوشحالي آهي، جڏهن خداوند اوهان کي انهيءَ ڪنعانين، حنين، امورين، حورين ۽ ييوسين جي ملڪ ۾ پهچائي تڏهن اوهين ساڳئي ئي مهيني ۾ اها رسم ادا ڪندا رهجو. ⑥ ستن ڏينهن تائين اوهين جيڪا ماني کائو، تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي ۽ ستن ڏينهن خداوند لاءِ عيد ملهائڻجو. ⑦ انهن ستن ئي ڏينهن ۾ بي خميري ماني کائڻجو. خمير واري ماني اوهان وٽ ڏسڻ ۾ به نه اچي ۽ نڪي اوهان جي سرحدن اندر ڪٿي ڪو خمير نظر اچي. ⑧ عيد جي ڏينهن اوهان مان هر ڪو پنهنجي پنهنجي پٽ کي ٻڌائي ته ’هي ڏينهن آءُ انهيءَ ڪم جي يادگار لاءِ ملهائيندو آهيان جيڪو خداوند منهنجي لاءِ ان وقت ڪيو جڏهن آءُ مصر مان نڪري رهيو هوس.‘ ⑨ اها رسم توهان وٽ ڄڻ ته توهان جي هٿ ۾ هڪڙي نشاني ٿيندي ۽ توهان جي اکين اڳيان هڪڙي يادگار رهندي، انهيءَ لاءِ ته خداوند جي شريعت توهان جي زبان تي هجي. ڇا لاءِ جو خداوند پنهنجي طاقتور هٿ سان توهان کي مصر مان ڪڍي آندو آهي. ⑩ تنهنڪري توهين انهيءَ قانون تي مقرر ڪيل وقت تي هر سال عمل ڪندا رهجو.“

پهرين لاءِ قاعدو

⑪ پوءِ جڏهن خداوند اوهان کي ڪنعانين جي ملڪ ۾ پهچائي اهو اوهان کي عطا ڪري، جنهن جي ڏيڻ جو هن اوهان سان ۽ اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم کڻي واعدو ڪيو هو، ⑫ تڏهن جيڪو به پهرين پٽ پيٽ مان نڪري سو اوهين خداوند لاءِ ڌار ڪجو. اوهان جي چوپائي مال جا به سڀ پهرين نر ٻچا خداوند جا ٿيندا. ⑬ پر گڏهه جي پهرين ٻچي جي بدران هڪڙو گهٽو يا ڇيلو عيوضي طور

⑳ پوءِ بني اسرائيل رعمسيس شهر کان سڪات ڏانهن پيادل سفر ڪيو. انهن ۾ عورتن ۽ ٻارن کان سواءِ رڳو مردن جو تعداد ڇهه لک هو. ㉑ ٻين قومن جو هڪ وڏو انبوهه به ساڻن گڏ روانو ٿيو. ان کان سواءِ گهڻيون ئي رڳون، ٻڪريون ۽ ٻيو چوپايو مال ساڻن گڏ هو. ㉒ انهن جيڪو گوهيل اٿو مصر مان آندو هو، تنهن مان بي خميري ماني پڇاڻيون، ڇا لاءِ جو اهو اٿو خمير ٿيل نه هو. جيئن ته هنن کي اوچتو مصر مان زبردستيءَ ڪڍيو ويو هو، سو کين خمير ملائڻ جو به وقت نه مليو، نڪي پنهنجي لاءِ ڪو کاڌو تيار ڪري سگهيا. ㉓ بني اسرائيل کي مصر ۾ رهندي چار سؤ تيهه سال گذري ويا هئا. ㉔ انهن چار سؤ تيهه سالن گذرڻ کان پوءِ انهيءَ ساڳئي ڏينهن تي خداوند جي قوم جا سڀ قبلا مصر جي ملڪ مان نڪري ٻاهر ٿيا. ㉕ اها ئي رات هئي جڏهن خداوند بني اسرائيل کي پنهنجي نگهبانيءَ ۾ مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو. هيءَ ئي رات آهي جا خداوند لاءِ وقف ٿيل آهي ۽ اها ساري بني اسرائيل کي سندن سڀني پيڙهين تائين ملهائڻي آهي.

عيد فصح بابت قاعدا

㉖ پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ”عيد فصح جا قاعدا هي آهن. بني اسرائيل کان سواءِ ٻيو ڪوبه ماڻهو عيد فصح جي ماني نه کائي. ㉗ پر اوهان جو هر اهو زرخرید غلام جنهن جو طهر ٿيل هجي، سو اها کائي سگهي ٿو. ㉘ باقي ڪوبه ڌاريو، توڙي اوهان جو پگهاردار نوڪر ئي ڇو نه هجي سو اها اصل نه کائي. ㉙ عيد فصح جي ماني جنهن گهر ۾ تيار ڪئي وڃي، سموري اتي ئي کائڻي. انهيءَ جي گوشت مان ڪجهه به گهر کان ٻاهر ڪڍي نه وڃي، نڪي انهيءَ جو ڪو هڏو پڇي. ㉚ بني اسرائيل جي ساري قوم هيءَ عيد ملهائي. ㉛ جيڪڏهن ڪو ڌاريو توهان وٽ رهي ٿو ۽ هو خداوند جي هن عيد فصح ۾ شامل ٿيڻ چاهي ٿو، ته پهرين سندس گهر جا سڀئي مرد طهر ڪرائين، پوءِ هو ويجهو اچي عيد فصح ۾ شامل ٿين. اهڙيءَ طرح هو اوهان جي ملڪ ۾ ڄاول ماڻهوءَ جهڙا ليڪجن ۾ ايندا. پر ڪوبه اڻ طهريل ماڻهو عيد فصح جي ماني کائي نه ٿو سگهي. ㉜ اوهان جي ملڪ ۾ ڄاول ماڻهوءَ لاءِ توڙي ڌارڻيءَ لاءِ، جيڪو اوهان ۾ رهي ٿو، ساڳيا ئي قاعدا لاڳو آهن.“ ㉝ سو ساري بني اسرائيل ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ ۽ هارون کي حڪم ڏنو هو. ㉞ انهيءَ ساڳئي ڏينهن خداوند بني اسرائيل جي سموري قوم کي مصر جي ملڪ مان ٻاهر آندو.

*ايب: عبرانين جي سال جو پهريون مهينو، جيڪو بهار جي موسم ۾ ايندو آهي.

لشکر تي منهنجي فتح سان منهنجو جلال ظاهر ٿيندو ۽ مصرين کي خبر پوندي ته آءُ خداوند آهيان.“ سو بني اسرائيل ائين ئي ڪيو.

5 جڏهن مصر جي بادشاهه کي اها خبر پيئي ته اهي ماڻهو ڀڄي ويا آهن، تڏهن فرعون ۽ سندس نوڪرن جي دل انهن ماڻهن جي خلاف ڦيرو کاڌو ۽ هو چوڻ لڳا ته ”اسان هي ڇا ڪيو جو بني اسرائيل کي پنهنجي غلاميءَ مان نڪري وڃڻ ڏٺوسين؟“ 6 سو فرعون پنهنجي گاڏي تيار ڪرائي ۽ پنهنجي فوج کي پاڻ سان کنڀائين. 7 هن ڇهه سؤ چونڊيل جنگي گهوڙي گاڏين سان گڏوگڏ مصر جون ٻيون سموريون عام جنگي گهوڙي گاڏيون به پاڻ سان کنڀيون، جن تي فوجي سالار نگران هئا. 8 خداوند مصر جي بادشاهه فرعون جي دل سخت ڪئي. سو هو بني اسرائيل جي پٺيان ڪاهي پيو، ڇاڪاڻ ته اهي سندس وٽان بي پرواهيءَ سان نڪري ويا هئا. 9 مصري فوج فرعون جي سڀني گهوڙن، گاڏين ۽ سوارن سميت انهن جي پٺيان پيئي. هو اتي اچي پهتا جتي بني اسرائيل سمنڊ جي ڪناري تي في هخيروت وٽ، بعل صفون جي سامهون منزل ڪيو ويٺا هئا.

10 جڏهن فرعون ويجهو اچي پهتو ۽ بني اسرائيل ڏٺو ته مصري سندن پٺيان ڪاهيندا پيا اچن، تڏهن هو ڏاڍا اچي ڏنا ۽ خداوند کي مدد لاءِ پڪارڻ لڳا. 11 هنن موسيٰ کي چيو ته ”مصر ۾ قبرون ڪين هيون ڇا جو تون اتان اسان کي هن رڻپٽ ۾ مرڻ لاءِ وٺي آيو آهين؟ تو اسان سان هي ڇا ڪيو جو اسان کي مصر مان ڪڍي آئين. 12 اسان تو کي مصر ۾ ائين ڪين چيو هو ڇا ته اسان کي ڇڏي ڏي ته پلي پيا مصرين جي غلاميءَ ڪريون؟ ڇاڪاڻ ته اسان جي لاءِ هن رڻپٽ ۾ مرڻ کان مصرين جي غلاميءَ ڪرڻ بهتر ٿئي ها.“ 13 تڏهن موسيٰ ماڻهن کي چيو ته ”ڊڄو نه، بيٺا رهو ۽ خداوند جو چوڻ ڪارو ڏسو جيڪو اڄ اوهان کي ملندو. اوهين جن مصرين کي اڄ ڏسي رهيا آهيو، تن کي وري ڪڏهن به ڪين ڏسندا.“ 14 خداوند اوهان جي طرفان پاڻ جنگ ڪندو. اوهين ماڻ ڪري وينا هجو.“

15 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون منهنجي آڏو مدد لاءِ چو ٿو پڪارين؟ بني اسرائيل کي چئو ته اهي اڳتي هلن. 16 تون پنهنجي لٽ کڻي پنهنجو هٿ سمنڊ تي ڊگهيو ته پاڻي ٻن حصن ۾ ورهائجي وڃي، ته جيئن بني اسرائيل سمنڊ جي وچ مان سڪيءَ زمين تان لنگهي وڃن. 17 آءُ مصرين جي دلين کي سخت ڪندس ۽ اهي سندن پٺيان ڪاهي ايندا. تڏهن فرعون تي، سندس ساري لشڪر تي، سندس جنگي گهوڙي گاڏين تي ۽ سندس گهوڙي سوارن تي منهنجي فتح سان منهنجو جلال ظاهر ٿيندو. 18 جڏهن آءُ انهن تي فتح حاصل ڪندس، تڏهن مصرين کي خبر پوندي ته آءُ خداوند آهيان.“

19 تنهن کان پوءِ خدا جو ملائڪ جيڪو بني اسرائيل جي لشڪر جي اڳيان هلندو رهندو هو، سو ڦري انهن جي پٺيان هلڻ لڳو. ڪڪر جو ٿيڻو به هنن جي اڳ کان نڪري سندن پٺيان آيو. 20 اهو مصرين جي

ڏٺو. جيڪڏهن اوهين انهيءَ جي لاءِ عيوضو نه ڏيو ته انهيءَ جي ڳچي ڀڄي ڇڏجو. اوهان کي پنهنجي پٽن مان هر هڪ پهريني پٽ جو عيوضو ڏيڻو پوندو. 14 ايندڙ وقت ۾ جڏهن اوهان جو پٽ اوهان کان ڀڄي ته ’هن رسم جو ڪهڙو مطلب آهي؟‘ تڏهن اوهين هن کي ٻڌائجو ته ’خداوند اسان کي مصر ملڪ مان، جتي اسين غلام هئاسين، پنهنجي طاقتور هٿ سان ڪڍي ٻاهر آندو. 15 جڏهن فرعون جي دل سخت هئي ۽ هن اسان کي وڃڻ نه ٿي ڏنو، تڏهن خداوند مصر جي ملڪ ۾ ماڻهن توڙي چوپائي مال جي سڀني پهرين نر ٻچن کي ماري ڇڏيو. اهو ئي سبب آهي جو اسين چوپائي مال جي پهرين نر ٻچن کي قربان ڪريون ٿا. پر پنهنجن پهرين پٽن جي بدران عيوضو ڏيون ٿا. 16 تنهنڪري اها رسم ڇڻ ته توهان جي هٿ ۾ هڪڙي نشاني ٿيندي ۽ توهان جي اکين اڳيان هڪڙي يادگار رهندي، ته خداوند پنهنجي طاقتور هٿ سان اسان کي مصر مان ڪڍي آيو.“

ڪڪر ۽ باهه جو ٿيڻو

17 جڏهن فرعون انهن ماڻهن کي وڃڻ ڏٺو، تڏهن خدا کين فلسطين جي علائقي واري رستي کان نه وٺي ويو، جيتوڻيڪ اهو ويجهو هو. هن ڪري جو خدا فرمايو هو ته ”متان هي ماڻهو جنگ جهيڙو ڏسي پشيمان ٿين ۽ مصر ڏانهن موٽي وڃن.“ 18 پر خدا انهن ماڻهن کي بيابان منجهان ڳاڙهي سمنڊ ڏانهن وٺي آيو. بني اسرائيل مصر جي ملڪ مان هٿيار ٻڏي نڪتا هئا.

19 موسيٰ يوسف جا هڏا پاڻ سان کنيا، ڇاڪاڻ ته يوسف بني اسرائيل کي قسم ڏيئي چيو هو ته ”خداوند ضرور اوهان جي سار لهندو، تڏهن اوهين منهنجا هڏا هتان پاڻ سان کڻي وڃجو.“ 20 پوءِ بني اسرائيل سڪات کان روانا ٿيا ۽ بيابان جي حد وٽ ايتام ۾ اچي منزل ڪيائون. 21 ڏينهن جي وقت خداوند انهن جي اڳيان ڪڪر واري ٿيڻي جي وسيلي کين رستو ڏيکاريندو هلندو هو ۽ رات جي وقت باهه واري ٿيڻي جي وسيلي کين روشني ڏيندو اڳيان هلندو رهندو هو، انهيءَ لاءِ ته اهي ڏينهن رات پنڌ ڪري سگهن. 22 ڏينهن جي وقت اهو ڪڪر جو ٿيڻو ۽ رات جي وقت باهه جو ٿيڻو، انهن ماڻهن جي اڳيان ڪڏهن به گم ڪونه ٿيندو هو.

ڳاڙهو سمنڊ پار ڪرڻ

14 1 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 2 ”بني اسرائيل کي حڪم ڏي ته اهي پنٿي موتي مگڊال ۽ ڳاڙهي سمنڊ جي وچ تي في هخيروت وٽ بعل صفون جي اڳيان سمنڊ جي ڪناري تي منزل ڪن. 3 فرعون بني اسرائيل جي باري ۾ چونڊو ته اهي بيابان ۾ گهيري پيا آهن ۽ اتي قاسي ويا آهن. 4 آءُ فرعون جي دل کي سخت ڪندس ۽ هو اوهان جي پٺيان پوندو. تڏهن فرعون ۽ سندس ساري

- ② منهنجي طاقت ۽ قوت خداوند آهي،
هو ئي منهنجو بچائيندڙ آهي.
آءٌ سندس تعريف ڪندس، جو هو ئي منهنجو خدا آهي،
بلڪ منهنجي پيءُ جو به هو ئي خدا آهي،
آءٌ سندس واکاڻ ڪائيندس.
- ③ خداوند جنگ جو سورهيءَ آهي،
سندس ئي نالو خداوند آهي.
- ④ هن فرعون جي لشڪر ۽ گاڏين کي
گڙهي سمنڊ ۾ اچلائي ڇڏيو،
سائس گڏ انهيءَ جا چونڊ فوجي سالار به سمنڊ ۾ غرق ٿي ويا.
- ⑤ سمنڊ جي اونھائين انھن کي ڍڪي ڇڏيو،
اهي پٿر وانگر هيٺ سمنڊ جي تري ۾ وڃي پيا.
- ⑥ اي خداوند! تنهنجو هٿ طاقت ۾ اعليٰ آهي،
اي خداوند! تنهنجي زورآور هٿ دشمن کي
پيچي پورا پورا ڪيو.
- ⑦ تو پنهنجي وڏيءَ عظمت سان مخالفن کي برباد ڪيو،
تو مٿن پنهنجو غضب نازل ڪيو،
جنهن کين ائين ساڙي ڇڏيو جيئن ٻه ساڙيو ويندو آهي.
- ⑧ تنهنجي قهر واري قوڪ سان پاڻي ڍڳن مٿان ڍڳ ٿيو،
۽ اهو وهندڙ پاڻي پت جيان بيھي رهيو.
- ⑨ هاڻو، سمنڊ جي وچ ۾ اونھو پاڻي چمي بيھي رهيو.
دشمن چيو هو ته آءٌ پٺيان پئي انھن کي پڪڙيندس،
۽ کائڻ لٽيل مال ورهائي آءٌ پنهنجي دل ٺاريندس.
پوءِ مياڻ مان تلوار ڪڍي آءٌ کين برباد ڪري ڇڏيندس.
- ⑩ تڏهن اي خداوند! تو پنهنجو واءُ گھلايو
ته سمنڊ انھن کي ڍڪي ڇڏيو.
اهي زور واري پاڻيءَ اندر شيهي وانگر غرق ٿي ويا.
- ⑪ اي خداوند! معبودن ۾ تو جهڙو ٻيو ڪير آهي؟
پاڪيزگيءَ ۾ اعليٰ ۽ افضل تو جهڙو ٻيو ڪير آهي؟
حمد و ثنا ۾ هيبتناڪ ۽ معجزن ڪرڻ وارو ٻيو ڪير آهي؟
- ⑫ جڏهن تو پنهنجو زورآور هٿ هنن مٿان ڍڳهاريو هو،
تڏهن تنهنجي دشمنن کي ڌرتي گھي ويئي هئي.
- ⑬ جن کي تو ڇڏايو هو تن جي تو دائمي ٻاجهه سان رهبري ڪئي،
تو پنهنجي طاقت سان کين پنهنجي مقدس جاءِ اندر پهچايو.
- ⑭ فرعون جي حشر بابت ٻڌي قومون خوف وچان ڏڪي ويون،

لشڪر ۽ بني اسرائيل جي لشڪر جي وچ ۾ وڃي بيٺو. اهو مصرين جي لاءِ اونداهو ڪڪر هو، پر بني اسرائيل جي لاءِ رات جو روشني ڏيندڙ هو. تنهنڪري ساري رات ٻئي لشڪر هڪٻئي کي ويجهو اچي نه سگهيا.

① موسيٰ پنهنجو هٿ سمنڊ تي ڍڳهاريو ته خداوند ساري رات اوڀر جو تيز واءُ گھلايو ۽ سمنڊ کي پوئتي هٽائي ڇڏيو، ايتري قدر جو اهو سڪي زمين ٿي پيو ۽ پاڻي ٻن حصن ۾ ورهائجي ويو. ② بني اسرائيل سمنڊ جي وچ مان سڪيءَ زمين تان لنگهي ويا. هنن جي ٻنهي پاسن کان پاڻي پت وانگر ٿي پيو. ③ مصري به انهن جي پٺيان ڪاهي پيا ۽ فرعون جا سڀ گھوڙا، گاڏيون ۽ سوار سندن پٺيان سمنڊ جي وچ ۾ آيا. ④ صبح جو پرھه ڦٽڻ کان اڳ خداوند باهه ۽ ڪڪر جي ٿيڻي منجهان مصرين جي لشڪر ڏانهن نھاريو ۽ انھن جي لشڪر کي مونجھاري ۾ وجهي ڇڏيائين. ⑤ هنن جي گاڏين جا ڦيٽا ڦاسائي ڇڏيائين، جنهنڪري اهي تمام مشڪل سان ٿي هليون. تڏهن مصري چوڻ لڳا ته ”اچو ته بني اسرائيل کان پڇي نڪرون، چالاءِ جو خداوند انهن جي پاران اسان سان وڙهي ٿو.“

⑥ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”پنهنجو هٿ سمنڊ جي مٿان ڍڳهه ته پاڻي موتي مصرين، سندن گاڏين ۽ سوارن جي مٿان اچي.“ ⑦ موسيٰ پنهنجو هٿ سمنڊ تي ڍڳهاريو ۽ پرھه ڦٽڻ وقت سمنڊ ڦري پنهنجي اصلي حالت تي اچي بيٺو. مصرين پاڻيءَ کان بچي نڪرڻ جي ڪوشش ڪئي، پر خداوند کين سمنڊ جي وچ ۾ ٻوڙي ڇڏيو. ⑧ سو پاڻي موتي آيو ۽ گاڏين، سوارن ۽ فرعون جي ساري لشڪر کي، جيڪو هنن جي پٺيان ڪاهي سمنڊ جي وچ ۾ آيو هو ٻوڙي ڇڏيائين. انهن منجهان هڪڙو به ڪونه بچيو. ⑨ پر بني اسرائيل سمنڊ جي وچ ۾ به سڪيءَ زمين تي پنڌ ڪيو ۽ پاڻي هنن جي ٻنهي پاسن کان پت وانگر بيٺو هو.

⑩ اهڙيءَ طرح خداوند انهيءَ ڏينهن بني اسرائيل کي مصرين جي هٿان بچايو ۽ بني اسرائيل مصرين کي سمنڊ جي ڪناري تي مثل ڏنو. ⑪ جڏهن بني اسرائيل اها عظيم قدرت، جيڪا خداوند مصرين تي ظاهر ڪئي سا ڏٺي، تڏهن اهي خداوند کان ڊنا. انهيءَ سبب هنن خداوند تي ۽ سندس ٻانهي موسيٰ تي ڀروسو ڪيو.

موسيٰ جو فتح جو گيت ڳائڻ

15 ① ان وقت موسيٰ ۽ بني اسرائيل جي ماڻهن خداوند جي شان ۾ هي گيت ڳايو ته

”آءٌ خداوند جو حمد و ثنا ڳائيندس،

چالاءِ جو هن وڏي شاندار فتح ماڻي آهي،

هن گھوڙن کي سوارن سوڌو سمنڊ ۾ اچلائي وڌو آهي.“

اُتي خداوند هنن جي رهڻ لاءِ قاعدا قانون بڻايا ۽ اتي ئي کين آزمائين. 26 خداوند فرمايو ته ”جيڪڏهن اوهين مون خداوند پنهنجي خدا جي آواز کي پوريءَ طرح ڏيان سان ٻڌندا ۽ جيڪي منهنجي نظر ۾ صحيح آهي سو ڪندا، منهنجي حڪمن تي عمل ڪندا ۽ منهنجي سڀني قانونن تي هلندا ته جيڪي بيماريون مون مصرين تي موڪليون آهن تن مان ڪابه اوهان تي ڪين موڪليندس. چالاءِ جو آءٌ خداوند آهيان، جيڪو اوهان کي صحت ٿو ڏيان.“

27 پوءِ هو ايليم ۾ اچي پهتا، جتي ٻارهن چشمه ۽ ڪجين جا ستر وڻ هئا. اتي ئي پاڻيءَ جي ڀرسان هنن پنهنجا تنبو کوڙيا.

مَن ۽ پتيرا

16 1 پوءِ بني اسرائيل جي ساري قوم ايليم مان رواني ٿي. مصر جي ملڪ مان نڪرڻ کان پوءِ اهي ٻئي مهيني جي پندرهن تاريخ تي سين جي بيابان ۾ اچي پهتا، جيڪو ايليم ۽ سينا جي وچ ۾ آهي. 2 اتي بيابان ۾ اهي سڀ موسيٰ ۽ هارون جي خلاف ڪرڪڻ لڳا. 3 کين چوڻ لڳا ته ”جيڪر اسين مصر جي ملڪ ۾ ئي خداوند جي هٿان مري وڃون ها ته چڱو، جتي اسين گوشت جي ديڳڙن وٽ ويهندا ۽ پيٽ پري ماني کائيندا هئاسين. اوهان ته اسان کي هن رڻپٽ ۾ انهيءَ لاءِ وٺي آيا آهيو ته هن ساريءَ قوم کي بکن ۾ ماريو.“

4 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”ڏس، هاڻي آءٌ اوهان سڀني لاءِ مانين جو مينهن وسائيندس. ماڻهو هر روز ٻاهر نڪري، رڳو هڪڙي هڪڙي ڏينهن جو حصو گڏ ڪندا، انهيءَ لاءِ ته آءٌ کين آزمائان ته هو منهنجي حڪمن تي هلن ٿا يا نه. 5 ڇهين ڏينهن تي هو روزاني کان بيٺو اٿي تيار ڪندا.“

6 تڏهن موسيٰ ۽ هارون بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي چيو ته ”اڄ شام جو اوهان کي معلوم ٿيندو ته اهو خداوند ئي هو جنهن اوهان کي مصر مان ڪڍي ٻاهر آندو. 7 صبح جو اوهين خداوند جو جلوو ڏسندا، چالاءِ جو خداوند پنهنجي خلاف اوهان جون شڪايتون ٻڌيون آهن. سو اسين ڪير ٿيندا آهيو جو اوهين اسان جي خلاف ڪرڪو ٿا؟“ 8 موسيٰ وڌيڪ چين ته ”شام جي وقت خداوند اوهان کي کائڻ لاءِ گوشت ڏيندو ۽ صبح جو ڍيءَ تي ماني ڏيندو، چالاءِ جو اوهين خداوند جي خلاف جيڪي شڪايتون ڪريو ٿا سي هو ٻڌي ٿو. سو اسين ڪير ٿيندا آهيو؟ اوهان جي شڪايت اسان جي خلاف نه پر خداوند جي خلاف آهي.“

9 پوءِ موسيٰ هارون کي چيو ته ”بني اسرائيل جي ساري قوم کي چئڻ ته ’اوهين خداوند وٽ اچي حاضر ٿيو، چالاءِ جو هن اوهان

فلسٽيءَ جي رهاڪن کي پڻ ڊپ جي عذابن آڻي وڪوڙيو. 15 *ادوم جي اڳواڻن کي پڻ دهشت اچي ورتو، موآبي اڳواڻن کي به بيحد ڏڪڻيءَ اچي ورايو، ۽ ڪنعان جو هر ڪو رهاڪو همت هاري ويٺو. 16 هاڻو، انهن سڀني تي خوف ۽ دهشت اچي ڪڙڪي. تنهنجي قدرت جي حشمت ڏسي اهي پٿر جا بت بڻجي ويا، جيستائين اي خداوند! تنهنجي ڇڏايل قوم وٽائڻ لنگهي نه ويئي.

17 اي خداوند! تون پنهنجي قوم کي آڻي پنهنجي انهيءَ چونڊيل پهاڙ تي وڻ وانگر پوکيندين، جيڪو تو پنهنجي رهڻ لاءِ مقرر ڪيو آهي. هاڻو، اي مالڪ! اها مقدس جاءِ تنهنجي هٿن تيار ڪئي آهي. 18 بيشڪ اي خداوند! ازل کان ابد تائين، رڳو تنهنجي بادشاهي آهي.“

مريم جو گيت

19 سو بني اسرائيل سمنڊ جي وچ مان سڪيءَ زمين تان لنگهي ويا. پر جڏهن فرعون جون گهوڙي گاڏيون، گهوڙن ۽ سوارن سميت سمنڊ ۾ گهڙي ويون، تڏهن خداوند سمنڊ جو پاڻي موتائي متن آندو. 20 تڏهن هارون جي پيڻ مريم جيڪا نبيائي هئي، تنهن پنهنجي هٿ ۾ دق ڪنيو ۽ سڀ عورتون دق ڪئي نچنديون سندس پٺيان هليون. 21 مريم هنن جي گيت جي جواب ۾ هي ڳايو ته ”اوهين خداوند جو حمد و ثنا ڳايو، چالاءِ جو هن جلال واري فتح ماڻي آهي، هن گهوڙن کي سوارن سوڌو سمنڊ ۾ اڇلائي وڌو آهي.“

ڪوڙو پاڻي

22 پوءِ موسيٰ بني اسرائيل کي ڳاڙهي سمنڊ کان پر تي وٺي هليو ۽ هو شور جي بيابان ۾ آيا. هو تن ڏينهن تائين بيابان ۾ پنڌ ڪندا رهيا پر پاڻي ڪٿي به نه ملين. 23 پوءِ هو هڪ جاءِ تي اچي پهتا، پر اُتان جو پاڻي پي نه سگهيا، چالاءِ جو اهو ڪوڙو هو. انهيءَ ڪري ان جاءِ جو نالو ”ماره“ پئجي ويو. 24 تڏهن ماڻهو موسيٰ جي خلاف ڪرڪڻ لڳا ۽ چوڻ لڳا ته ”اسين ڇا پيئون؟“ 25 تنهن تي موسيٰ مدد لاءِ خداوند کي ٻاڏايو. خداوند کيس هڪڙو وڻ ڏيکاريو، جنهن کي هن پاڻيءَ ۾ وڌو ته اهو منو ٿي پيو.

*ادوم ۽ موآب: اهي علائقا ڪنعان ملڪ جي اوڀر ۾ هئا.

†”ماره“: عبراني ٻوليءَ جو لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ڪوڙو“.

رکي. اها نڪي خراب ٿي، نڪي منجهس کينٺان پيا. ²⁵ موسيٰ چيو ته ”اڃ اها ئي بچيل ماني کائو، ڇاڪاڻ جو اڄ خداوند جو سبت آهي، تنهنڪري اڄ اها ماني اوهان کي ميدان ۾ ڪونه ملندي.“ ²⁶ ڇهه ڏينهن اوهين اها ماني گڏ ڪندا، پر ستين ڏينهن سبت جو ڏينهن آهي. انهيءَ ڏينهن اها ڪانه هوندي.“

²⁷ ستين ڏينهن کي ماڻهو اها گڏ ڪرڻ لاءِ ٻاهر نڪتا، پر ڪجهه به نه لڌائون. ²⁸ تڏهن خداوند موسيٰ کي چيو ته ”ڪيستائين اوهين منهنجي حڪمن ۽ منهنجي فيصلن تي عمل ڪرڻ ۾ ڪوتاهي ڪندا؟ ²⁹ ياد رکو، ته مون خداوند، اوهان کي سبت جو ڏينهن ڏنو آهي. تنهنڪري آءٌ ڇهين ڏينهن هميشه اوهان کي پن ڏينهن جي ماني ڏيندس. اوهان مان هر ڪو ماڻهو پنهنجي گهر ۾ رهي. ستين ڏينهن ڪوبه ماڻهو پنهنجي گهر کان ٻاهر نه نڪري.“ ³⁰ تنهنڪري ستين ڏينهن ماڻهن آرام ڪيو.

³¹ بني اسرائيل انهيءَ مانيءَ جو نالو ”مَن“ رکيو. اها ڌاتن جي بچ جهڙي ۽ اڇي هئي ۽ انهيءَ جو سواد ماکيءَ سان ٺاهيل بسڪوٽن جهڙو هو. ³² موسيٰ چيو ته ”خداوند هي حڪم ڏنو آهي ته انهيءَ مان ٻه ڪلوگرام پري پنهنجين پيڙهين جي لاءِ رکي ڇڏيو، ته پلي هو ڏسن ته جڏهن مون اوهان کي مصر جي ملڪ مان ٻاهر ڪڍي آندو، تڏهن بيابان ۾ مون اوهان کي اها ماني ڪارائي.“ ³³ پوءِ موسيٰ هارون کي به چيو ته ”هڪڙو تائو کڻي، انهيءَ ۾ مَن جا ٻه ڪلوگرام پري وجهه ۽ اهو خداوند جي حضور ۾ آڻي رک ته اهو اوهان جي پيڙهين لاءِ محفوظ رکيو هجي.“ ³⁴ سو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو، تيئن هارون اهو عهد واري صندوق جي اڳيان آڻي رکيو، ته جيئن اهو حفاظت سان رکيو هجي. ³⁵ بني اسرائيل چاليهن سالن تائين مَن کائيندا رهيا، جيستائين هو آباد ملڪ ۾ آيا، يعني جيستائين هو ڪنعان ملڪ جي حد تائين نه آيا تيستائين مَن پئي کاڌائون.

³⁶ انهن ڏينهن ۾ ٻه ڪلوگرام وزن کي عومر چوندا هئا، جيڪو ماپ جي لحاظ کان هڪڙي عيفا جو ڏهون حصو هو.

ٽڪريءَ مان پاڻي نڪرڻ

(گائائو 1:20-13)

17 ¹ پوءِ بني اسرائيل جي ساري قوم سين جي بيابان مان رواني ٿي ۽ خداوند جي حڪم موجب مسافري ڪندي ريفيديم ۾ اچي منزل ڪيائون. اتي ماڻهن جي پيئڻ لاءِ پاڻي ڪونه هو. ² تنهنڪري ماڻهو موسيٰ سان وڙهڻ لڳا ۽ چيائونس ته ”اسان کي پاڻي ڏي ته پيئون.“ تڏهن موسيٰ کين چيو ته ”اوهين مون سان

جي شڪايت ٻڌي آهي.“ ¹⁰ جڏهن هارون بني اسرائيل قوم کي ائين چئي رهيو هو، تڏهن انهن بيابان ڏانهن نظر ڪئي ته اوچتو ڪڪر ۾ کين خداوند جو جلوو ڏسڻ ۾ آيو. ¹¹ انهيءَ وقت خداوند موسيٰ سان ڳالهائيندي فرمايو ته ¹² ”مون بني اسرائيل جون شڪايتون ٻڌيون آهن. تون هنن کي چئڻ ته شام جي وقت اوهين گوشت کائيندا ۽ صبح جو اوهان کي ڍيءَ تي ماني ملندي. پوءِ اوهان کي خبر پوندي ته آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.“

¹³ جڏهن شام جو وقت ٿيو ته ايترا ته پتيرا اڏامندا آيا جو خيمي گاهه کي ڍڪي ڇڏيائون. صبح جي وقت خيمي گاهه جي آس پاس ماڪ پيئي هئي. ¹⁴ جڏهن ماڪ گم ٿي ويئي، تڏهن ڇا ڏسن ته بيابان ۾ هڪڙي سنهي گول گول شيءِ، پاري جي ڍانڱن جهڙي زمين تي پيئي آهي. ¹⁵ جڏهن بني اسرائيل اها ڏٺي، تڏهن هڪ ٻئي کي چوڻ لڳا ته ”هي ڇا آهي؟“ ڇاڪاڻ جو انهن کي خبر ڪانه هئي ته اهو ڇا آهي. تڏهن موسيٰ کين چيو ته ”هيءَ اها ماني آهي جيڪا خداوند اوهان کي کائڻ جي لاءِ ڏني آهي.“ ¹⁶ سو خداوند جو حڪم هي آهي ته اوهان مان هر ڪو چئو اها پنهنجي کائڻ جيتري گڏ ڪري، يعني جيترا پاتي تنبوءَ ۾ آهن، تن جي شمار موجب، هر هڪ چئي واسطي *ٻه ڪلوگرام گڏ ڪري.“

¹⁷ بني اسرائيل ائين ئي ڪيو. پر انهن مان ڪن گهڻي ۽ ڪن ٿوري گڏ ڪئي. ¹⁸ جڏهن هنن اها اٽڪل ٻه ڪلوگرام واري ماپي سان ماپي ڏني، تڏهن جنهن گهڻو گڏ ڪيو هو تنهن وٽ وڌيڪ نه بچيو ۽ جنهن ٿورو گڏ ڪيو هو تنهن وٽ گهٽتائي ڪانه ٿي. انهن مان هر ڪنهن پنهنجي کائڻ جيترو گڏ ڪيو. ¹⁹ موسيٰ انهن کي چيو ته ”ڪوبه چئو انهيءَ مان صبح تائين ڪجهه به بچائي نه رکي.“ ²⁰ پر انهن مان ڪن موسيٰ جي ڳالهه نه مڃي ۽ صبح تائين انهيءَ مان ڪجهه بچائي رکيائون. صبح جو انهيءَ ۾ کينٺان پئجي ويا ۽ اها ڪني ٿي ويئي. تڏهن موسيٰ انهن تي ڏاڍو ناراض ٿيو. ²¹ پوءِ هر ڪو چئو روزانو صبح جو اها پنهنجي کائڻ جيتري کڻي گڏ ڪندو هو. جڏهن تڪي آس نڪرندي هئي، تڏهن جيڪا زمين تي بچيل هوندي هئي سا ڳري ويندي هئي.

²² ڇهين ڏينهن انهن پيئي ماني گڏ ڪئي، يعني هر هڪ لاءِ چار چار ڪلوگرام. پوءِ بني اسرائيل جي سڀني اڳواڻن اچي موسيٰ کي اها خبر ڏني. ²³ تڏهن موسيٰ کين چيو ته ”خداوند جو حڪم اهو ئي آهي ته سڀاڻي خاص آرام جو ڏينهن يعني خداوند جو پاڪ سبت آهي. اوهان کي اڄ جيڪي پڇاڻو آهي سو پڇايو ۽ جيڪي رڌڻو آهي سو رڌيو. جيڪي به باقي بچي پوي سو سڀاڻي لاءِ رکي ڇڏيو.“ ²⁴ سو جيئن موسيٰ کين چيو هو تيئن هنن ٻئي ڏينهن تائين اها بچائي

*ٻه ڪلوگرام: عبرانيءَ ۾ هڪ ”عومر“ لکيل آهي جيڪو اٽڪل پن ڪلوگرامن جي برابر آهي.

† ”مَن“: هن لفظ جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”هي ڇا آهي؟“

خداوند جي تخت جي برخلاف هت ڪنڀو هو، سو خداوند ساڻن پيڙهي به پيڙهي جنگ ڪندو رهندو.“

پترو ۽ موسيٰ جي ملاقات

18 ① موسيٰ جي سهري پترو، جيڪو مديان جو مذهبي اڳواڻ هو، تنهن اهي سڀ ڳالهيون ٻڌيون ته خدا موسيٰ ۽ پنهنجي قوم بني اسرائيل لاءِ ڇا ڇا ڪيو آهي ۽ ڪيئن خداوند بني اسرائيل کي مصر مان ڪڍي ٻاهر آندو. ② تڏهن موسيٰ جو سهرو پترو، موسيٰ جي زال صفوره کي ساڻ ڪري وٺس آيو، جنهن کي اڳي ئي پيڪن ڏانهن موڪليو ويو هو. ③ هن سندس ٻن پٽن کي به ساڻ ڪنيو. انهن مان هڪڙي جو نالو، موسيٰ هي چوندي ۱ گيرشوم رکيو هو ته ”آءُ ڌارئي ملڪ ۾ مسافر ٿي پيو گذاريان.“ ④ هن ٻئي پٽ جو نالو ۲ اليعزر هي چئي رکيو هو ته ”منهنجي پيءُ جو خدا منهنجو مددگار ٿيو آهي ۽ هن مون کي فرعون جي تلوار کان بچايو آهي.“ ⑤ موسيٰ جو سهرو پترو، موسيٰ جي زال ۽ پٽن کي ساڻ وٺي موسيٰ وٽ انهيءَ بيابان ۾ آيو جتي هو خدا جي جبل وٽ منزل ڪيو لٿو پيو هو. ⑥ هن موسيٰ ڏانهن چواڻي موڪليو هو ته ”آءُ تنهنجو سهرو پترو تنهنجيءَ زال ۽ تنهنجي پٽن سميت تو وٽ اچي رهيو آهيان.“ ⑦ تڏهن موسيٰ پنهنجي سهري جي استقبال لاءِ ٻاهر نڪتو ۽ جهڪي نياز سان هن کي چيائين. ٻنهي هڪ ٻئي جي خيرعافيت پڇي، پوءِ هو گڏجي تنبوءَ ۾ آيا. ⑧ موسيٰ سارو احوال پنهنجي سهري کي ٻڌايو ته خداوند بني اسرائيل خاطر، فرعون ۽ مصرين سان ڇا ڇا ڪيو. هن کيس اهو به ٻڌايو ته رستي ۾ مٿن ڪهڙيون ڪهڙيون مصيبتون آيون ۽ ڪيئن خداوند کين بچايو. ⑨ پترو خداوند جي انهن ڀلاين جي ڪري ڏاڍو خوش ٿيو، جيڪي هن بني اسرائيل سان ڪيون ۽ کين مصرين جي هٿان ڇڏايو. ⑩ سو هن چيو ته ”سگڙو آهي خداوند، جنهن اوهان کي فرعون ۽ مصرين جي هٿان ڇڏايو. سگڙو آهي خداوند، جنهن پنهنجي قوم کي مصرين جي غلاميءَ مان ڇڏايو، ⑪ جڏهن مصرين انهيءَ ڳالهه ۾ مغروريءَ سان بني اسرائيل جي برخلاف ڪم ٿي ڪيو. هاڻي مون کي خبر پيئي آهي ته خداوند سڀني معبودن کان وڏو آهي.“ ⑫ پوءِ موسيٰ جي سهري پترو، خدا جي لاءِ هڪڙي ساڙڻ واري قرباني ڪئي ۽ ڪجهه ٻيون قربانيون ڪيون. هارون ۽ بني اسرائيل جا سڀ اڳواڻ موسيٰ جي سهري سان گڏ اها قربانيءَ واري ماني کائڻ لاءِ خدا جي حضور ۾ آيا.

ڇو ٿا وڙهو؟ ڇو ٿا خداوند کي آزمايو؟“ ③ پر ماڻهو تمام اجايل هئا، تنهنڪري موسيٰ جي خلاف ڪرڪڻ لڳا ۽ چوڻ لڳا ته ”تو اسان کي مصر کان هتي انهيءَ لاءِ آندو آهي ڇا ته اسين، اسان جا ٻار ۽ اسان جو چوپايو مال اڄ جي ڪري مرون؟“ ④ تڏهن موسيٰ خداوند کي پڪاري چيو ته ”آءُ هنن ماڻهن سان ڇا ڪريان؟ اهي ته مون کي ذري گهٽ سنگسار ڪرڻ جي لاءِ تيار آهن.“

⑤ خداوند موسيٰ کي ورائيو ته ”بني اسرائيل جي ڪجهه اڳواڻن کي پاڻ سان ڪڍ ۽ پنهنجي اها لٺ، جيڪا تو نيٺ درياءَ تي هڻي هئي، سا به پنهنجي هٿ ۾ کڻي ماڻهن جي اڳيان ٿي هل.“ ⑥ آءُ اتي سينا جبل جي ڀرسان ٽڪريءَ تي تنهنجي سامهون بيٺو هوندس. تون انهيءَ ٽڪريءَ کي اچي ڏک هٽجانءِ ته انهيءَ مان ماڻهن جي پيڻ لاءِ پاڻي نڪرندو.“ سو موسيٰ بني اسرائيل جي اڳواڻن جي روبرو ائين ئي ڪيو. ⑦ انهيءَ سبب هن انهيءَ جاءِ جو نالو *مساھ ۽ مريباه رکيو، ڇاڪاڻ جو بني اسرائيل اتي ساڻس وڙهيا هئا ۽ ائين چئي خداوند کي آزمايو هئائون ته ”ڏسون ته خداوند اسان جي وچ ۾ آهي يا نه؟“

عماليقن تي فتح

⑧ اهي اڃا ريفيڊيم ۾ ئي هئا ته عماليق قوم وارا آيا ۽ بني اسرائيل سان اچي جنگ ڪيائون. ⑨ موسيٰ يثوع کي چيو ته ”اسان مان ڪجهه ماڻهو چونڊي ڪڍ ۽ وڃي عماليقن سان وڙهه. سڀاڻي آءُ خدا جي لٺ پنهنجي هٿ ۾ کڻي انهيءَ ٽڪر جي چوٽيءَ تي بيهندس.“ ⑩ سو يثوع ائين ئي ڪيو جيئن موسيٰ حڪم ڏنو هوس. هن وڃي عماليقن سان وڙهه ڪئي. انهيءَ مهل موسيٰ، هارون ۽ حور ٽڪر جي چوٽيءَ تي چڙهي ويا. ⑪ جيستائين موسيٰ پنهنجو هٿ مٿي ڪنيو ٿي رهيو، تيستائين بني اسرائيل غالب ٿي ٿيا، پر جڏهن هن پنهنجو هٿ هيٺ ٿي ڪيو، تڏهن عماليقي غالب ٿي ٿيا. ⑫ سو جڏهن موسيٰ جا هٿ ٽڪڻ لڳا، تڏهن هارون ۽ حور هڪڙو پٿر کڻي آيا ۽ موسيٰ انهيءَ تي ويهي رهيو. پوءِ هو ٻئي سندس هٿ جهلي بيٺا، هڪڙو هڪڙي پاسي کان ۽ ٻيو ٻئي پاسي کان. اهڙيءَ طرح سج لٿي تائين هن جا هٿ مٿي ئي رهيا. ⑬ تنهنڪري عماليقن کي يثوع تلوار جي ڌار سان شڪست ڏني.

⑭ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”انهيءَ فتح جو احوال لکي ڇڏ ۽ يثوع کي ٻڌائي ڇڏ ته آءُ عماليقن جو نالو نشان هن دنيا مان مٽائي ڇڏيندس.“ ⑮ اتي موسيٰ هڪڙي قربان گاهه بڻائي، جنهن جو نالو ”خداوند منهنجو جهنڊو“ رکيائين. ⑯ موسيٰ چيو ته ”عماليقن

*مساھ ۽ مريباه: عبراني لفظ آهن جن مان مساھ جي معنيٰ آهي ”آزمائيندي“ ۽ مريباه جي معنيٰ آهي ”جهيڙو ڪندي“.

۱ گيرشوم: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”ڌاريو“.

۲ اليعزر: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”خدا منهنجو مددگار“.

آئیندا هئا ۽ سولو فيصلو هو پاڻ ڪندا هئا. ²⁷ پوءِ موسيٰ پنهنجي سموري کي موڪل ڏني ۽ هو پنهنجي ملڪ ڏانهن روانو ٿي ويو.

سینا جبل تي خدا جو لھي اچڻ

19 ¹ بني اسرائيل مصر جي ملڪ مان نڪري ٿين مهيني جي پهرين ڏينهن تي سينا جي بيابان ۾ آيا. ² هو ريفيديم مان روانا ٿي سينا جي بيابان ۾ پهتا هئا ۽ اتي ئي جبل جي ڀرسان هنن پنهنجا تنبو کوڙيا. ³ پوءِ موسيٰ خدا سان ملڻ لاءِ مٿي جبل تي چڙهي ويو. خداوند جبل تان ڳالهائيندي کيس فرمايو ته ”تون يعقوب جي خاندان يعني بني اسرائيل کي هيئن چئه ته ⁴ ’اوهان ڏٺو ته مون خداوند مصرين سان ڇا ڇا ڪيو. جيئن ڪو عقاب پنهنجي ٻچي کي ڀرن تي ڪندو آهي، تيئن اوهان کي اتان ڪڍي پاڻ وٽ آندو اٿم. ⁵ هاڻي جيڪڏهن اوهين منهنجي فرمانبرداري ڪندا ۽ منهنجي عهد تي قائم رهندا، ته اوهين سڀني قومن منجهان منهنجي خاص ملڪيت ٿيندا. جيتوڻيڪ سڄي دنيا منهنجي آهي، ⁶ پر اوهين منهنجي لاءِ مخصوص ٿيلن جي هڪ بادشاهت ۽ منهنجي لاءِ وقف ٿيل قوم ٿيندا. اهي ڳالهيون تون بني اسرائيل کي بيان ڪري ٻڌاءِ.“

⁷ تڏهن موسيٰ هيٺ لهي آيو ۽ بني اسرائيل جي اڳواڻن کي پاڻ وٽ سڏي، جيڪي ڳالهيون خداوند فرمايون هيون، سي سڀ کين بيان ڪري ٻڌايائين. ⁸ تنهن تي سڀني ماڻهن گڏجي ورندي ڏني ته ”جيڪي خداوند فرمايو آهي سو سڀ اسين ڪنداسين.“ موسيٰ ماڻهن جو اهو جواب خداوند کي ٻڌائڻ ويو. ⁹ اتي خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”ڏس، آءٌ تو وٽ هڪڙي گهاٽي ڪڪر ۾ ايندس، انهيءَ لاءِ ته ماڻهو مون کي تو سان ڳالهيون ڪندي ٻڌن ۽ سدائين تو تي اعتبار ڪندا رهن.“ تڏهن موسيٰ ماڻهن جون ڳالهيون خداوند کي ٻڌايون. ¹⁰ پوءِ خداوند موسيٰ کي وڌيڪ فرمايو ته ”ماڻهن وٽ وڃ ۽ کين ٻڌاءِ ته اهي اڄ ۽ سڀاڻي پاڻ کي پاڪ ڪن. هو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي صاف ڪن. ¹¹ ٽئين ڏينهن تائين هو تيار ٿين، ڇاڪاڻ جو انهيءَ ڏينهن آءٌ خداوند سينا جبل تي لهي ايندس، جتي سڀيئي ماڻهو مون کي ڏسي سگهندا. ¹² تون ماڻهن جي لاءِ جبل جي چوڌاري حد مقرر ڪري، انهن کي چئه ته ’خبردار رهو، ڪوبه ماڻهو انهيءَ حد کان لنگهي جبل تي نه چڙهي، نڪي جبل جي ڪناري کي چهي. جيڪو به جبل کي چهندو، سو ضرور ماريو ويندو.“ ¹³ سو جيڪو ائين ڪري تنهن کي سنگسار ڪيو وڃي، يا تيرن سان ماريو وڃي، پر کيس هٿ بلڪل نه لٽو وڃي، پوءِ اهو حيوان هجي توڙي انسان، تنهن کي جيئرو نه ڇڏيو وڃي. پر جڏهن نفيل جو آواز ٻڌڻ ۾ اچي تڏهن انهن کي جبل وٽ اچڻ جي اجازت آهي.“ ¹⁴ پوءِ موسيٰ جبل تان لهي ماڻهن وٽ آيو ۽ انهن کي پاڪ ڪيائين. سو هنن پنهنجا ڪپڙا ڏوٽا. ¹⁵ موسيٰ

جج مقرر ڪرڻ

(شريعت جو دور 9:1-18)

¹³ ٻئي ڏينهن موسيٰ ماڻهن جا فيصلا ڪرڻ ويٺو ۽ ماڻهو صبح کان وٺي سانجهيءَ تائين سندس چوڌاري بيٺا رهيا. ¹⁴ جڏهن موسيٰ جي سموري اهو سڀ ڪجهه ڏٺو جيڪو موسيٰ ماڻهن لاءِ ڪيو، تڏهن چيائينس ته ”تون ماڻهن سان هي ڇا ٿو ڪرين؟ تون چوڀاڻ اڪيلو ئي ويهين ٿو ۽ ٻيا سڀيئي ماڻهو صبح کان وٺي سانجهيءَ تائين تنهنجي چوڌاري بيٺا آهن؟“

¹⁵ موسيٰ پنهنجي سموري کي ورائيو ته ”انهيءَ جو سبب هي آهي ته ماڻهو خدا جي مرضيءَ بابت پڇاڳاڇا ڪرڻ لاءِ مون وٽ ٿا اچن. ¹⁶ تنهن کان سواءِ جڏهن هنن ۾ ڪو جهيڙو ٿو ٿئي تڏهن به هو مون وٽ ٿا اچن. آءٌ انهن ٻنهي جو فيصلو ٿو ڪريان ۽ کين خدا جي قاعدن قانونن مان واقف ٿو ڪريان.“

¹⁷ تڏهن موسيٰ جي سموري کيس چيو ته ”اهو ڪم تون صحيح طريقي سان نه ٿو ڪرين. ¹⁸ ائين ته تون پاڻ ۽ هي ماڻهو، جيڪي تو سان آهن، سي سڀ ضرور ٽڪجي پوندا. هي ڪم تنهنجي لاءِ تمام ڳڙرو آهي، تون اڪيلي سر اهو ڪري ڪين سگهندين. ¹⁹ هاڻي منهنجي ڳالهه ٻڌ، آءٌ تو کي سٺي صلاح ٿو ڏيان، ته جيئن خدا تو ساڻ هجي. تنهنجي لاءِ چڱو آهي ته تون ماڻهن جي پاران خدا ڏانهن عيوضي ٿي ويندو ڪر ۽ انهن جا سڀ معاملو خدا جي آڏو پيش ڪندو ڪر. ²⁰ انهيءَ سان گڏ تون ڀلي هنن کي خدا جي حڪمن ۽ فيصلن جي باري ۾ سيکار. جنهن رستي تي کين هلڻ گهرجي ۽ جيڪو ڪم کين ڪرڻ گهرجي، سو سيڪارين. ²¹ انهيءَ کان سواءِ تون انهن مان ڪي اهڙا لائق ماڻهو چونڊي ڪڍ جن کي خدا جو خوف هجي، جي سڄاڙ هجن ۽ کين ناجائز ڪمائيءَ کان نفرت هجي. انهن کي هزارن هزارن، سون سون، پنجاهن پنجاهن ۽ ڏهن ڏهن ماڻهن جي مٿان حاڪم مقرر ڪر. ²² پوءِ اهي ڀلي هر وقت ماڻهن جا فيصلا ڪندا رهن. انهن کي گهرجي ته منجهيل فيصلا هو تو وٽ آڻين ۽ سولا فيصلا پاڻ هلائين. ائين ڪرڻ سان تنهنجي لاءِ به وڌيڪ سولائي ٿيندي ۽ انهيءَ بار ڪٺڻ ۾ هو تو سان ڀائيوار به ٿيندا. ²³ جيڪڏهن تون اهڙيءَ طرح ڪم ڪندين جيئن خدا تو کي حڪم ڏئي ٿو، ته پوءِ تون پوريءَ طرح پنهنجون ذميواريون برداشت ڪري سگهندين ۽ هي سڀ ماڻهو به اطمینان سان پنهنجي پنهنجي گهر هليا ويندا.“

²⁴ سو موسيٰ پنهنجي سموري جي ڳالهه مڃي ۽ جيئن هن چيو هوس تيئن ئي ڪيائين. ²⁵ موسيٰ ساري بني اسرائيل منجهان لائق ماڻهو چونڊي ڪڍيا ۽ انهن مان هر هڪ کي هزارن هزارن، سون سون، پنجاهن پنجاهن يا ڏهن ڏهن ماڻهن تي حاڪم مقرر ڪيائين. ²⁶ اهي ماڻهن جا فيصلا ڪندا رهندا هئا. منجهيل فيصلو موسيٰ وٽ

وارو خدا آهيان. جيڪي مون سان دشمني رکندا آهن، تن جي اولاد کي تين ۽ چوٿين ۽ پيڙهيءَ تائين آءٌ سندن ابن ڏاڏن جي بدڪارين جي سزا ڏيندو آهيان. ⑥ پر جيڪي مون کي پيار ڪندا آهن ۽ منهنجي حڪمن تي عمل ڪندا آهن، تن تي هزارين پيڙهين تائين آءٌ پنهنجي لافاني شفقت ڪندو آهيان.

⑦ اوهين منهنجو نالو خراب مقصدن لاءِ استعمال نه ڪريو، ڇاڪاڻ جو آءٌ خداوند اوهان جو خدا هر انهيءَ کي سزا ڏيندس جيڪو منهنجو نالو خراب مقصدن لاءِ استعمال ڪري ٿو.

⑧ اوهين *سبت ملهايو ۽ ان کي رڳو خدا لاءِ وقف ڪري ڇڏيو.

⑨ ڇهه ڏينهن اوهين محنت ڪري پنهنجو سڀ ڪاروبار ڪريو. ⑩ پر ستون ڏينهن آرام جو ڏينهن آهي، جيڪو خداوند اوهان جي خدا لاءِ وقف ٿيل آهي. انهيءَ ڏينهن ڪوبه ڪم نه ڪري، نه اوهين، نه اوهان جو پٽ، نه اوهان جي ڌيءَ، نه اوهان جو ٻانهو، نه اوهان جي ٻانهي، نه اوهان جا ڀوراڻا ۽ نه اوهان جي ملڪ ۾ رهندڙ ڪو ڌاريو. ⑪ مون خداوند، ڇهن ڏينهن ۾ آسمان، زمين، سمنڊ ۽ سڀڪا شيءَ جيڪا انهن ۾ آهي سا جوڙي، پر ستين ڏينهن مون آرام ڪيو. اهو ئي سبب آهي جو مون خداوند، سبت جي ڏينهن کي برڪت ڏني آهي ۽ انهيءَ کي رڳو پنهنجي لاءِ وقف ڪيو آهي.

⑫ اوهين پنهنجي ماءُ پيءُ جي عزت ڪريو، ته جيئن انهيءَ ملڪ ۾، جيڪو آءٌ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيندس، اوهين وڏي عرصي تائين رهو.

⑬ اوهين خون نه ڪريو.

⑭ اوهين زنا نه ڪريو.

⑮ اوهين چوري نه ڪريو.

⑯ اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ تي ڪوڙي شاهدي نه ڏيو.

⑰ اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ جي گهر جي لالچ نه ڪريو، نه سندس زال جي لالچ ڪريو، نڪي سندس ٻانهي، سندس ٻانهيءَ، سندس ڍڳن، سندس گڙهه ۽ نڪي پنهنجي پاڙيسريءَ جي ڪنهن ٻيءَ شيءِ جي لالچ ڪريو.

ماڻهن جو ڊچڻ

(شريعت جو دور 5:22-33)

⑱ پوءِ جڏهن سڀني ماڻهن گجگوڙ ۽ نفيل جو آواز ٻڌو ۽ وڃ ۽ جبل تان دونهن اٿندي ڏٺو، تڏهن خوف کان ڏڪي ويا ۽ پري وڃي بيٺا.

ماڻهن کي هي به چيو ته ”تئين ڏينهن تائين تيار ٿيو. انهن ڏينهن ۾ ڪوبه ماڻهو عورت جي ويجهو نه وڃي.“

⑲ جڏهن تئين ڏينهن جو صبح ٿيو ته گجگوڙ تين لڳي ۽ وڃ چمڪڻ لڳي. پوءِ هڪڙو گهاتو ڪڪر جبل جي مٿان آيو ۽ نفيل جو اهڙو ته تمام وڏو آواز ٻڌڻ ۾ آيو جو خيمي گاهه جا سڀئي ماڻهو ڏڪي ويا. ⑳ تڏهن موسيٰ ماڻهن کي خدا سان ملائڻ لاءِ خيمن کان ٻاهر وٺي آيو ۽ اهي جبل جي پاڙ ۾ اچي بيٺا. ㉑ سارو سينا جبل دونهن سان ڍڪجي ويو، ڇاڪاڻ جو خداوند باهه جي وچ ۾ انهيءَ تي لٿو. اهو دونهن ڪوري جي دونهن وانگر مٿي چڙهڻ لڳو ۽ سارو جبل زور سان ڌڏڻ لڳو. ㉒ نفيل جو آواز جيئن پوءِ تين وڌندو ٿي ويو. موسيٰ ڳالهايو ٿي ۽ خدا گجگوڙ سان جواب ٿي ڏنو. ㉓ پوءِ خداوند سينا جبل جي چوٽيءَ تي لهي آيو ۽ موسيٰ کي جبل جي چوٽيءَ تي سڏيائين. سو موسيٰ مٿي چڙهي ويو. ㉔ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هيٺ لهي وڃي ماڻهن کي تاڪيد ڪر ته مون کي ڏسڻ لاءِ حد نه اورانگهين، نه ته انهن مان گهڻا مري ويندا. ㉕ مذهبي اڳواڻ به، جيڪي مون وٽ اچن ٿا سي پاڻ کي پاڪ ڪن، ته ائين نه ٿئي جو آءٌ مٿن اچي ڪڙڪان.“ ㉖ تڏهن موسيٰ خداوند کي چيو ته ”ماڻهو جبل تي چڙهي نه ٿا سگهن، ڇاڪاڻ جو تو اسان کي حڪم ڏنو هو ته ’جبل جي چوٽاري حد مقرر ڪري ڇڏيو ۽ انهيءَ کي پاڪ رکو.“ ㉗ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هيٺ لهي وڃي هارون کي پاڻ سان مٿي وٺي اچ. پر مذهبي اڳواڻ ۽ ٻيا ماڻهو حد اورانگهي مون وٽ مٿي نه اچن، ته ائين نه ٿئي جو آءٌ مٿن اچي ڪڙڪان.“ ㉘ سو موسيٰ هيٺ لهي ماڻهن وٽ آيو ۽ اهي ڳالهيون کين ٻڌايائين.

شريعت جا ڏهه حڪم

(شريعت جو دور 5:1-21)

20 ① پوءِ خدا هي سڀ ڳالهيون فرمايون ته ② ”آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو، جتي اوهين غلام هئا.

③ مون کان سواءِ اوهان جي لاءِ ٻيو ڪوبه معبود نه هجي.

④ اوهين پنهنجي لاءِ ڪابه تراشيل مورت يا ڪنهن به شيءِ جي صورت نه جوڙيو، جيڪا آسمان ۾، زمين تي يا زمين جي هيٺان پائڻيءَ ۾ آهي. ⑤ اوهين انهن جي پوڄا نه ڪريو، نڪي جهڪي انهن کي ڪو سجدو ٿي ڪريو، ڇاڪاڻ جو آءٌ خداوند اوهان جو خدا، غيرت

*سبت: يعني آرام جو ڏينهن.

16:19 مڪا 5:4 18-16:19 شريعت 11-12:4 5-4:20 17:34، لاو 4:19، 1:26، شريعت 15-18:4، 15:27 6-5:20 7-6:34، ڳا 18:14، شريعت 10-9:7 7:20 لاو 12:19 8:20 14-12:31، 30-23:16 10-9:20 12:23، 15:31، 21:34، 2:35، لاو 3:23 11:20 پيد 1:2-3، 17:31 12:20 شريعت 16:27، مت 4:15، 19:19، مر 10:7، 10:10، 19:10، لو 20:18، اف 2:6، 3 13:20 پيد 6:9، لاو 17:24، مت 21:5، 18:19، مر 19:10، لو 20:18، رو 9:13، يع 11:2 14:20 لاو 10:20، مت 27:5، 18:19، 19:10، لو 20:18، رو 9:13، يع 11:2 15:20 لاو 11:19، مت 18:19، مر 19:10، لو 19:10، 20:18، رو 9:13 16:20 1:23، مت 18:19، 19:10، لو 19:10، 20:18 17:20 رو 7:7، 9:13 19-18:12 عبر 19-18:12

چانئڻ تي آئي بيهاريندو ۽ آر سان هن جي ڪن ۾ سوراخ ڪندو. پوءِ هو سڄي حياتيءَ لاءِ سندس غلام ٿي رهندو. 7 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ڌيءَ کي ٻانهي ڪري وڪڻندو ته هوءَ مرد ٻانهن وانگر آزاد نه ٿيندي. 8 جيڪڏهن هن جي مالڪ ساڻس مڱڻو ڪيو هجي پر هاڻي کيس اها نه ٿي وئي، ته پوءِ هو انهيءَ ٻانهيءَ کي سندس ئي خاندان ۾ وڪڻي ڇڏي. مالڪ کي اهو اختيار ڪونهي ته هو کيس ڌارين ماڻهن ۾ وڪڻي، ڇالاءِ جو هن انهيءَ سان دوکو ڪيو آهي. 9 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ٻانهي خريد ڪري انهيءَ سان پنهنجي پٽ جو مڱڻو ٿو ڪري ته پوءِ هو انهيءَ سان پنهنجي ڌيئرن جهڙو سلوڪ ڪري. 10 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ٻي زال ٿو پرڻجي، ته هو پهرين زال جي کاڌي، ڪپڙي ۽ زال جي حق ادا ڪرڻ ۾ ڪابه گهٽتائي نه ڪري. 11 پر جيڪڏهن هو پهرين زال جا اهي ٽيئي حق پورا نه ٿو ڪري، ته پوءِ هو انهيءَ کي پيسن وٺڻ کان سواءِ مفت آزاد ڪري ڇڏي.

خون بابت قانون

12 ”جيڪو ڪنهن ماڻهوءَ کي اهڙو ڌڪ هڻي جو هو مري وڃي، ته انهيءَ کي ضرور ماريو وڃي. 13 پر جيڪڏهن هن جو مارڻ جو ارادو نه هو، مگر انهيءَ واقعي ۾ مون خدا جي مرضي آئين هئي، ته پوءِ آءٌ هڪڙي جڳهه مقرر ڪندس، جتي هو وڃي پناهه وٺي. 14 پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڄاڻي وائي ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ کي ماري ٿو وڃهي، ته پوءِ توڙي اهو منهنجي قربان گاهه وٽ پناهه وڃي وٺي ته به کيس اتان پري ڪيو وڃي ته جيئن کيس ماريو وڃي. 15 جيڪو پنهنجي پيءُ يا ماءُ کي ماري، سو ضرور ماريو وڃي. 16 جيڪو ڪنهن ماڻهوءَ کي اغوا ڪري کڻي وڃي وڪڻي، يا اهو وٽائس لپي پوي، ته اهو ضرور ماريو وڃي. 17 جيڪو پنهنجي پيءُ يا ماءُ تي لعنت ڪري، سو ضرور ماريو وڃي.

18 جيڪڏهن ٻه ماڻهو پاڻ ۾ جهيڙو ڪن ۽ هڪڙو ٻئي کي پٿر يا ٺونشو هڻي ۽ هو مري نه وڃي پر بستري داخل ٿئي، 19 پوءِ جيڪڏهن اهو وري اٿي ۽ پنهنجيءَ لٺ تي ٻاهر گهمي ڦري، ته جنهن ڌڪ هنيو هجي تنهن کي ڇڏي ڏجي. پر هو ڌڪيءَ جو رڳو ٿيل نقصان پري ڏئي ۽ سندس پوريءَ طرح علاج ڪرائي. 20 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ٻانهي يا ٻانهيءَ کي لٺ سان اهڙو ماري جو هو سندس هٿان مري پوي، ته انهيءَ کي ضرور سزا ملڻ گهرجي. 21 پر جي مار کان پوءِ به غلام ڏينهن ٻه جيئرو هجي، ته مالڪ کي ٻي سزا نه ملڻ گهرجي، ڇالاءِ جو انهيءَ غلام جو مرڻ سندس ئي ملڪيت جو نقصان آهي.

19 هنن موسيٰ کي چيو ته ”توهين اسان سان ڳالهايو ته اسين ٻڌون، پر خدا اسان سان نه ڳالهائي، متان اسين مري وڃون.“ 20 موسيٰ کين ورائيو ته ”ڊڄو نه، خدا اوهان جي رڳو آزمائش وٺڻ آيو آهي، انهيءَ لاءِ ته اوهين سندس فرمانبرداري ڪندا رهو ۽ گناهه نه ڪريو.“ 21 پر تڏهن به ماڻهو پري ئي بيٺا رهيا ۽ موسيٰ پاڻ انهيءَ گهاتي ڪڪر جي ويجهو ويو، جنهن ۾ خدا هو.

قربان گاهه بابت قانون

22 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون بني اسرائيل کي چئڻ ته ’اوهان پاڻ ڏنو آهي ته مون خداوند، آسمان مان اوهان سان ڳالهايو آهي. 23 اوهين پنهنجي لاءِ سون يا چانديءَ جا معبود ٺاهي، انهن کي مون سان گڏ شريڪ نه ڪريو. 24 اوهين منهنجي لاءِ مٽيءَ جي هڪڙي قربان گاهه ٺاهجو. انهيءَ تي پنهنجين ساڙڻ وارين قربانين ۽ پنهنجي سلامتيءَ جي قربانين ڪرڻ واسطي پنهنجون رڍون پڪريون ۽ ڏاند گئون قربان ڪجو. هر انهيءَ جاءِ تي جيڪا آءٌ پنهنجي عبادت لاءِ مقرر ڪندس، اُتي آءٌ اوهان وٽ ايندس ۽ اوهان کي برڪت ڏيندس. 25 جيڪڏهن اوهين منهنجي لاءِ پٿر جي قربان گاهه ٺاهيو، ته گهڙيل پٿر جي نه ٺاهجو، ڇالاءِ جو جڏهن اوهين پٿر تي چيڻي وهائيندا ته انهيءَ کي ناپاڪ ڪري وجهندا. 26 منهنجي قربان گاهه تي اوهين ڏاڪڻ تي چڙهي نه وڃجو، متان اوهان جي اوگهڙ انهيءَ تي ظاهر ٿئي.“

غلامن بابت قانون

(شريعت جو دور 12:15-18)

21 1 خداوند موسيٰ کي وڌيڪ فرمايو ته ”جيڪي قانون تون بني اسرائيل کي ٻڌائيندين سي هي آهن. 2 جيڪڏهن اوهان مان ڪو پنهنجي همقوم عبرانيءَ کي غلام طور خريد ڪري ٿو ته اهو ڇهن سالن تائين سندس خدمت ڪندو. ستين سال هو مفت ۾ آزاد ٿي ويندو. 3 جيڪڏهن اوهان جو غلام ٿيڻ وقت هو پرڻيل نه هو، ته آزاد ٿيڻ وقت هو اڪيلو ٿي ويندو. پر جيڪڏهن هو تنهنجو غلام ٿيڻ وقت پرڻيل هو ته آزاد ٿيڻ وقت سندس زال به ساڻس گڏ ويندي. 4 جيڪڏهن هن جي مالڪ کيس شادي ڪرائي هجي ۽ انهيءَ عورت مان کيس پٽ ۽ ڌيئڙ ڄايون هجن، ته هن جي زال ۽ ٻار سندس مالڪ جا آهن. هو پاڻ اڪيلو هليو ويندو. 5 پر جيڪڏهن اهو غلام صاف طرح چوي ٿو ته ’آءٌ پنهنجي مالڪ، پنهنجيءَ زال ۽ پنهنجن ٻارن کي پيار ٿو ڪريان ۽ آءٌ آزاد ٿيڻ نه ٿو گهران، 6 تڏهن هن جو مالڪ مون خدا کي شاهد بڻائي انهيءَ غلام کي در تي يا در جي

عادت هئي ۽ سندس مالڪ ان کي ٻڌي نه ڇڏيو هو، ته پوءِ هو ضرور ان ڏاند جي عيوضي ۾ جيئرو ڏاند پري ڏئي. مثل ڏاند هو پاڻ کڻي.“

عيوضي ڏين بابت قانون

22 ① ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڏاند يا رڍ چورائي ۽ انهيءَ کي ڪهي يا وڪڻي ڇڏي، ته اهو هڪڙي ڏاند جي عيوض پنج ڏاند ۽ هڪڙيءَ رڍ جي عيوض چار رڍون پري ڏئي. ②-④ پر جيڪڏهن چور ايل چوپايو مال هن وٽان جيئرو نڪري، پوءِ اهو ڏاند هجي، گڏهه هجي يا رڍ هجي، ته چور اهو ٻيڻو پري ڏئي. مطلب ته چور ايل مال جو عيوضو چور پري ڏئي. پر جيڪڏهن وٽس ڪجهه به ڪونه هجي ته کيس چوريءَ جي ڪري وڪڻي ڇڏڻ گهرجي.“

جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن چور کي رات جو کات هڻندي پڪڙي ۽ ڏک لڳڻ سان هو مري پوي، ته انهيءَ جي خون جو ڏوهه مٿس نه رکيو وڃي. پر جيڪڏهن سج اڀرڻ کان پوءِ کيس چوري ڪندي پڪڙي ۽ ماري وجهيس ته مٿس خون جو ڏوهه رکيو وڃي.

⑤ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي چوپائي مال کي ٻنيءَ يا انگورن جي باغ ۾ چرڻ لاءِ ڇوڙي ڇڏي، پر اهو وڃي ڪنهن جي ٻنيءَ کي ڀيلي ڇڏي، ته کيس پنهنجي ٻنيءَ يا انگورن جي باغ جي ڀيلي ۾ ڀيلي پيداوار مان عيوضو پري ڏيڻو پوندو.

⑥ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جي ٻاريل باهه پڙڪو کائي ڪنڊن کي وڃي لڳي، جنهن ڪري ڪنهن جا اناج جا انبار يا سندس اناج جي بينل پوک يا سڄو فصل سڙي وڃي، ته جنهن اها باهه ٻاري هجي سو انهيءَ جو عيوضو پري ڏئي.

⑦ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ کي ڪي روڪ پيسا يا ڪو ٻيو سامان امانت طور رکڻ لاءِ ڏئي ۽ اهي انهيءَ ماڻهوءَ جي گهر مان چورائجي وڃن، ته پوءِ جيڪڏهن چور هٿ اچي ته اهو چور انهيءَ کان ٻيڻو عيوضو پري ڏئي. ⑧ پر جيڪڏهن چور هٿ نه اچي ته اهو ماڻهو جنهن وٽ سامان رکيل هو، سو مون خدا کي شاهد بڻائي قسم کڻي ته هن پنهنجي پاڙيسريءَ جي مال کي هٿ ڪونه لائو آهي.

⑨ خيانت واري هر ڪنهن معاملي ۾ توڙي اهو ڍڳي جو هجي يا گڏهه جو، رڍ جو هجي يا ڪيڙن جو يا وري ڪنهن ٻيءَ گم ٿيل شيءِ جو، جنهن بابت ٻن ماڻهن مان هر ڪو چوي ته ’هيءَ منهنجي آهي، تنهن لاءِ ٻئي چٽا مون خدا کي شاهد بڻائي قسم کڻن. انهن مان جنهن کي آءٌ ڏوهاري ٺهرائيندس سو پنهنجي پاڙيسريءَ کي ٻيڻو عيوضو پري ڏيندو.“

⑩ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ کي ڪو ڍڳو يا گڏهه، يا رڍ، يا ڪو ٻيو جانور امانت طور رکڻ لاءِ ڏئي ۽ ڪنهن شاهد جي ڏسڻ کان سواءِ اهو مري وڃي، يا ڏڪجي پوي، يا چورائجي وڃي،

22 جيڪڏهن ماڻهو پاڻ ۾ وڙهن ۽ ڪنهن پٽ واريءَ عورت کي اهڙو ڏک هڻن جو کيس وقت کان اڳ ٻار پيدا ٿئي، مگر ٻيو ڪو نقصان نه ٿئي، ته ڏک هڻندڙ کي ايترو ڏند پري ڏيڻو پوندو جيترو انهيءَ عورت جو مٿس مٿس رکي ۽ جج منظوري ڏين. 23 پر جيڪڏهن ڏک مان ڪو ٻيو نقصان رسي ته ان جو عيوضو هن ريت ٿئي، يعني ڏک هڻندڙ ساڻهه جي عيوض ساڻهه ڏئي. 24 هو اک جي عيوض اک، ڏند جي عيوض ڏند، هٿ جي عيوض هٿ ۽ پير جي عيوض پير ڏئي. 25 هن کي ساڙڻ جي عيوض ساڙڻ، زخم جي عيوض زخم ۽ ڏک جي عيوض ڏک جي سزا ملي.

26 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ٻانهي يا ٻانهيءَ کي ڏک هڻي هن جي اک ڪڍي وجهي، ته هو سندس اک جي عيوض ۾ کيس آزاد ڪري ڇڏي. 27 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ٻانهي يا ٻانهيءَ کي ڏک هڻي هن جو ڏند ڀڃي وجهي، ته هو سندس ڏند جي عيوض ۾ کيس آزاد ڪري ڇڏي.“

مالڪن جي ذميواري

28 ”جيڪڏهن ڪو ڏاند ڪنهن مرد يا عورت کي سڱ هڻي ماري وجهي، ته انهيءَ ڏاند کي ضرور سنگسار ڪيو وڃي ۽ ان جو گوشت نه کاڌو وڃي. پر ڏاند جو مالڪ بي گناهه آهي. 29 پر جيڪڏهن انهيءَ ڏاند کي اڳي سڱ هڻڻ جي عادت هجي ۽ ان بابت سندس مالڪ کي ٻڌايو به ويو هجي، تڏهن به هن کيس ٻڌي نه ڇڏيو هجي ۽ پوءِ جي اهو ڪنهن مرد يا عورت کي ماري وجهي، ته انهيءَ ڏاند کي ضرور سنگسار ڪيو وڃي ۽ انهيءَ جو مالڪ به ماريو وڃي. 30 جيڪڏهن هن تي خون جو عيوضو رکڻ ۾ اچي، ته پنهنجي جان بچائڻ لاءِ جيڪي مٿس رکيو وڃي سو هو پري ڏئي. 31 جيڪڏهن ڏاند ڪنهن چوڪري يا چوڪريءَ کي سڱ هڻي ماريو هجي، تڏهن به ساڳئي ئي حڪم موجب ڏاند ۽ مالڪ سان سلوڪ ڪيو وڃي. 32 جيڪڏهن ڪو ڏاند ڪنهن جي ٻانهي يا ٻانهيءَ کي سڱ هڻي ماري وجهي، ته ڏاند جو مالڪ ٻانهي جي مالڪ کي *چانديءَ جا ٽيمه سڪا پري ڏئي ۽ ڏاند کي سنگسار ڪيو وڃي.“

33 جيڪڏهن ڪو ماڻهو کڏ کولي يا نئين کڏ کوتي ۽ انهيءَ کي ڍڪي نه ڇڏي ۽ ڪو ڏاند يا ڪو گڏهه انهيءَ ۾ ڪري پوي، 34 ته انهيءَ کڏ جو مالڪ ان جو نقصان پري ڏئي. هو جانور جي مالڪ کي هن جي قيمت ڏئي ۽ مثل جانور پاڻ کڻي.

35 جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جو ڏاند ٻئي جي ڏاند کي اهڙو ڏک هڻي جو هو مري پوي، ته هو جيئرو ڏاند وڪڻن ۽ انهيءَ جي رقم ٻئي پاڻ ۾ ورهائي کڻن. هو انهيءَ مثل ڏاند کي به ائين ورهائين. 36 پر جيڪڏهن اها خبر پئجي وڃي ته انهيءَ ڏاند کي اڳي به سڱ هڻڻ جي

*چانديءَ جا ٽيمه سڪا: اٽڪل تي سو گرام چاندي.

موتائي ڏجو، 27 چالاءِ جو اهو ئي رڳو هن جي بدن جو اوچڻ آهي. پوءِ هو ڇا ۾ سمهندو؟ سو جيڪڏهن هن مون کي پڪاريو ته آءٌ سندس فرياد ٻڌندس، ڇاڪاڻ ته آءٌ مهربان آهيان.

28 اوهين مون خدا بابت ڪفر نه بکو، نڪي پنهنجي قوم جي ڪنهن اڳواڻ جي گلا ڪجو. 29 اوهين پنهنجي فصل ۽ ميون جي رس مان مون کي نذراني ڏيڻ ۾ دير نه ڪجو. اوهين پنهنجن پتن مان پهريو پت مون کي ڏجو. 30 اوهين پنهنجن ڏانڊن ۽ رڍن سان به ائين ئي ڪجو. ست ڏينهن اهو بچو پنهنجي ماءُ سان هجي ۽ ائين ڏينهن اهو مون کي ڏجو. 31 اوهين منهنجي ئي قوم آهيو، تنهنڪري جهنگلي جانورن جو ڦاڙيل گوشت نه کائجو، بلڪ اهو ڪتن کي اڇلائي ڏجو.

انصاف ۽ سچائيءَ سان هلڻ

23 1 “اوهين ڪوڙي خبر نه پڪيڙيو، نڪي ڪوڙي شاهدي ڏيئي بچڙي ماڻهوءَ جا ساٿي ٿيو. 2 اوهين بچڙائي ڪرڻ ۾ ماڻهن جي انبوهه جي پيروي نه ڪريو، نڪي ڪنهن معاملي ۾ ناحق ڪرڻ لاءِ گهڻن ماڻهن جو طرف وٺي پنهنجي شاهدي ڦيرايو. 3 اوهين ڪنهن غريب ماڻهوءَ جي معاملي ۾ به سندس ناجائز طرفداري نه ڪريو.

4 جيڪڏهن اوهين پنهنجي دشمن جو ڏاند يا گڏهه رلندو ڏسو، ته اهو ضرور ورائي آئي انهيءَ کي ڏيو. 5 جيڪو ماڻهو اوهان کي ڌڪاري ٿو، جيڪڏهن اوهين انهيءَ جو گڏهه بار هيٺ ڊپل ڏسو، ته کيس ڇڏي هليا نه وڃو، بلڪ ضرور سندس مدد ڪريو.

6 اوهين ڪنهن غريب سان سندس معاملي ۾ ناحق نه ڪريو. 7 ڪوڙيءَ تهمت کان پاڻ کي پري رکو. بي گناهه ۽ سچار کي قتل نه ڪريو، چالاءِ جو آءٌ بچڙي کي بي ڏوهي نه نهرائيندس. 8 اوهين رشوت نه وٺو، چالاءِ جو رشوت سڄڻ کي انڌو ڪريو ڇڏي ۽ سچارن جي ڳالهين کي ڦيرائي ٿي ڇڏي. 9 اوهين ڌارئي تي ظلم نه ڪريو، چالاءِ جو اوهان کي ڌارئي جي دل جي خبر آهي، چالاءِ جو اوهين پاڻ به مصر جي ملڪ ۾ ڌاريا هئا.

ستين سال ۽ ستين ڏينهن بابت

10 “ڇهه سال اوهين پنهنجيءَ زمين ۾ پوک ڪريو ۽ انهيءَ جو فصل گڏ ڪريو. 11 پر ستين سال انهيءَ کي ساهي ڏيو ۽ منجهس پوک نه ڪريو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جي قوم جا غريب پاڻمرادو ٿيل

11 ته انهن جي وچ ۾ مون خداوند کي شاهد بڻائي قسم سان فيصلو ڪيو وڃي، ته هن پنهنجي پاڙيسريءَ جي مال کي هٿ نه لاهو آهي. مالڪ اهو قسم قبول ڪندو ۽ اهو ماڻهو عيوضو نه ڀريندو. 12 پر جيڪڏهن جانور هن وٽان چورائجي ويو هجي، ته پوءِ هو انهيءَ جي مالڪ کي عيوضو پري ڏيندو. 13 جيڪڏهن انهيءَ کي جهنگلي جانورن ماري ڇڏيو هجي، ته ان جو بچيل حصو شاهديءَ جي لاءِ کڻي اچي، پوءِ انهيءَ جي لاءِ کيس عيوضو پري نه پوندو.

14 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ کان ڪو جانور اڌارو وٺي ۽ مالڪ جي غير حاضريءَ ۾ اهو ڌڪجي پوي يا مري وڃي ته اهو ماڻهو انهيءَ جو عيوضو ضرور پري ڏيندو. 15 پر جيڪڏهن انهيءَ جو مالڪ ساڻس گڏ هوندو ته پوءِ هن کي عيوضو پري نه پوندو. جيڪڏهن اهو جانور پاڙي تي آندل هجي ته انهيءَ جو نقصان سندس پاڙي ۾ اچي ويو.

اخلاقي ۽ مذهبي قانون

16 “جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ڪناري چوڪيءَ کي جيڪا مڱيل نه هجي، ڏناري وڃي ساڻس سمهي، ته هو ضرور انهيءَ لاءِ ڏاج ڏيئي ساڻس شادي ڪري. 17 جيڪڏهن انهيءَ چوڪيءَ جو پيءُ کيس انهيءَ جي ٻانهن ڏيڻ لاءِ بلڪل راضي نه ٿئي، ته هو ڪنارين چوڪرين جي ڏاج جيترا پيسا کيس ڏئي.

18 اوهين ڪنهن به جادوگر يا ٿيئيءَ کي جيئرو نه ڇڏجو. 19 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن جانور سان بدفعلي ڪري ته اهو ضرور ماريو وڃي.

20 جيڪو مون هڪڙي خداوند کان سواءِ ڪنهن ٻئي معبود جي لاءِ قرباني ڪري، تنهن کي بلڪل تباهه ڪيو وڃي.

21 اوهين ڪنهن ڌارئي کي نه ستائجو، نڪي انهيءَ تي ڪو ظلم ڪجو، چالاءِ جو اوهين پاڻ به مصر جي ملڪ ۾ ڌاريا هئا. 22 اوهين ڪنهن رن زال يا يتيم کي نه ڏکوئجو. 23 جيڪڏهن اوهين انهن کي ڪنهن به طرح ڏکوئيندا ۽ اهي مون کي پڪاريندا، ته آءٌ خداوند ضرور سندن پڪار ٻڌندس. 24 سو منهنجو قهر جوش ۾ ايندو ۽ آءٌ اوهان کي جنگ ۾ مارائي ڇڏيندس. تڏهن اوهان جون زالون بيوهون ۽ ٻار يتيم ٿي ويندا.

25 جيڪڏهن اوهين منهنجي قوم مان ڪنهن غريب کي جيڪو اوهان وٽ رهي ٿو، کي پيسا اڌارا ڏيو، ته لهڻيدار وانگر انهيءَ کي چڪ نه ڪجو، نڪي ڪانئس وياج وٺجو. 26 جيڪڏهن اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ جي چادر گروي رکو به ته سڄ لهن کان اڳ ۾ کيس

17-16:22 شر 29-28:22 18:22 شر 11، 10، 18:11 19:22 لاو 23، 18، 15، 20، 16-15:22، 21:27 شر 20:22 7-2:17

22-21:22 خر 9، 23:9، لاو 34-33:19، 18-17:24، 19:27 25:22 لاو 38-35:25، 11-7:15، 20-19:23، 27-26:22 شر 13-10:24

28:22 رس 5، 23:5، 31:22 لاو 15، 17:15، 1:23 خر 16، 20:16، لاو 12، 11، 19:11، 20:5، 3:23 لاو 15، 19:15، 5-4:23 شر 4-1:22

8-6:23 لاو 15، 19:15، 9:23 خر 21، 22:21، لاو 34-33:19، 18-17:24، 19:27، 11-10:23 لاو 7-1:25

حتين، فرزين، ڪنعانين، حوين ۽ ييوسين جي ملڪ اندر وٺي ويندو تڏهن آءُ انهن کي بلڪل ڇڏي ڇڏيندس. ²⁴ اوهين انهن جي معبودن جي پوڄا نه ڪريو، نڪي جهڪي انهن کي ڪو سجدو ٿي ڪريو، نڪي انهن جهڙا ڪم ڪريو، بلڪ اوهين انهن کي اصل ڏاهي ڇڏيو ۽ انهن جا ٽيپي جيان ڪوڙيل پوڄا وارا پٿر پڇي پورا پورا ڪري ڇڏيو.

²⁵ مون خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ڪريو ته آءُ اوهان جي کاڌي پيئي ۾ برڪت وجهندس. آءُ اوهان جي وچان بيماريون ڪڍي ڇڏيندس. ²⁶ اوهان جي ملڪ ۾ ڪنهن به عورت جو حمل نه ڪرندو، نه وري ڪا سنڍ ٿيندي. آءُ اوهان جي عمر جي ڏينهن جو شمار پورو ڪندس.

²⁷ آءُ اوهان جي دشمنن جي دلين ۾ پنهنجي دهشت اڳ ۾ ئي وجهي ڇڏيندس. پوءِ جن ماڻهن تي اوهين حملو ڪندا تن سڀني کي آءُ شڪست ڏيندس. اوهان جي سڀني دشمنن کي آءُ اوهان جي سامهون پني ڏياري پڇائيندس. ²⁸ آءُ اوهان کان اڳ ۾ حوين، ڪنعانين ۽ حتنين ۾ اهڙو ٽاڪوڙو وجهندس جو اهي اوهان جي اڳيان پنهنجو ملڪ ڇڏي پڇي نڪرندا. ²⁹ آءُ انهن کي هڪڙي ئي سال ۾ اوهان کان پري نه هٽائي ڇڏيندس، چوٽه متان زمين ويران ٿي پوي ۽ جهنگلي جانور وڌي وڃن ۽ اوهان کي ستائين. ³⁰ سو ٿورا ٿورا ڪري آءُ اهي پڇائي ڪڍندس، جيستائين اوهين وڌي وڃو ۽ زمين جا وارث ٿيو.

³¹ آءُ ڳاڙهي سمنڊ کان وٺي فلسطين جي سمنڊ تائين ۽ بيبان کان وٺي فرات نديءَ تائين اوهان جي حد مقرر ڪندس. هن ڪري جو آءُ انهيءَ ملڪ جا رهاڪو اوهان جي حوالي ڪندس ۽ اوهين انهن کي اتان پڇائي ڪڍندا. ³² اوهين انهن سان يا انهن جي معبودن سان ڪوبه عهد نه ڪريو. ³³ انهن ماڻهن کي پنهنجي ملڪ ۾ رهڻ نه ڏيو. متان هو اوهان کان منهنجي خلاف گناهه ڪرائين، ڇاڪاڻ جو جيڪڏهن اوهين انهن جي معبودن جي پوڄا ڪندا ته اهو اوهان جي لاءِ هڪڙو ڦٽو ٿيندو.

عهد جي تصديق

24 ¹ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون هارون، ندب، ايهو ۽ بني اسرائيل جي ستر اڳواڻن کي وٺي مون وٽ مٿي چڙهي اچ. اوهين ڪجهه مفاصلي تي بيهي سجدو ڪريو. ² پوءِ تون اڪيلو ئي منهنجي ويجهو اچ، پر ٻيا ويجهو نه اچن. تو سان گڏ قوم جو ڪوبه ماڻهو مٿي چڙهي نه اچي.“
³ تڏهن موسيٰ ماڻهن وٽ اچي کين خداوند جون سموريون ڳالهيون ۽ سڀيئي حڪم ٻڌايا. سڀني ماڻهن هم آواز ٿي جواب ڏنو ته ”جيڪي به ڳالهيون خداوند فرمايون آهن، سي سڀ اسين

فصل کائي ڏي ڪن ۽ جيڪي باقي بچائين سو جهنگ جا جانور چرن. اوهين پنهنجي انگورن ۽ زيتونن جي باغ سان به ائين ئي ڪريو.

¹² ڇهه ڏينهن اوهين پنهنجو ڪم ڪار ڪريو، پر ستين ڏينهن آرام ڪريو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جي ڏانڊن ۽ گڏهن کي به آرام ملي. ساڳئي نموني اوهان جا غلام ۽ ڌاريا به آرام وٺي تازا توانا ٿين. ¹³ جيڪي ڳالهين مٿس اوهان کي چيون آهن، تن تي خبرداريءَ سان عمل ڪريو. غير معبودن جي پوڄا نه ڪريو بلڪ انهن جي نالي جو ذڪر به نه ڪريو.“

سال جون ٽي وڏيون عيدون

(خروج 18:34-26، شريعت جو دور 17-1:16)

¹⁴ ”اوهين سال ۾ ٽي دفعا منهنجي لاءِ عيد ملهائيو. ¹⁵ اوهين بي خميري مانيءَ جي عيد ياد ڪري ملهائيو. ايب مهيبي جي مقرر ڪيل وقت تي، جيئن مون اوهان کي حڪم ڪيو آهي، تيئن ست ڏينهن جيڪا ماني کائو تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي. ڇاڪاڻ جو انهيءَ مهيني ۾ اوهين مصر مان ٻاهر نڪتا. ڪوبه منهنجي حضور ۾ هٿين خالي نه اچي. ¹⁶ لاڀاري جي عيد، يعني جيڪي اوهين پنهنجي پنيءَ ۾ پوکيو تنهن جي پهرين پيداوار جي عيد ملهائيو. سال جي پڇاڙيءَ ۾ جڏهن اوهين پنهنجي پنيءَ ۾ ڪيل پورهئي جو ڦل گڏ ڪريو، تڏهن تنهن جي عيد ملهائيو. ¹⁷ سال ۾ ٽي دفعا اوهان جا سڀ مرد مون خداوند پنهنجي مالڪ جي آڏو اچي حاضر ٿين.

¹⁸ اوهين منهنجي لاءِ جيڪا جانورن جي قرباني ڪريو، تنهن جو رت، خميري مانيءَ سان گڏ نذر نه ڪريو، نڪي منهنجي عيد جي چرٻي صبح تائين باقي رهڻ ڏيو.

¹⁹ اوهين پنهنجي زمين جي پهرين پيداوار جو بهترين ڀاڱو مون خداوند پنهنجي خدا جي گهر ۾ آڻيو.
اوهين چيلي کي سندس ماءُ جي کير ۾ نه ڏيو.“

واعدا ۽ هدايتون

²⁰ ”ڌيان سان ٻڌو، آءُ هڪڙو فرشتو اوهان جي اڳيان ٿو موڪليان ته رستي ۾ اوهان جي نگهباني ڪري. هو اوهان کي انهيءَ جاءِ ۾ پهچائيندو جيڪا مون تيار ڪئي آهي. ²¹ اوهين انهيءَ ڏانهن پورو ڌيان ڏيو ۽ سندس چيو مڃو. هن سان سرڪشي نه ڪريو، ڇاڪاڻ جو ڪيس منهنجي اختيار تي هوندي، سو هو اوهان جي خطا معاف نه ڪندو. ²² پر جيڪڏهن اوهين سچ پچ هن جو چيو مڃيندا ۽ جيڪي ڪجهه آءُ چوان ٿو سو سڀ ڪندا، ته پوءِ آءُ اوهان جي دشمنن جو دشمن ٿيندس ۽ اوهان جي مخالفن جو مخالف ٿيندس. ²³ جڏهن منهنجو فرشتو اوهان جي اڳيان هلندو رهندو ۽ اوهان کي امورين،

جي خوشيءَ سان جيڪو به نذرانو آئي، سو تون منهنجي لاءِ هن کان وٺ. ③ جيڪي شيون تون نذراني طور هنن کان وٺيندين سي هي آهن: سون، چاندي ۽ پتل، ④ آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڌاڳا، سنهي وٽيل سٺيءَ جو ڪپڙو ۽ ڏاس، ⑤ گهٽين جون ڳاڙهيون رڱيل ڪلون، ڊالڻ دريائي جانور جون ڪلون ۽ ٻير جو ڪاڻ، ⑥ ڏيڻ لاءِ تيل، مسح ڪرڻ جي تيل لاءِ ۽ لوبان لاءِ مصالحا، ⑦ مذهبي فراڪ ۽ سبنا بند ۾ جڙڻ لاءِ سلیماني پٿر ۽ هيرا جواهر. ⑧ هو منهنجي لاءِ هڪڙو مقدس خيمو ٺاهين، جو آءٌ سندن وچ ۾ رهندس. ⑨ انهيءَ خيمي ۽ ان جي ٻئي سامان جو جيڪو نمونو آءٌ تو کي ڏيکاريندس تنهن موجب اهي ٺاهجو.“

عهد واري صندوق (خروج 9-1:37)

⑩ ”تون ٻير جي ڪاڻ جي هڪڙي صندوق ٺهرائج، جنهن جي ڊيگهه اڍائي هٿ، ويڪر ڏيڍ هٿ ۽ اوچائي به ڏيڍ هٿ هجي. ⑪ تون انهيءَ تي اندران ۽ ٻاهران نج سون جو پٽ چاڙهائج ۽ انهيءَ جي مٿان چوڌاري سون جو پٽ ٺهرائج. ⑫ تون انهيءَ جي لاءِ سون جا چار ڪڙا پلتي ٺهرائج ۽ اهي صندوق جي چئني پاڻ تي هٽائج. ٻه ڪڙا هڪڙي پاسي هٽائج ۽ ٻه ٻئي پاسي. ⑬ تون ٻير جي ڪاڻ جون ٻه ٻانهيون ٺهرائي، انهن تي سون جو پٽ چاڙهائج. ⑭ اهي ٻئي ٻانهيون صندوق جي ٻنهي پاسن تي انهن ڪڙن ۾ وجهائج، ته جيئن صندوق کي کڻي سگهجي. ⑮ اهي ٻانهيون صندوق جي ڪڙن ۾ ئي پيون هجن ۽ انهن مان اصل نه ڪڍيون وڃن. ⑯ عهد واريون ٻئي تختيون جيڪي آءٌ تو کي ڏيندس سي تون انهيءَ صندوق ۾ رکج. ⑰ تون نج سون مان صندوق جي ڍڪڻ لاءِ رحمت جو پوش ٺهرائج، جنهن جي ڊيگهه اڍائي هٿ ۽ ويڪر ڏيڍ هٿ هجي. ⑱ تون رحمت جي پوش جي ٻنهي چيڙن تي سون کي گهڙي پردار آسماني مخلوق جا ٻه مجسما ٺهرائج. ⑲ هڪڙو مجسمو هڪڙي چيڙي تي ۽ ٻيو مجسمو ٻئي چيڙي تي ٺهرائج. تون رحمت جي پوش ۽ ان جي ٻنهي چيڙن وارن مجسمن کي هڪڙي ئي ٽڪري مان ٺهرائج. ⑳ اهي مجسما اهڙيءَ طرح مٿي پر پڪيڙي بيمن جو سندن پرن سان رحمت جو پوش ڍڪجي وڃي. ٻيئي مجسما هڪ ٻئي جي آڻهون سامهون ٿي رحمت جي پوش ڏانهن ڏسندا هجن. ㉑ تون عهد واريون ٻئي تختيون، جيڪي آءٌ تو کي ڏيندس سي انهيءَ صندوق ۾ رکج ۽ رحمت جو اهو پوش صندوق جي مٿان رکج. ㉒ اتي آءٌ تو سان ملندس. رحمت جي پوش مٿان ۽ عهد واري صندوق تي جيڪي ٻه مجسما هوندا تن جي وچ مان آءٌ انهن سڀني حڪمن جي باري ۾ جيڪي بني اسرائيل کي ڏيڻا هوندا، تو سان ڳالهائيندس.“

مجينداسين.“ ④ پوءِ موسيٰ خداوند جون سڀئي ڳالهيون لکيون ۽ ٻئي ڏينهن صبح جو سوڀر اتي جبل جي تري وٽ هڪڙي قربان گاهه ٺاهي ۽ بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن جي واسطي يادگار طور ٿيبي جيان ٻارهن پٿر کوڙيائين. ⑤ هن بني اسرائيل جي ڪن جوانن کي موڪليو، جن ساڙڻ واريون قربانيون ڪيون ۽ خداوند جي لاءِ ڏانڊن کي ڪهي سلامتيءَ جون قربانيون ڪيون. ⑥ موسيٰ رت جو اڌ کڻي ٿالهن ۾ وڌو ۽ پيو اڌ قربان گاهه تي چٽڪاريو. ⑦ پوءِ هن عهدنامي وارو ڪتاب کڻي ماڻهن کي پڙهي ٻڌايو. انهن چيو ته ”جيڪي به خداوند فرمايو اهي سو سڀ اسين ڪنداسين ۽ تابعدار رهنداسين.“ ⑧ تڏهن موسيٰ اهو ٿالهن وارو رت کڻي ماڻهن تي چٽڪاريو ۽ چيائين ته ”ياد رکو، هي انهيءَ عهد جو رت آهي جيڪو خداوند هنن سڀني ڳالهين مطابق اوهان سان ڪيو آهي.“ ⑨ پوءِ موسيٰ، هارون، ندب، ايهو ۽ بني اسرائيل جا ستر اڳواڻ مٿي چڙهي ويا. ⑩ انهن بني اسرائيل جي خدا کي ڏٺو. سندس پيرن جي هيٺان جڻ ته نيلم جي پٿر جهڙو فرش لڳل هو، اهو اهڙو ته صاف هو جهڙو آسمان. ⑪ خدا بني اسرائيل جي اڳواڻن کي نقصان ڪين پهچايو. هنن خدا کي ڏٺو ۽ کاڌائون پيئائون.

موسيٰ سينا جبل تي

⑫ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون جبل تي چڙهي مون وٽ اچ ۽ تيسٽائين هتي رهه جيستائين آءٌ تو کي پٿر جون تختيون نه ڏيان. انهن تختين تي اها شريعت ۽ اهي حڪم لکيا اٿم جيڪي ماڻهن جي هدايت لاءِ آهن.“ ⑬ تڏهن موسيٰ ۽ سندس خادم يشوع اٿيا ۽ موسيٰ خدا جي جبل تي چڙهڻ لاءِ روانو ٿيڻ کان اڳ ⑭ اڳواڻن کي چيو ته ”جيستائين اسين موتي اچون تيسٽائين اوهين هتي اسان جو انتظار ڪجو. هارون ۽ حور اوهان سان گڏ آهن، سو جيڪڏهن ڪنهن کي به ڪو معاملو هجي ته اهو هنن وٽ کڻي وڃي.“ ⑮ پوءِ موسيٰ جبل تي چڙهي ويو ۽ ڪڪر جبل کي ڏيکي ڇڏيو. ⑯ خداوند جو جلال سينا جبل تي اچي لٿو ۽ ڪڪر انهيءَ کي ڇهن ڏينهن تائين ڏيکي رکيو. آخر ستين ڏينهن خداوند ڪڪر جي اندران موسيٰ کي سڏيو. ⑰ بني اسرائيل کي جبل جي چوٽيءَ تي خداوند جي جلال جو نظارو، ساڙيندڙ باهه وانگر ڏسڻ ۾ ٿي آيو. ⑱ تڏهن موسيٰ ڪڪر جي اندر گهڙي، جبل تي چڙهي ويو. هو جبل تي چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون رهيو.

عبادت گاهه لاءِ نذرانا

(خروج 9-4:35)

25 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② ”بني اسرائيل کي چئڻ ته اهي منهنجي لاءِ نذرانو آڻين. هر هڪ ماڻهو پنهنجي دل

نذراني جي روتن لاءِ ميز (خروج 16-10:37)

مقدس خيمي جي قنات ۽ پال (خروج 13-8:36)

26 ① ”تون مقدس خيمي جي قنات ۽ پال لاءِ ڏهه پردا سنهي وٽيل سٺي ۽ جي ڪپڙي جا ٺهرائڻ، جن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جا ڏاڳا هجن. انهن تي ڪاريگريءَ سان پردار آسماني مخلوق جون شڪليون اُٿيل هجن. ② هر هڪ پردي جي ڊيگهه ٻارهن ميٽر ۽ ويڪر ٻه ميٽر هجي. سڀئي پردا هڪڙيءَ ئي ماپ جا هجن. ③ پنج پردا ويڪر ۾ هڪ ٻئي سان ڳنڍيل هجن ۽ ٻيا پنج پردا به ساڳيءَ طرح ويڪر ۾ هڪ ٻئي سان ڳنڍيل هجن. ④ ڊيگهه واري پاسي کان جتي هي ٻئي وڏا پردا ڳنڍيا وڃن، اتي هڪڙي پاسي واري وڏي پردي جي ڪناري تي آسماني رنگ جي ڏاڳن سان سوراخ ٺهرائڻ. ساڳيءَ طرح ٻئي وڏي پردي جي ڪناري تي به اهڙا ئي سوراخ ٺهرائڻ. ⑤ پنجاهه سوراخ هڪڙي وڏي پردي جي ڪناري تي ۽ پنجاهه ٻئي وڏي پردي جي ڪناري تي ٺهرائڻ. اهي سوراخ هڪ ٻئي جي آمهون سامهون هجن. ⑥ پنجاهه سون جا ڪنڍا ٺهرائڻ ۽ ٻنهي وڏن پردن کي انهن ڪنڍن سان ڳنڍائي ڇڏج. اهڙيءَ طرح سڄي قنات ۽ پال هڪ ٿي پوندي.“

مقدس خيمي جو ڍڪ (خروج 19-14:36)

⑦ ”خيمي کي مٿان ڍڪڻ لاءِ بڪرين جي ڏاس جا يارهن پردا ٺهرائڻ. ⑧ هر هڪ پردي جي ڊيگهه تيرهن ميٽر ۽ ويڪر ٻه ميٽر هجي. اهي يارهن ئي پردا هڪڙيءَ ماپ جا هجن. ⑨ پنج پردا ويڪر ۾ هڪ ٻئي سان ڳنڍي هڪ ٽڪرو ٺهرائڻ. باقي ڇهه پردا ڌار ويڪر ۾ هڪ ٻئي سان ڳنڍي هڪ ٻيو ٽڪرو ٺهرائڻ، جنهن جو ڇهون پردو، خيمي جي در مٿان پيو ڪرائي ڇڏج. ⑩ هنن ٽڪرن کي ڊيگهه واري پاسي کان جن ڪنارن وٽان ڳنڍيو وڃي تن ڪنارن تي پنجاهه پنجاهه سوراخ ٺهرائڻ. ⑪ پوءِ تون پنجاهه پتل جا ڪنڍا ٺهرائي انهن سوراخن ۾ وجهائي خيمي کي مٿان ڳنڍائي هڪ ڪرائي ڇڏج. ⑫ خيمي جي انهيءَ ڍڪ جو باقي حصو جيڪو بچي پوي سو خيمي جي پٺئين پاسي پلي زمين تي پيو رهي. ⑬ ڍڪ جي ٻنهي پاسن ۾ جيڪو آڏو آڏو ميٽر قنات کان وڌيڪ آهي، سو پلي خيمي جي ٻنهي پاسن ۾ قنات جي ٻاهران لڙڪيل هجي ته جيئن خيمو پوريءَ طرح ڍڪيل رهي. ⑭ خيمي جي مٿان جهڻ لاءِ ٻه غلاف ٻيا به ٺهرائڻ، هڪڙو گهٽن جي گاڙهين رنگيل کلن مان ۽ ٻيو ڊالڻن دريائي جانور جي کلن مان.“

⑮ ”تون ٻيهر جي ڪاٺ جي هڪڙي ميز ٺهرائڻ، جنهن جي ڊيگهه ٻه هٿ، ويڪر هڪ هٿ ۽ اوچائي ڏيڍ هٿ هجي. ⑯ انهيءَ تي نج سون جو پت چاڙهائڻ ۽ ان جي چوڌاري سون جو پت ٺهرائڻ. ⑰ ميز جي چوگرد چار آگر آبي ڪناري ٺهرائڻ ۽ ڪناريءَ جي مٿان به چوڌاري سون جو پت ٺهرائڻ. ⑱ انهيءَ جي لاءِ سون جا چار ڪٽا ٺهرائي، اهي ميز جي چئني پاون تي لڳرائڻ. ⑲ اهي ڪٽا ڪناريءَ جي ويجهو هجن، ته جيئن ميز کي کڻڻ جي لاءِ ٻانهين وجهڻ جي جاءِ رهي. ⑳ تون ٻيهر جي ڪاٺ مان ٻه ٻانهيون ٺهرائي، انهن تي سون جو پت چاڙهائڻ، جيئن انهن سان اها ميز کڻجي. ㉑ تون ميز تي رکڻ لاءِ ٽالهيون، پيالا، وٽا ۽ اوٽن واري نذراني لاءِ جڳ ٺهرائڻ. اهي سڀ نج سون جا ٺهرائڻ. ㉒ انهيءَ ميز تي تون منهنجي حضور ۾ نذراني وارا روت هميشه رکندو رهج.“

شمعدان

(خروج 24-17:37)

⑳ ”تون نج سون کي گهڙائي هڪڙو شمعدان ٺهرائڻ، جيڪو تري، شاخن، ڏيپاتين، بونبن ۽ گلن سميت هڪڙي ئي ٽڪر مان ٺهيل هجي. ㉑ شمعدان جي وچين ڏانڊيءَ جي ٻنهي پاسن کان ڇهه شاخون ٻاهر نڪتل هجن، ٽي شاخون هڪڙي پاسي کان ۽ ٽي ٻئي پاسي کان. ㉒ انهن ڇهن ئي شاخن مان هر هڪ ۾ باداميءَ جي گلن جي شڪل وارا ٽي ٽي گل پنهنجي بونبن ۽ پتين سميت هجن. ㉓ شمعدان جي وچين ڏانڊيءَ ۾ چار باداميءَ جي گلن جي شڪل وارا گل پنهنجن بونبن ۽ پتين سميت هجن. ㉔ انهن چئن گلن مان هڪ پهرين ٻن شاخن جي هيٺان هجي، ٻين ٻن شاخن جي هيٺان به هڪ گل هجي ۽ ٽين ٻن شاخن جي هيٺان به هڪ گل هجي. ㉕ اهڙيءَ طرح گلن ۽ شاخن سميت پورو شمعدان نج سون جي هڪڙي ئي ٽڪري مان گهڙي ٺاهيل هجي. ㉖ تون شمعدان جي مٿين گلن وارين ستن ڏيپاتين لاءِ ست ڏيپا ٺهرائڻ. اهي ڏيپا شمعدان تي اهڙيءَ طرح رکائڻ جو انهن جي روشني سامهون هجي. ㉗ تون ڏيپن جا ڦلا لاهي رکڻ لاءِ چمٽا ۽ منگالا نج سون مان ٺهرائڻ. ㉘ شمعدان سموري سامان سميت چوٽيهه ڪلوگرام نج سون جو هجي. ㉙ ڏيپان رکج، اهي سڀ شيون اهڙي ئي نموني ٺهرائڻ، جيڪو مون تو کي جبل تي ڏيکاريو آهي.“

ترين جاء جي پردي جي باهران ميز رکائج. شمعدان ميز جي سامهون خيمي جي ڏکڻ واري پاسي رکائج، جيئن ميز اتر واري پاسي رهي.

مقدس خيمي جي در وارو پردو
(خروج 37:36-38)

36 خيمي جي در لاءِ هڪڙو پردو ٺهرائج، جيڪو سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي جو هجي، جنهن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڏاڳا هجن ۽ جيڪو ڪاريگريءَ سان اٺيل هجي. 37 انهيءَ پردي جي لاءِ ٻيهر جا پنج ٽپيا ٺهرائج ۽ انهن تي سون جو پٽ ڇاڙهائج. انهن جا ڪنڊا سون جا هجن. انهن جي لاءِ پتل جا پنج پاوا پلٽائي ٺهرائج.

ساڙڻ وارين قربانين جي قربان گاهه
(خروج 1:38-7)

27 1 تون ٻيهر جي ڪاٺ جي قربان گاهه ٺهرائج. اها قربان گاهه چورس هجي. انهيءَ جي ڊيگهه سوا ٻه ميٽر ۽ ويڪر به سوا ٻه ميٽر هجي، انهيءَ جي اوچائي سوا ميٽر هجي. 2 انهيءَ قربان گاهه جي چئن ئي ڪنڊن تي سڱ ٺهرائج. قربان گاهه ۽ سڱ انهيءَ ساڳئي هڪڙي ئي ٽڪر مان ٺهيل هجن. تون انهن تي پتل جا پٽ ڇاڙهائج. 3 قربان گاهه جي رڪ ڪٺڻ لاءِ تغاريون، ڪوڏرون، ٿالھ، گورشت تنگن جا ڪنڊا ۽ منگالا ٺهرائج. اهي سڀ تانوَ پتل جا ٺهرائج. 4 انهيءَ جي لاءِ پتل جو هڪڙو ٻاردار اُتشدان ٺهرائج. جاريءَ جي چئن ئي ڪنڊن ۾ پتل جا چار ڪٽڙا ٺهرائج. 5 تون انهيءَ کي قربان گاهه ۾ ڪنارن جي هيٺان اهڙيءَ طرح رکائج، جو جاري قربان گاهه جي اڌ تائين پهچي. 6 قربان گاهه جي لاءِ ٻيهر جي ڪانيءَ جون ٻه بانهيون ٺهرائج، انهن تي پتل جو پٽ ڇاڙهائج. 7 اهي بانهيون ڪٽڻ ۾ وجهاءُ، جيڪي قربان گاهه جي ٻنهي پاسن تي هجن، ته جيئن قربان گاهه کڻي سگهجي. 8 تون اها قربان گاهه تختن جي کوکي وانگر ٺهرائج. تون اها اهڙيءَ طرح ٺهرائج جهڙيءَ طرح تو کي جبل تي ڏيکاريو ويو آهي.

مقدس خيمي جا فریم
(خروج 36:20-34)

15 ٻيهر جي ڪاٺ جا فریم ٺهرائج، جيڪي خيمي کي ٽيڪ ڏيارڻ لاءِ اُڀا بيهاريا وڃن. 16 هر هڪ فریم جي ڊيگهه ڏهه هٿ ۽ ويڪر ڏيڍ هٿ هجي. 17 هر فریم ۾ آمهون سامهون ٻه ٻه چوڙون هجن، جيئن اهي هڪ ٻئي سان ڳنڍي سگهجن. تون خيمي جا سڀئي فریم ائين ئي ٺهرائج. 18 خيمي جي لاءِ تون جيڪي فریم ٺهرائين تن مان ويهه فریم ڏاکڻي پاسي لاءِ هجن. 19 انهن ويهن فريمن جي هيٺان چانديءَ جا چاليهه پاوا ٺهرائج. هر هڪ فریم جي ٻنهي چوڙن جي هيٺان هڪ هڪ پاڻو هجي. 20 خيمي جي ٻئي پاسي يعني اتر طرف لاءِ به ويهه فریم ٺهرائج، 21 جن جي لاءِ چانديءَ جا چاليهه پاوا ٺهرائج. هر هڪ فریم جي هيٺان به ٻه پاوا هجن.

22 خيمي جي پٺئين پاسي يعني اولهه طرف لاءِ ڇهه فریم ٺهرائج. 23 انهيءَ پٺئين پاسي ۾ خيمي جي ڪنڊن لاءِ به ٻه فریم ٺهرائج، 24 جيڪي هيٺان کان چوٽيءَ تائين ٻٽا هجن ۽ اچي اهي هڪڙي ڪٽڙي ۾ ڳنڍجي وڃن. ٻئي فریم اهڙي نموني جا هجن. اهي ٻنهي ڪنڊن جي لاءِ هجن. 25 سو اهڙا اٺ فریم هجن ۽ انهن جي لاءِ چانديءَ جا سورهن پاوا هجن، يعني هر هڪ فریم جي هيٺان به ٻه پاوا. 26 تون ٻيهر جي ڪاٺ جا پنج پنج گز خيمي جي اتر ۽ ڏکڻ وارن فريمن لاءِ ٺهرائج. 27 ٻيا پنج گز خيمي جي اولهه يعني پٺئين پاسي وارن فريمن لاءِ ٺهرائج. 28 انهن ٽنهي پاسن جي فريمن جي وچ وارو گز هڪڙي چيٽڙي کان ٻئي چيٽڙي تائين پهچي. 29 تون انهن فريمن تي سون جو پٽ ڇاڙهائج. گزن لاءِ سون جا ڪٽڙا ٺهرائج ۽ گزن تي به سون جو پٽ ڇاڙهائج. 30 خيمي کي تون انهيءَ نموني موجب ڪٽڙو ڪرائي بيهارج، جيڪو مون تو کي جبل تي ڏيکاريو هو.

مقدس ترين جاءِ جو پردو
(خروج 36:35-36)

31 تون سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي جو هڪڙو پردو ٺهرائج، جنهن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڏاڳا هجن. انهيءَ پردي تي ڪاريگريءَ سان ٻاردار آسماني مخلوق جون شڪليون اٺيل هجن. 32 انهيءَ پردي کي سون سان مڙهيل ٻيهر جي چئن ٽپين تي تنگائي ڇڏج. انهن جا ڪنڊا سون جا ۽ پاوا چانديءَ جا هجن. 33 اهو پردو تون وڏن پردن جي ڪنڊن جي هيٺان لٽڪرائي ڇڏج. پوءِ اها عهد واري صندوق، انهيءَ پردي جي اندر آئي رکائج. هي پردو اوهان جي لاءِ مقدس جاءِ کان مقدس ترين جاءِ کي الڳ ڪندو. 34 تون رحمت جو پوش مقدس ترين جاءِ ۾ عهد واري صندوق مٿان رکائج. 35 مقدس

مقدس خيمي جو اڱڻ
(خروج 9:38-20)

9 تون مقدس خيمي جو اڱڻ ٺهرائج. انهيءَ اڱڻ جي اتر توڙي ڏکڻ پاسي کان سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي جي قنات هجي، جنهن جي ڊيگهه ٻنهي پاسن تي چوٿياليهه چوٿياليهه ميٽر هجي. 10-11 انهيءَ جي لاءِ ويهه ويهه پتل جا ٽپيا هجن ۽ ٽپين لاءِ پتل جا ويهه ويهه پاوا هجن. ٽپين جا ڪنڊا ۽ انهن جا بند چانديءَ جا هجن. 12 اولهه واري پاسي ڏانهن اڱڻ جي ويڪر ۾ قنات جي ڊيگهه ٻاويهه ميٽر هجي، انهيءَ جي لاءِ ڏهه ٽپيا ۽ ڏهه پاوا هجن. 13 اوڀر واري پاسي

⑥ هو آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڏاڳن، سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۽ سون سان مذهبي فراڪ ٺاهين، جنهن تي ڪاريگريءَ سان ڪم ٿيل هجي. ⑦ انهيءَ کي ڪلهن وٽ به پٿيون هجن، جيڪي انهيءَ جي ٻنهي ڇيڙن سان ڳنڍيل هجن، جيئن اها هڪڙي پوشاڪ ٿي پوي. ⑧ انهيءَ مذهبي فراڪ سان ڳنڍيل ڪمرين تي به انهيءَ پوشاڪ جهڙو ڪاريگريءَ وارو ڪم ٿيل هجي. اهو ساڳئي ئي آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڏاڳن، سنهي وٽيل سٺيءَ ۽ سون مان ڪاريگريءَ سان ٺهيل هجي. ⑨ تون ٻن سلیماني پٿرن تي يعقوب جي ٻارهن پٽن جا نالا اُڪرائج. ⑩ انهن مان ڇهه نالا هڪڙي پٿر تي ۽ باقي ڇهه ٻئي پٿر تي، سندن پيدائش جي ترتيب موجب اُڪرائج. ⑪ تون انهن ٻنهي پٿرن تي، جيئن جوهرِي مندبيءَ تي نقش اُڪريندو آهي تيئن يعقوب جي پٽن جا نالا اُڪرائج ۽ انهن ٻنهي پٿرن کي سون جي خانن ۾ جڙائي ڇڏج. ⑫ تون اهي ٻئي پٿر مذهبي فراڪ جي ڪلهن وارين پٿين تي بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن کي ياد رکڻ لاءِ لڳرائج. هارون انهن جا نالا مون خداوند جي يادگيريءَ لاءِ پنهنجي ٻنهي ڪلهن تي ڪندو. ⑬ تون سون جا ٻه ٻيا خانا ٺهرائج. ⑭ نج سون جون ٻه زنجيرون، وٽيل رسيءَ وانگر ٺهرائج ۽ ٻنهي وٽيل زنجيرن کي تون انهن ٻنهي خانن سان لتڪرائي ڇڏج.

سينابند

(خروج 21-8:39)

⑮ ”مون خدا جي مرضي معلوم ڪرڻ وقت پائڻ لاءِ تون هڪڙو سينابند ٺهرائج، جيڪو مذهبي فراڪ وانگر ڪاريگريءَ سان ٺهيل هجي. اهو آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڏاڳن واري سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۽ سون مان ٺهرائج. ⑯ اهو چورس ۽ پتو هجي. انهيءَ جي ڊيگهه هڪڙي گرانٽ ۽ ويڪر به هڪڙي گرانٽ هجي. ⑰ تون انهيءَ ۾ قيمتي هيرا جواهر جڙائج، جن جون چار قطارون هجن. پهرينءَ قطار ۾ لعل، پڪراج ۽ شب چراغ هجن. ⑱ ٻيءَ قطار ۾ زمرد، نيلم ۽ هيرو هجي. ⑲ ٽينءَ قطار ۾ سنڀلي، عقيق ۽ ياقوت هجي. ⑳ چوٿينءَ قطار ۾ فيروزو، سلیماني پٿر ۽ زبرجد هجي. اهي سون جي خانن ۾ جڙيا وڃن. ㉑ اهي هيرا جواهر يعقوب جي پٽن جي نالن مطابق تعداد ۾ ٻارهن هجن. جيئن مندبي اُڪري آهي، تيئن اهي نالا جيڪي ٻارهن قبيلن جا نالا هوندا، سي هر هڪ هيري جواهر تي جدا جدا اُڪريل هجن. ㉒ تون سينابند جي لاءِ وٽيل رسيءَ جهڙيون نج سون جون ٻه زنجيرون ٺهرائج. ㉓ سينابند جي لاءِ سون جا ٻه ٻيا ڇيڙا ٺهرائج، جيڪي ٻئي سينابند جي ٻنهي مٿين ڇيڙن تي هجن. ㉔ اهي ٻئي سونيون وٽيل زنجيرون، سينابند جي ٻنهي ڇيڙن تي لڳل انهن ٻن چلن ۾ وجهائي ڇڏج. ㉕ انهن ٻنهي زنجيرن جا ٻيا

کان به اڱڻ جي ويڪر ٻاويهم ميٽر هجي. ⑭-⑮ اتي اڱڻ جي دروازي جي ٻنهي پاسن واري قنات لاءِ ساڍا ڇهه ڇهه ميٽر ڊگها پرڏا هجن. انهن جي لاءِ به ٽي ٽيپا ۽ انهن ٽيپن جا ٽي ٽي پاوا هجن. ⑯ اڱڻ جي در لاءِ هڪڙو نو ميٽر ڊگهو پردو هجي، جيڪو سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي جو هجي ۽ جنهن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڏاڳا هجن ۽ جيڪو ڪاريگريءَ سان اُٺيل هجي. انهيءَ جي لاءِ چار ٽيپا ۽ انهن ٽيپن جا چار پاوا هجن. ⑰ اڱڻ جي چوڌاري وارا سڀ ٽيپا چانديءَ جي بندن سان جڪڙيل هجن. انهن جا ڪنڊا چانديءَ جا ۽ پاوا پتل جا هجن. ⑱ سو اڱڻ جي ساري قنات سنهي وٽيل سٺيءَ جي هجي، جنهن جي ڊيگهه چوٿياليهم ميٽر، ويڪر ٻاويهم ميٽر ۽ اوچائي سوا ٻه ميٽر هجي. انهيءَ جي ٽيپن جا پاوا پتل جا هجن. ⑲ خيمي ۾ استعمال ٿيندڙ هر قسم جا تانوَ، خيمي جون ڪليون ۽ اڱڻ جون ڪليون اهي سڀ پتل جا هجن.“

شمعدان جو تيل

(لاوي سرشتو 4-1:24)

⑳ ”تون بني اسرائيل کي حڪم ڪج، ته اهي روشني ڪرڻ لاءِ ڪٽيل زيتون جو نج تيل تو وٽ آئين، ته جيئن هر رات ڏيئو ٻرندو رهي. ㉑ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ انهيءَ پردي جي ٻاهران جيڪو عهد واري صندوق اڳيان هوندو، هارون ۽ سندس پٽ سانجهيءَ کان صبح تائين شمعدان کي منهنجي حضور ۾ ٻريل رکن. اهو قاعدو بني اسرائيل جي لاءِ پيڙهي به پيڙهي هميشه تائين جاري رهندو.“

ڪاهنن لاءِ خاص پوشاڪ

(خروج 7-1:39)

28 ① ”تون بني اسرائيل مان پنهنجي پيءُ هارون ۽ سندس پٽن نذب، ايهمو، اليعزر ۽ اتمر کي پاڻ وٽ سڏاءِ ته جيئن اهي منهنجي لاءِ ڪاهن ٿين. ② تون پنهنجي پيءُ هارون جي عزت ۽ زينت جي لاءِ هڪڙي خاص پوشاڪ ٺهرائج. ③ تون انهن سڀني ماهر ڪاريگرن، جن کي مون حڪمت جي روح سان پرپور ڪيو آهي، تن کي چئڻ ته هارون جي لاءِ خاص پوشاڪ ٺاهين، انهيءَ لاءِ ته هو مخصوص ٿي منهنجي لاءِ ڪاهن ٿي ۽ اها پوشاڪ پائي. ④ جيڪا پوشاڪ هو ٺاهيندا سا هيءُ آهي: هڪڙو سينابند، هڪڙو مذهبي فراڪ، هڪڙو جبو، هڪڙو چونڪڙين وارو پهرائڻ، هڪڙي پڳ ۽ هڪڙو پتو. هو تنهنجي پيءُ هارون ۽ سندس پٽن لاءِ اها خاص پوشاڪ ٺاهين، ته جيئن اهي منهنجي لاءِ ڪاهن بڻجي اها پوشاڪ پائين. ⑤ اهي ماڻهو انهيءَ پوشاڪ لاءِ آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڏاڳا، سنهي وٽيل سٺيءَ جو ڪپڙو ۽ سون استعمال ڪن.“

* ڪاهن: يعني بني اسرائيل جا مذهبي اڳواڻ، وڌيڪ تفصيل ’خاص لفظن جي سمجهاڻي‘ ۾ ڏسو.

وقف ڪندا، تن شين ۾ رهجي ويل خاميءَ جا ڏوهه هارون ڪندو. اها تختي هميشه سندس پيشانيءَ تي رهندي، انهيءَ لاءِ ته اهي نذرانا مون خداوند جي حضور ۾ قبول پون. ³⁹ تون سنهي سٽيءَ جي ڪپڙي جو چونڪڙين وارو پهاڙ، سنهي سٽيءَ جي ڪپڙي جي هڪڙي پڳ ۽ ڀرت پريل هڪڙو پتو ٺهرائج.

⁴⁰ تون هارون جي پتن واسطي به سندن عزت ۽ زينت جي لاءِ پهاڙ، پتا ۽ توپيون ٺهرائج. ⁴¹ اها پوشاڪ تون پنهنجي پاءُ هارون ۽ سندس پتن کي پارائج. انهن کي مسح ڪري مخصوص ڪج ته جيئن هو وقف تي منهنجي حضور ۾ ڪاهن بڻجي خدمت ڪن. ⁴² تون انهن لاءِ سٽيءَ جي ڪپڙي جون ستئون ٺهرائج، ته هو پنهنجو اگهاڙو بت ڍڪين. اهي ستئون چيلمه کان وٺي رانن تائين هجن. ⁴³ جڏهن به هارون ۽ سندس پت مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿين، يا انهيءَ جي اڱڻ ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ قربان گاهه جي ويجهو وڃن، تڏهن اهي سندن بت تي هجن، ته متان ائين نه ٿئي جو هو ڏوهاري ٺهرجن ۽ مري پون. اهو قانون هارون ۽ کانئس پوءِ سندس اولاد لاءِ هميشه تائين قائم رهندو.

ڪاهن جو مخصوص ٿيڻ

(لاوي سرشتو 1:8-36)

29 ¹ ”منهنجي لاءِ ڪاهن بڻجي خدمت ڪرڻ واسطي هنن کي مخصوص ڪرڻ لاءِ تون هيئن ڪج، تون هڪڙو وهڙو ۽ ٻه ٻي عيب گهٽا ونج. ² ٻي خميري ماني، تيل ۾ ڳوهيل بي خميرا ڍوڍا ۽ تيل مڪيل بي خميري ٽڪيون، اهي سڀ ميدي مان ٺهرائج. ³ اهي هڪڙيءَ ٽوڪريءَ ۾ وجهائي، اها ٽوڪري انهيءَ وهڙي ۽ ٻن گهٽن سان گڏ ڪٺائي اچي نذر ڪج.

⁴ هارون ۽ سندس پتن کي مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي در وٽ وٺي آڻي تڙ ڪرائج. ⁵ پوءِ تون خاص پوشاڪ ڪٺائي اچي هارون کي پهاڙ، مذهبي فراڪ جي هيٺان پائڻ وارو جبو، مذهبي فراڪ ۽ سينابند پارائج. ڪاريگريءَ سان ٺهيل مذهبي فراڪ وارو ڪمريند سندس چيلمه سان ٻڌج. ⁶ سندس مٿي تي پڳ رکج ۽ پڳ جي مٿان ڪهانت جي مخصوصيت واري سوني تختي رکج. ⁷ پوءِ مسح ڪرڻ وارو تيل کڻي، سندس مٿي ۾ وجهي کيس مخصوص ڪج. ⁸ تنهن کان پوءِ سندس پتن کي ويجهو وٺي اچي کين پهاڙ ڍڪائج. ⁹ تون هارون ۽ سندس پتن کي چيلمه تي پتا ٻڌج ۽ توپيون پارائج.

اهڙيءَ طرح تون هارون ۽ سندس پتن کي مخصوص ڪري ڇڏج، ته جيئن کين ڪهانت جو هميشه جي لاءِ حق حاصل ٿئي.

ٻه ڇيڙا، سون جي ٻنهي خانن ۾ جڙائي ڇڏج، جيڪي مذهبي فراڪ جي ڪلهي وارين پٿين تي انهيءَ جي اڳ واري پاسي کان هجن. ²⁶ تون سون جا پيا به ٻه ڇيلا ٺهرائي اهي سينابند جي هيٺين ٻنهي ڇيڙن وارن ڪنارن ۾ وجهائي ڇڏج. اهي مذهبي فراڪ مٿان سينابند جي اندرئين پاسي پيل رهن. ²⁷ سون جا ٻه پيا به ڇيلا ٺهرائج. اهي مذهبي فراڪ جي ٻنهي ڪلهن وارين پٿين تي اڳ واري پاسي تي لڳرائج، جتي اهي هيٺئين پاسي مذهبي فراڪ سان ڳنڍيل آهن ۽ جتي ڪاريگريءَ سان ٺهيل ڪمريند مذهبي فراڪ سان ڳنڍيل آهي. ²⁸ پوءِ سينابند جي چلن کي مذهبي فراڪ جي چلي سان گڏ هڪڙي آسماني رنگ جي ڏوريءَ سان ٻڌائي ڇڏج، ته جيئن اهو مذهبي فراڪ جي ڪاريگريءَ سان ٺهيل ڪمريند تي رهي ۽ سينابند مذهبي فراڪ تان هٽي نه وڃي.

²⁹ سو هارون بني اسرائيل جي قبيلن جا نالا انهيءَ سينابند تي پنهنجيءَ دل جي مٿان هڻي، مقدس جاءِ ۾ داخل ٿيڻ وقت مون خداوند جي آڏو پاتال رهي، انهيءَ لاءِ ته آءُ انهن کي هميشه ياد رکان. ³⁰ مون خدا جي مرضي معلوم ڪرڻ لاءِ تون سينابند ۾ *اوريم ۽ ٿميم وجهائي ڇڏج. جڏهن هارون مون خداوند جي آڏو حاضر ٿئي تڏهن اهي سندس دل جي مٿان هجن. اهڙيءَ طرح هارون بني اسرائيل بابت منهنجي مرضيءَ معلوم ڪرڻ لاءِ پنهنجيءَ دل جي مٿان هميشه مون خداوند جي آڏو کنيو رهي.

ڪهانت جون ٻيون پوشاڪون

(خروج 22:39-31)

³¹ ”تون مذهبي فراڪ جي هيٺان پائڻ وارو جبو سڄو آسماني رنگ جو ٺهرائج. ³² انهيءَ کي وچ ۾ مٿي وجهڻ لاءِ سوراخ هجي. انهيءَ سوراخ جي چوڌاري گريبان وانگر هڪڙي اٺيل پتي هجي، انهيءَ لاءِ ته اهو ڦاٽي نه پوي. ³³⁻³⁴ تون انهيءَ جبي جي دامن تي چوڌاري آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڏاڙهون ٺهرائج ۽ هر هڪ ڏاڙهونءَ کان پوءِ هڪ هڪ سون جي گهنڊڻي ٻڌائج. ³⁵ سو هارون اهو جبو منهنجي خدمت جي وقت پائي، انهيءَ لاءِ ته جڏهن به هو مقدس جاءِ ۾ مون خداوند جي آڏو اچي ۽ اتان ٻاهر نڪري، تڏهن انهيءَ جو آواز ٻڌڻ ۾ اچي، تان ته هو مري نه وڃي.

³⁶ تون نج سون جي هڪڙي تختي ٺهرائج ۽ جيئن منڊي اُڪري آهي تيئن انهيءَ تي هي اکر اُڪرائي ڇڏج، خداوند جي لاءِ مخصوص. ³⁷ تون اها آسماني رنگ جي ڏوريءَ سان ٻڌائي پڳ جي سامهون واري پاسي هڻائي ڇڏج. ³⁸ اها هارون جي پيشانيءَ تي هجي، انهيءَ لاءِ ته جيڪي شيون بني اسرائيل پنهنجي پاڪ نذرانن جي وسيلي

*اوريم ۽ ٿميم: هي پٿر جهڙيون ٻه ننڍڙيون شيون هيون، جن کي ڪاهن خدا جي مرضي معلوم ڪرڻ لاءِ استعمال ڪندو هو. وڌيڪ تفصيل لاءِ ”خاص لفظن جي سمجهائي“ ڏسو.

²⁶ تون هارون جي مخصوصيت واري گهتي جو سڀني ڪڍي، اهو مون خداوند جي حضور ۾ هٿن تي بلند ڪج، انهيءَ لاءِ ته اها هٿن تي بلند ڪرڻ واري قرباني ٿئي. اهو حصو خاص تنهنجو ٿيندو.

²⁷ انهيءَ کان علاوه ڪاهن جي مخصوص ٿيڻ وقت گهتي جو هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ جو سڀني ۽ دستي، انهن ٻنهي کي خاص قربانيءَ طور ڪاهن لاءِ مخصوص ڪيو وڃي. ²⁸ هن ڪري جو اهو بني اسرائيل جي طرفان هميشه جي لاءِ ڪاهن جو حق ٿئي. سو بني اسرائيل جي طرفان اهو سندن سلامتيءَ جي قربانين مان خاص قرباني ٿيندو، جيڪو سندن طرفان مون خداوند لاءِ آهي.

²⁹ هارون جي خاص پوشاڪ کانئس پوءِ سندس پٽن جي ٿيندي، انهيءَ لاءِ ته ان ۾ ئي کين مسح ڪري مخصوص ڪيو وڃي. ³⁰ جيڪو پٽ سندس جاءِ تي ڪاهن ٿيندو، سو جڏهن مقدس جاءِ ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿئي، تڏهن ست ڏينهن اهي ڪپڙا پائي.

³¹ مخصوصيت واري گهتي جو گوشت کڻي وڃي ڪنهن پاڪ جاءِ تي پڇايو وڃي. ³² پوءِ هارون ۽ سندس پٽ، انهيءَ گهتي جو گوشت ۽ توڪريءَ ۾ جيڪا ماني هجي، سا مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ ۾ ويهي کائين. ³³ کين مقرر ۽ مخصوص ڪرڻ لاءِ جن شين سان ڪفارو ڏنو وڃي، سي به هو کائين. پر ڪو ٻيو ماڻهو انهن مان نه کائي، ڇاڪاڻ ته اهي مخصوص آهن. ³⁴ جيڪڏهن انهيءَ مخصوصيت واري گوشت يا انهيءَ مانيءَ مان ڪجهه صبح تائين بچي پوي ته اهو ساڙيو وڃي. اهو کائڻ ۾ نه اچي، ڇاڪاڻ جو اهو مخصوص آهي.

³⁵ جيئن مون تو کي حڪم ڏنو آهي، تيئن ئي تون هارون ۽ سندس پٽن سان ڪج ۽ کين ستن ڏينهن ۾ وقف ڪري ڇڏج. ³⁶ تون هر روز پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو وهڙو پنهنجي ڪفاري طور قربان ڪري قربان گاهه کي پاڪ ڪج، پوءِ مٿس تيل مڪي انهيءَ کي مخصوص ڪج. ³⁷ اهڙيءَ طرح ستن ڏينهن تائين تون ڪفارو ڏيندو رهج ۽ قربان گاهه کي مخصوص ڪندو رهج، ته قربان گاهه خدا لاءِ ئي مخصوص ٿي ويندي. پوءِ جيڪو به ماڻهو قربان گاهه کي چهي يا جيڪا به شيءِ ان تي استعمال ڪئي وڃي سا ضرور مخصوص ٿيل هجي.

روزانو جون قربانيون

(گائاتو 1:28-8)

³⁸ ”ڏس، ڪاهن هر روز قربان گاهه تي ٻه هڪ سالا گهٽا هميشه پيش ڪندا رهن. ³⁹ انهن مان هڪڙو گهٽو صبح جو ۽ ٻيو سانجهيءَ جو قربان ڪن. ⁴⁰ پهرئين گهٽي سان گڏ هڪ ڪلوگرام ميدو ڏين، جنهن ۾ هڪ ليٽر کڻي ڪڍيل زيتون جو تيل مليل هجي. ان سان

¹⁰ پوءِ تون اهو وهڙو مون سان ملاقات واري خيمي جي سامهون آڻج. هارون ۽ سندس پٽ ان وهڙي جي مٿي تي پنهنجا هٿ رکن. ¹¹ پوءِ تون اهو وهڙو مون خداوند جي آڏو مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ ذبح ڪج. ¹² وهڙي جو ٿورو رت کڻي پنهنجيءَ آڱر سان قربان گاهه جي سڱن تي لائج ۽ باقي سمورو رت قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏج. ¹³ پوءِ اها سموري چرٻي جيڪا انڊن ۽ اوجھريءَ جي مٿان هوندي آهي ۽ جيري جو پردو، ٻئي بڪيون ۽ مٿن لڳل چرٻي کڻي قربان گاهه تي ساڙي ڇڏج. ¹⁴ پر وهڙي جو گوشت، ڪل ۽ سندس اوجھه خيمي گاهه کان ٻاهر ساڙيا وڃن، ڇاڪاڻ جو اها پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني آهي.

¹⁵ پوءِ تون هڪڙي گهتي کي ويجهو آڻج. هارون ۽ سندس پٽ انهيءَ گهتي جي مٿي تي پنهنجا هٿ رکن. ¹⁶ پوءِ انهيءَ گهتي کي تون ذبح ڪري، ان جو رت کڻي قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏج. ¹⁷ گهتي جا عضوا وڍي ڌار ڪري، انهيءَ جا انڊا، اوجھري ۽ پاوا ڏوٽي انهيءَ جي عضون ۽ منڍيءَ سان گڏ رکج. ¹⁸ تون اهو سڄو گهٽو قربان گاهه تي ساڙج. اها مون خداوند جي لاءِ ساڙڻ واري قرباني آهي. اها مون لاءِ هڪ وڻندڙ خوشبوءِ واري قرباني آهي، جنهن کي ساڙيو وڃي ٿو.

¹⁹ پوءِ تون ٻيو گهٽو آڻج، جيڪو مخصوصيت جو گهٽو آهي. هارون ۽ سندس پٽ انهيءَ گهتي جي مٿي تي پنهنجا هٿ رکن. ²⁰ تڏهن انهيءَ گهتي کي ذبح ڪري، ان جو ڪجهه رت کڻي، هارون ۽ سندس پٽن جي ساڄي ڪن جي پاڙين تي، سندن ساڄي هٿ جي آڱوڻن تي ۽ سندن ساڄي پير جي آڱوڻن تي لائج. باقي سمورو رت قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏج. ²¹ قربان گاهه تي پيل رت مان ۽ مسح ڪرڻ واري تيل مان ڪجهه کڻي هارون تي ۽ سندس خاص پوشاڪ تي ۽ ان سان گڏ سندس پٽن تي ۽ انهن جي خاص پوشاڪ تي چٽڪاري ڇڏج. اهڙيءَ طرح هارون پنهنجي پوشاڪ سميت ۽ ساڻس گڏ هن جا پٽ پنهنجي پنهنجي پوشاڪ سميت مخصوص ٿي ويندا.

²² تون گهتي جي چرٻي، سندس دنب، ٻي چرٻي جيڪا سندس انڊن ۽ اوجھريءَ تي هوندي آهي، جيري جو پردو، ٻئي بڪيون، انهن تي لڳل چرٻي ۽ ان جي ساڄي ران ڪنج. ²³ ٻي خميري مانين واري توڪري، جيڪا مون خداوند جي آڏو رکيل هوندي، تنهن مان هڪڙي ماني، هڪڙو تيل ۾ گوهيل ڍوڍو ۽ هڪڙي ٽڪي ڪڍج. ²⁴ اهي سڀ هارون ۽ سندس پٽن جي هٿن تي رکج. اهي انهن کي مون خداوند جي آڏو هٿن تي بلند ڪن، انهيءَ لاءِ ته اها هٿن تي بلند ڪرڻ واري قرباني ٿئي. ²⁵ پوءِ تون اهي سندن هٿن مان وٺي، قربان گاهه تي ساڙڻ واري قربانيءَ جي مٿان رکي ساڙي ڇڏج، انهيءَ لاءِ ته وڻندڙ خوشبوءِ مون خداوند جي آڏو هجي. اها مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني آهي.

اها قربان گاهه مون خداوند جي لاءِ ٿي مخصوص آهي. اوهان جي سڀني پيڙهين تائين، سال ۾ هڪڙو دفعو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ وارو رت، جيڪو كفاري واسطي آهي، تنهن سان قربان گاهه کي پاڪ ڪيو وڃي.“

جان جو صدقو

11 خداوند موسيٰ کي وڌيڪ فرمايو ته 12 ”جڏهن تون بني اسرائيل جو تعداد ڄاڻڻ لاءِ سندن شمار ڪرين، تڏهن انهن مان هر ڪو مرد شمار وقت مون خداوند جي لاءِ پنهنجيءَ جان جو صدقو ڏئي، انهيءَ لاءِ ته شمار ڪرڻ کان پوءِ منجهن ڪا وبا نه پوي. 13 هر هڪ مرد جيڪو شمار ٿيندڙن جي ٽولي ۾ شامل ٿيندو وڃي، سو عبادت گاهه جي سڪي جي تور جي حساب سان اڌ سڪو مون خداوند جي لاءِ نذرانو ڏئي. هڪڙو سڪو چانديءَ جي ٻارهن گرامن جي برابر آهي. 14 هر مرد جيڪو شمار ٿيندڙن جي ٽولي ۾ شامل ٿيندو وڃي ۽ جنهن جي عمر ويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هجي، سو مون خداوند جي لاءِ اهو نذرانو ڏئي. 15 پنهنجي جانين جي صدقي لاءِ جڏهن هو مون خداوند جي آڏو نذرانو ڏين، تڏهن شاهوڪار اڌ سڪي کان وڌيڪ نه ڏئي ۽ غريب انهيءَ کان گهٽ نه ڏئي. 16 تون بني اسرائيل کان صدقي جا پيسا وٺي، اهي مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي لاءِ ڪم آڻج، انهيءَ لاءِ ته بني اسرائيل جي طرفان سندن جانين جي صدقي لاءِ اهي مون خداوند جي يادگيريءَ لاءِ نشاني هجن.“

پتل جو حوض

17 خداوند وري موسيٰ کي فرمايو ته 18 ”تون وضو ڪرڻ لاءِ هڪڙو پتل جو حوض ۽ انهيءَ جي هيٺان رکڻ لاءِ پتل جي گهوڙي ٺهرائج. اهو حوض مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۽ قربان گاهه جي وچ ۾ رکائج ۽ ان ۾ پاڻي پرائي ڇڏج. 19 اهو هارون ۽ سندس پٽن جي هٿن ۽ پيرن ڏوٽڻ لاءِ استعمال ٿئي. 20 جڏهن به هو مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿيڻ لاءِ اچن، تڏهن پاڻيءَ سان وضو ڪن، انهيءَ لاءِ ته مري نه پون. جڏهن هو قربان گاهه تي مون خداوند جي خدمت لاءِ ڪي به ساڙيون ويندڙ قربانيون ڪرڻ اچن، تڏهن به ائين ئي ڪن. 21 اهڙيءَ طرح هو پنهنجا هٿ ۽ پير ڏوٽي اچن، تان ته مري نه پون. اهو هنن جي لاءِ ۽ سندن اولاد جي لاءِ، سڀني پيڙهين تائين هميشه جي واسطي قانون ٿيندو.“

مسح ڪرڻ جو تيل

22 انهيءَ کان پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 23 ”عبادت گاهه جي ماپي مطابق عمدا خوشبودار مصالحا، يعني خالص مَرُ جا پنج ڪلوگرام، انهيءَ جي اڌ جيتري يعني اڍائي ڪلوگرام خوشبودار

گڏ هڪ ليٽر مٺي اوتڻ واري قربانيءَ لاءِ هجي. 41 ٻيو گهڻو هو سانجهيءَ جو قربان ڪن ۽ انهيءَ سان گڏ به صبح وانگر اناج ۽ اوتڻ واري قرباني ڪن، انهيءَ لاءِ ته اها مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ واري قرباني ٿئي، جا ساڙي وڃي ٿي. 42 اها ساڙڻ واري قرباني اوهان جي سڀني پيڙهين ۾ هميشه جي لاءِ ٿيندي، جيڪا مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ ۾ مون خداوند جي آڏو ڪئي ويندي. اُتي آءٌ اوهان سان ڳالهائيندس ۽ اوهان سان گڏبو رهندس. 43 اُتي آءٌ بني اسرائيل سان ملاقات ڪندس ۽ اهو خيمو منهنجي جلوي سان پاڪ ٿي ويندو. 44 آءٌ پنهنجي ملاقات واري خيمي ۽ قربان گاهه کي پنهنجي لاءِ مخصوص ڪندس. آءٌ هارون ۽ سندس پٽن کي به مخصوص ڪندس، انهيءَ لاءِ ته اُهي ڪاهن بڻجي منهنجي خدمت ڪن. 45 آءٌ بني اسرائيل جي وچ ۾ رهندس ۽ انهن جو خدا هوندس. 46 تڏهن اهي ڄاڻيندا ته آءٌ خداوند سندن خدا آهيان، جنهن کين مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو، انهيءَ لاءِ ته آءٌ سندن وچ ۾ رهان. آءٌ خداوند انهن جو خدا آهيان.“

لوبان ساڙڻ لاءِ قربان گاهه

(خروج 25:37-28)

30 1 ”لوبان ساڙڻ جي لاءِ تون هڪڙي قربان گاهه ٺهرائج. تون اها ٻٻر جي ڪاٺ مان ٺهرائج. 2 اها چورس هجي، جنهن جي ڊيگهه ۽ ويڪر هڪڙو هڪڙو هٿ هجي. انهيءَ جي اوچائي ڏيڍ هٿ هجي. ان جا سڱ انهيءَ ساڳئي هڪڙي ٿي ٽڪر مان ٺهيل هجن. 3 تون انهيءَ تي پنج سون جو پت ڇاڙهائج، جيڪو ان جي مٿان، چئن ٿي پاسن ۽ سڱن تي هجي. انهيءَ جي چوڌاري سون جي ڪناري ٺهرائج. 4 انهيءَ ڪناريءَ جي هيٺان ٻنهي پاسن تي ٻه سونا ڪٽڙا ٺهرائج، انهيءَ لاءِ ته قربان گاهه کي کڻڻ لاءِ اهي ٻانهيون وجهڻ جي جاءِ ٿين. 5 اهي ٻانهيون ٻٻر جي ڪاٺيءَ مان ٺهرائج ۽ انهن جي مٿان ٻه سونو پت ڇاڙهائج. 6 تون اها قربان گاهه ان پردي جي اڳيان رکائج، جيڪو عهد واري صندوق وٽ آهي، جيئن اها رحمت جي پوش جي سامهون رهي، جيڪو عهد واري صندوق جي مٿان آهي. اُتي آءٌ تو سان ملندو رهندس.“

7 هارون هر روز صبح جو جڏهن ڏيڻن کي نيڪ ڪري، تڏهن انهيءَ قربان گاهه تي خوشبودار مصالحن جو لوبان ساڙيندو رهي. 8 سانجهيءَ جو به جڏهن هو ڏيڻا ٻاري تڏهن اهو ساڙي. اهو لوبان مون خداوند جي حضور ۾ هميشه جي لاءِ اوهان جي سڀني پيڙهين ۾ ساڙيو رهيو. 9 انهيءَ تي ٻئي ڪنهن به قسم جو لوبان نه ساڙيو وڃي، نه ئي مٿس ساڙڻ واري قرباني يا اناج جي قرباني يا اوتڻ واري قرباني هاري وڃي. 10 سال ۾ هڪ دفعو هارون انهيءَ قربان گاهه جي سڱن تي كفاري وارو رت هاري ان کي پاڪ ڪري، ڇلائي جو

ڪاريگرن جي چونڊ (خروج 35:30-1:36)

31 ① پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② ”ڏيان سان ٻڌ، مون يهوداه جي قبيلي مان اوريءَ جي پٽ ۽ حور جي پوٽي بصل ايل کي چونڊي ڪڍيو آهي. ③ مون هن کي دانائيءَ، سمجھه، علم ۽ هر قسم جي ڪاريگريءَ ۾ پنهنجي روح سان ڀرپور ڪري ڇڏيو آهي، ④ انهيءَ لاءِ ته هو ڪاريگريءَ جا ڪم رٿي سون، چانديءَ ۽ پتل جون شيون ٺاهي. ⑤ هو هيرن جواهرن کي جڙڻ لاءِ گهڙي تيار ڪري ۽ ڪاٺ کي اڪري. مطلب ته هو هر قسم جي ڪاريگريءَ جو ڪم ڪري.

⑥ مون دان جي قبيلي مان احيسمڪ جي پٽ اهلياب کي به ساڻس گڏ ڪم ڪرڻ لاءِ مقرر ڪيو آهي. سڀني ڪاريگر ماڻهن جي دلين ۾ هنر وڌو اٿم، انهيءَ لاءِ ته جن شين جو مون تو کي حڪم ڏنو آهي، سي سڀ ٺاهي تيار ڪن، ⑦ يعني مون خدا سان ملاقات وارو خيمو، عهد واري صندوق ۽ انهيءَ تي جيڪو رحمت جو پوڄو آهي سو ۽ خيمي جو سمورو سامان، ⑧ يعني ميز ۽ انهيءَ جو سامان، نج سون جو شمعدان ۽ انهيءَ جا سمورا ٿانوَ، لويان ساڙڻ واري قربان گاهه، ⑨ ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه ۽ انهيءَ جا سمورا ٿانوَ، حوض ۽ انهيءَ جي گهڙي، ⑩ عمدا ٺهيل ڪپڙا ۽ ڪهانن جي خدمت ڪرڻ واسطي هارون ڪاهن ۽ سندس پٽن جي لاءِ خاص پوشاڪون، ⑪ مسح ڪرڻ جو تيل ۽ مقدس جاءِ لاءِ خوشبودار مصالحن جو لويان. اهي سڀ شيون، جيئن مون تو کي حڪم ڏنو آهي، تيئن هو تيار ڪن.

سبت، يعني آرام جو ڏينهن

⑫ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⑬ ”تون بني اسرائيل کي منهنجو هي حڪم ڏج ته ”اوهين منهنجا سبت جا ڏينهن ضرور ملهائيندا رهجو، ڇاڪاڻ جو منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ اوهان جي سڀني پيڙهين تائين اها هڪڙي نشاني هوندي، انهيءَ لاءِ ته اوهان کي خبر پوي ته آءٌ خداوند ئي آهيان جيڪو اوهان کي مخصوص ٿو ڪريان. ⑭ تنهنڪري اوهين سبت جو ڏينهن ملهائيندا رهجو، چوڻ ته اهو اوهان جي لاءِ پاڪ آهي. جيڪو به انهيءَ ڏينهن تي ڪو ڪم ڪرڻ سان انهيءَ جي بي حرمتي ڪندو، سو ضرور بني اسرائيل قوم مان خارج ڪري ماريو ويندو. ⑮ ڇهه ڏينهن پلي اوهين پنهنجو ڪم ڪار ڪريو، پر ستون ڏينهن سبت آهي تنهن تي اوهين آرام ڪريو. اهو مون خداوند جي لاءِ مخصوص آهي. جيڪو سبت جي ڏينهن ڪو ڪم ڪندو، سو ضرور ماريو ويندو. ⑯ تنهنڪري بني اسرائيل سبت جو ڏينهن ملهائيندا رهن ۽ انهيءَ کي پنهنجي سڀني پيڙهين جي لاءِ هميشه جو عهد سمجهي قائم رکن. ⑰ اها منهنجي ۽ بني

دالچيني ۽ اڍائي ڪلوگرام خوشبودار اکر، ⑲ پنج ڪلوگرام املداس ۽ ساڍا ٽي ليٽر زيتون جو تيل کڻي، ⑳ انهن کي چڱيءَ طرح گڏي، مسح ڪرڻ جو خاص تيل ٺاهيو وڃي، جيڪو عمدو ۽ خوشبودار هجي، جهڙو ڪاريگر عطار ٺاهيندا آهن. اهو مسح ڪرڻ جو مخصوص تيل ٿيندو. ㉑ تون انهيءَ تيل سان مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۽ عهد واري صندوق کي مسح ڪري مخصوص ڪج. ㉒ تون ميز کي ان جي ٿانون سميت، شمعدان کي ان جي ٿانون سميت ۽ لويان ساڙڻ واريءَ قربان گاهه کي مسح ڪري مخصوص ڪج. ㉓ ان کان علاوه ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه کي ان جي سڀني ٿانون سميت ۽ حوض ۽ انهيءَ جي گهڙيءَ کي به مسح ڪري ㉔ مخصوص ڪج، ته جيئن اهي مون لاءِ ئي مخصوص ٿي وڃن. پوءِ جيڪو به ماڻهو انهن کي چمي يا جا به شيءِ انهن تي استعمال ڪجي سي ضرور مخصوص تيل هجن.

㉕ پوءِ تون هارون ۽ سندس پٽن کي مسح ڪري مخصوص ڪج، ته هو منهنجي لاءِ ڪاهن بڻجي خدمت ڪن. ㉖ تون بني اسرائيل کي چئج ته سندن سڀني پيڙهين تائين اهو مخصوص تيل منهنجي لاءِ مسح ڪرڻ واسطي ئي هوندو. ㉗ اهو ڪنهن عام ماڻهوءَ جي بدن تي نه وڌو وڃي، نڪي انهيءَ جي بناوت جهڙو ڪو ٻيو تيل ٺاهيو وڃي، ڇاڪاڻ جو اهو پاڪ آهي. سو انهيءَ کي مخصوص ڪري ڄاتو وڃي. ㉘ جيڪڏهن ڪو ماڻهو انهيءَ جهڙو ڪو ٻيو تيل ٺاهيندو يا انهيءَ مان ڪاهن کان سواءِ ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ کي لائيندو ته اهو منهنجي قوم مان خارج ڪيو ويندو.

لويان

㉙ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”خوشبودار مصالحن مَر، مصطڪي ۽ لاون سان گڏ خالص لويان به کنيو وڃي ۽ اهي سڀئي وزن ۾ هڪ جيترا هجن. ㉚ پوءِ انهن کي لوڻ جي رائي ڏيئي، ڪاريگر عطار وانگر انهن مان خوشبودار، صاف ۽ پاڪ لويان بڻايو وڃي. ㉛ تون انهيءَ مان ڪجهه ڪٽي تمام سنهو ڪج ۽ انهيءَ کي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ عهد واري صندوق جي سامهون رکج، جتي آءٌ تو سان ملندو رهندس. اهو مون خدا لاءِ ئي مخصوص ٿيندو. ㉜ جيڪو لويان انهيءَ طريقي سان ٺاهيو وڃي، تنهن جهڙو ٻيو لويان پنهنجي لاءِ ڪوبه نه ٺاهي. اهو لويان مون خداوند جي لاءِ مخصوص هوندو. ㉝ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي سنگهڻ لاءِ انهيءَ جهڙو ٻيو ٺاهيندو ته اهو منهنجي قوم مان خارج ڪيو ويندو.“

11 تڏهن موسيٰ خداوند پنهنجي خدا کي عرض ڪري چيو ته ”اي خداوند! تون ڇو پنهنجي انهيءَ قوم سان ايتري ڪاوڙ ٿو ڪرين، جنهن کي تو پنهنجي وڏيءَ قدرت ۽ طاقت سان مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو آهي؟“ 12 مصرين کي ائين چوڻ جو موقعو ڇو ملي ته تون کين ٺڳيءَ سان هتان ڪڍي ويو آهين، انهيءَ لاءِ ته هنن کي جبلن ۾ ماري وجهين ۽ کين سڄيءَ دنيا تان مٽائي ڇڏين؟ سو تون پنهنجي غصي کي ٿاري ڇڏ ۽ پنهنجي قوم تي اها آفت آڻڻ واري ارادي کي ڇڏي ڏي. 13 تون پنهنجن ٻانهن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب کي ياد ڪر، جن کي تو پنهنجيءَ ذات جو قسم ڪئي فرمايو هو ته ”آءٌ اوهان جو اولاد آسمان جي تارن جيترو وڌائيندس ۽ هيءُ سارو ملڪ جنهن جو مون ذڪر ڪيو آهي سو اوهان جي اولاد کي ڏيندس ۽ اهي هميشه جي لاءِ انهيءَ جا وارث ٿيندا.“ 14 تڏهن خداوند پنهنجي قوم تي اها آفت آڻڻ کان باز آيو، جنهن جو ارادو ڪيو هئائين.

موسيٰ جو ڪاوڙڻ

15 پوءِ موسيٰ موتيو ۽ جبل تان هيٺ لهي آيو. خدا جي عهد جون ٻئي تختيون سندس هٿن ۾ هيون، جيڪي ٻنهي پاسن کان لڪيل هيون. 16 ٻئي تختيون خدا جون ٺاهيل هيون. انهن تي جيڪي حڪم لڪيل هئا سي به خدا جا ئي لڪيل هئا ۽ اهي تختين تي اڪريل هئا. 17 جڏهن يشوع ماڻهن جي رڙين جو آواز ٻڌو تڏهن موسيٰ کي چيائين ته ”خيمي گاهه ۾ جنگ جو آواز آهي.“ 18 تنهن تي موسيٰ ورائيو ته ”اهو آواز نه ته فتحمندن جي نعرن جو آهي ۽ نه وري شڪست کائيندڙن جي دانهن جو، بلڪ جيڪو آواز آءٌ ٻڌان ٿو سو ڳائيندڙن جو آهي.“ 19 موسيٰ جڏهن خيمي گاهه جي ويجهو آيو، تڏهن هن اهو گايو ۽ ماڻهن جو ناچ ڏٺو. تنهن تي کيس ڏاڍي ڪاوڙ آئي ۽ هن ٻئي تختيون پنهنجي هٿن مان اڇلائي جبل جي تري وٽ پڇي ڇڏيون. 20 پوءِ جيڪو گايو هنن ٺاهيو هو سو ساڙي ڇڏيائين ۽ انهيءَ کي پيهي اٿو ڪري پائيءَ ۾ وجهي، اهو پاڻي بني اسرائيل کي پيارائين. 21 موسيٰ هارون کي چيو ته ”هنن ماڻهن تو سان ڇا ڪيو هو جو تو هنن کي اهڙي وڏي گناهه ۾ قاسائي ڇڏيو؟“ 22 هارون ورائيو ته ”اي آقا! مون تي ڪاوڙ نه ڪريو. اوهين هنن ماڻهن کان واقف آهيو، هنن جو لاڙو هميشه بچڙائيءَ ڏانهن آهي. 23 هنن مون کي چيو ته ’اسان کي اهڙا ديوتا ٺاهي ڏي جيڪي اسان جي رهبري ڪن، ڇالاءِ جو هي شخص موسيٰ، جيڪو اسان کي مصر جي ملڪ مان ٻاهر ڪڍي آيو آهي، خبر ناهي ته کيس ڇا ٿيو آهي.“ 24 تڏهن مون هنن کي چيو ته جنهن جنهن وٽ سون هجي سو اهو لاهي کڻي اچي. سو هنن اهو مون کي آڻي ڏنو. مون اهو باهه ۾ وڌو ته هي گايو نڪري آيو.“ 25 هاڻي جڏهن موسيٰ ڏٺو ته ماڻهو قابوءَ مان نڪري ويا آهن، ڇالاءِ جو هارون هنن کي چوٽ ڇڏي ڏنو هو ته ڀلي سندن دشمن مٿن

اسرائيل جي وچ ۾ هميشه جي لاءِ هڪڙي نشاني رهندي. ڇالاءِ جو ڇهن ڏينهن ۾ مون خداوند آسمان ۽ زمين کي بڻايو ۽ ستين ڏينهن فارغ ٿي آرام ڪيم.“

18 پوءِ جڏهن خداوند سينا جبل تي موسيٰ سان ڳالهائي بس ڪئي، تڏهن کيس عهد واريون ٻه تختيون ڏنائين. پٿر جي انهن تختين تي خدا پنهنجي آڱر سان پنهنجا حڪم لکيا هئا.

سوني گابي جي پوڄا

(شريعت جو دور 6:9-29)

32 1 هائي جڏهن ماڻهن ڏٺو ته موسيٰ جبل تان لهڻ ۾ دير ڪئي آهي، تڏهن اهي هارون وٽ اچي گڏ ٿيا. کيس چيائون ته ”اٿي اسان جي لاءِ اهڙا ديوتا ٺاهه جيڪي اسان جي رهبري ڪن، ڇالاءِ جو هي شخص موسيٰ، جيڪو اسان کي مصر جي ملڪ مان ٻاهر ڪڍي آيو آهي، خبر ناهي ته کيس ڇا ٿيو آهي.“ 2 تڏهن هارون کين چيو ته ”پنهنجي زالن، پٽن ۽ ڌيئرن جي ڪنن مان سونيون واليون لاهي مون وٽ ڪئي اچو.“ 3 تنهن تي سڀيئي ماڻهو انهن جي ڪنن مان سونيون واليون لاهي، اهي هارون وٽ کڻي آيا. 4 هن اهي سندن هٿن مان وٺي انهن کي پگهاريو ۽ سانچي ۾ وجهي، جوهريءَ جي اوزار سان انهيءَ مان هڪڙو گايو ٺاهيائين. تڏهن ماڻهو چوڻ لڳا ته ”اي بني اسرائيل! هي اوهان جو ديوتا آهي جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو آهي.“ 5 هارون جڏهن اهو حال ڏٺو تڏهن انهيءَ جي اڳيان هڪڙي قربان گاهه ٺاهيائين. پوءِ هارون پڙهو گهمرايو ته ”سڀاڻي خداوند جي لاءِ عيد ٿيندي.“ 6 ٻئي ڏينهن اهي صبح جو سوڀر اٿيا ۽ ساڙڻ واريون قربانيون ڪيائون. هنن سلامتيءَ جي قربانيءَ لاءِ جانور ذبح ڪيا. پوءِ ماڻهن ويهي کاڌو پيئو ۽ اٿي عياشيءَ ۾ لڳي ويا.

7 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هيٺ لهي وڃ، ڇالاءِ جو تنهنجا ماڻهو، جن کي تون مصر جي ملڪ مان ڪڍي آيو آهين، تن پنهنجو خانو خراب ڪري ڇڏيو آهي. 8 جنهن راهه تي هلڻ جو مون کين حڪم ڏنو هو، تنهن کان هو جلد ڦري ويا آهن. هنن پنهنجي لاءِ هڪڙو پلٽيل گايو ٺاهي انهيءَ کي سجدو ڪيو آهي ۽ انهيءَ جي لاءِ قربانيون ڪيون آهن. ان سان گڏوگڏ هنن چيو آهي ته ’اي بني اسرائيل! هي اوهان جو ديوتا آهي، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو آهي.“ 9 خداوند موسيٰ کي وڌيڪ فرمايو ته ”مون هن قوم کي ڏنو آهي ۽ ڄاڻان ٿو ته هيءَ ضدي قوم آهي. 10 تنهنڪري هاڻي تون وڃ ۾ نه اچ، مون کي هنن تي سخت ڪاوڙ آهي. آءٌ کين ساڙي رک ڪري ڇڏيندس. پر آءٌ تو منجهان هڪڙي وڏي قوم پيدا ڪندس.“

چالاء جو اوهين ضدي ماڻهو آهيو، سو ائين نه ٿئي جو آءُ اوهان کي رستي ۾ ئي ناس ڪري ڇڏيان.“
 ④ جڏهن ماڻهن اها هيبتناڪ خبر ٻڌي تڏهن ڏاڍا رنا ۽ رڙيا ۽ ڪنهن به ماڻهوءَ پاڻ کي نه سينگاريو. ⑤ ان جو سبب هي هو ته خداوند موسيٰ کي فرمايو هو ته ”بني اسرائيل کي منهنجو هي حڪم ٻڌاءِ ته جيئن ته اوهين ضدي ماڻهو آهيو، سو جيڪڏهن آءُ هڪڙو لحظو به اوهان سان گڏ هلندس ته اوهان کي ناس ڪري ڇڏيندس. تنهنڪري هاڻي اوهين پنهنجو سينگار لاهي ڇڏيو، پوءِ آءُ ڏسنديس ته اوهان سان ڇا ڪريان.“ ⑥ سو بني اسرائيل سينا جبل وٽ ئي پنهنجو سينگار لاهي روانا ٿيا.

خدا سان ملاقات وارو تنبو

⑦ موسيٰ تنبو کڻائي خيمي گاهه کان ٻاهر ڀرپور وڃي کوٽائيندو هو. انهيءَ تنبوءَ جو نالو ”خدا سان ملاقات وارو تنبو“ رکيو هئائين. جيڪو به ماڻهو خداوند جي مرضي معلوم ڪرڻ چاهيندو هو، سو خيمي گاهه کان ٻاهر انهيءَ تنبوءَ ڏانهن ويندو هو. ⑧ جڏهن موسيٰ انهيءَ تنبوءَ ڏانهن ويندو هو ته سڀيئي ماڻهو اُٿي پنهنجي پنهنجي خيمي جي در تي بيهي موسيٰ جي پٺيان نهاريندا رهندا هئا، جيستائين هو انهيءَ تنبوءَ ۾ گهڙي نه ويندو هو. ⑨ پوءِ موسيٰ جڏهن تنبوءَ ۾ گهڙي ويندو هو ته ڪڪر جو ٿنڀو لهي اچي تنبوءَ جي در تي بيهندو هو ۽ خداوند موسيٰ سان ڳالهائيندو هو. ⑩ جڏهن سڀيئي ماڻهو ڪڪر جو ٿنڀو تنبوءَ جي در تي بيهندو ڏسندا هئا ته سمورا ماڻهو پنهنجي پنهنجي خيمي جي در تي ئي انهيءَ کي سجدو ڪندا هئا. ⑪ خداوند موسيٰ سان روبرو ائين ڳالهائيندو هو جيئن ڪو ماڻهو پنهنجي دوست سان ڳالهائيندو آهي. پوءِ موسيٰ موتي خيمي گاهه ۾ ايندو هو. پر سندس خدمتگار يشوع ولد نون، جيڪو هڪڙو نوجوان ماڻهو هو سو انهيءَ تنبوءَ جي اندر ئي رهندو هو.

موسيٰ ۽ خداوند جو جلوه

⑫ موسيٰ خداوند کي چيو ته ”بيشڪ تو مون کي چيو آهي ته هِنن ماڻهن کي وٺي هل. پر تو مون کي اهو ڪونه ٻڌايو آهي ته مون سان گڏ ڪنهن کي موڪليندين، جيتوڻيڪ تو ائين به فرمايو آهي ته ’آءُ تو کي نالي سان سڃاڻان ٿو، ۽ منهنجي مهربانيءَ جي نظر تو تي آهي.‘ ⑬ سو منهنجو عرض آهي ته جيڪڏهن تنهنجي مهربانيءَ جي نظر مون تي آهي ته هاڻي مون کي پنهنجي راهه ڏيکار، ته جيئن آءُ تنهنجي خدمت ڪندو رهان ۽ تنهنجي مهربانيءَ جي نظر مون تي هميشه رهي. اهو خيال پڻ رک ته هيءَ قوم تنهنجي ئي آهي.“
 ⑭ تڏهن خداوند فرمايو ته ”آءُ تو سان گڏ هلندس ۽ تو کي آرام ڏيندس.“ ⑮ موسيٰ چيس ته ”جيڪڏهن تون ساڻ نه ٿو هلين ته پوءِ

نٿوليون ڪن، ⑯ تڏهن موسيٰ خيمي گاهه جي در تي اچي بيٺو ۽ چوڻ لڳو ته ”جيڪو به خداوند جي پاسي آهي سو مون وٽ اچي.“ تڏهن لاويءَ جي قبيلي جا سڀيئي ماڻهو اچي وٽس گڏ ٿيا. ⑰ موسيٰ کين چيو ته ”خداوند، بني اسرائيل جي خدا فرمايو آهي ته اوهان مان هر ڪو ماڻهو پنهنجي تلوار ڇڏي سان ٻڌي خيمي گاهه ۾ در جي اندر هر طرف گشت ڪري ۽ پنهنجي پنهنجي ڀاءُ، پنهنجي پنهنجي دوست ۽ پنهنجي پنهنجي پاڙيسريءَ کي قتل ڪري.“ ⑱ لاويءَ جي قبيلي وارن موسيٰ جي حڪم موجب ائين ئي ڪيو. سو انهيءَ ڏينهن انهن ماڻهن مان ٽي هزار ماڻهو مارجي ويا. ⑲ پوءِ موسيٰ لاوي قبيلي وارن کي چيو ته ”اڄ اوهان پنهنجي پٽ ۽ پنهنجي ڀاءُ جي خلاف ٿي پاڻ کي خداوند جي لاءِ وقف ڪري ڇڏيو آهي. اهو اڄ اوهان کي برڪت ڏيندو.“

موسيٰ جي سفارش

⑳ ٻئي ڏينهن تي موسيٰ ماڻهن کي چيو ته ”اوهان تمام وڏو گناهه ڪيو آهي. سو هاڻي آءُ خداوند وٽ مٿي چڙهي ٿو وڃان، انهيءَ لاءِ ته جيڪڏهن ٿي سگهي ته اوهان جي گناهه جو ڪفارو ادا ڪريان.“
 ㉑ پوءِ موسيٰ موتي خداوند وٽ آيو ۽ کيس چيائين ته ”افسوس! هنن ماڻهن وڏو گناهه ڪيو آهي جو پنهنجي لاءِ سون جو ديوتا ٺاهيائون. ㉒ هاڻي جيڪڏهن تون سندن هي گناهه معاف ڪرين ته چڱو، جي نه، ته آءُ تو کي عرض ٿو ڪريان ته جيڪو ڪتاب تو لکيو آهي تنهن مان منهنجو نالو مٽائي ڇڏ.“ ㉓ پر خداوند موسيٰ کي ورائيو ته ”جنهن منهنجو گناهه ڪيو آهي، تنهن جو ئي نالو آءُ پنهنجي ڪتاب مان مٽائي ڇڏيندس. ㉔ هاڻي تون وڃ ۽ پنهنجيءَ قوم کي انهيءَ جاءِ ڏانهن وٺي وڃ جيڪا مون تو کي ٻڌائي آهي ۽ منهنجو ملائڪ تنهنجي اڳيان هلندو رهندو. پر جڏهن فيصلي جو ڏينهن ايندو تڏهن انهن کي سندن گناهه جي سزا آءُ ڏيندس.“
 ㉕ سو خداوند ماڻهن تي انهيءَ سوني گابي ٺاهڻ واري گناهه جي ڪري آفت آندي، جيڪو هنن هارون کان ٺهرايو هو.

سينا جبل وٽان هليو وڃڻ جو حڪم

① پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”روانا ٿيو. تون ۽ 33 اهي سڀيئي ماڻهو، جن کي تون مصر جي ملڪ مان ٻاهر ڪڍي آيو آهين، سي انهيءَ ملڪ ڏانهن وڃو جنهن بابت مون ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم ڪيو هو ته اهو آءُ سندن اولاد کي ڏيندس. ② آءُ اوهان جي اڳيان هڪڙو ملائڪ رهنمائيءَ لاءِ موڪليندس. آءُ ڪنعانين، امورين، حٿين، فرزين، حوين ۽ ييوسين کي لوڏي ڪڍندس، ③ انهيءَ لاءِ ته ان آسودي ۽ خوشحال ملڪ ۾ اوهين داخل ٿي سگهو. پر آءُ پاڻ اوهان سان گڏ ڪين هلندس،

⑤ جڏهن خداوند ڪڪر ۾ هيٺ لهي آيو ۽ موسيٰ سان اچي گڏ
بيٺو تڏهن پنهنجو نالو * ”خداوند“ ٻڌايائين. ⑥ خداوند موسيٰ جي
اڳيان هيئن چوندي لنگهيو ته
”آءٌ خداوند آهيان، هاڻو، اهو خداوند،
جيڪو رحمان ۽ رحيم خدا آهي،
لافاني شفقت ۽ وفا سان پرپور ۽ ڪاوڙ ڪرڻ ۾ بلڪل ڍرو.
⑦ آءٌ هزارين پيڙهين تائين لافاني شفقت ڪرڻ وارو آهيان.
بيشڪ آءٌ بچڙائيءَ، خطا ۽ گناهه جو بخشيندڙ آهيان،
پر ڏوهارين کي آءٌ انصاف کان پڇي نڪرڻ نه ڏيندس.
آءٌ ابن ڏاڏن جي بدڪارين جي سزا
سندن اولاد کي ٿين ۽ چوٿين پيڙهيءَ تائين ڏيندس.“

⑧ تڏهن موسيٰ تڪڙو ٿي زمين تي سر جهڪائي سجدو ڪيو. ⑨ هو
چوڻ لڳو ته ”اي منهنجا رب! جيڪڏهن سچ پچ تنهنجي مهربانيءَ
جي نظر مون تي آهي ته پوءِ اي مالڪ! منهنجو عرض آهي ته تون
اسان سان گڏجي هل، ڇاڪاڻ جو هي ماڻهو ضدي آهن. تون اسان جا
گناهه ۽ خطائون معاف ڪر ۽ اسان کي پنهنجي ميراث بڻائي قبول
ڪر.“

نئين سر عهد ڪرڻ

(خروج 14:23-19، شريعت جو دور 5:1-7، 17-1:16)

⑩ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”اڄ آءٌ پوري قوم سان
هڪ عهد ڪندس ۽ تنهنجي سڄيءَ قوم جي اڳيان اهڙا معجزا
ڏيکاريندس، جيڪي ساريءَ دنيا ۾ ڪنهن به قوم ۾ ڪڏهن ڪونه
ڪيا ويا آهن. اوهان جي واسطي جيڪي هيبتناڪ ڪم آءٌ خداوند
ڪندس، سي اهي سڀ قومون ڏسي ڊڄي وينديون جن ۾ اوهين رهو
ٿا. ⑪ جيڪي حڪم آءٌ اوهان کي اڄ ڏيان تون تن تي عمل ڪجو.
ڏسو، آءٌ امورين، ڪننن، حنين، فرزين، حوبن ۽ يوسين کي اوهان
جي اڳيان سندن ملڪ مان لوڏي ٿو ڪڍان. ⑫ خبردار، جنهن ملڪ ۾
اوهين وڃو ٿا تنهن جي رهاڪن سان ڪوبه عهد نه ڪجو، متان اهو
اوهان لاءِ قنڌو بڻجي پوي. ⑬ بلڪ اوهين هنن جي قربان گاهن کي
ڏاهي ڇڏجو، هنن جا ٽنهي جيان ڪوڙيل پوڄا وارا پٿر ڪيرائي ٽڪرا
ٽڪرا ڪري ڇڏجو ۽ هنن جون يسيره نالي مورتيون وڍي ڇڏجو.
⑭ اوهين ڪنهن به ٻئي معبود کي سجدو نه ڪجو، ڇاڪاڻ جو
آءٌ خداوند، جنهن جو نالو غيور آهي، سو غيرت وارو خدا آهيان.
⑮ خبردار، اوهان انهيءَ ملڪ جي رهاڪن سان ڪو عهد نه ڪجو.

اسان کي هتان اڳتي نه وٺي هل. ⑯ هن ڪري جو پوءِ اها خبر ڪيئن
پوندي ته تنهنجي مهربانيءَ جي نظر مون تي ۽ تنهنجي قوم تي
آهي؟ اها خبر انهيءَ ڳالهه مان ئي پوندي جو تون اسان سان گڏ
هلندو رهين، ته جيئن آءٌ ۽ تنهنجي قوم سڄيءَ دنيا جي قومن کان
ڌار ليڪجون.“ ⑰ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”آءٌ ائين به
ڪندس جيئن تون چوئين ٿو، ڇاڪاڻ جو منهنجي مهربانيءَ جي نظر تو
تي آهي ۽ آءٌ تو کي نالي سان سڃاڻان ٿو.“

⑱ تنهن تي موسيٰ چيس ته ”پلا مون کي پنهنجو جلوو ڏيکار.“
⑲ خداوند ورائي ڏنس ته ”آءٌ پنهنجي ساري پلائي تنهنجي اڳيان
ظاهر ڪندس. آءٌ تنهنجي ئي اڳيان پنهنجي نالي خداوند جو اعلان
ڪندس. جنهن تي فضل ڪرڻو هوندو تنهن تي فضل ڪندس ۽ جنهن
تي رحم ڪرڻو هوندو تنهن تي رحم ڪندس. ⑳ پر تون منهنجو
منهن ڏسي ڪين سگهندين، ڇاڪاڻ جو اهڙو ڪوبه انسان ڪونهي،
جيڪو مون کي ڏسي ۽ جيئرو رهي.“ ㉑ پوءِ خداوند چيس ته ”اجها،
هيءَ جاءِ منهنجي ويجهو ئي آهي، تون انهيءَ ٽڪريءَ تي اچي بيٺو.
㉒ جنهن وقت منهنجو جلوو اتان لنگهندو تنهن وقت آءٌ تو کي انهيءَ
ٽڪريءَ جي ڦاٽ ۾ لڪائي رکندس. جيستائين آءٌ لنگهي نه وڃان
تيسٽائين پنهنجي هٿ سان تو کي ڍڪي ڇڏيندس. ㉓ پوءِ جڏهن آءٌ
پنهنجو هٿ هٽائيندس ته تون منهنجي پٺ ڏسندين، ڇاڪاڻ جو منهنجو
منهن نه ڏسجي.“

عهد واريون نيون تختيون

(شريعت جو دور 5:1-10)

34 ① پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”پنهنجي لاءِ اڳين
تختين جهڙيون پٿر جون پيون به تختيون گهڙائي تيار ڪر.
آءٌ انهن تي اهي ڳالهيون لکندس جيڪي اڳين تختين تي لکيل هيون،
جن کي تو پڇي ڇڏيو. ② صبح جو سوڀر تيار ٿي سينا جبل تي چڙهي
اچ. اتي جبل جي چوٽيءَ تي منهنجي اڳيان اچي حاضر ٿج. ③ تو
سان گڏ ٻيو ڪوبه مٿي نه چڙهي. ڪوبه ماڻهو ساري جبل تي ڏسڻ
۾ نه اچي، ايتري قدر جو انهيءَ جبل جي اڳيان رڍون پڪريون ۽ ڍور
ڍڳا به نه چرن.“ ④ سو موسيٰ اڳين تختين جهڙيون پٿر جون پيون به
تختيون گهڙي تيار ڪيون. جيئن خداوند کيس فرمايو هو، تيئن هو
ٻئي ڏينهن صبح جو سوڀر اٿيو ۽ اهي پٿر جون تختيون پنهنجي هٿن
۾ کڻي سينا جبل تي چڙهي ويو.

* ”خداوند“: عبراني ٻوليءَ ۾ هي خدا جو پاڪ نالو سمجهيو وڃي ٿو، جنهن لاءِ بائبل جي هن سنڌي ترجمي ۾ اڪثر ڪري لفظ ”خداوند“ استعمال ڪيو وڃي ٿو.
انهيءَ جو واسطو ڪنهن ٻئي عبراني لفظ سان آهي، جنهن جي معنيٰ آهي ”آءٌ آهيان“. سو انهيءَ پاڪ نالي جو مطلب گهڻو ڪري هي آهي ته ”آءٌ آهيان ئي آهيان“ يا
”آءٌ هوندس ئي هوندس“ يا ”آءٌ اهو آهيان جيڪو هر شيءِ کي وجود ۾ آڻيان ٿو.“

موسيٰ جو سينا جبل تان هيٺ اچڻ

29 موسيٰ جڏهن اهي ٻئي عهد واريون تختيون پنهنجي هٿ ۾ کڻي سينا جبل تان هيٺ لتو پئي، تڏهن کيس اها خبر ڪانه هئي ته خداوند سان ڳالهيون ڪرڻ جي ڪري سندس منهن چمڪي رهيو آهي. 30 جڏهن هارون ۽ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن موسيٰ ڏانهن نهاريو ۽ ڏٺائون ته سندس منهن چمڪي رهيو آهي، تڏهن اهي سندس ويجهو وڃڻ کان ڊڄي ويا. 31 تنهن تي موسيٰ کين سڏ ڪيو ته هارون ۽ سڀ اڳواڻ وٽس وڌي آيا. پوءِ موسيٰ سائن ڳالهيون ڪرڻ لڳو. 32 ان کان پوءِ سمورا بني اسرائيل موسيٰ جي ويجهو آيا ته موسيٰ کين انهن سڀني ڳالهين جو حڪم ڏنو، جيڪي خداوند سينا جبل تي ساڻس ڪيون هيون. 33 جڏهن موسيٰ انهن سان ڳالهيون ڪري بس ڪئي تڏهن پنهنجي منهن تي نقاب وجهي ڇڏيائين. 34 پوءِ جڏهن موسيٰ خداوند سان ڳالهائڻ لاءِ خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿيندو هو ته نقاب لاهي ڇڏيندو هو. جيڪو حڪم کيس ملندو هو سو ٻاهر اچي بني اسرائيل کي ٻڌائيندو هو. 35 بني اسرائيل موسيٰ جي منهن ڏانهن نهاريندا هئا ته هنن کي سندس منهن چمڪندڙ نظر ايندو هو. تنهنڪري موسيٰ جيستائين خدا سان ڳالهيون ڪرڻ لاءِ وري اندر نه ويندو هو، تيستائين پنهنجي منهن تي نقاب وجهي ڇڏيندو هو.

سبت لاءِ قاعدا

35 1 پوءِ موسيٰ بني اسرائيل جي ساريءَ قوم کي گڏ ڪري کين چيو ته ”جن ڳالهين جي ڪرڻ جو خداوند حڪم ڏنو آهي سي هي آهن ته 2 ڇهه ڏينهن اوهين پنهنجو ڪم ڪار ڪريو. پر ستون ڏينهن اوهان جي لاءِ پاڪ ڏينهن ٿيندو چو ته اهو آرام وارو ڏينهن خداوند لاءِ وقف ٿيل سبت آهي. جيڪو انهيءَ ڏينهن ڪو ڪم ڪندو سو ماريو ويندو. 3 سبت جي ڏينهن اوهين پنهنجن گهرن ۾ باهه نه ٻارجو.“

مقدس خيمي لاءِ نذرانا

(خروج 1:25-9)

4 موسيٰ بني اسرائيل کي چيو ته ”جنهن ڳالهه تي عمل ڪرڻ لاءِ خداوند حڪم ڏنو آهي سا هيءَ آهي ته 5 اوهين پنهنجي ملڪيت مان خداوند جي لاءِ نذرانو کڻي اچو. اوهان مان جيڪو به ماڻهو خداوند جي لاءِ نذرانو آڻي سو پنهنجي دل جي خوشيءَ ۽ فراخديءَ سان هي آڻي: سون، چاندي، پتل، 6 آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جا ڌاڳا، سنهي وٽيل سٽيءَ جو ڪپڙو، 7 ڏاس، 7 گهٽن جون

چالاءِ جو جڏهن اهي پنهنجن معبودن جي پٺيان لڳي بدڪاري ڪن ۽ پنهنجن ديوتائن جي لاءِ قرباني ڪن، ته متان انهن مان ڪو اوهان کي دعوت ڏئي ۽ اوهين انهن جي قربانيءَ منجهان ڪجهه کائو. 16 متان اوهان انهن جي ڌيئرن مان ڪي پنهنجن پٽن سان پڙايو ۽ اهي چوڪريون پنهنجن معبودن جي پٺيان لڳي بدڪاري ڪن ۽ اوهان جي پٽن کي به پنهنجن معبودن جي پٺيان لڳائي بدڪار ٺهرائين. 17 اوهين پنهنجي لاءِ ڌاتوءَ مان پلٽيل معبود نه ٺاهجو.

18 اوهين بي خميري مانيءَ جي عيد ڪندا رهجو. جيئن مون اوهان کي حڪم ڏنو آهي تيئن ايوب مهيني ۾ مقرر ڪيل وقت تي ست ڏينهن اوهين جيڪا ماني کائو تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي، چالاءِ جو ايوب مهيني ۾ اوهين مصر مان ٻاهر نڪتا هئا. 19 سڀيئي پهرين منهنجا آهن. اوهان جي چوپائي مال مان ڍورن ڍڳن ۽ ڍڙن بڪرين جا پهرين نر ٻچا منهنجا آهن. 20 اوهين گڏهه جي پهرئين ٻچي جي عيوض ۾ هڪڙو گهٽو يا چيلو ڏجو. جيڪڏهن اوهان انهيءَ جو عيوض ڏين ته چاهيو ته پوءِ انهيءَ جو ڪنڌ ڀڄي ڇڏجو. پر اوهين پنهنجن سڀني پهرين پٽن جو عيوض ضرور ڏجو. ڪوبه مون وٽ خالي هٿين نه اچي.

21 ڇهه ڏينهن اوهين پنهنجو ڪم ڪار ڪندا رهجو پر ستين ڏينهن آرام ڪجو، پوءِ اهو هر ڪاهن يا لاڀاري ڪرڻ جو وقت چو نه هجي. 22 اوهين ڪٽڪ جي پهرئين لاڀاري وقت لاڀاري جي عيد ۽ سال جي پيڙهيءَ ۾ نئين واري عيد ملهائجو. 23 سال ۾ انهن تنهي موقعن تي اوهان جا سڀ مرد، مون خداوند، بني اسرائيل جي خدا جي حضور ۾ اچي حاضر ٿين. 24 آءٌ قومن کي اوهان جي ملڪ مان لوڏي ڪيندس ۽ اوهان جون حدون وڌائيندس. جڏهن اوهين سال ۾ اهي ٽي دفعا مون پنهنجي خداوند خدا جي آڏو حاضر ٿيڻ لاءِ عبادت گاهه ۾ ايندا، تڏهن ڪوبه ماڻهو اوهان جي زمين جي لالچ نه ڪندو.

25 اوهين منهنجي واسطي ڪيل جانور جي قربانيءَ واري رت سان خميري ماني گڏي نذراني طور پيش نه ڪجو. اوهين فصيح جي عيد واري جانور جي قربانيءَ مان صبح تائين ڪجهه به بچائي نه رکجو. 26 هر سال اوهين پنهنجيءَ زمين جي پيدايش مان پهريون ڦل مون خداوند پنهنجي خدا جي گهر ۾ آڻجو.

اوهين چيلي کي سندس ماءُ جي کير ۾ نه پچائجو.“

27 پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”اهي ڳالهيون تون پاڻ لکي ڇڏ، چالاءِ جو انهن ئي ڳالهين موجب مون تو سان ۽ بني اسرائيل سان عهد ڪيو آهي. 28 موسيٰ خداوند وٽ چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون رهيو، پر اتي نڪي ماني کاڌائين ۽ نه پاڻي پيئائين. اتي هن پنهنجي تختين تي انهيءَ عهد واريون ڳالهيون يعني ڏهه حڪم لکيا.

۽ مسح ڪرڻ جي تيل لاءِ ۽ خوشبودار لوبان لاءِ مصالحا به آندا. 29 اهڙيءَ طرح بني اسرائيل جي سڀني مردن ۽ عورتن، جن جي دل چاهيو سي پنهنجي خوشيءَ سان خداوند جي لاءِ، انهن ڪمن واسطي نذرانو کڻي آيا، جن جي ڪرڻ جو خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

مقدس خيمي لاءِ ڪاريگر (خروج 31:1-11)

30 موسيٰ بني اسرائيل کي چيو ته ”ياد رکو، خداوند يهوداه قبيلي مان اوريءَ جي پٽ ۽ حور جي پوٽي بصل ايل کي چونڊيو آهي. 31 انهيءَ کي دانائيءَ، سمجھه، علم ۽ هر قسم جي ڪاريگريءَ ۾ خدا جي روح سان ڀرپور ڪري ڇڏيو آهي، 32 انهيءَ لاءِ ته هو ڪاريگريءَ جا ڪم رٿي ۽ سون، چانديءَ ۽ پتل جون شيون ٺاهي، 33 هيرن جواهرن کي جڙڻ لاءِ گهڙي تيار ڪري ۽ ڪاڻ کي اڪري. مطلب ته هو هر قسم جي ڪاريگريءَ جو ڪم ڪري. 34 خداوند هن کي ۽ دان جي قبيلي مان احيسمڪ جي پٽ اهلياڀ کي هنر سڪارڻ جي قابليت عطا ڪئي آهي. 35 هن ٻنهي جي دلين ۾ دانائي پري ڇڏي آهي ته جيئن هو ٻئي هر قسم جي ڪاريگريءَ جو ڪم ڪن، يعني اڪر واري جو، ماهر نقاش جو، پرت جو ڪم ڪندڙ جو، جيڪو آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڌاڳن جو ۽ سنهي سڙيءَ جي ڪپڙي تي پرت جو ڪم ڪري ٿو ۽ ڪپڙن اٿڻ واري جو. مطلب ته اهي هر قسم جي ڪاريگريءَ جو ڪم ڪري نيون شيون رٿي تيار ڪن.“

36 1 سو بصل ايل، اهلياڀ ۽ ٻيا سڀئي ڪاريگر ماڻهو، جن کي خداوند دانائي ۽ سمجھه عطا ڪئي هئي، سي مقدس خيمي جي ڪم جي سموري ڪاريگريءَ کي سمجهي خداوند جي حڪم موجب ڪم ڪندا.“

2 پوءِ موسيٰ بصل ايل، اهلياڀ ۽ انهن سڀني ماڻهن کي پاڻ وٽ سڏيو جن کي خداوند دانائي عطا ڪئي هئي، يعني انهن سڀني کي جن جي دلين ۾ ڪم ڪرڻ جي ترغيب پيدا ٿي. 3 تڏهن هنن اهي سڀئي نذراني واريون شيون، جيڪي بني اسرائيل مقدس خيمي جي بنائڻ لاءِ آنديون هيون سي موسيٰ کان ورتيون. ماڻهو انهيءَ کان پوءِ به هر روز صبح جو پنهنجي مرضيءَ سان نذرانا آڻيندا رهيا. 4 تڏهن اهي ڪاريگر، جن مقدس خيمي جي ٺاهڻ جو ڪم ٿي ڪيو، تن موسيٰ کي اچي چيو ته 5 ”جنهن ڪم پوري ڪرڻ جو خداوند حڪم ڏنو آهي، ماڻهو انهيءَ جي ضرورت کان وڌيڪ شيون آڻي رهيا آهن.“ 6 تڏهن موسيٰ حڪم ڏنو ته خيمي گاهه ۾ پڙهو گهمايو وڃي ته هاڻي ڪوبه مرد يا عورت مقدس خيمي جي نذراني جي لاءِ وڌيڪ ڪجهه به نه آڻي. تنهن کان پوءِ ماڻهن نذراني اٿڻ کان بس ڪئي. 7 هن ڪري جو جيڪي شيون آنديون ويون هيون سي سموري ڪم پوري ڪرڻ لاءِ ڪافي بلڪ وڌيڪ هيون.

ڳاڙهيون رڱيل ڪلون، ڊالڦن دريائي جانور جون ڪلون ۽ ٻيڙ جو ڪاڻ، 8 ڏيڻ لاءِ تيل ۽ مسح ڪرڻ جي تيل ۽ لوبان لاءِ خوشبودار مصالحا، 9 مذهبي فراڪ ۽ سينبند ۾ جڙڻ لاءِ سليماني پٿر ۽ هيرا جواهر.

مقدس خيمي جو سامان (خروج 32:39-43)

10 اوهان ۾ جيڪي ڪاريگر ماڻهو آهن، سي سڀ اچي اهي شيون ٺاهين جن جو خداوند حڪم ڏنو آهي، 11 يعني مقدس خيمو ۽ انهيءَ جو هي سامان: خيمي جي قنات ۽ پال، انهيءَ جا ٻه غلاف، انهيءَ جا ڪنڊا، فريم، گز، ٽنڀا ۽ پاوا، 12 عهد واري صندوق ۽ انهيءَ جون ٻانهيون، صندوق جو رحمت جو پوش ۽ مقدس ترين جاءِ جو پردو، 13 ميز ۽ انهيءَ جون ٻانهيون، انهيءَ جا سڀ ٿانوَ ۽ نذراني وارا روت، 14 روشنيءَ لاءِ شمعدان، انهيءَ جا ٿانوَ، انهيءَ جا ڏيڻا ۽ ڏيڻن ٻارڻ لاءِ تيل، 15 لوبان ساڙڻ واري قربان گاهه ۽ انهيءَ جون ٻانهيون، مسح ڪرڻ جو تيل، خوشبودار لوبان ۽ مقدس جاءِ جي دروازي جو پردو، 16 ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ قربان گاهه، انهيءَ لاءِ پتل جو آتشدان ۽ ان جون ٻانهيون، ان جا سڀ ٿانوَ، حوض ۽ انهيءَ جي گهوڙي، 17 اڱڻ جي قنات ۽ انهيءَ جا ٽنڀا پاون سميت ۽ اڱڻ جي دروازي جو پردو، 18 مقدس خيمي ۽ سندس اڱڻ جي قناتن لاءِ ڪليون ۽ انهن جا رسا، 19 مقدس جاءِ ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ عمدا ٺاهيل ڪپڙا، يعني هارون ڪاهن لاءِ خاص پوڻاڪ ۽ سندس پٽن لاءِ خاص پوڻاڪون، ته جيئن اهي ڪاهن بڻجي خدمت ڪن.“

ماڻهن جو نذرانا اٿڻ

20 پوءِ سڀئي ماڻهو موسيٰ وٽان هليا ويا. 21 انهن مان جن جي دلين کين شوق ڏياريو سي خدا سان ملاقات واري خيمي جي ڪم لاءِ، انهيءَ جي هر قسم جي خدمت لاءِ ۽ ڪاهن جي خاص پوڻاڪن لاءِ خداوند جي حضور ۾ نذرانو کڻي آيا. 22 انهن مان مردن ۽ عورتن، جن جي دل چاهيو سي ڳچيءَ ۽ ڪنن جا زيور، منڊيون، ڪنگڻ ۽ سڀ سون جا زيور کڻي آيا، مطلب ته جيڪي آيا سي سڀ خداوند جي لاءِ سون جو نذرانو کڻي آيا. 23 جن ماڻهن وٽ آسماني، واڱڻائي يا لال ڳاڙهي رنگ جو ڌاڳو يا سنهي سڙيءَ جو ڪپڙو، پڪرين جي ڏاس، گهٽن جون ڳاڙهيون رڱيل ڪلون يا ڊالڦن دريائي جانور جون ڪلون هيون، سي اهي کڻي آيا. 24 جيڪي ماڻهو نذراني ۾ چاندي ۽ پتل ڏئي ٿي سگهيا، سي خداوند لاءِ اهي ئي نذرانو کڻي آيا. جن وٽ ڪم اچڻ جهڙو ٻيڙ جو ڪاڻ هو سي اهو کڻي آيا. 25 جيڪي عورتون هنرمند هيون سي پنهنجن هٿن سان آسماني، واڱڻائي يا لال ڳاڙهي رنگ جو ست، سنهي سڙي 26 ۽ پڪرين جي ڏاس ڪتي تيار ڪري کڻي آيون. 27 جيڪي اڳواڻ هئا سي مذهبي فراڪ ۽ سينبند ۾ جڙڻ لاءِ سليماني پٿر ۽ هيرا جواهر کڻي آيا. 28 انهن روشنيءَ ۽ مسح ڪرڻ جي لاءِ تيل

جي هيٺان به پاوا. ²⁵ خيمي جي ٻئي پاسي اتر طرف به ويهه فريم
کوڙڻ لاءِ ٺاهيا ويا. ²⁶ انهن جي لاءِ چانديءَ جا چاليهه پاوا ٺاهيا
ويا، هر هڪ فريم جي هيٺان به پاوا.

²⁷ خيمي جي پٺئين پاسي اولهه طرف چيهه فريم کوڙڻ لاءِ ٺاهيا
ويا. ²⁸ به فريم خيمي جي پٺئين پاسي جي ڪنڊن ۾ کوڙڻ لاءِ ٺاهيا
ويا. ²⁹ اهي هيٺان کان چوٽيءَ تائين پٽا هئا ۽ هڪڙي ئي ڪڙي ۾
گنڊيا ويا هئا. اهڙيءَ طرح ٻنهي ڪنڊن ۾ ٻئي هڪجهڙا فريم کوڙڻ
لاءِ ٺاهيا ويا. ³⁰ سو مقدس خيمي جي پٺئين پاسي لاءِ جملي ان
فريم هئا، جن جي لاءِ چانديءَ جا سورهن پاوا هئا يعني هر هڪ
فريم جي هيٺان به پاوا.

³¹ مقدس خيمي جي اتر ۽ ڏکڻ وارن فريمن لاءِ ٻيهر جي ڪاٺ جا
پنج پنج گز ٺاهيا ويا. ³² پنج گز خيمي جي اولهه واري يعني پٺئين
پاسي جي فريمن لاءِ ٺاهيا ويا. ³³ انهن ٽنهي پاسن جي فريمن جي وچ
وارو گز اهڙي نموني ٺاهيو ويو جيڪو هڪڙي چيٽي کان ٻئي چيٽي
تائين هو. ³⁴ فريمن تي سون جو پٽ چاڙهيو ويو، گزن جي جاين لاءِ
سون جا ڪٽا ٺاهيا ويا ۽ گزن تي به سون جو پٽ چاڙهيو ويو.

مقدس ترين جاءِ جو پردو
(خروج 31:26-33)

³⁵ سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي، جنهن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال
گاڙهي رنگ جا ڏاڳا هئا، تنهن مان هڪڙو پردو ٺاهيو ويو، جنهن تي
ماهر ڪاريگر جي هٿان پردار آسماني مخلوق جون شڪليون به اٿيل
هيون. ³⁶ انهيءَ کي تنگڻ لاءِ ٻيهر جا چار ٽپا ٺاهيا ويا ۽ انهن تي
سون جو پٽ چاڙهيو ويو. ٽپن تي سون جا ڪنڊا لڳايا ويا ۽ چانديءَ
کي پلتي ٽپن لاءِ چار پاوا ٺاهيا ويا.

مقدس خيمي جي در وارو پردو
(خروج 36:26-37)

³⁷ خيمي جي در جي لاءِ سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي، جنهن ۾
آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جا ڏاڳا هئا تنهن مان هڪڙو
پردو ٺاهيو ويو، جيڪو ڪاريگريءَ سان اٿيل هو. ³⁸ انهيءَ پردي لاءِ
پنج ٽپا، ڪنڊن سميت ٺاهيا ويا. انهن ٽپن جي چوٽين ۽ سيخن تي
سون جو پٽ چاڙهيو ويو. انهن ٽپن جي لاءِ پتل جا پنج پاوا ٺاهيا ويا.

عهد واري صندوق ٺاهڻ
(خروج 25:10-22)

37 ¹ بصل ايل ٻيهر جي ڪاٺ جي صندوق ٺاهي، جنهن جي
ڊيگهه اڍائي هٿ، ويڪر ڏيڍ هٿ ۽ اوچائي به ڏيڍ هٿ هئي.
² هن انهيءَ کي اندران ۽ ٻاهران پنج سون جو پٽ چاڙهيو ۽ انهيءَ
جي مٿان چوڌاري سون جو پٽ رکيائين. ³ سون جا چار پتليل ڪٽا
ٺاهي انهيءَ جي چئن ئي پاڻ تي هڻي ڇڏيائين، به ڪٽا هڪڙي پاسي

مقدس خيمي جي قنات ۽ پال
(خروج 1:26-6)

⁸ سو ڪم ڪرڻ وارن مان جيڪي هوشيار ڪاريگر هئا، تن هٿان
مقدس خيمي جي قنات ۽ پال لاءِ سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي جا
ڏهه پردا ٺاهيا ويا، جن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جا
ڏاڳا هئا. انهن تي پردار آسماني مخلوق جون شڪليون اٿيون ويون.
⁹ هر هڪ پردي جي ڊيگهه ٻارهن ميٽر ۽ ويڪر به ميٽر هئي. سڀئي
پردي هڪڙيءَ ئي ماپ جا هئا. ¹⁰ پنج پردا ويڪر ۾ هڪ ٻئي سان
گنڊيا ويا ۽ ساڳيءَ طرح ٻيا پنج پردا به ويڪر ۾ هڪ ٻئي سان
گنڊيا ويا. ¹¹ ڊيگهه واري پاسي کان جتي اهي ٻئي وڏا پردا گنڊيا
هئا اتي هڪڙي وڏي پردي جي ڪناري تي آسماني رنگ جي ڏاڳن
جا سوراخ ٺاهيا ويا. ساڳيءَ طرح ٻئي وڏي پردي جي ڪناري تي
به اهڙا سوراخ ٺاهيا ويا. ¹² پنجاهه سوراخ هڪڙي وڏي پردي جي
ڪناري تي ۽ پنجاهه ٻئي وڏي پردي جي ڪناري تي ٺاهيا ويا. ٻنهي
پردن جا سوراخ هڪ ٻئي جي سامهون هئا. ¹³ سون جا پنجاهه ڪنڊا
ٺاهيا ويا. انهن ڪنڊن سان پردا هڪ ٻئي سان گنڊيا ويا. اهڙيءَ طرح
مقدس خيمي جي قنات ۽ پال هيڪاندي ٺهي تيار ٿي وئي.

مقدس خيمي جو ڍڪ
(خروج 7:26-14)

¹⁴ پوءِ مقدس خيمي جي مٿان ڍڪ ٺاهڻ لاءِ بڪرين جي ڏاس جا
ٻارهن پردا ٺاهيا ويا. ¹⁵ هر هڪ پردي جي ڊيگهه تيرهن ميٽر ۽ ويڪر
به ميٽر هئي. ٻارهن ئي پردا هڪڙيءَ ماپ جا هئا. ¹⁶ پنج پردا ويڪر
۾ هڪ ٻئي سان گنڊي هڪ ٽڪرو ٺاهيو ويو ۽ باقي چيهه پردا ويڪر
۾ هڪ ٻئي سان گنڊي هڪ ٻيو ٽڪرو ٺاهيو ويو. ¹⁷ انهن ٻنهي
وڏن ٽڪرن کي ڊيگهه واري پاسي کان هڪ هڪ ڪناري تي پنجاهه
پنجاهه سوراخ ٺاهيا ويا. ¹⁸ پوءِ پتل جا پنجاهه ڪنڊا ٺاهيا ويا ته
جيئن ڍڪ کي گنڊي هڪ ڪري ڇڏجي. ¹⁹ ڍڪ لاءِ هڪڙو غلاف
گهٽن جي گاڙهين رنگيل کٺن جو ٺاهيو ويو، تنهن جي مٿان لاءِ وري
ٻيو غلاف ڍانڍن دريائي جانور جي کٺن جو ٺاهيو ويو.

مقدس خيمي جا فريم
(خروج 15:26-30)

²⁰ پوءِ خيمي جي واسطي اُڀا ڪري بيهارڻ لاءِ ٻيهر جي ڪاٺ جا
فريم ٺاهيا ويا. ²¹ هر هڪ فريم جي ڊيگهه ڏهه هٿ ۽ ويڪر ڏيڍ
هٿ هئي. ²² هر هڪ فريم کي ٻئي فريم سان گنڊڻ لاءِ هڪ ٻئي
جي سامهون به ٻه چوڙون ٺاهيون ويون. خيمي جي سڀني فريمن
۾ اهڙيون چوڙون ٺاهيون ويون. ²³ انهن مان ويهه فريم خيمي جي
ڏاکڻي پاسي کوڙڻ لاءِ ٺاهيا ويا. ²⁴ انهن ويهن فريمن جي هيٺان رکڻ
لاءِ چانديءَ جا چاليهه پاوا ٺاهيا ويا، يعني هر فريم جي ٻنهي چوڙن

گلن وارين ستن ڏيائين لاءِ ست ڏيئا ٺاهيا. انهن ڏيئن جا ڦلا لاهي رکڻ لاءِ چمٽا ۽ منگالا پڻ نج سون جا ٺاهيائين. 24 هن اهو شمعدان سموري سامان سميت چوٽيهه ڪلوگرام نج سون مان ٺاهيو.

لوبان ساڙڻ لاءِ قربان گاهه

(خروج 1:30-5)

25 بصل ايل ٻيڙ جي ڪاٺ مان لوبان ساڙڻ جي لاءِ هڪڙي قربان گاهه به ٺاهي، اها چورس هئي ۽ ان جي ڊيگهه ۽ ويڪر هڪڙو هڪڙو هٿ هئي. انهيءَ جي اوچائي به هٿ هئي. انهيءَ جا سڱ انهيءَ ساڳئي هڪڙي ئي ٽڪر مان ٺهيل هئا. 26 هن انهيءَ قربان گاهه تي نج سون جو پٽ چاڙهيو، جيڪو انهيءَ جي مٿان، چئن ئي پاسن ۽ سڱن تي هو. انهيءَ قربان گاهه جي مٿان چوڌاري سون جو پٽ ٺاهيائين. 27 انهيءَ جي پٽ جي هيٺان ٻنهي پاسن تي هن سون جا ٻه ڪڙا ٻانهين وجهڻ لاءِ ٺاهيا، انهيءَ لاءِ ته قربان گاهه کي کڻي سگهجي. 28 هن ٻيڙ جي ڪاٺيءَ جون ٻانهيون ٺاهيون ۽ انهن تي سون جو پٽ چاڙهيا.

29 هن مسح ڪرڻ وارو مخصوص تيل ۽ خوشبودار مصالحن جو لوبان به ڪاريگر عطار جي هنر موجب ٺاهيو.

ساڙڻ وارين قربانين جي قربان گاهه

(خروج 1:27-8)

38 1 بصل ايل ساڙڻ وارين قربانين جي لاءِ ٻيڙ جي ڪاٺ مان هڪڙي قربان گاهه ٺاهي. انهيءَ جي ڊيگهه سوا ٻه ميٽر، ويڪر به سوا ٻه ميٽر ۽ اوچائي سوا ميٽر هئي. 2 هن انهيءَ جي چئن ئي ڪنڊن تي سڱ بنايا. اهي سڱ ۽ قربان گاهه ساڳئي هڪڙي ئي ٽڪر مان ٺهيل هئا. هن انهن تي پتل جو پٽ چاڙهيو. 3 هن قربان گاهه جا سمورا ٿانوَ به ٺاهيا، يعني رک ڪنڻ لاءِ تغاريون، ڪوڏرون، ٿالهم، گوشت تنگڻ جا ڪنڍا ۽ منگالا. اهي سڀ ٿانوَ هن پتل مان ٺاهيا. 4 هن قربان گاهه جي لاءِ پتل جو هڪڙو چاريدار آتشدان ٺاهيو، جيڪو قربان گاهه جي ڪنارن کان هيٺ اڌ تائين ٿي پهتو. 5 هن پتل جي آتشدان جي چئن ئي ڪنڊن تي ٻانهيون وجهڻ جي لاءِ چار ڪڙا پلتي ٺاهيا. 6 ٻيڙ جي ڪاٺيءَ جون ٻانهيون ٺاهيائين ۽ انهن تي پتل جو پٽ چاڙهيا. 7 هن اهي ٻانهيون قربان گاهه جي ٻنهي پاسن وارن انهن ڪڙن ۾ وڌيون، ته جيئن قربان گاهه کي کڻي سگهجي. هن اها قربان گاهه تختن جي کوکي وانگر ٺاهي.

8 جيڪي عورتون خدا سان ملاقات واري خيمي جي آڏو خدمت ڪنديون هيون، تن جي آئينن واري پتل مان هن پتل جو هڪڙو حوض ۽ انهيءَ جي لاءِ پتل جي گهوڙي ٺاهي.

۽ ٻه ڪڙا ٻئي پاسي. 4 هن ٻيڙ جي ڪاٺيءَ جون ٻه ٻانهيون ٺاهيون ۽ انهن تي به سون جو پٽ چاڙهيا. 5 اهي ٻانهيون صندوق جي ڪنڻ لاءِ انهيءَ جي ٻنهي پاسن وارن ڪڙن ۾ وڌائين. 6 هن صندوق کي ڍڪڻ لاءِ رحمت جو پوڻ نج سون جو ٺاهيو، جنهن جي ڊيگهه اڍائي هٿ ۽ ويڪر ڏيڍ هٿ هئي. 7 هن سون کي گهڙي رحمت جي پوڻ جي ٻنهي چيڙن تي پردار آسماني مخلوق جا ٻه مجسما ٺاهيا. 8 هڪڙو مجسمو هڪڙي چيڙي تي ۽ ٻيو مجسمو ٻئي چيڙي تي هو. هن اهي ٻئي مجسما رحمت جي پوڻ واري ساڳئي ٽڪري مان بنايا. 9 انهن مجسمن جا پر رحمت جي پوڻ جي مٿان پڪڙيل هئا. سندن منهن هڪ ٻئي جي سامهون رحمت جي پوڻ ڏانهن هئا.

نذراني وارن روٽن لاءِ ميز

(خروج 23:25-30)

10 پوءِ بصل ايل ٻيڙ جي ڪاٺ جي ميز به ٺاهي، جنهن جي ڊيگهه ٻه هٿ، ويڪر هڪ هٿ ۽ اوچائي ڏيڍ هٿ هئي. 11 هن انهيءَ تي نج سون جو پٽ چاڙهيو ۽ انهيءَ جي چوڌاري سون جو پٽ ٺاهيائين. 12 ميز جي چوڌاري چار آڱر آبي ڪناري به بنايائين. انهيءَ ڪناريءَ مٿان به چئني پاسن تي سون جو پٽ بنايائين. 13 هن انهيءَ جي لاءِ سون جا چار پلتي ڪڙا ٺاهيا. اهي ڪڙا ميز جي چئن ئي پاڻن تي هڻي ڇڏيائين. 14 اهي ڪڙا ڪناريءَ جي ويجهو هئا، انهيءَ لاءِ ته انهن ٻه ٻانهيون وجهي ميز کي کڻي سگهجي. 15 هن ميز جي ڪنڻ لاءِ ٻيڙ جي ڪاٺيءَ جون ٻانهيون ٺاهيون ۽ انهن تي سون جو پٽ چاڙهيا. 16 هن ميز تي رکڻ لاءِ نج سون جا ٿانوَ ٺاهيا، يعني ٿالهيون، پيالا، وٽا ۽ اوٽڻ واري نذراني لاءِ جڳ.

شمعدان ٺاهڻ

(خروج 31:25-40)

17 بصل ايل نج سون کي گهڙي هڪڙو شمعدان به ٺاهيو، جيڪو تري، شاخن، ڏيائين، بونين ۽ گلن سميت نج سون جي هڪڙي ئي ٽڪري مان ٺاهيل هو. 18 شمعدان جي وچين ڏانڊيءَ جي ٻنهي پاسن کان ڇهه شاخون ٻاهر نڪتل هيون، ٽي شاخون هڪڙي پاسي کان ۽ ٽي شاخون ٻئي پاسي کان. 19 انهن ڇهن ئي شاخن مان هر هڪ ٻه باداميءَ جي گلن جي شڪل وارا ٿي ٿي گل پنهنجن بونين ۽ پٽين سميت هئا. 20 شمعدان جي وچين ڏانڊيءَ ٻه باداميءَ جي گلن جي شڪل وارا چار گل پنهنجن بونين ۽ پٽين سميت هئا. 21 انهن چئن گلن مان هڪ پهرين ٻن شاخن جي هيٺان هو، ٻين ٻن شاخن جي هيٺان به هڪ گل هو ۽ ٽين ٻن شاخن جي هيٺان به هڪ گل هو. 22 اهڙيءَ طرح سڀني شاخن ۽ گلن سميت اهو پورو شمعدان نج سون جي هڪڙي ئي ٽڪري مان گهڙي ٺاهيل هو. 23 هن انهيءَ جي مٿين

وڌيڪ عمر وارن ماڻهن جو شمار ڪيو ويو، جن جو تعداد ڇهه لک، تي هزار، پنج سؤ پنجاھه هو. انهيءَ حساب سان عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق هر هڪ ماڻهوءَ ڇهه گرام چانديءَ جا ڏنا هئا. ²⁷ انهيءَ تي هزار چار سؤ ڪلوگرام چانديءَ مان مقدس خيمي ۽ وچ واري پردي جي ٽئين جا پاوا پلتي ٺاهيا ويا. انهيءَ مان ڪل هڪ سؤ پاوا يعني هر هڪ پاڻو چوٿين ڪلوگرامن مان ٺاهيو ويو. ²⁸ باقي بچيل ويهه ڪلوگرام چانديءَ مان ٽين جا ڪنڊا ۽ انهن جا بند ٺاهيا ويا ۽ انهن جي چوٿين تي پٽ چاڙهيا ويا. ²⁹ نذراني ۾ ڏنل سمورو پتل به هزار، چار سؤ ويهه ڪلوگرام ٿيو. ³⁰ انهيءَ مان خدا سان ملاقات واري خيمي جي دروازي جي ٽين جا پاوا، ساڙڻ وارين قربانين واري پتل جي قربان گاهه، انهيءَ جي لاءِ پتل جو آئشان ۽ قربان گاهه جا سڀ تانوَ ٺاهيا ويا. ³¹ ان کان سواءِ انهيءَ مان اڱڻ جي چوڌاري ٽين وارا پاوا، اڱڻ جي دروازي جي ٽين جا پاوا، خيمي جون سڀ ڪليون ۽ اڱڻ جون ڪليون ٺاهيون ويون.

ڪاهنن لاءِ خاص پوشاڪ ٺاهڻ

(خروج 1:28-14)

39 ¹ پوءِ مقدس جاءِ ۾ خدمت ڪرڻ وارن ڪاهنن لاءِ انهن ڪاريگرن آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳن مان عمديون پوشاڪون ٺاهيون. هارون لاءِ به خاص پوشاڪ ٺاهيائون. سو هنن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

² هنن آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳن، سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۽ سون مان مذهبي فراڪ ٺاهيو. ³ هنن سون کي ڪٽي ڪٽي سنها ورق بڻايا، جن کي ڪٽي سنهيون تارون ٺاهيائون، انهيءَ لاءِ ته اهي آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳن واري سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۾ وڏي ڪاريگريءَ سان ائين. ⁴ مذهبي فراڪ کي ڳنڍڻ لاءِ هنن ٻه پٽيون به ٺاهيون، جيڪي انهيءَ جي پنهي چيڙن سان ڳنڍيل هيون. ⁵ مذهبي فراڪ تي ڪاريگريءَ سان اٺيل هڪڙو ڪمر بند ڳنڍيو ويو. اهو به ساڳئي ٽڪري ۽ ساڳيءَ ئي بناوت وارو هو، يعني اهو آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳن، سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۽ سون جو هو. سو هنن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

⁶ هنن سليماني پٿر جا ٽڪرا گهڙي سون جي خانن ۾ جڙي ڇڏيا. انهن تي يعقوب جي ٻارهن پٽن جا نالا اُڪريا ويا، جيئن منڊي اُڪري آهي. ⁷ انهن کي مذهبي فراڪ جي ڪلهي وارين پٿين تي هنيائون، انهيءَ لاءِ ته اهي بني اسرائيل جي ٻارهن قبيلن جي يادگيريءَ جا پٿر ٿين. سو هنن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

مقدس خيمي جو اڱڻ

(خروج 9:27-19)

⁹ پوءِ هن سنهي وٽيل سٺيءَ جي پردن سان اڱڻ جي قنات به ٺاهي، جنهن جي ڊيگهه اتر توڙي ڏکڻ واري پاسي کان چوٿيتاليهه ميٽر هئي. ¹⁰⁻¹¹ پنهي پاسن لاءِ ويهه ويهه پتل جا ٽپيا ۽ ويهه ويهه ئي پتل جا پاوا هئا. ٽين جا ڪنڊا ۽ انهن جا بند چانديءَ جا هئا. ¹² اولهه واري پاسي لاءِ ٻاويهه ميٽر ڊگهي قنات هئي، جنهن لاءِ ڏهه ٽپيا ۽ ڏهه پاوا هئا. ٽين جا ڪنڊا ۽ انهن جا بند چانديءَ جا هئا. ¹³ اوڀر واري پاسي جي ڊيگهه پڻ ٻاويهه ميٽر هئي. ¹⁴⁻¹⁵ انهيءَ طرف دروازو هو، جنهن جي پنهي پاسن واري قنات جي پردن جي ڊيگهه ساڍا ڇهه ڇهه ميٽر هئي. انهن جي لاءِ ٽي ٽپيا ۽ ٽي ٽي پاوا هئا. ¹⁶ اڱڻ جي چوڌاري سڀيئي پردا سنهي وٽيل سٺيءَ جا هئا. ¹⁷ ٽين جا پاوا پتل جا هئا ۽ ڪنڊا ۽ انهن جا بند چانديءَ جا هئا. ٽين جي چوٽيءَ تي چانديءَ جو پٽ چاڙهيل هو. اڱڻ جي سڀني ٽين کي چانديءَ جا بند پيل هئا. ¹⁸ اڱڻ جي دروازي وارو پردو سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي جو هو، جنهن ۾ آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جا ڏاڳا هئا ۽ اهو ڪاريگريءَ سان اٺيل هو. اهو نو ميٽر ڊگهو ۽ اڱڻ جي قنات وانگر به ميٽر اوچو هو. ¹⁹ انهيءَ جا چار ٽپيا ۽ انهن لاءِ پتل جا چار پاوا هئا. انهن جا ڪنڊا، بند ۽ چوٽيءَ وارو ڍڪ سڀ چانديءَ جا هئا. ²⁰ خيمي ۽ اڱڻ جي چوڌاري قناتن واريون سڀ ڪليون پتل جون هيون.

خيمي ۾ استعمال ٿيل ڌاتو

²¹ مقدس خيمي، جنهن ۾ عهد واريون تختون رکيل آهن، تنهن ۾ استعمال ٿيل ڌاتوءَ جو تفصيل ٺاهڻ لاءِ موسيٰ لاوين کي حڪم ڏنو ۽ اهو ڪم هارون ڪاهن جي پٽ اتمر جي هدايتن هيٺ ڪيو ويو. ²² يهوداه جي قبيلي مان اوريءَ جي پٽ يعني حور جي پوٽي بصل ايل اهو سڀ ڪجهه ٺاهيو جنهن بابت خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو. ²³ دان جي قبيلي مان احيسمڪ جو پٽ اهلياب به هن جو مددگار هو، جيڪو اُڪر جو ڪم ڪندڙ ۽ ماهر نقاش هو. هو آسماني، واڱڻائي ۽ لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳن ۽ سنهي وٽيل سٺيءَ جي ڪپڙي تي ڀرت جو ڪم ڪندڙ هو.

²⁴ تفصيل مطابق اهو سمورو سون جيڪو مقدس خيمي جي ڪمن ۾ استعمال ڪرڻ لاءِ خداوند کي نذر ڪيو ويو هو، سو *عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق هڪ هزار ڪلوگرام هو. ²⁵ قوم طرفان شمار ڪيل سموري چاندي، عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق ٽي هزار، چار سؤ ويهه ڪلوگرام هئي. ²⁶ ويهن سالن ۽ انهيءَ کان

*عبادت گاهه جي سڪي جي تور: اٽڪل ٻارهن گرام.

هڪڙي گهنڊڻي ۽ هڪڙو ڏاڙهون، وري هڪڙي گهنڊڻي ۽ هڪڙو ڏاڙهون هنيائون. سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

27 هنن هارون ۽ سندس پٽن جي لاءِ سنهي وتيل سٺيءَ جي ڪپڙي جا پهراڻ ٺاهيا. 28 اهڙيءَ طرح پڳ ۽ تويون سنهي سٺيءَ مان ۽ سنهي وتيل سٺيءَ جي ڪپڙي مان سٿون ٺاهيائون. 29 هنن سنهي وتيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۽ آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڏاڳي مان ڀرت جي ڪم سان هڪڙو پتو ٺاهيو. سو هنن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

30 هنن نج سون مان هڪڙي تختي ٺاهي ۽ جيئن منڊي اڪري ٺاهي تيس انهيءَ تي هي اکر اڪريائون ”خداوند جي لاءِ مخصوص.“ 31 انهيءَ کي هنن هڪڙي آسماني رنگ جي ڏوريءَ سان هارون ڪاهن جي پڳ جي مٿان ٻڏي ڇڏيو. سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

سارو ڪم پورو ٿيڻ (خروج 35:10-19)

32 اهڙيءَ طرح مقدس خيمي يعني خدا سان ملاقات واري خيمي جو سڀ ڪم پورو ٿيو. بني اسرائيل سڀ ڪجهه ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو. 33 پوءِ هنن اهو مقدس خيمو سموري سامان سميت موسيٰ وٽ آندو. سامان ۾ هي شيون شامل هيون: خيمي جا ڪنڊا، فريم، گز، ٽنڀا ۽ انهن جا پاوا، 34 گهٽن جي ڳاڙهين رڱيل ڪلن جو غلاف، ڊالڻن دريائي جانور جي ڪلن جو غلاف ۽ مقدس ترين جاءِ جو پردو، 35 عهد واري صندوق، انهيءَ جون پانهيون ۽ صندوق جو رحمت جو پوش، 36 ميز، انهيءَ جا سمورا ٿانو ۽ نذراني وارا روت، 37 پاڪ شمعدان، انهيءَ تي رکڻ لاءِ ڏيڻا، انهيءَ جا سڀ ٿانو ۽ ڏيڻن ٻارڻ جو تيل، 38 لوبان ساڙڻ واري سوني پت ڇڙهيل قربان گاهه، مسح ڪرڻ جو تيل، خوشبودار لوبان ۽ مقدس جاءِ جي دروازي وارو پردو، 39 ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ پتل جي قربان گاهه، انهيءَ جو پيتلي آتشدان، انهيءَ جون پانهيون، انهيءَ جا سڀ ٿانو، حوض ۽ انهيءَ جي گهوڙي، 40 اڱڻ جي قنات، انهيءَ جا ٽنڀا پاون سميت، اڱڻ جي دروازي جو پردو، انهيءَ جا رسا، انهيءَ جون ڪليون ۽ مقدس خيمي يعني خدا سان ملاقات واري خيمي جي خدمت ڪرڻ واسطي باقي سامان، 41 مقدس جاءِ ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ عمدا ٺاهيل ڪپڙا، يعني هارون ڪاهن جي خاص پوشاڪ، سندس پٽن جون خاص پوشاڪون، جن کي پائي هو ڪاهن واري خدمت ڪن. 42 مطلب ته جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو تيسن ئي بني اسرائيل سمورو ڪم پورو ڪيو. 43 موسيٰ انهيءَ سموري ڪم کي پنهنجيءَ نظر مان ڪڍيو ۽ ڏٺائين ته هنن سڀ ڪجهه خداوند جي حڪم مطابق ڪيو آهي، تڏهن کين دعا ڪيائين.

سينابند ٺاهڻ (خروج 28:15-30)

8 هنن هڪڙو سينابند به ٺاهيو جيڪو مذهبي فراڪ وانگر آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڏاڳن، سنهي وتيل سٺيءَ جي ڪپڙي ۽ سون جو ٺهيل هو، جنهن تي ماهر ڪاريگر جو ڪم ٿيل هو. 9 اهو سينابند هنن چورس ۽ پتو بڻايو هو، جنهن جي ڊيگهه هڪڙي گرانٽ ۽ ويڪر به هڪڙي گرانٽ هئي. 10 هنن انهيءَ ۾ قيمتي هيرن جواهرن جون چار قطارون جڙيون: پهرينءَ قطار ۾ لعل، پڪراج ۽ شب چراغ، 11 ٻيءَ قطار ۾ زمرد، نيلم ۽ هيرو، 12 ٽينءَ قطار ۾ سنبل، عقيق ۽ ياقوت 13 ۽ چوٿينءَ قطار ۾ فيروزو، سليماني پٿر ۽ زبرجد. اهي سون جي خانن ۾ جڙيل هئا. 14 اهي هيرا جواهر يعقوب جي پٽن جي نالن مطابق تعداد ۾ ٻارهن هئا. جيئن منڊي اڪري ٺاهي تيسن انهن ٻارهن ئي قبيلن جا نالا هر هڪ هيري جواهر تي جدا جدا اڪريل هئا. 15 هنن سينابند تي ٻڌڻ لاءِ وتيل رسيءَ جهڙيون نج سون جون به زنجيرون ٺاهيون. 16 هنن سون جا ٻه خانا ۽ ٻه ڇلا ٺاهيا. اهي ڇلا سينابند جي ٻنهي مٿين ڇيڙن ۾ وڌائون. 17 هنن اهي ٻه سونيون زنجيرون، سينابند جي ٻنهي ڇيڙن تي لڳل ٻن چلن ۾ وڌيون. 18 انهن زنجيرن جا ٻيا ٻه ڇيڙا ٻنهي خانن ۾ جڙي انهن کي مذهبي فراڪ جي ٻنهي ڪلمن وارين پٽين تي اڳئين پاسي کان لڳايائون. 19 هنن سون جا ٻه ڇلا ٻيا به ٺاهيا. اهي سينابند جي هيٺين ٻنهي پاسن تي انهيءَ ڪناري ۾ لڳايائون، جيڪو مذهبي فراڪ مٿان سينابند جي اندرئين پاسي ڏانهن هو. 20 هنن سون جا ٻه ڇلا ٻيا به ٺاهيا. اهي مذهبي فراڪ جي ٻنهي ڪلمن وارين پٽين تي اڳ واري پاسي تي لڳايائون، جتي اهي هيٺئين پاسي مذهبي فراڪ سان ڳنڍيل هئا ۽ جتي ڪاريگريءَ سان ٺهيل ڪمر بند مذهبي فراڪ سان ڳنڍيل هو. 21 هنن سينابند ۽ مذهبي فراڪ ٻنهي جا ڇلا هڪڙي آسماني رنگ جي ڏوريءَ سان ٻڏي ڇڏيا، انهيءَ لاءِ ته سينابند مذهبي فراڪ جي ڪاريگريءَ سان ٺهيل ڪمر بند جي مٿان رهي ۽ انهيءَ تان هتي نه وڃي. سو هنن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

ڪاهنن واريون پيون پوشاڪون (خروج 28:31-43)

22 هنن مذهبي فراڪ جي هيٺان پائڻ وارو سڄو جو آسماني رنگ جو بڻايو. 23 انهيءَ جبي جي وچ تي مٿي وجهڻ لاءِ هڪ سوراخ ٺاهيائون. انهيءَ سوراخ جي چوڌاري گريبان وانگر هڪڙي اُٿيل پتي هنيائون ته جيئن اهو ڦاٽي نه پوي. 24 هنن انهيءَ جبي جي دامن تي چوڌاري آسماني، واڱڻائي ۽ لال ڳاڙهي رنگ جي ڏاڳن ۽ سنهي وتيل سٺيءَ سان ڏاڙهون ٺاهيا. 25 نج سون جون گهنڊڻيون ٺاهي هنن اهي جبي تي دامن جي چوڌاري، انهن ڏاڙهن جي وچ ۾ ٻڏي ڇڏيون. 26 اهڙيءَ طرح عبادت وقت پهرڻ واري جبي جي دامن تي چوڌاري

مقدس خيمي جو قيام

جي مٿان رحمت جو پوش رکيائين. ²¹ پوءِ صندوق مقدس خيمي ۾ کٽائي آيو ۽ انهيءَ جي اڳيان پردو تنگائي ڇڏيائين. ²² هن اتي مقدس جاءِ ۾ اتر واري پاسي کان پردي جي ٻاهران خداوند جي حڪم مطابق ميز رکائي. ²³ انهيءَ تي نذراني وارا روت ترتيب سان خداوند آڏو رکيائين. ²⁴ پوءِ هن خدا سان ملاقات واري انهيءَ خيمي ۾ مقدس جاءِ اندر ڏکڻ واري پاسي، خداوند جي حڪم مطابق ميز جي سامهون شمعان رکايو. ²⁵ هن اتي خداوند جي حضور ۾ ڏيئا ٻارايا. ²⁶ هن سوني پت ڇڙهيل قربان گاهه مقدس جاءِ ۾ پردي جي سامهون رکائي ²⁷ ۽ خداوند جي حڪم مطابق انهيءَ تي خوشبودار مصالحن وارو لوبان ساڙيائين. ²⁸ پوءِ هن خدا سان ملاقات واري خيمي جي دروازي تي پردو تنگايو.

²⁹ هن خداوند جي حڪم جي پوئواري ڪندي انهيءَ دروازي جي سامهون اڳڻ ۾ ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه رکائي. هن انهيءَ تي ساڙڻ واري قرباني ڪئي ۽ اناج جي قرباني ڏنائين. ³⁰ هن قربان گاهه ۽ خدا سان ملاقات واري خيمي جي وچ ۾ حوض رکايو ۽ انهيءَ ۾ ڏوٽڻ لاءِ پاڻي پرائي ڇڏيائين، ³¹ تان ته انهيءَ حوض مان موسيٰ، هارون ۽ سندس پٽ پنهنجا هٿ ۽ پير ڏوٽن. ³² جڏهن به اهي خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿيندا هئا يا قربان گاهه جي ويجهو ويندا هئا، تڏهن حوض مان پنهنجا هٿ پير ڏوٽي ويندا هئا. ³³ پوءِ موسيٰ خدا سان ملاقات واري خيمي ۽ قربان گاهه جي چوڌاري اڳڻ جي قنات کڙي ڪرائي ۽ اڳڻ جي دروازي تي پردو تنگائي ڇڏيائين. اهڙيءَ طرح موسيٰ هي سمورو ڪم ائين ئي پورو ڪيو، جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

ڪڪر جو خيمي کي ڍڪڻ
(گائاتو 9:15-23)

³⁴ تڏهن ڪڪر خدا سان ملاقات واري خيمي کي ڍڪي ڇڏيو ۽ اهو مقدس خيمو خداوند جي جلوي سان پرچي ويو. ³⁵ موسيٰ خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿي نه سگهيو، ڇاڪاڻ ته انهيءَ جي مٿان ڪڪر بيٺل هو ۽ اهو خداوند جي جلوي سان پريل هو. ³⁶ سو جڏهن به ڪڪر خيمي تان مٿي ڪڍي ويندو هو، تڏهن بني اسرائيل پنهنجي سفر ۾ اڳتي وڌندا هئا. ³⁷ پر جيستائين اهو ڪڪر مٿي ڪڍي نه ويندو هو تيستائين اهي اڳتي سفر نه ڪندا هئا. ³⁸ ڇاڪاڻ جو بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن جي ڏسندي سندن ساري سفر دوران، ڏينهن جي وقت خداوند جو ڪڪر خيمي تي بيٺو رهندو هو ۽ رات جي وقت ڪڪر ۾ باهم رهندي هئي.

40 ¹ پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”تون پهرئين مهيني جي پهرئين تاريخ تي مقدس خيمو يعني مون سان ملاقات وارو خيمو کڙو ڪرائج. ³ انهيءَ خيمي اندر مقدس ترين جاءِ ۾ عهد واري صندوق رکائج ۽ انهيءَ جي اڳيان پردو تنگائي ڇڏج. ⁴ تون ميز مقدس جاءِ ۾ اٿائي، انهيءَ جون سموريون شيون مٿس ٺاهي جوڙي رکائج. شمعان به اندر اٿائي رکج ۽ انهيءَ جا ڏيئا ٻارائي ڇڏج. ⁵ عهد واري صندوق جي اڳيان پردي جي ٻئي پاسي مقدس جاءِ ۾ تون لوبان ساڙڻ لاءِ سوني پت ڇڙهيل قربان گاهه رکائج ۽ مقدس جاءِ جي دروازي تي پردو تنگائي ڇڏج. ⁶ مقدس خيمي جي انهيءَ دروازي جي سامهون اڳڻ ۾ ساڙڻ وارين قربانين جي قربان گاهه رکائج. ⁷ تون مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۽ قربان گاهه جي وچ ۾ حوض رکائج ۽ انهيءَ ۾ پاڻي وجهائي ڇڏج. ⁸ مقدس خيمي جي چوڌاري اڳڻ کي قنات لڳائي اڳڻ جي دروازي تي پردو تنگائي ڇڏج. ⁹ پوءِ تون مسح ڪرڻ وارو تيل کڻي مقدس خيمي ۽ انهيءَ ۾ اندر موجود سڀني شين کي مسح ڪري مخصوص ڪج. اهڙيءَ طرح انهيءَ کي ۽ انهيءَ جي سموري سامان کي پاڪ ڪج، تڏهن اهو مخصوص ٿي ويندو. ¹⁰ ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه کي ۽ انهيءَ جي سڀني تانن کي به مسح ڪج. پوءِ اها قربان گاهه خدا لاءِ ئي مخصوص ٿيندي. ¹¹ تون حوض ۽ انهيءَ جي گهوڙيءَ کي به مسح ڪج، ته جيئن اهو مخصوص ٿئي.

¹² پوءِ تون هارون ۽ سندس پٽن کي مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي در وٽ آڻي، کين غسل ڪرائج. ¹³ تون هارون کي خاص پوشاڪ ڍڪائج. کيس مسح ڪري مخصوص ڪج، ته جيئن هو ڪاهن بڻجي منهنجي خدمت ڪري. ¹⁴ تون هارون جي پٽن کي آڻي کين پهرائڻ ڍڪائج. ¹⁵ تون انهن کي به سندن پيءُ وانگر مسح ڪري مخصوص ڪج، ته جيئن هو ڪاهن بڻجي منهنجي خدمت ڪن. سندن اهو مسح ٿيڻ هنن جي پيڙهين ۾ هميشه جي لاءِ ڪاهنيءَ جي نشاني ٿيندي.“ ¹⁶ سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس فرمايو هو.

¹⁷ سو مصر مان نڪري اچڻ جي ٻئي سال جي پهرئين مهيني جي پهرئين تاريخ تي مقدس خيمو کڙو ڪيو ويو. ¹⁸ موسيٰ خيمي کي کڙو ڪرڻ لاءِ پاوا هنيا، جن تي انهيءَ جا فريم رکيائين، انهن کي گز هنيا ۽ انهيءَ جا ٿنڀا کڙا ڪيائين. ¹⁹ پوءِ انهيءَ کي قنات ۽ پال لڳايائين ۽ انهيءَ جي مٿان وري ڍڪ ۽ ٻه غلاف ڇاڙهيائين. موسيٰ هي سڀ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

²⁰ پوءِ موسيٰ خداوند جي حڪم مطابق عهد واريون تختيون کڻي صندوق ۾ وڌيون. هن ٻانهيون صندوق جي ڪڙن ۾ وڌيون ۽ صندوق

لاوي سرشتو

توريت شريف جو ٽيون ڪتاب

تعارف

هن مقدس ڪتاب جو نالو ”لاوي سرشتو“ انهيءَ لاءِ رکيو ويو آهي، جو هن ۾ بني اسرائيل جي خاص چونڊيل لاوي قبيلي جي نظام بابت ڄاڻ ڏنل آهي. ان قبيلي کي خدا عبادت گاهه جي ڪم ڪار لاءِ چونڊيو هو. هي ڪتاب عبادت جي انهن قاعدن ۽ مذهبي رسمن تي مشتمل آهي، جيڪي آڳاٽي بني اسرائيل قوم ۾ مروج هيون. هن ڪتاب ۾ عبادت گاهه جي خدمتگار ڪاهن لاءِ به قاعدا موجود آهن، جيڪي انهن هدايتن تي عمل ڪرڻ جا پابند هئا.

هن ڪتاب جو اهم موضوع خدا جي پاڪائي آهي. هي ڪتاب هدايتن جي انهن طريقن تي مشتمل آهي جن مطابق بني اسرائيل کي عبادت ڪرڻي هئي ۽ زندگي گذارڻي هئي، انهيءَ لاءِ ته خدا، جيڪو پاڪ آهي تنهن سان سندن تعلق قائم رهي سگهي.

18:19 ۾ هن ڪتاب جا مشهور لفظ لکيل آهن ته ”اوھين پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪجو.“ انهن لفظن کي عيسيٰ مسيح خدا جو ٻيو وڏو حڪم سڏيو آهي (ڏسو متي 22:39).

ستاءُ

نذرانن ۽ قربانين بابت قاعدا قانون 1:1-38:7

حضرت هارون ۽ سندس پٽن جي ڪاهن طور مخصوصيت 1:8-20:10

شرعي پاڪائي ۽ ناپاڪيءَ بابت قاعدا 1:11-33:15

ڪفاري جو ڏينهن 1:16-34

پاڪيزگيءَ واري زندگيءَ ۽ عبادت متعلق قاعدا قانون 1:17-34:27

ڪندڙ انهيءَ ساڙڻ واري قربانيءَ جي ڪل لاهي ۽ انهيءَ جا عضوا وڍي ڌار ڪري. ⑦ پوءِ ڪاهن قربان گاهه تي باهه ٻاري ۽ انهيءَ باهه جي مٿان ڪاٺيون ٺاهي رکي. ⑧ هو منڍي ۽ چرٻي ڌار ڪيل عضون سميت قربان گاهه تي ٻرندڙ ڪاٺين جي مٿان ٺاهي رکي. ⑨ پوءِ انهيءَ جا آندا، اوجھري ۽ پاوا ڌوئا وڃن ۽ ڪاهن اهي سڀ قربان گاهه تي رکي ساڙي ڇڏي. اها ساڙي ويندڙ قرباني مون خداوند جي لاءِ وٺندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي.

⑩ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي رڍن يا پڪرين جي ڌن مان ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ ڪو جانور پيش ڪري ٿو ته اهو نر ۽ بي عيب هجي. ⑪ انهيءَ کي هو قربان گاهه جي اتر واري پاسي مون خداوند جي آڏو ذبح ڪري. ڪاهن انهيءَ جو رت قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏي. ⑫ پوءِ قرباني ڪندڙ انهيءَ جا عضوا وڍي ڌار ڪري. ڪاهن انهن کي منڍيءَ ۽ چرٻيءَ سميت قربان گاهه تي ٻرندڙ ڪاٺين جي مٿان ٺاهي رکي. ⑬ ان جا آندا، اوجھري ۽ پاوا ڌوئا وڃن

ساڙڻ واري قرباني

1 ① خداوند پنهنجي ملاقات واري خيمي مان موسيٰ کي سڏي ② کيس بني اسرائيل لاءِ هي حڪم ڏنو ته ”اوهان مان جيڪو به ماڻهو مون خداوند جي لاءِ قرباني ڪري ته اهو ڍورن ڍڳن يا رڍن پڪرين جي قرباني ڪري.

③ جيڪڏهن سندس قرباني ڍورن ڍڳن جي ساڙڻ واري قرباني هجي ته اهو ڍور نر ۽ بي عيب هجي. هو انهيءَ کي مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي آڱڻ واري در وٽ آڻي پيش ڪري ته جيئن اهو منهنجي حضور ۾ قبول پوي. ④ هو پنهنجو هٿ انهيءَ ساڙڻ واري قربانيءَ جي مٿي تي رکي، تڏهن اها سندس لاءِ ڪفاري طور قبول ڪئي ويندي. ⑤ پوءِ هو انهيءَ وهڙي کي اتي مون خداوند جي آڏو ذبح ڪري. هارون جا پٽ جيڪي ڪاهن آهن تن مان هڪڙو رت کڻي انهيءَ قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏي، جيڪا مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي آڱڻ ۾ در وٽ آهي. ⑥ ان بعد قرباني

جو ٿيندو. اهو مون خداوند جي لاءِ مخصوص حصو آهي ڇاڪاڻ جو اهو منهنجي لاءِ ئي ساڙيون ويندڙ قربانين مان آهي.

11 جيڪا به اناج جي قرباني مون خداوند جي آڏو پيش ڪئي وڃي، تنهن ۾ خمير اصل نه هجي. مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ ۾ ڪڏهن به خمير يا ماکي نه ملائجي. 12 پهرئين پيداوار مان اهڙيون قربانيون پلي مون خداوند جي آڏو پيش ڪجن، مگر اهي قربان گاهه تي رکي ساڙيون نه وڃن. 13 جيڪا به اناج جي قرباني پيش ڪريو، تنهن ۾ لوڻ ضرور وجهجو، بلڪ اوهين پنهنجين سڀني قربانين سان گڏ لوڻ پيش ڪجو، ڇاڪاڻ جو * لوڻ اوهان جي ۽ مون خداوند جي وچ واري عهد کي ظاهر ڪري ٿو.

14 باقي جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي پهرئين پيداوار مان اناج جي قرباني، مون خداوند جي آڏو پيش ڪري، ته پنهنجي اناج جا تازا سنگ باهه تي ڀڄي، انهن کي مروتِي داڻا ڪڍي پيش ڪري. 15 هو انهيءَ تي تيل پٽي مٿس لوبان رکي. ته جيئن اها اناج جي قرباني صحيح طرح سان پيش ٿئي. 16 پوءِ ڪاهن انهيءَ ساري قربانيءَ مان مروتِي ڪڍيل ڪجهه داڻا، ڪجهه تيل ۽ سمورو لوبان ڪڍي ساڙي، ائين ڪرڻ سان هن ڄڻ ته سڄي قرباني ساڙي ڇڏي. اها مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني آهي.

سلامتيءَ واريون قربانيون

3 "جيڪڏهن ڪو ماڻهو مون خداوند جي آڏو پنهنجي ڍورن ڍڳن مان سلامتيءَ واري قرباني پيش ڪري، پوءِ اهو ڍور نه هجي توڙي مادي، پر بي عيب هجي. 2 هو قربانيءَ واري جانور جي مٿي تي پنهنجو هٿ رکي ۽ پوءِ مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ انهيءَ کي ذبح ڪري. هارون جا پٽ، جيڪي ڪاهن آهن تن مان هڪڙو انهيءَ جو رت قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏي. 3 هو سلامتيءَ واري قربانيءَ مان مون خداوند جي لاءِ هي شيون ساڙي پيش ڪري: اڏن ۽ اوجھريءَ جي مٿان چڙهيل چرٻي ۽ اها سموري چرٻي جنهن سان اهي ڍڪيل آهن، 4 پٺي بڪيون ۽ انهن جي مٿان واري چرٻي، جيڪا ڪمر جي پنهي پاسن تي ٿئي ٿي ۽ جيري جي مٿان جيڪو پردو آهي سو بڪين سميت. 5 ڪاهن انهن کي قربان گاهه جي ٻرندڙ ڪائين تي، ساڙڻ واري قربانيءَ جي مٿان رکي ساڙي. اها ساڙي ويندڙ قرباني مون خداوند جي لاءِ وٺندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي.

6 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي رڍن بڪرين مان سلامتيءَ واري قرباني پيش ڪري، پوءِ اهو نه هجي توڙي مادي، پر بي عيب هجي. 7 جيڪڏهن سندس قرباني گهٽي هجي ته هو اهو مون خداوند جي آڏو آڻي پيش ڪري. 8 هو قربانيءَ واري انهيءَ جانور جي مٿي

۽ ڪاهن اهي سڀ قربان گاهه تي رکي ساڙي ڇڏي. اها ساڙي ويندڙ قرباني مون خداوند جي لاءِ وٺندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي.

14 جيڪڏهن ڪو ماڻهو مون خداوند لاءِ ساڙڻ جي قرباني پڪين مان ڪري، ته هو ڳيري يا ڪبوتر جي قرباني پيش ڪري. 15 ڪاهن انهيءَ کي قربان گاهه تي آڻي، انهيءَ جي سسي مروتِي چيني ڌار ڪري اها قربان گاهه تي ساڙي. پوءِ انهيءَ جو رت قربان گاهه جي پاسي تي وهائي ڇڏي. 16 انهيءَ جي گج جي گند سميت ڪڍي، قربان گاهه جي اوڀر پاسي رک واريءَ جاءِ تي اڇلائي ڇڏي. 17 انهيءَ کي پنهي ٻرن کان وٺي چيري کوليو وڃي، پر کيس چيني ڌار نه ڪجي. پوءِ ڪاهن انهيءَ کي قربان گاهه تي ٻرندڙ ڪائين جي مٿان رکي ساڙي ڇڏي. اها ساڙي ويندڙ قرباني مون خداوند جي لاءِ وٺندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي.

اناج جون قربانيون

2 "جيڪڏهن ڪو ماڻهو مون خداوند جي آڏو اناج جي قرباني پيش ڪري ته انهيءَ جي قرباني ميدي جي صورت ۾ هئڻ گهرجي. هو انهيءَ تي تيل پٽي ۽ مٿس لوبان رکي. 2 پوءِ اهو هارون جي پٽن وٽ ڪئي اچي، جيڪي ڪاهن آهن. ڪاهن انهيءَ تيل گڏيل ميدي مان، ساري لوبان سميت هڪڙي مٺ پري ڪئي قربان گاهه تي رکي ساڙي، ائين ڪرڻ سان هن ڄڻ ته سڄي قرباني ساڙي ڇڏي. اها ساڙي ويندڙ قرباني مون خداوند جي لاءِ وٺندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي. 3 انهيءَ اناج جي قربانيءَ مان باقي بچيل حصو ڪاهن جو ٿيندو. جيئن ته اهو حصو به مون خداوند جي لاءِ ساڙيون ويندڙ قربانين مان آهي، تنهنڪري اهو مون خدا لاءِ ئي مخصوص آهي. 4 جيڪڏهن ڪو ماڻهو تنور ۾ پڪل اناج جي قرباني پيش ڪري ته اها تيل ۾ ڳوهيل ميدي جون بي خميريون مانيون هجن يا تيل مڪيل بي خميرا ڍوڍا هجن. 5 جيڪڏهن اها اناج جي قرباني تئي تي پڪل هجي ته اها تيل ۾ ڳوهيل ميدي جي بي خميري مانيءَ جي هجي. 6 هو انهيءَ کي پورا پورا ڪري مٿس تيل پٽي، ته جيئن اها اناج جي قرباني صحيح طرح سان پيش ٿئي. 7 جيڪڏهن اناج جي قرباني تئيءَ ۾ تريل هجي ته اها تيل ۾ ڳوهيل ميدي جي هجي. 8 انهن شين مان ٺهيل اناج جي قرباني، هو مون خداوند جي آڏو آڻي ڪاهن کي ڏئي. ڪاهن اها قربان گاهه وٽ ڪئي اچي. 9 پوءِ ڪاهن انهيءَ سڄي اناج جي قربانيءَ مان ڪجهه حصو کڻي قربان گاهه تي رکي ساڙي، ائين ڪرڻ سان هن ڄڻ ته سڄي قرباني ساڙي ڇڏي. اها ساڙي ويندڙ قرباني مون خداوند جي لاءِ وٺندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي. 10 انهيءَ اناج جي قربانيءَ مان جيڪي باقي بچي سو ڪاهن

* لوڻ... عهد: لوڻ انهيءَ معاشري ۾ هڪ اهڙي نشان جي حيثيت رکندو هو، جنهن مان مراد اٿت، دائمي يا قائم رهندڙ ورتي ويندي هئي.

† ساڙڻ واري قربانيءَ جي مٿان: جيئن ته انهن روزانه ساڙڻ وارين قربانين کان علاوه ماڻهو پنهنجا جيڪي ٻيا نذرانا يا قربانيون آڻيندا هئا، سي قربان گاهه تي روزانه قربانين جي مٿان رکي ساڙيندا هئا، ته جيئن قربان گاهه تي باهه ٻرندي رهي. ڏسو خر 38:29، لاو 13:6.

مان ڪجهه ڪئي خوشبودار لويان ساڙڻ واري قربان گاهه، جيڪا مون خداوند جي آڏو آهي، تنهن جي سڱن تي لڳائي. وهڙي جو باقي سمورو رت هو خيمي جي سامهون اڳڻ ۾ جيڪا ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه آهي، تنهن جي پاڙ ۾ هاري ڇڏي. ⑧ هو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ واري وهڙي جي هيءَ سموري چرپي ڪڍي وئي: آندڻ ۽ اوجھريءَ جي مٿان چڙهيل چرپي ۽ اها سموري چرپي جنهن سان آهي ڍڪيل آهن، ⑨ ٻئي بڪيون ۽ انهن جي مٿان واري چرپي، جيڪا ڪمر جي ٻنهي پاسن تي ٿئي ٿي ۽ جيري جي مٿان جيڪو ڀرڻو آهي سو بڪين سميت. ⑩ ڪاهن انهن کي قربان گاهه تي رکي ساڙي ڇڏي. اها قربانيءَ جي خوراڪ آهي، جا مون خداوند جي لاءِ ساڙي آهي. ⑪ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي قربانيءَ لاءِ ٻاڪرو ڍور آڻي ته اهو مون خداوند جي آڏو آڻي پيش ڪري. ⑬ هو انهيءَ جي مٿي تي پنهنجو هٿ رکي ۽ پوءِ مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ انهيءَ کي ذبح ڪري. ڪاهن انهيءَ جو رت قربان گاهه جي چٽي پاسن تي پيش ڪري ڇڏي. ⑭ هو پنهنجي انهيءَ قربانيءَ مان مون خداوند جي لاءِ هي شيون ساڙي پيش ڪري: آندڻ ۽ اوجھريءَ جي مٿان چڙهيل چرپي ۽ اها سموري چرپي جنهن سان آهي ڍڪيل آهن، ⑮ ٻئي بڪيون ۽ انهن جي مٿان واري چرپي، جيڪا ڪمر جي ٻنهي پاسن تي ٿئي ٿي ۽ جيري جي مٿان جيڪو ڀرڻو آهي سو بڪين سميت. ⑯ ڪاهن انهن کي قربان گاهه تي رکي ساڙي. هي انهيءَ ساڙي ويندڙ قربانيءَ جي خوراڪ آهي جيڪا وڻندڙ خوشبوءِ لاءِ ڪبي آهي. سموري چرپي مون خداوند جي آهي. ⑰ سو بني اسرائيل جو ڪوبه ماڻهو رت ۽ چرپي هرگز نه کائي. اهو اوهان سڀني لاءِ، جتي به اوهين رهو تا اوهان جي سڀني پيڙهين ۾ هميشه جي لاءِ قانون ٿيندو.”

بنارادي گناهن لاءِ قربانيون
(گائڻو 22:15-29)

4 ① خداوند موسيٰ کي ② بني اسرائيل لاءِ هي به فرمايو ته ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو بنارادي ڪو اهڙو ڪم ڪرڻ سان گناهه ڪري وجهي، جن ڪمن ڪرڻ جي مون خداوند منع ڪئي آهي، تنهن لاءِ هي حڪم آهن. ③ جيڪڏهن سردار ڪاهن ڪو اهڙو گناهه ڪري وجهي، جنهن جي ڪري سڄي قوم ڏوهاري ٿئي، ته پوءِ هو پنهنجي ڪيل گناهه جي لاءِ هڪڙو بي عيب وهڙو مون خداوند جي حضور ۾ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور آڻي پيش ڪري. ④ هو انهيءَ وهڙي کي مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ مون خداوند جي آڏو آڻي، پوءِ پنهنجو هٿ انهيءَ جي مٿي تي رکي ۽ انهيءَ کي اتي ذبح ڪري. ⑤ پوءِ اهو سردار ڪاهن انهيءَ وهڙي جي رت مان ڪجهه ڪئي مقدس جاءِ ۾ اچي. ⑥ هو پنهنجي اڳڻ انهيءَ رت ۾ ٻوڙي ۽ مون خداوند جي حضور ۾ مقدس ترين جاءِ واري پردي جي اڳيان ست دفعا اهو رت چٽڪاري. ⑦ پوءِ اتي هو انهيءَ رت

قرباني ڏيڻ جا ڪارڻ

5 ① جيڪڏهن ڪو ماڻهو اهو گناهه ڪري ٿو جو جڏهن شاهدي ڏيڻ وقت کيس قسم ڏنو وڃي، تڏهن جيڪي ٻڌو يا ڏٺو هجائين سو نه ٻڌائي ته انهيءَ جو ڏوهه مٿس پوندو. ② يا جيڪڏهن ڪو ماڻهو اڻ ڄاڻائيءَ ۾ ڪنهن ناپاڪ شيءِ کي ڇهي ناپاڪ ٿي پوي، پوءِ اهو ڪنهن ناپاڪ جهنگلي جانور جو مڙهه هجي، يا ڪنهن ناپاڪ ڍور جو يا وري ڪنهن ناپاڪ سرنڌڙ جيت جو، تڏهن به هو ڏوهاري ٿي چڪو. ③ يا جيڪڏهن ڪو ماڻهو اڻ ڄاڻائيءَ ۾ ڪنهن به قسم جي انساني غلاظت، جنهن سان هو پليت ٿئي ٿو، تنهن کي ڇهي ٿو، پوءِ جڏهن کيس اها ڳالهه معلوم ٿيندي تڏهن هو ڏوهاري ٿيندو. ④ يا جيڪڏهن ڪو ماڻهو بنا سوچڻ سمجهڻ جي نيڪي يا بدئي ڪرڻ لاءِ ڪوبه قسم ڪئي ٿو وجهي، جنهن ڳالهه جي کيس خبر نه ٿي رهي، ته پوءِ جڏهن کيس اها معلوم ٿئي تڏهن هو اهڙيءَ ڳالهه جو ڏوهاري ٿيندو. ⑤ انهن ڳالهين مان ڪنهن به ڳالهه ۾ جڏهن هو ڏوهاري ناهي ته قبول ڪري ته 'فلائي ڳالهه ۾ مون گناهه ڪيو آهي.' ⑥ پوءِ هن جيڪو گناهه ڪيو هجي تنهن جي لاءِ هو مون خداوند جي حضور ۾ پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ گهٽي يا بڪري آڻي پيش ڪري، تڏهن ڪاهن سندس گناهه جو ڪفارو ادا ڪندو.

⑦ پر جيڪڏهن هن کي گهٽيءَ يا بڪريءَ ڏيڻ جي طاقت نه هجي ته هو پنهنجي گناهه جي لاءِ مون خداوند جي حضور ۾ به ڳريا يا به ڪبوٽر آڻي، هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ. ⑧ هو اهي ٻئي ڪاهن وٽ کڻي اچي. ڪاهن پهرئين انهن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ پيش ڪري. هو انهيءَ جي منڍي ڳچيءَ کان مروتِي، پر چني ڌار نه ڪري. ⑨ هو انهيءَ جي رت مان ڪجهه قربان گاهه جي پاسي تي ڇٽڪاري ۽ باقي رت قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏي. ⑩ پوءِ ٻي پڪيءَ کي هو قاعدي موجب ساڙڻ واري قربانيءَ طور پيش ڪري. اهڙيءَ طرح ڪاهن سندس ڪيل گناهه جو ڪفارو ادا ڪندو ته پوءِ هن کي معافي ملندي.

⑪ پر جيڪڏهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ٻن ڳيرن يا ٻن ڪبوٽرن ڏيڻ جي به طاقت نه هجي، ته پوءِ هو پنهنجي ڪيل گناهه لاءِ هڪ ڪلوگرام ميدو، پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور آڻي. هو انهيءَ تي تيل نه وجهي، نڪي مٿس لوبان رکي، ڇاڪاڻ جو اها پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني آهي، نه اناج جي قرباني. ⑫ هو اهو ميدو ڪاهن وٽ کڻي اچي ۽ ڪاهن انهيءَ مان هڪڙي مٺ پري ڪڍي ۽ قربان گاهه تي انهن ٿيڻ جي مٿان رکي ساڙي، جيڪي مون خداوند جي لاءِ

پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو بي عيب بڪر آڻي. ⑭ هو انهيءَ بڪر جي مٿي تي پنهنجو هٿ رکي ۽ قربان گاهه جي اتر پاسي جتي ساڙڻ واري قربانيءَ جا جانور مون خداوند جي آڏو ذبح ڪبا آهن، اتي انهيءَ کي ذبح ڪري. ⑮ ڪاهن انهيءَ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ جي رت مان ڪجهه پنهنجيءَ آڱر سان کڻي، ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه جي سڱن تي لڳائي ۽ باقي رت انهيءَ قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏي. ⑯ هو انهيءَ جي سموري چرٻي سلامتيءَ جي قربانيءَ واري چرٻيءَ وانگر قربان گاهه تي رکي ساڙي. اهڙيءَ طرح ڪاهن انهيءَ اڳواڻ جي گناهه جو ڪفارو ادا ڪندو ته پوءِ هن کي معافي ملندي.

⑰ جيڪڏهن قوم مان ڪو ٻيو ماڻهو بنا ارادي ڪو اهڙو گناهه ڪري ڏوهاري ناهي جنهن جي مون خداوند منع ڪئي آهي، ⑱ پوءِ جڏهن کيس پنهنجو ڪيل گناهه معلوم ٿي وڃي، تڏهن هو پنهنجي قربانيءَ واسطي هڪڙي بي عيب بڪري آڻي پنهنجي ڪيل گناهه جي لاءِ پيش ڪري. ⑲ هو انهيءَ جي مٿي تي پنهنجو هٿ رکي ۽ پوءِ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ واري انهيءَ بڪريءَ کي قربان گاهه جي اتر پاسي جتي ساڙڻ واري قربانيءَ جا جانور ذبح ڪبا آهن، اتي ذبح ڪري. ⑳ ڪاهن انهيءَ جي رت مان ڪجهه پنهنجيءَ آڱر سان کڻي، ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه جي سڱن تي لڳائي ۽ باقي رت انهيءَ قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏي. ㉑ پوءِ هو انهيءَ جي سموري چرٻي، سلامتيءَ جي قربانيءَ واري چرٻيءَ وانگر ڪڍي وٺي. ڪاهن اها قربان گاهه تي رکي ساڙي ته مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ ٿئي. اهڙيءَ طرح ڪاهن هن جو ڪفارو ادا ڪندو ته پوءِ هن کي معافي ملندي.

⑳ جيڪڏهن هو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ رڍ پيش ڪري ته اها به بي عيب هجي. ㉓ هو انهيءَ جي مٿي تي پنهنجو هٿ رکي ۽ پوءِ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ واري انهيءَ رڍ کي قربان گاهه جي اتر پاسي جتي ساڙڻ واري قربانيءَ جا جانور ذبح ڪبا آهن، اتي ذبح ڪري. ㉔ ڪاهن انهيءَ جي رت مان ڪجهه پنهنجي آڱر سان کڻي ساڙڻ واري قربانيءَ جي قربان گاهه جي سڱن تي لڳائي ۽ باقي رت انهيءَ قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏي. ㉕ هو انهيءَ جي سموري چرٻي، سلامتيءَ جي قربانيءَ واري گهٽي جي چرٻيءَ وانگر ڪڍي وٺي. ڪاهن انهيءَ کي قربان گاهه تي انهن ٿيڻ جي مٿان رکي ساڙي، جيڪي مون خداوند جي لاءِ ساڙيون آهن. اهڙيءَ طرح ڪاهن هن جي گناهه جو ڪفارو ادا ڪندو ته پوءِ هن کي معافي ملندي.

*قربانين جي مٿان رکي ساڙي: ڏسو لاو 5:3 تي ڏنل پيرائي ۾.

†قربانين جي مٿان رکي ساڙي: ڏسو لاو 5:3 جي پيرائي ۾.

قربانيءَ لاءِ ڏن مان ايتري قيمت جو هڪڙو بي عيب گهڻو مون خداوند جي حضور ۾ آڻي ڪاهن وٽ پيش ڪري، جيتري قيمت جو مقرر ڪرڻ گهرجي. 7 اهڙيءَ طرح ڪاهن سندس واسطي مون خداوند جي حضور ۾ ڪفارو ادا ڪري، ته پوءِ جنهن ڪم جي ڪرڻ ڪري هو ڏوهاري ٿيو هوندو تنهن جي هنن کي معافي ملندي.

ساڙڻ واري قربانيءَ بابت قاعدو

8 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 9 ”تون هارون ۽ سندس پٽن کي حڪم ڪري چئ ته ساڙڻ واري قربانيءَ جو قاعدو هن ريت آهي، ته ساڙڻ واري قرباني ساري رات ويندي صبح تائين قربان گاهه تي آتشدان جي مٿان رکي رهي ۽ قربان گاهه تي باهه ٻرندي رهي. 10 تڏهن ڪاهن پنهنجي سڻيءَ واري پوشاڪ پائي ۽ سڻيءَ جي سڻن بت تي ڍڪي ۽ ساڙڻ واري قرباني جيڪا سڙي رک ٿي ويئي هجي، سا رک کڻي هو قربان گاهه جي هڪڙي پاسي رکي ڇڏي. 11 پوءِ هو پنهنجي اها خاص پوشاڪ لاهي ٻي پائي ۽ اتان اها رک کڻي خيمي گاهه کان ٻاهر ڪنهن پاڪ جاءِ تي وڃي رکي. 12 قربان گاهه تي باهه ٻرندي رهي ۽ اها ڪڏهن به نه وسامي. هر روز صبح جو ڪاهن انهيءَ تي ڪاٺيون ٻاري، مٿس ساڙڻ واري قرباني ٺاهي رکي ۽ سلامتيءَ جي قربانين جي چرٻي به ساڙي. 13 قربان گاهه تي باهه هميشه ٻرندي رهي ۽ اها ڪڏهن به نه وسامي.

اناج جي قرباني

14 اناج جي قربانيءَ جو قاعدو هن ريت آهي ته هارون جي پٽن مان ڪو ڪاهن اها قربان گاهه جي سامهون مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪري. 15 هو انهيءَ اناج جي قربانيءَ واري تيل گڏيل ميدي مان، قربانيءَ تي رکيل سموري لوبان سميت مٺ پري ڪڍي ۽ اها قربان گاهه تي رکي مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ جي لاءِ ساڙي. ائين ڪرڻ سان هن ڄڻ ته سڄي قرباني ساڙي ڇڏي. 16 جيڪي انهيءَ مان باقي بچي سو هارون ۽ سندس پٽ خمير ملائڻ کان سواءِ مخصوص جاءِ تي يعني مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳن ۾ ئي پچائي کائين. 17 انهيءَ ۾ خمير گڏي نه پچايو وڃي. مون پنهنجين ساڙيون ويندڙ قربانين مان بچائي اهو سندن حصي طور کين ڏنو آهي ۽ اهو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ ۽ قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ وانگر مون خدا لاءِ ئي مخصوص آهي. 18 هارون جي اولاد مان رڳو مرد ماڻهو اهو کائين. اوهان جي سڀني پيڙهين ۾، مون خداوند جي لاءِ ساڙيون ويندڙ قربانين ۾ اهو هنن جو هميشه جي لاءِ حق آهي. جيڪو انهن قربانين کي چهي سو ضرور مخصوص ٿيل هجي.“

ساڙيون آهن. ائين ڪرڻ سان هن ڄڻ ته سڄي قرباني ساڙي ڇڏي. 13 اهڙيءَ طرح انهن ڳالهين مان جنهن ڳالهه ۾ هن گناهه ڪيو هجي، تنهن لاءِ ڪاهن سندس خاطر ڪفارو ادا ڪري ته پوءِ هن کي معافي ملندي. باقي جيڪي ڪجهه بچي سو اناج جي قربانيءَ وانگر ڪاهن جو ٿيندو.

قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيون

14 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 15 ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو مون خداوند کي ڏيڻ وارين مخصوص شين ڏيڻ کان بناارادي انحرافي ڪري قصور ڪري وجهي، ته هو پنهنجي انهيءَ قصور لاءِ، ڏن مان هڪڙو بي عيب گهڻو مون خداوند جي حضور ۾ آڻي، جنهن جي قيمت *عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق چانديءَ جا اوترا سڪا هجي جيترا مقرر ڪرڻ گهرجن. اها قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني آهي. 16 انهيءَ مخصوص شيءِ نه ڏيڻ جو جيڪو قصور ڪيو هجائين تنهن جو عيوض پري ڏئي. انهيءَ ۾ پنجون حصو ٻيو وڏائي اهو سڀ ڪاهن کي ڏئي. ڪاهن قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ وارو اهو گهڻو هن لاءِ ڪفارو ڪري ته پوءِ هن کي معافي ملندي. 17 جيڪڏهن ڪو ماڻهو قصور ڪري ڪو اهڙو ڪم ڪري وجهي جنهن لاءِ مون خداوند منع ڪئي آهي، پوءِ جيتوڻيڪ انهيءَ جي خبر نه به هجي ته به هو ڏوهاري آهي ۽ گناهه جو بار مٿس پوندو. 18 تنهنڪري هو هڪڙو بي عيب گهڻو، اوتري ئي قيمت جو جيتري مقرر ڪرڻ گهرجي، قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ طور ڪاهن وٽ آڻي. ڪاهن سندس بناارادي ڪيل قصور لاءِ سندس واسطي ڪفارو ڪري ته پوءِ هن کي معافي ملندي. 19 اها قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني آهي، ڇاڻ جو هو مون خداوند جو ڏوهاري آهي.“

6 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 2 ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو گناهه ڪري مون خداوند جي انحرافي ڪري، جو ڪنهن امانت يا ڌيٽي لپيءَ ۾ پنهنجي پاڙيسريءَ سان بي ايماني ڪري، يا سندس ڪا شيءِ ڦري يا اهڙيءَ طرح پاڙيسريءَ سان ڪا ٺڳي ڪري، 3 يا سندس ڪا گم ٿيل شيءِ لهي ۽ پوءِ نه مڃي ۽ ڪوڙو قسم به ڪئي، ته پوءِ هو انهن سڀني مان ڪنهن هڪڙيءَ ڳالهه ڪرڻ جي ڪري به گنهگار ٿيندو. 4 تنهنڪري جڏهن هو گناهه ڪري ڏوهاري ٿيو آهي، ته پوءِ جيڪي ڦريو اٿائين، يا جيڪي ٺڳيءَ سان ورتو اٿائين، يا جيڪا امانت وٽس رکيل آهي يا جيڪا گم ٿيل شيءِ لڌي اٿائين، 5 يا جنهن شيءِ بابت ڪوڙو قسم کنيو اٿائين سا ذري پرزي موتائي ڏئي. انهيءَ سان گڏ جنهن وقت هو ڏوهاري ٺهرايو وڃي تنهن وقت انهيءَ شيءِ جي مالڪ کي سندس شيءِ جو پنجون حصو وڌيڪ ادا ڪري. 6 ان کان علاوه هو پنهنجي قصور جي تلافيءَ واسطي

*عبادت گاهه جي سڪي جي تور: اٽڪل ٻارهن گرام.

يعني دنب ۽ اها چرپي جنهن سان آندا ۽ اوجھري ڍڪيل هوندا آهن،
 ④ ٻئي بڪيون ۽ انهن جي مٿان واري چرپي جيڪا ڪمر جي ٻنهي پاسن تي ٿئي ٿي ۽ جيري جي مٿان جيڪو پردو آهي سو بڪين سميت ڪڍي وٺي. ⑤ ڪاهن انهن کي قربان گاهه تي رکي مون خداوند جي حضور ۾ ساڙي. اهڙيءَ طرح قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني پيش ڪئي وڃي. ⑥ ڪاهن جي گهرائڻ جا رڳو مرد پلي انهيءَ مان کائين. پر اها مخصوص جاءِ تي ئي کائجي، چوٽه اها خاص قرباني مون لاءِ ئي مخصوص آهي.

⑦ پاڪ ٿيڻ واسطي ۽ قصور جي تلافيءَ واسطي قربانين جو قاعدو هڪڙو ئي آهي، جو هي آهي ته جيڪو ڪاهن انهيءَ قربانيءَ سان ڪفارو ادا ڪري ٿو تنهن کي ئي انهيءَ جو گوشت ملي. ⑧ جيڪو ڪاهن ڪنهن ماڻهوءَ جي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪري ٿو، قرباني ڪرڻ کان پوءِ انهيءَ جي ڪل ڪاهن جي ٿيندي. ⑨ سپڪا اناج جي قرباني، جا تنور ۾ پڪل هوندي، يا تئي تي پڪل هوندي يا وري تئيءَ ۾ تريل هوندي، سا انهيءَ ڪاهن جي ٿيندي جيڪو اها قرباني پيش ڪندو. ⑩ ٻي سپڪا اناج جي قرباني جيڪا پڪل ناهي پوءِ اها تيل سان گڏيل هجي توڙي خشڪ، سا هارون جي ساري اولاد جي ٿيندي ۽ سڀني کي هڪ جيترو حصو ملندو.

سلامتيءَ جي قرباني

⑪ ”جڏهن ڪو ماڻهو مون خداوند جي حضور ۾ سلامتيءَ جي قرباني پيش ڪري ته انهيءَ جو قاعدو هن ريت آهي. ⑫ جيڪڏهن هو اها قرباني شڪرگذاريءَ جي لاءِ پيش ڪري ته جانور ذبح ڪرڻ سان گڏ ميدي جون تيل ۾ گوهيل بي خميري مانيون، تيل مڪيل بي خميري تڪيون ۽ تيل ۾ گوهي پچايل ڍوڍا پيش ڪري. ⑬ انهيءَ سلامتيءَ جي قربانيءَ سان گڏ هو خميري مانيءَ جا ڍوڍا به پيش ڪري. ⑭ اهو ماڻهو هر ڪنهن منجهان هڪڙي هڪڙي ماني کڻي هڪ خاص قربانيءَ طور مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪري، اها انهيءَ ڪاهن جي ٿيندي جيڪو سلامتيءَ جي قربانيءَ جو رت قربان گاهه تي چٽڪاريندو. ⑮ شڪرگذاريءَ جي لاءِ ڪيل سلامتيءَ جي قربانيءَ جو گوشت انهيءَ ڏينهن تي کاڌو وڃي، جنهن ڏينهن اها قرباني پيش ڪئي وڃي. انهيءَ مان ڪجهه به صبح تائين نه بچايو وڃي.

⑯ جيڪڏهن ڪو ماڻهو سلامتيءَ جي قربانيءَ جو جانور ڪنهن باسيل توڙي خوشيءَ جي قربانيءَ طور ذبح ڪري، ته انهيءَ جو گوشت به قرباني ڪرڻ واري ڏينهن کاڌو وڃي، پر جي انهيءَ مان ڪجهه بچي پوي ته اهو ٻئي ڏينهن کائي ڇڏجي. ⑰ ليڪن قربانيءَ جي گوشت مان جيڪي ٽئين ڏينهن تائين بچي، سو ساڙيو وڃي. ⑱ جيڪڏهن انهيءَ گوشت مان ٽئين ڏينهن تائين ڪجهه کائبو ته اها قرباني قبول نه پوندي، نڪي انهيءَ جو اجورو قرباني ڏيڻ واري

⑲ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⑳ ”جنهن ڏينهن هارون جي اولاد مان ڪنهن کي ڪاهن ٿيڻ لاءِ مسح ڪري مخصوص ڪيو وڃي تنهن ڏينهن اهو مون خداوند جي حضور ۾ باقاعدي اناج جي قربانيءَ طور هڪ ڪلوگرام ميدو آڻي، جنهن مان اڌ صبح جو ۽ اڌ شام جو هن ريت پيش ڪيو وڃي. ㉑ اهو ميدو تيل ۾ گوهي تئي تي پچائجي. جڏهن پچي وڃي تڏهن اهو اندر آندو وڃي ۽ انهيءَ جا پورا پورا ڪري اناج جي قربانيءَ طور مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ جي لاءِ پيش ڪيو وڃي. ㉒ هارون جي اولاد مان جيڪو سندس جاءِ تي سردار ڪاهن هجي سو ئي اها آڻي پيش ڪري. اهو هميشه جي لاءِ قانون آهي ته اها سموري قرباني مون خداوند جي لاءِ ساڙي ڇڏجي. ㉓ ڪاهن جيڪا به اناج جي قرباني آهي سا سموري ساڙي وڃي، اها کائڻ ۾ بلڪل نه اچي.“

پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني

⑳ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ㉑ ”هارون ۽ سندس پٽن کي چئڻ ته پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ جو قاعدو هن ريت آهي ته قربان گاهه جي اتر پاسي، جنهن جاءِ تي ساڙڻ واري قربانيءَ جو جانور ذبح ڪيو ويندو آهي، انهيءَ ئي جاءِ تي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ جو جانور به مون خداوند جي حضور ۾ ذبح ڪيو وڃي، چوٽه اها خاص قرباني مون لاءِ مخصوص آهي. ㉒ جيڪو ڪاهن اها قرباني پيش ڪري ٿو سو اها مخصوص جاءِ تي يعني مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ ۾ ئي کائي. ㉓ جيڪو به ماڻهو انهيءَ جانور جي گوشت کي چهي يا جا به شيءِ ان تي استعمال ٿئي سا ضرور مخصوص تيل هجي. جيڪڏهن ڪنهن ڪپڙي تي انهيءَ جي رت جا ڇنڊا پئجي وڃن ته اهو پاڪ جاءِ تي وڃي ڌوئجي. ㉔ جيڪڏهن اهو گوشت ڪنهن نڪر جي ٿانوَ ۾ رڌو وڃي ته اهو ٿانوَ پچي ڇڏجي. پر جيڪڏهن ڪنهن پتل جي ٿانوَ ۾ رڌو وڃي ته انهيءَ ٿانوَ کي ملي پاڻيءَ سان آڳهاري صاف ڪجي. ㉕ ڪاهن جي گهرائڻ جا رڳو مرد انهيءَ مان کائي سگهن ٿا، چوٽه اها خاص قرباني مون خدا لاءِ ئي مخصوص آهي. ㉖ پر جنهن پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ جو رت مقدس جاءِ ۾ ڪفاري ادا ڪرڻ لاءِ آندو وڃي، تنهن جو گوشت بلڪل نه کاڌو وڃي، بلڪ اهو ساڙيو وڃي.“

قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني

7 ① ”قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني، جيڪا مون خدا لاءِ ئي مخصوص آهي تنهن جو قاعدو هن ريت آهي. ② قربان گاهه جي اتر پاسي جنهن جاءِ تي ساڙڻ واري قربانيءَ جو جانور ذبح ڪيو ويندو آهي، انهيءَ ئي جاءِ تي قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ جو جانور ذبح ڪيو وڃي ۽ انهيءَ جو رت قربان گاهه تي چئني طرفن کان چٽڪاريو وڃي. ③ ڪاهن انهيءَ جي سموري چرپي پيش ڪري،

هتن تي بلند ڪري قربانيءَ طور ۽ ران خاص نذراني طور هارون ڪاهن ۽ سندس پتن کي ڏنا آهن. اهو هميشه جي لاءِ بني اسرائيل تي هنن جو حق رهندو.

³⁵ اهو آهي خداوند جي لاءِ ساڙيون ويندڙ قربانين مان هارون ۽ سندس پتن جو حصو، جيڪو انهيءَ ڏينهن مقرر ڪيو ويو هو جنهن ڏينهن کين ڪهانت جي عهدي تي خداوند جي خدمت ڪرڻ لاءِ وقف ڪيو ويو هو. ³⁶ انهيءَ ڏينهن خداوند کين مسح ڪرائي مخصوص ڪيو ۽ هنن بابت اهو حڪم ڏنائين ته ”بني اسرائيل کان اهو حصو کين ملندو رهي. اهو هميشه جي لاءِ سندن سڀني پيڙهين تائين هنن جو حق رهندو.“

³⁷ سو ساڙڻ واري قرباني، اناج جي قرباني، پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني، قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني، مخصوصيت جي قرباني ۽ سلامتيءَ جي قربانيءَ جا قاعدا اهي آهن. ³⁸ انهن بابت خداوند موسيٰ کي سينا جبل تي انهيءَ ڏينهن حڪم ڏنو هو جنهن ڏينهن موسيٰ سينا جي بيابان ۾ بني اسرائيل کي چيو هو ته هو خداوند جي لاءِ پنهنجيون قربانيون پيش ڪن.

هارون ۽ سندس پتن جي ڪاهن طور مخصوصيت (خروج 1:29-37)

8 ¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”تون هارون ۽ سندس پتن کي پاڻ سان وٺي، سندن ڪهانت واري خاص پوشاڪ، مسح ڪرڻ جو تيل، پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ وهڙو، ٻه گهٽا ۽ ٻي خميري مانين جي ٽوڪري کڻي، ³ سڄيءَ قوم کي مون خدا سان ملاقات واري خميري جي آڏو آڻي گڏ ڪر.“ ⁴ سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند حڪم ڏنو هوس. جڏهن سڄي قوم خدا سان ملاقات واري خميري جي آڏو اچي گڏ ٿي، ⁵ تڏهن موسيٰ انهن کي چيو ته ”هيٺن آءُ اهو ڪم ڪريان ٿو، جنهن بابت خداوند حڪم ڏنو آهي.“

⁶ پوءِ موسيٰ هارون ۽ سندس پتن کي اڳتي اڳڻ ۾ آندو ۽ کين وهنجاريائين. ⁷ پوءِ هن هارون کي پهرائڻ پٽو ٻڌو ۽ جبو ڍڪيائينس. انهيءَ جي مٿان مذهبي فراڪ وڌائينس ۽ ڪاريگريءَ سان اٿيل مذهبي فراڪ وارو ڪمر بند به چيلهم سان ٻڌي قابو ڪيائينس. ⁸ کيس سينابند پارائي، انهيءَ ۾ اُوريم ۽ ٿميم به وڌائين. ⁹ سندس مٿي تي پڳ رکيائين ۽ پڳ جي مٿان اڳئين پاسي ڪهانت جي مخصوصيت واري سوني تختي رکيائين. سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

کي ملندو، چوٽه اهو گوشت حرام آهي ۽ جيڪو انهيءَ مان کائيندو تنهن جو گناهه انهيءَ جي مٿان پوندو.

¹⁹ جيڪو گوشت ڪنهن ناپاڪ شيءِ کي لڳي سو هرگز نه کائجي، بلڪ اهو ساڙي ڇڏجي. باقي جيڪو پيو گوشت آهي سو هر ڪو ماڻهو پاڪائيءَ سان پلي کائي. ²⁰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو مون خداوند جي لاءِ پيش ڪيل سلامتيءَ جي قربانيءَ جو گوشت ناپاڪيءَ جي حالت ۾ کائيندو ته انهيءَ کي منهنجيءَ قوم مان خارج ڪيو ويندو. ²¹ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ناپاڪ شيءِ کي چهي، پوءِ اها ناپاڪ شيءِ انسان جي هجي يا جانور جي يا ٻي ڪا ناپاڪ مڪروهه شيءِ هجي، ته انهيءَ حالت ۾ جي هو مون خداوند جي لاءِ پيش ڪيل سلامتيءَ جي قربانيءَ جو گوشت کائيندو ته انهيءَ کي منهنجيءَ قوم مان خارج ڪيو ويندو.“

چرٻي ۽ رت کائڻ جي منع

²² خداوند موسيٰ کي ²³ بني اسرائيل لاءِ هي حڪم ڏنو ته ”اوھين وهڙي، رڍن يا پڪرين جي چرٻي نه کائجو. ²⁴ جيڪو جانور پاڻيھي مري وڃي يا جنهن کي جهنگلي جانورن ڦاڙيو هجي ته انهيءَ جي چرٻي ڪنهن ٻئي ڪم ۾ پلي آڻجو پر کائجو اصل نه. ²⁵ جيڪو به ماڻهو ڪنهن اهڙي جانور جي چرٻي کائيندو، جو مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ طور پيش ڪيو ويو هجي، تنهن کي منهنجيءَ قوم مان خارج ڪيو ويندو. ²⁶ ان کان سواءِ اوھين جتي به رهو تتي ڪنهن به قسم جو رت نه کائجو پيئجو، پوءِ اهو پڪيءَ جو هجي توڙي جانور جو. ²⁷ بلڪ جيڪو ماڻهو ڪنهن به قسم جو رت کائيندو پيئندو ته انهيءَ کي منهنجيءَ قوم مان خارج ڪيو ويندو.“

ڪاهن جو حصو

²⁸ خداوند موسيٰ کي ²⁹ بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”جيڪو ماڻهو پنهنجي سلامتيءَ جي قرباني پيش ڪري، ته اهو پنهنجي قربانيءَ مان مون خداوند جي لاءِ خاص حصو آڻي. ³⁰ اهو هو پاڻ پنهنجن هتن سان مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ طور آڻي. هو چرٻي سڀني سميت کڻي اچي ته سڀني هتن تي بلند ڪري نذراني طور مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪري. ³¹ ڪاهن اها چرٻي قربان گاهه تي رکي ساڙي. پر سڀني هارون ۽ سندس پتن جو ٿيندو. ³² ساڄي ران، خاص نذراني طور انهيءَ ڪاهن کي ڏني وڃي، ³³ جيڪو سلامتيءَ جي قربانيءَ جو رت ۽ چرٻي پيش ڪري. ³⁴ ڇالاءِ جو مون بني اسرائيل جي سلامتيءَ جي قربانين مان سڀني

* ڪهانت واري خاص پوشاڪ: انهيءَ پوشاڪ جي بيان لاءِ ڏسو خروج باب 28.

اُوريم ۽ ٿميم: هي پٿر جهڙيون ٻه ننڍڙيون شيون هيون، جن کي ڪاهن خدا جي مرضي معلوم ڪرڻ لاءِ استعمال ڪندو هو. وڌيڪ تفصيل لاءِ ”خاص لفظن جي سمجھائي“ ڏسو.

مٿان رکيائين. ²⁷ تڏهن هن اهي سڀ شيون هارون ۽ سندس پٽن جي هٿن تي رکيون ۽ کانئن هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ طور اهي خداوند جي حضور ۾ پيش ڪرايون. ²⁸ پوءِ موسيٰ اهي سڀ شيون هنن جي هٿن مان وٺي قربان گاهه تي ساڙڻ واري قربانيءَ جي مٿان رکي ساڙيون. اها خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ واري مخصوصيت جي قرباني هئي، جا ساڙبي اهي. ²⁹ پوءِ موسيٰ گهٽي جو سينو کڻي هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ طور خداوند جي حضور ۾ پيش ڪيو. مخصوصيت واري گهٽي مان اهو ئي موسيٰ جو حصو هو. سو جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو تيئن ڪيائين.

³⁰ ان بعد موسيٰ مسح ڪرڻ جي تيل مان ۽ قربان گاهه تي پيل رت مان ڪجهه کڻي هارون ۽ سندس پٽن تي ۽ انهن جي خاص پوشاڪن تي چٽڪاريو. اهڙيءَ طرح هن هارون ۽ سندس پٽن ۽ انهن جي خاص پوشاڪن کي مخصوص ڪيو.

³¹ تڏهن موسيٰ هارون ۽ سندس پٽن کي چيو ته ”تون ۽ تنهنجا پٽ هي گوشت خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ ۾ رڌيو. پوءِ اهو مخصوصيت واري قربانيءَ جي توڪريءَ ۾ پيل مانين سان گڏ اتي ئي ويهي کائو، جيئن مون خداوند جو حڪم ٻڌايو آهي ته هارون ۽ سندس پٽ اهو کائين.“ ³² انهيءَ گوشت ۽ مانين مان جيڪي بچي سو اوهين ساڙي ڇڏيو. ³³⁻³⁴ جيئن اڄ ڪيو ويو آهي تيئن ئي خداوند حڪم ڏنو هو ته اوهان جي ڪفارِي ڏيڻ لاءِ ڪيو وڃي. جيستائين اوهان جي مخصوصيت جا ست ڏينهن پورا نه ٿين تيستائين اوهين خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ کان ٻاهر نه وڃجو. ستن ڏينهن ۾ هو اوهان کي مخصوص ڪري ڇڏيندو. ³⁵ اوهين ستن ڏينهن ۽ ستن راتين تائين خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ ۾ ويٺي خداوند جي حڪم جي تعميل ڪندا رهجو، نه ته اوهين مري ويندا. خداوند مون کي اهڙو ئي حڪم ڏنو آهي.“ ³⁶ سو هارون ۽ سندس پٽن سڀيئي ڪم خداوند جي حڪمن موجب ڪيا جيڪي هن موسيٰ جي معرفت ڏنا هئا.

ڪاهن جو خدمت جو ڪم شروع ڪرڻ

9 ¹ مخصوصيت جي ستن ڏينهن بعد ائين ڏينهن تي موسيٰ هارون، سندس پٽن ۽ بني اسرائيل جي اڳواڻن کي پاڻ وٽ سڏايو. ² هن هارون کي چيو ته ”تون پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو بي عيب گاوو ۽ پنهنجي ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هڪڙو بي عيب گهٽو وٺ ۽ اهي خداوند جي حضور ۾ اتي پيش ڪر. ³ بني اسرائيل کي به چئڻ ته هو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو بکر ۽ ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هڪڙو گاوو ۽ هڪڙو گهٽو آئين. اهي ٻئي بي عيب ۽ يڪسالا هجن.“ ⁴ هو سلامتيءَ جي قربانيءَ لاءِ هڪڙو ڏاند ۽ هڪڙو گهٽو خداوند جي حضور ۾ قربان ڪرڻ لاءِ آئين. انهيءَ سان گڏ هو اناج جي قربانيءَ وارو تيل ۾ گوهيل ميدو به آئين، ڇاڪاڻ جو اڄ خداوند اوهان جي اڳيان ظاهر ٿيندو.“

¹⁰ پوءِ موسيٰ مسح ڪرڻ جو تيل کڻي مقدس خيمي ۽ انهيءَ جي اندر جيڪي ڪجهه هو تنهن کي مسح ڪري مخصوص ڪيو. ¹¹ انهيءَ تيل مان ڪجهه کڻي هن ست دفعا اڳڻ ۾ قربان گاهه تي چٽڪاريو. اهڙيءَ طرح هن قربان گاهه ۽ انهيءَ جي سڀني ٿانون، حوض ۽ انهيءَ جي گهوڙيءَ کي مسح ڪيو ته جيئن مخصوص ٿين. ¹² هن مسح ڪرڻ جي تيل مان ڪجهه هارون جي مٿي تي پٽيو ۽ کيس مسح ڪيائين ته جيئن هو مخصوص ٿئي. ¹³ پوءِ موسيٰ هارون جي پٽن کي اڳتي آندو ۽ هنن کي پهرائڻ پارائي پٽا ٻڌائين ۽ کين تويون پارايائين. موسيٰ هي سڀ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

¹⁴ ان کان پوءِ هن پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ وارو وهڙو آندو. هارون ۽ سندس پٽن پنهنجا هٿ انهيءَ جي مٿي تي رکيا. ¹⁵ تڏهن موسيٰ انهيءَ کي ذبح ڪيو ۽ انهيءَ جو رت کڻي پنهنجيءَ اڳڻ سان قربان گاهه جي چئني سڱن تي لڳائي قربان گاهه کي پاڪ ڪيائين. باقي رت هن قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏيو. اهڙيءَ طرح هن انهيءَ جو ڪفارو ڏنو ته جيئن اها مخصوص ٿئي. ¹⁶ موسيٰ آندڻ ۽ اوجھريءَ جي مٿان واري سموري چرٻي، جيري جو پردو، ٻئي بڪيون ۽ انهن جي چرٻي ڪڍي انهن کي قربان گاهه تي ساڙيو. ¹⁷ پر هن باقي وهڙي کي سندس گل، گوشت ۽ اوجھه سميت خيمي گاهه کان ٻاهر کڻي وڃي ساڙي ڇڏيو، جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو.

¹⁸ پوءِ موسيٰ ساڙڻ واري قربانيءَ جو گهٽو اڳتي آندو ۽ هارون ۽ سندس پٽن انهيءَ جي مٿي تي پنهنجا هٿ رکيا. ¹⁹ تڏهن موسيٰ انهيءَ کي ذبح ڪيو ۽ انهيءَ جو رت قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاريائين. ²⁰⁻²¹ پوءِ هن گهٽي کي وڍي چند ٽڪر ڪري، انهيءَ جي آندڻ، اوجھري ۽ پاڻ کي پاڻيءَ سان ڌوئو. پوءِ منڍيءَ ۽ چرٻيءَ سميت سموري گهٽي کي قربان گاهه تي رکي ساڙيائين. اها خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ جي ساڙڻ واري قرباني هئي جيڪا ساڙبي آهي. موسيٰ هي سڀ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو هو. ²² ان کان پوءِ موسيٰ پيو گهٽو، جيڪو ڪاهن جي مخصوصيت

جو گهٽو هو، سو اڳتي آندو. هارون ۽ سندس پٽن انهيءَ گهٽي جي مٿي تي پنهنجا هٿ رکيا. ²³ تڏهن موسيٰ انهيءَ کي ذبح ڪيو ۽ انهيءَ جو ڪجهه رت کڻي، هارون جي ساڄي ڪن جي پاڙيءَ تي، سندس ساڄي هٿ جي اڳوڻي تي ۽ ساڄي پير جي اڳوڻي تي لڳايو. ²⁴ پوءِ هن هارون جي پٽن کي اڳتي آندو ۽ ڪجهه رت کڻي انهن جي ساڄي ڪن جي پاڙيءَ تي، سندن ساڄي هٿ جي اڳوڻي تي ۽ ساڄي پير جي اڳوڻي تي لڳايو. باقي رت موسيٰ قربان گاهه تي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏيو. ²⁵ ان بعد هن ساڄي ران ۽ چرٻي يعني دنب، آندڻ اوجھريءَ جي مٿان واري سموري چرٻي، جيري جو پردو، ٻئي بڪيون ۽ انهن جي چرٻي کڻي. ²⁶ هن بي خميري مانين واري توڪريءَ مان، جيڪي خداوند جي لاءِ وقف ٿيل هيون، هڪڙي ماني، هڪڙو تيل ۾ گوهيل ڍوڍو ۽ هڪڙي ٽڪي ڪڍي ۽ اهي چرٻيءَ ۽ ساڄي ران جي

کٽي کين دعا ڪئي ۽ قربان گاهه تان هيٺ لهي آيو. ²³ پوءِ موسيٰ ۽ هارون خدا سان ملاقات واري خيمي اندر ويا ۽ جڏهن ٻاهر نڪري آيا ته ماڻهن کي دعا ڪيائون. تڏهن خداوند جو جلوه سڀني ماڻهن کي ڏسڻ ۾ آيو. ²⁴ ڏسندي ئي ڏسندي خداوند جي حضور مان باهه نڪتي ۽ قربان گاهه تي جيڪا ساڙڻ واري قرباني ۽ چرپي رکي هئي تنهن کي ساڙي چٽ ڪري ڇڏيائين. جڏهن سڀني ماڻهن اهو حال ڏٺو تڏهن حيرت وچان رڙيون ڪندي سجدي ۾ ڪري پيا.

غير شرعي باهه جي سزا

10 ¹ پوءِ هارون جي پٽن مان ندب ۽ ابيهو پنهنجو پنهنجو لويان دان کڻي انهيءَ تي ٿاندا رکيا، انهن جي مٿان لويان وڌائون ۽ خداوند جي حضور ۾ اهڙي غير شرعي باهه پيش ڪيائون، جنهن جو هن حڪم ڪونه ڏنو هون. ² تڏهن اوچتو ئي خداوند جي حضور مان باهه نڪتي ۽ اهي ٻئي اتي خداوند جي سامهون سڙي مري ويا. ³ تنهن تي موسيٰ هارون کي چيو ته ”اها ئي ڳالهه آهي جا خداوند فرمائي هئي ته

’جيڪي منهنجي ويجهو اچن،

سي منهنجي پاڪيزگيءَ جو احترام ڪن،

بيشڪ سڀني ماڻهن جي نظر ۾ آءُ ئي عظمت وارو هوندس.“

تڏهن هارون خاموش رهيو.

⁴ پوءِ موسيٰ پنهنجي ۽ هارون جي چاچي عزي ايل جي پٽن ميشائيل ۽ اليصافن کي سڏي چيو ته ”اوهين ويجهو اچو ۽ پنهنجي سوت جي پٽن جي لاشن کي مقدس جاءِ مان ڪڍي خيمي گاهه کان ٻاهر کڻي وڃو.“ ⁵ سو هو ويجهو آيا ۽ انهن جي لاشن کي پنهنجن ڪپڙن ۾ کڻي، موسيٰ جي حڪم موجب خيمي گاهه کان ٻاهر ڪڍي ويا. ⁶ پوءِ موسيٰ هارون ۽ سندس پٽن اليعزر ۽ اتمر کي چيو ته ”اوهين پنهنجي مٿي جا وار نه چورجو، نڪي خاص پوشاڪ ڦاڙجو، متان اوهين مري وڃو ۽ متان پوريءَ قوم تي خداوند جو غضب نازل ٿئي. پر بني اسرائيل مان اوهان جا ٻيا ماڻهو ڀلي انهن جي لاءِ سوڳ ملهائين جن کي خداوند ساڙيو آهي. ⁷ مگر اوهين خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ کان ٻاهر نه وڃو، متان اوهين مري وڃو، ڇاڪاڻ ته خداوند جو مسح ڪرڻ وارو تيل اوهان تي لڳل آهي.“ سو هنن موسيٰ جي چوڻ موجب عمل ڪيو.

ڪاهنن لاءِ قاعدا قانون

⁸ خداوند هارون کي فرمايو ته ⁹ ”تون ۽ تنهنجا پٽ مٿي يا ڪا ٻي نشي واري شيءِ پي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل نه ٿجو، نه ته اوهين مري ويندا. اوهان جي سڀني پيڙهين ۾ هميشه جي لاءِ اهو هڪڙو قانون هوندو. ¹⁰ ان جو سبب هي آهي ته اوهين مون

⁵ سو اهي موسيٰ جي حڪم موجب، سڀ ڪجهه ساڻ ڪري خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳيان آيا ۽ ساري قوم ويجهو اچي خداوند جي حضور ۾ بيٺي. ⁶ تڏهن موسيٰ چين ته ”هي آهي اهو ڪم جنهن جي ڪرڻ جو خداوند اوهان کي حڪم ڏنو آهي، انهيءَ لاءِ ته سندس جلوه اوهان تي ظاهر ٿئي.“ ⁷ پوءِ موسيٰ هارون کي چيو ته ”تون قربان گاهه جي ويجهو وڃ ۽ پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني ۽ ساڙڻ واري قرباني ڪر ۽ پنهنجي لاءِ ڪفارو ادا ڪر. پوءِ تون امت واسطي به قربانيون پيش ڪر ۽ انهيءَ لاءِ ڪفارو ادا ڪر، جيئن خداوند حڪم ڏنو آهي.“

⁸ سو هارون قربان گاهه وٽ ويو ۽ پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ وارو گابو ذبح ڪيائين. ⁹ هارون جي پٽن انهيءَ جو رت وٽس اُٿي پيش ڪيو ۽ هن پنهنجي اڳڻ انهيءَ رت ۾ ٻوڙي قربان گاهه جي سڱن تي لڳايو ۽ باقي رت قربان گاهه جي پاڙ ۾ هاري ڇڏيائين. ¹⁰ انهيءَ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ مان هن چرپي، بڪيون ۽ جيري جو پردو ڪڍي قربان گاهه تي رکي ساڙيا، جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو. ¹¹ باقي گوشت ۽ گل هن خيمي گاهه کان ٻاهر ساڙي ڇڏيا. ¹² پوءِ هارون ساڙڻ واري قربانيءَ جو گهٽو ذبح ڪيو ۽ سندس پٽن انهيءَ جو رت وٽس اُٿي پيش ڪيو. هن اهو قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاري ڇڏيو. ¹³ پوءِ هنن ساڙڻ واري قربانيءَ جي گهٽي جا ٽڪر ان جي منڍيءَ سميت هارون کي ڏنا، جيڪي هن قربان گاهه تي رکي ساڙيا. ¹⁴ هن آندا، اوجھري ۽ پاوا ڏوٽا ۽ انهن کي به قربان گاهه تي پوري قربانيءَ جي مٿان رکي ساڙيائين.

¹⁵ پوءِ هارون قوم جون قربانيون پيش ڪيون. انهيءَ لاءِ هن اهو بڪر جيڪو قوم جي پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني لاءِ آندو ويو هو سو اُٿي ذبح ڪيو. هن اهو پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ وانگر پيش ڪيو. ¹⁶ انهيءَ کان پوءِ هن ساڙڻ واري قربانيءَ جو گابو ۽ گهٽو اڳيان آندو ۽ قاعدي موجب انهن کي قربان ڪيائين. ¹⁷ هن اناج جي قرباني به پيش ڪئي. انهيءَ مان هڪڙي مٺ پري، اها قربان گاهه تي ساڙيائين. اها قرباني صبح جو پيش ڪيل روزانه ساڙڻ واري قربانيءَ کان علاوه ڪئي ويئي. ¹⁸ هن قوم جي لاءِ سلامتيءَ جي قربانيءَ طور ڏاند ۽ گهٽو به ذبح ڪيو. سندس پٽن انهيءَ جو رت وٽس اُٿي پيش ڪيو، جيڪو هن قربان گاهه جي چئني پاسن تي چٽڪاريو. ¹⁹ ان بعد ڏاند جي چرپي، گهٽي جي چرپي ۽ دنب، ٻنهي جون بڪيون ۽ جيرن جا پردا ڪڍي، ²⁰ هنن اهي سڀ سينن تي رکي ڇڏيا. پوءِ هارون اتان چرپي کڻي قربان گاهه تي رکي ساڙي. ²¹ هارون ٻئي سينا ۽ ساڄي ران کڻي، هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ طور خداوند جي حضور ۾ پيش ڪيا، جيئن موسيٰ فرمايو هو.

²² اهڙيءَ طرح پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني، ساڙڻ واري قرباني ۽ سلامتيءَ جي قرباني پيش ڪرڻ بعد هارون پنهنجا هٿ ماڻهن ڏانهن

ڪائڻ جائز آهن سي هي آهن. ③ اهڙا جانور جن جا ڪرڻ ٻن ڦاڪن ۾ چيريل آهن ۽ جيڪي اوڳارين ٿا سي سڀ اوهين ڪائجو. ④-⑥ پر انهن مان جيڪي اوڳارين نه ٿا پر انهن جا ڪرڻ چيريل نه آهن سي اوهين نه ڪائجو، مثلاً اٺ، جهنگلي سيمڙ ۽ سمو. اهي اوهان جي لاءِ حرام آهن. ⑦ بلڪ جن جا ڪرڻ ته چيريل آهن پر اهي اوڳارين نه ٿا سي نه ڪائجو، خاص طور سوئر. ⑧ انهن جانورن جو گوشت اوهين نه ڪائجو، نڪي انهن جي مڙهن کي هٿ لائجو. اهي اوهان جي لاءِ حرام آهن. ⑨ پاڻيءَ جي ساهوارن مان جيڪي اوهان کي ڪائڻ جائز آهن سي هي آهن. جن کي ڪنپڙا ٿيون ۽ چلڻ آهن سي اوهين ڪائجو، پوءِ اهي سمنڊ ۾ هجن توڙي ندين ۾. ⑩ پر انهن مان جن کي ڪنپڙا ٿيون ۽ چلڻ نه آهن ۽ ٻيا جانور جيڪي پاڻيءَ ۾ رهن ٿا سي سڀ اوهان جي لاءِ حرام ⑪ ۽ مکروه آهن. اوهين انهن جو گوشت نه ڪائجو ۽ انهن جي مڙهن کان نفرت ڪجو. ⑫ سو پاڻيءَ ۾ رهڻ وارن ساهوارن مان جن کي ڪنپڙا ٿيون ۽ چلڻ نه آهن، سي سڀ اوهان جي لاءِ مکروه آهن. ⑬-⑰ پڪين مان جيڪي اوهان جي لاءِ مکروه آهن ۽ اوهان کي ڪائڻ نه آهن، بلڪ انهن کان نفرت ڪرڻي آهي سي پنهنجي سڀني قسمن موجب هي آهن: عقاب، ڳجهه، شڪرو، هل، ڪانءُ، شترمرغ، باز، چيرو، ڪنگ، چب، قاز، پيٽ، لقلق، ڀڳهه، هُدهُد ۽ چمڙو.

⑱ ڪنهن وارا سڀ جيت اوهان جي لاءِ مکروه آهن، ⑲ سواءِ انهن جي جن جون تنگون ڊگهيون آهن، جن جي وسيلي هو زمين تي ٽپ ٿا ڏين، ⑳ يعني مڪڙن ۽ تڏين جا سمورا قسم. ㉑ پر ٻيا سمورا ڪنهن وارا جيت اوهان جي لاءِ مکروه آهن.

⑳-㉒ جيڪو به ماڻهو چئن پيرن وارن جانورن مان هنن جانورن جي مڙهن کي چهندو سو شام تائين ناپاک رهندو: اهي سڀ جانور جن جا ڪرڻ چيريل نه آهن يا جيڪي نه ٿا اوڳارين ۽ اهي سڀني جانور جيڪي پنهنجن چنبن تي هلن ٿا. اهي سڀ اوهان جي لاءِ حرام آهن. جيڪو به انهن جي مڙهن کي ڪندو سو ضرور پنهنجا ڪپڙا ڌوئي، تنهن هوندي به هو شام تائين ناپاک رهندو.

㉓ زمين تي سرنڊڙ جيتن مان جيڪي اوهان جي لاءِ حرام آهن سي پنهنجي سڀني قسمن مطابق هي آهن: نور، ڪوٺو، ڳوهه، ڪرڙي، واڳون، سانڊو، ريگماهي ۽ گرگت. ㉔ جيڪو انهن جي مڙهه کي چهندو سو شام تائين ناپاک رهندو. ㉕ اهي مرڻ کان پوءِ جنهن شيءِ تي ڪرندا سا ناپاک ٿيندي، پوءِ ڪئي اها ڪاڻ جي هجي يا ڪپڙي جي، ڪل جي هجي يا کٽي جي، مطلب ته ڪم ۾ ايندڙ ڪهڙي به شيءِ هجي انهيءَ کي پاڻيءَ ۾ ٻوڙڻ گهرجي. شام تائين اها ناپاک رهندي، پوءِ پاڪ ٿي ويندي. ㉖ جيڪڏهن انهن مان ڪو مئل جيت ڪنهن نڪر جي ٿانوَ ۾ ڪري پوي ته انهيءَ ۾ جيڪي به پيل هوندو سو ناپاک ٿيندو ۽ اهو ٿانوَ اوهين پيچي ڇڏجو. ㉗ ڪنهن به کاڌي واري شيءِ ۾ جيڪڏهن اهڙي ناپاک ٿيل ٿانوَ جو پاڻي پئجي ويو ته اها

خدا لاءِ مخصوص ٿيل شين ۽ عام شين ۽ حرام ۽ حلال جي وچ ۾ فرق معلوم ڪري سگهو. ① ان سان گڏ اوهين بني اسرائيل کي اهي سڀ قانون سيڪاريو جيڪي مون موسيٰ جي معرفت کين ٻڌايا آهن. ② پوءِ موسيٰ هارون ۽ سندس باقي بچيل ٻن پٽن اليعزر ۽ اتمر کي چيو ته ”خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ مان جيڪا اناج جي قرباني بچي آهي، سا کڻي بنا خمير جي پچائي قربان گاهه جي ڀرسان وڃي کائو، ڇاڪاڻ جو اها خدا لاءِ ئي مخصوص ٿيل آهي. ③ اها اوهين رڳو مخصوص جاءِ ۾ کائجو، چوڻهه خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ مان اهو تنهنجو ۽ تنهنجي پٽن جو حق آهي، جيئن ته مون کي اهڙو ئي حڪم مليو آهي. ④ بلڪ هٿن تي بلند ڪرڻ جي قربانيءَ جو سڀني ۽ پيش ٿيل ران پڻ اوهين ڪنهن به پاڪ جاءِ ۾ کائجو، تون، تنهنجا پٽ ۽ تنهنجون ڌيئري جيڪي تو سان گڏ هجن. ڇاڪاڻ جو اهو تنهنجو ۽ تنهنجي اولاد جو حق آهي، جيڪو بني اسرائيل جي سلامتيءَ وارين قربانين مان اوهان کي ڏنو ويو آهي. ⑤ ساڙيون ويندڙ قربانين جي چرٻيءَ ساڙڻ وقت اها ران ۽ اهو سڀو آندا وڃن، ته جيئن اهي خداوند جي حضور ۾ هٿن تي بلند ڪرڻ جي قربانيءَ طور پيش ڪيا وڃن. اهو هميشه جي لاءِ تنهنجو ۽ تنهنجي اولاد جو حق ٿيندو، جيئن خداوند فرمايو آهي.“

⑥ پوءِ جڏهن موسيٰ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ واري پڪر جي پڇاڳاڻا ڪئي ته کيس معلوم ٿيو ته اهو سڙي چڪو آهي، تڏهن هو هارون جي باقي بچيل پٽن اليعزر ۽ اتمر تي ڏاڍو ڪاوڙيو. کين سختيءَ سان چيائين ته ⑦ ”اوهان پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني مخصوص جاءِ ۾ وڃي کاڌي ڇو نه؟ جڏهن ته اها قرباني خدا لاءِ ئي مخصوص آهي. خداوند اوهان کي ان جي ادا ڪرڻ بابت انهيءَ لاءِ فرمايو آهي ته جيئن قوم جا گناهه کڻي، سندس حضور ۾ اهڙيءَ طرح ڪفارو ادا ڪيو وڃي. ⑧ جڏهن ته انهيءَ جو رت به مقدس جاءِ ۾ ڪونه آندو ويو هو، تڏهن اوهان کي گهريو هو ته اها قرباني ضرور مخصوص جاءِ ۾ کائو ها، جيئن مون حڪم ڏنو هو.“

⑨ تنهن تي هارون موسيٰ کي ورائيو ته ”ڏس، اڄ ئي هنن خداوند جي حضور ۾ پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني ۽ پنهنجي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪئي آهي. جڏهن ته مون سان اهڙا حادثا ٿي گذريا آهن، پوءِ جيڪڏهن آءٌ اڄ اها پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني کاوان ها ته خداوند جي نظر ۾ اهو چڱو هجي ها ڇا؟“ ⑩ اها ڳالهه ٻڌي موسيٰ مطمئن ٿيو.

حلال ۽ حرام جانور

(شريعت جو دور 14:3-21)

11 ① پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي ② بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”ڌرتيءَ جي سڀني جانورن مان جيڪي اوهان کي

جيئن ماهواريءَ جي ڏينهن ۾ رهندي آهي. ان کان پوءِ هوءَ خون کان پاڪ ٿيڻ تائين چاهت ڏينهن وڌيڪ چلي ۾ رهي.

⑥ پوءِ جڏهن پٽ يا ڌيءَ جي لاءِ سندس پاڪ ٿيڻ جا مقرر ڏينهن پورا ٿين، تڏهن هوءَ هڪڙو يڪسالو گهيتو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ ۽ هڪڙو ڪبوتر يا هڪڙو گيرو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ، مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در تي ڪاهن وٽ آئي. ⑦ ڪاهن مون خداوند جي حضور ۾ اها قرباني پيش ڪري ۽ هن جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري، ته پوءِ هوءَ پنهنجي خون اچڻ کان پاڪ ٿيندي. ويڻ واري عورت لاءِ اهو ئي قاعدو آهي، پوءِ هوءَ پٽ ڄڻي يا ڌيءَ. ⑧ پر جيڪڏهن انهيءَ عورت کي گهيتي ڏيڻ جيتري طاقت نه هجي ته پوءِ هوءَ ٻه گيرا يا ٻه ڪبوتر آئي، هڪڙو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ. اهڙيءَ طرح ڪاهن هن جي لاءِ ڪفارو ادا ڪندو ته هوءَ پاڪ ٿي ويندي.

چمڙيءَ جي وچڙندڙ بيمارين بابت قانون

13 ① خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ② ”جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جي جسم جي چمڙيءَ تي سوچ، ڏڍ يا ڪو اڇو چمڪندڙ داغ ٿئي ۽ اهو وڏي چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض معلوم ٿئي، ته پوءِ انهيءَ معاملي کي هارون ڪاهن وٽ يا سندس پٽ، جيڪي ڪاهن آهن تن مان هڪڙي وٽ آندو وڃي. ③ اهو ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ جي جسم جي چمڙيءَ تي ٿيل مرض کي چڪاسي. جيڪڏهن مرض واري هنڌ جا وار اڇا ٿي ويا هجن ۽ اهو مرض هن جي چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ اچي، ته پوءِ اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي ۽ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي. ④ پر جيڪڏهن هن جي جسم جي چمڙيءَ تي اهو اڇو چمڪندڙ داغ هن جي چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ نه اچي ۽ انهيءَ جا وار به اڇا نه ٿيا هجن، ته پوءِ ڪاهن اهڙي مرض واري ماڻهوءَ کي ست ڏينهن بند ڪري ويهاري. ⑤ ستين ڏينهن ڪاهن هن کي چڪاسي. جيڪڏهن سندس نظر ۾ اهو مرض هڪڙي ئي هنڌ بيٺل هجي ۽ چمڙيءَ تي پڪڙيو نه هجي، ته پوءِ ڪاهن انهيءَ کي وري ٻيا به ست ڏينهن بند ڪري ويهاري. ⑥ ستين ڏينهن وري ٻيهر ڪاهن هن کي چڪاسي، جيڪڏهن اهو داغ ٿورو جهڪو ٿيو هجي ۽ چمڙيءَ تي پڪڙيو نه هجي، ته پوءِ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي پاڪ ٺهرائي، جو اها رڳو ڏڍ آهي. سو اهو ماڻهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي پاڪ ٿئي. ⑦ پر جيڪڏهن ڪاهن جي ڏسڻ ۾ پاڪ ٺهرائڻ کان پوءِ اها ڏڍ چمڙيءَ تي پڪڙجي وڃي ته پوءِ هن کي وري به ڪاهن وٽ ڏيکارڻ لاءِ آندو وڃي. ⑧ ڪاهن انهيءَ کي چڪاسي، جيڪڏهن ڏڍ چمڙيءَ تي پڪڙجي ويئي آهي ته پوءِ هو کيس ناپاڪ ٺهرائي جو اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي.

ناپاڪ ٿيندي ۽ انهيءَ تانوَ ۾ پيئڻ واري هر شيءِ ناپاڪ ٿي ويندي. ③5 جنهن به شيءِ تي انهن جي مڙهه جو ڪو حصو ڪري ته اها ناپاڪ ٿيندي، پوءِ اهو تنور هجي يا چلوهو، انهيءَ کي پيچي پورا پورا ڪري ڇڏجو. اهي ناپاڪ آهن ۽ اوهان جي لاءِ به ناپاڪ رهندا. ③6 انهيءَ هوندي به ڪو چشمو يا تلاءُ جنهن ۾ گهڻو پاڻي هجي سو پاڪ رهندو، باقي ٻي ڪابه شيءِ انهن جي مڙهه کي لڳندي ته اها ناپاڪ ٿيندي. ③7 جيڪڏهن انهن جي مڙهه جو ڪو حصو اهڙي بچ تي ڪري، جيڪو پنيءَ ۾ پوکيو هجي ته اهو بچ پاڪ رهندو. ③8 پر جيڪڏهن ڪنهن بچ کي پاڻيءَ ۾ پسابو ويو هجي ۽ پوءِ انهن جي مڙهه جو ڪو حصو انهيءَ تي ڪري، ته اهو بچ اوهان لاءِ ناپاڪ ٿيندو. ③9 جيڪي جانور اوهان جي لاءِ حلال آهن، تن مان جيڪڏهن ڪو مري پوي، ته جيڪو انهيءَ جي مڙهه کي چهندو سو شام تائين ناپاڪ رهندو. ④0 جيڪو انهيءَ مثل جانور مان ڪجهه کائي يا جيڪو انهيءَ جي مڙهه کي کڻي ته اهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ڇڏي، پر تنهن هوندي به هو شام تائين ناپاڪ رهندو.

④1 زمين تي سرندڙ سڀئي جيت مڪروهه آهن ۽ کائڻ جائز نه آهن. ④2 انهن مان جيڪو به جيت پيٽ پر ٿو رڙهي يا جنهن کي چار يا چئن کان وڌيڪ پير آهن سو اوهين نه کائجو، ڇاڪاڻ جو اهي سڀ مڪروهه آهن. ④3 زمين تي سرندڙ جيتن سان اوهين پاڻ کي گندو نه ڪجو، نه ته اوهين پليت ٿي پوندا. ④4 سو اوهين پاڻ کي انهن سان پليت نه ڪجو بلڪ پاڻ کي پاڪ ڪري منهنجي لاءِ مخصوص ڪريو، ڇاڪاڻ جو آءٌ خداوند اوهان جو خدا پاڻ پاڪ آهيان. ④5 آءٌ خداوند ئي آهيان جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو آهي، انهيءَ لاءِ ته آءٌ ئي اوهان جو خدا هجان. تنهنڪري اوهين پاڪ ٿيو، ڇاڪاڻ جو آءٌ پاڪ آهيان.

④6 جانورن، پکين، پاڻيءَ ۾ رهندڙ سڀني ساھوارن ۽ زمين تي سرندڙ سڀني جيتن بابت اهو ئي قاعدو آهي، ④7 انهيءَ لاءِ جو اوهان کي پاڪ ۽ ناپاڪ جي وچ ۾ ۽ حلال ۽ حرام جي وچ ۾ فرق معلوم ٿئي.

ويڻ کان پوءِ عورت جي پاڪائي

12 ① خداوند موسيٰ کي ② بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”جيڪڏهن ڪا عورت پيٽ سان ٿئي ۽ پٽ ڄڻي ته اها ماهواريءَ جي ڏينهن وانگر ستن ڏينهن تائين ناپاڪ رهندي. ③ انهن ڏينهن چوڪر جو طهر ڪيو وڃي. ④ ان کان پوءِ اها خون کان پاڪ ٿيڻ تائين وڌيڪ ٽيٽيهه ڏينهن چلي ۾ رهي. جيستائين سندس پاڪ ٿيڻ جا ڏينهن پورا نه ٿين تيستائين ڪنهن به مخصوص شيءِ کي هٿ نه لائي، نڪي مون خدا سان ملاقات واري خيمي وٽ اچي. ⑤ پر جيڪڏهن هوءَ ڌيءَ ڄڻي ته پوءِ ٻن هفتن تائين ناپاڪ رهندي،

جھڪو آهي، ته پوءِ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ست ڏينهن بند ڪري ويهاري. ²⁷ ستين ڏينهن ڪاهن هن کي وري چڪاسي. جيڪڏهن اهو داغ چمڙيءَ تي وڌيڪ پکڙيو هجي ته ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي، ڇالاءِ جو اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي. ²⁸ پر جيڪڏهن اهو چمڪندڙ داغ پنهنجيءَ جاءِ تي بيٺو هجي ۽ چمڙيءَ تي پکڙيو نه هجي بلڪ جھڪو ٿيو هجي، ته اهو رڳو سڙڻ جو داغ آهي. سو ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي پاڪ ٺهرائي.

²⁹ جيڪڏهن ڪنهن مرد يا عورت جي مٿي ۾ يا کاڌيءَ تي ڦٽ هجي، ³⁰ ته ڪاهن انهيءَ ڦٽ کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو ڦٽ چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ اچي ۽ انهيءَ ۾ ڪي پيلا سنهنا وار هجن، ته پوءِ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي، ڇالاءِ جو اهو خراب قسم جو مٺو آهي، جيڪو مٿي يا کاڌيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي. ³¹ پر جيڪڏهن ڪاهن کي مٺي جو اهو مرض چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ نه اچي پر انهيءَ ۾ وار به ڪارا نه هجن، ته پوءِ ڪاهن مٺي واري مريض کي ست ڏينهن بند ڪري ويهاري. ³² ستين ڏينهن ڪاهن انهيءَ ڦٽ کي وري چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو مٺو پکڙيو نه هجي ۽ انهيءَ ۾ پيلا وار به نه هجن، نڪي اهو مٺو چمڙيءَ کان اونهو هجي، ³³ ته پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ جي ڏاڙهيءَ توڙي مٿي جا وار ڪوڙائجن، سواءِ انهن وارن جي جيڪي مٺي واري جاءِ تي آهن. پوءِ ڪاهن انهيءَ مٺي واري ماڻهوءَ کي ٻيا به ست ڏينهن بند ڪري ويهاري. ³⁴ ستين ڏينهن وري ڪاهن انهيءَ مٺي واري ماڻهوءَ کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن سندس مٺو چمڙيءَ تي پکڙيو نه هجي ۽ نڪي چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ اچي، ته پوءِ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي پاڪ ٺهرائي ۽ هو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي پاڪ ٿئي. ³⁵ پر جيڪڏهن هن جي پاڪ ٺهرڻ کان پوءِ مٺو سندس چمڙيءَ تي پکڙجي وڃي، ³⁶ ته پوءِ ڪاهن هن کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن مٺو چمڙيءَ تي پکڙجي ويو هجي ته پوءِ ڪاهن ٻيلا پيلن وارن جي ڳولها نه ڪري، ڇالاءِ جو اهو ماڻهو ناپاڪ آهي. ³⁷ پر جيڪڏهن ڪاهن ڏسي ته مٺو اتي جو اتي بيٺو آهي ۽ انهيءَ مان ڪارا وار ڄمي نڪتا آهن، ته پوءِ مٺو ڇڏي ويو آهي. هو پاڪ آهي، سو ڪاهن هن کي پاڪ ٺهرائي.

³⁸ جيڪڏهن ڪنهن مرد يا عورت جي جسم جي چمڙيءَ تي اڇا چمڪندڙ داغ هجن، ³⁹ ته ڪاهن اهي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن هن جي جسم جي چمڙيءَ وارا داغ جھڪا اڇا هجن ته اهي معمولي داغ آهن جيڪي چمڙيءَ ۾ نڪتا آهن. سو اهو ماڻهو پاڪ آهي.

⁴⁰⁻⁴¹ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جي مٿي يا پيشانيءَ جا وار ڪُسي ويا آهن ته اهو گنجو ته آهي، مگر ناپاڪ نه آهي. ⁴² پر جيڪڏهن انهيءَ جي گنجي مٿي تي يا گنجي پيشانيءَ تي ڳاڙهيرو اڇو ڦٽ هجي ته اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي، جيڪو کيس انهن جاين تي نڪتو آهي. ⁴³ پوءِ ڪاهن هن کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو داغ ڳاڙهيرو اڇو هجي جيئن وچڙندڙ مرض جسم جي چمڙيءَ تي

⁹ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ کي چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض ٿئي ته انهيءَ معاملي کي ڪاهن وٽ آندو وڃي. ¹⁰ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن سندس چمڙيءَ تي اڇي سوڄ هجي، انهيءَ جا وار به اڇا ٿي ويا هجن ۽ سوڄ واري هنڌ جو ماس ڏکندڙ ۽ ڪچو ٿي پيو هجي، ¹¹ ته پوءِ انهيءَ جي جسم جي چمڙيءَ ۾ اهو پراڻو وچڙندڙ مرض آهي. سو ڪاهن هن کي ناپاڪ ٺهرائي. کيس بند ڪري نه ويهاري، ڇالاءِ جو هن جي ناپاڪي ظاهر ٿي ويئي آهي. ¹² پر جيڪڏهن مريض جي جسم جي سڄي چمڙيءَ تي مٺي کان پيرن تائين ڪاهن کي مرض پکڙيل ڏسڻ ۾ اچي، ¹³ ته پوءِ ڪاهن کيس چڱيءَ طرح چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن مرض هن جي سڄي جسم تي پکڙجي ويو آهي، ته هو انهيءَ مريض کي پاڪ ٺهرائي. جيئن ته هو سڄو ئي اڇو ٿي ويو آهي تنهنڪري هو پاڪ آهي. ¹⁴ پر جنهن وقت به انهيءَ جو ماس ڪچو ٿي پوي، تنهن وقت اهو ناپاڪ ٿيندو. ¹⁵ جڏهن ڪاهن ڪچو ماس ڏسي تڏهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي، ڇالاءِ جو ڪچو ماس ناپاڪ آهي. اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي. ¹⁶ پر جيڪڏهن اهو ڪچو ماس قري اڇو ٿي پوي ته هو وري ڪاهن وٽ اچي ¹⁷ ۽ ڪاهن هن کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن مرض واري جاءِ قري اچي ٿي ويئي هجي ته پوءِ هو پاڪ آهي ۽ ڪاهن انهيءَ مريض کي پاڪ ٺهرائي.

¹⁸ جيڪڏهن ڪنهن جي جسم جي چمڙيءَ تي ڪا قرڙي هجي جا چٽي ويئي هجي ¹⁹ ۽ انهيءَ قرڙيءَ واري جاءِ تي اڇي سڄيل جڳهه هجي يا اڇو ڳاڙهيرو چمڪندڙ داغ هجي ته اهو ڪاهن کي ڏيکاربو وڃي. ²⁰ ڪاهن هن کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو هنڌ چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ اچي ۽ انهيءَ هنڌ جا وار به اڇا ٿي ويا هجن، ته پوءِ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي. اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي جيڪو قرڙيءَ مان پيدا ٿيو آهي. ²¹ پر جيڪڏهن ڪاهن ڏسي ته انهيءَ هنڌ جا وار اڇا نه ٿيا آهن ۽ اهو هنڌ چمڙيءَ کان اونهو به نه آهي بلڪ داغ جھڪو ٿي ويو آهي، ته پوءِ ڪاهن هن کي ست ڏينهن بند ڪري ويهاري. ²² پوءِ جيڪڏهن اهو داغ چمڙيءَ تي پکڙجي وڃي، ته ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي، ڇالاءِ جو اهو چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي. ²³ پر جيڪڏهن اهو چمڪندڙ داغ پنهنجيءَ جاءِ تي بيٺو هجي ۽ پکڙيو نه هجي، ته پوءِ اهو رڳو قرڙيءَ جو داغ آهي ۽ ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي پاڪ ٺهرائي.

²⁴ جيڪڏهن ڪنهن جي جسم جي چمڙيءَ تي سڙي پوڻ واري جاءِ تي چمڪندڙ داغ ٿيو هجي ۽ انهيءَ سڙيل هنڌ جو ڪچو ماس ڳاڙهيرو اڇو يا صفا اڇو ٿي پوي، ²⁵ ته پوءِ ڪاهن هن کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن انهيءَ چمڪندڙ داغ جا وار اڇا ٿي ويا هجن ۽ اهو مرض چمڙيءَ کان اونهو ڏسڻ ۾ اچي ته اهو وچڙندڙ مرض آهي جيڪو انهيءَ داغ ۾ پيدا ٿيو آهي، سو ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي ناپاڪ ٺهرائي. ²⁶ پر جيڪڏهن ڪاهن ڏسي ته انهيءَ چمڪندڙ داغ جا وار اڇا نه ٿيا آهن ۽ اهو داغ چمڙيءَ کان اونهو نه آهي بلڪ

چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض کان پاڪائي

14 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② ”جنهن ڏينهن چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض وارو ماڻهو پاڪ ٺهرائڻو هجي تنهن ڏينهن سندس لاءِ هي قاعدو آهي، ته اهو معاملو ڪاهن وٽ آندو وڃي. ③ ڪاهن خيمي گاهه کان ٻاهر وڃي انهيءَ ماڻهوءَ کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن انهيءَ ماڻهوءَ کي چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض ڇڏي ويو هجي، ④ ته پوءِ ڪاهن حڪم ڪري ته انهيءَ پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي لاءِ ٻه جيئرا حلال پڪي، چندن جي ڪاڻي، لال گاڙهي رنگ جو ڏاڳو ۽ زوفا جي تاري آندي وڃي. ⑤ پوءِ ڪاهن حڪم ڪري ته انهن مان هڪڙو پڪي کڻي انهيءَ کي ڪنهن نڪر جي مٿان جي مٿان جنهن ۾ تازو پاڻي ڀريل هجي ذبح ڪيو وڃي. ⑥ تڏهن ڪاهن باقي بچيل جيئري پڪيءَ کي کڻي، انهيءَ کي چندن جي ڪاڻيءَ، لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳي ۽ زوفا جي تاريءَ سميت انهيءَ پڪيءَ جي رت ۾ ٻوڙي جيڪو پاڻيءَ جي مٿان ذبح ڪيو ويو هو. ⑦ اهو هو ست دفعا چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض کان پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي مٿان چٽڪاري ۽ انهيءَ کي پاڪ ٺهرائي. پوءِ هو انهيءَ جيئري پڪيءَ کي کليل ميدان ۾ اڏاري ڇڏي. ⑧ ان کان علاوه جيڪو ماڻهو پاڪ ٿيو آهي سو پنهنجا ڪپڙا ڏوڻي ۽ سمورا وار ڪوڙائي وهنجي، تڏهن هو پاڪ ٿيندو. انهيءَ کان پوءِ هو خيمي گاهه ۾ اچي، پر ستن ڏينهن تائين هو پنهنجي خيمي کان ٻاهر رهي. ⑨ ستن ڏينهن هو پنهنجي مٿي جا سڀ وار، ڏاڙهي، پڙون ۽ پنهنجي سڄي بدن جا باقي وار ڪوڙائي. پوءِ هو پنهنجا ڪپڙا ڏوڻي ۽ وهنجي، تڏهن هو پاڪ ٿيندو. ⑩ پوءِ انهن ڏينهن هو ٻن بي عيب گهٽين ۽ هڪڙي بي عيب يڪسالي گهٽيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ لاءِ زيتون جي تيل ۾ گوهيل تي ڪلوگرام ميڊو ۽ اڌ ليٽر زيتون جو تيل کڻي اچي. ⑪ پوءِ جيڪو ڪاهن هن کي پاڪ ٺهرائي سو انهيءَ پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ کي انهن شين سميت مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ آئي مون خداوند جي حضور ۾ حاضر ڪري. ⑫ تڏهن ڪاهن هڪڙو گهٽيو ۽ اهو اڌ ليٽر تيل کڻي قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ لاءِ هٿن تي بلند ڪري نذراني طور مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪري. ⑬ پوءِ هو انهيءَ گهٽي کي انهيءَ مخصوص جاءِ ۾، جتي پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني ۽ ساڙڻ واري قرباني ذبح ڪبي آهي، اتي ذبح ڪري. ڇالاءِ جو جهڙيءَ طرح پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني ڪاهن جي آهي تهڙيءَ طرح هيءَ قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني به ڪاهن جي آهي. اها مون خدا لاءِ ئي مخصوص آهي. ⑭ ڪاهن انهيءَ قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ مان ڪجهه رت کڻي، پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي ساڄي ڪن جي پاڙيءَ تي، ساڄي هٿ جي آڱوڻي تي ۽ ساڄي پير

ڏسڻ ۾ ايندو آهي، ⑭ ته ڪاهن انهيءَ ماڻهوءَ کي پاڪ ٺهرائي، ڇالاءِ جو انهيءَ جي مٿي تي چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض آهي.

⑮ جنهن ماڻهوءَ کي اهڙو مرض هجي سو قاتل ڪپڙا پائي ۽ مٿي جا وار ڇوڙي گهمي. هو پنهنجي منهن جو هيٺيون حصو ڍڪي ڇڏي ۽ وڏي واڪي پنهنجي لاءِ چونڊو وٺي ’ناپاڪ، ناپاڪ.‘ ⑯ جيترا ڏينهن هن کي اهو مرض هوندو اوترا ڏينهن هو ناپاڪ ئي رهندو. سو هو اڪيلو رهي ۽ هن جي رهڻ جي جاءِ خيمي گاهه کان ٻاهر هجي.“

لباس تي سينور جي مرض بابت

⑰ ”جنهن ڪپڙي تي *سينور جو داغ هجي، پوءِ اهو ڪپڙو اونڀي هجي توڙي سٺيءَ جو ⑱ ۽ اهو داغ ڪپڙي جي تاجيءَ ۾ هجي توڙي پيٽي ۾، ڇم ۾ هجي توڙي ڇم مان ٺهيل ڪنهن شيءِ ۾، ⑲ جيڪڏهن اهو داغ ساڻرو يا گاڙهيرو هجي ته اهو سينور جو مرض آهي ۽ اهو ڪاهن کي ڏيکاريو وڃي. ⑳ ڪاهن انهيءَ داغ کي چڪاسي ڏسي ۽ جنهن شيءِ تي اهو داغ آهي تنهن کي ستن ڏينهن تائين بند ڪري رکي. ㉑ ستن ڏينهن هو وري داغ کي چڪاسي، جيڪڏهن اهو داغ ڪپڙي يا ڇم مان ٺهيل ڪنهن به شيءِ تي پکڙيو هجي ته پوءِ اهو خراب قسم جي سينور جو مرض آهي، سو اها شيءِ ناپاڪ آهي. ㉒ ڪاهن انهيءَ شيءِ کي ساڙي ڇڏي، ڇالاءِ جو اهو خراب قسم جو سينور آهي تنهنڪري انهيءَ کي ساڙيو وڃي. ㉓ پر جيڪڏهن ڪاهن ڏسي ته اهو داغ انهيءَ شيءِ ۾ پکڙيو نه آهي، ㉔ ته پوءِ هو انهيءَ شيءِ کي ڏوڻي ڇڏڻ لاءِ چوي ۽ پوءِ ست ڏينهن پيا به انهيءَ شيءِ کي بند ڪري رکي. ㉕ ان بعد ڪاهن انهيءَ کي وري چڪاسي ڏسي، جيڪڏهن داغ جو رنگ نه بدليو هجي، پوءِ توڙي اهو داغ پکڙيو نه به هجي تڏهن به اها شيءِ ناپاڪ آهي. اها ساڙي وڃي، ڇالاءِ جو اهو داغ اڳيان هجي يا پٺيان خراب قسم جو سينور آهي. ㉖ پر جيڪڏهن ڪاهن ڏسي ته ڏوڻن کان پوءِ داغ جهڪو ٿي پيو آهي ته پوءِ اهو داغ ڪپڙي يا ڇم مان ڦاڙي ڪڍي وٺي. ㉗ پوءِ جيڪڏهن اڃا به اهو ڪپڙي ۾ يا ڇم جي انهيءَ شيءِ ۾ وري ظاهر ٿئي، ته اهو پڪڙجڻ وارو سينور آهي. سو جنهن شيءِ ۾ اهو داغ هجي سا ساڙي ڇڏجي. ㉘ پر جيڪڏهن داغ واري انهيءَ ڪپڙي يا ڇم جي شيءِ کي ڏوڻن سان اهو داغ منجهانئس نڪري وڃي ته انهيءَ کي پيهر به ڏوڻجي، تڏهن اهو پاڪ ٿيندو. ㉙ سينور جي انهيءَ مرض بابت، جيڪو اونڀي يا سٺيءَ جي ڪپڙي تي، پوءِ تاجيءَ ۾ هجي توڙي پيٽي ۾ يا ڇم جي ڪنهن به شيءِ تي هجي، تنهن کي پاڪ يا ناپاڪ ٺهرائڻ لاءِ اهو ئي قاعدو آهي.“

* سينور: عبراني ٻوليءَ ۾ هي ساڳيو ئي لفظ آهي جيڪو چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض لاءِ استعمال ٿيل آهي.

مون خداوند جي حضور ۾ ڪفارو ادا ڪري. ³² اهو ئي قاعدو آهي انهيءَ ماڻهوءَ جي لاءِ جنهن کي چمڙيءَ جو وچڙندڙ مرض لڳو هجي ۽ جنهن کي پاڪ ٿيڻ لاءِ گهريل شين جي آڻڻ جي طاقت نه هجي.

گهر ۾ سينور جو مرض

³³ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ³⁴ ”جڏهن اوهين ڪنعان جي ملڪ ۾ داخل ٿيو، جيڪو آءُ اوهان کي ملڪيت ڪري ڏيڻ وارو آهيان ۽ جڏهن اوهان جي انهيءَ ملڪ جي ڪنهن گهر ۾ آءُ سينور جو مرض وجهان، ³⁵ تڏهن انهيءَ گهر جو مالڪ اچي ڪاهن کي ٻڌائي ته آءُ پائڻيان ٿو ته منهنجي گهر ۾ سينور جهڙو ڪو مرض آهي.“

³⁶ تنهن تي ڪاهن حڪم ڪري ته انهيءَ مرض کي ڏسڻ لاءِ سندس اتي وڃڻ کان اڳ ۾ اهو گهر بلڪل خالي ڪري ڇڏين، انهيءَ لاءِ ته گهر ۾ موجود سامان ناپاڪ نه ٿي. ان کان پوءِ ڪاهن گهر کي ڏسڻ لاءِ وڃي ³⁷ ۽ انهيءَ مرض کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو مرض گهر جي پٿين ۾ هڻڻ ڪري انهن ۾ ساڻيا ۽ ڳاڙهيرا داغ ٿي پيا هجن ۽ اهي پٿين ۾ اونها ڏسڻ ۾ اچن، ³⁸ ته پوءِ ڪاهن گهر مان ٻاهر نڪري اچي ۽ انهيءَ گهر کي ستن ڏينهن تائين بند ڪري ڇڏي. ³⁹ ستين ڏينهن ڪاهن وري اچي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو مرض گهر جي پٿين تي پکڙجي ويو هجي، ⁴⁰ ته پوءِ ڪاهن حڪم ڪري ته جن پٿرن ۾ اهو مرض آهي سي ڪڍي شهر کان ٻاهر ڪنهن ناپاڪ جاءِ تي اڇلايا وڃن. ⁴¹ پوءِ هو گهر اندر پٿين کي چوڌاري ڪرڙائي ۽ اها ڪرڙيل مٽي ڪڍائي شهر کان ٻاهر ڪنهن ناپاڪ جاءِ تي اڇلائي. ⁴² ان کان پوءِ ڪڍيل پٿرن جي جاءِ تي ٻيا پٿر لڳايا وڃن ۽ نئون گارو ٺاهي گهر کي لپيو ڏياريو وڃي.

⁴³ جيڪڏهن پٿرن جي نڪرڻ، گهر جي ڪرڙجڻ ۽ لپيي ڏيارڻ کان پوءِ به اهو سينور جو مرض گهر ۾ وري ظاهر ٿي پوي، ⁴⁴ ته پوءِ ڪاهن وڃي انهيءَ کي چڪاسي ڏسي. جيڪڏهن اهو مرض گهر ۾ پکڙجي ويو هجي، ته پوءِ اهو خراب قسم جو سينور آهي. سو اهو گهر ناپاڪ آهي. ⁴⁵ اهو گهر پيچي ڍانڍو وڃي ۽ انهيءَ جا پٿر، ڪاٺ ۽ مٽي شهر کان ٻاهر ڪنهن ناپاڪ جاءِ تي اڇلايا وڃن. ⁴⁶ انهيءَ کان سواءِ جيڪو ماڻهو انهيءَ گهر جي بند هڻڻ واري عرصي ۾ انهيءَ ۾ داخل ٿيو هجي، ته اهو شام تائين ناپاڪ رهندو. ⁴⁷ جيڪو به ماڻهو انهيءَ گهر ۾ سمهيو هجي يا جنهن اتي ڪجهه کاڌو هجي ته اهو پنهنجا ڪپڙا ڏوڻي.

⁴⁸ پر جيڪڏهن ڪاهن اچي چڪاسي ڏنو هجي ته گهر کي لپيو ڏيارڻ کان پوءِ انهيءَ ۾ سينور جو مرض ٻيهر ڪونه پکڙيو آهي، تڏهن هو انهيءَ گهر کي پاڪ ٺهرائي ڇڏي ۽ اهو مرض نڪري ويو آهي. ⁴⁹ پوءِ هو انهيءَ گهر کي پاڪ ڪرڻ لاءِ ٻه پڪي، چندن جي ڪاٺي، لال ڳاڙهي رنگ جو ڌاڳو ۽ زوفا جي تاري آڻي. ⁵⁰ انهن پڪين مان هڪڙو پڪي ڪٽي انهيءَ کي هو ڪنهن نڪر جي ٿانوَ جي مٿان جنهن ۾ تازو پاڻي ڀريل هجي ذبح ڪري. ⁵¹ پوءِ هو چندن جي

جي آڱوٺي تي لائي. ¹⁵ پوءِ ڪاهن انهيءَ اڌ ليٽر تيل مان ڪجهه ڪٽي پنهنجي کاٻي هٿ جي تريءَ تي وجهي. ¹⁶ ان بعد هو انهيءَ تيل مان پنهنجي ساڄي آڱر ٻوڙي ۽ ست ڀيرا مون خداوند جي حضور ڪجهه تيل چٽڪاري. ¹⁷ باقي جيڪو تيل سندس هٿ جي تريءَ تي بچيل هجي تنهن مان ڪاهن ڪجهه کڻي، پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي ساڄي ڪن جي ڀاڙيءَ تي، سندس ساڄي هٿ جي آڱوٺي تي ۽ ساڄي پير جي آڱوٺي تي، قصور جي تلافِي واسطي قربانيءَ واري رت جي مٿان لڳائي. ¹⁸ تريءَ تي باقي بچيل تيل هو پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي مٿي ۾ وجهي ڇڏي. اهڙيءَ طرح ڪاهن هن جي لاءِ مون خداوند جي حضور ۾ ڪفارو ادا ڪري. ¹⁹ پوءِ ڪاهن پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني ڪري ۽ ناپاڪيءَ کان پاڪ ٿيندڙ جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري. ان بعد هو ساڙڻ واري قربانيءَ جو جانور ذبح ڪري. ²⁰ ڪاهن اها ساڙڻ واري قرباني، اناج جي قربانيءَ سان گڏ قربان گاهه تي پيش ڪري. اهڙيءَ طرح ڪاهن هن جي لاءِ ڪفارو ادا ڪندو ته هو پاڪ ٿيندو.“

غريب جي لاءِ رعايت

²¹ ”جيڪڏهن اهو ماڻهو غريب هجي ۽ ايترو آڻي نه سگهي، ته پوءِ قصور جي تلافِي واسطي قربانيءَ لاءِ هٿن تي بلند ڪرڻ واسطي هڪڙو گهٽيو آڻي، ته جيئن ڪفارو ادا ڪيو وڃي. اناج جي قربانيءَ لاءِ هو رڳو هڪ ڪلوگرام ميڊو زيتون جي تيل ۾ گوهيل ۽ اڌ ليٽر زيتون جو تيل آڻي. ²² هو به گهرا يا به ڪبوتر، جيڪي به آڻي سگهي سي پڻ آڻي. انهن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هجي. ²³ اهو ماڻهو پنهنجي پاڪ ٿيڻ لاءِ انهن ڏينهن تي اهي شيون مون سان ملاقات واري خيمي جي آڱڻ واري در وٽ مون خداوند جي حضور ۾ ڪاهن کي آڻي ڏئي. ²⁴ ڪاهن قصور جي تلافِي واسطي قربانيءَ وارو گهٽيو ۽ اڌ ليٽر تيل کڻي، انهن کي مون خداوند جي حضور ۾ هٿن تي بلند ڪري نذراني طور پيش ڪري. ²⁵ پوءِ هو اهو گهٽيو ذبح ڪري ۽ انهيءَ جو ڪجهه رت ڪٽي پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي ساڄي ڪن جي ڀاڙيءَ تي، سندس ساڄي هٿ جي آڱوٺي ۽ ساڄي پير جي آڱوٺي تي لڳائي. ²⁶ تڏهن ڪاهن انهيءَ اڌ ليٽر تيل مان ڪجهه پنهنجي کاٻي هٿ جي تريءَ تي پٽي. ²⁷ پوءِ هو انهيءَ تيل مان ڪجهه، پنهنجي ساڄيءَ آڱر سان ست ڀيرا مون خداوند جي حضور چٽڪاري. ²⁸ انهيءَ تيل مان ڪجهه ڪٽي پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي ساڄي ڪن جي ڀاڙيءَ تي، سندس ساڄي هٿ جي آڱوٺي ۽ ساڄي پير جي آڱوٺي تي، هٿن واري جاءِ جي مٿان لڳائي. ²⁹ باقي جيڪو تيل سندس تريءَ ۾ بچيل هجي سو پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي مٿي ۾ وجهي ڇڏي. اهڙيءَ طرح هو مون خداوند جي حضور ۾ هنن جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري. ³⁰ پوءِ جيڪي گهرا يا ڪبوتر اهو ماڻهو آڻي سگهيو هجي، ³¹ تن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ، اناج جي قربانيءَ سميت پيش ڪري. اهڙيءَ طرح ڪاهن پاڪ ٿيڻ واري ماڻهوءَ جي لاءِ

انهن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ پيش ڪري. اهڙيءَ طرح هو انهيءَ ماڻهوءَ خاطر سندس جريان جي بيماريءَ لاءِ مون خداوند جي حضور ۾ ڪفارو ادا ڪري. ¹⁶ جيڪڏهن ڪو ماڻهوءَ انزال ٿئي ته هو پنهنجو سڄو بدن ڏوٽي ڇڏي. ان هوندي به شام تائين هو ناپاڪ رهندو. ¹⁷ جنهن به ڪپڙي يا چم تي مني ڪري هجي سو ڏوٽي ڇڏجي. ان هوندي به شام تائين اهو ناپاڪ رهندو. ¹⁸ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن عورت سان همبستر ٿيو هجي ۽ انزال ڪيو هجائين ته ٻيئي وهجن. ان هوندي به ٻئي شام تائين ناپاڪ رهندا.

¹⁹ جڏهن ڪنهن عورت کي ماهواري اچي، ته اها ستن ڏينهن تائين ناپاڪ رهندي ۽ جيڪو به کيس چهندو سو شام تائين ناپاڪ رهندو. ²⁰ ماهواريءَ جي ڏينهن ۾ هوءَ جنهن به شيءِ تي سمهندي يا ويهندي سا ناپاڪ ٿيندي. ²¹⁻²³ جيڪو به سندس پلنگ يا انهيءَ شيءِ کي چهندو جنهن تي هوءَ ويئي هجي ته اهو ماڻهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به هو شام تائين ناپاڪ رهندو. ²⁴ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ماهواريءَ دوران سانس همبستر ٿيو هجي، ته انهيءَ جي حيض جو رت لڳڻ ڪري هو ستن ڏينهن تائين ناپاڪ رهندو. پوءِ اهو ماڻهو جنهن به پلنگ تي سمهندو سو ناپاڪ ٿيندو. ²⁵ جيڪڏهن ڪنهن عورت کي ماهواريءَ وارن ڏينهن کان علاوه گهڻن ڏينهن تائين رت اچي يا ماهواريءَ جا ڏينهن گذرڻ کان پوءِ به رت وهندو رهي، ته پوءِ جيستائين اهو رت ايندو رهندو تيستائين هوءَ ماهواريءَ جي ڏينهن وانگر ئي ناپاڪ رهندي. ²⁶ انهن ڏينهن ۾ جنهن به پلنگ تي هوءَ سمهندي ۽ جنهن به شيءِ تي ويهندي، سا سندس ماهواريءَ جي ناپاڪيءَ وانگر ناپاڪ ٿيندي. ²⁷ جيڪو به انهن شين کي چهندو سو ناپاڪ ٿيندو. سو اهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به شام تائين هو ناپاڪ رهندو. ²⁸ جڏهن عورت جو اهو رت بند ٿي وڃي تڏهن کان ستن ڏينهن تائين هوءَ ترسي، تنهن کان پوءِ هوءَ پاڪ ٿيندي. ²⁹ انين ڏينهن هوءَ به گهرا يا ٻه ڪيوٽر کڻي، مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در تي ڪاهن وٽ آئي. ³⁰ ڪاهن انهن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ پيش ڪري. اهڙيءَ طرح هو عورت جي وهندڙ رت لاءِ مون خداوند جي حضور ۾ ڪفارو ادا ڪري.

³¹ تنهنڪري اوهين بني اسرائيل کي اهڙين ناپاڪيءَ جي حالتن کان دور رکجو، انهيءَ لاءِ ته اهي ناپاڪيءَ جي حالت ۾ منهنجي مقدس خيمي، جيڪو سندن وچ ۾ آهي، تنهن کي پليت ڪري مري نه پون. ³² اهو ئي قاعدو آهي انهيءَ مرد جي واسطي جنهن کي جريان جي بيماري هجي يا جيڪو انزال ٿئي ٿو، جنهن سان هو ناپاڪ ٿئي ٿو. ³³ اهو ئي قاعدو آهي انهيءَ عورت جي واسطي جيڪا ماهواريءَ جي حالت ۾ هجي. يعني هر انهيءَ مرد يا عورت جي واسطي اهو ئي قاعدو آهي جيڪو جريان جي حالت ۾ هجي ۽ ان کان علاوه هر انهيءَ

ڪاني، لال گاڙهي رنگ جو ڏاڳو، زوفا جي تاري ۽ جيئرو پڪي ڪٽي، انهن کي ذبح ڪيل پڪيءَ جي رت ۽ تازي پاڻيءَ ۾ ٻوڙي ست پيرا انهيءَ گهر تي ڇٽڪاري. ⁵² اهڙيءَ طرح هو پڪيءَ جي رت، تازي پاڻيءَ، جيئري پڪيءَ، چندن جي ڪانيءَ، زوفا جي تاريءَ ۽ لال گاڙهي رنگ جي ڏاڳي سان انهيءَ گهر کي پاڪ ڪري. ⁵³ پوءِ هو جيئري پڪيءَ کي شهر کان ٻاهر ڪليل ميدان ۾ اڏاري ڇڏي. اهڙيءَ طرح هو گهر جي لاءِ ڪفارو ادا ڪندو ته اهو گهر پاڪ ٿي ويندو. ⁵⁴ اهو ئي قاعدو آهي هر قسم جي چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض ۽ خراب قسم جي ملي جي لاءِ، ⁵⁵⁻⁵⁶ ان کان سواءِ سوچ، ڏڍ، چمڪندڙ داغ ۽ ڪپڙن ۽ گهر جي سينور جي مرض لاءِ پڻ. ⁵⁷ انهيءَ قاعدي مان معلوم ٿيندو ته انهن شين کي ڪڏهن پاڪ ٺهرائجي ۽ ڪڏهن ناپاڪ. سو چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض ۽ سينور بابت اهو ئي قاعدو آهي.

ٻيون شرعي ناپاڪيون

15 ¹ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي ² بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”جيڪڏهن ڪنهن مرد ماڻهوءَ کي جريان جي بيماري آهي ته اهو جريان ناپاڪ آهي. ³ ڪنهن ماڻهوءَ جي مردائي عضوي مان گند وهندو هجي يا ان جي ڪري سندس نيكال جي نالي بند ٿي ويئي هجي تڏهن به هو ناپاڪ آهي. ⁴ جنهن پلنگ تي هو سمهندو يا جنهن شيءِ تي ويهندو، سا ناپاڪ ٿيندي. ⁵ جيڪو ماڻهو انهيءَ جي پلنگ کي چهندو، ⁶ يا انهيءَ شيءِ تي ويهندو جنهن تي جريان وارو وينو هو، ته اهڙو ماڻهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به هو شام تائين ناپاڪ رهندو. ⁷ جيڪو جريان واري ماڻهوءَ جي بدن کي چهندو، اهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به هو شام تائين ناپاڪ رهندو. ⁸ جيڪڏهن جريان وارو ماڻهو ڪنهن پاڪ ماڻهوءَ تي ٿڪ اچائي ته اهو ماڻهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به هو شام تائين ناپاڪ رهندو. ⁹ سواريءَ دوران جنهن به شيءِ تي جريان وارو ويهي ٿو سا ناپاڪ ٿيندي. ¹⁰ جيڪڏهن ڪو اهڙيءَ شيءِ کي چهندو جا جريان واري جي هيٺان پيئي هئي، ته اهو شام تائين ناپاڪ رهندو. جيڪڏهن ڪو اهڙيءَ شيءِ کي کڻندو ته اهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به شام تائين هو ناپاڪ رهندو. ¹¹ جريان وارو ماڻهو پنهنجا هٿ ڏوٽڻ کان سواءِ، جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ کي هٿ لائي ته اهو ماڻهو پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ وهنجي. ان هوندي به شام تائين هو ناپاڪ رهندو. ¹² جريان وارو ماڻهو ڪنهن نڪر جي ٿانو کي چهي، ته اهو پيچي ڇڏجي. جيڪڏهن اهو ٿانو ڪانيءَ جو هجي ته انهيءَ کي آگاهاري ڇڏجي. ¹³ جڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي جريان واري بيماريءَ کان چٽي چڱو پلو ٿئي، تڏهن هو ستن ڏينهن تائين ترسي ۽ ستن ڏينهن پنهنجا ڪپڙا ڏوٽي ۽ تازي پاڻيءَ ۾ وهنجي، پوءِ هو پاڪ ٿيندو. ¹⁴ انين ڏينهن تي هو به گهرا يا ٻه ڪيوٽر کڻي، مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ مون خداوند جي حضور ۾ آئي ڪاهن کي ڏئي. ¹⁵ ڪاهن

رحمت جي پوش جي اڳئين حصي تي اڀرندي پاسي چٽڪاري ۽ اتي عهد واري صندوق جي اڳيان به ست دفعا چٽڪاري.

15 ان بعد هو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ واري انهيءَ بڪر کي ذبح ڪري، جيڪو قوم جي واسطي آهي. انهيءَ جو رت کڻي پردي جي اندر مقدس ترين جاءِ ۾ اچي ۽ وهڙي جي رت وانگر انهيءَ جو رت به رحمت جي پوش جي اڳئين حصي تي ۽ صندوق جي اڳيان چٽڪاري. 16 اهڙيءَ طرح هو مقدس ترين جاءِ جي لاءِ بني اسرائيل جي ناپاڪين، سندن نافرمانين ۽ سڀني گناهن جي ڪري ڪفارو ادا ڪري. سو هو مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي لاءِ ائين ڪري، چوڄو اهو خيمي گاهه اندر سندن ناپاڪين جي وچ ۾ کوڙيو وڃي ٿو. 17 جڏهن هارون ڪفارو ادا ڪرڻ جي لاءِ مقدس ترين جاءِ اندر وڃي، تڏهن جيستائين هو پنهنجي لاءِ، پنهنجي خاندان جي لاءِ ۽ بني اسرائيل جي ساريءَ قوم جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري ٻاهر نه اچي، تيستائين ڪوبه ماڻهو مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اندر نه هجي. 18 پوءِ هو ٻاهر نڪري انهيءَ قربان گاهه وٽ اچي جيڪا مون خداوند جي آڏو آهي ۽ انهيءَ جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري. هو وهڙي ۽ بڪر جي رت مان ڪجهه کڻي قربان گاهه جي چئني ڪنڊن وارن سڱن تي لڳائي. 19 پوءِ هو انهيءَ رت مان ڪجهه پنهنجيءَ آڱر سان ست دفعا قربان گاهه تي چٽڪاري. اهڙيءَ طرح هو انهيءَ کي بني اسرائيل جي ناپاڪين کان پاڪ ڪري ۽ مون خداوند جي لاءِ مخصوص بڻائي.

چڏي ڏيڻ وارو بڪر

20 ”جڏهن هارون مقدس ترين جاءِ، قربان گاهه ۽ مون خدا سان ملاقات واري پوري خيمي جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري وٺي، تڏهن هو اهو جيئرو بڪر آڻي پيش ڪري. 21 هارون انهيءَ جي مٿي تي پنهنجا ٻئي هٿ رکي ۽ بني اسرائيل جي سڀني بدڪارين، نافرمانين ۽ سڀني گناهن جو انهيءَ جي مٿان قبولدار ٿي اهي سڀ بڪر جي سر تي رکي. پوءِ انهيءَ بڪر کي تنهن ماڻهوءَ جي هٿان بيابان ڏانهن روانو ڪري چڏي جنهن کي انهيءَ ڪم لاءِ مقرر ڪيو ويو هجي. 22 اهو بڪر سندن سڀ بدڪاريون پاڻ تي کڻي ڪنهن ويران پٽ ۾ ويندو. جڏهن اهو ماڻهو انهيءَ بڪر کي بيابان ۾ ئي چڏي موتي اچي 23 تڏهن هارون مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ اچي ۽ اهي سڀئيءَ جا ڪپڙا، جيڪي مقدس ترين جاءِ ۾ وڃڻ وقت پاتا هئائين، سي لاهي اتي ئي رکي چڏي. 24 ان بعد هو پاڻ ڪنهن پاڪ جڳهه تي ويهي وهنجي ۽ پنهنجا عام ڪپڙا پائي ٻاهر اچي. پوءِ هو پنهنجي ۽ قوم جي ڪفارو ادا ڪرڻ لاءِ پنهنجي طرفان ساڙڻ واري قرباني

مرد جي واسطي پڻ، جيڪو ڪنهن ناپاڪ عورت سان همبستر ٿي ٿو.“

ڪفاري جو ڏينهن

16 1 هارون جا ٻه پٽ، جيڪي مقدس جاءِ اندر خداوند جي حضور ۾ ويجهو آيا ۽ مري ويا تن جي وفات کان پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 2 ”تون پنهنجي پيءُ هارون کي چڱو ته پردي جي اندر مقدس ترين جاءِ ۾ عهد واري صندوق مٿان جيڪو رحمت جو پوش آهي تنهن جي اڳيان هو هر وقت نه اچي، ته متان مري نه وڃي، چالاءِ جو آءُ رحمت جي پوش مٿان ڪڪر ۾ ڏيکاري ڏيندو آهيان. 3 هارون مقدس ترين جاءِ ۾ داخل ٿيڻ لاءِ هن طرح تياري ڪري جو پاڻ سان پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو وهڙو ۽ ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هڪڙو گهڻو عبادت گاهه وٽ آڻي. 4 هارون ڪاهن وارو هي لباس پائي: سڙيءَ جو پهاڻ، سڙيءَ جي سٿڻ، سڙيءَ جو پتو ۽ سڙيءَ جي پڳ. اهو مخصوص لباس آهي، تنهنڪري هو وهنجي پوءِ اهو پائي. 5 هو بني اسرائيل مان پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ٻه بڪر ۽ ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هڪڙو گهڻو آڻي. 6 پوءِ هارون پنهنجي لاءِ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور وهڙو پيش ڪري ته جيئن پنهنجي لاءِ ۽ پنهنجي خاندان جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري. 7 تنهن بعد هو ٻئي بڪر مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ مون خداوند جي حضور ۾ آڻي پيش ڪري. 8 هارون انهن ٻنهي بڪرن لاءِ پکا وجهي، هڪڙو پُڪو خداوند جي لاءِ ۽ ٻيو * چڏي ڏيڻ جي لاءِ. 9 جنهن بڪر لاءِ مون خداوند جي نالي جو پُڪو نڪري تنهن کي هارون پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور آڻي پيش ڪري. 10 پر جنهن بڪر لاءِ چڏي ڏيڻ جو پُڪو نڪري، تنهن کي ڪفاري جي لاءِ جيئرو ئي مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪيو وڃي ۽ پوءِ انهيءَ کي چڏي ڏيڻ جي لاءِ بيابان ۾ هڪليو وڃي. 11 جڏهن هارون پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ واري وهڙي کي آڻي، پنهنجي ۽ پنهنجي خاندان جي ڪفاري لاءِ انهيءَ کي ذبح ڪري، 12 تڏهن هو هڪڙو لوبان دان کڻي، انهيءَ کي ان باهه جي تانڊن سان ڀري جيڪا مون خداوند جي آڏو لوبان ساڙڻ لاءِ قربان گاهه تي بري ٿي. پوءِ هو پنهنجو ٻڪ سنهي ڪٽيل خوشبودار لوبان سان ڀري کڻي ۽ اهي ٻئي کڻي پردي جي اندر مقدس ترين جاءِ ۾ اچي. 13 تڏهن هو اهو لوبان اتي مون خداوند جي حضور ۾ تانڊن تي وجهي، ايتري قدر جو لوبان جو دونهون عهد واري صندوق تي رکيل رحمت جي پوش کي ڍڪي چڏي، انهيءَ لاءِ ته هو ۱ مري نه پوي. 14 پوءِ هارون انهيءَ وهڙي جي رت مان ڪجهه کڻي پنهنجيءَ آڱر سان

* چڏي ڏيڻ: عبراني ٻوليءَ ۾ هي جنهن لفظ جو ترجمو آهي سو ڪنهن پوت جو نالو پڻ ٿي سگهي ٿو. ڏسو 26:10، 16 ۾ پڻ. ۱ مري نه پوي: انهيءَ مان مراد آهي ته هو مٿان خداوند جي جلوي کي ڏسي مري پوي. ڏسو 2:16 پڻ.

جا جانور کليل ميدان ۾ قربانيءَ طور ذبح ڪن ٿا، سي هاڻي مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در تي، مون خداوند جي حضور ۾ ڪاهن وٽ ائين ۽ انهن کي سلامتيءَ جي قربانيءَ طور اتي ذبح ڪن. ⑥ ڪاهن انهن جو رت خيمي جي سامهون اڳڻ ۾ منهنجي قربان گاهه تي ڇٽڪاري ۽ انهن جي چرپي منهنجي لاءِ وٽندڙ خوشبوءِ واسطي ساڙي. ⑦ اڳڻي بني اسرائيل جا ماڻهو پڪر جي پوتن جي لاءِ پنهنجيون قربانيون نه ڪن، ڇاڪاڻ جو اهڙيءَ طرح هو مون سان بي وفائي ٿا ڪن. اهو ئي هنن جي لاءِ سندن پيڙهي به پيڙهي هميشه جو قانون ٿيندو.

⑧ تنهنڪري تون انهن کي چئڻ ته 'بني اسرائيل جي ماڻهن مان يا سندن قوم ۾ شامل ٿيل ڌارين مان جيڪو به ماڻهو ساڙڻ واري يا ڪا ٻي قرباني پيش ڪري، ⑨ پر انهيءَ کي مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ منهنجي حضور ۾ آڻي ذبح نه ٿو ڪري، ته پوءِ انهيءَ ماڻهوءَ کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو.'

رت کائڻ پيئڻ کان منع

⑩ "بني اسرائيل جي ماڻهن مان يا سندن قوم ۾ شامل ٿيل ڌارين مان جيڪڏهن ڪوبه ماڻهو ڪنهن به طرح رت کائيندو پيئندو، ته آءٌ خداوند انهيءَ رت کائڻ پيئڻ واري جي خلاف ٿيندس ۽ انهيءَ کي قوم مان خارج ڪري ڇڏيندس. ⑪ جيئن ته هر ساهواري شيءِ جي زندگيءَ رت ۾ آهي، تنهنڪري ئي مون اوهان جي زندگيءَ جي ڪفاري لاءِ اهو رت قربان گاهه تي رکايو آهي. اهو رت ئي ته آهي جنهن سان ڪنهن جي زندگيءَ جو ڪفارو ادا ڪجي ٿو. ⑫ اهو ئي سبب آهي جو آءٌ خداوند بني اسرائيل کي چوان ٿو ته ڪوبه رت نه کائي پيئي، نه ئي وري اوهان جي قوم ۾ شامل ٿيل ڪو ڌاريو اهو کائي پيئي.

⑬ بني اسرائيل مان يا سندن قوم ۾ شامل ٿيل ڌارين مان جيڪو به ماڻهو ڪنهن حلال جانور يا حلال پکيءَ جو شڪار ڪري، ته اهو انهيءَ جو رت زمين تي وهائي انهيءَ کي مٽيءَ سان ڍڪي ڇڏي. ⑭ ڇاڪاڻ جو هر ساهواري شيءِ جي زندگيءَ سندس رت ئي آهي. اهو ئي سبب آهي جو آءٌ بني اسرائيل کي چوان ٿو ته 'اوهين ڪنهن به ساهواري جو رت نه کائجو پيئجو، ڇو ته اها سندس زندگيءَ آهي. سو جيڪو به اهو کائيندو پيئندو تنهن کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو.'

⑮ بني اسرائيل مان يا سائن گڏ رهندڙ ڌارين مان جيڪو به ماڻهو پنهنجي موت مٿل يا جهنگلي جانورن جي ڦاڙيل ڪنهن ساهواري کي کائيندو، ته اهو پنهنجا ڪپڙا ڌوئي ۽ وهنجي. ان هوندي به هو شام

پيش ڪري ۽ قوم جي طرفان به اهڙي قرباني پيش ڪري. ⑮ هو پاڪ ٿيڻ واسطي ڪيل قربانيءَ واري چرپي قربان گاهه تي رکي ساڙي. ⑯ جيڪو ماڻهو ڇڏي ڏيڻ واري پڪر کي بيابان ۾ ڇڏي اچي سو پنهنجا ڪپڙا ڌوئي ۽ وهنجي، پوءِ هو پلي خيمي گاهه ۾ داخل ٿئي. ⑰ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ وارو وهڙو ۽ پڪر، جن جو رت ڪفاري ادا ڪرڻ لاءِ مقدس ترين جاءِ ۾ آندو ويو هو، تن کي خيمي گاهه کان ٻاهر کڻي وڃي سندن ڪلن، گوشت ۽ اوجهه سميت ساڙي ڇڏجي. ⑱ جيڪو ماڻهو انهن کي ساڙي سو پنهنجا ڪپڙا ڌوئي ۽ وهنجي، پوءِ هو پلي خيمي گاهه ۾ داخل ٿئي.

ڪفاري جو ڏينهن ملهائڻ

⑲ "اوهان جي لاءِ هي هميشه جو قانون ٿيندو ته ستين مهيني جي ڏهين تاريخ تي اوهان مان هر ڪو ماڻهو، پوءِ اهو اوهان جي قوم مان هجي توڙي ڌاريو، پنهنجي پنهنجي *نفس کي ماري ۽ ڪنهن به قسم جو ڪم نه ڪري. ⑳ انهيءَ ڏينهن اوهان کي پاڪ ٿيڻ جي لاءِ ڪفارو ادا ڪرڻو پوندو، تڏهن اوهين پنهنجن سڀني گناهن کان مون خداوند جي حضور ۾ پاڪ ٿيندا. ㉑ اهو اوهان جي لاءِ آرام جو مخصوص ڏينهن آهي. انهيءَ ڏينهن اوهين پنهنجي پنهنجي نفس کي مارجو، اهو ئي هميشه جي لاءِ قانون آهي. ㉒ جنهن به ڪاهن کي مسح ڪري کيس پنهنجي پيءُ جي جاءِ تي سردار ڪاهن ٿيڻ لاءِ مخصوص ڪيو وڃي، سو ڪفارو ادا ڪري. انهيءَ واسطي هو سڻيءَ جا مخصوص ڪپڙا پائي ⑳ مقدس ترين جاءِ، قربان گاهه، بلڪ مون خدا سان ملاقات واري پوري خيمي ۽ ڪاهن ۽ ساريءَ قوم جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري. ㉔ اهو اوهان جي لاءِ هميشه جو قانون ٿيندو ته بني اسرائيل جي سڀني گناهن جي لاءِ سال ۾ هڪڙو دفعو ڪفارو ادا ڪيو وڃي.

سو هنن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

ذبح ڪرڻ بابت قانون

17 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② "تون هارون، سندس پٽن ۽ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي منهنجو هي حڪم ٻڌاءِ ته ③ 'بني اسرائيل مان جيڪو به ماڻهو ڏاند، گهٽو يا پڪر پيءُ ڪنهن جاءِ تي قربانيءَ طور ذبح ڪندو، ④ يعني انهيءَ کي مون خداوند جي واسطي قرباني ڪرڻ لاءِ مون سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ آڻي ذبح نه ڪندو ته انهيءَ ماڻهوءَ تي خون جو الزام ايندو، ڇاڪاڻ جو هن رت وهايو آهي. پوءِ اهڙي ماڻهوءَ کي منهنجيءَ قوم مان خارج ڪيو ويندو. ⑤ انهيءَ حڪم جو مقصد هي آهي ته بني اسرائيل جا ماڻهو جيڪي پنهنجي قربانين

*نفس کي ماري: انهيءَ مان مراد روزو رکڻ ۽ ٻين جسماني ضرورتن کان پاسو ڪرڻ آهي. ڏسو 16:31 ۾ پڻ.

پاڙيسريءَ جي زال سان زنا ڪري پاڻ کي پليت نه ڪجو. ²¹ اوهان پنهنجي اولاد مان ڪنهن کي به مولڪ ديوتا جي واسطي باهه سان ساڙي نذرانو نه ڏجو. ائين ڪري مون پنهنجي خدا جي نالي جي بي حرمتي نه ڪجو. آءٌ خداوند آهيان. ²² اوهان ڪنهن مرد سان عورت وانگر صحبت نه ڪجو، ڇاڪاڻ ته اهو ڪراهن جهڙو ڪم آهي. ²³ اوهان ڪنهن به جانور سان بدفعلي ڪري پاڻ کي پليت نه ڪجو، نه وري ڪا عورت ڪنهن جانور وٽ وڃي انهيءَ کان بدفعلي ڪرائي، ڇاڪاڻ ته اها بدڪاري آهي.

²⁴ اوهين انهن مان ڪوبه ڪم ڪري پاڻ کي پليت نه ڪجو، ڇاڪاڻ ته جن قومن کي آءٌ اوهان جي اڳيان لوڏي ڪيڏندس، سي سڀ انهن ڪمن جي ڪري ئي پليت ٿيون. ²⁵ اها زمين به پليت ٿي ويئي آهي، تنهنڪري آءٌ خداوند انهيءَ کي سندس بدڪاريءَ جي اهڙي سزا ڏيندس جو اها پنهنجن رهاڪن کي الٽي ڪري ڇڏيندي. ²⁶ تنهنڪري اوهين بني اسرائيل توڙي اوهان سان گڏ رهندڙ ڌاريا سڀيئي منهنجي قانونن ۽ حڪمن تي عمل ڪجو ۽ انهن مڪروهه ڪمن مان ڪوبه نه ڪجو، ²⁷ چوڻهه اوهان کان اڳي جيڪي انهيءَ زمين جا رهاڪو هئا تن اهي سمورا مڪروهه ڪم ڪيا، جنهن سبب اها زمين پليت ٿي. ²⁸ سو ائين نه ٿئي ته جڏهن اوهين انهيءَ زمين کي پليت ڪريو، تڏهن اها اوهان کي به اهڙيءَ ئي طرح الٽي ڪري ڇڏي، جهڙيءَ طرح اوهان کان اڳ ۾ رهندڙ قومن کي ڪڍي ڇڏيائين. ²⁹ اوهان کي معلوم هجي ته جيڪي به ماڻهو انهن مڪروهه ڪمن مان ڪوبه ڪم ڪندا ته انهن کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو. ³⁰ تنهنڪري اوهين منهنجي حڪمن تي عمل ڪندا رهجو ۽ انهن مڪروهه رسمن تي عمل نه ڪجو جيڪي اوهان کان اڳي ادا ڪيون وينديون هيون. اوهين پاڻ کي انهن جي ڪري پليت نه ڪجو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.

ٻيا مختلف قانون

19 ¹ خداوند موسيٰ کي ² بني اسرائيل جي ساريءَ قوم لاءِ هي حڪم ڏنو ته ”اوهين پاڪ ٿيو، ڇاڪاڻ ته خداوند اوهان جو خدا پاڪ آهيان. ³ اوهان مان هر ڪو ماڻهو پنهنجي ماءُ ۽ پيءُ جي تعظيم ڪندو رهي. اوهين منهنجي سبت جا ڏينهن ملهائيندا رهجو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان. ⁴ اوهين مون کي ڇڏي بتن ڏانهن نه ڦرجو ۽ نڪي پنهنجي لاءِ ڌاتوءَ جا پتليل معبود بڻائجو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.“

تائين ناپاڪ رهندو، تنهن کان پوءِ پاڪ ٿيندو. ¹⁶ پر جيڪڏهن هو نڪي ڪپڙا ڏوٽيندو ۽ نه وهجنديو، ته پوءِ انهيءَ جو نتيجو پاڻ پوڳيندو.“

حرام نهر ايل رشتا

18 ¹ خداوند موسيٰ کي ² بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان. ³ اوهين مصر جي ملڪ وارن ماڻهن جهڙا ڪم نه ڪجو، جتي اوهين رهندا هئا، نڪي وري ڪنعان جي ملڪ وارن ماڻهن جهڙا ڪم ڪجو، جتي آءٌ اوهان کي وٺي ٿو هلان. اوهين انهن جي رسمن تي نه هلجو. ⁴ اوهين منهنجي حڪمن تي هلجو ۽ منهنجي قانونن تي عمل ڪجو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان. ⁵ اوهين ضرور منهنجي قاعدن قانونن تي عمل ڪجو، ڇاڪاڻ ته جيڪو ماڻهو ائين ڪندو تنهن جي حياتي بچي ويندي. آءٌ خداوند آهيان.“

⁶ اوهان مان ڪوبه پنهنجي ويجهي ماڻيائيءَ جي اوگهڙ نه ڏسي. آءٌ خداوند آهيان. ⁷ اوهان پنهنجي پيءُ جي ننگ يعني پنهنجي ماءُ جي اوگهڙ نه ڏسجو، هوءَ توهان جي ماءُ آهي. ⁸ اوهان پنهنجي پيءُ جي ٻين زالن جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته ائين ڪرڻ سان اوهين پنهنجي پيءُ جي بي عزتي ڪندا. ⁹ اوهان پنهنجي پيءُ جي اوگهڙ نه ڏسجو، پوءِ اها توهان جي پيءُ جي ڌيءَ هجي يا رڳو ماءُ جي. توڙي اها گهر ۾ پلي هجي يا ڪٿي ٻاهر. ¹⁰ اوهان پنهنجي پوتيءَ يا ڏوهتيءَ جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته انهن جي عزت خود اوهان جي عزت آهي. ¹¹ اوهان پنهنجي مائيليءَ پيءُ جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اها پيءُ جي پيءُ آهي. ¹² اوهان پنهنجي پيءُ جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اها اوهان جي پيءُ جي ويجهي ماڻيائيءَ آهي. ¹³ اوهان پنهنجي ماسيءَ جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اها اوهان جي ماءُ جي ويجهي ماڻيائيءَ آهي. ¹⁴ اوهان پنهنجي چاچيءَ جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اها اوهان جي چاچي جي عزت آهي. ¹⁵ اوهان پنهنجيءَ نهنن جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اها اوهان جي پٽ جي زال آهي. ¹⁶ اوهان پنهنجي پاچائيءَ جي اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اها اوهان جي پيءُ جي عزت آهي. ¹⁷ جنهن عورت جي اوهان اوگهڙ ڏني هجي، تنهن عورت جي ڌيءَ، پوتيءَ يا ڏوهتيءَ مان ڪنهن جي به اوگهڙ نه ڏسجو، ڇاڪاڻ ته اهي انهيءَ عورت جون ويجهيون ماڻيائيون آهن، سو اها وڏي بدڪاري آهي. ¹⁸ اوهان پنهنجيءَ زال جي جيئري ئي انهيءَ جي پيءُ کي سندس پهاج بڻائي انهيءَ جي اوگهڙ نه ڏسجو. ¹⁹ جيڪا عورت پنهنجي ماهواريءَ جي ڪري اڃا ناپاڪ هجي، تنهن جي اوگهڙ ڏسڻ لاءِ سندس ويجهو نه وڃجو. ²⁰ اوهان پنهنجي

5:18 نحر 29، 9:18، 11-13، 10:28، 5:10، 3:12 8:18 لاو 11:20، 20:27، 18:9 لاو 17:20، 22:27 12:18-14 لاو 19:20-20 15:18 لاو 12:20 16:18 لاو 21:20 20:18 لاو 10:20 21:18 لاو 5-1:20 22:18 لاو 13:20 23:18 خر 19:22، 16-15:20، 16:27 2:19 لاو 44-45، 1:16 3:19 خر 12:8، 5:12 4:19 لاو 1:26، 23:20، 17:34، 15:27

رڪجو، بلڪ اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ سان پاڻ جهڙو پيار ڪجو. آءٌ خداوند آهيان.

19 اوهين منهنجي حڪمن تي عمل ڪجو. اوهين پنهنجي چوپائي مال کي جدا جنس جي جانور سان لڳ نه ڪرائجو، نڪي پنهنجي بنيءَ ۾ ٻن قسمن جو بچ گڏي پوکجو ۽ نه ئي وري اوهين ٻن شين مان اٿيل ڪپڙي جي پوشاڪ پائجو. 20 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن اهڙيءَ عورت سان زنا ڪري، جيڪا پاڻهي هجي ۽ ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ سان مڱيل هجي، پر هوءَ اڃا تائين ڇڏايل يا آزاد ٿيل نه هجي، تڏهن انهن کي سزا ڏني وڃي. پر انهن کي قتل نه ڪيو وڃي، ڇاڪاڻ جو اها عورت آزاد نه هئي. 21 پوءِ اهو ماڻهو پنهنجي قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو گهٽو مون خداوند جي حضور ۾ خيمي جي اڱڻ واري در وٽ آڻي. 22 ڪاهن انهيءَ قربانيءَ واري گهٽي سان، منهنجي حضور ۾ انهيءَ ماڻهوءَ جي گناهه لاءِ ڪفارو ادا ڪري. تڏهن کيس پنهنجي گناهه جي معافي ملندي.

23 جڏهن اوهين ملڪ ڪنعان ۾ پهچي طرح طرح جي ميون جا وڻ پوکيو، تڏهن انهن جو ميوو ٽن سالن تائين اوهان جي لاءِ *حرام هوندو، سو اوهين اهو نه ڪائجو. 24 پر چوٿين سال انهن جو سمورو ميوو مون خداوند جي واکاڻ طور پيش ڪرڻ لاءِ اهو مخصوص ڪيو ويندو. 25 پوءِ پنجين سال اوهين پلي انهيءَ جو ميوو ڪائجو. جيڪڏهن اوهين ائين ئي ڪندا ته انهن وٽن جي پيداوار اوهان لاءِ وڏي ويندي. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.

26 اوهين ڪنهن به طرح رت نه ڪائجو پيئجو. اوهين نڪي فال ڪڍجو ۽ نه ڪا جادوگري ڪجو. 27-28 اوهين پنهنجي جسم تي ڏينپوڙين جا نشان نه ڪيائجو. اوهين مٿن جي لاءِ غير قوم وارن جيان پنهنجي جسم کي زخمي نه ڪجو، نڪي پنهنجو مٿو لوندڙين وٽان گولائيءَ ۾ ڪوڙائجو ۽ نڪي پنهنجي ڏاڙهيءَ جا پاسا بگاڙجو. آءٌ خداوند آهيان.

29 اوهين پنهنجي ڌيئرن کي ڪسيائي بڻائي کين بي آبرو نه ڪجو، متان ملڪ ۾ زناڪاري ٿيڻ لڳي ۽ ملڪ بچڙائيءَ سان پرڃي وڃي. 30 اوهين منهنجي سبت جو ڏينهن ملهائيندا رهجو ۽ منهنجي مقدس خيمي جي تعظيم ڪجو. آءٌ خداوند آهيان. 31 اوهين مٿل ماڻهن جي روحن سان ڳالهائيندڙن ڏانهن مائل نه ٿجو، نڪي پوپن جي ڳولها ۾ رهجو، ڇاڪاڻ جو اوهين انهن کان ناپاڪ ٿيندا. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.

5 جڏهن اوهين مون خداوند جي لاءِ سلامتيءَ جي قرباني ذبح ڪريو، تڏهن اها اهڙيءَ طرح پيش ڪجو جو اها اوهان جي طرفان مون وٽ قبول پوي. 6 جنهن ڏينهن اها قرباني ڪئي وڃي، تنهن ڏينهن يا ان جي ٻئي ڏينهن ان جو گوشت کاڌو وڃي. پر جيڪڏهن ٽئين ڏينهن تائين ڪجهه بچي پوي ته انهيءَ کي ساڙيو وڃي. 7 ٽئين ڏينهن انهيءَ مان ذرو به نه کاڌو وڃي، ڇاڪاڻ جو اهو حرام آهي ۽ اها قرباني قبول نه ڪئي ويندي. 8 جيڪو به اهو کائيندو سو پنهنجي سر تي گناهه ڪندو، ڇاڪاڻ جو هن مون خداوند لاءِ مخصوص ڪيل شيءِ جي بي حرمتي ڪئي آهي. اهڙي ماڻهوءَ کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو.

9 جڏهن اوهين پنهنجيءَ زمين جو فصل لٿو، تڏهن بنيءَ جون سموريون ڪنڊون ڪڙيون نه لٿجو، نڪي لاڀاري وقت رهجي ويل ڪو سنگ ميڙي گڏ ڪجو. 10 اوهين پنهنجي انگورن جي باغ جا رهجي ويل ڇڳا پيهر چني گڏ نه ڪجو، نڪي پنهنجي انگورن جا ڪريل ڍانڍا چونڊي ڪنجو. اهي غريبن ۽ ڌارين لاءِ ڇڏي ڏجو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.

11 اوهين چوري نه ڪجو، نڪي هڪ ٻئي سان دوکو ڪجو ۽ نه وري ڪوڙ ڳالهائجو. 12 اوهين منهنجو نالو وٺي ڪوڙو قسم نه ڪنجو. ائين ڪري مون پنهنجي خدا جي نالي جي بي حرمتي نه ڪجو. آءٌ خداوند آهيان. 13 اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ تي ظلم نه ڪجو، نڪي ڪانئس ڪجهه ڦري وٺجو. اوهين مزور جي مزوري هڪ رات لاءِ به پاڻ وٽ روڪي نه رڪجو. 14 اوهين ٻوڙي کي ملامت نه ڪجو، نڪي انڌي جي اڳيان ٿاڀي کائڻ جهڙي ڪا شيءِ رڪجو. مون پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا رهجو. آءٌ خداوند آهيان.

15 اوهين فيصلي ڪرڻ ۾ بي انصافي نه ڪجو، نه ته ڪنهن غريب جي پاسخطري ڪجو، نه وري ڪنهن وڏي ماڻهوءَ جو لحاظ ڪجو. بلڪ پنهنجي پاڙيسريءَ جو فيصلو انصاف سان ڪجو. 16 اوهان مان ڪوبه پنهنجيءَ قوم ۾ ڳالھوري ڪندو نه وٽي، نڪي پنهنجي پاڙيسريءَ جي جان خطري ۾ وجهڻ تي سندرو ٻڌي بيهي. آءٌ خداوند آهيان.

17 اوهين پنهنجي قوم واري جي لاءِ پنهنجيءَ دل ۾ بغض نه رڪجو، پر انهيءَ کي ڇيڻيندا ضرور رهجو، انهيءَ لاءِ ته سندس لحاظ ڪرڻ سان متان اوهين پنهنجي سر تي گناهه ڪڍو. 18 اوهين پنهنجيءَ قوم جي ماڻهن کان وير نه وٺجو، نڪي انهن سان ڪينو

*حرام: عبراني ٻوليءَ ۾ "اڻ طهريل" لکيل آهي.

10-9:19 لاو 22:23، شر 19:24-22 11:19 خر 15:20، 16، شر 19:5، 20 12:19 خر 7:20، شر 11:5، مت 33:5 13:19 شر 14:24-15
14:19 شر 18:27 15:19 خر 6:23-8، شر 19:16 17:19 مت 15:18 18:19 مت 43:5، 19:19، 39:22، مر 31:12، لو 27:10، رو 9:13، گل
14:5، يع 8:2 19:19 شر 9:22-11 26:19 پيد 4:9، لاو 27-26:7، 14-10:17، شر 23:15، 23:16:12، 10:18
28-27:19 لاو 5:21، شر 1:14 29:19 شر 17:23 30:19 لاو 2:26 31:19 شر 11:18، 1، سم 3:28، 2، با 4:23، يس 19:8

9 جيڪو ماڻهو پنهنجي پيءُ يا ماءُ تي لعنت ڪندو، تنهن کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. جيئن ته هن پنهنجي پيءُ يا ماءُ تي لعنت ڪئي تنهنڪري سندس خون سندس ئي سر تي هوندو.

10 جيڪو ماڻهو ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ يعني پنهنجي ڪنهن پاڙيسريءَ جي زال سان زنا ڪندو، ته انهيءَ زناڪار مرد ۽ عورت ٻنهي کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. 11 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي پيءُ جي ڪنهن به زال جي اوگهڙ ڏسي پنهنجي پيءُ جي عزت ٿئي ٿو، ته کيس انهيءَ عورت سميت ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. انهن جو خون سندن ئي سر تي هوندو. 12 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجيءَ ٺهن جي اوگهڙ ڏسي ته انهن ٻنهي کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي، ڇاڪاڻ جو انهن بدڪاري ڪئي آهي. سو سندن خون سندن ئي سر تي هوندو. 13 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن مرد سان بدفعلي ڪندو، ته انهن ٻنهي ڪراهن جهڙو ڪم ڪيو آهي، سو انهن ٻنهي کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. انهن جو خون سندن ئي سر تي هوندو.

14 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن عورت ۽ سندس ماءُ ٻنهي جي اوگهڙ ڏسي ته اها وڏي بچڙائي آهي. سو انهيءَ ماڻهوءَ کي ٻنهي عورتن سميت ساڙي ڇڏڻ جي سزا ڏني وڃي، انهيءَ لاءِ ته اوهان منجهه اهڙي بچڙائي نه رهي. 15 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن جانور سان بدفعلي ڪري ته انهيءَ ماڻهوءَ کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي ۽ انهيءَ جانور کي به ضرور ماريو وڃي. 16 جيڪڏهن ڪا عورت ڪنهن جانور وٽ وڃي انهيءَ کان بدفعلي ڪرائي، ته اوهين انهيءَ عورت کي ضرور موت جي سزا ڏجو ۽ انهيءَ جانور کي به ضرور ماري ڇڏجو. بدفعلي ڪندڙ ۽ ڪرائيندڙ جو خون سندن ئي سر تي آهي.

17 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي سگهيءَ يا ماڻهوءَ پيڻ کي پاڻ سان رهائيندو ۽ اهي هڪ ٻئي جي اوگهڙ ڏسندا، ته اها تمام شرم جهڙي ڳالهه آهي. سو انهن ٻنهي کي پوريءَ قوم آڏو ظاهر ظهور بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو وڃي، ڇاڪاڻ جو انهيءَ ماڻهوءَ پنهنجي پيڻ جي عزت ورتي آهي. سندس گناهه سندس ئي سر تي هوندو. 18 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن عورت جي ماهواريءَ وقت ساڻس همبستر ٿئي ٿو ۽ خون واري انهيءَ حالت ۾ هو اهڙو ڪم ڪن ٿا ته اهي ٻيئي ڏوهاري آهن، سو انهن ٻنهي کي قوم مان خارج ڪيو وڃي. 19 اوهين پنهنجي ماسيءَ يا پٽيءَ جي اوگهڙ نه ڏسو. جيڪو ائين ڪري ٿو سو پنهنجي ويجهي ماڻهوءَ جي عزت وٺي ٿو ۽ انهيءَ جو گناهه پنهنجي سر تي هوندو. 20 جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي چاچيءَ جي اوگهڙ ڏسندو، ته انهيءَ پنهنجي چاچي جي عزت ورتي آهي. سو انهيءَ جو گناهه انهن ٻنهي جي سر تي هوندو ۽ اهي

32 اوهين وڏي عمر وارن جي اڳيان انهن جي احترام ۾ اٿي بيھجو ۽ سندن عزت ڪجو. مون پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا رهجو. آءُ خداوند آهيان.

33 جيڪڏهن ڪو ڌاريو اوهان جي ملڪ ۾ اچي رهي، ته انهيءَ کي نه ستائجو. 34 اوهان جي ملڪ ۾ رهندڙ اهو ڌاريو به اوهان جي هموطن ماڻهوءَ جهڙو آهي. سو اوهين ساڻس پاڻ جهڙو ئي پيار ڪجو، ڇاڪاڻ جو اوهين به مصر جي ملڪ ۾ ڌاريا هئا. آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان.

35 اوهين ڪنهن به فيصلي ڪرڻ وقت ماڻ، تور ۽ ڳڻپ ۾ بي انصافي نه ڪجو. 36 اوهان جون ترازيون، وٽ ۽ ماپا بلڪل صحيح هجن. آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو آهي. 37 سو اوهين منهنجا سڀيئي قانون ۽ حڪم مڃيندا ۽ انهن تي عمل ڪندا رهجو. آءُ خداوند آهيان.

گناهن جون سزائون

20 1 خداوند موسيٰ کي 2 بني اسرائيل لاءِ فرمايو ته ”اوهان مان يا اوهان منجهه رهندڙ ڌارين مان جيڪو به ماڻهو پنهنجي ٻارن مان ڪو مولڪ ديوتا کي نذر ڪري ڏيندو، تنهن کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. سڀيئي ماڻهو انهيءَ کي سنگسار ڪري ڇڏين. 3 آءُ پاڻ به انهيءَ ماڻهوءَ جو مخالف ٿيندس ۽ انهيءَ کي بني اسرائيل قوم مان خارج ڪري ڇڏيندس، ڇاڪاڻ جو هن پنهنجو اولاد مولڪ ديوتا کي ڏيئي منهنجي مقدس خيمي کي پليت ڪيو آهي ۽ منهنجي پاڪ نالي جي بي حرمتي ڪئي اٿائين. 4 پر جيڪڏهن قوم وارا انهيءَ ماڻهوءَ کان، جنهن پنهنجو اولاد مولڪ ديوتا کي ڏنو، چشم پوشي ڪندا ۽ انهيءَ کي قتل نه ڪندا، 5 ته پوءِ آءُ پاڻ انهيءَ ماڻهوءَ ۽ سندس گهراڻي جو مخالف ٿيندس ۽ انهيءَ کي ۽ جيڪي مولڪ ديوتا جي پٺيان لڳي مون سان بي وفائي ڪندا، تن سڀني کي قوم مان خارج ڪري ڇڏيندس. 6 جيڪو ماڻهو مثل ماڻهن جي روحن سان ڳالهائيندڙن ۽ پوپن ڏانهن مائل ٿيندو ۽ انهن جي پيروي ڪري مون سان بي وفائي ڪندو، ته آءُ انهيءَ ماڻهوءَ جي خلاف ٿيندس ۽ انهيءَ کي قوم مان خارج ڪري ڇڏيندس.

7 اوهين پاڻ کي منهنجي لاءِ وقف ڪري ڇڏيو ۽ مخصوصيت واري حالت ۾ رهو، ڇاڪاڻ جو آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان. 8 اوهين منهنجا حڪم مڃجو ۽ انهن تي عمل ڪجو. آءُ خداوند آهيان، جيڪو اوهان کي مخصوص ٿو ڪريان.

33:34-34:21، 17:18-17:24، 19:27، 35:36-36:13، 16:10، 10:20، 10:45، 9:20، 17:21، 4:15، 10:7، 10:20، 14:20، 20:18، 5:18، 11:20، 8:18، 30:22، 20:27، 12:20، 15:18، 13:20، 22:18، 14:20، 17:18، 16:15-16:23، 19:22، 23:18، 21:27، 17:20، 9:18، 22:27، 18:20، 19:18، 20-19:20، 14-12:18

منهنجي لاءِ مخصوص ٿيل آهي. ⑧ تنهنڪري منهنجي قوم ڪاهن کي مخصوص ٿيل ڪري ڄاڻي، ڇاڪاڻ جو هو انهن جي طرفان مون خدا جي لاءِ قربانيءَ جي خوراڪ پيش ڪري ٿو. سو انهيءَ کي اهي مخصوص ٿيل سمجهن، چوڻ ته آءٌ خداوند جيڪو کين پاڪ ٿو ڪريان سو پاڪ آهيان. ⑨ جيڪڏهن ڪنهن ڪاهن جي ڌيءَ ڪسيبائي ٿي پاڻ کي پليت ڪري، ته هوءَ پنهنجي پيءُ کي بي حرمت ٿي ڪري، تنهنڪري انهيءَ کي ساڙي ڇڏڻ جي سزا ڏني وڃي.

⑩ جيڪو پنهنجي ڀائرن ۾ سردار ڪاهن هجي، جنهن جي مٿي تي مسح ڪرڻ جو تيل پيڻي پاڪ پوشاڪ پائڻ لاءِ مخصوص ڪيو ويو هجي، سو ڪنهن جي مرڻ تي پنهنجي مٿي جا وار نه ڇوڙي، نڪي پنهنجا ڪپڙا ڦاڙي ⑪ ۽ نه وري مُڙدي جي ويجهو وڃي. ايتري قدر جو پنهنجي پيءُ يا ماءُ جي لاءِ به پاڻ کي ناپاڪ نه ڪري. ⑫ هاڻو، هو مقدس خيمي کان ٻاهر نڪري ائين ڪرڻ سان پاڻ کي ناپاڪ ڪري منهنجي مقدس خيمي جي بي حرمتي نه ڪري. ڇاڪاڻ جو هو مسح ڪرڻ واري تيل سان مون لاءِ وقف ٿيل آهي. آءٌ خداوند آهيان.

⑬ هو رڳو ڪنوراءِ سان شادي ڪري. ⑭ هو ڪنهن رن زال، طلاق ڏنل، يا ڪسيبائي ٿي بي عزت بڻيل سان شادي نه ڪري، بلڪ پنهنجي ئي قبيلي مان ڪنهن ڪنوراءِ سان شادي ڪري. ⑮ تنهنڪري هو پنهنجي اولاد کي پنهنجيءَ قوم ۾ بي آبرو نه ڪري، ڇاڪاڻ جو آءٌ خداوند آهيان، جيڪو هن کي پنهنجي لاءِ مخصوص ڪريان ٿو.

⑯ خداوند موسيٰ کي ⑰ هارون لاءِ هي فرمايو ته ”تنهنجي اولاد مان سندن سڀني پيڙهين ۾، جيڪڏهن ڪنهن به ماڻهوءَ ۾ ڪو عيب هجي ته اهو مون خدا جي لاءِ قربانيءَ جي خوراڪ پيش ڪرڻ واسطي ويجهو نه اچي. ⑱ ڪير به هجي جنهن ۾ ڪو عيب هجي، سو منهنجي ويجهو نه اچي، يعني جيڪو انڌو، منڊو، قربل عضون وارو يا جنهن جو ڪو عضو گهٽ وڌ هجي، ⑲ يا جنهن جو پير يا هٿ جڏو هجي، ⑳ نڪي وري ڪو ڪپڙو، بندرو يا جنهن جي اک ۾ ڪو عيب هجي، يا جنهن کي ڪا چمڙيءَ جي بيماري هجي يا جنهن جا انورا ڦٽل هجن. ㉑ مطلب ته هارون ڪاهن جي اولاد مان جنهن به ماڻهوءَ ۾ ڪو جسماني عيب هجي، سو مون خدا جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ جي خوراڪ پيش ڪرڻ واسطي ويجهو نه اچي. ㉒ البت هو منهنجي لاءِ قربانيءَ جي خوراڪ کائي سگهي ٿو، پوءِ اها خوراڪ ڪاهن لاءِ مخصوص ٿيل هجي توڙي مون لاءِ ئي مخصوص هجي. ㉓ پر جيئن ته هن ۾ جسماني عيب آهي تنهنڪري هو نه مقدس جاءِ ۾ داخل ٿئي ۽ نڪي قربان گاهه جي ويجهو اچي. هو منهنجي مقدس خيمي جي بي حرمتي نه ڪري، ڇاڪاڻ جو آءٌ خداوند آهيان جيڪو انهن کي مخصوص ٿو ڪريان.“

بي اولاد مرددا. ⑰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي پيءُ جي جيئري سندس زال کي پاڻ سان رهائي ساڻس همبستري ڪندو ته اهو غليظ ڪم آهي. هن پنهنجي پيءُ جي عزت ورتي آهي، سو اهي پيئي بي اولاد مرددا.

⑳ اوهين منهنجي سڀني قانونن ۽ حڪمن کي مڃجو ۽ انهن تي عمل ڪجو، انهيءَ لاءِ ته جنهن ملڪ ۾ رهڻ لاءِ آءٌ اوهان کي موڪليان ٿو سو متان اوهان کي اُلٽي ڪري ڇڏي. ㉑ جن قومن کي آءٌ اوهان جي اڳيان ڀڄائي ٿو ڪيان تن جي ريتن رسمن تي اوهين نه هلجو، ڇاڪاڻ جو انهن اهي سڀئي ڪم ڪيا آهن، تنهنڪري مون انهن کان ڪراهت ڪئي. ㉒ پر مون اوهان کي چيو آهي ته اوهين انهيءَ ملڪ جا وارث ٿيندا. اهو آسودو ۽ خوشحال ملڪ آهي ۽ آءٌ اوهان کي اهو ملڪيت ڪري ڏيندس. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان، جنهن اوهان کي ٻين قومن کان ڌار ڪيو آهي. ㉓ تنهنڪري اوهين حلال ۽ حرام جانورن ۽ پکين جي وچ ۾ فرق ڪجو. جن جانورن، پکين ۽ ٻين زمين تي سرندڙ جيتن کي مون حرام ٺهرائي اوهان کان ڌار ڪيو آهي، تن کي کائڻ سان اوهين پاڻ کي پليت نه ڪجو. ㉔ اوهين منهنجي لاءِ پاڪ ٿيو، ڇاڪاڻ جو آءٌ خداوند پاڪ آهيان. مون اوهان کي ٻين قومن مان چونڊي ڌار ڪيو آهي، انهيءَ لاءِ ته اوهين منهنجا ٿيو. ㉕ جيڪو به مرد يا عورت مثل ماڻهن جي روح سان ڳالهائيندڙ يا پوپو هجي، تنهن کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. انهن کي سنگسار ڪيو وڃي. سندن خون سندن ئي سر تي آهي.“

ڪاهن جي پاڪائي

21 ① خداوند موسيٰ کي هارون جي پٽن، جيڪي ڪاهن آهن، تن لاءِ هي حڪم ڏنو ته ”جڏهن اوهان جي قوم ۾ ڪو مري وڃي ته انهيءَ جي ڪفن دفن ڪرڻ لاءِ ڪوبه ڪاهن پاڻ کي ناپاڪ نه ڪري. ② البت هو پنهنجي ويجهن ماڻهن جهڙوڪ پنهنجي ماءُ، پيءُ، پٽ، ڌيءُ، ڀاءُ، ③ يا پنهنجيءَ اڻ پڙيل پيڻ جيڪا سندس گهر ۾ رهي ٿي، تنهن جي لاءِ هو پاڻ کي ناپاڪ ڪري سگهي ٿو. ④ هو پنهنجي زال جي ماڻهن جي ڪري پاڻ کي ناپاڪ ڪري پنهنجي بي حرمتي نه ڪري.

⑤ ڪوبه ڪاهن پنهنجي ڏک جي اظهار لاءِ پنهنجو مٿو هٿان هٿان نه ڪوڙائي، نڪي پنهنجي ڏاڙهيءَ جا پاسا بگاڙي ۽ نه وري پنهنجي جسم کي زخم رسائي. ⑥ هو مون پنهنجي خدا جي لاءِ مخصوص رهي ۽ منهنجي نالي جي بي حرمتي نه ڪري. جيئن ته هو مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قربانيءَ جي خوراڪ پيش ٿو ڪري، تنهنڪري هو مخصوص رهي. ⑦ ڪوبه ڪاهن ڪنهن اهڙيءَ عورت سان شادي نه ڪري جيڪا ڪسيبائي ٿي بي عزت بڻي هجي يا جنهن کي طلاق ڏني ويئي هجي. انهيءَ جو سبب هي آهي ته ڪاهن

²⁴ سو موسيٰ ھارون ۽ سندس پتن کي ۽ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي اهي ڳالهيون چئي ٻڌايون.

مخصوص قربانين بابت قانون

22 ¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”تون ھارون ۽ سندس پتن کي چئڻ ته جيڪي مخصوص قربانيون بني اسرائيل جا ماڻهو منهنجي لاءِ وقف ڪن ٿا تن کي هو احتياط سان هٿ لائين، تان ته منهنجي پاڪ نالي جي بي حرمتي نه ٿئي. آءٌ خداوند آهيان. ³ تون انهن کي چئڻ ته ”اوهان جي سڀني پيڙهين ۾، اوهان جي اولاد مان جيڪڏهن ڪوبه ماڻهو ناپاڪيءَ واري حالت ۾ انهن مخصوص قربانين جي ويجهو ويندو، جيڪي بني اسرائيل جي ماڻهن مون خداوند جي لاءِ وقف ڪيون هونديون، ته انهيءَ کي منهنجي خدمت واري ڪم مان خارج ڪيو ويندو. آءٌ خداوند آهيان.“

⁴ ھارون جي اولاد مان جيڪڏهن ڪوبه ماڻهو چمڙيءَ جي وچڙندڙ مرض يا جريان جي مرض وارو هجي، ته اهو جيستائين پاڪ نه ٿئي تيستائين انهن مخصوص قربانين مان ڪجهه به نه کائي. جيڪڏهن ڪو اهڙو ڪاهن آهي جو ڪنهن اهڙيءَ شيءِ کي چهي جيڪا ڪنهن مُڙدي کي لڳڻ ڪري ناپاڪ ٿي هجي، يا ڪاهن انزال ٿيو هجي، ⁵ يا جيڪڏهن هو ڪنهن اهڙي ناپاڪ جانور يا ماڻهوءَ کي چهي جنهن جي ڪري هو ناپاڪ ٿي پوي، پوءِ اهو جنهن به طرح ناپاڪ ٿيو هجي، ⁶ ته اهو ڪاهن شام تائين ناپاڪ رهندو. پر جيستائين هو نه وهنجي تيستائين مخصوص قربانين مان نه کائي. ⁷ سج لهن کان پوءِ هو پاڪ ٿي انهن مخصوص قربانين مان پلي کائي چلائي جو اها سندس خوراڪ آهي. ⁸ جيڪو جانور پنهنجي موت مري وڃي يا جنهن کي جهنگلي جانورن ڦاڙيو هجي، تنهن جو گوشت کائي هو پاڻ کي پليت نه ڪري. آءٌ خداوند آهيان.

⁹ سڀيئي ڪاهن منهنجي انهن حڪمن تي عمل ڪن، انهيءَ لاءِ ته متان انهن تي عمل نه ڪرڻ سان انهن جي بي حرمتي ڪرڻ ڪري قصوروار ٿين ۽ مري پون. آءٌ خداوند آهيان جيڪو کين مخصوص ٿو ڪريان. ¹⁰ ڪاهن گهراڻي کان سواءِ ٻيو ڪوبه ماڻهو، پوءِ اهو ڪاهن وٽ رهندڙ مهمان هجي يا ڪو مزدور، سو انهن مخصوص قربانين مان ڪجهه به نه کائي. ¹¹ پر جنهن غلام کي هن پيسن سان خريد ڪيو هجي يا جيڪو غلام سندس گهر ۾ ڄائو هجي سو پلي سندس کاڌي مان کائي. ¹² جيڪڏهن ڪنهن ڪاهن جي ڌيءَ، ڪاهن کان سواءِ ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ سان پرڻيل هجي ته اها انهن مخصوص قربانين مان ڪجهه به نه کائي. ¹³ پر جيڪڏهن ڪنهن ڪاهن جي ڌيءَ رن زال يا طلاق ڏنل هجي ۽ کيس اولاد نه هجي، پوءِ هوءَ پنهنجي ننڍڙن وانگر موتي اچي پنهنجي پيءُ جي گهر ۾

رهندي هجي، ته اها پلي پنهنجي پيءُ جي مليل کاڌي مان کائي. پر ڪاهن گهراڻي کان سواءِ ٻيو ڪوبه ماڻهو انهيءَ مان اصل نه کائي. ¹⁴ پر جيڪڏهن ڪو ٻيو ماڻهو پلي مان انهيءَ مخصوص قربانيءَ منجهان کائي، ته پوءِ هو اهڙي پوري مخصوص قرباني ۽ انهيءَ جي پنجين حصي جيترو وڌيڪ انهيءَ ۾ گڏي ڪاهن کي موٽائي ڏئي. ¹⁵⁻¹⁶ بني اسرائيل جيڪي مخصوص قربانيون مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪن، ڪاهن ٻين ماڻهن کي تن جي کائڻ جي اجازت ڏيئي انهن مخصوص قربانين جي بي حرمتي نه ڪن. انهيءَ سان گناهه انهن ماڻهن جي سر تي پوندو. آءٌ خداوند آهيان جيڪو انهن قربانين کي مخصوص ٿو ڪريان.“

قبول نه پوندڙ قربانيون

¹⁷ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ¹⁸ ”تون ھارون، سندس پتن ۽ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي چئڻ ته بني اسرائيل قوم مان يا وٽن رهندڙ ڌارين مان جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي باس واري توڙي خوشيءَ جي قرباني، مون خداوند جي حضور ۾ ساڙڻ واري قربانيءَ طور پيش ڪري، ¹⁹ ته هو قبول پوڻ واسطي ڍڳن، رڍن يا بڪرين مان ڪو بي عيب نر پيش ڪري. ²⁰ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪو عيب وارو جانور پيش ڪري ته مون خداوند وٽ اهو هن جي طرفان قبول نه پوندو. ²¹ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي باس واري توڙي خوشيءَ جي قربانيءَ واسطي پنهنجي ڍورن ڍڳن يا رڍن بڪرين مان مون خداوند جي حضور ۾ سلامتيءَ جي قرباني طور پيش ڪري، ته اهو جانور قبول پوڻ لاءِ بلڪل ئي بي عيب هجي. ²² انڌو، مندوتندو، زخمي، وهندڙ ڦٽ وارو يا چمڙيءَ جي بيماريءَ وارو جانور مون خداوند جي لاءِ پيش نه ڪيو وڃي، نڪي انهن مان ڪنهن کي قربان گاهه تي آڻي، مون خداوند جي لاءِ قربانيءَ طور ساڙيو وڃي. ²³ جنهن ڍڳي يا گهٽي جو ڪو عضو گهٽ وڌ هجي، سو خوشيءَ جي قربانيءَ طور پلي پيش ڪيو وڃي، پر ڪنهن باس جي لاءِ اهو قبول نه پوندو. ²⁴ جنهن جانور جا انورا ڇٽيل، چيريل، ڌڪيل يا وڍيل هجن سو به مون خداوند جي لاءِ قربانيءَ طور پيش نه ڪيو وڃي. هو پنهنجي ملڪ ۾ اهڙي ڪابه قرباني نه ڪن. ²⁵ نڪي هو ڪنهن ڌارئي ماڻهوءَ جي هٿان انهن مان ڪو وٺي مون خدا جي لاءِ قربانيءَ جي خوراڪ طور پيش ڪن. اهڙن عبيدار جانورن ۾ خرابي آهي ۽ اهي هنن جي طرفان قبول نه پوندا.“

²⁶ خداوند موسيٰ کي بني اسرائيل لاءِ وڌيڪ هي فرمايو ته ²⁷ ”جڏهن ڪنهن ڳئونءَ، رڍ يا بڪريءَ کي ڦر جمي ته اهو ست ڏينهن پنهنجي ماءُ وٽ رهي، انهيءَ کان پوءِ اهو مون خداوند وٽ قبول پوڻ جي لائق ٿيندو ته انهيءَ کي ساڙي قرباني ڪئي وڃي. ²⁸ اوهين ڳئون يا رڍن بڪرين کي سندن ڦرن سميت هڪڙي ئي ڏينهن

پهرين پيداوار

9 خداوند موسيٰ کي 10 بني اسرائيل لاءِ هي حڪم فرمايو ته ”جيڪا زمين آءٌ خداوند اوهان کي ڏيڻ وارو آهيان، تنهن ۾ جڏهن اوهين پهچو ۽ انهيءَ جو فصل لڻو، تڏهن اوهين هر سال پنهنجي فصل جو پهريون اناج جو گڏو ڪاهن وٽ آڻجو. 11 هو اهو گڏو سبت جي ٻئي ڏينهن مون خداوند جي حضور ۾ هٿن تي بلند ڪري ته جيئن اوهين قبول پئو. 12 ساڳئي ئي ڏينهن تي اوهين مون خداوند جي لاءِ هڪڙو يڪسالو بي عيب گهيتو به ساڙڻ واري قربانيءَ طور پيش ڪجو. 13 انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ طور به ڪلوگرام ميدو تيل ۾ گوهيل پيش ڪجو. اها مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ جي قرباني آهي جا ساڙي آهي. ان سان گڏ اوهين هڪ ليٽر مٺي اوتڻ واري قربانيءَ طور پيش ڪجو. 14 جيستائين اوهين مون پنهنجي خدا جي لاءِ اها قرباني پيش نه ڪريو، ايستائين نئين اناج جي نه ماني کائجو، نه ڀڳل اناج ۽ نڪي تازا سنگ کائجو. اهو اوهان جي سڀني پيڙهين لاءِ هميشه جو قانون هوندو، پوءِ اوهين ڪٿي ڪٿي به رهندا هجو.“

*لاباري جي عيد (گاتا 28:26-31)

15 ”اوهين سبت جي ٻئي ڏينهن کان، يعني جنهن ڏينهن اوهين هٿن تي بلند ڪرڻ لاءِ گڏو آيو تنهن ڏينهن کان وٺي پورا ست هفتا گڏجو، 16 يعني ستين سبت جي ٻئي ڏينهن تائين اوهين پنجاهه ڏينهن شمار ڪجو. انهيءَ پنجاهين ڏينهن تي اوهين مون خداوند جي لاءِ نئين فصل مان اناج جي قرباني پيش ڪجو. 17 اوهين پنهنجن گهرن مان ٻه ٻه روت هٿن تي بلند ڪرڻ لاءِ آڻجو. هر هڪ روت ٻه ٻه ڪلوگرام ميدي جو ۽ خمير گڏي پڇايل هجي، انهيءَ لاءِ ته مون خداوند جي لاءِ اها پهرين پيداوار جي قرباني ٿئي. 18 انهن روتن سان گڏ اوهين قوم جي طرفان ست يڪسالو بي عيب گهيتا، هڪڙو وهڙو ۽ ٻه گهٽا پيش ڪجو. اهي مون خداوند جي لاءِ ساڙڻ واري قربانيءَ طور هجن ۽ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ سان گڏ پيش ڪجن. اها مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ جي قرباني ٿئي، جا ساڙي آهي. 19 اوهين پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو بڪر ۽ سلامتيءَ جي قربانيءَ لاءِ ٻه يڪسالو گهيتا پيش ڪجو. 20 ڪاهن انهن ٻنهي گهيتن کي پهرئين پيداوار جي روتن سان گڏ مون خداوند جي حضور ۾ هٿن تي بلند ڪري پيش ڪري. اهي ڪاهن جو حصو آهن جيڪي مون خداوند جي لاءِ مخصوص آهن. 21 اوهين انهيءَ

تي قربانيءَ لاءِ ذبح نه ڪجو. 29 جڏهن اوهين مون خداوند جي شڪرائي لاءِ قربانيءَ جو جانور ذبح ڪريو، تڏهن اهڙي قرباني پيش ڪجو جا اوهان جي طرفان قبول پوي. 30 اها قرباني ساڳئي ڏينهن تي ئي کائي چڏجو. انهيءَ مان صبح تائين ڪجهه به نه بچائجو. آءٌ خداوند آهيان.

31 سو اوهين منهنجا حڪم مڃيندا ۽ انهن تي عمل ڪندا رهجو. آءٌ خداوند آهيان. 32 اوهين منهنجي پاڪ نالي جي بي حرمتي نه ڪجو. بني اسرائيل جا سڀ ماڻهو ضرور مون کي پاڪ ڪري ڄاڻن. آءٌ خداوند آهيان، جيڪو اوهان کي مخصوص ٿو ڪريان. 33 مون ئي اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو خدا هجان. آءٌ خداوند آهيان.“

سبت، يعني آرام جو ڏينهن

23 1 خداوند موسيٰ کي 2 بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”مون خداوند جا مقرر ڪيل وڏا ڏينهن، جن تي اوهين عبادت لاءِ گڏ ٿيندا، سي هي آهن:

3 ڇهه ڏينهن اوهين پنهنجو ڪم ڪار ڪريو، پر ستون ڏينهن سبت آهي تنهن تي اوهين آرام ڪريو. انهيءَ ڏينهن اوهين ڪنهن به قسم جو ڪم نه ڪجو، بلڪ عبادت لاءِ گڏ ٿجو. اوهين ڪٿي ڪٿي به رهندا هجو، سبت جو ڏينهن مون خداوند لاءِ مخصوص آهي.“

عيد فصح ۽ بي خميري مانيءَ جي عيد (گاتا 28:16-25)

4 ”مون خداوند جا مقرر ڪيل وڏا ڏينهن يعني عبادت لاءِ گڏجاڻيون، جيڪي اوهين مقرر ڪيل وقت تي ملهائيندا، سي هي آهن: 5 پهرئين مهيني جي چوڏهين تاريخ شام جو مون خداوند جي عيد فصح آهي. 6 ساڳئي مهيني جي پندرهن تاريخ مون خداوند جي لاءِ بي خميري مانيءَ جي عيد شروع ٿيندي. ستن ڏينهن تائين اوهين جيڪا ماني کائو تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي. 7 پهرئين ڏينهن اوهين عبادت لاءِ گڏ ٿجو. انهيءَ ڏينهن اوهين ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. 8 ست ئي ڏينهن اوهين مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪندا رهجو ۽ ستين ڏينهن وري عبادت لاءِ گڏ ٿجو. انهيءَ ڏينهن به اوهين محنت مزوريءَ جو ڪوبه ڪم نه ڪجو.“

*لاباري جي عيد: هيءَ اها ئي عيد آهي جنهن کي نئين عهدنامي ۾ ”عيد پنتيڪسٽ“ چون ٿا. ڏسو رس 1:2، 16:20، 1:16، ڪر 8:16.

3:23 خر 10-8:20، 12:23، 15:31، 21:34، 2:35، 14-12:5، 5:23 خر 13-1:12، 2-1:16

8-6:23 خر 20-14:12، 15:23، 18:34، 8-3:16، 21-15:23 خر 16:23، 22:34، 12-9:16

ڏينهن تي اوهين عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. ³⁶ ست ئي ڏينهن اوهين مون خداوند جي حضور ۾ ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪندا رهجو. ائين ڏينهن اوهين وري عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ مون خداوند جي حضور ۾ ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪجو. جيئن ته اهو عبادت لاءِ گڏ ٿيڻ جو ڏينهن آهي سو اوهين ان ڏينهن ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو.

³⁷ اهي آهن مون خداوند جا مقرر ڪيل وڏا ڏينهن، جن کي اوهين گڏجي عبادت ڪندي ملهائجو. اوهين مون خداوند جي لاءِ ساڙڻ واريون قربانيون، اناج جون قربانيون، اوتڻ واريون قربانيون ۽ ٻيون قربانيون پنهنجي پنهنجي مقرر ڏينهن تي ساڙي پيش ڪجو. ³⁸ هي قربانيون هفتيوار سبت وارين قربانين ۽ اوهان جي نذرانن، اوهان جي باسيل قربانين ۽ اوهان جي خوشيءَ جي قربانين کان علاوه آهن.

³⁹ جڏهن اوهين پنهنجي ٻنيءَ جو فصل گڏ ڪري چڪو، تڏهن ستين مهيني جي پندرهنين تاريخ کان وٺي ستن ڏينهن تائين مون خداوند جي لاءِ اها تنين واري عيد ملهائجو. انهن ۾ پهريون ۽ اٺون ڏينهن خاص آرام جا ڏينهن آهن. ⁴⁰ پهرين ڏينهن اوهين پنهنجي وڻن جو عمدو ميوو، ڪڇيءَ جون ڇڙهيون، گهاٽن پنن واريون ٿاريون ۽ نهرن جون ليون کڻجو ۽ ستن ڏينهن تائين مون خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ خوشيون ملهائجو. ⁴¹ هر سال ستين مهيني ۾ اهي ست ڏينهن اوهين مون خداوند جي لاءِ عيد ملهائجو. اهو اوهان جي پيڙهين ۾ هميشه جي لاءِ قانون آهي. ⁴² بني اسرائيل جا سڀئي ماڻهو اهي ست ڏينهن تنين ۾ ئي گذارين. ⁴³ انهيءَ لاءِ ته اوهان جي پيڙهين کي خبر پوي ته جڏهن مون بني اسرائيل کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو هو، تڏهن کين تنين ۾ رهايو هوم. آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان.

⁴⁴ سو اهڙيءَ ئي طرح موسيٰ بني اسرائيل کي خداوند جي مقرر ڪيل وڏن ڏينهن بابت ٻڌايو.

ڏينهن جي سنڀال رکڻ

(خروج 20:27-21)

24 ¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”تون بني اسرائيل کي حڪم ڪر ته اهي ٻارڻ لاءِ زيتون جو ڪٽي ڪڍيل نج تيل تو وٽ کڻي اچن، ته جيئن مقدس جاءِ جا ڏيڻا هر رات ٻرندا رهن. ³ هارون انهن کي مون سان ملاقات واري خيمي ۾ عهد واري صندوق جي اڳيان واري پردي جي ٻاهران، هر روز سانجهيءَ کان وٺي صبح تائين ٻرندو رهڻ لاءِ اتي مون خداوند جي حضور ۾ ٺاهي رکي. اهو اوهان جي پيڙهين ۾ هميشه جي لاءِ قانون رهندو. ⁴ هارون

ساڳئي ڏينهن عيد ملهائجو. ان ڏينهن اوهين عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. اهو اوهان جي سڀني پيڙهين لاءِ هميشه جو قانون هوندو، پوءِ اوهين کڻي ڪٿي به رهندا هجو. ²² جڏهن اوهين پنهنجيءَ زمين جو فصل لڻو، تڏهن ٻنيءَ جون سموريون ڪنڊون ڪڙڇون نه لڻجو، نڪي لاٻاري وقت رهجي ويل ڪو سنگ ميڙي گڏ ڪجو، بلڪ اهي غريبن ۽ ڌارين لاءِ ڇڏي ڏجو. آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان.“

نفيلن وڃائڻ جي عيد

(گائاتو 1:29-6)

²³ خداوند موسيٰ کي ²⁴ بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”ستين مهيني جي پهرين تاريخ اوهان جي لاءِ خاص آرام جو ڏينهن آهي. انهيءَ ڏينهن جو اظهار نفيلون وڃائي ڪيو وڃي ۽ سڀئي عبادت لاءِ گڏ ٿين. ²⁵ اوهين ان ڏينهن ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو، بلڪ مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪجو.“

ڪفاري جو ڏينهن

(گائاتو 7:29-11)

²⁶ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ²⁷ ”انهيءَ ستين مهيني جو ڏهن ڏينهن، ڪفاري جو ڏينهن آهي. سو انهيءَ ڏينهن اوهين عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ پنهنجي *نفس کي مارجو ۽ مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪجو. ²⁸ انهيءَ ڏينهن اوهين ڪنهن به قسم جو ڪم نه ڪجو، ڇاڪاڻ جو اهو ڪفاري جو ڏينهن آهي، جنهن تي مون خداوند اوهان جي خدا جي حضور ۾ اوهان جي لاءِ ڪفارو ادا ڪيو ويندو. ²⁹ جيڪو به ماڻهو انهيءَ ڏينهن پنهنجي نفس کي نه ماري ڏنو سو قوم مان خارج ڪيو ويندو. ³⁰ جيڪو به ماڻهو انهيءَ ڏينهن ڪنهن به قسم جو ڪم ڪندو، ته انهيءَ کي آءُ خداوند سندس قوم مان برباد ڪري ڇڏيندس. ³¹ انهيءَ ڏينهن اوهين ڪنهن به قسم جو ڪم نه ڪجو. اهو اوهان جي سڀني پيڙهين لاءِ هميشه جو قانون هوندو، پوءِ اوهين کڻي ڪٿي به رهندا هجو. ³² انهيءَ مهيني جي نائين تاريخ جي نماشام کان وٺي ڏهين تاريخ جي نماشام تائين اوهين مڪمل آرام وارو ڏينهن ملهائجو ۽ پنهنجي نفس کي مارجو.“

تنين واري عيد

(گائاتو 12:29-40)

³³ خداوند موسيٰ کي ³⁴ بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”انهيءَ ستين مهيني جي پندرهنين تاريخ تي مون خداوند جي لاءِ تنين واري عيد شروع ٿيندي جا ست ڏينهن جاري رهندي. ³⁵ عيد جي پهرين

*نفس کي مارجو: انهيءَ مان مراد روزو رکڻ ۽ ٻين جسماني ضرورتن کان پاسو ڪرڻ آهي. ڏسو 29 ۽ 32 آيت پڻ.

19 جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ٻئي کي عيبدار ڪري وجهي، ته جيئن هن کي هجي تيئن ئي ساڻس به ڪيو وڃي. 20 هڏو پيڄڻ جي عيوض هڏو پيڄڻ، اک جي عيوض اک، ڏنڊ جي عيوض ڏنڊ، جهڙو عيب هن ڪنهن ماڻهوءَ ۾ ڪيو هجي تهڙو ئي منجهس به ڪيو وڃي. 21 جيڪو ڪنهن جانور کي ماري وجهي، سو انهيءَ جو عيوضو پري ڏئي، پر جيڪو ڪنهن ماڻهوءَ کي ماري وجهي تنهن کي موت جي سزا ڏني وڃي. 22 اوهان بني اسرائيل توڙي ڌارين سڀني سان هڪڙو ئي قانون لاڳو آهي، ڇاڪاڻ جو اوهان جو خدا آهيان. 23 جڏهن موسيٰ بني اسرائيل کي اهو سڀ ٻڌايو، تڏهن هو انهيءَ لعنت ڪندڙ کي خيمي گاهه کان ٻاهر وٺي ويا ۽ کيس سنگسار ڪيائون. اهڙيءَ طرح بني اسرائيل ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو.

ستون سال

(شريعت جو دور 1:15-11)

25 1 خداوند سينا جبل تي موسيٰ کي 2 بني اسرائيل لاءِ هي فرمايو ته ”جڏهن اوهين انهيءَ ملڪ ۾ پهچو جيڪو آءُ اوهان کي ڏيڻ وارو آهيان، تڏهن انهيءَ ملڪ جي زمين کي به مون خداوند جي لاءِ سبت جو آرام ملي. 3 تنهنڪري ڇهه سال اوهين پنهنجي ٻنيءَ ۾ پوک ڪجو ۽ انگورن جي ول ڇانگجو ۽ انهن جي پيداوار گڏ ڪجو. 4 پر ستون سال انهيءَ زمين جي لاءِ پوري آرام جو يعني سبت جو سال مون خداوند جي لاءِ وقف ٿيندو. انهيءَ سال اوهين نڪي پنهنجي ٻنيءَ ۾ پوک ڪجو، نڪي پنهنجي انگورن جي ول کي ڇانگجو. 5 اوهان جي ٻنيءَ ۾ جيڪو فصل پائيهي پيدا ٿئي سو اوهين نه لڻجو، نڪي ان ڇانگيل انگورن جي ول مان انگور ميڙي گڏ ڪجو، ڇاڪاڻ جو زمين جي لاءِ اهو سال پوري آرام جو سال آهي. 6 زمين جي انهيءَ سبت واري سال جي پيداوار اوهان سڀني جي لاءِ يعني اوهان لاءِ، اوهان جي پانهن، پانهنين، اوهان جي پورهيتن ۽ انهن ڌارين جيڪي اوهان وٽ رهن ٿا تن سڀني جي کاڌي لاءِ هوندي. 7 انهيءَ سال جي ساري پيداوار اوهان جي پالڻو جانورن ۽ اوهان جي ملڪ جي جهنگلي جانورن جي کاڌي خوراڪ لاءِ به هوندي.“

بحاليءَ جو سال

8 ”اوهين پنهنجي لاءِ سبت وارن ستن سالن کي ستوڻو ڪري شمار ڪجو، جيڪي اوڻونجاهه سال ٿيندا. 9 انهن اوڻونجاهه سالن کان پوءِ ستين مهيني جي ڏهين تاريخ يعني ڪفاري جي ڏينهن اوهين پنهنجي سڄي ملڪ ۾ نفيل وڃرائجو. 10 اهڙيءَ طرح اوهين انهيءَ پنجاهين سال کي مخصوص ڪري ليڪجو ۽ ملڪ جي سڀني رهاڪن

انهن ڏيڻن کي نج سون جي شمعدان تي، مون خداوند جي حضور ۾ باقاعدي روزانو ٻرندو رکي.“

خدا لاءِ نذراني وارا روت

5 ”ٻارهن ڪلوگرام ميڊي مان ٻارهن روت پڇايا وڃن. 6 پوءِ اهي مقدس جاءِ اندر مون خداوند جي حضور ۾ نج سون جي پٽ چڙهيل ميز تي ٻن قطارن ۾ رکيا وڃن. هر هڪ قطار ۾ ڇهه ڇهه روت ناهي رکجن. 7 هر هڪ قطار سان گڏ ڪجهه خالص لويان رکيو وڃي، جيڪو روتن نذر ڪرڻ جي عيوض مون خداوند جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني ٿئي. 8 هر سبت تي باقاعدي اهي روت مون خداوند جي حضور ۾ بني اسرائيل جي طرفان هميشه جي عهد طور ناهي رکيا وڃن. 9 اهي روت هارون ۽ سندس اولاد جا ٿيندا. هو اهي مخصوص جاءِ ۾ ويهي کائين، ڇاڪاڻ جو مون خداوند جي لاءِ ساڙيون ويندڙ قربانين مان اهي هميشه جي لاءِ هنن جو حصو آهن، جيڪي مون لاءِ ئي مخصوص حصو آهن.“

ڪفر بڪندڙ کي سزا

10-11 هڪڙو ماڻهو جنهن جو پيءُ مصري هو پر سلوميت نالي سندس ماءُ بني اسرائيل جي دان قبيلي مان ڊبريءَ جي ڌيءَ هئي، سو بني اسرائيل منجهه ويو. اتي خيمي گاهه ۾ بني اسرائيل جي هڪڙي ماڻهوءَ ۽ هن جي وچ ۾ جهيڙو ٿي پيو. جهيڙي دوران هن لعنت ڪندي خداوند جي نالي تي ڪفر ڪيو. تڏهن ماڻهو هن کي موسيٰ وٺ وٺي آيا. 12 اتي کيس تيسنئين قيد ۾ رکيو ويو، جيستائين انهيءَ بابت ڪين خداوند جو فيصلو معلوم ٿئي.

13 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 14 ”انهيءَ لعنت ڪندڙ کي خيمي گاهه کان ٻاهر وٺي وڃ ۽ جن جن کيس لعنت ڪندي ٻڌو آهي، سي سڀئي سندس گناهه جي شاهديءَ طور پنهنجا هٿ سندس مٿي تي رکن ۽ پوءِ سڀئي ماڻهو کيس سنگسار ڪري ڇڏين. 15 پوءِ تون بني اسرائيل کي ٻڌائي ڇڏ ته جيڪو به مون پنهنجي خدا تي لعنت ڪندو، سو پنهنجي ئي سر تي گناهه ڪندو. 16 جيڪو به مون خداوند جي نالي تي جڏهن به ڪفر ڪري تڏهن اهو بني اسرائيل هجي توڙي ڌاريو، تنهن کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. سڀئي ماڻهو انهيءَ کي سنگسار ڪري ڇڏين.“

17 جيڪڏهن ڪو ڪنهن ماڻهوءَ کي ماري وجهي ته انهيءَ کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. 18 جيڪو ڪنهن ٻئي جي جانور کي ماري وجهي، سو انهيءَ جانور جو عيوضو پري ڏئي. اهو ئي اصول آهي ته جان جي عيوض جان.

انهيءَ ماڻهوءَ جو عيوضو ڀرڻ جو ذميوار عزيز سندس اها ملڪيت ڇڏائي. ²⁶ پر جيڪڏهن انهيءَ ماڻهوءَ جو ڪوبه اهڙو ماڻو نه هجي جو اها ڇڏائي، ته پوءِ جيڪڏهن هو پاڻ ايترو دولت مند ٿي وڃي جو اها ڇڏائي سگهي، ²⁷ ته هو انهيءَ جي وڪري جا سال شمار ڪري ۽ ايندڙ بحاليءَ جي سال مان باقي رهيل سالن جي لاءِ واجب رقم انهيءَ ماڻهوءَ کي موٽائي ڏئي جنهن کي زمين وڪي هئائين. پوءِ هو وري پنهنجي ملڪيت جو وڃي مالڪ ٿئي. ²⁸ پر جيڪڏهن هن وٽ پنهنجي ملڪيت موٽائي وٺڻ جيتري رقم نه هجي، ته پوءِ وڪائل ملڪيت ايندڙ بحاليءَ جي سال تائين خريدار جي قبضي ۾ رهندي. بحاليءَ جي سال ۾ اها ڇڏائجي ويندي، پوءِ اصلي مالڪ پنهنجي ملڪيت جو وري وڃي مالڪ ٿيندو.

²⁹ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن ڪوٽ ڏنل شهر ۾ پنهنجو گهر وڪي، ته انهيءَ کي وڪري واري تاريخ کان پوري هڪ سال اندر، وري ڇڏائي وٺڻ جو حق رهندو. ³⁰ پر جيڪڏهن هڪڙي سال جي پوري ٽين تائين هو اهو نه ٿو ڇڏائي، ته پوءِ اهو گهر هميشه جي لاءِ خريدار جي پيڙهين تائين سندن قبضي ۾ رهندو. اهو بحاليءَ جي سال ۾ به ڇڏائجي ڪين سگهندو. ³¹ پر جن ڳوٺن جي چوڌاري ڪوٽ ڏنل نه هجي، تن ۾ جيڪي گهر هجن سي بهراڙيءَ جي ٻنين وانگر ليکيا ويندا. اهي ڇڏائي سگهبا ۽ بحاليءَ جي سال ۾ پاڻيهي ڇڏائجي ويندا. ³² انهيءَ هوندي به لاوين کي اهو حق رهندو ته هو پنهنجن مليل شهرن اندر پنهنجي ملڪيت وارا گهر ڪنهن به وقت ڇڏائي سگهن. ³³ تنهنڪري هر لاوي ڇڏائڻ واري پنهنجي انهيءَ حق کي استعمال ڪري يا لاوين جي ملڪيت واري شهر ۾ اهو وڪائل گهر بحاليءَ جي سال ۾ ڇڏائي، ڇالاءِ جو بني اسرائيل منجهه لاوين جي شهرن جا گهر لاوين جي ئي ملڪيت آهن. ³⁴ پر سندن شهرن جي پسگردائيءَ واري چاري واري ٻني بلڪل نه وڪئي سگهبي، ڇالاءِ جو اها هنن جي دائمي ملڪيت آهي.

غريبن کي قرض ڏيڻ

³⁵ ”جيڪڏهن بني اسرائيل مان اوهان جو ڪو هم قوم ماڻهو غريب يا محتاج ٿي پوي ته اوهين انهيءَ جي مدد ڪجو، جيئن اوهين ڌارئي يا مسافر جي مدد ڪندا آهيو ته جيئن هو اوهان منجهه رهي سگهي. ³⁶ اوهين انهيءَ کان ڪنهن به قسم جو وياج نه وٺجو. هاڻو، اوهين مون پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا رهجو، ته جيئن بني اسرائيل مان اوهان جو هم قوم ڀلي ته اوهان منجهه رهندو اچي. ³⁷ اوهين هن کي پنهنجا پيسا وياج تي نه ڏجو، نڪي هن کي کاڌو ڏيئي کانئس ڪو نفعو وٺجو. ³⁸ آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو، انهيءَ لاءِ ته ڪنهن جو ملڪ اوهان کي ڏيان ۽ اوهان جو خدا هجان.“

جي لاءِ آزاديءَ جو اعلان ڪرائجو. اهو اوهان جي لاءِ بحاليءَ جو سال ٿيندو. انهيءَ سال هر ڪو پنهنجي وڪائل ملڪيت جو اچي مالڪ ٿيندو ۽ هر وڪائل شخص موتي پنهنجي خاندان ۾ ايندو. ¹¹ اوهين پنهنجي انهيءَ بحاليءَ واري سال ۾ نڪي ڪجهه پوکجو، نڪي پاڻيهي پيدا ٿيل فصل لڻجو ۽ نه ئي وري اڻ ڇانگيل انگورن جي ول مان انگور ميٽي گڏ ڪجو. ¹² جيئن ته اهو بحاليءَ جو سال آهي تنهنڪري انهيءَ کي مخصوص ڪري ڄاڻجو ۽ ٻنين ۾ پاڻمرادو پيدا ٿيل فصل اوهين سڀئي کائجو.

¹³ انهيءَ بحاليءَ جي سال ۾ اوهان مان هر ڪو وري پنهنجي پنهنجي وڪائل ملڪيت جو مالڪ ٿئي. ¹⁴ جيڪڏهن اوهين پنهنجي قوم واري کي ڪا زمين وڪيو يا کانئس خريد ڪيو، ته هڪ ٻئي جي مجبوريءَ جو ناجائز فائدو نه وٺجو. ¹⁵ بحاليءَ جي سال کان پوءِ جيترا پيداواري سال گذريا هجن، تن جي شمار موجب اوهين پنهنجي قوم واري کان خريداري ڪجو ۽ هو به ايندڙ بحاليءَ جي سال تائين پيداواري سال شمار ڪري وڪرو ڪري. ¹⁶ جيڪڏهن وڌيڪ سال باقي هجن، ته انهن موجب انهيءَ جي قيمت وڌائجو ۽ جيڪڏهن ٿورا سال باقي هجن، ته انهن موجب اوهين انهيءَ جي قيمت گهٽائجو، ڇو ته هو فصلن جي شمار موجب انهيءَ جي پيداوار اوهان کي وڪئي ٿو ڏئي. ¹⁷ اوهين هڪ ٻئي سان دوکو نه ڪجو. مون پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا رهجو، ڇالاءِ جو آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان.“

ستين سال جو مسئلو

¹⁸ ”اوهين منهنجي قانونن ۽ حڪمن کي مڃيندا ۽ انهن تي عمل ڪندا رهندا ته انهيءَ ملڪ ۾ امن امان جي زندگي گذاريندا. ¹⁹ زمين اوهان کي پنهنجي پيداوار پيئي ڏيندي ۽ اوهين ڏيءُ ڪري پيا کائيندا ۽ امن امان سان پيا زندگي گذاريندا.“

²⁰ ٿي سگهي ٿو ته اوهين سوچو ته ’جيڪڏهن اسين انهيءَ ستين سال نه پوکينداسين ۽ نه فصل ميڙينداسين، ته پوءِ ڪائينداسين ڇا؟‘ ²¹ تڏهن ٻڌو، آءُ ڇهين سال اوهان تي پنهنجي ايتري ته برڪت نازل ڪندس جو زمين ايتري پيداوار ڏيندي جو اوهين ٽن سالن تائين کائيندا رهندا. ²² پوءِ اوهين ائين سال پوک ڪجو ۽ جيستائين زمين جي نئين پيداوار نه ٿئي تيستائين اوهين اڳين رکيل پيداوار پيا کائجو.“

ملڪيت موٽائي ڏيڻ

²³ ”زمين هميشه جي لاءِ نه وڪي وڃي، ڇالاءِ جو اها منهنجي آهي ۽ اوهين مون وٽ رڳو مسافر ۽ مهمان آهيو. ²⁴ سو اوهين پنهنجي هٿ ڪيل سڄي ملڪ ۾ وڪائل زمين کي ڇڏائڻ وارو حق قبول ڪجو. ²⁵ جيڪڏهن اوهان جي قوم جو ڪو ماڻهو غريب ٿي ويو هجي ۽ پنهنجي ملڪيت مان ڪجهه زمين وڪئي ڇڏي، ته پوءِ

54 جيڪڏهن هو انهن طريقن سان نه ٿو ڇڏيو وڃي، ته پوءِ بحاليءَ جي سال ۾ هو پنهنجن ٻارن سميت پاڻي پيئي ويندو. 55 جيئن ته اوهين بني اسرائيل، جن کي مون مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو آهي، سي منهنجا ئي ٻانها آهيو، تنهنڪري اوهين هميشه غلام نه ٿا رهي سگهو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.”

فرمانبرداريءَ جو ڦل

(شريعت جو دور 7:12-24، 28:1-14)

26 1 خداوند فرمايو ته ”اوهين پنهنجي ملڪ ۾ پوڄا لاءِ نه بت ٺاهجو، نه ڪو مجسمو، نڪي پٿر جا ٿنڀا ۽ نه تراشيل پٿر کڙا ڪجو. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان. 2 اوهين منهنجي سبت جو ڏينهن ملهائيندا رهجو ۽ منهنجي مقدس خيمي جي تعظيم ڪجو. آءٌ خداوند آهيان.

3 جيڪڏهن اوهين منهنجي قانونن تي هلندا ۽ منهنجا حڪم مڃي انهن تي عمل ڪندا، 4 ته آءٌ اوهان جي لاءِ مندائتا مينهن وسائيندس، جنهن سان زمين پنهنجي پيداوار ڏيندي ۽ باغن جا وڻ پنهنجو ميوو ڏيندا. 5 اوهان جا فصل ايترا ته جهجها ٿيندا جو اوهان جي ان گاهڻ جو ڪم انگورن چونڊڻ جي وقت تائين پيو هلندو ۽ انگورن چونڊڻ جو ڪم اناج پوکڻ تائين پيو هلندو. اوهين ڍيءَ ڪري ماني کائيندا ۽ پنهنجي ملڪ ۾ امن امان جي زندگي پيا گذاريندا. 6 آءٌ اوهان کي اوهان جي ملڪ ۾ سلامتي بخشيندس ۽ اوهين بنا ڪنهن ڊپ جي، سمهي نڀون ڪندا. آءٌ خطرناڪ جهنگلي جانورن کي ملڪ مان ختم ڪري ڇڏيندس ۽ اوهان جي ملڪ ۾ ڪابه جنگ ڪانه ٿيندي. 7 اوهين پنهنجن دشمنن جو پيڇو ڪندا ۽ اهي اوهان جي اڳيان شڪست کائي ويندا. 8 اوهان جا پنج جٽا سؤ جٽن جو پيڇو ڪندا ۽ اوهان جا سؤ جٽا ڏهن هزارن جو پيڇو ڪندا. اوهان جا دشمن اوهان جي اڳيان شڪست کائي ويندا.

9 آءٌ اوهان تي مهر جي نظر ڪندس ۽ اوهان کي گهڻو اولاد ڏيئي وڌائيندس. آءٌ اوهان سان ڪيل عهد پورو ڪندس. 10 اوهان جا فصل ايترا ته جهجها ٿيندا جو اوهين سڄو سال گڏ ڪري رکيل پراڻو اناج کائڻ کان پوءِ به باقي بچيل اناج، نئين اناج جي رکڻ جي جاءِ ڪرڻ لاءِ ڪڍي ٻاهر ڪندا. 11 آءٌ پنهنجي مقدس خيمي ۾ اوهان منجهه ئي رهندس ۽ اوهان کان ڪڏهن به منهن نه موڙيندس. 12 آءٌ اوهان جي وچ ۾ گهمندس ڦرنديس. آءٌ ئي اوهان جو خدا هوندس ۽ اوهين منهنجي قوم هوندا. 13 آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو، انهيءَ لاءِ ته اوهين اڳتي مصرين جا غلام نه رهو. مون اوهان جي پاڇاريءَ جا ڏورڻا پيڇي ڇڏيا آهن، انهيءَ لاءِ ته اوهين ڪنڌ مٿي ڪري هلو.“

غلاميءَ بابت قانون

39 ”جيڪڏهن بني اسرائيل مان اوهان جو ڪو هم قوم جيڪو اوهان منجهه رهندو هجي، سو غريب ٿي وڃي ۽ پاڻ کي اوهان وٽ وڪڻي ڇڏي ته اوهين انهيءَ کان غلامن وانگر پورهيو نه ڪرائجو. 40 بلڪ هو اوهان وٽ مزدور يا مسافر وانگر رهي. هو بحاليءَ جي سال تائين اوهان جي خدمت ڪري. 41 انهيءَ کان پوءِ کيس ٻارن پجن سميت آزاد ڪيو وڃي ۽ هو پنهنجي خاندان ۽ ابن ڏاڏن جي ملڪيت تي موٽي اچي. 42 جيئن ته بني اسرائيل منهنجا ٻانها آهن، جن کي مون مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو آهي، سو اهي غلامن وانگر وڪيا نه وڃن. 43 اوهين انهن تي سختيءَ سان حڪم نه هلائجو. مون پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا رهجو. 44 باقي جيڪڏهن اوهين ٻانهيون ۽ ٻانها رکو ته اهي اوهين پنهنجي آس پاس رهندڙن ٻين قومن مان خريد ڪري سگهو ٿا. 45 انهيءَ کان سواءِ جيڪي ڌاريا اوهان منجهه رهندا هجن، تن جي ٻارن مان يا انهن جي خاندانن مان، جيڪي اوهان جي ملڪ ۾ پيدا ٿيا هجن، تن مان اوهين خريد ڪري ٿا سگهو. اهي اوهان جي ملڪيت ٿيندا. 46 اوهين ڀلي انهن کي پنهنجي لاءِ ۽ پاڻ کان پوءِ پنهنجي ٻارن لاءِ ميراث ڪري ڇڏجو، جيئن اهي انهن جي ملڪيت ٿين. اوهين انهن کي هميشه جي لاءِ غلام رکي سگهندا، پر پنهنجي قوم بني اسرائيل مان اوهين هڪ ٻئي تي سختيءَ سان حڪم نه هلائجو.

47 جيڪڏهن اوهان ۾ رهندڙ ڪو ڌارو يا مسافر شاهوڪار ٿي وڃي ٿو ۽ بني اسرائيل مان اوهان جو ڪو هم قوم غريب ٿي پاڻ کي انهيءَ ڌارئي يا مسافر وٽ يا انهيءَ جي خاندان مان ڪنهن ٻئي وٽ غلام طور وڪڻي ٿو، 48 ته ان حالت ۾ کيس پاڻ ڇڏائڻ جو حق رهندو. سو سندس ماڻهن مان ڪوبه عيوضو ڏيئي انهيءَ کي ڇڏائي ٿو سگهي. 49 هن جو چاچو، ڪو سوت يا سندس خاندان مان ڪوبه ويجهو ماڻهون هن کي ڇڏائي ٿو سگهي، يا وري جي هو پاڻ شاهوڪار ٿي وڃي ته پاڻ کي ڇڏائي ٿو سگهي. 50 تڏهن سندس خريدار ۽ هو پاڻ وڪري جي وقت کان وٺي ايندڙ بحاليءَ جي سال تائين سالن جو حساب ڪن ۽ باقي رهيل سالن لاءِ هڪ مزدور جي مزدوريءَ جي حساب سان ٺهندڙ رقم خريدار کي ڏيئي پاڻ کي ڇڏائي سگهي ٿو. 51-52 بحاليءَ جي سال تائين جيترا به سال باقي رهيل هجن، گهڻا توڙي ٿورا، مطلب ته انهن سالن جي حساب موجب هو پنهنجي ڇڏائڻ جي قيمت موٽائي ڏئي جنهن ۾ هو وڪاڻو هجي. 53 تيسنن اهي اوهان کي نوڪر وانگر پنهنجي مالڪ وٽ رهندو اچي، جنهن جي اجرت سال بسال مقرر ڪبي آهي. اوهان کي اهو خيال رکڻ گهرجي ته هن جو مالڪ مٿس سختيءَ سان حڪم نه هلائي.

نافرمانيءَ جي سزا

(شريعت جو دور 15:28-68)

27 جيڪڏهن انهيءَ جي باوجود به اوهين منهنجي فرمانبرداري نه ڪندا، بلڪ منهنجي خلاف ئي هلندا رهندا، 28 ته آءٌ به ڪاوڙجي اوهان جي خلاف ٿيندس ۽ اوهان کي اوهان جي گناهن جي ست پيرا وڌيڪ سزا ڏيندس. 29 اوهان جي بڪ ايتري ته وڏي ويندي جو اوهين پنهنجي پتن توڙي ڌيئرن جو به ماس ڪائيندا. 30 آءٌ تڪر تي نهيل اوهان جي غير معبودن وارا پوڄا گهر ڏاهي ڇڏيندس ۽ اوهان جون لويان واريون قربان گاهون پيڄي ڪيرائي ڇڏيندس. اوهان جا لاش آءٌ اوهان جي بي جان ديوتائن مٿان اڇلائي ڏير ڪندس. مون کي اوهان کان سخت نفرت ٿي ويندي. 31 تنهنڪري آءٌ اوهان جي شهرن کي ڪنڊرات بڻائي ڇڏيندس ۽ اهڙن پوڄا گهرن کي اجاڙي ڇڏيندس. آءٌ اوهان جي پيش ڪيل وڻندڙ خوشبوءِ وارين قربانين کي سنگهندس به ڪين. 32 آءٌ اوهان جي ملڪ کي اهڙو ته ويران ڪري ڇڏيندس جو اوهان جا دشمن، جيڪي انهيءَ تي اچي قبضو ڪندا سي انهيءَ جي حالت ڏسي عجب ۾ پئجي ويندا. 33 آءٌ اوهان کي غير قومن ۾ ڪڍو ڪڍو ڪري ڇڏيندس ۽ پنهنجي تلوار ڪڍي اوهان جو پيڇو ڪندس. تڏهن اوهان جو ملڪ ويران ٿي ويندو ۽ شهر ڪنڊرات بڻجي ويندا. 34 پوءِ جيستائين ملڪ ويران هوندو ۽ اوهين پنهنجي دشمنن جي ملڪ ۾ جلاوطن ٿي رهندا، تيستائين اوهان جي زمين آرام وٺي سبت ملهائيندي. 35 سو جيستائين اها زمين ويران رهندي تيستائين اهڙو ته آرام وٺندي جهڙو اوهان کيس پنهنجي سبت جي ڏينهن ۾ به ڪونه ڏنو هوندو، جڏهن اوهين منجهس رهندا هئا.

36 اوهان منجهان جيڪي بچي دشمنن جي ملڪ ۾ رهندا هوندا، تن جي دلين ۾ آءٌ اهڙو ته خوف پيدا ڪندس جو اهي پن لڏڻ جي ڪڙڪي تي به وٺي پاڇ ڪائيندا. هو ائين پڇندا جيئن ڪو تلوار کان پڇي، ڪوبه سندن پيڇو نه ڪندو هوندو ته به هو ڪرندا ويندا. 37 جيتوڻيڪ ڪوبه سندن پٺيان نه پيو هوندو، تڏهن به جيئن ڪو تلوار کان پڇي، تيشن اهي هڪ ٻئي جي مٿان ٿيڙ کائي ڪرندا. اوهان منجهان ڪنهن کي دشمنن جي اڳيان بيھڻ جي به طاقت نه ٿيندي. 38 اوهين غير قومن جي وچ ۾ تباهه ٿي ويندا ۽ اوهان جي دشمنن جي ڌرتي اوهان کي ڪائي ڪپائي ڇڏيندي. 39 اوهان منجهان جيڪي باقي بچيل هوندا سي پنهنجي دشمنن جي ملڪن ۾ پنهنجي ۽ پنهنجن ابن ڏاڏن جي گناهن جي ڪري مردن ڳرندا ويندا.

40 پر جيڪڏهن هو پنهنجي ۽ پنهنجن ابن ڏاڏن جي بدڪاريءَ جو اقرار ڪندا ته جيڪا نافرمانِي ڪري هو منهنجي خلاف هليا آهن، 41 تنهن جي ئي ڪري آءٌ به سندن خلاف هليس ۽ کين سندن دشمنن جي ملڪ ۾ آندو اٿم، تنهن لاءِ جڏهن هنن جون نافرمانِ دلين پشيمان ٿينديون ۽ هو پنهنجي بدڪاريءَ جي سزا قبول ڪندا، 42 تڏهن آءٌ يعقوب، اسحاق ۽ ابراهيم سان ڪيل پنهنجو عهد ياد ڪندس ۽ پنهنجي قوم کي ملڪ ڏيڻ جو نئين سر واعدو ڪندس. 43 پر پهريائين

14 ”پر جيڪڏهن اوهين منهنجي نه ٻڌندا ۽ هنن سڀني حڪمن تي عمل نه ڪندا 15 ۽ جيڪڏهن اوهين منهنجي قانونن کي ڇڏي ڏيندا، يا جيڪڏهن اوهان جي دل منهنجي فيصلن کان نفرت ڪندي، جنهن سبب اوهين منهنجي سڀني حڪمن تي عمل نه ڪندا ۽ اهڙيءَ طرح منهنجي ڪيل عهد کي توڙي ڇڏيندا، 16 ته آءٌ اوهان سان هيئن ڪندس جو اوهان تي دهشت ۽ اهڙيون بيماريون ۽ تپ نازل ڪندس، جيڪي اوهان جي اکين کي اندو ڪري ڇڏيندا ۽ اوهان جي جان کي ڳاري ڇڏيندا. اوهان جو بچ پوکڻ اجايو ٿيندو، چالاڪيءَ جو فصل اوهان جا دشمن ڪائيندا. 17 آءٌ اوهان جي خلاف ٿي ويندس، تڏهن اوهين پنهنجن دشمنن اڳيان شڪست ڪائيندا. جيڪي اوهان کان نفرت ٿا ڪن سي اوهان تي حڪومت ڪندا ۽ ڪو اوهان جو پيڇو نه به ڪندو هوندو، ته به اوهين پڇندا وٺندا.

18 جيڪڏهن انهن ڳالھين جي باوجود به اوهين منهنجي فرمانبرداري نه ڪندا ته آءٌ اوهان جي گناهن جي اوهان کي ستوئي وڌيڪ سزا ڏيندس. 19 آءٌ اوهان جو شهزوريءَ وارو هٿ پيڇي ڇڏيندس ۽ اوهان جي لاءِ آسمان کي پتل جهڙو ۽ زمين کي لوهه جهڙو ڪري ڇڏيندس. 20 اوهان جو سخت پورهيو بي فائدو ٿي ويندو، چالاڪيءَ جو اوهان جي زمين فصل پيدا ڪانه ڪندي، نڪي وري باغن جا وڻ ئي ڪو ميوو ڏيندا.

21 جيڪڏهن اوهين اڃا به منهنجي خلاف هلندا ۽ منهنجي فرمانبرداري نه ڪندا، ته آءٌ اوهان جي گناهن جي ڪري وڌيڪ ستوئيون آفتون اوهان تي نازل ڪندس. 22 آءٌ اوهان منجهه خطرناڪ جهنگلي جانور موڪليندس، جيڪي اوهان جي ٻارن کي ماري ڇڏيندا، اوهان جي چوپائي مال کي چت ڪري ڇڏيندا ۽ اوهان جو تعداد ايترو ته گهٽائي ڇڏيندا جو اوهان جا رستا ويران ٿي ويندا.

23 جيڪڏهن اوهين انهن سزائن کان پوءِ به نه سڌرندا بلڪ منهنجي خلاف ئي هلندا رهندا، 24 ته پوءِ آءٌ خود اوهان جي خلاف ٿيندس ۽ اوهان کي اوهان جي گناهن جي اڳي کان ست پيرا وڌيڪ سزا ڏيندس. 25 ڪيل عهد کي توڙي جي سزا ڏيڻ لاءِ آءٌ اوهان جي مٿان جنگ موڪليندس. پر جيڪڏهن اوهين بچاءَ لاءِ پنهنجن شهرن ۾ وڃي گڏ ٿيندا، ته آءٌ اوهان منجهه ويا موڪليندس ۽ پوءِ اوهين پنهنجي دشمنن جي حوالي ڪيا ويندا. 26 آءٌ اوهان جي روزيءَ جو سلسلو توڙي ڇڏيندس ايتري قدر جو ڏهه عورتون هڪڙي ئي تنور ۾ مانيون پچائي سگهنديون. اهي اوهان جي ماني اوهان کي توري تڪي ڏينديون. اوهين اهي سڀ ڪائي ويندا ته به اوهان جو ڍءُ نه ٿيندو.

نه چڱي جي بدران خراب ڏئي. بلڪ جيڪڏهن هو هڪڙي جانور جي بدران ٻيو جانور ڏيڻ چاهي ته پوءِ باسيل ۽ ان جي بدران ڏنل، اهي ٻئي جانور مخصوص ٿيندا. ⁽¹¹⁾ پر جيڪڏهن هو ڪنهن اهڙي حرام جانور جي باس باسي ٿو، جنهن جي مون خداوند جي لاءِ قرباني نه ٿي ڏيئي سگهجي، ته پوءِ هو انهيءَ جانور کي اُٿي ڪاهن وٽ پيش ڪري. ⁽¹²⁾ تڏهن ڪاهن انهيءَ جي چڱي ۽ خراب هجڻ موجب انهيءَ جي قيمت مقرر ڪري. هو جيڪا به قيمت مقرر ڪندو اها ئي آخري قيمت هوندي. ⁽¹³⁾ جيڪڏهن اهو ماڻهو عيوضو ڏيئي انهيءَ کي ڇڏائڻ گهري، ته جيڪا قيمت ڪاهن مقرر ڪئي هجي، تنهن جو پنجون حصو وڌيڪ ڏئي.

⁽¹⁴⁾ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجو گهر مون خداوند جي لاءِ وقف ڪري، ته ڪاهن انهيءَ جي چڱي يا خراب هجڻ موجب انهيءَ جي قيمت مقرر ڪري. هو جيڪا به قيمت مقرر ڪندو اها ئي آخري قيمت هوندي. ⁽¹⁵⁾ جيڪڏهن گهر کي وقف ڪرڻ وارو ماڻهو عيوضو ڏيئي انهيءَ گهر کي ڇڏائڻ گهري، ته جيڪا قيمت ڪاهن مقرر ڪئي هجي، تنهن جي پنجين حصي جيترا پيسا وڌيڪ ڏئي، پوءِ اهو گهر وري سندس ٿيندو.

⁽¹⁶⁾ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ميراث واري ٻنيءَ جو ڪو ڀاڱو، مون خداوند جي لاءِ وقف ڪري، ته جيترو بچ انهيءَ ۾ پوکي سگهجي، تنهن موجب انهيءَ جي قيمت مقرر ڪئي ويندي. جيتري زمين ۾ هڪ سؤ ڪلوگرام وزن جيترو جون جو بچ پوکي سگهجي، اوتري زمين جي قيمت ڇانديءَ جا پنجاهه سڪا ٿيندي. ⁽¹⁷⁾ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ٻني بحاليءَ جي سال کان وٺي وقف ڪري ته جيڪا قيمت انهيءَ جي مقرر ڪئي وڃي، سا ئي رهندي. ⁽¹⁸⁾ پر جيڪڏهن هو بحاليءَ جي سال کان پوءِ پنهنجي ٻني وقف ڪري ته ڪاهن ايندڙ بحاليءَ جي سال تائين باقي رهيل سالن موجب انهيءَ جو حساب ڪري ۽ پوءِ اهو مقرر ڪيل قيمت مان گهٽايو وڃي. ⁽¹⁹⁾ جيڪڏهن ٻني وقف ڪرڻ وارو ماڻهو عيوضو ڏيئي اها ڇڏائڻ گهري، ته جيڪا قيمت ڪاهن مقرر ڪئي هجي، تنهن جي پنجين حصي جيترا پيسا وڌيڪ ڏئي، پوءِ اها ٻني وري سندس ٿيندي. ⁽²⁰⁾ پر جيڪڏهن هو اها ٻني ڇڏائڻ کان اڳي ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ کي وڪڻي ٿو ڇڏي، ته پوءِ هو اها وري ڪڏهن به ڇڏائي نه سگهندو. ⁽²¹⁾ بلڪ ايندڙ بحاليءَ جي سال ۾ اها ٻني پائيهي ڇڏي ويندي ۽ مون خداوند جي راهه ۾ فنا ڪيل شيءِ وانگر اها ٻني مون خداوند لاءِ مخصوص رهندي ۽ ڪاهن جي ملڪيت ٿيندي.

⁽²²⁾ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي اهڙي خريد ڪيل ٻني، جيڪا اصل کان سندس ميراث نه هجي، سا مون خداوند جي لاءِ وقف ڪرڻ گهري، ⁽²³⁾ ته ڪاهن کي گهرجي ته ايندڙ بحاليءَ جي سال تائين جيترا

ڪيئن به ڪري انهن کان اها زمين ڇڏائي ويندي، انهيءَ لاءِ ته اها ويران رهي پنهنجي سبت جو پورو آرام وٺي. کين منهنجي حڪمن کي رد ڪرڻ ۽ منهنجي قانونن کان نفرت ڪرڻ جهڙن پنهنجن گناهن جي سزا قبول ڪرڻي پوندي. ⁽⁴⁴⁾ انهيءَ هوندي به جڏهن هو پنهنجي دشمنن جي ملڪ ۾ هوندا، تڏهن آءٌ کين رد نه ڪندس، نڪي انهن کان ايتري نفرت ڪندس جو کين بلڪل برباد ڪري ڇڏيان. آءٌ انهن سان پنهنجو ڪيل عهد نه ٽوڙيندس، ڇا لاءِ جو آءٌ خداوند انهن جو خدا آهيان. ⁽⁴⁵⁾ بلڪ آءٌ هنن جي خاطر سندن ابن ڏاڏن سان ڪيل عهد کي ياد ڪندس، جن کي آءٌ غير قومن جي اکين اڳيان مصر جي ملڪ مان ڪڍي آيس، انهيءَ لاءِ ته آءٌ ئي سندن خدا هجان. آءٌ خداوند آهيان. ⁽⁴⁶⁾ هي ئي اهي حڪم ۽ قاعدا قانون آهن، جيڪي خداوند پنهنجي ۽ بني اسرائيل جي وچ ۾ سينا جبل تي موسيٰ جي وسيلي مقرر ڪيا.

باس باسن بابت قاعدا

27 ⁽¹⁾ پوءِ خداوند موسيٰ کي ⁽²⁾ بني اسرائيل لاءِ هي حڪم فرمايو ته ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو خاص باس باسي ڪنهن انسان کي مون خداوند جي لاءِ وقف ٿو ڪري ته انهيءَ انسان جي ڇڏائڻ لاءِ مقرر ڪيل قيمت ادا ڪرڻي پوندي. ⁽³⁾ انهن ماڻهن جي قيمت، *عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق هن ريت ٿيندي. ويهن کان سٺ سالن جي عمر واري مرد جي قيمت پنجاهه چانديءَ جا سڪا هجي. ⁽⁴⁾ ويهن کان سٺ سالن جي عمر واري عورت جي قيمت ٽيهه چانديءَ جا سڪا هجي. ⁽⁵⁾ پنجن کان ويهن سالن جي عمر واري چوڪري جي قيمت ويهه چانديءَ جا سڪا هجي. پنجن کان ويهن سالن جي عمر واري چوڪريءَ جي قيمت ڏهه چانديءَ جا سڪا هجي. ⁽⁶⁾ هڪ مهيني کان پنجن سالن جي عمر واري چوڪري جي قيمت پنج چانديءَ جا سڪا هجي. هڪ مهيني کان پنجن سالن جي عمر واري چوڪريءَ جي قيمت ٽي چانديءَ جا سڪا هجي. ⁽⁷⁾ سٺ سالن کان مٿي عمر واري مرد جي قيمت پندرهن چانديءَ جا سڪا هجي ۽ سٺ سالن کان مٿي عمر واري عورت جي قيمت ڏهه چانديءَ جا سڪا هجي.

⁽⁸⁾ پر جيڪڏهن باس باسن وارو ماڻهو ايترو غريب هجي جو اها مقرر ڪيل قيمت نه ڏئي سگهي، ته پوءِ هو انهيءَ باسيل شخص کي ڪاهن وٽ وٺي اچي. ڪاهن انهيءَ باس باسيندڙ جي وسعت آهر سندس قيمت مقرر ڪري.

⁽⁹⁾ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن اهڙي جانور جي باس باسي ٿو، جنهن کي مون خداوند جي حضور ۾ قربان ڪري ٿو سگهجي، ته اهو مون خداوند جي لاءِ نذر ڪيل جانور مخصوص ٿيندو. ⁽¹⁰⁾ پوءِ هو انهيءَ کي ڪنهن به طرح نه بدلائي، نڪي خراب جي بدران چڱو،

*عبادت گاهه جي سڪي جي تور: هڪ سڪو اٽڪل ٻارهن گرامن جو ٿيندو هو.

† چانديءَ جا پنجاهه سڪا: اٽڪل ڇهه سؤ گرام چاندي.

اهڙي هر وقف ڪيل شيءِ مون خداوند جي لاءِ ئي مخصوص آهي. ²⁹ ماڻهن مان ڪوبه اهڙي طرح وقف ڪيل شخص ڇڏايو نه وڃي، بلڪ انهيءَ کي ضرور ماريو وڃي.

³⁰ زمين جي سموري پيدائش جو ڏهون حصو مون خداوند جو آهي، پوءِ اها ٻنيءَ جو اناج هجي توڙي وڻن جو ميوو، اهو مون خداوند جي لاءِ مخصوص آهي. ³¹ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي ڏهين حصي مان ڪجهه موٽائي وٺڻ گهري، ته هو انهيءَ جي مقرر ڪيل قيمت ۾ انهيءَ جي پنجين حصي جيترو وڌيڪ ملائي ڏئي. ³² سڀني ڍورن ڍڳن ۽ ڍڳن پڪرين منجهان هر ڏهن جانورن مان هڪڙو مون خداوند جو آهي. جڏهن جانورن جو شمار ڪيو وڃي تڏهن هر ڏهن جانورن مان هڪڙو لاءِ مخصوص ڪيو وڃي. ³³ هو چڱن جانورن کي خراب جانورن مان چونڊي نه ڪڍي، نڪي انهيءَ کي بدلائي. پر جيڪڏهن مالڪ انهيءَ کي بدلائيندو ته اهو ۽ انهيءَ جي عيوض ۾ ڏنل جانور بيٺي مون خداوند لاءِ مخصوص ٿيندا ۽ ڪنهن به طرح ڇڏائي نه سگهبا.

³⁴ اهي ئي آهن اهي حڪم، جيڪي خداوند بني اسرائيل جي لاءِ سينا جبل تي موسيٰ کي ڏنا.

سال باقي هجن، تن جي تعداد موجب انهيءَ ٻنيءَ جي مقرر ڪيل قيمت جو حساب ڪري. پوءِ اهو ماڻهو اها رقم انهيءَ ئي ڏينهن تي مون خداوند جي لاءِ مخصوص ڪيل شيءِ طور ادا ڪري ته بحاليءَ جي سال تائين ٻني سندس ئي رهندي. ²⁴ بحاليءَ جي سال ۾ اها ٻني موتي پنهنجي اصلي ميراث واري مالڪ کي ملندي.

²⁵ اهي سموريون قيمتون عبادت گاهه جي سڪي موجب مقرر ٿينديون. هڪڙو سڪو چانديءَ جي ٻارهن گرامن جي برابر آهي.

²⁶ جانورن مان پهرين ڄاول ڦر اڳي ئي مون خداوند لاءِ وقف ڪيو ويو آهي. تنهنڪري ڪوبه ماڻهو انهيءَ کي باس طور وقف نه ڪري، پوءِ اهو ڳاڻو مال هجي توڙي ريڊو يا پاڪرو مال. اهو مون خداوند جو آهي. ²⁷ پر جيڪڏهن اهو پهريو ڦر حرام جانورن مان هجي ته اهو ماڻهو ڪاهن جي مقرر ڪيل قيمت ۾ انهيءَ جي پنجين حصي جيتري وڌيڪ رقم ملائي ادا ڪري ۽ جانور موٽائي وٺي. جيڪڏهن اهو ماڻهو پنهنجو جانور نه ڇڏائي ته پوءِ اهو مقرر ڪيل قيمت ۾ ڪنهن ٻئي کي وڪيو وڃي.

²⁸ انهيءَ هوندي به جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجيءَ ملڪيت مان ڪابه شيءِ مون خداوند جي راهه ۾ فنا ڪرڻ لاءِ وقف ڪري، پوءِ اهو ماڻهو هجي توڙي جانور يا سندس موروثي ٻني هجي، ته اها هرگز نه وڪي وڃي، نڪي وري عيوضو ڏيئي اها ڇڏائي وڃي.

گائاتو

توريت شريف جو چوٿون ڪتاب

تعارف

”گائاتو“ نالي هي مقدس ڪتاب بني اسرائيل جي اٽڪل چاليهن سالن جو احوال ڏئي ٿو. اهو عرصو سندن سينا جبل کان رواني ٿيڻ کان وٺي ڪنعان ملڪ جي اڀرندي سرحد تائين پهچڻ جو وچ وارو عرصو آهي. هن ڪتاب جو نالو ان احوال جي نمايان خصوصيت ڏانهن اشارو ڪري ٿو جنهن ۾ بني اسرائيل جون ٻه مردم شماريون شامل آهن، جيڪي حضرت موسيٰ ڪيون هيون. پهرين مردم شماري سينا جبل تي ٿي ۽ ٻي اٽڪل هڪ ڀيڙهي پوءِ اردن درياءَ جي اوڀر ۾ موآب جي ميدان ۾ ٿي.

پهرين مردم شماريءَ کان پوءِ بني اسرائيل سڌو سنئون ڪنعان ۾ داخل ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي پر ناڪام ويا. پوءِ اٽڪل چاليهن سالن تائين بيابان واري علائقي ۾ رلندو رهڻ کان پوءِ هو اردن درياءَ جي اڀرندي واري علائقي ۾ ڪنعان جي ڀرسان اچي پهتا. تڏهن قوم جي هڪ حصي اتي ئي رهائش اختيار ڪئي، جڏهن ته باقي قوم اردن درياءَ پار ڪري ڪنعان ۾ داخل ٿيڻ جي تياري ڪئي. مسافريءَ دوران هيءَ قوم سختين جي مقابلي ڪرڻ کان اڪثر ڊنل ۽ بي همت رهي. جيتوڻيڪ خدا حضرت موسيٰ کي سندن رهنمائيءَ لاءِ مقرر ڪيو هو ته به هنن سندس خلاف بغاوت ڪئي، بلڪ خدا سان به بغاوت ڪيائون. تنهن هوندي به خدا بني اسرائيل کي سنڀالڻ ۾ ثابت قدم رهيو، توڙي جو بني اسرائيل نافرمان ۽ ايمان ۾ ڪمزور هئا. جيتوڻيڪ حضرت موسيٰ ڪنهن ڪنهن وقت بي صبر به ٿي ويو ٿي، ته به هو خدا سان ۽ پنهنجي امت سان پنهنجي جان نثاريءَ ۾ ثابت قدم رهيو.

ستاءُ

بني اسرائيل جي سينا جبل کان روانگيءَ جي تياري 1:1-23:9

1. پهرين مردم شماري 1:1-49:4

2. طرح طرح جا قانون ۽ قاعدا 1:5-26:8

3. ٻي عيد فصح 1:9-23

سينا جبل کان موآب تائين سفر 1:10-35:21

موآب ۾ ڪي واقعا پيش اچڻ 1:22-42:32

مصر کان موآب تائين سفر جو خلاصو 1:33-49

اردن درياءَ پار ڪرڻ کان اڳ هدايتون 33:50-13:36

بنيامين جي قبيلي جا پنجويهه هزار چار سؤ، دان جي قبيلي جا ٻاھڻ هزار ست سؤ، آشر جي قبيلي جا ايڪيتاليهه هزار پنج سؤ، نفتاليءَ جي قبيلي جا ٽيونجاهه هزار چار سؤ مرد.

44 اهي ئي آهن سڀيئي مرد جن کي موسيٰ ۽ هارون بني اسرائيل جي انهن ٻارهن رئيسن جي مدد سان شمار ڪيو، جيڪي پنهنجي پنهنجي اباڻي گهراڻي جا وڏا هئا. 45 اهڙيءَ طرح بني اسرائيل مان سڀيئي مرد جن جي عمر ويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هئي ۽ جيڪي جنگ ۾ وڃڻ جي لائق هئا ۽ جن جو سندن ڪٽنبن موجب شمار ڪيو ويو، 46 سي سڀيئي ڇهه لک ٽي هزار پنج سؤ پنججاهه مرد هئا. 47 پر لاويءَ جي نسل وارن کي ٻين قبيلن سان گڏ شمار نه ڪيو ويو، 48 ڇاڪاڻ جو خداوند موسيٰ کي فرمايو هو ته 49 ”جڏهن تون بني اسرائيل مان جنگ تي وڃڻ جهڙن جا نالا شمار ڪرين ته لاوين کي انهن سان درج نه ڪجانءِ. 50 بلڪ تون لاوين کي مقرر ڪري ڇڏ ته جيئن اهي ئي اهو مقدس خيمو جنهن ۾ عهد واريون تختون رکيل آهن، ۽ انهيءَ جو سمورو سامان کڻن، انهيءَ جي خدمت ڪن ۽ اهي ئي خيمي جي ٻاهران چوڌاري منزل ڪري رهن. 51 جڏهن مقدس خيمو اڳتي وڃڻو هجي ته لاوي انهيءَ کي لاهين ۽ وري جڏهن کڙو ڪرڻو هجي ته اهي ئي کڙو ڪن. جيڪو به ٻيو ماڻهو انهيءَ جي ويجهو ايندو، سو ماريو ويندو. 52 ٻين بني اسرائيل جي ماڻهن مان سڀڪو پنهنجي پنهنجي دستي موجب پنهنجي پنهنجي قبيلي سان پنهنجي پنهنجي نشان وٽ پنهنجو تنبو هڻي. 53 پر لاوي پنهنجا تنبو مقدس خيمي جي چوڌاري هڻن. اهو انهيءَ لاءِ ته متان ڪو انهيءَ جي ويجهو اچي ۽ آءُ بني اسرائيل قوم تي پنهنجو غضب نازل ڪريان. لاوي ئي مقدس خيمي جي سنڀال جا ذميوار آهن.“ 54 سو بني اسرائيل ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو.

قبيلن جي تنبن جي ترتيب

2 1 خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته 2 ”بني اسرائيل مان هر ڪو ماڻهو پنهنجي پنهنجي نشان وٽ پنهنجي ڪٽنب جي جهنڊي سان مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي چئني طرفن تي پنهنجو پنهنجو تنبو کوڙي.

3 اپرندي پاسي پنهنجي پنهنجي قبيلي موجب پنهنجن سردارن جي اڳواڻيءَ ۾ جيڪي قبيلو يهوداه جي خيمي گاهه جي نشان وٽ هڪ ٻئي جي ڀرسان پنهنجا تنبو کوڙين، سي هن ريت هجن. بني يهوداه جو سردار عمينداب جو پٽ نحسون ٿئي. 4 انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب چوهاره هزار ڇهه سؤ آهي. 5 بني يهوداه جي ڀرسان اسڪار قبيلي جا ماڻهو پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار صوعر جو پٽ نتن ايل ٿئي. 6 انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب چوونجاهه هزار چار سؤ آهي. 7 بني اسڪار

بني اسرائيل جي مردمشماری

1 1 بني اسرائيل جي مصر ملڪ مان نڪري اچڻ کان پوءِ ٻئي سال جي ٻئي مهيني جي پهرين تاريخ سينا جي بيابان ۾ خداوند پنهنجي ملاقات واري خيمي ۾ موسيٰ سان ڳالهايو. کيس چيائين ته 2-3 ”تون ۽ هارون سڄي بني اسرائيل جي سندن پنهنجي پنهنجي نسل ۽ ڪٽنب موجب مردمشماری ڪريو ۽ انهن سڀني مردن، جن جي عمر ويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هجي ۽ جنگ ۾ وڃڻ جي لائق هجن، تن جا قبيلن مطابق جدا جدا دستا ٺاهي لسٽ تيار ڪريو. 4 هر هڪ قبيلي مان هڪڙو هڪڙو ماڻهو جيڪو پنهنجي اباڻي گهراڻي جو وڏو هجي، سو انهيءَ ڪم ۾ اوهان جي مدد ڪري.“ 5 جيڪي ماڻهو انهيءَ ڪم ۾ اوهان جي مدد ڪندا تن جا نالا هي آهن: روين قبيلي مان اليصور ولد شديور، 6 شمعون قبيلي مان شلومي ايل ولد صوري شدي، 7 يهوداه قبيلي مان نحسون ولد عمينداب، 8 اسڪار قبيلي مان نتن ايل ولد صوعر، 9 زبولون قبيلي مان الياب ولد حيلون، 10 يوسف جي پٽ افرائيم جي قبيلي مان البشمع ولد عميهود، يوسف جي پٽ منسيءَ جي قبيلي مان گملي ايل ولد فداهصور، 11 بنيامين قبيلي مان ابيدان ولد گدعوني، 12 دان قبيلي مان احيعزر ولد عميشدي، 13 آشر قبيلي مان فجعلي ايل ولد عڪران، 14 گد قبيلي مان الياسف ولد دعوايل، 15 نفتالي قبيلي مان احييرع ولد عينان.

16 اهي ئي ماڻهو هئا جن کي بني اسرائيل قوم مان مقرر ڪيو ويو، جيڪي پنهنجن پنهنجن اباڻن گهرن جا وڏا ۽ بني اسرائيل جي نسلن جا رئيس هئا. 17 سو انهن کي موسيٰ ۽ هارون پاڻ سان کنيو. 18 انهن ٻئي مهيني جي پهرين تاريخ تي سڄيءَ قوم کي گڏ ڪيو ۽ سڀني ماڻهن جي سندن نسل ۽ ڪٽنب موجب داخلا ڪئي ويئي. جن جي عمر ويهه سال يا ويهن سالن کان مٿي هئي تن جي نالن جي لسٽ تيار ڪئي ويئي. 19 جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو، تيئن هن سينا جي بيابان ۾ انهن جو شمار ڪيو.

20-43 جيڪي مرد ويهن سالن جا يا انهيءَ کان مٿي هئا ۽ جنگ ۾ وڃڻ جي لائق هئا، تن جا نالا سندن نسل ۽ ڪٽنب موجب درج ڪيا ويا. نالن درج ڪرڻ جي شروعات يعقوب جي وڏي پٽ روين جي قبيلي سان ڪئي ويئي. درج ڪيلن جو تعداد هن ريت آهي: روين جي قبيلي جا چائيتاليهه هزار پنج سؤ مرد، شمعون جي قبيلي جا اوڻهٽ هزار ٽي سؤ، گد جي قبيلي جا پنجيتاليهه هزار ڇهه سؤ پنججاهه، يهوداه جي قبيلي جا چوهاره هزار ڇهه سؤ، اسڪار جي قبيلي جا چوونجاهه هزار چار سؤ، زبولون جي قبيلي جا ستونجاهه هزار چار سؤ، يوسف جي پٽ افرائيم جي قبيلي جا چاليهه هزار پنج سؤ، يوسف جي پٽ منسيءَ جي قبيلي جا ٻيٽيهه هزار ٻه سؤ،

25 اترئين پاسي دان جي خيمي گاهه جي نشان وٽ پنهنجي پنهنجي قبيلي موجب پنهنجن سردارن جي اڳواڻيءَ ۾ هڪ ٻئي جي ڀرسان جيڪي پنهنجا تنبو کوڙين، سي هن ريت هجن. بني دان جو سردار عميشدي جو پٽ احيعزر ٿئي. 26 انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب باهت هزار ست سؤ آهي. 27 بني دان جي ڀرسان آشر قبيلي جا ماڻهو پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار عكران جو پٽ فجعلي ايل ٿئي. 28 انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب ايڪيتاليهه هزار پنج سؤ آهي. 29 بني آشر جي ڀرسان نفتالي قبيلي وارا پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار عيانان جو پٽ احيبرع ٿئي. 30 انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب ٽيونجاهه هزار چار سؤ آهي. 31 سو دان جي منزلگاهه مان انهن ٽن قبيلن جي لشڪرن جي شمار موجب هڪ لک ستونجاهه هزار ڇهه سؤ مرد آهن. اهي سڀ دان جي خيمي گاهه وارا پنهنجي پنهنجي نشان هيٺ آخر ۾ منزل پتي هلن.

32 اهي آهن بني اسرائيل، جن جو سندن ڪٽنبن موجب شمار ڪيو ويو. سمورا لشڪر جيڪي خيمي گاهن ۾ هئا تن جو تعداد سندن دستن موجب ڇهه لک، ٽي هزار پنج سو پنجاهه مرد هو. 33 پر لاوي بني اسرائيل جي ٻين ماڻهن سان شمار نه ڪيا ويا، جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو.

34 سو بني اسرائيل ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو. انهن مان هر ڪنهن پنهنجي نشان وٽ پنهنجو تنبو کوڙيو ۽ اهڙيءَ طرح انهن مان هر ڪو پنهنجي نسل ۽ ڪٽنب موجب منزل پتي هليو.

هارون جا پٽ

3 ① جنهن ڏينهن خداوند سينا جبل تي موسيٰ سان ڳالهايو، تنهن ڏينهن تائين موسيٰ جي پيءُ هارون کي هي اولاد هو. ② کيس چار پٽ هئا، جن جا نالا هي آهن: نذب، جيڪو پهرين هو، ابيهو، اليعزر ۽ اتمر. ③ انهن کي مسح ڪري ڪهانت جي عهدي تي رکي، مقدس خيمي ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ مخصوص ڪيو ويو هو. ④ جڏهن نذب ۽ ابيهو سينا جي بيابان ۾ خداوند جي حضور ۾ ناجائز باهه پيش ڪئي، تڏهن اهي اتي ئي سندس حضور ۾ مري ويا. کين اولاد ڪونه هو. سو اليعزر ۽ اتمر پنهنجي پيءُ هارون جي حياتيءَ دوران ڪهانت جي عهدي تي رهي مقدس خيمي ۾ خدمت ڪندا رهيا.

لاوين جي خدمت

⑤ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⑥ ”لاويءَ جي قبيلي وارن کي ويجهو آڻي هارون ڪاهن جي اڳيان حاضر ڪر، ته جيئن اهي سندس ماتحت ٿي خدمت ڪن. ⑦ اهي مون خدا سان ملاقات واري خيمي

جي ڀرسان زبولون قبيلي وارا پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار حيلون جو پٽ الياب ٿئي. ⑧ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب ستونجاهه هزار چار سؤ آهي. ⑨ سو يهوداه جي منزلگاهه مان انهن ٽن قبيلن جي لشڪرن جي شمار موجب هڪ لک ڇهاسي هزار چار سؤ مرد آهن. اهي سڀ يهوداه جي خيمي گاهه جي نشان وارا پهريائين منزل پتي هلن.

⑩ ڏاکڻي پاسي روبن جي خيمي گاهه جي نشان هيٺ پنهنجي پنهنجي قبيلي موجب پنهنجن سردارن جي اڳواڻيءَ ۾ هڪ ٻئي جي ڀرسان جيڪي پنهنجا تنبو کوڙين، سي هن ريت هجن. بني روبن جو سردار شديور جو پٽ اليصور ٿئي. ⑪ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب چائيتاليهه هزار پنج سؤ آهي. ⑫ بني روبن جي ڀرسان شمعون قبيلي جا ماڻهو پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار صوري شدي جو پٽ شلومي ايل ٿئي. ⑬ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب اوڻهٺ هزار ٽي سؤ آهي. ⑭ بني شمعون جي ڀرسان گد قبيلي وارا پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار رعو ايل جو پٽ الياسف ٿئي. ⑮ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب پنجيتاليهه هزار ڇهه سؤ پنجاهه آهي. ⑯ سو روبن جي منزلگاهه مان انهن ٽن قبيلن جي لشڪرن جي شمار موجب هڪ لک ايڪونجاهه هزار چار سؤ پنجاهه مرد آهن. اهي سڀ روبن جي خيمي گاهه جي نشان وارا ٻئي نمبر تي منزل پتي هلن.

⑰ ان کان پوءِ پهرين ٻن دستن ۽ پوين ٻن دستن جي وچ ۾ لاوي مون خدا سان ملاقات وارو خيمو کڻي هلن. جهڙي ترتيب سان هو منزل ڪن تهڙي ئي ترتيب سان منزل ڪن. هر ڪو ماڻهو پنهنجي پنهنجي جاءِ تي پنهنجي نشان وٽ هجي.

⑱ الهندي پاسي افرائيم جي خيمي گاهه جي نشان وٽ پنهنجي پنهنجي قبيلي موجب پنهنجن سردارن جي اڳواڻيءَ ۾ هڪ ٻئي جي ڀرسان جيڪي پنهنجا تنبو کوڙين، سي هن ريت هجن. بني افرائيم جو سردار عميهود جو پٽ اليشمع ٿئي. ⑲ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب چاليهه هزار پنج سؤ آهي. ⑳ بني افرائيم جي ڀرسان منسي قبيلي جا ماڻهو پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار فداهور جو پٽ گملي ايل ٿئي. ㉑ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب ٻٽيهه هزار ٻه سؤ آهي. ㉒ بني منسي جي ڀرسان بنيامين قبيلي وارا پنهنجا تنبو کوڙين ۽ سندن سردار گدعوني جو پٽ ابيدان ٿئي. ㉓ انهيءَ جي لشڪر جو تعداد شمار موجب پنجتاليهه هزار چار سؤ آهي. ㉔ سو افرائيم جي منزلگاهه مان انهن ٽن قبيلن جي لشڪرن جي شمار موجب هڪ لک اٺ هزار هڪ سؤ مرد آهن. اهي سڀ افرائيم جي خيمي گاهه جي نشان وارا ٽئين نمبر تي منزل پتي هلن.

هئي، تن سڀني جو شمار ڪيو ويو، جن جو تعداد اٺ هزار ۽ ڇهه سؤ هو. مقدس خيمي جي پاڪ شين جي سنڀال انهن جي ذمي هئي. 29 انهيءَ نسل کي مقدس خيمي جي ڏاکڻي پاسي پنهنجا تنبو کوڙڻا هئا. 30 عزي ايل جو پٽ اليصافن انهيءَ نسل جو سردار هو. 31 عهد واري صندوق، ميز، شمعدان، ٻئي قربان گاهون، مقدس جاءِ جا ٿانو جيڪي خدمت ڪرڻ ۾ استعمال ڪيا ويندا هئا، مقدس ترين جاءِ جو پردو ۽ انهن شين سان لاڳاپو رکندڙ سڀڪو ڪم انهن جي ذمي هو. 32 هارون ڪاهن جو پٽ اليعزر، لاوين جو وڏو سردار هو. جيڪي مقدس خيمي جي سنڀال ڪندا هئا، تن مٿان هن کي مقرر ڪيو ويو هو.

33 محلي ۽ موشي ڪتاب مراريءَ جي نسل مان هئا. 34 انهن مان جن نرن جي عمر هڪڙو مهينو ۽ انهيءَ کان مٿي هئي، تن سڀني جو شمار ڪيو ويو جن جو تعداد ڇهه هزار ۽ ٻه سؤ هو. 35 ابيخيل جو پٽ صوري ايل انهيءَ نسل جو سردار هو. انهيءَ نسل کي مقدس خيمي جي اترئين پاسي پنهنجا تنبو کوڙڻا هئا. 36 مقدس خيمي جا فريم، انهن جا گز، ٽنڀا، پاوا، سڀ اوزار ۽ انهن شين سان لاڳاپو رکندڙ سڀڪو ڪم انهن جي ذمي هو. 37 انهيءَ کان سواءِ ٻاهرين اڱڻ جي چوگرد وارا ٽنڀا، انهن جا پاوا ۽ انهن جا رسا ۽ ڪليون به انهن جي سنڀال هيٺ هئا.

38 موسيٰ، هارون ۽ سندس پٽن کي خدا سان ملاقات واري خيمي جي سامهون اڀرندي پاسي پنهنجا تنبو کوڙڻا هئا. مقدس جاءِ جي سنڀال بني اسرائيل جي پاران انهن جي ئي ذمي هئي. جيڪڏهن ڪو ٻيو مقدس جاءِ جي ويجهو اچي ها ته ان کي مارڻو هو. 39 هڪڙو مهينو ۽ انهيءَ کان مٿي عمر وارا لاوي جن جو خداوند جي حڪم موجب موسيٰ ۽ هارون سندن نسلن مطابق شمار ڪيو هو، تن جو ڪل تعداد ٻاويهن هزار هو.

لاوين جو وقف ٿيڻ

40 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون بني اسرائيل جا سڀ پهريتا پٽ جن جي عمر هڪڙو مهينو ۽ انهيءَ کان مٿي آهي، تن جو شمار ڪر ۽ انهن جي نالن جي لسٽ تيار ڪر، چوٽه اهي منهنجا آهن. 41 پر تون بني اسرائيل جي پهريتن پٽن جي عيوض لاوين کي منهنجي لاءِ مخصوص ڪر. بني اسرائيل جي چوپائي مال جي پهريتن ڦرن جي عيوض لاوين جو چوپايو مال منهنجي لاءِ مخصوص ڪر. آءٌ خداوند آهيان.“ 42 موسيٰ خداوند جي حڪم جي تعميل ڪئي ۽ بني اسرائيل جي پهريتن پٽن جو شمار ڪيائين. 43 انهن جو ڪل تعداد ٻاويهن هزار، ٻه سؤ ۽ ٽيهتر هو.

44 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هاڻ تون بني اسرائيل جي سڀني پهريتن پٽن جي عيوض لاوين کي منهنجي لاءِ وقف ڪر ۽

جي سنڀال ڪن ۽ جيڪو ڪم کين هارون ۽ پوريءَ قوم جي طرفان سونپيو وڃي سو پورو ڪن. 8 بلڪ اهي خيمي جي سموري سامان جي سنڀال ڪن ۽ بني اسرائيل جي پاران خدمت ڪن. 9 تون لاوين کي هارون ۽ سندس پٽن جي حوالي ڪري ڇڏ. بني اسرائيل منجهان اهي سندن خدمت واسطي ئي کين ڏنا ويا آهن. 10 تون هارون ۽ سندس پٽن کي مقرر ڪر ته اهي ڪهانت جا فرائض بجا آڻيندا رهن. جيڪڏهن ڪو ٻيو مقدس جاءِ جي ويجهو اچي ته ان کي ماريو وڃي.“

11 خداوند موسيٰ کي وڌيڪ فرمايو ته 12-13 ”لاوي منهنجا ٿيندا. ڇالاءِ جو جنهن ڏينهن مون مصر جي ملڪ ۾ سڀ پهريتا ٻار ماري، تنهن ڏينهن بني اسرائيل ۾ سڀ پهريتا، ماڻهن جا توڙي جانورن جا مون پنهنجي لاءِ مخصوص ڪيا. جيئن ته سڀ پهريتا ٻار منهنجا آهن، سو مون بني اسرائيل جي هر عورت جي پهريتي نر ٻار جي عيوض بني اسرائيل منجهان لاوين کي قبول ڪيو آهي. تنهنڪري لاوي هاڻ منهنجا آهن. آءٌ خداوند آهيان.“

لاوين جي مردم شماري

14 خداوند سينا جي بيابان ۾ موسيٰ کي فرمايو ته 15 ”تون لاوين جو سندن نسل ۽ ڪتاب موجب شمار ڪر. جن نرن جي عمر هڪڙو مهينو يا انهيءَ کان مٿي هجي، تن سڀني جو به تون شمار ڪر.“ 16 سو جيئن موسيٰ کي خداوند کان حڪم مليو تيئن ئي ڪيائين. 17 لاويءَ جا پٽ جيڪي پنهنجي پنهنجي نسل جا وڏا هئا سي هي آهن: گيرشون، قهات ۽ مراري. 18 گيرشون جي نسل مان هي آهن: لبني ۽ شمعي. 19 قهات جي نسل مان هي آهن: عمرام، اضهار، حبرون ۽ عزي ايل. 20 مراريءَ جي نسل مان هي آهن: محلي ۽ موشي. اهي لاوي قبيلي جا وڏا هئا ۽ انهن جي نالن پٺيان لاوي ڪتاب سڏجن ٿا.

21 گيرشون جي نسل مان لبني ۽ شمعي نالي ٻه گهراڻا هئا. 22 انهن مان جن نرن جي عمر هڪڙو مهينو ۽ انهيءَ کان مٿي هئي، تن سڀني جو شمار ڪيو ويو، جن جو تعداد جملي ست هزار پنج سؤ هو. 23 انهن گيرشوني نسل وارن کي مقدس خيمي جي پٺيان الهندي پاسي پنهنجا تنبو کوڙڻا هئا. 24 لا ايل جو پٽ الياسف انهيءَ نسل جو سردار هو. 25 خدا سان ملاقات واري خيمي جي قنات ۽ پال، انهيءَ جا مٿيان غلاف ۽ انهيءَ جي در جو پردو، اهي سڀ انهن جي سنڀال هيٺ هئا. 26 انهيءَ کان سواءِ اڱڻ جي قنات، جيڪا مقدس خيمي ۽ قربان گاهه جي چوڌاري آهي، اڱڻ جي دروازي جو پردو ۽ سڀيئي رسا جيڪي انهيءَ ۾ ڪم ٿي آيا، سي به انهن جي سنڀال هيٺ هئا. 27 عمرام، اضهار، حبرون ۽ عزي ايل ڪتاب قهات جي نسل مان هئا. 28 انهن مان جن نرن جي عمر هڪڙو مهينو ۽ انهيءَ کان مٿي

جي کل سان ڏيکين، بعد ۾ منجهس ٻانهيون وجهن. ¹² سڀيئي ٿانو، جيڪي مقدس جاءِ جي خدمت ڪرڻ ۾ ڪم ٿا اچن سي سڀ کڻي هو هڪڙي آسماني رنگ جي ڪپڙي ۾ ويڙهين. پوءِ ڊالڻ دريائي جانور جي کل سان ڏيکي اهي به ڏوليءَ ۾ رکن. ¹³ هو ساڙڻ وارين قربانين جي قربان گاهه مان رک ڪڍي مٿس واڱڻائي رنگ جو ڪپڙو پڪيڙي ڇڏين. ¹⁴ هو اهي سمورا ٿانو جيڪي قربان گاهه جي خدمت ۾ ڪم ٿا اچن يعني منگالا، گوشت ٽنگڻ جا ڪنڊا، ڪوڏرون ۽ ٿالهم وغيره، انهيءَ ڪپڙي جي مٿان رکن. پوءِ انهيءَ تي ڊالڻ دريائي جانور جي کل جو پوڻ ڏيکين ۽ بعد ۾ منجهس ٻانهيون وجهن.

¹⁵ جڏهن هارون ۽ سندس پٽ مقدس خيمي جي ساري سامان کي ڏيکي بس ڪن ۽ منزل کڻي هلڻ جو وقت اچي، تڏهن بني قهات اهو سامان کڻڻ لاءِ اچن. پر هو انهن پاڪ شين کي نه چمن، ته جيئن مري نه پون. مون خدا سان ملاقات واري خيمي جون اهي شيون کڻي هلڻ جي ذميواري بني قهات جي ئي آهي. ¹⁶ هارون ڪاهن جي پٽ البعزر جي سنڀال هيٺ هي شيون آهن: ڏيڻن ٻارڻ جو تيل، خوشبودار لوبان، دستوري اناج جي قرباني ۽ مسح ڪرڻ جو تيل. ان کان علاوه پوري مقدس خيمي ۽ ان جي سموري سامان جي نظرداري سندس ذميواري آهي.

¹⁷ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ¹⁸ ”اوهين بني قهات جي نسل واري قبيلي کي لاوين منجهان برباد ٿيڻ نه ڏجو، ¹⁹ بلڪ جيئن هو جيئرا رهن ۽ انهن شين جي ويجهو اچڻ ڪري مري نه پون جيڪي رڳو مون لاءِ ئي مخصوص آهن. تنهنڪري اوهين هيئن ڪريو جو هارون ۽ سندس پٽ اندر وڃن ۽ انهن مان هر هڪ کي پنهنجي پنهنجي خدمت ۽ ڪم جي ذميواري ڏين. ²⁰ پر بني قهات سامان ڏيکڻ کان اڳ هڪڙي جهت لاءِ به اندر وڃي مخصوص شين کي نه ڏسن، ته جيئن مري نه پون.“

بني گيرشون ۽ بني مراري

²¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ²² ”بني گيرشون جي به نسل ۽ اباڻي ڪٽنب موجب سندن انهن سڀني مردن جو شمار ڪر، ²³ جيڪي ٽيهن سالن جي عمر کان وٺي پنجاهه سالن جي عمر تائين آهن ۽ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ خدمت ڪرڻ جي لائق آهن. ²⁴ بني گيرشون جي نسلن جو خدمت ڪرڻ ۽ سامان کڻڻ لاءِ هي ڪم آهي: ²⁵ هو مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي قنات ۽ پال ۽ سندس ڍڪ، ٻاهرين غلاف سميت جيڪو ڊالڻ دريائي جانور جي کل جو آهي، سو ۽ خيمي جي در جو پردو کڻن. ²⁶ ان سان گڏ هو مقدس خيمي ۽ قربان گاهه جي چوگرد اڱڻ واري قنات، اڱڻ جي دروازي جو پردو کڻن. اڱڻ واري قنات جا رسا ۽ ان ۾ ڪتب ايندڙ ٻيو سمورو سامان کڻن. ٻيو جيڪو ڪم انهن شين سان ڪيو

بني اسرائيل جي چوپائي مال جي پهرين ڦرن جي عيوض لاوين جي چوپائي مال کي منهنجي لاءِ وقف ڪر. لاوي مون خداوند جا ٿيندا. آءُ خداوند آهيان. ⁴⁶ بني اسرائيل جي پهرين پتن ۾ جيڪي به سؤ ٽيهتر جٽا لاوين جي تعداد کان وڌيڪ آهن، تن جي عيوض رقم وٺي کين ڇڏي ڏي. ⁴⁷ تون انهن کان هر هڪ لاءِ عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق پنج چانديءَ جا سڪا وٺ. هڪڙي چانديءَ جي سڪي جي تور اٽڪل ٻارهن گرام آهي. ⁴⁸ پوءِ عيوضي واري اها رقم تون هارون ۽ سندس پتن کي ڏي.“ ⁴⁹ سو موسيٰ انهن واڏارن ماڻهن کان عيوضي جي رقم ورتي. ⁵⁰ هن اهي پيسا بني اسرائيل جي پهرين پتن کان ورتا، جيڪي عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق هڪ هزار ٽي سؤ پنجهٺ سڪا هئا. ⁵¹ موسيٰ اهي پيسا هارون ۽ سندس پتن کي ڏنا، جيئن خداوند کيس فرمايو هو.

بني قهات

4 ¹ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ² ”اوهين لاوين مان بني قهات جي نسل ۽ اباڻي ڪٽنب موجب سندن انهن سڀني مردن جو شمار ڪريو، ³ جيڪي ٽيهن سالن جي عمر کان وٺي پنجاهه سالن جي عمر تائين آهن ۽ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ ڪم ڪرڻ جي لائق آهن. ⁴ منهنجي ملاقات واري خيمي ۾ مون لاءِ ئي مخصوص شين جي سنڀال ڪرڻ بني قهات جو ڪم آهي. ⁵ جڏهن منزل کڻي هجي، تڏهن هارون ۽ سندس پٽ مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اندر وڃن، مقدس ترين جاءِ جو پردو لاهي انهيءَ سان عهد واري صندوق کي ڏيکين. ⁶ پوءِ هو ڊالڻ دريائي جانور جي کل جو پوڻ انهيءَ تي وجهن، انهيءَ جي مٿان خالص آسماني رنگ جو ڪپڙو پڪيڙي ڇڏين ۽ بعد ۾ منجهس ٻانهيون وجهن.

⁷ نذراني جي روٽن واري ميز تي آسماني رنگ جو ڪپڙو وڇائين. انهيءَ تي ٿالهيون، پيالا، وٽا ۽ اوٽن واري نذراني لاءِ جڳ رکن. ان کان سواءِ انهيءَ تي روت به هميشه رکيل هجن. ⁸ هو انهن سڀني شين جي مٿان لال ڳاڙهي رنگ جو ڪپڙو وجهن. پوءِ ان کي ڊالڻ دريائي جانور جي کل سان ڏيکي ڇڏين ۽ بعد ۾ منجهس ٻانهيون وجهن.

⁹ پوءِ هو آسماني رنگ جو ڪپڙو کڻي روشنائي ڏيڻ واري شمعدان، انهيءَ جي مٿان رکڻ وارن ڏيڻن، انهن ۾ استعمال ٿيندڙ زيتون جي تيل وارن ٿانون ۽ ڏيڻن جا ڦلا لاهي رکڻ وارن چمٽن ۽ منگالن مٿان وجهن. ¹⁰ هو شمعدان کي انهيءَ جي سڀني ٿانون سميت ڊالڻ دريائي جانور جي پوڻ ۾ ويڙهي ڏوليءَ ۾ رکن.

¹¹ لوبان ساڙڻ واري سوني پت چڙهيل قربان گاهه جي مٿان هو آسماني رنگ جو ڪپڙو پڪيڙي، پوءِ انهيءَ کي ڊالڻ دريائي جانور

* هڪ هزار ٽي سؤ پنجهٺ سڪا: اٽڪل ساڍا پندرهن ڪلوگرام چاندي.

هجي، جنهن جي جسم اندران ڪجهه وهي نڪتو هجي ۽ جيڪو مُڙدي کي ڇهن جي ڪري ناپاڪ ٿيو هجي، تنهن کي *خيمي گاهه مان ٻاهر ڪڍي ڇڏين. ③ اهو مرد هجي توڙي عورت، پر اوهين کيس خيمي گاهه مان ٻاهر ڪڍي ڇڏيو. اهو انهيءَ لاءِ ته هو انهيءَ خيمي گاهه کي پليت نه ڪري، جنهن ۾ آءُ پنهنجي قوم سان رهان ٿو. ④ سو بني اسرائيل خدا جي حڪم جي تعميل ڪندي اهڙن ماڻهن کي خيمي گاهه مان ٻاهر ڪڍي ڇڏيو، جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو.

ڏوهه جو عيوضو

⑤ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⑥ ”بني اسرائيل کي چئڻ ته ’جڏهن ڪو مرد يا عورت مون خداوند جي حڪم جي خلاف ورزي ڪندي ڪنهن جو ڪهڙيءَ به طرح جو ڪو ڏوهه ڪري، ⑦ تڏهن اهو پنهنجي ڏوهه جو اقرار ڪري. هو پنهنجي ڏوهه جو پورو عيوضو پري ڏئي ۽ انهيءَ جو پنجون حصو انهيءَ ۾ وڌيڪ ملائي اهو انهيءَ ماڻهوءَ کي ڏئي جنهن جو ڏوهه ڪيو هجيس. ⑧ جيڪڏهن اهو ماڻهو مري ويو هجي ۽ سندس ڪو ويجهو ماڻه به نه هجي، جنهن کي اهو عيوضو ڏنو وڃي، ته پوءِ اهو عيوضو مون خداوند لاءِ آهي، جيڪو ڪاهن کي ڏنو وڃي. انهيءَ کان سواءِ ڪفاري جو گهڻو به ڪاهن کي قربانيءَ لاءِ ڏنو وڃي. ⑨ بني اسرائيل جيڪي شيون مون لاءِ مخصوص ڪري ڪاهن وٽ آڻين، سي سڀ ڪاهن جون ٿينديون. ⑩ هر ڪنهن شخص جي مخصوص ڪيل شيءِ، جيڪا هو ڪاهن کي ڏيندو سا سندس ئي ٿيندي.“

زال تي غيرت

⑪-⑬ پوءِ خداوند بني اسرائيل کي ٻڌائڻ لاءِ موسيٰ کي فرمايو ته ”تي سگهي ٿو ته ڪنهن ماڻهوءَ کي شڪ پوي ته سندس زال گمراهه ٿي ساڻس بي وفائي ڪري رهي آهي ۽ ڪنهن ٻئي ماڻهوءَ سان سمهي آهي. پر انهيءَ ڳالهه جي کيس پڪ نه آهي، چو ته تي سگهي ٿو ته سندس زال اها ڳالهه کانئس لڪائي هجي يا انهيءَ ڳالهه جو ڪو شاهد به نه هجي ۽ نه وري هوءَ ڏوهه ڪندي پڪڙي ويئي هجي. ⑭ يا وري ڪنهن مڙس کي غيرت اچي وڃي ۽ هو پنهنجيءَ زال تي شڪ ڪرڻ لڳي ته هن زنا ڪرائي پاڻ کي پليت ڪيو آهي، جڏهن ته هن سان ڪوبه ٻيو ماڻهو نه سمهيو هجي. ⑮ انهن ٻنهي حالتن ۾ ماڻهو پنهنجيءَ زال کي ڪاهن وٽ وٺي اچي. هو پنهنجيءَ زال جي طرفان هڪ ڪلوگرام جون جو اتو به نذر طور کڻي اچي. هو انهيءَ اتي جي مٿان نڪي تيل پيٽي،

وڃي سو سڀ بني گيرشون ٿي ڪن. ⑰ هو پنهنجي سموري خدمت، سامان کڻڻ جي يا ڪا ٻي، هارون ۽ سندس پٽن جي نگرانيءَ هيٺ ڪندا. جيڪو بار کين کڻڻو هجي سو اوهين هنن جي ذمي مقرر ڪجو. ⑱ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ بني گيرشون جي نسلن جي اها خدمت آهي. انهن کي هارون ڪاهن جي پٽ اتمر جي هدايت هيٺ ڪم ڪرڻو آهي.

⑲ تون بني مراريءَ جي نسل ۽ اباڻي ڪتنب موجب سندن انهن مردن جو شمار ڪر، ⑳ جيڪي ٽيهن سالن جي عمر کان وٺي پنجاهه سالن تائين آهن ۽ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ خدمت ڪرڻ جي لائق آهن. ㉑ مون سان ملاقات واري خيمي ۾ خدمت ڪرڻ ۽ سامان کڻڻ لاءِ هنن جو هي ڪم آهي: مقدس خيمي جا فريم ۽ انهيءَ جا گر، ٽنپا، پاوا، ㉒ انهيءَ جي چوگرد واري آڱڻ جا ٽنپا، انهن جا پاوا، ڪليون، رسا، سڀيئي اوزار ۽ اهي سڀ شيون جيڪي انهيءَ سان واسطو رکن ٿيون، سي بني مراري ٿي ڪن. مطلب ته جيڪي شيون انهن کي کڻيون آهن، سي ناليوار انهن جي ذمي ڪيون وڃن. ㉓ مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ بني مراريءَ جي نسلن کي جيڪا خدمت هارون ڪاهن جي پٽ اتمر جي هدايت هيٺ ڪرڻي آهي سا اها ئي آهي.“

لاوين جي مردمشماري

⑳-48 خداوند جي حڪم تي عمل ڪندي موسيٰ، هارون ۽ بني اسرائيل جي اڳواڻن تنهي لاري گهرائڻ قهات، گيرشون ۽ مراريءَ جي مردمشماري ڪئي. هنن اها مردمشماري سندن نسلن ۽ اباڻن ڪنهن موجب ڪئي ۽ انهن سڀني ماڻهن جو شمار ڪيائون جن جي عمر ٽيهن کان وٺي پنجاهه سالن تائين هئي ۽ خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ خدمت ڪرڻ جي لائق هئا. مردمشماريءَ جو تفصيل هي آهي. قهات گهرائي وارن جو تعداد ٻه هزار ست سؤ پنجاهه هو. گيرشون گهرائي وارن جو تعداد ٻه هزار ڇهه سؤ ٽيهه هو. مراري گهرائي وارن جو تعداد ٽي هزار ٻه سؤ هو. تنهي لاري گهرائڻ جو جملي تعداد اٺ هزار پنج سؤ اسي هو. ④9 خداوند جي حڪم موجب موسيٰ جي معرفت هر هڪ کي پنهنجي پنهنجي خدمت ۽ بار کڻڻ جي ڪم تي مقرر ڪيو ويو. اهڙيءَ طرح جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو، تيئن سندن شمار ڪيو ويو.

خيمي گاهه جي پاڪيزگي

5 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② ”بني اسرائيل کي حڪم ڏي ته اهي هر انهيءَ ماڻهوءَ جنهن کي چمڙيءَ جي بيماري

*خيمي گاهه مان ٻاهر ڪڍي ڇڏين: ناپاڪ ٿيل ماڻهن جي وري خيمي گاهه ۾ موٽي اچڻ لاءِ سندن غسل ڪرڻ، ڪاهن جو کين پاڪ صاف ٺهرائڻ ۽ کين قرباني پيش ڪرڻ ضروري هو. ڏسو لاري سرشتو 2:5-13، 14:1-32 ۽ 15:1-33.

لڳي، تڏهن انهيءَ عورت کي قربان گاهه جي ويجهو مون خداوند جي آڏو آڻي بيهارجي ۽ ڪاهن اهو سڄو بيان ڪيل قانون عمل ۾ آڻي. ³¹ پوءِ اهو مرد پنهنجيءَ زال تي انهيءَ تهمت ڏيڻ واري ڏوهه کان آجو رهندو ۽ اها عورت جيڪڏهن ڏوهاري هوندي ته پنهنجي ڏوهه جو نتيجو پوڳيندي.

ناڏيرن لاءِ قانون

6 ¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”بني اسرائيل کي چئڻ ته ’جيڪڏهن ڪو مرد يا عورت ناڏير ٿين يعني پاڻ کي مون خداوند لاءِ وقف ڪرڻ خاطر خاص باس باسي، ³ ته پاڻ کي مٿي ۽ پٺن نشيدار شين کان پري رکي. هو مٿي جو سرڪو يا بي نشي واري شيءِ جو سرڪو نه پيئي. هو نڪي ڪنهن به قسم جي انگوري رس پيئي ۽ نه وري انگوريا ڪشمش کائي. ⁴ جيستائين هو ناڏيري بڻيو رهي تيستائين اهڙي ڪابه شيءِ نه کائي جا انگورن مان ٺهيل هجي، بچ کان وٺي ڪل تائين.

⁵ هو پنهنجي وقف ٿيڻ واري باس جي ڏينهن ۾ پنهنجي مٿي ۽ منهن تي پاڪي نه گهرائي. جيستائين اهي ڏينهن پورا نه ٿين جن لاءِ هن پاڻ کي مون خداوند لاءِ وقف ڪيو آهي، تيستائين هو پاڪ رهي ۽ پنهنجي مٿي جا وار وڌڻ ڏئي. ⁶ جيڪي ڏينهن هو پاڻ کي مون خداوند لاءِ وقف ڪري، تن ڏينهن ۾ هو ڪنهن به مڙدي جي ويجهو نه وڃي. ⁷ توڙي جو هن جو پيءُ، ماءُ، ڀاءُ يا پيڻ مري، ته به هو پاڻ کي موت جي رسمن ۾ ناپاڪ نه ڪري، ڇالاءِ جو مون خداوند لاءِ *وقف هجڻ جي نشاني سندس مٿي تي آهي. ⁸ وقف هجڻ وارا سڀ ڏينهن هو مون خداوند جي لاءِ مخصوص آهي.

⁹ جيڪڏهن انهيءَ جي ڀرسان ڪو ماڻهو اوچتو مري پوي ۽ وقف ٿيل مٿي کي ناپاڪ ڪري وجهي، ته پوءِ هو ستين ڏينهن يعني سندس پاڪ ٿيڻ واري ڏينهن تي پنهنجو مٿو ڪوڙائي. ¹⁰ انهن ڏينهن ۾ هو به گبيرا يا به ڪبوتر، مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در تي ڪاهن وٽ آئي. ¹¹ ڪاهن انهن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ طور هن جي ڪفاري لاءِ پيش ڪري، چوٽه مڙدي جي ڀرسان هجڻ ڪري هن خطا ڪئي آهي. انهيءَ ساڳئي ڏينهن پنهنجو مٿو وري مخصوص ڪندي ¹² هو وري ناڏير ٿيڻ جا ڏينهن مقرر ڪري پاڻ کي مون خداوند لاءِ وقف ڪري ۽ قصور جي تلافيءَ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو پڪسالو گهيتو آڻي. سندس اڳيان ڏينهن هاڻي وقف ٿيل ڏينهن جي حساب ۾ نه ايندا، چوٽه اڳين وقف هجڻ وارن ڏينهن ۾ هو ناپاڪ ٿي پيو هو. ¹³ ناڏير جي لاءِ هي قانون آهي ته جڏهن سندس وقف هجڻ وارا ڏينهن پورا ٿين، تڏهن کيس مون خدا سان ملاقات واري خيمي

نڪي لوبان رکي، ڇالاءِ جو اها غيرت جي واسطي اناج جي قرباني آهي جيڪا گناهه ظاهر ٿيڻ لاءِ ڏني وڃي ٿي. ¹⁶ پوءِ ڪاهن انهيءَ عورت کي قربان گاهه جي ويجهو آڻي مون خداوند جي آڏو بيهاري. ¹⁷ ڪاهن هڪڙي نڪر جي تانوَ ۾ پاڪ پاڻي کڻي ۽ مقدس خيمي جي فرش تان مٿي کڻي انهيءَ پاڻيءَ ۾ وجهي ان کي آزمائڻ وارو پاڻي بڻائي. ¹⁸ پوءِ ڪاهن مون خداوند آڏو انهيءَ عورت جي مٿي جا وار چوڙي ڇڏي ۽ اناج جي قرباني سندس هٿن تي رکي، جيڪا غيرت جي واسطي گناهه ظاهر ٿيڻ لاءِ اناج جي قرباني آهي. ان بعد ڪاهن پنهنجي هٿ ۾ اهو آزمائڻ وارو پاڻي کڻي جيڪو لعنت آڻي ٿو. ¹⁹ پوءِ ڪاهن انهيءَ عورت کي قسم ڪرائي چوي ته ’جيڪڏهن ڪو ٻيو ماڻهو تو سان نه ستو آهي ۽ تون پنهنجي مڙس هوندي پئي ماڻهوءَ کان زنا ڪرائي پاڻ کي پليت نه ڪيو آهي ته شل انهيءَ لعنت کان بچيل رهين، جا هي آزمائڻ وارو پاڻي آڻي ٿو. ²⁰ هاڻ ڪاهن عورت تي لعنت لاءِ قسم ڪرائي چوي ته ’جيڪڏهن تون مڙس هوندي پئي ماڻهوءَ کان زنا ڪرائي پاڻ کي پليت ڪيو آهي ۽ تنهنجي مڙس کان سواءِ ٻيو ڪو ماڻهو تو سان ستو آهي، ²¹ ته پوءِ شل خداوند تو کي اوتري نپتي ڪري ۽ تنهنجو پيٽ سڄائي ڇڏي ۽ تنهنجي پنهنجيءَ قوم جا ماڻهو تو تي لعنت ۽ ڦٽڪار وجهن. ²² شل هي پاڻي جيڪو لعنت ٿو آڻي تنهنجي پيٽ ۾ وڃي تو کي اوتري نپتي ڪري ۽ تنهنجو پيٽ سڄائي ڇڏي. تڏهن عورت جواب ۾ چوي ته ’آمين، آمين‘.

²³ پوءِ ڪاهن اهي لعنتون لکي انهن کي آزمائڻ واري پاڻيءَ ۾ ڏوئي. ²⁴ انهيءَ کان اڳ ۾ جو هو اهو پاڻي عورت کي پياري ۽ اهو ان جي پيٽ ۾ وڃي سخت تڪليف پيدا ڪري، ²⁵ پهرئين ڪاهن انهيءَ عورت جي هٿ مان غيرت واسطي اناج جي قرباني کڻي مون خداوند جي حضور ۾ بلند ڪري قربان گاهه تي آڻي. ²⁶ پوءِ هو انهيءَ اناج جي قربانيءَ مان هڪڙي مٺ پري کڻي ۽ انهيءَ کي قربان گاهه تي ساڙي، ائين ڪرڻ سان هن ڄڻ ته سڄي قرباني ساڙي ڇڏي. ان بعد هو عورت کي اهو پاڻي پياري ڇڏي. ²⁷ جيڪڏهن اها عورت پنهنجي مڙس هوندي زنا ڪرائي پاڻ کي پليت ڪيو هوندو، ته اهو لعنت ائيندڙ پاڻي انهيءَ عورت جي پيٽ ۾ سخت تڪليف پيدا ڪندو ۽ هوءَ اوتري نپتي ٿي پوندي ۽ سندس پيٽ سڄي پوندو. اهڙيءَ طرح اها عورت پنهنجيءَ قوم ۾ لعنتي بڻجي ويندي. ²⁸ پر جيڪڏهن هوءَ بي ڏوهي هوندي ته بچي ويندي ۽ اڳتي ٻارن ڄڻ جهڙي رهندو.

²⁹ سو غيرت جي معاملي ۾ قانون اهو آهي ته جڏهن ڪا مڙس واري عورت زنا ڪرائي پاڻ کي پليت ڪري ³⁰ يا جڏهن ڪنهن مرد کي غيرت اچي وڃي ۽ هو پنهنجيءَ زال جي باري ۾ شك ڪرڻ

*وقف هجڻ جي نشاني: يعني وڌيل وار، ڏسو آيت 5.

جي سڀني ٿانون کي مسح ڪري مخصوص ڪيائين. ② ان ڏينهن تي بني اسرائيل جا اڳواڻ، جيڪي پنهنجن ڪٽنبن جا وڏا، قبيلن جا سردار ۽ شمار ڪيل ماڻهن جي مٿان مقرر ڪيل هئا، تن نذرانا آندا. ③ انهن پنهنجي نذراني طور چمھ ڏيکيل گاڏيون ۽ ٻارهن ڏاند خداوند جي حضور ۾ آڻي پيش ڪيا. انهن مان هڪ هڪ ڏاند هر سردار طرفان هو ۽ هڪ هڪ گاڏي ٻن ٻن سردارن طرفان هئي. جڏهن هنن اهي مقدس خيمي جي اڳيان آڻي حاضر ڪيا، ④ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⑤ ”تون اهي هنن کان وٺ ته مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي خدمت جي ڪم اچن، تون اهي لاوين جي هر هڪ ٽولي کي سندس خدمت مطابق ورهائي ڏي.“ ⑥ سو موسيٰ اهي گاڏيون ۽ ڏاند وٺي لاوين کي ڏنا. ⑦ هن به گاڏيون ۽ چار ڏاند بني گيرشون کي ⑧ ۽ چار گاڏيون ۽ اٺ ڏاند بني مراريءَ کي سندن خدمت مطابق ڏنا. اهي سڀئي هارون ڪاهن جي پٽ اتمر جي هٿ هيٺ ڏنا ويا. ⑨ پر موسيٰ بني قهات کي ڪابه گاڏي يا ڪوبه ڏاند ڪونه ڏنو، ڇو ته جيڪي مخصوص شيون سندن ذميواريءَ ۾ هيون سي کين ڪلهن تي ڪڍيون هيون.

⑩ قربان گاهه جي مسح ٿيڻ واري ڏينهن تي سردارن انهيءَ جي مخصوصيت ملهائڻ لاءِ ٻن نذرانا آندا ۽ اهي قربان گاهه جي اڳيان پيش ڪيائون. ⑪ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”سردارن کي چئڻ ته انهن مان هر هڪ سردار هڪ هڪ ڏينهن قربان گاهه جي مخصوصيت لاءِ پنهنجو نذرانو پيش ڪري.“

⑫-⑬ سو انهن هن ترتيب سان پنهنجا نذرانا پيش ڪيا. پهرين ڏينهن يهوداه قبيلي جي سردار نحسون ولد عمينداب نذرانا پيش ڪيا. ٻئي ڏينهن اسڪار قبيلي جي سردار نثن ايل ولد صوعر نذرانا پيش ڪيا. ٽئين ڏينهن زبولون قبيلي جي سردار الياب ولد حيلون نذرانا پيش ڪيا. چوٿين ڏينهن روبن قبيلي جي سردار اليصور ولد شديور نذرانا پيش ڪيا. پنجين ڏينهن شمعون قبيلي جي سردار شلومي ايل ولد صوري شدي نذرانا پيش ڪيا. ڇهين ڏينهن گد قبيلي جي سردار الياسف ولد دوايل نذرانا پيش ڪيا. ستين ڏينهن افرائيم قبيلي جي سردار اليشمع ولد عميهود نذرانا پيش ڪيا. اٺين ڏينهن منسي قبيلي جي سردار گملي ايل ولد فداهصور نذرانا پيش ڪيا. نائين ڏينهن بنيامين قبيلي جي سردار ابيدان ولد گدعوني نذرانا پيش ڪيا. ڏهين ڏينهن دان قبيلي جي سردار احيعزر ولد عميشدي نذرانا پيش ڪيا. يارهين ڏينهن آشر قبيلي جي سردار فجعلي ايل ولد عڪران نذرانا پيش ڪيا ۽ ٻارهين ڏينهن نفتالي قبيلي جي سردار احيرع ولد عينان نذرانا پيش ڪيا.

نذرانا سڀني جا هڪجهڙا هئا: هڪڙو چانديءَ جو ٿالھ جنهن جي تور *عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق هڪ ڪلوگرام ۽ ٽي سو گرام هئي ۽ هڪڙو چانديءَ جو پيالو جنهن جي تور عبادت گاهه

جي اڳڻ واري در تي حاضر ڪيو وڃي. ⑭ اُتي هو مون خداوند لاءِ تي بي عيب جانور قربانيءَ طور پيش ڪري: هڪڙو يڪسالو گهٽو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ، هڪڙي يڪسالي گهٽي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ هڪڙو گهٽو سلامتيءَ واري قربانيءَ لاءِ. ⑮ سندن اناج جي قربانيءَ ۽ اوتن وارين قربانين سميت هي شيون به قربانيءَ طور پيش ڪري: بي خميري مانيءَ جي توڪري، يعني تيل ۾ گوھيل ميدي جا ڍوڍا ۽ تيل مڪيل بي خميري ٽڪيون.

⑯ پوءِ ڪاهن اهي سڀ مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪري ۽ سندس پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني ۽ ساڙڻ واري قرباني ڪري. ⑰ هو بي خميري مانيءَ جي توڪريءَ سان اهو گهٽو سلامتيءَ جي قربانيءَ طور مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪري. هو انهيءَ جي اناج جي قرباني ۽ اوتن واري قرباني به پيش ڪري. ⑱ ناڏير مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ پنهنجو وقف ٿيل مٿو ڪوڙائي ۽ مٿي جا وار ڪڍي ان ٻرندڙ باهه تي رکي جنهن تي سلامتيءَ واري قرباني ساڙي وڃي ٿي. ⑲ مٿو ڪوڙائڻ کان پوءِ ڪاهن انهيءَ گهٽي جي پڪل دستي، توڪريءَ مان هڪڙو بي خميري ڍوڍو ۽ هڪڙي بي خميري ٽڪي ڪڍي ناڏير جي هٿن تي رکي. ⑳ تنهن بعد ڪاهن انهن کي هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ طور مون خداوند جي حضور ۾ بلند ڪري. اهي هٿن تي بلند ڪيل قربانيءَ واري سڀني ۽ پيش ڪيل قربانيءَ جي ران سميت ڪاهن جي لاءِ پاڪ آهن. تنهن کان پوءِ ناڏير کي مٿي پيئڻ جي اجازت آهي. ㉑ ناڏير ۽ سندس قربانين جي باري ۾ اهو ئي قانون آهي، جنهن تي وقف ٿيڻ جي عرصي پوري ٿيڻ تي عمل ڪرڻو آهي. انهن قربانين کان سواءِ هو اهي قربانيون به ضرور پيش ڪري، جن جو هن ناڏير جي باس باس وقت ڏيڻ جو واعدو ڪيو هو.“

برڪت لاءِ ڪاهن جي دعا

⑳ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ㉑ ”هارون ۽ سندس پٽن کي چئڻ ته ’اوهين بني اسرائيل کي برڪت لاءِ هن ريت دعا ڪندا ڪريو ته ㉒ شال خداوند اوهان کي برڪت ڏئي ۽ اوهان جي حفاظت ڪري، ㉓ شال اوهان تي خداوند جو فضل ۽ مهرباني ٿئي، ㉔ شال خداوند اوهان تي ڪرم جي نگاهه ڪري ۽ اوهان کي سلامتي ۽ خوشحالي بخشي.“ ㉕ اهڙيءَ طرح هو منهنجو نالو وٺي بني اسرائيل لاءِ دعا گهرندا ته آءٌ انهن کي برڪت ڏيندس.“

سردارن جا نذرانا

7 ① جڏهن موسيٰ مقدس خيمو ڪوڙي بس ڪئي تڏهن خيمي کي، انهيءَ جي سموري سامان کي، قربان گاهه کي ۽ انهيءَ

ڪرڻ وارو پاڻي ڇٽڪار ۽ کين چڱو ته هو پنهنجي سڄي بدن تي پاڪي گهمائين ۽ پنهنجا ڪپڙا ڌوئين. اهڙيءَ طرح هو پاڪ ٿي ويندا. ⁸ پوءِ هو هڪڙو گابو ۽ سندس اناج جي قربانيءَ لاءِ تيل ۾ گوهيل ميدو آڻين ۽ تون هڪڙو ٻيو گابو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ آڻ. ⁹ تون لاوين کي مون خداوند سان ملاقات واري خيمي جي اڳيان منهنجي حضور ۾ آڻي بيهار ۽ سڄيءَ قوم کي اتي آڻي گڏ ڪر. ¹⁰ بني اسرائيل جا ماڻهو پنهنجا هٿ لاوين جي مٿي تي رکن. ¹¹ هارون لاوين کي مون خداوند جي حضور ۾ بني اسرائيل جي پاران مون لاءِ مخصوص حصي طور پيش ڪري، انهيءَ لاءِ ته هو منهنجي خدمت ڪرڻ لاءِ مقرر ٿين. ¹² پوءِ لاوي پنهنجا هٿ ٻنهي گابن جي مٿن تي رکن ۽ تون انهن گابن مان هڪڙو پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ ۽ ٻيو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ منهنجي حضور ۾ لاوين جي ڪفاري واسطي پيش ڪر.

¹³ اهڙيءَ طرح تون لاوين کي هارون ۽ سندس پٽن جي اڳيان بيهاري مون لاءِ مخصوص حصي طور پيش ڪري ¹⁴ کين بني اسرائيل مان ڌار ڪر، ته جيئن اهي منهنجا ٿين. ¹⁵ ان کان پوءِ ئي اهي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ داخل ٿين. ¹⁶ مون انهن کي بني اسرائيل جي سڀني پهرين پٽن جي بدلي پنهنجي واسطي چونڊيو آهي، سو اهي سڀئي رڳو منهنجا ئي آهن. ¹⁷ جنهن ڏينهن مون مصر جي ملڪ ۾ سڀ پهرين ماريا، تنهن ڏينهن بني اسرائيل ۾ سڀ پهرين نر، ماڻهن جا توڙي جانورن جا، مون پنهنجي لاءِ مخصوص ڪيا هئا. ¹⁸ پر هاڻ بني اسرائيل مان سڀني پهرين جي عيوض مون لاوين کي کنيو آهي. ¹⁹ بني اسرائيل مان سڀئي لاوي مون هارون ۽ سندس پٽن کي ڏنا آهن. اهو انهيءَ لاءِ ته هو مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ بني اسرائيل جي جاءِ تي خدمت ڪن ۽ بني اسرائيل جي لاءِ ڪفارو ادا ڪندا رهن، تان ته جڏهن بني اسرائيل مقدس خيمي جي ويجهو اچن ته مٿن مصيبت نه ڪڙڪي.

²⁰ سو موسيٰ، هارون ۽ بني اسرائيل جي سڄيءَ قوم لاوين سان بلڪل ائين ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو. ²¹ لاوين پاڻ کي پاڪ ڪيو ۽ پنهنجا ڪپڙا ڌوڻا. پوءِ هارون کين خداوند جي حضور ۾ سندس مخصوص حصي طور پيش ڪيو. هن کين پاڪ ڪرڻ لاءِ سندن واسطي ڪفارو ادا ڪيو. ²² لاوين سان ائين ٿي ڪيو ويو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو. تنهن کان پوءِ لاوي خدمت ڪرڻ لاءِ هارون ۽ سندس پٽن جي نگرانيءَ ۾ خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ داخل ٿيا.

²³ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ²⁴ ”لاوين جي باري ۾ هي حڪم آهي ته جن جي عمر پنجويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هجي سي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ حاضر ٿيندا

جي سڪي جي تور مطابق ست سؤ گرام هئي. اهي ٻئي اناج جي قربانيءَ لاءِ تيل ۾ گوهيل ميدي سان ڀريل هئا. ان کان سواءِ هڪڙو سونو لوبان دان جنهن جي تور هڪ سؤ گرام هئي، جيڪو لوبان سان ڀريل هو، ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هڪڙو وهڙو، هڪڙو گهٽو ۽ هڪڙو يڪسالو گهٽو، پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هڪڙو بڪر، سلامتيءَ واري قربانيءَ لاءِ ٻه ڏاند، پنج گهٽا، پنج بڪر ۽ پنج يڪسالو گهٽا. ⁸⁴ قربان گاهه کي مسح ڪرڻ واري ڏينهن تي مخصوصيت ملهائڻ لاءِ بني اسرائيل جي اڳواڻن جيڪي نذرانا ڏنا تن جو جوڙ هن ريت آهي: ⁸⁵ ٻارهن چانديءَ جا ٿالهر هر هڪ جي تور هڪ ڪلوگرام ۽ ٽي سؤ گرام، ٻارهن چانديءَ جا پيالا هر هڪ جي تور ست سؤ گرام. انهن سڀني جي تور عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق جملي چوويهه ڪلوگرام هئي. ⁸⁶ ٻارهن سونا لوبان دان هر هڪ جي تور عبادت گاهه جي سڪي جي تور مطابق هڪ سؤ گرام هئي. انهن سڀني جي تور جملي هڪ ڪلوگرام ۽ ٻه سؤ گرام هئي ۽ اهي لوبان سان ڀريل هئا. ⁸⁷ ٻارهن وهڙا، ٻارهن گهٽا ۽ ٻارهن يڪسالو گهٽا، اناج جي قربانيءَ سميت ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ هئا. ٻارهن بڪر پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ لاءِ هئا. ⁸⁸ چوويهه ڏاند، ست گهٽا، ست بڪر ۽ ست يڪسالو گهٽا سلامتيءَ واري قربانيءَ لاءِ هئا. قربان گاهه کي مسح ڪرڻ کان پوءِ انهيءَ جي مخصوصيت ملهائڻ لاءِ اهي نذرانا آندا ويا.

⁸⁹ جڏهن موسيٰ خداوند سان ڳالهائڻ لاءِ سندس ملاقات واري خيمي ۾ ويو تڏهن عهد واري صندوق تي جيڪو رحمت جو پوش هو، تنهن مٿان پردار آسماني مخلوق جي ٻنهي مجسمن جي وچ مان خداوند کي پاڻ سان ڳالهائيندي ٻڌائين.

شمعدان لاءِ ڏيڻا

8 ¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”هارون کي چڱو ته ’جڏهن تون شمعدان تي ڏيڻا رکين، ته انهن ستن ئي ڏينهن کي اهڙيءَ طرح رک جو انهن جي روشني شمعدان جي اڳيان هجي. ³ سو هارون ائين ٿي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو. هن ڏينهن کي اهڙيءَ طرح رکيو جيئن اهي شمعدان جي سامهون روشني ڪن. ⁴ شمعدان جي بناوت هن طرح هئي جو اهو تري کان وٺي گلن وارين ڏيپتئين تائين سڄو سون جي هڪڙي ئي ٽڪري مان گهڙي ٺاهيو ويو هو. جيڪو نمونو خداوند موسيٰ کي ڏيکاريو هو، انهيءَ جهڙو ئي هن شمعدان ٺاهيو.“

لاوين جو وقف ٿيڻ

⁵ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⁶ ”بني اسرائيل مان لاوين کي جدا ڪري کين پاڪ ڪر. ⁷ کين پاڪ ڪرڻ لاءِ انهن تي پاڪ

انهيءَ جا سمورا قاعدا قانون بجا آئي. سڀني جي لاءِ هڪڙو ئي قاعدو آهي، جهڙو بني اسرائيل لاءِ تهڙو ڌارئي لاءِ.”

مقدس خيمي جي مٿان ڪڪر (خروج 34:40-38)

15 جنهن ڏينهن مقدس خيمو، جنهن ۾ عهد واريون تختون رکيل آهن، کڙو ڪيو ويو تنهن ڏينهن ڪڪر انهيءَ کي ڍڪي ڇڏيو. جڏهن ته سانجهيءَ کان صبح تائين اهو مقدس خيمي جي مٿان باهه جي صورت ۾ رهيو. 16 اهڙيءَ طرح هميشه ٿيندو رهيو يعني ڏينهن جو ڪڪر مقدس خيمي جي مٿان چانيل رهندو هو ۽ رات جو باهه وانگر ڏسڻ ۾ ايندو هو. 17 جڏهن ڪڪر خيمي تان ڪڍي ويندو هو تڏهن بني اسرائيل ان جي پٺيان منزل کڻي هلندا هئا ۽ جنهن جاءِ تي ڪڪر بيهندو هو انهيءَ جاءِ تي هو منزل ڪندا هئا. 18 يعني بني اسرائيل خداوند جي حڪم تي منزل کڻي هلندا هئا ۽ سندس ئي حڪم تي هو منزل ڪندا هئا. جيستائين ڪڪر مقدس خيمي جي مٿان رهندو هو تيستائين هو اُتي منزل ڪري ويندا هوندا هئا. 19 جڏهن ڪڪر مقدس خيمي جي مٿان گهڻن ڏينهن تائين بيهي رهندو هو تڏهن بني اسرائيل خداوند جي حڪم موجب وينا رهندا هئا ۽ اڳتي منزل کڻي ڪين هلندا هئا. 20 ڪڏهن ڪڏهن ڪڪر مقدس خيمي جي مٿان چند ڏينهن بيهندو هو. بحرال هو خداوند جي حڪم موجب ئي منزل ڪري ويهندا هئا ۽ انهيءَ جي ئي حڪم موجب منزل کڻي هلندا هئا. 21 ڪڏهن ڪڏهن ته ڪڪر فقط شام کان وٺي صبح تائين بيهندو هو ۽ جڏهن صبح جو ڪڪر ڪڍي ويندو هو تڏهن هو منزل کڻي هلندا هئا. ڏينهن جو توڙي رات جو، جنهن به وقت ڪڪر ڪڍندو هو، انهيءَ وقت هو منزل کڻي هلندا هئا. 22 جيستائين ڪڪر مقدس خيمي جي مٿان بيٺو هوندو هو، پوءِ به ڏينهن هجن يا هڪ مهينو هجي يا انهيءَ کان وڌيڪ عرصو هجي، تيستائين بني اسرائيل منزل ڪري وينا هوندا هئا ۽ روانا ڪين ٿيندا هئا. پر جڏهن اهو ڪڍندو هو تڏهن اهي منزل کڻي روانا ٿيندا هئا. 23 مطلب ته خداوند جي حڪم تي هو منزل ڪندا هئا ۽ خداوند جي ئي حڪم تي هو منزل کڻي روانا ٿيندا هئا. خداوند جو حڪم جيڪو موسيٰ جي معرفت ڪين ملندو هو سو هو مڃيندا هئا.

چانديءَ جا توتارا

10 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 2 ”تون پنهنجي لاءِ گهڙيل چانديءَ جا ٻه توتارا ٺهرائ، ته جيئن اهي قوم کي سدڻ ۽ منزل جي ڪڇي هلڻ لاءِ ڪم ۾ آڻي سگهين. 3 جڏهن اهي پٺي وڃايا وڃن تڏهن سڄي قوم مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي آڏو تو وٽ اچي گڏ ٿي. 4 پر جڏهن هڪڙو توتارو وڃايو وڃي

رهن. 25 پر هو جڏهن پنجاهه سالن جا ٿين تڏهن پنهنجي ڪم کان بس ڪن ۽ اڳتي خدمت نه ڪن. 26 اهي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ پنهنجن لاري پائرن سان انهن جي پٺن ڪمن ۾ پلي هٿ وٺندا ٿيندا رهن، پر هو پنهنجي سر خدمت وارو ڪوبه ڪم نه ڪن. اهڙيءَ ئي طرح تو کي لارين جي ذمي ڪم سوڻڻا آهن.”

عيد فصح ملهائڻ

9 1 بني اسرائيل جي مصر ملڪ مان نڪري اچڻ کان پوءِ ٻئي سال جي پهرين مهيني ۾ سينا جي بيابان ۾ خداوند موسيٰ سان ڳالهايو. کيس چيائين ته 2 ”بني اسرائيل مقرر ڪيل وقت تي عيد فصح ملهائي آهي. 3 انهيءَ لاءِ هو هن مهيني جي چوڏهين تاريخ تي سج لهن وقت سڀني قاعدن قانونن موجب اها ملهائين.“ 4 سو موسيٰ بني اسرائيل کي عيد فصح ملهائڻ لاءِ چيو. 5 تڏهن انهن سينا جي بيابان ۾، پهرين مهيني جي چوڏهين تاريخ سج لٿي جو عيد فصح ملهائي. جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو، تيئن ئي بني اسرائيل ڪيو.

6 پر انهن ۾ ڪي اهڙا ماڻهو به هئا جيڪي مُڙدي کي ڇهن سبب ناپاڪ ٿي پيا هئا، جنهن ڪري اهي عيد فصح ملهائي نه ٿي سگهيا. تنهنڪري هو انهيءَ ڏينهن موسيٰ ۽ هارون وٽ آيا. 7 کين اچي چيائون ته ”اسين هڪ مُڙدي کي ڇهن ڪري ناپاڪ ٿي پيا آهيون، پر جيڪر اسان کي بني اسرائيل جي ٻين ماڻهن سان گڏ خداوند جي لاءِ مقرر ڪيل وقت تي نذراني پيش ڪرڻ کان نه روڪيو وڃي.“ 8 موسيٰ کين ورندي ڏني ته ”اهين ترسو جيستائين مون کي خبر پوي ته خداوند اوهان جي باري ۾ ڪهڙو حڪم ٿو ڏئي.“

9 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 10 ”بني اسرائيل کي چئڻ ته ’جيڪڏهن اوهان مان يا اوهان جي اولاد مان ڪي ماڻهو مُڙدي کي ڇهن ڪري ناپاڪ ٿي پون، يا ڪنهن ڏورانهين مسافريءَ ۾ هجن، ته به هو مون خداوند جي لاءِ عيد فصح ملهائين. 11 پر هو مقرر مهيني کان پوءِ واري مهيني جي چوڏهين تاريخ سج لٿي جو اها عيد ملهائين. انهيءَ وقت هو بي خميري مانيءَ ۽ ڪوڙين پاڇين سان قربانيءَ جو گهيتو کائين. 12 هو انهيءَ کاڌي مان ڪجهه به صبح تائين نه بچائين ۽ نه وري گوشت مان ڪو هڏو پجن. هو عيد فصح ملهائڻ وقت ان جا سمورا قاعدا بجا آڻين. 13 پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو پاڪ هجي ۽ مسافريءَ ۾ به نه هجي ۽ پوءِ به عيد فصح نه ملهائي ته اهڙي کي منهنجيءَ قوم مان خارج ڪيو وڃي، چالاءِ جو مقرر ڪيل وقت تي هنن مون خداوند جي لاءِ نذرانو پيش نه ڪيو آهي. اهو ماڻهو پنهنجي گناهه جي سزا پوڳيندو. 14 جيڪڏهن ڪو ڌاريو اوهان ۾ رهندو هجي ۽ هو عيد فصح ملهائڻ گهري ته هو

22 تنهن بعد بني افرائيم جي منزل گاهه جي نشان وارا تي قبيلن پنهنجي پنهنجي جهنڊي هيٺ اڳتي هليا. عميهود جو پٽ ايشمع انهن جو سردار هو. 23 بني منسيءَ جي قبيلي جو سردار فداهور جو پٽ گملي ايل هو 24 ۽ بني بنيامين جي قبيلي جو سردار گدونيءَ جو پٽ ابيدان هو.

25 آخر ۾ دان جي منزل گاهه جيڪا سڀني منزل گاهن جي پٺئين لشڪر جي حيثيت ۾ هئي، تنهن جي نشان وارا تي قبيلن پنهنجي پنهنجي جهنڊي هيٺ اڳتي هليا. عميشديءَ جو پٽ احيعزر انهن جو سردار هو. 26 بني اشري جي قبيلي جو سردار عكران جو پٽ فجعلي ايل هو 27 ۽ بني نفتاليءَ جي قبيلي جو سردار عينان جو پٽ احيرع هو. 28 جڏهن به بني اسرائيل منزل کڻي روانا ٿيندا هئا، تڏهن انهيءَ ئي ترتيب سان هلندا هئا.

29 موسيٰ پنهنجي سهري پٿروءَ جي پٽ حوٻاب کي چيو ته ”اسين انهيءَ هنڌ ڏانهن وڃڻ وارا آهيون جنهن بابت خداوند فرمايو هو ته ”آءٌ اهو اوهان کي ڏيندس.“ هن بني اسرائيل کي خوشحال ڪرڻ جو واعدو ڪيو آهي. سو تون اسان سان هل ۽ اسين تو کي ان خوشحاليءَ ۾ پاڻ سان ڀاڱي ڀاڱيو ڪنداسون.“ 30 تنهن تي حوٻاب ورندي ڏيئي چيس ته ”آءٌ ڪين هلندس، بلڪ آءٌ پنهنجي وطن ويندس جتي منهنجا مٽ مائٽ آهن.“ 31 پر موسيٰ چيس ته ”مهرباني ڪري اسان کي ڇڏي نه وڃ، ڇاڪاڻ جو تون ڄاڻين ٿو ته هن بيابان ۾ اسان کي ڪٿي ڪٿي منزلون ڪرڻ گهرجن. تون اسان کي هڪ سونهين جو ڪم ڏيئي سگهين ٿو. 32 جيڪڏهن تون اسان سان هليندين ته خداوند جي ڏنل برڪتن ۾ اسين تو کي پاڻ سان ڀاڱي ڀاڱيو ڪنداسين.“

روانگي

33 سو هو خداوند جي جبل کان روانا ٿيا ۽ تي ڏينهن پنڌ ڪيائون. خداوند جي عهد واري صندوق اهي ٿيئي ڏينهن انهن جي واسطي آرام ڪرڻ جي جاءِ ڳولهن لاءِ سندن اڳيان پئي هلي. 34 جڏهن هو منزل گاهه مان روانا ٿي ٿيا، تڏهن هر دفعي خداوند جو ڪڪر ڏينهن جو سندن مٿان ٿي رهيو. 35 جڏهن عهد واري صندوق رواني ٿيندي هئي، تڏهن موسيٰ چوندو هو ته ”اي خداوند! اُت، ته تنهنجا دشمن ڇڙوڇڙ ٿي وڃن ۽ جيڪي تو سان ڪينو رڪن ٿا سي تنهنجي اڳيان ڀڄي وڃن.“ 36 جڏهن اها بيهمندي هئي تڏهن هو چوندو هو ته ”اي خداوند! هزارين بلڪ لکين بني اسرائيل وارن ۾ موتي اچ.“

تعبيره جي هنڌ تي خدا جو باهم موڪلڻ

11 1 مائهو پنهنجين تڪليفن بابت خداوند سان شڪايتون ڪرڻ لڳا. جڏهن خداوند هي ٻڌيو تڏهن ڏاڍو غصي ٿيو

تڏهن رڳو اڳواڻ يعني بني اسرائيل جي قبيلن جا سردار اچي تو وٽ گڏ ٿين. 5 جڏهن انهيءَ مان وڏي زور سان آواز ڪيو ويو تڏهن خيمي گاهه ۾ اڀرندي پاسي وارا منزل انداز قبيلن منزل کڻي هلن. 6 جڏهن ٻيو ڀيرو انهيءَ مان وڏي زور سان آواز ڪيو ويو تڏهن خيمي گاهه ۾ ڏکڻ پاسي وارا منزل انداز قبيلن منزل کڻي هلن. سو وڏي زور سان آواز منزل کڻي هلڻ لاءِ ڪڍيا ويندا. 7 پر جڏهن قوم کي گڏ ڪرڻو هجي تڏهن انهيءَ مان مختلف آواز ڪيو ويو.

8 هارون جا پٽ، جيڪي ڪاهن آهن سي اهي توتارا وڄائين. اهو ئي قانون اوهان ۽ اوهان جي سڀني پيڙهين لاءِ هميشه قائم رهندو. 9 جڏهن اوهين پنهنجي ملڪ ۾، پنهنجي دشمنن سان جنگ ڪرڻ لاءِ نڪرو جنهن اوهان کي ستايو هجي، تڏهن اوهين توتارن مان وڏي زور سان آواز ڪڍجو. پوءِ آءٌ خداوند اوهان جو خدا اوهان تي نظر ڪندس ۽ اوهان کي اوهان جي دشمنن کان بچائيندس. 10 اوهين پنهنجي خوشيءَ جي وقت، پنهنجن مقرر ٿيل عيدن تي ۽ نئين چنڊ جي ڏهاڙن تي، پنهنجين ساڙڻ وارين قربانين ۽ سلامتيءَ وارين قربانين تي توتارا وڄائجو. اهي مون خداوند جي حضور ۾ اوهان کي ياد رکڻ جو سبب بڻبا. آءٌ خداوند اوهان جو خدا آهيان.“

سينا کان روانگيءَ جي تياري

11 بني اسرائيل جي مصر ڇڏڻ کان پوءِ ٻئي سال جي ٻئي مهيني جي ويهين تاريخ تي مقدس خيمي، جنهن ۾ عهد واريون تختون رکيل آهن، تنهن تان ڪڪر مٿي ڪڍي ويو. 12 تڏهن بني اسرائيل سينا جي بيابان مان منزل کڻي پنهنجي سفر تي نڪتا. اهو ڪڪر فاران جي بيابان ۾ اچي بيٺو.

13 هو موسيٰ جي معرفت مليل، خداوند جي حڪم موجب پهريون ڀيرو هن طرح منزل کڻي هليا: 14 سڀ کان پهريائين يهوداه جي منزل گاهه جي نشان وارا تي قبيلن پنهنجي پنهنجي جهنڊي هيٺ اڳتي هليا. عمينداب جو پٽ نحسون انهن جو سردار هو. 15 بني اسڪار جي قبيلي جو سردار صوعر جو پٽ نثن ايل هو 16 ۽ بني زبولون جي قبيلي جو سردار حيلون جو پٽ الياب هو. 17 پوءِ جڏهن مقدس خيمي کي لاٿو ويو ته بني گيرشون ۽ بني مراري خيمو کڻي اڳتي روانا ٿيا.

18 ان کان پوءِ بني روبن جي منزل گاهه جي نشان وارا تي قبيلن پنهنجي پنهنجي جهنڊي هيٺ اڳتي هليا. شديور جو پٽ اليصور انهن جو سردار هو. 19 بني شمعون جي قبيلي جو سردار صوري شديءَ جو پٽ شلومي ايل هو 20 ۽ بني گد جي قبيلي جو سردار دعوايل جو پٽ الياسف هو. 21 پوءِ بني قهات پاڪ شيون کڻي اڳتي روانا ٿيا. انهن جي ٻي منزل تي پهچڻ کان اڳ ۾ ئي خيمو ڪڙو ڪري ڇڏيو ويندو هو.

اچ ۽ کين پاڻ سان گڏ بيهار. ¹⁷ آءُ لهي اتي تو سان ڳالهائيندس ۽ تو ۾ جيڪو روح آهي، تنهن مان ڪجهه کڻي انهن ۾ وجهندس. پوءِ امت جو بار کڻڻ ۾ اهي تنهنجي مدد ڪندا، انهيءَ لاءِ ته تو اڪيلي کي اهو نه کڻڻو پوي. ¹⁸ تون بني اسرائيل جي ماڻهن کي چئڻ ته هو سڀاڻي جي لاءِ پاڻ کي پاڪ ڪن، کائڻ لاءِ کين گوشت ملندو. جيئن ته مون خداوند کين ميڪندي ۽ اهو چوندي ٻڌو آهي ته 'ڪير اسان کي کائڻ لاءِ گوشت ڏيندو، هتي کان ته مصر ۾ اسان جو حال چڱو هو.' تنهنڪري آءُ خداوند کين گوشت ڏيندس ۽ هو اهو کائين. ¹⁹ اهو هنن کي نه رڳو هڪڙو يا ٻه ڏينهن، يا پنج ڏينهن، يا ڏهه ڏينهن، يا ويهه ڏينهن کائڻ لاءِ ملندو، ²⁰ بلڪ سڄو مهينو ملندو، جيستائين اهو سندن ناسن مان نڪري ۽ انهيءَ کان سندن دل ڪڇي ٿيڻ لڳي، ڇاڪاڻ جو هنن مون خداوند کي رد ڪيو آهي جو هنن منجهه آهيان ۽ منهنجي اڳيان ميڪندي چيو اٿن ته 'اسين ڇو مصر مان نڪري آياسين.'

²¹ تڏهن موسيٰ چيو ته "هي ماڻهو جن ۾ آءُ آهيان، سي ڇهه لک پيادا آهن ۽ تون چوڻ ٿو ته آءُ کين سڄو مهينو کائڻ لاءِ گوشت ڏيندس." ²² ڇا هنن جي پورائي لاءِ رڍون پڪريون ۽ ڍور ڍڳا ذبح ڪيا ويندا؟ يا هنن جي لاءِ سمنڊ جي سموري مڇي گڏ ڪئي ويندي جا کائي هو ڏي ڪندا؟" ²³ تنهن تي خداوند موسيٰ کي فرمايو ته "ڇا مون خداوند جو هٿ ننڍو ٿي ويو آهي؟ هاڻ تون ڏسندين ته جيڪي مون تو کي چيو آهي سو پورو ٿئي ٿو يا نه."

²⁴ ان کان پوءِ موسيٰ ٻاهر نڪري ويو ۽ جيڪي خداوند چيو هوس سو ماڻهن کي ٻڌايائين. هن قوم جي اڳواڻن مان ستر چٽا گڏ ڪيا ۽ انهن کي مقدس خيمي جي چوڌاري بيهاريائين. ²⁵ پوءِ خداوند ڪڪر ۾ هيٺ لٿو ۽ ساڻس ڳالهائين. موسيٰ ۾ جيڪو روح هو تنهن مان ڪجهه کڻي انهن ستر اڳواڻن ۾ وڌائين. جڏهن انهن ۾ روح آيو تڏهن هو نئين جهڙيون ڳالهيون ڪرڻ لڳا، پر انهيءَ کان پوءِ وري ائين نه ڪيائون.

²⁶ مگر جيئن ته انهن مان ٻه چٽا خيمي گاهه ۾ ئي رهجي ويا هئا، جن مان هڪڙي جو نالو الداد هو ۽ ٻئي جو ميداد هو. انهن جا نالا اڳواڻن جي لسٽ ۾ لکيا ويا هئا پر هو ٻاهر مقدس خيمي ڏانهن ڪونه آيا هئا. تنهن هوندي به روح انهن ۾ آيو ۽ اهي به خيمي گاهه ۾ ئي نئين جهڙيون ڳالهيون ڪرڻ لڳا. ²⁷ تڏهن هڪڙي جوان ماڻهوءَ ڊوڙي وڃي موسيٰ کي ٻڌايو ته "الداد ۽ ميداد خيمي گاهه ۾ نئين جهڙيون ڳالهيون پيا ڪن." ²⁸ تنهن تي نون جو پٽ يشوع جيڪو جوانيءَ کان وٺي موسيٰ جو نوڪر هو، تنهن چيو ته "اي منهنجا آقا موسيٰ! انهن کي منع ڪريو."

۽ انهن مٿان باهه موڪليائين. اها انهن ۾ ٻرڻ لڳي ۽ خيمي گاهه جي ٻاهرئين ڀاڱي مان ڪجهه حصو ساڙي ڇڏيائين. ² تڏهن ماڻهن موسيٰ وٽ اچي دانهون ڪيون. موسيٰ خداوند کان دعا گهري ۽ باهه وسامي ويئي. ³ سو انهيءَ هنڌ جو نالو *تعبيره رکيو ويو، ڇاڪاڻ جو خداوند جي باهه منجهن ٻرڻ لڳي هئي.

موسيٰ جو ستر مددگار اڳواڻن کي چونڊڻ

⁴ انهن ۾ جيڪي بدمعاش ماڻهو گڏيل هئا، سي گوشت کائڻ جون اجايون سڌون ڪرڻ لڳا. انهيءَ ڪري بني اسرائيل وري به روئڻ لڳا ۽ چوڻ لڳا ته "ڪير اسان کي کائڻ لاءِ گوشت ڏيندو؟" ⁵ اسان کي اها مڇي ياد ٿي اچي جا اسين مصر ۾ مفت کائيندا هئاسين. اتي جا ونگا، گدرا، گندنائون، بصر ۽ ٿوم پڻ اسان کي ياد ٿا پون. ⁶ پر هاڻ ته اسان جي بڪ ٿي مري ويئي آهي، هتي ته اسين هن مٺن کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نه ٿا ڏسون.

⁷ اها مٺن سڪل ڏائڻ جهڙي هئي ۽ موتين وانگر ڏسڻ ۾ ٿي آئي. ⁸⁻⁹ رات جو جڏهن خيمي گاهه تي ماڪ پوندي هئي، تڏهن انهيءَ سان گڏ مٺن به ڪرندي هئي. صبح جو ماڻهو هيڏانهن هوڏانهن وڃي اها ميڙي گڏ ڪندا هئا، پوءِ انهيءَ کي جنڊ ۾ پيهندا هئا يا اکرين ۾ ڪٽيندا هئا. هو انهيءَ کي ڊيگزين ۾ اوڀاري انهيءَ مان مانيون پڇائيندا هئا. انهيءَ جو سواد زيتون جي تيل ۾ پڇايل مانيءَ جهڙو هو. ¹⁰ جڏهن موسيٰ هر هڪ گهراڻي جي سڀني ماڻهن کي پنهنجن تنهن جي درن تي روئندي ڏٺو، جنهن سبب خداوند به مٿن تمام گهڻو اچي ڪاوڙيو، تڏهن موسيٰ کي سندن اها ڳالهه بري لڳي. ¹¹ سو هن خداوند کي چيو ته "تو پنهنجي ٻانهي کي ڇو تڪليف ۾ وڌو آهي؟ ڇو تو مون تي رحم جي نظر ڪانه ڪئي، جو هن ساريءَ قوم جو بار مون تي رکيو اٿي؟" ¹² ڇا هي سڀ ماڻهو منهنجي پيٽ ۾ پيل هئا ۽ مون کين چٽيو آهي؟ تون مون کي ائين ڇو ٿو چوڻ ته جيئن ڪا دائي ڪيرپياڪ ٻار کي ڪنڊي آهي تيئن آءُ هنن کي پنهنجيءَ هنج ۾ کڻي انهيءَ ملڪ ۾ وٺي وڃان، جنهن بابت تو هنن جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو آهي؟ ¹³ هو ميڪن ٿا پيا ۽ چون ٿا ته 'اسان کي گوشت ڏي ته اسين کائون.' 'پلا آءُ هيترن ماڻهن لاءِ گوشت ڪٿان آڻيان؟' ¹⁴ آءُ هنن سڀني ماڻهن جو بار نه ٿو کڻي سگهان. اهو منهنجي وس کان ٻاهر آهي. ¹⁵ جيڪڏهن تو کي مون سان اهڙي ئي هلت ڪرڻي آهي ته پوءِ مون تي رحم فرمائي مون کي هڪدم ماري ڇڏ، ته جيئن آءُ پنهنجي مصيبت نه ڏسان." ¹⁶ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته "بني اسرائيل قوم مان اهڙا ستر چٽا چونڊي ڪڍ، جن کي تون معزز ۽ مکيه اڳواڻ طور ڄاڻين ٿو. انهن کي مون خدا سان ملاقات واري خيمي وٽ وٺي

*تعبيره: هن نالي جو اچار عبراني ٻوليءَ جي ان لفظ جي اچار سان ملندڙ جلندڙ آهي جنهن جي معنيٰ آهي "ٻرڻ".

9 خداوند کي انهن تي ڏاڍي ڪاوڙ آئي، سو هو اتان هليو ويو. 10 سندس وڃڻ سان ئي اهو ڪڪر خيمي تان هتي ويو تڏهن مريم ڪوڙهه جهڙي بيماريءَ سان بلڪل اچي ٿي ويئي. جڏهن هارون مريم ڏانهن نهاريو ته ڇا ڏسي ته هوءَ ڪوڙهه جهڙي بيماريءَ ۾ وڻجي ويئي آهي. 11 تڏهن موسيٰ کي چيائين ته ”اي منهنجا سائين! مهرباني ڪري اسان کان انهيءَ گناهه جي سزا نه لوڙاءِ جيڪو اسان ببعقليءَ جي ڪري ڪيو آهي. 12 مريم کي ان مثل ٻار وانگر ٿيڻ نه ڏي، جنهن جو بت سندس ماءُ جي پيٽ مان نڪرڻ وقت اڌ سڙيل گريل هجي.“

13 تڏهن موسيٰ خداوند کي پڪاري چيو ته ”اي خداوند! آءٌ تو کي منت ٿو ڪريان ته هن کي چڱو ڀلو ڪر.“

14 خداوند موسيٰ کي جواب ڏنو ته ”جيڪڏهن هن جو پيءُ هن جي منهن تي رڳو ٿڪ ئي اڇلائي ها ته ڇا هوءَ ستن ڏينهن تائين خوار نه رهي ها؟ سو هاڻي ستن ڏينهن تائين هوءَ خيمي گناهه کان ٻاهر رهي، پوءِ ڀلي اندر اچي.“ 15 سو مريم ست ڏينهن خيمي گناهه کان ٻاهر رهي. جيستائين مريم موتي اندر نه آئي تيستائين ماڻهو اتان روانا ڪونه ٿيا.

16 تنهن کان پوءِ ماڻهو حصيرات مان روانا ٿيا ۽ فاران جي بيابان ۾ وڃي تنبو کوڙيائون.

ڪنعان جو حال احوال معلوم ڪرڻ

(شريعت جو دور 1: 19-33)

13 1 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 2 ”تون کي ماڻهو موڪلي ڪنعان جي ملڪ جو حال احوال معلوم ڪر، جيڪو ملڪ آءٌ بني اسرائيل کي ڏيڻ وارو آهيان. انهيءَ ڪم لاءِ ٻارهن ئي قبيلن مان هڪ هڪ اڳواڻ موڪل.“ 3 سو موسيٰ خداوند جي حڪم جي تعميل ڪئي ۽ فاران جي بيابان مان بني اسرائيل جي ٻارهن ئي قبيلن جا هي اڳواڻ موڪليائين: 4 روبن قبيلي جو اڳواڻ شمعون ولد زڪور، 5 شمعون قبيلي جو اڳواڻ شافط ولد حوري، 6 يهوداه قبيلي جو اڳواڻ ڪالب ولد يفنه، 7 اسڪار قبيلي جو اڳواڻ اجال ولد يوسف، 8 يوسف جي پٽ افرائيم جي قبيلي جو اڳواڻ هوشيع ولد نون، 9 بنيامين قبيلي جو اڳواڻ فلتي ولد رافو، 10 زبولون قبيلي جو اڳواڻ گدي ايل ولد سودي، 11 يوسف جي پٽ منسيءَ جي قبيلي جو اڳواڻ گدي ولد سوسي، 12 دان قبيلي جو اڳواڻ عمي ايل ولد گملي، 13 آشر قبيلي جو اڳواڻ ستور ولد ميڪائيل، 14 نفتالي قبيلي جو اڳواڻ نحبي ولد ولسي، 15 ۽ گد قبيلي جو اڳواڻ گيو ايل ولد ماسي. 16 اهي آهن اهي ماڻهو جن کي موسيٰ ملڪ ڪنعان جو حال احوال معلوم ڪرڻ لاءِ موڪليو. موسيٰ نون جي پٽ هوشيع جو نالو بدلائي يروشع رکيو.

29 پر موسيٰ ورائيس ته ”تو کي مون لاءِ غيرت ٿي اچي ڇا؟ آءٌ چاهيان ٿو ته خداوند جا سڀئي ماڻهو نبي ٿي پون ۽ خداوند پنهنجو روح انهن تي به نازل ڪري.“ 30 پوءِ موسيٰ ۽ بني اسرائيل جا اڳواڻ خيمي گناهه ڏانهن موٽيا.

خداوند جو پٿيرا موڪلڻ

31 تڏهن خداوند هڪڙو طوفان موڪليو، جنهن سمنڊ واري پاسي کان پٿيرا گهلي آندا جيڪي زمين کان اٽڪل هڪ ميٽر تائين پئي اڏاميا. اهي خيمي گناهه ۾ ۽ خيمي گناهه جي چوڌاري ڪيترن ئي ڪلوميٽرن جي پنڌ تي ڦهليا پيا هئا. 32 تڏهن ماڻهو اٿيا، اهو سارو ڏينهن ۽ ساري رات ۽ ورنڊو سارو ڏينهن پٿيرا پڪڙي گڏ ڪيائون. جنهن تمام ٿورا گڏ ڪيا تنهن به اٽڪل هڪ هزار ڪلوگرام گڏ ڪيا. پوءِ هنن انهن کي پنهنجي خيمي گناهه جي آس پاس سڪائڻ لاءِ پڪيڙي ڇڏيو. 33 جڏهن اهو گوشت اڃا سندن ڏندن جي وچ ۾ هو ۽ اهو اڃا چپيو ئي ڪين هئائون، ته خداوند کي ماڻهن تي ڏاڍي ڪاوڙ آئي ۽ هن ماڻهن کي سخت وبا سان ماري ڇڏيو. 34 سو انهيءَ هنڌ جو نالو ”سڌ جون قبرون“ رکيو ويو، ڇاڪاڻ جو اتي انهن ماڻهن کي دفن ڪيائون جن گوشت جي اجائي سڌ ڪئي هئي. 35 پوءِ ماڻهو اتان روانا ٿيا ۽ حصيرات ۾ اچي منزل ڪري رهي پيا.

مريم کي سزا

12 1 موسيٰ ڪوش ملڪ جي هڪڙي عورت سان شادي ڪئي هئي. سو ان ڪوشي عورت جي سبب مريم ۽ هارون موسيٰ جي خلاف ڳالهائڻ لڳا. 2 هنن چيو ته ”ڇا خداوند رڳو موسيٰ سان ئي ڳالهايو آهي؟ ڇا هن اسان سان پڻ نه ڳالهايو آهي؟“ جيڪي هنن چيو سو خداوند کي ڪين وڻيو، 3 چوڻهه دنيا جي سڀني ماڻهن کان وڌيڪ موسيٰ سندس تابعدار هو. 4 سو خداوند اوچتو موسيٰ، هارون ۽ مريم کي چيو ته ”اوهين ٽيئي مون خدا سان ملاقات واري خيمي وٽ نڪري اچو.“ تڏهن اهي ٽيئي ڇٽا نڪري مقدس خيمي وٽ آيا. 5 پوءِ خداوند ڪڪر جي ٽنڀي ۾ هيٺ لٿو. هو خيمي جي در تي اچي بيٺو ۽ هارون ۽ مريم کي سڏيائين. جڏهن هو ٻئي اڳتي وڌيا ته 6 ڪين چيائين ته ”هاڻي منهنجي ڳالهه ٻڌو. جيڪڏهن اوهان ۾ ڪو نبي هوندو ته آءٌ خداوند رويا ۾ انهيءَ تي ظاهر ٿيندس ۽ خواب ۾ انهيءَ سان ڳالهائيندس. 7 پر آءٌ پنهنجي ٻانهي موسيٰ سان ائين نه ڳالهائيندو آهيان. اهو ئي ته منهنجي سڄي گهراڻي ۾ امانتدار آهي. 8 آءٌ انهيءَ سان ڳجهارتن ۾ نه بلڪ روبرو ۽ کليو ڪلايو ڳالهائيندو آهيان، بلڪ هو ته منهنجو روپ به ڏسندو آهي. ته پوءِ ڇو اوهين منهنجي ٻانهي موسيٰ جي خلاف ڳالهائڻ کان نه ٿي ڊنبا؟“

زور آور آهن.“³² هو جنهن ملڪ جو حال احوال معلوم ڪري آيا هئا، تنهن بابت بني اسرائيل ۾ هڪڙي ڪوڙي خبر ڦهلائي ڇڏيائون. چيائون ته ”انهيءَ ملڪ ۾ ته اتي جي رهاڪن لاءِ ئي باهه پري پيئي آهي. جيڪي ماڻهو اتي اسان ڏٺا، سي سڀ ڏاڍا قداور آهن.“³³ اسان اتي راکاس به ڏٺا جيڪي عناق جو اولاد هئا. اسين انهن جي اڳيان پنهنجي نظر ۾ تڏين جهڙا هٿاسين ۽ انهن جي نظر ۾ به اهڙا ئي هٿاسين.

ماڻهن جي شڪايت

14 ¹ انهيءَ رات سڄيءَ قوم جا ماڻهو رڙيون ڪري روئندا رهيا. ² هو موسيٰ ۽ هارون خلاف شڪايت ڪرڻ لڳا ۽ چيائون ته ”اسين مصر جي ملڪ ۾ يا وري هن بيابان ۾ ئي مري وڃون ها ته چڱو هو. ³ خداوند اسان کي انهيءَ ملڪ ۾ ڇو ٿو وٺي وڃي؟ اسين ته جنگ ۾ مارجي وينداسين ۽ اسان جون زالون ۽ اسان جا ٻار لٽ جو مال ٿي ويندا. ڇا اسان جي لاءِ اهو بهتر نه ٿيندو جو اسين مصر ڏانهن موٽي وڃون؟“⁴ سو هنن هڪ ٻئي کي چيو ته ”اچو ته پنهنجو ڪو اڳواڻ بڻائي موٽي مصر ڏانهن هلون.“⁵ تنهن تي موسيٰ ۽ هارون انهن سڀني جي روبرو خداوند آڏو منهن ڀري سڄدي ۾ ڪري پيا. ⁶ تڏهن نون جو پٽ يشوع ۽ يفته جو پٽ ڪالب، جيڪي انهيءَ ملڪ جو حال احوال معلوم ڪرڻ وارن مان هئا، تن پنهنجا ڪپڙا ڦاڙي ڇڏيا. ⁷ هنن بني اسرائيل جي سڄيءَ قوم کي چيو ته ”جنهن ملڪ جو اسان حال احوال معلوم ڪري آيا آهيون، سو نهايت ئي چڱو ملڪ آهي. ⁸ جيڪڏهن خداوند اسان تي راضي هوندو ته هو ضرور اسان کي اتي پهچائيندو ۽ اهو ملڪ اسان کي ڏيندو جيڪو آسودو ۽ خوشحال آهي. ⁹ رڳو، اوهين خداوند جي خلاف بغاوت نه ڪريو، نڪي انهيءَ ملڪ جي ماڻهن کان ڊڄو. هو ته اسان جو ڪاڄ آهن. خداوند اسان سان آهي ۽ انهن تان چانو ڪڍي ويئي آهي، سو اوهين انهن کان نه ڊڄو.“¹⁰ پر اهي ڇوڻ لڳا ته ”هنن کي سنگسار ڪريو.“ تڏهن اوچتو خداوند جو جلال سڀني ماڻهن جي روبرو خدا سان ملاقات واري خيمي مٿان ظاهر ٿيو.

موسيٰ جي دعا

¹¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”آخر ڪيستائين هي ماڻهو منهنجي توهين ڪندا رهندا؟ انهن معجزن جي باوجود به، جيڪي مون منجهن ڪيا آهن، هي ڪيستائين مون تي ايمان نه آڻيندا؟¹² آءٌ منجهن ويا موڪلي کين لاوارث ڪري ڇڏيندس. پر تو مان آءٌ هنن کان به هڪڙي وڏي ۽ زور آور قوم پيدا ڪندس.“

¹⁷ موسيٰ کين موڪلڻ وقت چيو ته ”هتان کان اتر طرف وڃي ڪنعان ملڪ جي ڏاکڻي علائقي ۾ داخل ٿيو، جيڪو جابلو علائقو آهي.“¹⁸ وڃي معلوم ڪريو ته اهو ملڪ ڪهڙي قسم جو آهي، منجهس ڪيترا ماڻهو رهن ٿا، اهي سگهه ڪهڙا آهن يا ڪمزور. ¹⁹ معلوم ڪريو ته جتي هو رهن ٿا اهو ملڪ چڱو آهي يا خراب، هو کليل شهرن ۾ رهن ٿا يا مضبوط ڪوٽن ۾. ²⁰ معلوم ڪريو ته اها زمين ڪهڙي قسم جي آهي، پلي آهي يا ناقص، منجهس وڻ آهن يا نه.“ جيئن ته انهيءَ وقت انگورن جي پڇڻ جي مند هئي، سو موسيٰ چين ته ”اوهين همت ڪري انهيءَ ملڪ جي ميون مان ڪجهه کڻي اچجو.“

²¹ پوءِ هو اتان اتر طرف روانا ٿيا ۽ ڪنعان ملڪ جي ڏاکڻي علائقي صين جي بيابان کان وٺي ملڪ جي اتر طرف رحوب تائين جيڪو حمات لڪ جي ويجهو آهي، سڄي ملڪ جو حال احوال معلوم ڪيائون. ²² پهريائين هو ملڪ جي ڏاکڻي پاسي کان ٿيندا حبرون ۾ آيا جتي عناق جو اولاد يعني احيمن، شيشي ۽ تلمي رهندا هئا. حبرون، مصر جي شهر صعن کان ست سال اڳي ٻڌو ويو هو. ²³ پوءِ هو هڪڙي برساتي نهر وٽ آيا ۽ اتان انگورن جي هڪڙي ٿاري وڍيائون، جنهن ۾ انگورن جو هڪڙو ٿي چڱو هو. اها ٿاري لٽ ۾ وجهي به چٽا ڪئي هليا. هنن ڪجهه ڏاڙهون ۽ انجير به پاڻ سان کنيا. ²⁴ انهيءَ انگورن جي چڱي جي سببان جيڪو بني اسرائيل اتان وڍيو هو، انهيءَ برساتي نهر جو نالو *اشڪال نهر پئجي ويو. ²⁵⁻²⁶ هو انهيءَ ملڪ جو حال احوال معلوم ڪري چاليهن ڏينهن کان پوءِ فاران جي بيابان ۾ قادش شهر منجهه موسيٰ، هارون ۽ بني اسرائيل قوم وٽ موٽي آيا. انهن کين اتي جو سمورو حال احوال ڏنو ۽ جيڪو ميوو آندو هئائون سو کين ڏيکاريا. ²⁷ انهن موسيٰ کي چيو ته ”جنهن ملڪ ۾ توهان اسان کي اتي جو حال احوال معلوم ڪرڻ لاءِ موڪليو هو، انهيءَ ۾ اسين وياسين. سڄ پڇ ته اهو ملڪ تمام آسودو ۽ خوشحال آهي ۽ هي انهيءَ جو ميوو آهي.“²⁸ پر جيڪي ماڻهو اتي رهن ٿا سي ڏاڍا زور آور آهن ۽ انهن جا شهر تمام وڏا ۽ ڪوٽن وارا آهن. اسان اتي عناق جو اولاد به ڏٺو. ²⁹ انهيءَ ملڪ جي ڏکڻ ۾ عماليقي ٿا رهن. حتي، ييوسي ۽ اموري جابلو علائقي ۾ ٿا رهن. پونوچ سمنڊ واري پاسي ۽ اردن درياءَ جي ڪناري سان ڪنعاني ٿا رهن.“

³⁰ تڏهن ڪالب موسيٰ جي روبرو ماڻهن کي ماڻ ڪرائي چيو ته ”هلو ته هڪدم هلي اهو ملڪ هٿ ڪريون، ڇاڻڪ جو اسان ۾ ايتري سگهه آهي جو اهو پنهنجي قبضي ۾ ڪري سگهون.“³¹ پر جيڪي ماڻهو هن سان گڏ ويا هئا تن چيو ته ”نه، اسان ۾ ايتري سگهه ناهي جو انهن تي حملو ڪري سگهون، چوٽه اهي اسان کان وڌيڪ

* اشڪال نهر: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”چڱي واري نهر“.

خداوند جو ماڻهن کي سزا ڏيڻ

26 خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ”هيءَ بچڙي قوم جيڪا منهنجي خلاف شڪايتون ڪري ٿي، تنهن کي آءٌ ڪيستائين برداشت ڪريان؟ بني اسرائيل منهنجي خلاف جيڪي شڪايتون ڪن ٿا سي سڀ مون ٻڌيون آهن. 28 هاڻي انهن کي مون خداوند جو هي فرمان ٻڌائي ڇڏيو ته ’آءٌ جيئرو خداوند قسم کڻي چوان ٿو ته آءٌ به اوهان سان اهو ئي ڪجهه ڪندس جيڪي مون اوهان کي گهرندي ٻڌو آهي. 29 اوهان جا لاشا هن بيابان ۾ پيا رلندا، چوٽه اوهان سڀني منهنجي خلاف شڪايتون ڪيون آهن. سو اوهين ويهن سالن يا انهيءَ کان مٿي عمر وارا جيڪي به شمار ڪيا ويا هئا، 30 تن مان يافتهن جي پٽ ڪالب ۽ نون جي پٽ يشوع کان سواءِ ڪوبه انهيءَ ملڪ ۾ داخل نه ٿيندو، جنهن بابت مون قسم کڻي چيو هو ته آءٌ اوهان کي اُتي رهائيندس. 31 پر اوهان جا ٻار جن جي باري ۾ اوهان چيو ٿي ته اهي لُٽ جو مال ٿي ويندا، تن کي آءٌ اتي پهچائيندس. اهي انهيءَ ملڪ جو قدر ڄاڻيندا جنهن کي اوهان رد ڪيو آهي. 32 باقي اوهان جا لاشا هن ئي بيابان ۾ پيا رلندا. 33 اوهان جا ٻار چاليهن سالن تائين هن بيابان ۾ پنهنجي رين بڪرين سان پيا رلندا. هو اوهان جي بي اعتقاديءَ جو ڪيتو پيا لوڙيندا، جيستائين اوهين سڀ مري ڪپي وڃو. 34 انهن ڏينهن جي شمار مطابق جن ۾ اوهان انهيءَ ملڪ جو حال احوال معلوم ڪيو هو، يعني چاليهن ڏينهن مان هر هڪ ڏينهن جي لاءِ هڪ سال يعني چاليهن سالن تائين اوهين پنهنجي گناهه جي سزا پوڳيندا. پوءِ اوهان کي خبر پوندي ته منهنجو اوهان جي خلاف ٿيڻ ڇا آهي. 35 سو اي موسيٰ! مون خداوند اهو فرمايو آهي ۽ يقين ڄاڻ ته هيءَ سڄي بچڙي قوم جيڪا هتي منهنجي خلاف گڏ ٿي آهي، تنهن سان آءٌ ائين ئي ڪندس. هو سڀ هن بيابان ۾ مري ناس ٿي ويندا.“

36 جن ماڻهن کي موسيٰ انهيءَ ملڪ جو حال احوال معلوم ڪرڻ لاءِ موڪليو هو، تن مان ڪن موتي اچي انهيءَ زمين بابت خراب خبر ٻڌائي هئي، جنهن ڪري ئي سڄي قوم خداوند جي خلاف شڪايتون ڪرڻ لڳي هئي. 37 سو انهن خراب خبر ٻڌائيندڙ ماڻهن کي خداوند ويا سان ماري ڇڏيو. 38 ملڪ جو حال احوال معلوم ڪرڻ لاءِ ويل ماڻهن مان رڳو نون جو پٽ يشوع ۽ يافتهن جو پٽ ڪالب ئي وڃي جيئرا رهيا.

13 پر موسيٰ خداوند کي چيو ته ”تو هنن ماڻهن کي مصر منجهان پنهنجيءَ طاقت سان ڪڍي ٻاهر آندو آهي. هيئنر ڇڏهن مصري ٻڌندا ته تو پنهنجيءَ قوم سان ڇا ڪيو آهي ته 14 اهي هن ملڪ جي رهاڪن کي ٻڌائيندا. انهن ماڻهن ٻڌو آهي ته تون خداوند اسان منجهه آهين ۽ تنهنجو ڪڪر اسان جي مٿان بيهي ٿو ۽ تون چٽيءَ طرح ڏسڻ ۾ به اچين ٿو. ان کان علاوه اهو به ته تون ڏينهن جو ڪڪر جي ٽپي جي صورت ۾ ۽ رات جو باهه جي ٽپي جي صورت ۾ اسان جي اڳيان هلين ٿو. 15 هاڻي جيڪڏهن تون پنهنجيءَ قوم مان سڀني کي هڪ ئي وقت ماري ڇڏيندين ته جن قومن تنهنجي ناموس ٻڌي آهي سي چونديون ته 16 ’خداوند پنهنجي قوم کي انهيءَ ملڪ ۾ پهچائي نه سگهيو، جنهن جي ڏيڻ جو ساڻن واعدو ڪيو هئائين، تنهنڪري کين بيابان ۾ ئي ماري ڇڏيائين. 17 سو هاڻي اي منهنجا رب! آءٌ تو کي منٿ ٿو ڪريان ته پنهنجي عظيم قدرت ڏيکار، جيئن تو فرمايو آهي ته 18 ’آءٌ خداوند ڪاوڙ ڪرڻ ۾ ڍرو ۽ لافاني شفقت سان ڀرپور آهيان. آءٌ بچڙائي ۽ بغاوت جو معاف ڪندڙ آهيان، تنهن هوندي به ڏوهارين کي آءٌ انصاف کان ڀڄي نڪرڻ نه ڏيندس. ابن ڏاڏن جي بدڪارين جي سزا آءٌ انهن جي اولاد کي ٿين ۽ چوٿين پيڙهيءَ تائين ڏيندو آهيان. 19 هاڻ اي خداوند! آءٌ تو کي منٿ ٿو ڪريان ته تون پنهنجي واعدن ڪيل گهڻي شفقت موجب هن قوم جي بچڙائي معاف ڪر، جهڙيءَ طرح تو مصر کان وٺي اڄ ڏينهن تائين کين معاف ڪيو آهي.“

20 تڏهن خداوند ورائيو ته ”مون تنهنجي چوڻ موجب کين معافي ڏني. 21 پر آءٌ جيئرو خداوند پنهنجي انهيءَ جلال جو قسم کڻي چوان ٿو جنهن سان سڄي ڌرتي ڀرپور ٿيندي، 22 ته هنن ماڻهن مان ڪوبه پنهنجي حياتيءَ ۾ اهو ملڪ نه ڏسندو. هنن منهنجو جلال ۽ منهنجا معجزا، جيڪي مون مصر ۽ بيابان ۾ ڪيا سي ڏنا آهن، تڏهن به مون کي هڪ دفعو نه پر ڏهه دفعا آزمايو اٿن، پوءِ به منهنجي ڳالهه نه مڃي اٿائون. 23 سو جنهن ملڪ جي ڏيڻ جو مون انهن جي ابن ڏاڏن سان واعدو ڪيو هو، سو اهي هرگز نه ڏسندا. نڪي انهن مان ڪو اهو ملڪ ڏسندو جن منهنجي توهين ڪئي آهي. 24 پر منهنجو ٻانهو ڪالب جنهن جو روح ٻئي قسم جو آهي ۽ پوريءَ طرح منهنجي فرمانبرداري ڪئي اٿائين، تنهن کي آءٌ انهيءَ ملڪ ۾ وٺي ويندس جنهن ۾ هو حال احوال معلوم ڪرڻ لاءِ ويو هو ۽ اهو ملڪ سندس اولاد جي ميراث ٿيندو. 25 هاڻي جيئن ته عماليقي ۽ ڪنعاني ماڻهن ۾ رهن ٿا، سو سڀاڻي اوهين پوئتي موٽو ۽ ڳاڙهي سمنڊ واري رستي کان بيابان ڏانهن هليا وڃو.“

خداوند واسطي ڪو وهڙو تيار ڪري، ⑨ تڏهن اهو ماڻهو وهڙي سان گڏ تي ڪلوگرام ميڊو ٻه ليٽر تيل سان گڏي اناج جي قربانيءَ طور آڻي پيش ڪري ⑩ ۽ ٻه ليٽر مٽي سان گڏي اوتن واري قربانيءَ طور پيش ڪري. اهي ساڙيون ويندڙ قربانيون مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ پيدا ڪرڻ واسطي آڻي پيش ڪري.

⑪ هر هڪ وهڙي، هر هڪ گهٽي، هر هڪ گهٽي ۽ هر هڪ چيلبي سان اهي ايتريون ئي شيون آنديون وڃن. ⑫ جڏهن ڪو قرباني ڪندڙ هڪ کان وڌيڪ جانور آڻي ته انهن جي شمار موجب انهن سان گڏ آڻيندڙ شين ۾ اضافو ڪري. ⑬ جيڪي قوم جا اصلي فرد آهن، سي سڀ مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ پيدا ڪرڻ واسطي ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪرڻ وقت آڻين ٿي ڪن. ⑭ جيڪڏهن ڪو ڌاريو جيڪو اوهان ۾ عارضي طور رهي ٿو يا وري جيڪو ڀيڙهين کان وٺي رهندو اچي ٿو، سو مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ پيدا ڪرڻ واسطي ساڙي ويندڙ قرباني پيش ڪري ته اهو به آڻين ٿي ڪري جيئن اوهين ٿا ڪريو. ⑮ سڄيءَ قوم لاءِ يعني اوهان جي لاءِ ۽ جيڪو ڌاريو اچي اوهان سان گڏ رهي، تنهن جي لاءِ ڀيڙهي به ڀيڙهي اهو ساڳيو ئي قانون آهي. اوهين ۽ اهي ڌاريا مون خدا جي نظر ۾ هڪجهڙا آهيو. ⑯ اوهان جي لاءِ ۽ انهن ڌارين جي لاءِ ساڳيا ئي قاعدا قانون آهن.”

⑰ خداوند موسيٰ کي بني اسرائيل بابت هي حڪم فرمايو ته ⑱ ”جڏهن اوهين انهيءَ ملڪ ۾ پهچو، جنهن ۾ آءٌ اوهان کي وٺي ٿو هلان ⑲ ۽ انهيءَ ملڪ جي پيداوار کائو تڏهن انهيءَ پيداوار مان ڪجهه حصو مون خداوند جي لاءِ پيش ڪندا رهجو. ⑳ اوهين پنهنجي پهرين ڳوھيل اتي مان پهرين ماني پچائي مون خداوند جي لاءِ نذراني طور پيش ڪجو. نذرانو آڻين پيش ڪجو جيئن ڳاهه جي پڙ مان اناج وارو نذرانو پيش ڪندا آهيو. ㉑ اوهين ڀيڙهي به ڀيڙهي پنهنجي پهرين ڳوھيل اتي مان ماني پچائي مون خداوند واسطي اهو نذرانو پيش ڪندا رهجو.”

بنارادي گناهن لاءِ قربانيون

㉒ ”هاڻي جيڪڏهن حڪم ڏيڻ جي پهرين ڏينهن کان اوهين بني اسرائيل وارا بنارادي منهنجي سمورن حڪمن مان ڪنهن به هڪ حڪم تي عمل نه ٿا ڪريو، ㉓ يا وري اوهان جي ايندڙ سڀني ڀيڙهين تائين انهن سڀني حڪمن مان جيڪي مون خداوند موسيٰ جي معرفت اوهان کي ڏنا آهن، ڪنهن به هڪ حڪم تي عمل نه ٿو ڪيو وڃي، ㉔ ته پوءِ جيڪڏهن بي خبريءَ ۾ انهن کان بنارادي اها خطا ٿي هجي تڏهن سڄي قوم مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ پيدا ڪرڻ واسطي، هڪڙو وهڙو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ، قانون مطابق اناج جي قربانيءَ ۽ اوتن واري قربانيءَ سميت آڻي پيش ڪري. انهيءَ

بني اسرائيل جي اجائي ڪوشش

(شريعت جو دور 1: 41-46)

⑳ جڏهن موسيٰ اهي ڳالهيو بنو اسرائيل کي ٻڌايون ته هو زاروزار روئڻ لڳا. ㉑ هو صبح جو سوڀر ٿي اتي ڪنعان جي جابلو علائقي ڏانهن روانا ٿيندي چوڻ لڳا ته ”اسين قبول ٿا ڪريون ته اسان گناهه ڪيو آهي. سو هاڻي اسين انهيءَ هنڌ ڏانهن ضرور وينداسين، جنهن جو خداوند واعدو ڪيو آهي.”

㉒ پر موسيٰ کين چيو ته ”اوهين خداوند جي حڪم جي نافرماني چو ٿا ڪريو. ائين وڃڻ ۾ اوهان کي ڪاميابي حاصل نه ٿيندي. ㉓ سو نه وڃو، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان منجهه ڪونهي، تنهنڪري متان پنهنجي دشمنن جي هٿان مارجي وڃو. ㉔ اتي عماليقي ۽ ڪنعاني اوهان سان منهن مقابل ٿيندا ۽ اوهين جنگ ۾ مارجي ويندا. جيئن ته اوهين خداوند کان ڦري ويا آهيو، تنهنڪري خداوند اوهان جو ساڻي نه ٿيندو.”

㉕ پر هو ضد ڪري انهيءَ جابلو علائقي ڏانهن وڃڻ لڳا، توڻي جو خداوند جي عهد واري صندوق ۽ موسيٰ ساڻن گڏ خيمي گاهه کان ٻاهر نه نڪتا. ㉖ تڏهن عماليقي ۽ ڪنعاني جيڪي انهيءَ جابلو علائقي ۾ رهندا هئا، تن هيٺ لهي متن حملو ڪيو ۽ حرماه تائين کين ماريندا آيا.

اضافي قربانيون

15 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ② ”تون بني اسرائيل کي چئڻ ته ’جيڪو ملڪ آءٌ اوهان کي رهڻ لاءِ ڏيڻ وارو آهيان، تنهن ۾ پهچي اوهين هن ريت قربانيون ڪندا رهجو. ③ اوهين مون خداوند جي لاءِ رڍن بڪرين يا ڍورن ڍڳن منجهان منهنجي واسطي وڻندڙ خوشبوءِ پيدا ڪرڻ لاءِ ساڙڻ واري قرباني ڪريو، يا باسيل قرباني ڪريو، يا پنهنجي خوشيءَ جي قرباني ڪريو، يا پنهنجين مقرر عيدن تي قرباني ڪريو يا ڪا ٻي ساڙي ويندڙ قرباني ڪريو، ④ تڏهن جيڪو مون خداوند جي لاءِ پنهنجي قرباني پيش ڪري سو هڪ ڪلوگرام ميڊو هڪ ليٽر تيل ۾ گڏي اناج جي قربانيءَ طور آڻي. ⑤ هو اوتن واري قربانيءَ طور هڪ ليٽر مٽي تيار ڪري ۽ اها هر هڪ گهٽي پٺيان ساڙڻ واري قربانيءَ يا ٻي قربانيءَ سان گڏ کڻي اچي. ⑥ گهٽي جي قرباني پيش ڪرڻ وقت ٻه ڪلوگرام ميڊو ڏيڍ ليٽر تيل ۾ گڏي اناج جي قربانيءَ طور پيش ڪجي ⑦ ۽ اوتن واري قربانيءَ لاءِ ڏيڍ ليٽر مٽي تيار ڪري پيش ڪئي وڃي. اهي قربانيون مون خداوند جي لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ پيدا ڪرڻ واسطي پيش ڪيون وڃن. ⑧ جڏهن ڪو ماڻهو ساڙڻ واري قربانيءَ لاءِ يا ڪنهن باس جي پوري ٿيڻ جي قربانيءَ لاءِ يا سلامتيءَ واري قربانيءَ لاءِ مون

40 پوءِ اوهان کي منهنجي سڀني حڪمن تي عمل ڪرڻ لاءِ يادگيري رهندي ۽ اوهين منهنجي لاءِ مخصوص رهندا. 41 آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان. مون اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو خدا هجان. آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان.”

قوراح، داتن ۽ ابيرام جي بغاوت

16 1 اضمهار جي پٽ قوراح، جيڪو قهات جو پوٽو ۽ لاويءَ جو پٽ پوٽو هو، تنهن هڪ دفعي موسيٰ جي خلاف بغاوت ڪئي. روين قبيلي جا ٽي ٻيا شخص هر هڪ داتن ۽ ابيرام، جيڪي الياب جا پٽ هئا ۽ اون ولد پلٽ به ساڻس انهيءَ بغاوت ۾ شامل ٿيا. 2 بني اسرائيل مان اڍائي سؤ ماڻهو، جيڪي چونڊيل اڳواڻ ۽ مشهور ماڻهو هئا، تن کي هو ساڻ ڪري موسيٰ سان مقابلي ڪرڻ لاءِ آڻيا. 3 اهي موسيٰ ۽ هارون جي اڳيان اچي گڏ ٿيا ۽ کين چيائون ته ”اوهين ته حد لنگهي ويا آهيو. جڏهن ته قوم جو هر هڪ ماڻهو مخصوص آهي ۽ خداوند اسان سڀني سان آهي ته پوءِ اوهين جو پنهنجو پاڻ کي خداوند جي قوم کان مٿاهون ٿا سمجهو.“

4 جڏهن موسيٰ اهو ٻڌو ته منهن ڀر سڄدي ۾ ڪري پيو. 5 پوءِ هن قوراح ۽ سندس سڄي ٽولي کي چيو ته ”سڀاڻي صبح جو خداوند پاڻي ڏيکاريندو ته ڪير سندس آهي ۽ ڪير مخصوص آهي جيڪو سندس ويجهو وڃي، ڇا لاءِ جو جنهن کي چونڊيو هوندائين تنهن کي ئي پنهنجي ويجهو اچڻ ڏيندو. 6 اي قوراح! تون ۽ تنهنجو سڄو ٽولو هيئن ڪريو جو سڀاڻي صبح جو اوهين لوبان دان کٽو، 7 خداوند جي آڏو انهن تي تاندا رکي مٿن لوبان وجهو. پوءِ ڏسندا سون ته ڪنهن کي خداوند مخصوص ڪري چونڊيو آهي. اوهين ته حد کان لنگهي ويا آهيو.“

8 موسيٰ قوراح کي وڌيڪ چيو ته ”اي لاويءَ جو اولاد! ٻڌو. 9 ڇا اها ننڍي ڳالهه آهي جو بني اسرائيل جي خدا اوهان کي پنهنجي قوم مان چونڊي ڌار ڪيو آهي ته جيئن اوهين کيس ويجهو وڃو، انهيءَ لاءِ ته اوهين خداوند جي مقدس خيمي جي خدمت ڪريو ۽ قوم جي سامهون بيهي انهن جي به ديني خدمت ڪريو؟ 10 اي قوراح! هن تو کي ۽ تنهنجي سڀني لاوي ڀائرن کي چونڊي ڌار ڪيو آهي ۽ هاڻي وري اوهين ڪهانن ۾ به اڪيون ٿا وجهو! 11 هارون ڪير آهي، جنهن جي خلاف اوهين شڪايت ٿا ڪريو؟ حقيقت ۾ تون ۽ تنهنجو ٽولو خداوند جي ئي خلاف بغاوت ٿا ڪريو.“

12 پوءِ موسيٰ الياب جي پٽن داتن ۽ ابيرام کي گهرايو. پر هنن چيو ته ”اسين ڪونه اينداسين. 13 اها ڪا ٿوري ڳالهه آهي ڇا جو تون اسان کي آسودي ۽ خوشحال ملڪ مان ڪڍي هتي بيابان ۾ مارڻ لاءِ وٺي آيو آهين؟ هاڻي وري تون اسان جي مٿان صاحبي هلائڻ ٿو گهريين؟ 14 تنهن کان سواءِ تو اسان کي آسودي ۽ خوشحال

کان سواءِ کين هڪ ٻڪر پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪرڻو آهي. 25 تنهن بعد ڪاهن سڄيءَ قوم جي لاءِ ڪفارو ادا ڪري ته پوءِ کين معافي ملندي، ڇا لاءِ جو اها خطا بنا ارادي آهي. سو هنن کي پنهنجي خطا جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني ۽ پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪرڻي آهي. 26 پوءِ بني اسرائيل توڙي منجهن رهندڙ ڌارين کي معافي ملندي، ڇا لاءِ جو انهيءَ بنا ارادي خطا ۾ هر ڪو شامل آهي.

27 پر جيڪڏهن ڪو هڪڙو شخص بنا ارادي گناهه ڪري ويهي ته پوءِ هو يڪسالي ٻڪري پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪري. 28 ڪاهن ان شخص لاءِ ڪفارو ادا ڪري جنهن بنا ارادي خطا ڪئي هجي، ان کان پوءِ کيس معافي ملندي. 29 جيڪو بنا ارادي ڪا خطا ڪري ته انهيءَ لاءِ اهو ساڳيو ئي قانون آهي، پوءِ اهو شخص هن قوم جو اصلي فرد هجي توڙي قوم ۾ شامل ٿيل ڪو ڌاريو هجي. 30 پر جيڪڏهن ڪو ڄاڻي وائي خطا ڪري، پلي پوءِ اهو قوم جو اصلي فرد هجي يا قوم ۾ شامل ٿيل ڪو ڌاريو، سو مون خدا جي توهين ڪري ٿو. اهو شخص بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو. 31 جيئن ته هن مون خداوند جي ڪلام کي خسيس ڄاتو ۽ ڄاڻي وائي منهنجو حڪم پڳائين، سو اهو شخص ضرور خارج ڪيو ويندو. سندس گناهه سندس ئي سر تي رهندو.“

سبب توڙڻ واري جي سزا

32 هڪ دفعي جڏهن بني اسرائيل اڃا بيابان ۾ ئي هئا، تڏهن هڪڙو ماڻهو سبت جي ڏينهن کانپوءِ ميڙيندي ڏٺو ويو. 33 جن هن کي کانپوءِ ميڙيندي ڏٺو سي کيس موسيٰ، هارون ۽ سڄيءَ قوم وٽ وٺي آيا. 34 هنن کيس پهري هيٺ رکيو، ڇا لاءِ جو کين خبر ڪانه هئي ته هن سان ڇا ڪرڻ گهرجي. 35 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”انهيءَ ماڻهوءَ کي موت جي سزا ڏني وڃي. پوري قوم خيمي گاهه جي ٻاهران کيس سنگسار ڪري.“ 36 سو جيئن خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو هو تيئن انهن سڀني خيمي گاهه کان ٻاهر وٺي وڃي کيس سنگسار ڪري ماري ڇڏيو.

جهالردار قنڌن بابت قانون

37 خداوند موسيٰ کي بني اسرائيل بابت هي حڪم فرمايو ته 38 ”اوهين پنهنجي پيڙهي به پيڙهي، پنهنجن پوشاڪن جي ڪنڊن تي جهالردار قنڌن لڳايو ۽ هر هڪ قنڌن تي آسماني رنگ جي ڌوري ٽاڪيو. 39 اهي قنڌن اوهان کي يادگيريءَ جو ڪم ڏيندا. جنهن به وقت اوهان جي نظر انهن تي پوندي ته اوهان کي مون خداوند جا سڀ حڪم ياد ايندا ۽ اوهين انهن تي عمل ڪندا. پوءِ اوهين مون کان منهن موڙي پنهنجي نفساني خواهشن جي پٺيان نه ويندا.“

31 هن اڃا ايترو چئي بس ڪئي ته سندن پيرن هيٺان زمين ڦاٽي پيئي. 32 زمين وات پٽيو ۽ هنن کي سندن گهر ٻار سميت ۽ قوراح سان واسطو رکندڙ ماڻهن کي سندن مال ملڪيت سميت گهڻي ويئي. 33 اهڙيءَ طرح هو پنهنجي مال ملڪيت سميت جيئري ٿي وڃي قبر داخل ٿيا. پوءِ زمين انهن جي مٿان هڪ ٿي ويئي ۽ هو قوم مان ناس ٿي ويا. 34 سڀ بني اسرائيل جيڪي انهن جي آس پاس هئا سي انهن جون دانهون ٻڏي اٿي پڳا. رڙيون ڪندي چيائون ٿي ته ”اٿو! ڀڄو! مٿان زمين اسان کي به نه گهڻي وڃي.“ 35 پوءِ خداوند وٽان باهه آئي، جنهن انهن سڀني اڍائي سؤ چئن کي ساڙي رک ڪري ڇڏيو، جن لوبان اٿي پيش ڪيو هو.

لوبان دان

36 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 37 ”هارون ڪاهن جي پٽ اليعزر کي چئو ته هو سڙيل ماڻهن واري ڍير مان لوبان دان ڪڍي وٺي ۽ انهن مان تانڊن کي ڪنهن ٻي هنڌ پڪيڙي ڇڏي، ڇو ته اهي لوبان دان پاڪ آهن. 38 اهي تڏهن پاڪ ٿيا هئا جڏهن مون خداوند جي آڏو پيش ڪيا ويا هئا. سو اهي گنهگار جيڪي پنهنجن گناهن جي ڪري موت جو شڪار ٿي ويا، تن جي لوبان دانن کي ڪٽي قربان گاهه جي ڍڪڻ لاءِ پترا ٺاهيو. اها بني اسرائيل جي لاءِ چٽاءُ جي هڪڙي نشاني ٿيندي.“ 39 سو اليعزر ڪاهن اهي پتل جا لوبان دان کنيا جيڪي سڙي ويل ماڻهن نذر ڪيا هئا. هن انهن کي ڪٽي قربان گاهه جي ڍڪڻ لاءِ پترا ٺاهيا. 40 اها بني اسرائيل جي لاءِ چٽاءُ جي نشاني هئي ته جيئن ڪوبه ماڻهو جيڪو هارون جي اولاد مان نه هجي سو خداوند جي حضور ۾ لوبان ساڙڻ لاءِ نه اچي. ٻيءَ حالت ۾ ان جو حال به قوراح ۽ سندس ٽولي جهڙو ٿيندو. جهڙيءَ طرح خداوند موسيٰ جي معرفت اليعزر کي فرمايو هو تهڙيءَ ئي طرح سڀ ڪجهه ڪيو ويو.

هارون جو ماڻهن کي بچائڻ

41 ٻئي ڏينهن بني اسرائيل قوم موسيٰ ۽ هارون جي خلاف شڪايت ڪرڻ لڳي ته ”اوهان خداوند جي ماڻهن کي ماريو آهي.“ 42 جڏهن اهي موسيٰ ۽ هارون جي خلاف گڏ ٿيا، تڏهن خدا سان ملاقات واري خيمي ڏانهن جو نگاهه ڪيائون ته ڇا ڏسن ته ڪڪر انهيءَ کي ڍڪي ڇڏيو آهي ۽ خداوند جو جلال ظاهر ٿيو آهي! 43 سو موسيٰ ۽ هارون خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳيان وڃي بيٺا. 44 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 45 ”اوهين هنن ماڻهن مان نڪري الڳ ٿيو ته آءٌ هڪڙيءَ جهت ۾ هنن کي چٽ ڪري ڇڏيان.“ تڏهن هو ٻئي سجدي ۾ ڪري پيا. 46 پوءِ موسيٰ هارون کي چيو ته ”تون پنهنجو لوبان دان کڻ، قربان گاهه مان تانڊا ڪڍي انهيءَ تي رک ۽ انهن انهيءَ تي لوبان وجهه. تون اهو ڪئي جلدي قوم ڏانهن وڃ ۽ انهن جي لاءِ ڪفارو ادا ڪر، ڇو ته خداوند جو غضب نازل ٿي چڪو آهي ۽ وبا شروع ٿي چڪي آهي.“ 47 سو هارون موسيٰ جي چوڻ موجب

ملڪ ۾ ڪونه پهچايو آهي، نڪي اسان کي بنيون ۽ انگورن جا باغ ورثي ۾ ڏنا اٿئي. هاڻ وري تون اسان جي اکين ۾ ڌوڙ وجهڻ جي ڪوشش پيو ڪرين. اسين ڪونه اينداسين.“ 15 تڏهن موسيٰ کي ڏاڍي ڪاوڙ لڳي ۽ خداوند کي چيائين ته ”جيڪا قرباني هي آئين سا تون قبول نه ڪج. مون ته انهن کان ڪو گڏهه به ڪونه ورتو آهي، نڪي هنن مان ڪنهن کي ڪو نقصان رسايو اٿم.“

16 پوءِ موسيٰ قوراح کي چيو ته ”سڀاڻي تون پنهنجي ٽولي جي ماڻهن سميت خداوند جي آڏو حاضر ٿجانءِ. هارون به اتي هوندو. 17 اوهان جي ٽولي جي اڍائي سؤ ماڻهن مان هر ڪو پنهنجو لوبان دان کڻي انهيءَ تي لوبان وجهي ۽ پوءِ اهو خداوند جي آڏو اٿي پيش ڪري. تون ۽ هارون به ائين ئي ڪريو.“ 18 سو هر ڪنهن ماڻهوءَ پنهنجو لوبان دان کنيو، انهيءَ تي تانڊا وڌا ۽ انهن مٿان لوبان وجهي موسيٰ ۽ هارون سان گڏ خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ اچي بيٺو. 19 پوءِ قوراح پنهنجو سڄو ٽولو گڏ ڪري خدا سان ملاقات واري خيمي جي اڳڻ واري در وٽ موسيٰ ۽ هارون جي منهن مقابل اٿي بيهاريو. تڏهن اوچتو خداوند جو جلال سڀني جي روبرو ظاهر ٿيو. 20 خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته 21 ”اوهين پاڻ کي هن قوم کان ڌار ڪريو ته آءٌ هنن کي هڪ ڀل ۾ برباد ڪري ڇڏيان.“ 22 پر موسيٰ ۽ هارون سجدي ۾ ڪري کيس چوڻ لڳا ته ”اي خدا! تون جيڪو زندگيءَ جو سرچشمو آهين، هڪڙي ماڻهوءَ جي گناهه جي ڪري سڄيءَ قوم تي ڪاوڙين ڇا؟“ 23 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 24 ”تون ماڻهن کي چئو ته اهي قوراح، داتن ۽ ابيرام جي تنهن وٽان نڪري پري ٿين.“ 25 تڏهن موسيٰ اٿيو ۽ بني اسرائيل جي اڳواڻن کي ساڻ ڪري داتن ۽ ابيرام وٽ ويو. 26 هن ماڻهن کي چيو ته ”اوهين هنن شرير ماڻهن جي تنهن وٽان نڪري پري ٿيو ۽ هنن جي ڪنهن به شيءِ کي هٿ نه لايو، نه ته اوهين به هنن سان گڏ سندن سڀني گناهن سبب چٽ ٿي ويندءُ.“ 27 سو اهي ماڻهو قوراح، داتن ۽ ابيرام جي تنهن وٽان پري هٽي ويا.

داتن ۽ ابيرام پنهنجين زالن، پٽن ۽ ننڍڙن ٻارن سميت نڪري اچي پنهنجن تنهن جي در تي بيٺا. 28 تڏهن موسيٰ ماڻهن کي چيو ته ”انهيءَ ڳالهه مان اوهان کي خبر پوندي ته خداوند مون کي هي سڀ ڪم ڪرڻ لاءِ موڪليو آهي ۽ اهي مون پنهنجيءَ مرضيءَ سان نه ڪيا آهن. 29 جيڪڏهن هي ماڻهو ٻين سڀني ماڻهن وانگر عام موت مرن ۽ عجيب موت نه مرن ته پوءِ آءٌ خداوند جو موڪليل نه آهيان. 30 پر جيڪڏهن خداوند ڪا نئين واردات ڪري ۽ زمين پنهنجو وات ڦاڙي هنن کي سندن سموري مال ملڪيت سميت گهڻي وڃي ۽ هو جيئرا ٿي وڃي قبر داخل ٿين ته پوءِ سمجهجو ته هنن خداوند جي توهين ڪئي آهي.“

ڪاهنن ۽ لاوين جا فرض

18 ① خداوند هارون کي فرمايو ته ”مقدس خيمي بابت ڪنهن به خطا جي ذميواري تو تي، تنهنجي پٽن تي ۽ تنهنجي اباڻي قبيلي لاريءَ تي آهي. باقي ڪهانت جي خطا جي ذميواري رڳو تو تي ۽ تنهنجي پٽن تي آهي. ② جڏهن انهيءَ مقدس خيمي، جنهن ۾ عهد واريون تختون رکيل آهن، تنهن ۾ تون ۽ تنهنجا پٽ خدمت ڪندا هجو، تڏهن تون پنهنجن مائٽن يعني اباڻي لاري قبيلي وارن کي پاڻ سان گڏ آڻيندو ڪر ته جيئن اهي تنهنجي خدمت ڪندا رهن. ③ هو تنهنجي مدد ڪن ۽ ساري خيمي جي سنڀال ڪن. پر هو مقدس خيمي جي مخصوص شين ۽ قربان گاهه جي ويجهو نه اچن، انهيءَ لاءِ ته متان اهي مري نه وڃن ۽ انهن سان گڏ اوهين به مري وڃو. ④ اهي تو سان ڪم ۾ شامل ٿين ۽ مقدس خيمي جي سنڀال ۽ سپڪا خدمت ڪن، پر ٻيو ڪوبه اوهان سان گڏ ڪم نه ڪري. ⑤ تون ۽ تنهنجا پٽ مقدس خيمي ۽ قربان گاهه جي سنڀال ڪجو، انهيءَ لاءِ ته اڳتي وري بني اسرائيل تي منهنجو غضب نازل نه ٿئي. ⑥ مون اوهان جي مائٽن يعني بني لاريءَ کي بني اسرائيل مان بخشش طور اوهان جي لاءِ چونڊي کنيو آهي. اهي مون خداوند جي لاءِ وقف آهن، ته جيئن مقدس خيمي ۾ خدمت ڪن. ⑦ پر رڳو تون ۽ تنهنجا پٽ ئي ڪهانت واريون ذميواريون پوريون ڪجو، جيڪي قربان گاهه لاءِ ۽ پردي پٺيان مقدس ترين جاءِ ۾ ادا ڪرڻيون آهن. آءٌ ڪهانت جي خدمت جو شرف اوهان کي بخشيائون ٿو. جيڪڏهن ڪو ٻيو ماڻهو مخصوص شين جي ويجهو ايندو ته اهو ماريو ويندو.“

⑧ خداوند هارون کي وڌيڪ فرمايو ته ”آءٌ تو کي اهي سڀ شيون ڏيان ٿو جيڪي مون آڏو مخصوص قربانين طور پيش ڪيون ويون آهن. مون اهي تو کي ۽ تنهنجي اولاد کي هميشه لاءِ ڪاهنيءَ جو حق ڪري ڏيون آهن. ⑨ جيڪو حصو مون لاءِ ئي مخصوص قربانين مان قربان گاهه تي نه سڙبو هجي سو اوهان جو ٿيندو، يعني اهي سموريون مون لاءِ ئي مخصوص قربانين جيڪي هو منهنجي حضور ۾ پيش ڪندا، چاهي اناج جي قرباني، پاڪ ٿيڻ واسطي قرباني يا قصور جي تلافيءَ واسطي قرباني هجي، تن مان اهو حصو تنهنجو ۽ تنهنجي پٽن جو ٿيندو. ⑩ اهو حصو مون لاءِ ئي مخصوص آهي سو اهو رڳو مرد ئي کائين. انهيءَ حصي کي پاڪ سمجهه. ⑪ انهيءَ کان سواءِ اهي سڀ نذرانا جيڪي بني اسرائيل منهنجي حضور ۾ هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ طور پيش ڪندا سي تنهنجا ٿيندا. مون اهي تو کي، تنهنجي پٽن کي ۽ تنهنجين ڌيئرن کي هميشه جو حق ڪري ڏنا آهن. تنهنجي گهر جو هر اهو پاتي جيڪو پاڪ هجي سو پلي کائي.

ڊوڙي قوم ۾ ويو ۽ ڇا ڏسي ته ويا ته ماڻهن ۾ شروع ٿي چڪي آهي! تڏهن هن لوبان ساڙيو ۽ ماڻهن جي لاءِ ڪفارو ادا ڪيائين. ⑫ هو مٿلن ۽ جيئرن جي وچ ۾ بيهي رهيو، تڏهن ويا بند ٿي ويئي. ⑬ جيڪي قوراح جي بغاوت سبب مري ويا هئا تن کان سواءِ ويا ۾ مرڻ وارن جو تعداد چوڏهن هزار ست سؤ هو. ⑭ جڏهن ويا بند ٿي ويئي تڏهن هارون خدا سان ملاقات واري خيمي ڏانهن موسيٰ وٽ موٽي آيو.

هارون جي لٺ

17 ① خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون بني اسرائيل کي چئڻ ته هو تو کي پنهنجن اباڻن قبيلن مان هر هڪ سردار جي لٺ ڏين. ڪل ٻارهن لٽيون هجن. پوءِ تون هر هڪ ماڻهوءَ جي لٺ تي سندس نالو لک. ② تون لاري قبيلي جي لٺ تي هارون جو نالو لک. اهڙيءَ طرح هر هڪ قبيلي جي سردار جي لاءِ هڪ لٺ هٿن گهرجي. ③ تون اهي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ عهد واري صندوق جي آڳاٽن آڻي رک، جتي آءٌ تو سان ملاقات ڪندو آهيان. ④ پوءِ جنهن ماڻهوءَ کي آءٌ چونڊيندس تنهن جي لٺ ڦٽي نڪرندي. اهڙيءَ طرح تنهنجي خلاف بني اسرائيل جي گهڙيءَ گهڙيءَ واري شڪايت کي آءٌ پنجو ڏيئي ڇڏيندس.“

⑤ سو موسيٰ بني اسرائيل کي اها ڳالهه ٻڌائي. انهن جي سردارن کيس ٻارهن لٽيون يعني هر هڪ قبيلي جي سردار جي هڪ هڪ لٺ ڏني. هارون جي لٺ به انهن ٻارهن لٽين سان گڏ رکي ويئي. ⑥ موسيٰ پوءِ اهي لٽيون مقدس خيمي، جنهن ۾ عهد واريون تختون رکيل آهن، تنهن اندر خداوند جي حضور ۾ آڻي رکيون.

⑦ ٻئي ڏينهن صبح جو جڏهن موسيٰ مقدس خيمي ۾ داخل ٿيو، تڏهن ڇا ڏسي ته هارون واري لٺ جا لاريءَ قبيلي مان ڏنل هئي، سا ته ڦٽي نڪتي آهي. منجهس مڪڙيون ۽ گل نڪتا آهن ۽ پڪل باداميون جهلبون اٿس. ⑧ موسيٰ سڀ لٽيون خداوند جي حضور کان ٻاهر کڻي آيو. هن اهي بني اسرائيل جي سڄيءَ قوم کي ڏيکاريون. هنن اهي ڏٺيون ۽ هر هڪ ماڻهوءَ پنهنجي لٺ کڻي.

⑨ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هارون جي لٺ عهد واري صندوق جي سامهون موٽائي رک. اها باغبين لاءِ هڪ نشانيءَ طور رکي هجي. اهڙيءَ طرح هو منهنجون شڪايتون ڪرڻ بند ڪري ڇڏيندا ۽ مرڻ کان بچي ويندا.“ ⑩ سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس فرمايو.

⑪ تڏهن بني اسرائيل موسيٰ کي چيو ته ”تنهن جي معنيٰ هاڻ اسان جو بلڪل ختمو آهي. ⑫ جيڪو به ماڻهو خداوند جي مقدس خيمي جي رڳو ويجهو ٿي ٿو اچي سو مري ٿو وڃي، ته پوءِ ڇا اسين سڀيئي ختم ٿي وينداسين؟“

ورثو ڪري ڏنو آهي. انهيءَ ڪري مون انهن بابت چيو آهي ته کين بني اسرائيل ۾ ڪابه مستقل ملڪيت ڪانه ملندي.“

بني لاويءَ جو ڏهون حصو

25 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 26 ”تون لاوين کي هي به چئڻ ته ’جڏهن اوهين بني اسرائيل کان ڏهون حصو وٺو، جيڪو مون اوهان کي ورثو ڪري ڏنو آهي، تڏهن اوهين مون خداوند جي لاءِ خاص نذراني طور انهيءَ ڏهين حصي جو ڏهون حصو پيش ڪجو.“ 27 اوهان جو اهو نذرانو ان ۽ مٿي جي پهرين پيداوار جي قربانيءَ جي برابر سمجهيو ويندو. 28 اهڙيءَ طرح جيڪي ڏهان حصا اوهان کي بني اسرائيل کان ملن، تن سڀني مان اوهين مون خداوند جي لاءِ خاص نذرانو پيش ڪجو. اهو خاص نذرانو اوهين هارون ڪاهن کي ڏيندا رهجو. 29 جيڪي اوهان کي ملي ان جو بهترين حصو جيڪو مون خداوند جي لاءِ مخصوص آهي سو مون کي ڏجو.“ 30 سو لاوين کي چئڻ ته ’جڏهن اوهين بهترين حصو پيش ڪري چڪو ته ڏهن حصن مان باقي بچيل اوهان جي پنهنجي ان ۽ مٿي جي پهرين پيداوار سمجهيو ويندو. 31 اهو اوهين ۽ اوهان جا گهراڻا ڀلي هر ڪنهن هنڌ وڃي ڪاڻو، چالاءِ جو اهو اوهان جي انهيءَ خدمت جو معاوضو آهي جا اوهين مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ ڪريو ٿا. 32 جڏهن اوهين انهيءَ مان بهترين حصو مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪندؤ ته اوهان تي ڪوبه گناهه نه ٿيندو. پر جيڪڏهن اوهين بني اسرائيل جي مخصوص نذرانن مان اهو حصو پاڻ کڻي انهن نذرانن کي ناپاڪ ڪندا ته اوهين مري ويندا.“

ناپاڪي لاهڻ واري پاڻيءَ جي تياري

19 1 خداوند موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته 2 ”جنهن شرعي قانون جو مون خداوند حڪم ڏنو آهي، تنهن موجب اوهين بني اسرائيل کي چئو ته هو اوهان وٽ هڪڙي بي عيب ڳاڙهي گابي آئين، جنهن تي ڪوبه داغ نه هجي ۽ جنهن تي ڪڏهن به پاڇاري ڪانه آئي هجي. 3 اوهين اها آئي اليعزر ڪاهن کي ڏيو. هو انهيءَ کي خيمي گاهه کان ٻاهر ڪاهي وڃي ۽ اها هن جي روبرو ذبح ڪئي وڃي. 4 اليعزر ڪاهن هن جي رت مان ڪجهه پنهنجي آڱر تي کڻي مون خدا سان ملاقات واري خيمي جي سامهون واري پاسي ست پيرا ڇنڊا هڻي. 5 پوءِ اها گابي هن جي روبرو ساڙي وڃي. انهيءَ جي ڪل، گوشت، رت ۽ اوجھه سڀ ساڙيا وڃن. 6 ڪاهن ڇنڊن جي ڪاڻي، زوفا جي ٿاري ۽ لال ڳاڙهي رنگ جو ڏاڳو کڻي انهيءَ سڙندڙ گابيءَ جي وچ تي اڇلائي. 7 پوءِ ڪاهن پنهنجا ڪپڙا ڌوئي ۽ وهنجي. تنهن کان پوءِ هو ڀلي خيمي گاهه ۾ اچي. پر تنهن هوندي به اهو ڪاهن شام تائين ناپاڪ رهندو. 8 جنهن انهيءَ گابيءَ کي

12 زيتون جي تيل، مٽي ۽ ان مان سڀ کان بهترين يعني پهرين پيداوار بني اسرائيل مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪندا آهن سا آءٌ تو کي ڏيان ٿو. 13 انهن جي زمين ۾ هر قسم جا پھريان پڪل ميوا جيڪي اهي مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪندا سي تنهنجا ٿيندا. تنهنجي گهر جو هر اهو پاتي جيڪو پاڪ هجي سو ڀلي اهي ڪائي. 14 بني اسرائيل جي هر ڪا شيءِ جا مون خداوند جي لاءِ وقف ڪئي ويندي سا تنهنجي ٿيندي.

15 هر پهرينو ٻار يا جانور، جيڪو بني اسرائيل مون خداوند جي لاءِ نذر ڪندا سو تنهنجو ٿيندو. پر تون پهرينن ٻارن لاءِ عيوضو وٺي کين ڇڏي ڏي ۽ ناپاڪ جانور جي پهرين تي ڦر لاءِ به عيوضو وٺ. 16 اهي ٻار جڏهن هڪ مهيني جا ٿين ته انهن جي عيوضي جي قيمت عبادت گاهه جي سڪي جي طور مطابق چانديءَ جا پنج سڪا جنهن ۾ سٺ گرام ٿين ٿا، وٺي کين ڇڏي ڏي. 17 پر گئون، رڍ ۽ ٻڪريءَ جي پهرينن ڦرن جو تون عيوضو نه وٺ، اهي مخصوص آهن. اهي قربان ڪيا وڃن ۽ انهن جو رت تون قربان گاهه تي ڇٽڪاري ڇڏ ۽ انهن جي چربي قربانيءَ طور ساڙي ڇڏ ته مون خداوند لاءِ وڻندڙ خوشبوءِ ٿئي. 18 هٿن تي بلند ڪرڻ واري قربانيءَ واري سڀني ۽ ساڄي ران وانگر، انهن جو گوشت به تنهنجو ٿيندو. 19 مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪيل بني اسرائيل جي خاص قربانين مان مخصوص حصا آءٌ تو کي، تنهنجي پتن کي ۽ تنهنجن ڌيئرن کي هميشه جو حق ڪري ڏيان ٿو. اهو تو سان ۽ تو کان پوءِ تنهنجي اولاد سان مون خداوند جو هميشه جي لاءِ اٿت عهد آهي.“ 20 خداوند هارون کي فرمايو ته ”اوهان ڪاهن کي ڪابه ملڪيت ورثي ۾ نه ملندي ۽ اوهان کي بني اسرائيل جي ملڪ مان ڪوبه حصو نه ڏنو ويندو. آءٌ خداوند ٿي اوهان جي لاءِ سڀ ڪجهه آهيان.“

بني لاويءَ جو حصو

21 خداوند هارون کي وڌيڪ فرمايو ته ”بني لاوي جيڪا خدمت مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ ڪن ٿا، تنهن جي بدلي ۾ مون کين اهي سڀ ڏهان حصا ورثي طور ڏنا آهن جيڪي بني اسرائيل منهنجي حضور ۾ پيش ڪندا آهن. 22 اڳتي پيا بني اسرائيل مون سان ملاقات واري خيمي جي ويجهو نه اچن، نه ته پاڻ تي گناهه ڪئي انهيءَ جي سزا ۾ مري ويندا. 23 رڳو لاوي ٿي مون سان ملاقات واري خيمي جي خدمت ڪن ۽ انهن جي خطا جي سڄي ذميواري سندن تي ٿي آهي. اهو هميشه جو قانون آهي جيڪو اوهان جي اولاد سان به لاڳو رهندو. بني اسرائيل مان لاوين کي ڪابه مستقل ملڪيت نه ملندي. 24 ڇاڪاڻ ته ڏهون حصو، جيڪو بني اسرائيل مون خداوند لاءِ خاص نذرانو پيش ڪندا آهن سو مون کين

ڪپڙا ڏوڻي ۽ وهنجي. تنهن کان پوءِ شام جو هو پاڪ ٿي ويندو. ²⁰ پر جيڪڏهن ڪو ناپاڪ هجي ۽ پاڻ کي پاڪ نه ڪرائي ته اهو بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو، چوٽه هن مون خداوند جي مقدس خيمي کي ناپاڪ ڪيو آهي. جيئن ته ناپاڪي لاهڻ وارو پاڻي مٿس نه ڇٽڪاريو ويو آهي انهيءَ ڪري هو ناپاڪ آهي. ²¹ هي اوهان جي لاءِ هميشه جو قانون ٿيندو. جيڪو ماڻهو ناپاڪي لاهڻ وارو پاڻي ڇٽڪاري سو به پنهنجا ڪپڙا ڏوڻي. جيڪو ماڻهو ناپاڪي لاهڻ واري پاڻيءَ کي ڇهندو سو شام تائين ناپاڪ رهندو. ²² ناپاڪ ماڻهو جنهن به شيءِ کي ڇهندو سا ناپاڪ ٿيندي ۽ جيڪو به ماڻهو انهيءَ ناپاڪ ٿيل شيءِ کي ڇهندو سو شام تائين ناپاڪ رهندو.

ٽڪريءَ مان پاڻي نڪرڻ (خروج 17:1-7)

20 ¹ بني اسرائيل جي سڄي قوم، پهرين مهيني ۾ صين جي بيابان ۾ آئي ۽ ماڻهن قادم ۾ پنهنجا تنبو ڪوڙيا. اتي مريم وفات ڪئي ۽ اتي ئي کيس دفنايو ويو. ² جيئن ته قادم ۾ قوم جي لاءِ پاڻي ڪونه هو، سو ماڻهو موسيٰ ۽ هارون جي خلاف وڻن اچي گڏ ٿيا. ³ پوءِ هو موسيٰ سان جهيڙو ڪري چوڻ لڳا ته ”ڪيڏو نه چڱو ٿئي ها جو جڏهن اسان جا هم قوم خداوند جي مقدس خيمي جي سامهون مري ويا هئا تڏهن اسين به مري وڃون ها. ⁴ ڇو اوهان خداوند جي قوم کي هن بيابان ۾ آندو آهي؟ ڇا محض انهيءَ لاءِ ته اسين ۽ اسان جو چوپايو مال سڀ هتي مرون؟ ⁵ ڇو اوهان اسان کي مصر مان ڪڍي هن خراب هنڌ وٺي آيا آهيو، هتي ته نه اناج آهي نه انجير، نه انگور آهن نه ڏاڙهون، ايتري قدر جو هتي پيئڻ جي لاءِ پاڻي به ڪونهي.“ ⁶ تڏهن موسيٰ ۽ هارون ماڻهن وٽان نڪري خدا سان ملاقات واري خيمي جي در تي آيا. هو اتي سجدي ۾ ڪري پيا، تڏهن خداوند جو جلوو مٿن ظاهر ٿيو. ⁷ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ⁸ ”اندر اچي هارون جي لٺ کڻ ۽ پوءِ تون ۽ تنهنجو ڀاءُ هارون بيٺي جڻا سڄيءَ قوم کي گڏ ڪريو. پوءِ هنن جي اکين جي اڳيان اوهين ٽڪريءَ کي چوندا ته منجهانئس پاڻي وهي نڪرندو. اهڙيءَ طرح تون انهيءَ ٽڪريءَ مان انهن ماڻهن ۽ سندن چوپائي مال جي پيئڻ لاءِ پاڻي ڪڍيندين.“

⁹ سو موسيٰ خداوند جي حڪم موجب وڃي *سندس حضور مان لٺ کڻي. ¹⁰ موسيٰ ۽ هارون انهيءَ ٽڪريءَ جي سامهون سڄيءَ قوم کي گڏ ڪيو. موسيٰ انهن کي چيو ته ”اي فساديو! هاڻي ڇا اسين اوهان جي لاءِ هن ٽڪريءَ مان پاڻي ڪڍون؟“ ¹¹ پوءِ موسيٰ پنهنجو هٿ ڊگهيري به پيرا ٽڪريءَ تي پنهنجي لٺ هڻي ته انهيءَ

ساڙيو هجي سو به پنهنجا ڪپڙا ڏوڻي ۽ وهنجي. پر تنهن هوندي به هو شام تائين ناپاڪ رهندو.

⁹ جيڪو ماڻهو پاڪ هجي سو انهيءَ گابيءَ جي رک گڏ ڪري خيمي گاهه جي ٻاهران ڪنهن پاڪ جاءِ تي رکي. اها بني اسرائيل لاءِ ناپاڪي لاهڻ جي پاڻيءَ ۾ استعمال ڪرڻ واسطي رکي رهي. اها رک ٽي پاڪائيءَ جي لاءِ ڪم آندي وڃي ٿي. ¹⁰ جنهن انهيءَ گابيءَ جي رک گڏ ڪئي هجي سو پنهنجا ڪپڙا ڏوڻي، پر تنهن هوندي به اهو شام تائين ناپاڪ رهندو. هي بني اسرائيل جي لاءِ جيڪي ڌاريا منجهن رهندا هجن، تن جي لاءِ هميشه جو قانون ٿيندو.

ناپاڪي

¹¹ ”جيڪو ڪنهن ماڻهوءَ جي لاش کي ڇهندو سو ستن ڏينهن تائين ناپاڪ رهندو. ¹² هو پاڻ کي نئين ڏينهن تي ۽ ستين ڏينهن تي انهيءَ رک واري پاڻيءَ سان صاف ڪري ته پوءِ هو پاڪ ٿيندو. پر جيڪڏهن هو پاڻ کي نئين ڏينهن تي ۽ ستين ڏينهن تي صاف نه ڪندو ته پاڪ نه ٿيندو. ¹³ جيڪڏهن ڪو ماڻهوءَ جي لاش کي ڇهي ٿو ۽ پاڻ کي پاڪ نه ٿو ڪري ته اهو مون خداوند جي مقدس خيمي کي ناپاڪ ٿو ڪري. اهو ماڻهو بني اسرائيل قوم مان خارج ڪيو ويندو، ڇاڪاڻ جو ناپاڪي لاهڻ وارو پاڻي ان جي مٿان نه ڇٽڪاريو ويو آهي، انهيءَ ڪري هو ناپاڪ ٿي رهندو.

¹⁴ جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن تنبوءَ ۾ مري وڃي ته جيڪو به ماڻهو انهيءَ وقت تنبوءَ ۾ هوندو يا ٻاهران تنبوءَ ۾ گهڙي ايندو سو ست ڏينهن ناپاڪ رهندو. ¹⁵ تنبوءَ ۾ سڀڪو کليل ٿانوَ جنهن مٿان ڍڪ نه هوندو سو به ناپاڪ ٿيندو. ¹⁶ جيڪڏهن ڪو جهنگ ۾ تلوار سان ماريل ماڻهوءَ کي يا پنهنجي موت مثل ماڻهوءَ جي لاش کي، يا ڪنهن ماڻهوءَ جي هڏي کي يا ڪنهن قبر کي ڇهندو، ته اهو ستن ڏينهن تائين ناپاڪ رهندو.

¹⁷ اهڙي ناپاڪ ماڻهوءَ جي لاءِ انهيءَ گاڙهي گابيءَ، جيڪا پاڪائيءَ جي لاءِ ساڙي ويئي هئي، تنهن جي رک مان ڪجهه کڻي هڪڙي ٿانوَ ۾ وڌي وڃي ۽ انهيءَ ۾ ڪجهه وهندڙ پاڻي به وڌو وڃي. ¹⁸ پوءِ هڪڙو پاڪ ماڻهو زوفا جي تاري کڻي انهيءَ پاڻيءَ ۾ ٻوڙي ۽ انهيءَ تنبوءَ تي، جيڪي ڪجهه تنبوءَ ۾ هجي تنهن تي ۽ جيڪي ماڻهو اتي هجن تن تي ڇٽڪاري. اهو پاڻي انهيءَ ماڻهوءَ تي به ڇٽڪاريو وڃي جنهن ڪنهن مثل ماڻهوءَ جي هڏي کي، ڪنهن تلوار سان ماريل ماڻهوءَ کي، ڪنهن ماڻهوءَ جي لاش کي يا ڪنهن قبر کي هٿ لائو هجي. ¹⁹ پاڪ ماڻهو ٽئين ۽ ستين ڏينهن تي انهيءَ ناپاڪ ماڻهوءَ تي اهو پاڻي ڇٽڪاري ۽ ستين ڏينهن هو انهيءَ کي پاڪ ٺهرائي. انهيءَ ڏينهن تي پاڪ ٿيڻ وارو پنهنجا

* سندس حضور مان: يعني عهد واري صندوق جي اڳيان.

مان بي انداز پاڻي وهي نڪتو، جيڪو سڀني ماڻهن ۽ سندن چوپائي مال پيتو.

¹² پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون کي چيڻيندي چيو ته ”جيئن ته اوهان مون تي يقين نه ڪيو تڏهن اوهان بني اسرائيل جي اڳيان منهنجي پاڪيزگي ظاهر نه ڪئي. تنهنڪري اوهين هن قوم کي انهيءَ ملڪ ۾ نه پهچائيندا جيڪو آءٌ هنن کي ڏيڻ وارو آهيان.“
¹³ انهيءَ واقعي ۾ نڪرندڙ چشمي جو نالو *مريباه پئجي ويو. چالاڪ جو انهيءَ هنڌ بني اسرائيل خداوند جي خلاف جهڳڙو ڪيو ۽ خداوند پاڻ کي منجهن پاڪ ثابت ڪيو.

بني اسرائيل جي رستي روڪ

¹⁴ موسيٰ قادم مان اڏوم جي بادشاهه ڏانهن ايلچين جي معرفت چواڻي موڪليو ته ”اسان بني اسرائيل جي قبيلن يعني اوهان جي عزيزن جو عرض آهي ته جيڪي مصيبتون اسان تي آيون آهن تن جي اوهان کي خبر آهي.“¹⁵ اسان جا ابا ڏاڏا مصر ۾ ويا ۽ اسين ڪيترائي سال اتي رهياسين. مصرين اتي اسان سان ۽ اسان جي ابن ڏاڏن سان خراب سلوڪ ڪيو.¹⁶ پر جڏهن اسان خداوند کي مدد لاءِ پڪاريو ته هن اسان جي پڪار ٻڌي ۽ هڪڙي ملائڪ کي موڪلي اسان کي مصر مان ٻاهر ڪڍي آيو. هاڻ اسين قادم شهر ۾ آهيون جيڪو اوهان جي سرحد جي ڪناري تي آهي.¹⁷ سو مهرباني ڪري اسان کي پنهنجي ملڪ مان لنگهڻ جي اجازت ڏيو. اسين پنيءَ يا انگورن جي باغ مان نه لنگهنداسين ۽ نه ئي وري ڪنهن ڪوهه مان پاڻي پيئنداسين. اسين شاهي رستو وٺي هليا وينداسين. جيستائين اسين اوهان جي سرحد کان ٻاهر نڪري نه وڃون تيستائين نڪي ساڄي پاسي ڦرنداسين نه کاڀي.“¹⁸ پر اڏوم جي بادشاهه جواب ڏياري موڪليس ته ”منهنجي ملڪ مان نه لنگهجانءِ. جيڪڏهن لنگهڻ جي ڪوشش ڪندين ته پوءِ آءٌ ٽڪري تلوار سان تو تي حملو ڪندس.“¹⁹ تڏهن بني اسرائيل هن کي وري چواڻي موڪليو ته ”اسين شاهي رستي سان ئي وينداسين. جيڪڏهن اسان يا اسان جي چوپائي مال اوهان جو پاڻي پيتو ته اسين انهيءَ جو مُلهم ڏينداسين. اسين ٻيو ڪجهه به نه ٿا گهرون، رڳو اسان کي پنهنجي پيرين لنگهي وڃڻ ڏيو.“²⁰ هن ٻيهر به چواڻي موڪليو ته ”هرگز اتان نه لنگهجو.“ پوءِ اڏوم جو بادشاهه گهڻا ماڻهو ساڻ ڪري، هٿيار کڻي بني اسرائيل تي ڪاهي آيو.²¹ جيئن ته اڏوم جي بادشاهه بني اسرائيل کي پنهنجي ملڪ مان لنگهڻ نه ڏنو، تنهنڪري هو اتان ڦري پئي رستي سان ويا.

هارون جي وفات

²² بني اسرائيل قادم مان روانا ٿي هور جبل وٽ اچي پهتا.
²³ خداوند اتي هور جبل وٽ، جيڪو اڏوم ملڪ جي سرحد تي آهي، موسيٰ ۽ هارون کي فرمايو ته ”هارون وفات ڪري پنهنجن سان وڃي گڏبو. سو جيڪو ملڪ آءٌ بني اسرائيل کي ڏيڻ وارو آهيان، تنهن ۾ هو داخل نه ٿيندو، چالاڪ جو مريباه جي چشمي وٽ اوهان ٻنهي منهنجي حڪم جي خلاف ڪم ڪيو.“²⁵ سو تون، هارون ۽ سندس پٽ اليعزر کي پاڻ سان هور جبل تي وٺي اچ. ²⁶ اتي هارون جي ڪهانٽ واري خاص پوشاڪ لاهي سندس پٽ اليعزر کي پراءِ. هارون اتي وفات ڪري پنهنجن سان وڃي گڏبو.“

²⁷ سو موسيٰ ائين ٿي ڪيو جيئن خداوند کيس حڪم ڏنو. هو سڄيءَ قوم جي اکين جي سامهون هور جبل تي چڙهي ويا.
²⁸ موسيٰ هارون جي ڪهانٽ واري پوشاڪ لاهي سندس پٽ اليعزر کي پارائي. هارون اتي ئي جبل جي چوٽيءَ تي وفات ڪئي. پوءِ جڏهن موسيٰ ۽ اليعزر جبل تان هيٺ لهي آيا،²⁹ تڏهن بني اسرائيل کي خبر پيئي ته هارون مري چڪو آهي. تنهن تي سڀني ماڻهن هارون لاءِ ٽيهم ڏينهن سوڳ ڪيو.

ڪنعاني بادشاهه تي فتح

21 ¹ عراد شهر جو ڪنعاني بادشاهه جيڪو ڪنعان جي ڏکڻ ۾ رهندو هو، تنهن جڏهن ٻڌو ته بني اسرائيل اٿاريم واري رستي اچي رهيا آهن، تڏهن هن مٿن حملو ڪيو ۽ انهن مان ڪن کي قيد ڪري وٺي ويو.² تڏهن بني اسرائيل خداوند جي حضور ۾ هڪ باس باسي ته ”جيڪڏهن تون سڄ پچ هنن ماڻهن تي اسان کي فتح ڏيندين ته اسين هنن جي شهرن جون پاڙون پتي ڇڏينداسين.“
³ خداوند سندن دانهن ٻڌي ۽ کين انهن ڪنعانين تي فتح ڏنائين. سو بني اسرائيل انهن جون ۽ سندن شهرن جون پاڙون پتي ڇڏيون. تنهنڪري انهيءَ هنڌ جو نالو حرمهه پئجي ويو.

پتل جو نانگ

⁴ پوءِ بني اسرائيل هور جبل کان ڳاڙهي سمنڊ جي رستي روانا ٿيا ته جيئن اڏوم ملڪ جي سرحد جي ٻاهران ڦيرو ڏيئي لنگهي وڃن. پر انهيءَ ڊگهي رستي جي ڪري هو بي صبر ٿي پيا.⁵ هو خدا ۽ موسيٰ جي خلاف ڳالهائڻ لڳا. هو چوڻ لڳا ته ”چو اوهان اسان کي مصر مان ڪڍي هن بيابان ۾ مرڻ جي لاءِ آندو آهي، جتي نه ماني

*مريباه: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”جهڳڙو“.

†اڏوم: اهو علائقو ڪنعان ملڪ جي ڏکڻ اوڀر ۾ هو.

‡حرمهه: عبراني ٻوليءَ ۾ هن لفظ جي معنيٰ آهي ”تباهي“.

پوءِ هو بيابان مان روانا ٿي انهيءَ هنڌ پهتا جنهن کي متاناه چون ٿا. ¹⁹ اتان هو نحلي ايل ماتريءَ ۾ آيا ۽ نحلي ايل کان بامات ۾ آيا. ²⁰ هو بامات مان روانا ٿيا ۽ مواب جي ميدان ۾ جيڪا ماتري آهي تنهن ۾ پسگاه جبل جي انهيءَ چوٽيءَ تي آيا، جتان هيٺ رڻ پٽ ڏيکارو آهي.

سيحون ۽ عوج بادشاهن جي شڪست
(شريعت جو دور 26:2-11:3)

²¹ پوءِ بني اسرائيل امورين جي بادشاهه سيحون ڏانهن ايلچين جي معرفت چواڻي موڪليو ته ²² ”اسان کي پنهنجي ملڪ مان لنگهن ڏيو. اسين رستو ڇڏي ڪنهن به ٻنيءَ يا انگورن جي باغ ۾ نه لڙنداسين. اسين اوهان جي ڪوهن جو پاڻي به نه پيئنداسين. اسين شاهي رستو وٺي هليا وينداسين، جيستائين اسين اوهان جي حد مان لنگهي وڃون.“ ²³ پر سيحون بني اسرائيل کي پنهنجي حد مان لنگهن ته نه ڏنو، اٽلندو پنهنجي ساري قوم گڏ ڪري بني اسرائيل سان جنگ ڪرڻ لاءِ بيابان ۾ آيو. هن يهض شهر ۾ پهچي بني اسرائيل تي حملو ڪري وڌو. ²⁴ پر بني اسرائيل انهن امورين کي جنگ ۾ ماري ختم ڪري ڇڏيو ۽ برساتي نهر ارنون کان وٺي برساتي نهر يبوڪ تائين يعني اُٻني عمون جي سرحد تائين هنن جي ملڪ تي قبضو ڪيائون. هو اڳتي وڌي نه سگهيا ڇو ته بني عمون جي سرحد مضبوط هئي. ²⁵ سو بني اسرائيل امورين جي سڀني شهرن تي قبضو ڪيو. پوءِ هو حشبون ۽ ان جي آس پاس وارن ٻين ڳوٺن سميت سمورن شهرن ۾ آباد ٿي ويا. ²⁶ حشبون شهر امورين جي بادشاهه سيحون جو هو، جنهن مواب جي اڳوڻي بادشاهه سان وڙهي برساتي نهر ارنون تائين هن جو سارو ملڪ سندس هٿان ڪسي ورتو هو. ²⁷ سيحون جي انهيءَ فتح جي ڪري امورين هيءَ شاعري ٺاهي هئي ته

”سيحون بادشاهه جي شهر حشبون ۾ اچو،
تان ته اهو شاهي شهر اڏجي وڌيڪ مضبوط ٿئي.

²⁸ ڏسو، حشبون شهر مان

باهه جي شعلي وانگر سيحون جي فوج نڪتي،
جنهن مواب واري عار شهر کي برباد ڪري ڇڏيو،
۽ برساتي نهر ارنون وارن جبلن جي
رهاڪو سردارن کي گهي ويٺي.

²⁹ سو اي مواب وارو! اوهان سان ڪيڏو نه ويل آهي!
اوهين جيڪي ڪموش ديوتا جا پوڄاري آهيو،
سي بلڪل تباهه و برباد ٿي ويا آهيو.

آهي، نه پاڻي؟ اسان جي دل کي هن ڪني کاڌي کان ڪراحت ٿي اچي.“ ⁶ تڏهن خداوند انهن ماڻهن ۾ تمام زهريلا نانگ موڪليا. انهن نانگن کين ڏنگيو ۽ بني اسرائيل مان گهڻا ئي ماڻهو مري ويا. ⁷ تڏهن ماڻهو موسيٰ وٽ آيا ۽ کيس چيائون ته ”اسان خداوند ۽ اوهان جي خلاف ڳالهائي گناهه ڪيو آهي. هاڻي توهين خداوند کان دعا گهرو ته هو نانگن کي اسان کان پري ڪري.“ سو موسيٰ انهن لاءِ دعا گهري. ⁸ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون هڪڙو نانگ ٺاهه ۽ انهيءَ کي هڪڙي ٿوڻيءَ تي لٽڪائي ڇڏ. جيڪو به نانگ جو ڏنگيل انهيءَ کي ڏسندو سو مرڻ کان بچي ويندو.“ ⁹ سو موسيٰ هڪڙو پتل جو نانگ ٺاهيو ۽ انهيءَ کي هڪڙي ٿوڻيءَ تي لٽڪائي ڇڏيائين. پوءِ جڏهن به ڪنهن ماڻهوءَ کي نانگ ڏنگيو ٿي تڏهن ان پتل جي نانگ ڏانهن ٿي نهاريو ته مرڻ کان بچي ٿي ويو.

مواب جي ميدان ڏانهن سفر

¹⁰ بني اسرائيل اتان روانا ٿيا ۽ اوبوت ۾ وڃي منزل ڪيائون. ¹¹ وري اتان منزل ڪئي هليا ۽ عبي عباريم ۾ اچي تنبو کوڙيائون، جيڪو *مواب جي اڀرندي پاسي بيابان ۾ آهي. ¹² پوءِ اتان منزل ڪيائون ۽ برساتي نهر زارد وٽ اچي تنبو کوڙيائون. ¹³ وري اتان روانا ٿي ارنون نالي برساتي نهر جي پرينءَ ۾ وڃي منزل ڪيائون، جيڪا امورين جي سرحد وٽان نڪري بيابان ۾ ٿي وهي. برساتي نهر ارنون امورين ۽ موابين جي وچ ۾ آهي ۽ مواب جي سرحد آهي. ¹⁴ ”خداوند لاءِ جنگيون“ نالي ڪتاب ۾ انهن هنڌن جو ذڪر شاعريءَ جي صورت ۾ هن ريت لکيل آهي ته
”...واهيبي شهر، جيڪو سرفاهه جي علائقي ۾ آهي،
برساتي نهر ارنون ۽ انهيءَ علائقي جون ٻيون برساتي نهرون،
¹⁵ انهن برساتي نهرن جون لاهيون پڻ،
جيڪي عار شهر تائين آهن،
بلڪ مواب جي ملڪ واري سرحد تائين ٿيون پهچن.“

¹⁶ وري هو اتان هلي انهيءَ هنڌ آيا جنهن کي بير يعني ڪوهه چيو ويندو هو. اتي ئي خداوند موسيٰ کي فرمايو هو ته ”ماڻهن کي گڏ ڪر ته آءٌ کين پاڻي ڏيان.“ ¹⁷ تڏهن بني اسرائيل اتي هي گيت ڳايو ته

”اي ڪوهه! تون اٿل ڪاڻي اسان کي پاڻي ڏي.

اي اوهين! سڀيئي گڏجي انهيءَ ڪوهه جون تعريفون ڳايو.

¹⁸ هي اهو ڪوهه آهي جنهن کي سردارن کوٽيو آهي،

قوم جي اميرن پنهنجي شاهي لئين سان اهو کوٽيو آهي.“

*مواب: اهو علائقو ڪنعان ملڪ جي اوڀر ۾ هو.

اُٻني عمون جي سرحد: اهو علائقو ڪنعان ملڪ جي اوڀر ۾ هو.

اوهان جي معبود اوهان جي پتن کي پاڇوڪڙ،
 ۽ اوهان جي ڌيئرن کي اسان جي بادشاهه سيحون جون
 باندنيون بڻجن ڏنو آهي.
 30 بيشڪ اسان موابين جي اولاد کي ناس ڪري ڇڏيو آهي،
 هاڻو، حشون کان دييون تائين کين تباهه ڪيو اٿئون.
 اسان مورين سندن ملڪ کي
 نفع تائين ويران ڪري ڇڏيو آهي.”

۽ روء زمين تي پڪڙجي ويئي آهي. هاڻي اها قوم منهنجي سامهون
 اچي لٿي آهي. 6 سو هاڻي اچ ۽ منهنجي خاطر هنن ماڻهن تي
 اچي لعنت ڪر، چو ته هو مون کان وڌيڪ زور آور آهن. پوءِ شايد آءُ
 انهن کي شڪست ڏيئي ملڪ مان ڀڄائي ڪڍي سگهان. مون کي
 خبر آهي ته جنهن کي تون برڪت ٿو ڏين سو برڪت وارو ٿو ٿئي ۽
 جنهن تي تون لعنت ٿو ڪرين سو لعنتي ٿو ٿئي.”

7 سو موابين ۽ مديانين جا اڳواڻ بني اسرائيل تي لعنت وجهائڻ
 لاءِ رقم کڻي بلعام وٽ ويا ۽ کيس بلق بادشاهه جو پيغام ڏنائون.
 8 بلعام کين چيو ته ”اوهين اڄ رات هتي ٽڪي پئو. جيئن خداوند
 مون کي فرمائيندو تيئن آءُ اوهان کي سڀاڻي جواب ڏيندس.“ سو
 مواب جا اهي اڳواڻ اها رات بلعام وٽ ٽڪي پيا.

9 خدا بلعام وٽ آيو ۽ کائنس پڇيائين ته ”تو وٽ هي ڪهڙا
 ماڻهو آيا آهن؟“ 10 بلعام ورندي ڏني ته ”مواب جي بادشاهه بلق
 ولد صفور مون ڏانهن چواڻي موڪليو آهي ته 11 ’جيڪا قوم مصر
 مان نڪري آئي آهي سا روء زمين تي پڪڙجي ويئي آهي. هاڻ تون
 اچ ۽ انهن تي اچي لعنت ڪر، پوءِ شايد آءُ ساڻن وڙهي سگهان
 ۽ کين ڀڄائي ڪڍان.“ 12 پر خدا بلعام کي فرمايو ته ”تون هنن
 سان نه وڃ ۽ نه وري انهن ماڻهن تي لعنت ڪر، ڇاڪاڻ جو اها قوم
 برڪت واري آهي.“

13 بلعام صبح جو اتي بلق جي موڪليل اڳواڻن کي چيو ته ”اوهين
 پنهنجي ملڪ ڏانهن موٽي وڃو. خداوند مون کي اوهان سان هلڻ
 لاءِ موڪل نه ٿو ڏئي.“ 14 سو هو اتان موٽي بلق وٽ آيا ۽ چيائونس
 ته ”بلعام اسان سان اچڻ کان انڪار ڪيو آهي.“

15 تنهن تي بلق وري ٻيا ماڻهو موڪليا، جيڪي اڳين کان تعداد
 ۾ گهڻا ۽ وڌيڪ معزز هئا. 16 هو بلعام وٽ آيا ۽ کيس بلق بادشاهه
 جو پيغام ڏنائون ته ”مهرباني ڪري تون ڪنهن به سبب ڪري مون
 وٽ اچڻ کان روڪجي نه ويهه. 17 آءُ تو کي گهڻو نوازيندس ۽
 جيئن تون چوندين تيئن آءُ ڪندس. مهرباني ڪري اچ ۽ هنن ماڻهن
 تي منهنجي خاطر لعنت ڪر.“

18 تنهن تي بلعام جواب ڏنو ته ”جيڪڏهن بلق چانديءَ ۽ سون
 سان ڀريل پنهنجو گهر به مون کي ڏئي تڏهن به آءُ ننڍي ۾ ننڍي يا
 وڏي ۾ وڏي ڳالهه ۾ به خداوند پنهنجي خدا جي حڪم کان ٻاهر
 وڃي ڪين سگهندس. 19 سو هاڻي اوهين به اڄوڪي رات هتي ٽڪي
 پئو ته آءُ معلوم ڪريان ته خداوند مون کي وڌيڪ ڇا ٿو چوي.“
 20 انهيءَ رات خدا بلعام وٽ آيو ۽ چيائينس ته ”جيڪڏهن هي
 ماڻهو تو کي وٺڻ آيا آهن ته تون اُٺ ۽ بيشڪ انهن سان وڃ. پر
 جيڪي آءُ تو کي چوان رڳو تنهن تي ئي عمل ڪجانءِ.“

31 پوءِ مورين تي فتح حاصل ڪرڻ بعد بني اسرائيل سندن ملڪ
 ۾ رهڻ لڳا. 32 تڏهن موسيٰ يعزير شهر تي پڻ حملي ڪرڻ لاءِ
 جاسوسي ڪرائي ۽ اهو شهر آس پاس وارن ڳوٺن سميت بني اسرائيل
 جي قبضي ۾ آندو ويو. اهڙيءَ طرح جيڪي اموري اتي رهندا هئا
 تن کي ڀڄائي ڪڍيائون.

33 تنهن کان پوءِ هو اتان ڦري بسن جو رستو وٺي هليا ته بسن
 جو بادشاهه عوج پنهنجو لشڪر وٺي ساڻن جنگ ڪرڻ لاءِ ادرعيءَ
 واري هنڌ وٽ نڪري آيو. 34 تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”هن
 کان نه ڊڄ. آءُ تو کي هن تي، سندس سڀني ماڻهن تي ۽ سندس
 سڄي ملڪ تي فتح ڏيندس. تون هن سان به ائين ئي ڪجانءِ،
 جيئن تو امورين جي بادشاهه سيحون سان ڪيو هو، جنهن حشون
 تي راڄ ٿي ڪيو.“ 35 سو بني اسرائيل عوج بادشاهه کي، سندس
 پتن کي ۽ سندس سڄيءَ قوم کي ماري ڇڏيو، ايتري قدر جو ڪو
 هڪڙو ماڻهو به هنن جي هٿان زنده نه بچيو. پوءِ هنن سندس ملڪ
 پنهنجي قبضي ۾ آندو.

موابي بادشاهه بلق جو بلعام کي سدائڻ

22 1 پوءِ بني اسرائيل اتان اڳتي هليا ۽ اردن درياءَ جي اڀرندي
 پاسي مواب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون اچي
 پنهنجا تنبو کوڙيائون. 2 بني اسرائيل جيڪي امورين سان ڪيو هو،
 تنهن جي سڄي خبر مواب جي بادشاهه بلق ولد صفور کي پيئي.
 3 انهيءَ ڪري هو پاڻ ۽ سندس سڄو راڄ ڏاڍا ڊڄي ويا چو ته بني
 اسرائيل تعداد ۾ تمام گهڻا هئا. مطلب ته موابين جي مٿان بني
 اسرائيل جو خوف ويهجي ويو. 4 موابين مديانين جي اڳواڻن کي
 چيو ته ”خبرداري ڪريو، ماڻهن جو هي انبوهه ته اسان جي آس پاس
 وارن سڀني کي ائين ڇٽ ڪري ڇڏيندو جيئن ڪو ڏاند ٻنيءَ جو
 گاهه کائي ڇٽ ڪري ڇڏيندو آهي.“ سو مواب جي بادشاهه بلق
 5 بعور جي پٽ بلعام کي وٺي اچڻ لاءِ قاصد موڪليا. بلعام فرات
 نديءَ جي ويجهو پنهنجي وطن جي فتور شهر ۾ رهندو هو. بلق
 قاصدن کي پيغام ڏنو ته ”هڪڙي قوم مصر مان نڪري آئي آهي

کي چوان رڳو اها ئي تون چڻجانءِ.“ سو بلعام بلق بادشاهه جي موڪليل اڳواڻن سان گڏجي ويو.

بلعام جو استقبال

36 جڏهن بلق بادشاهه ٻڌو ته بلعام اچي رهيو آهي، تڏهن هن جي استقبال لاءِ مواب ملڪ جي انهيءَ سرحدي شهر تائين آيو جيڪو برساتي نهر ارنون جي ڪناري تي آهي. 37 اتي بلق بلعام کي چيو ته ”ڇا مون تو کي تاڪيد سان نه گهرايو هو؟ پوءِ تون ڇو مون وٽ هليو نه آئين؟ ڇا آءُ تو کي نوازي نه ٿو سگهان؟“ 38 بلعام جواب ڏنس ته ”هاڻي جو آءُ توهان وٽ اچي ويو آهيان ته ڇا مون کي ايتري مجال آهي جو جيڪي وٽيم سو چوان؟ بلڪ جيڪا ڳالهه خدا مون کان چواڻيندو، سا ئي آءُ چوندس.“

39 پوءِ بلعام بلق سان گڏجي قربت حصات شهر ۾ آيو. 40 اتي بلق ڏاند ۽ ريون ڪٺيون ۽ اهي بلعام ۽ ساڻس گڏ جيڪي اڳواڻ هئا تن ڏانهن موڪليائين. 41 ٻئي ڏينهن صبح جو بلق بلعام کي پاڻ سان بامات بعل جي مٿاهينءَ جاءِ تي وٺي ويو، جتان بلعام بني اسرائيل جي خيمي گاهه جو آخري حصو ڏسي ٿي سگهيو.

بلعام جو پهريون الهامي گفتو

23 1 پوءِ بلعام بلق کي چيو ته ”هتي منهنجي لاءِ ست قربان گاهون ٺهرايو ۽ منهنجي لاءِ ست وهڙا ۽ ست گهٽا تيار رکو.“ 2 بلق ائين ئي ڪيو جيئن بلعام چيو هوس. پوءِ بلق بلعام سان گڏجي هر هڪ قربان گاهه تي هڪڙي وهڙي ۽ هڪڙي گهٽي جي قرباني ڪئي. 3 تنهن بعد بلعام بلق کي چيو ته ”توهان هتي پنهنجيءَ قربانيءَ وٽ بيهو ۽ آءُ ٿورو پريرو وڃان ٿو. ٿي سگهجي ٿو ته خداوند مون سان ملڻ لاءِ اچي. سو جيڪي هو مون تي ظاهر ڪندو سو آءُ توهان کي ٻڌائيندس.“ پوءِ هو هڪڙي ويران ٽڪريءَ تي چڙهي ويو. 4 خدا ساڻس مليو ۽ بلعام خدا کي چيو ته ”مون ست قربان گاهون تيار ڪيون آهن ۽ هر هڪ قربان گاهه تي هڪڙي وهڙي ۽ هڪڙي گهٽي جي قرباني ڪئي اٿم.“

5 تڏهن خداوند بلعام جي وات ۾ هڪڙي ڳالهه وڌي ۽ چيائينس ته ”موتي وڃي بلق کي اها ڳالهه چئي ٻڌاءِ.“ 6 سو هو انهيءَ وٽ موتي آيو ۽ ڏٺائين ته بلق مواب ملڪ جي سڀني اڳواڻن سميت پنهنجيءَ قربانيءَ جي ڀر ۾ بيٺو آهي. 7 تڏهن بلعام پنهنجو الهامي گفتو شروع ڪندي چوڻ لڳو ته

”مواب جي بادشاهه بلق مون کي *ارام ملڪ مان گهرايو. هائو، هن مون کي اڀرندي واري جابلو علائقي مان سڏايو.

هن چيو ته ’اڄ ۽ منهنجي خاطر بني يعقوب تي اچي لعنت ڪر،

بلعام ۽ سندس گڏهه

21 بلعام صبح جو اٿيو ۽ پنهنجيءَ گڏهه تي سنج رکي موآبي اڳواڻن سان گڏجي روانو ٿيو. 22 هن جي وڃڻ ڪري خدا کي ڏاڍي ڪاوڙ آئي. سو جيئن بلعام پنهنجيءَ گڏهه تي وڃي رهيو هو ۽ سندس ٻه نوڪر به ساڻ هئا ته خداوند جو ملائڪ هن کي روڪڻ لاءِ رستي تي اچي بيٺو. 23 جڏهن گڏهه خداوند جي ملائڪ کي هٿ ۾ اڳهاڙي تلوار کنيو رستي تي بيٺل ڏٺو تڏهن رستي کان مڙي ٻنيءَ ۾ لهي ويئي. پر بلعام گڏهه کي مار ڏيئي ڦيري رستي تي آندو. 24 پوءِ وري خداوند جو ملائڪ انگورن جي پن باغن جي وچ ۾ سوڙهي رستي تي اچي بيٺو جتي ٻنهي پاسن کان پت هئي. 25 جڏهن گڏهه خداوند جي ملائڪ کي ڏٺو تڏهن هوءَ وڃي پت سان لڳي ۽ بلعام جو پير پت سان چيپيائي ڇڏيائين. تنهن تي هن وري به گڏهه کي مار ڏني. 26 تڏهن هڪ دفعو وري خداوند جو ملائڪ اڳيرو وڃي هڪ اهڙي هنڌ تي بيٺو جتي نه ساڄي پاسي مڙڻ جي جاءِ هئي نه کاٻي پاسي. 27 پوءِ جڏهن گڏهه خداوند جي ملائڪ کي ڏٺو تڏهن بلعام سوڌو ويهي رهي. بلعام کي ڏاڍي ڪاوڙ آئي، سو هو گڏهه کي پنهنجيءَ لٽ سان مار ڏيڻ لڳو.

28 تڏهن خداوند گڏهه کي ڳالهائڻ جي طاقت ڏني، جنهن بلعام کي چيو ته ”مون توهان کي ڇا ڪيو آهي جو توهان مون کي ٿي پيرا مار ڏني آهي؟“ 29 بلعام جواب ڏنس ته ”مون ائين هن ڪري ڪيو جو تو مون سان مخول ڪيو آهي. جيڪڏهن منهنجي هٿ ۾ تلوار هجي ها ته جيڪر هاڻي جو هاڻي تو کي ماري وجهان ها.“ 30 تڏهن گڏهه ورائيس ته ”ڇا آءُ اوهان جي اها ئي گڏهه نه آهيان، جنهن تي اوهان اڄ ڏينهن تائين هميشه سواري پئي ڪئي آهي؟ ڇا ڪڏهن اڳي به مون اوهان سان ائين ڪيو آهي؟“ هن چيو ته ”نه.“

31 پوءِ خداوند بلعام جون اکيون کوليون، تڏهن هن خداوند جي ملائڪ کي هٿ ۾ اڳهاڙي تلوار کنيو رستي ۾ بيٺل ڏٺو. تنهن تي هن جهڪي سجدو ڪيو. 32 خداوند جي ملائڪ بلعام کان پڇيو ته ”تو پنهنجيءَ گڏهه کي ڇو ٿي پيرا مار ڏني؟ آءُ تنهنجو رستو روڪڻ لاءِ آيو آهيان، ڇو ته تنهنجو هي رستو منهنجي نظر ۾ گمراهيءَ وارو رستو آهي.“ 33 پر تنهنجيءَ گڏهه مون کي ڏٺو ۽ ٿي پيرا منهنجي اڳيان مڙي ويئي. جيڪڏهن اها مڙي نه وڃي ها ته آءُ تو کي ضرور قتل ڪري ڇڏيان ها، پر هن کي جيئرو ڇڏيان ها.“

34 تڏهن بلعام ورائيو ته ”مون کان گناهه ٿيو آهي، ڇا لاءِ جو مون کي خبر ڪانه هئي ته توهان مون سان مقابلي لاءِ رستي تي بيٺا آهيو. سو هاڻي، جيڪڏهن منهنجو اوڏانهن وڃڻ توهان کي خراب ٿو لڳي ته آءُ موتي ٿو وڃان.“ 35 پر خداوند جي ملائڪ بلعام کي چيو ته ”تون ڀلي انهن ماڻهن سان وڃ. پر جيڪا ڳالهه آءُ ٿو

*ارام: ان دور ۾ هي علائقو موجوده شام ۽ عراق ملڪن جي ڪن حصن تي مشتمل هو.

هو آدمزاد ناهي جو پنهنجو ارادو بدلائي.
 هو جيڪي به چوندو آهي سو پورو ڪين ڪندو آهي ڇا؟
 هاڻو، هو جيڪي به فرمائيندو آهي سو ضرور ٿيندو آهي.
 20 ڏس، مون کي برڪت ڏيڻ جو حڪم مليو آهي،
 هاڻي خدا جي ڏنل برڪت کي آءٌ ڪيئن ٿو بدلائي سگهان؟

21 خداوند خدا بني يعقوب جو بادشاهه آهي،
 ۽ هو ساڻن گڏ رهي ٿو.

سو هو بني اسرائيل کي هر مشڪل ۽ مصيبت کان دور ٿو رکي.
 22 بيشڪ جنهن خدا کين مصر ملڪ مان ڪڍي آندو،
 سو ڪڍي نه وڌي قدرت وارو آهي.
 23 سو بني يعقوب تي ڪوبه جادو ڪين هلندو،
 نڪي بني اسرائيل تي ڪنهن فال جو ڪو اثر ٿي ٿيندو.
 بلڪ مٿن انهن ڳالهين جو اثر نه ٿيندو ڏسي
 هر ڪو چوندو ته

’واه، خدا پنهنجي قوم لاءِ ڇا ڇا نه ڪيو آهي!‘
 24 ڏس، بني اسرائيل زور آور شينهن جيان اٿي ڪڙا ٿيا آهن،
 اهڙي شينهن جيان جيڪا تيسين آرام نه ٿي ڪري
 جيسين شڪار کي نه ٿي ڳڙڪائي
 ۽ انهيءَ جو رت نه ٿي پيئي.“

25 تڏهن بلق بادشاهه بلعام کي چيو ته ”تون انهن تي لعنت ته
 ڪين ٿو ڪرين، پر گهٽ ۾ گهٽ ڪين برڪت ته نه ڏي.“ 26 بلعام
 کيس ورندي ڏيئي چيو ته ”مون توهان کي چيو ڪين هو ته جيڪي
 خداوند مون کي فرمائيندو، سو ئي مون کي ڪرڻو آهي؟“

بلعام جو ٽيون الهامي گفتو

27 بلق بلعام کي چيو ته ”اڄ ته آءٌ تو کي ٻئي هنڌ وٺي ٿو هلان.
 خدا جي نظر ۾ شايد اهو چڱو هجي ته تون اتان منهنجي خاطر
 هنن تي لعنت ڪرين.“ 28 سو بلق بلعام کي پٺو جبل جي چوٽيءَ
 تي وٺي ويو، جتان هيٺ بيابان نظر ٿي آيو. 29 اتي بلعام بلق کي
 چيو ته ”هتي منهنجي لاءِ ست قربان گاهون ٺهراءَ ۽ منهنجي لاءِ
 ست وهڙا ۽ ست گهٽا تيار رک.“ 30 بلق ائين ئي ڪيو جيئن بلعام
 کيس چيو. هن هر هڪ قربان گاهه تي هڪڙي وهڙي ۽ هڪڙي گهٽي
 جي قرباني ڪئي.

24 1 هاڻ جڏهن بلعام ڏٺو ته خداوند جي نظر ۾ بني اسرائيل
 کي ٿي برڪت ڏيڻ سنو آهي، تڏهن هو اڳي وانگر فال
 ڪڍڻ ڪين ويو، بلڪ بيابان ڏانهن ڪئي منهن ڪيائين. 2 هن ڏٺو
 ته بني اسرائيل پنهنجي پنهنجي قبيلي موجب رهيل هئا. تڏهن اتي
 خدا جو روح مٿس نازل ٿيو 3 ۽ هو چوڻ لڳو ته
 ”آءٌ بعور جو پٽ بلعام هي الهامي گفتو چوان ٿو،

هاڻو، اڄ ۽ منهنجي واسطي
 بني اسرائيل کي اچي ملامت ڪر.
 8 پر جن تي خدا لعنت نه ڪئي آهي،
 تن تي آءٌ ڪيئن لعنت ڪريان؟
 هاڻو، جن کي خداوند ملامت نه ڪئي آهي،
 تن کي آءٌ ڪيئن ملامت ڪريان؟

9 آءٌ بني اسرائيل کي جبلن جي چوٽيءَ تان ڏسان ٿو،
 هاڻو، تڪرين تان منهنجي مٿن نظر پوي ٿي.
 هيءَ اها قوم آهي جيڪا اڪيلي رهي ٿي،
 ۽ ڄاڻي ٿي ته هوءَ ٻين قومن کان بي مثال قوم آهي.
 10 بني يعقوب، جنهن جو اولاد
 واريءَ جي ڌوڙن جيترو گهڻو آهي،
 تنهن کي ڪير ڳڻي سگهندو؟
 بلڪ سندن رڳو چوٿين حصي جو به
 ڪو شمار نه ٿو ڪري سگهي.
 شل مون بلعام جي پڇاڙي به انهن سڄارن جهڙي ٿئي،
 بلڪ شل آءٌ انهن سڄارن وارو موت مران.“

11 تڏهن بلق بلعام کي چيو ته ”هي تو مون سان ڇا ڪيو؟ مون
 ته تو کي پنهنجن دشمنن تي لعنت ڪرڻ لاءِ هتي گهرايو آهي، پر
 تو ته انهن کي برڪت ئي برڪت ڏني آهي.“ 12 هن جواب ڏنو ته
 ”ڇا آءٌ رڳو اها ئي ڳالهه نه چوان جيڪا خداوند منهنجي وات ۾
 وڌي هجي؟“

بلعام جو ٻيو الهامي گفتو

13 پوءِ بلق بلعام کي چيو ته ”هاڻي مون سان گڏجي ٻئي هنڌ
 هل، جتان تون انهن سڀني کي نه، پر رڳو پڇاڙيءَ وارن کي ڏسي
 سگهندين. پوءِ تون انهن تي منهنجي خاطر لعنت ڪر.“ 14 سو هو
 کيس صوفيم جي ميدان ۾ پسگاهه جي چوٽيءَ تي وٺي ويو. اتي به
 بلق ست قربان گاهون ٺاهيون ۽ هر هڪ قربان گاهه تي هڪ وهڙي ۽
 هڪ گهٽي جي قرباني ڪيائين.

15 تڏهن بلعام بلق کي چيو ته ”توهان هتي پنهنجي قربانيءَ وٽ
 بيهو، آءٌ هوڏانهن وڃي خداوند سان ملي اچان.“ 16 خداوند بلعام
 سان مليو ۽ سندس وات ۾ هڪڙي ڳالهه وجهي ڇيائينس ته ”موتي
 وڃي بلق کي اها ڳالهه چئي ٻڌاء.“ 17 سو هو انهيءَ وٽ موتي آيو
 ۽ ڏٺائين ته بلق مواب ملڪ جي اڳواڻن سميت پنهنجي قربانيءَ جي
 ڀر ۾ بيٺو آهي. بلق کانئس پڇيو ته ”خداوند ڇا فرمايو؟“ 18 تڏهن
 بلعام پنهنجو الهامي گفتو شروع ڪندي چوڻ لڳو ته
 ”اي صفور جا پٽ بلق! تون منهنجي ڳالهه ڌيان سان ٻڌ.
 19 خدا انسان ناهي جو ڪوڙ ڳالهائي،

ڪري ڪين سگهندس؟ جيڪي خداوند مون کي فرمائيندو سو ئي مون کي چوڻو آهي.“

بلعام جو چوڻون ۽ آخري الهامي گفتو

14 بلعام بلق کي وڌيڪ چيو ته ”آءٌ ته پنهنجي قوم ڏانهن واپس وڃان ٿو. پر وڃڻ کان اڳ ۾ اچو، ته آءٌ توهان کي آگاهه ڪريان ته هيءَ قوم، توهان جي قوم سان ايندڙ ڏينهن ۾ ڇا ڪندي.“ 15 پوءِ بلعام چوڻ لڳو ته

”آءٌ بغير جو پت بلعام هي الهامي گفتو چوان ٿو، خدا جيڪي رويا ۾ ڏيکاري ٿو سو آءٌ صاف صاف ڏسان ٿو. 16 هاڻو، قادرمطلق جي رويا ڏسندي آءٌ سجدي ۾ ڪران ٿو. آءٌ خدا تعاليٰ جو علم ڄاڻي ۽ سندس ڪلام ٻڌي پوءِ هي گفتو چوان ٿو ته

17 آءٌ جهاتي پائي ڏسان ٿو ته ايندڙ وقت ۾ بني اسرائيل ۾ هڪڙو بادشاهه کڙو ٿيندو. هاڻو، بني يعقوب مان اهو هڪ تاري وانگر نڪري نروار ٿيندو. اهو اوهان موابين کي چئني طرفن کان نپوڙيندو، ۽ سڀني فسادين کي برباد ڪري ڇڏيندو. 18 هو پنهنجي اڏومي دشمنن کي پنهنجي قبضي ۾ آڻيندو، ۽ انهن جو ملڪ سندس ملڪيت ٿيندو. سندس اڳواڻيءَ ۾ بني اسرائيل هميشه فتحياپ ٿيندا. 19 بني يعقوب جو اهو بادشاهه پنهنجي حڪمراني قائم ڪندو، ۽ اڏوم جي شهرن ۾ بچي ويل دشمنن کي برباد ڪندو.“

20 بلعام پنهنجو الهامي گفتو جاري رکندي چوڻ لڳو ته ”هاڻي آءٌ رويا ۾ عماليقي قوم ڏسان ٿو، جيڪا سڀ کان طاقتور آهي، پر انهيءَ جو انجام بربادي ٿيندو.“

21 پوءِ بلعام کي رويا ۾ قيني قوم نظر آئي، تڏهن هو پنهنجو الهامي گفتو جاري رکندي چوڻ لڳو ته ”اي قينيؤ! اوهان جي رهڻ واري جاءِ مضبوط آهي، اوهان جو گهر آڪيري جيان تڪر تي محفوظ آهي. 22 ته به، ٻڌي ڇڏيو ته اوهين برباد ٿيندا، جڏهن اشوري اوهان کي قيد ڪري وٺي ويندا.“

23 پوءِ هو پنهنجو الهامي گفتو جاري رکندي وڌيڪ چوڻ لڳو ته ”جڏهن قادرمطلق اهي ڳالهيون پوريون ڪندو،

خدا جيڪي رويا ۾ ڏيکاري ٿو سو آءٌ صاف صاف ڏسان ٿو. 4 هاڻو، قادرمطلق جي رويا ڏسندي آءٌ سجدي ۾ ڪران ٿو، ۽ خدا جو ڪلام ٻڌي پوءِ هي گفتو چوان ٿو ته

5 اي بني يعقوب! اوهان جا خيما ڪيڏا نه چڱا آهن، اي بني اسرائيل! اوهان جي رهائش گاهه ڪيڏي نه سٺي آهي! 6 اوهان جا خيما پري پري تائين اهڙيءَ طرح پکڙيل آهن، جهڙيءَ طرح ڪجين جون قطارون، اهي ائين ئي پکڙيل آهن جيئن ندين جي ڪنارن وارا باغ، اهي خداوند جي هٿن سان پوکيل عود جي ٻوٽن جهڙا آهن، اهي ائين آهن جيئن پاڻيءَ جي ڪناري وارا ديال جا وڻ. 7 اوهين ۽ اوهان جو اولاد اهڙو ته خوشحال ٿيندو، جيئن جهجهي پاڻيءَ جي ڀر وارا باغيچا هوندا آهن. اوهان جو بادشاهه اڱگ جي بادشاهه کان وڌيڪ زورآور ٿيندو، ۽ سندس بادشاهت تمام بلنديءَ تي وڃي پهچندي.

8 بيشڪ جنهن خدا اوهان کي مصر ملڪ مان ڪڍي آندو، سو ڪيڏي نه وڏي قدرت وارو آهي. هو پنهنجي مخالف قومن جا هڏا پڇي پوري ڇڏيندو، ۽ پنهنجن تيرن سان کين چچري ناس ڪري ڇڏيندو.

9 اوهين هڪ جوان شينهن وانگر آهيو، جيڪو جڏهن ستل آهي ته ڪير ان کي جاڳائڻ جي جرئت ڪندو؟ جيڪو اوهان کي برڪت جي دعا ڪري ٿو، تنهن کي برڪت ملي ٿي. جيڪو اوهان تي لعنت ڪري ٿو، تنهن کي لعنت ملي ٿي.“

10 تڏهن بلق کي بلعام تي ڏاڍي ڪاوڙ آئي. هن پنهنجا هٿ مهڻيندي بلعام کي چيو ته ”مون ته تو کي انهيءَ لاءِ سڏايو هو ته منهنجي دشمنن تي لعنت ڪر، پر تو ته هنن کي اٿلندو تي پيرا برڪت ڏني آهي. 11 سو هاڻي جلدي پنهنجي وطن ڏانهن پڇي وڃ. مون ته چيو هو ته آءٌ تو کي نوازيندس، پر خداوند تو کي انهيءَ کان روڪي رکيو.“

12 تنهن تي بلعام بلق کي ورائيو ته ”ڇا مون توهان جي موڪليل قاصدن کي ائين نه چيو هو ته 13 جيڪڏهن بلق بادشاهه چانديءَ ۽ سون سان پريل پنهنجو گهر به مون کي ڏئي، ته به آءٌ خداوند جي حڪم کان ٻاهر پنهنجي مرضيءَ سان ڪابه چڱائي يا بچڙائي

ڪهانت جو عهد آهي، ڇاڪاڻ جو هن مون پنهنجي خدا جي خاطر غيرت ڪئي ۽ بني اسرائيل جي لاءِ ڪفارو ادا ڪيائين.“¹⁴ بني اسرائيل جو اهو مرد جيڪو مدياني عورت سان گڏ ماريو ويو هو تنهن جو نالو زمري ولد سلو هو. هو شمعون قبيلي مان هڪڙي گهراڻي جو وڏو هو. ¹⁵ جيڪا مدياني عورت ماري ويئي تنهن جو نالو ڪزبي هو. هوءَ صور جي ڌيءَ هئي جيڪو مديان جي قبيلن جو رئيس هو.

¹⁶ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ¹⁷ ”اوهين مديانين کي ستايو ۽ کين ماريو، ¹⁸ ڇاڪاڻ ته هنن اوهان کي پنهنجين ننگين سان پيور واريءَ ڳالهه ۽ سندن پيڻ ڪزبيءَ واري ڳالهه ۾ ستايو، جيڪا پيور جي سببان آيل ويا جي وقت ۾ ماري ويئي هئي.“

ٻي مردم شماري

26 ¹ ويا کان پوءِ خداوند موسيٰ ۽ هارون ڪاهن جي پٽ اليعزر کي فرمايو ته ² ”اوهين سڄي بني اسرائيل جو گهراڻن موجب شمار ڪريو. انهن سمورن مردن جو شمار ڪريو جن جي عمر ويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هجي ۽ جنگي خدمتن جي لائق هجن.“ ³ سو موسيٰ ۽ اليعزر ڪاهن مواب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون اردن درياءَ جي ڪناري تي پوريءَ قوم کي گڏ ڪيو، ⁴ ته جيئن خداوند جي حڪم موجب جن جي عمر ويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هجي تن جو شمار ڪيو وڃي.

جيڪي بني اسرائيل مصر مان نڪري آيا هئا سي هي هئا. ⁵ روبن جيڪو اسرائيل جو پهريون پٽ هو تنهن جي قبيلي مان حنوك جو نسل، فلو جو نسل، ⁶ حصرون جو نسل ۽ ڪرميءَ جو نسل هو. ⁷ بني روبن جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد تيتاليهه هزار ست سؤ ٽيهه هو. ⁸ فلو جي اولاد مان الياب ⁹ ۽ سندس پٽ نموايل، داتن ۽ ابيرام هئا. هي اهي داتن ۽ ابيرام آهن، جيڪي قوم جا اڳواڻ ڪري چونڊيا ويا هئا ۽ جڏهن قوراح جي ٽولي خداوند خلاف بغاوت ڪئي هئي، تڏهن هو به موسيٰ ۽ هارون خلاف ساڻن گڏ هئا. ¹⁰ جڏهن باهه انهيءَ ٽولي جي اڳواڻي سؤ ماڻهن کي ساڙي رک ڪري ڇڏيو ۽ اهو ٽولو مري ويو، تڏهن زمين پنهنجو وات پٽيو ۽ انهن بنهي کي قوراح سميت ڳهي ويئي. سو اهي عبرت جي لاءِ هڪڙو نشان بڻيا. ¹¹ پر قوراح جا پٽ ڪونه ماريو ويا.

¹² شمعون جي قبيلي مان نموايل جو نسل، يامين جو نسل، يڪين جو نسل، ¹³ زارح جو نسل ۽ شائول جو نسل هو. ¹⁴ بني شمعون جي مردن جو تعداد ٻاويهه هزار ٻه سؤ هو.

¹⁵ گڏ جي قبيلي مان صفون جو نسل، حججيءَ جو نسل، سونيءَ جو نسل، ¹⁶ آزنيءَ جو نسل، عبيريءَ جو نسل، ¹⁷ ارود جو نسل ۽

آه! تڏهن ڪير آهي جيڪو جيئرو رهي سگهندو!
²⁴ قبرص ٻيٽ جا لشڪر سامونڊي جهازن ۾ ايندا،
اهي اشور ۽ عبر بنهي کي شڪست ڏيئي عاجز ڪندا،
پر آخرڪار قبرص ٻيٽ وارا پاڻ به برباد ٿي ويندو.“

²⁵ تنهن بعد بلعام اتي پنهنجي وطن ڏانهن واپس وريو ۽ بلق به پنهنجو رستو وٺي هليو ويو.

بني اسرائيل جي بدڪاري

25 ¹ جڏهن بني اسرائيل شطييم ماٿريءَ ۾ رهيا پيا هئا، تڏهن بني اسرائيل جي ماڻهن اتي جي رهاڪو موابي عورتن سان زناڪاري شروع ڪري ڏني. ² اهي عورتون کين پنهنجن معبودن جي اڳيان قربانين جي موقعي تي اچڻ جي دعوت ڏينديون هيون. هو اتي وڃي کاڌو کائيندا هئا ۽ انهن جي معبودن جي اڳيان سجدو ڪندا هئا. ³ اهڙيءَ طرح بني اسرائيل موابين جي پيور واري بعل معبود جي پوڄا ڪرڻ لڳا. سو خداوند کي مٿن ڏاڍي ڪاوڙ آئي. ⁴ تڏهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”سڀني اڳواڻن کي پڪڙي منهنجي اڳيان کين ڏينهن ڏني جو قاسيءَ تي ڇاڙهي ڇڏ، ته جيئن مون خداوند جو غضب بني اسرائيل تان تري وڃي.“ ⁵ تڏهن موسيٰ بني اسرائيل جي حاڪمن کي چيو ته ”اوهين پنهنجي پنهنجي قبيلي جي هر انهيءَ شخص کي قتل ڪري ڇڏيو، جيڪو پيور واري بعل معبود جي پوڄا ڪندڙ آهي.“

⁶ پوءِ جڏهن سمورا ماڻهو خدا سان ملاقات واري خيمي جي آڏو روئي رهيا هئا، تڏهن بني اسرائيل جو هڪڙو ماڻهو، موسيٰ ۽ سڄيءَ قوم جي اکين اڳيان، هڪڙي مدياني عورت کي پاڻ سان گڏ پنهنجي قوم ۾ وٺي آيو. ⁷ جڏهن هارون ڪاهن جي پوتي، اليعزر جي پٽ فينحاس هي ڏٺو تڏهن هو گڏ ٿيل ماڻهن منجهان اٿي هليو. هن پنهنجي هٿ ۾ هڪڙو پالو کنيو ⁸ ۽ انهيءَ مرد جي پٺيان قبي واري هڪ تنبوءَ ۾ گهڙيو، جتي هن انهن بنهي، يعني انهيءَ مرد ۽ ان عورت جي پيٽ ۾ اهو پالو ٽنبي ڏنو. اهڙيءَ طرح بني اسرائيل منجهان ويا ختم ٿي. ⁹ پر اها ويا اڳ ۾ ئي چوويهه هزار ماڻهو ماري چڪي هئي.

¹⁰ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ¹¹ ”هارون ڪاهن جي پوتي، اليعزر جي پٽ فينحاس جيڪي ڪيو آهي، تنهن سبب بني اسرائيل تان منهنجي ڪاوڙ تري ويئي آهي، ڇاڪاڻ جو اهو ئي هنن مان منهنجي غيرت جي ڪري غيرتمند ٿيو. اهو ئي سبب آهي جو مون بني اسرائيل کي پنهنجي غيرت سببان برباد نه ڪيو.“ ¹² تنهنڪري تون فينحاس کي پڌاءِ ته آءٌ ساڻس پنهنجو صلح جو عهد ٿو ڪريان. ¹³ اهو عهد هن سان ۽ هن کان پوءِ سندس اولاد سان هميشه جي

اسرائيل مان جن مردن جو شمار ڪيو ويو سي جملي ڇهه لک هڪ هزار ست سؤ ٽيهه ٿيا .

52 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 53 ”انهن قبيلن کي اها زمين نالن موجب ورثي طور ورهائي ڏني وڃي . 54 جنهن قبيلي ۾ گهڻا ماڻهو هجن تنهن کي گهڻو حصو ۽ جنهن قبيلي ۾ ٿورا ماڻهو هجن تنهن کي ٿورو حصو ڏنو وڃي . مطلب ته هر هڪ قبيلي کي سندس شمار ڪيل ماڻهن موجب حصو ڏنو وڃي . 55 البت زمين جي ورهاست لاءِ پڻا وڏا وڃن . سڀني کي سندن اباڻن قبيلن جي نالن موجب حصو ڏنو وڃي . 56 ننڍي توڙي وڏي قبيلي کي پڻن جي ذريعي حصو ڏنو وڃي .

57 لاوي قبيلي وارا جن جو شمار ڪيو ويو سي هي هئا: گيرشون جو نسل، قهات جو نسل ۽ مراريءَ جو نسل . 58 انهيءَ کان سواءِ لاوين جا هي نسل به آهن: ليني جو نسل، حبرون جو نسل، محليءَ جو نسل، موشيءَ جو نسل ۽ قوراح جو نسل . قهات کي عمرام نالي هڪ پٽ هو . 59 عمرام، لاويءَ جي ڌيءَ يوڪبد سان پرڻيل هو جا لاويءَ کي مصر ۾ ڄائي هئي . انهيءَ مان عمرام کي ٻه پٽ هارون ۽ موسيٰ ۽ هڪڙي ڌيءَ مريم ڄاوا . 60 هارون کي هي پٽ ڄاوا: ندب، ابيهو، اليعزر ۽ اتمر . 61 ندب ۽ ابيهو انهيءَ ڏينهن مري ويا جنهن ڏينهن خداوند جي حضور ۾ ناجائز باهه سان نذرانو پيش ڪيو هئائون . 62 سڀ لاوي مرد جن جي عمر هڪ مهينو يا انهيءَ کان مٿي هئي، تن جو تعداد ٽيويهه هزار هو . انهن جو شمار بني اسرائيل سان گڏ نه ڪيو ويو، ڇاڪاڻ جو انهن کي ورثو ڪونه مليو . 63 هي اهي نسل آهن جن جو موسيٰ ۽ اليعزر ڪاهن موآب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون اردن درياءَ جي ڪناري تي شمار ڪيو . 64 انهن ۾ اهڙو هڪڙو به ماڻهو موجود ڪونه هو، جنهن کي موسيٰ ۽ هارون پهرين دفعي سينا جي بيابان ۾ شمار ڪيو هو . 65 ڇاڪاڻ جو خداوند انهن جي باري ۾ فرمايو هو ته ”اهي سڀ ضرور بيابان ۾ مري ويندا.“ سو انهن مان يفتنه جي پٽ ڪالب ۽ نون جي پٽ يشوع کان سواءِ ٻيو هڪڙو به ماڻهو ڪونه بچيو .

صلافحاد جون ڌيئرو

27 1 يوسف جي پٽ منسيءَ جي نسل مان صلافحاد ولد حفر، ولد گلعاد، ولد مڪير، ولد منسيءَ کي هي ڌيئرو هيون: محلاه، نوعاه، حجلهه، ملڪاه ۽ ترصاه . 2 هو خدا سان ملاقات واري خيمي جي آڏو موسيٰ، اليعزر ڪاهن، اڳواڻن بلڪ سڄيءَ قوم جي اڳيان اچي بيٺيون ۽ چوڻ لڳيون ته 3 ”اسان جو پيءُ بيابان ۾ مري ويو . هو انهن ماڻهن ۾ شامل ڪونه هو جيڪي قوراح جي ٽولي ۾ گڏ ٿي خداوند جي خلاف ٿيا هئا، بلڪ هو پنهنجي ئي گناهه جي ڪري مري ويو . هن کي ڪوبه پٽ ڪونه هو . 4 سو

اريليءَ جو نسل هو . 18 بني گد جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد ڇاليهه هزار پنج سؤ هو .

19-21 يهوداه جي قبيلي مان شيلاه جو نسل، فارص جو نسل، زارح جو نسل ۽ فارص جي پٽن مان حصرون جو نسل ۽ حمول جو نسل هو . جڏهن ته يهوداه جي پٽن مان ٻه ڄڻا غير ۽ اوانان ڪنعان جي ملڪ ۾ ئي مري ويا هئا . 22 بني يهوداه جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد چاهتر هزار پنج سؤ هو .

23 اسڪار جي قبيلي مان تولع جو نسل، فواه جو نسل، 24 يسوب جو نسل ۽ شمرون جو نسل هو . 25 بني اسڪار جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد چوهٺ هزار ٽي سؤ هو .

26 زبولون جي قبيلي مان سرد جو نسل، ايلون جو نسل ۽ يهل ايل جو نسل هو . 27 بني زبولون جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد سٺ هزار پنج سؤ هو .

28 يوسف جا قبيلو، سندس ٻنهي پٽن منسي ۽ افرائيم منجهان هي هئا:

29 منسيءَ جي قبيلي مان مڪير جو نسل ۽ سندس پٽ گلعاد جو نسل هو . 30 گلعاد جي قبيلي مان ابعزر جو نسل، خلق جو نسل، 31 اسري ايل جو نسل، سڪم جو نسل، 32 شميدع جو نسل ۽ حفر جو نسل هو . 33 حفر جي پٽ صلافحاد کي پٽ جو اولاد ڪونه هو رڳو ڌيئرو هئس، جن جا نالا هي آهن: محلاه، نوعاه، حجلهه، ملڪاه ۽ ترصاه . 34 بني منسيءَ جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد باونجاهه هزار ست سؤ هو .

35 افرائيم جي قبيلي مان شوٽلج جو نسل، بڪر جو نسل ۽ تحن جو نسل هو . 36 شوٽلج جي پٽ عيران جو نسل پڻ هو . 37 بني افرائيم جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد ٻٽيهه هزار پنج سؤ هو . اهي ٻئي قبيلو يوسف جو اولاد آهن .

38 بنيامين جي قبيلي مان بلع جو نسل، اشبيل جو نسل، احيرام جو نسل، 39 شوفام جو نسل ۽ حوفام جو نسل هو . 40 بلع جي ٻنهي پٽن ارد ۽ نعمان جا نسل پڻ هئا . 41 بني بنيامين جي نسلن جي مردن جو تعداد پنجيتاليهه هزار ڇهه سؤ هو .

42 دان جي قبيلي مان شوحام جو نسل هو . 43 انهيءَ نسل جي مردن جو تعداد چوهٺ هزار چار سؤ هو .

44 آشر جي قبيلي مان يمناه جو نسل، ايشويءَ جو نسل ۽ بريعاه جو نسل هو . 45 بريعاه جي ٻنهي پٽن حبر ۽ ملڪي ايل جا نسل پڻ هئا . 46 آشر کي هڪ ڌيءَ به هئي جنهن جو نالو ساره هو . 47 بني آشر جي نسلن جي مردن جو تعداد ٽيونجاهه هزار چار سؤ هو .

48 نفتاليءَ جي قبيلي مان يحيصي ايل جو نسل، گونيءَ جو نسل، 49 بصر جو نسل ۽ شليم جو نسل هو . 50 بني نفتاليءَ جي انهن نسلن جي مردن جو تعداد پنجيتاليهه هزار چار سؤ هو . 51 سو بني

پنهنجي ڪجهه حشمت هن کي ڏي ته جيئن بني اسرائيل جي سڄي قوم هن جي فرمانبرداري ڪري. ²¹يشوع اليعزر ڪاهن وٽ پيو ايندو رهندو، جيڪو اليعزر جي طرفان مون خداوند جي حضور مان *اُوريم ۽ ٿميم جي ذريعي منهنجي مرضي معلوم ڪندو رهندو. اهڙيءَ طرح اليعزر اندر ٻاهر اچڻ وڃڻ ۾ يشوع ۽ سڄيءَ قوم جي رهنمائي ڪندو.

²² سو موسيٰ ائين ئي ڪيو جيئن خداوند کيس فرمايو. هن يشوع کي وٺي اليعزر ڪاهن ۽ سڄيءَ قوم جي اڳيان بيهاريو. ²³ هن انهيءَ جي مٿي تي پنهنجا هٿ رکيا ۽ کيس پنهنجو جاءِ نشين مقرر ڪيائين، جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو.

دستوري قربانيون

(خروج 38:29-46)

28 ¹ خداوند موسيٰ کي بني اسرائيل بابت هي حڪم فرمايو ته ² ”منهنجو نذرانو يعني منهنجي لاءِ وٽندڙ خوشبوءِ جي قربانيءَ واري خوراڪ، جيڪا ساڙبي آهي سا اوهين ياد ڪري مقرر وقت تي قوم جي طرفان منهنجي لاءِ ادا ڪندا رهجو. ³ جيڪي ساڙيون ويندڙ قربانيون اوهين مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪندا سي هن ريت هجن. اوهين هر روز ٻه يڪسالا بي عيب گهپتا ساڙڻ واري قربانيءَ طور، ⁴ هڪڙو گهپتو صبح جو ۽ ٻيو شام جو قربان ڪجو. ⁵⁻⁸ هڪ ڪلوگرام ميدو هڪ ليتر زيتون جي تيل سان گڏي اناج جي قربانيءَ طور ۽ هڪ ليتر مٿي اوتڻ واري قربانيءَ طور هر هڪ گهپتي سان گڏ پيش ڪجو. اوتڻ واري قرباني مون خداوند جي حضور ۾ مخصوص جاءِ ۾ پٽڻجو. اها دستوري ساڙڻ واري قرباني آهي جيڪا سينا جبل وٽ مقرر ڪئي وئي هئي، انهيءَ لاءِ ته مون خداوند جي حضور ۾ وٽندڙ خوشبوءِ واسطي ساڙي ويندڙ قرباني ٿئي.“

سبت جي قرباني

⁹ ”سبت جي ڏينهن ٻه يڪسالا بي عيب گهپتا، ٻه ڪلوگرام ميدو تيل ۾ گڏيل اناج جي قربانيءَ طور ۽ انهن پٺيان اوتڻ واري قرباني پڻ پيش ڪجو. ¹⁰ روزمره جي ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان سواءِ هيءَ ساڙڻ واري قرباني هر ڪنهن سبت تي پيش ڪرڻي آهي.“

محض پت نه هئڻ ڪري اسان جي پيءُ جو نالو سندس نسل مان ڇو نڪري وڃي؟ تنهنڪري اسان جي پيءُ جي مائٽن سان گڏ اسان کي به حصو ڏنو وڃي.“

⁵ موسيٰ انهن جو معاملو خداوند جي حضور ۾ پيش ڪيو. ⁶ خداوند کيس فرمايو ته ⁷ ”صلافحاد جون ڏيڻ سڄ ٿيون چون. تون کين سندن پيءُ جي مائٽن سان گڏ ورتي جو حق ڏي. انهن کي سندن پيءُ جو ورثو ڏي. ⁸ تون بني اسرائيل کي ٻڌائي ڇڏ ته جيڪڏهن ڪو اهڙو ماڻهو مري وڃي جنهن کي پت نه هجي، ته پوءِ انهيءَ جو ورثو سندس ڌيءَ کي ڏنو وڃي. ⁹ جيڪڏهن هن کي ڪا ڌيءَ به نه هجي ته پوءِ سندس ورثو سندس ڀائرن کي ڏنو وڃي. ¹⁰ جيڪڏهن هن کي ڪو ڀاءُ به نه هجي، ته پوءِ سندس ورثو سندس ڇاچن کي ڏنو وڃي. ¹¹ پر جيڪڏهن کيس ڪو ڇاچو به نه هجي ته پوءِ جيڪو سندس سڀني کان ويجهو مائٽ هجي، تنهن کي انهيءَ جو ورثو ڏنو وڃي. اهو ئي سندس وارث ٿيندو. اهو بني اسرائيل جي لاءِ شرعي فرض ٿيندو، جيئن مون خداوند تو کي فرمايو آهي.“

موسيٰ جو جاءِ نشين

(شريعت جو دور 1:31-8)

¹² پوءِ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”تون عباريم جي هن جبل تي چڙهه ۽ جيڪو ملڪ آءُ بني اسرائيل کي ڏيڻ وارو آهيان سو ڏس. ¹³ انهيءَ ملڪ جي ڏسڻ کان پوءِ تون به پنهنجي ڀاءُ هارون وانگر پنهنجن وڏن سان وڃي گڏين، ¹⁴ ڇاڻ جو صين جي بيابان ۾ اوهين ٻيئي منهنجي حڪم جي خلاف هليا. جڏهن سڄيءَ قوم پاڻيءَ جي چشمي مرياهه وٽ منهنجي خلاف بغاوت ڪئي، تڏهن اوهان هنن جي اڳيان منهنجي پاڪيزگي ظاهر نه ڪئي.“ صين جي بيابان ۾ قاش وٽ مرياهه نالي پاڻيءَ جو هڪ چشمو آهي.

¹⁵ موسيٰ خداوند کي چيو ته ¹⁶ ”اي خداوند خدا! تون جيڪو زندگيءَ جو سرچشمو آهين، هن قوم جي مٿان ڪنهن اهڙي ماڻهوءَ کي مقرر ڪر، ¹⁷ جيڪو جنگ تي وڃڻ وقت ۽ موتي اچڻ وقت هنن جي اڳيان هلي ۽ سندن اندر ٻاهر اچڻ وڃڻ ۾ سندن رهنمائي ڪري، انهيءَ لاءِ ته خداوند جي قوم نڌڻڪين رڍن وانگر نه ٿئي.“

¹⁸⁻¹⁹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ”نون جو پت يشوع، جنهن کي نعمتون عطا ٿيل آهن، تنهن کي آني اليعزر ڪاهن ۽ سڄيءَ قوم جي اڳيان بيهاري انهن سڀني جي سامهون تون سندس مٿي تي پنهنجو هٿ رکي کيس پنهنجو جاءِ نشين مقرر ڪر. ²⁰ تون

*اُوريم ۽ ٿميم: هي پٿر جهڙيون ٻه ننڍڙيون شيون هيون، جن کي ڪاهن خدا جي مرضي معلوم ڪرڻ لاءِ استعمال ڪندو هو. وڌيڪ تفصيل لاءِ ”خاص لفظن جي سمجهائي“ ڏسو.

قرباني ۽ انهيءَ سان گڏ اوتڻ واري قربانيءَ کان سواءِ پيش ڪئي وڃي. ²⁵ ستين ڏينهن اوهين مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو.

*لاباري جي عيد

(لاوي سرشتو 15:23-22)

²⁶ ”لاباري جي عيد جي دوران پهرين پيداوار جي ڏينهن تي جڏهن اوهين مون خداوند جي حضور ۾ نئين فصل جي قرباني پيش ڪريو، تڏهن اوهين مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. ²⁷ اوهين مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ جي لاءِ هڪڙي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو جنهن ۾ ٻه وهڙا، هڪڙو گهٽو ۽ ست يڪسالا گهيتا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ²⁸ اناج جي قربانيءَ طور تيل ۾ گڏيل ميدو پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ هر هڪ وهڙي سان گڏ ٽي ٽي ڪلوگرام، گهٽي سان گڏ ٻه ڪلوگرام ²⁹ ۽ هر هڪ گهيتي سان گڏ هڪ هڪ ڪلوگرام ميدو هجي. ³⁰ اوهين پنهنجي ڪفاري لاءِ هڪڙو بڪر پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پڻ پيش ڪجو. ³¹ دستوري ساڙڻ واري قرباني ۽ ان سان گڏ اناج جي قربانيءَ کان سواءِ اوهين اهي سڀ قربانيون پنهنجي اوتڻ وارين قربانين سان گڏ پيش ڪجو.“

نفيلون وڄائڻ جي عيد

(لاوي سرشتو 23:23-25)

29 ¹ ”ستين مهيني جي پهرين تاريخ اوهين مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. اهو اوهان جي لاءِ نفيلن وڄائڻ جو ڏينهن آهي. ² اوهين مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ جي لاءِ هڪڙي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو، جنهن ۾ هڪڙو وهڙو، هڪڙو گهٽو ۽ ست يڪسالا گهيتا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ³ اناج جي قربانيءَ طور تيل ۾ گڏيل ميدو پڻ پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ وهڙي سان گڏ ٽي ٽي ڪلوگرام، گهٽي سان گڏ ٻه ڪلوگرام ⁴ ۽ هر هڪ گهيتي سان گڏ هڪ هڪ ڪلوگرام ميدو هجي. ⁵ اوهين پنهنجي ڪفاري لاءِ هڪڙو بڪر پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پڻ پيش ڪجو. ⁶ اهي قربانيون، ماهوار ۽ روزانه ساڙڻ وارين قربانين ۽ انهن سان گڏ اناج ۽ اوتڻ وارين قربانين کان واڌاريون آهن. اهي وڻندڙ خوشبوءِ جي لاءِ مون خداوند جي حضور ۾ ساڙڻ واريون قربانيون آهن.“

ماهوار قرباني

¹¹ ”اوهين هر مهيني جي پهرين تاريخ تي مون خداوند جي لاءِ هڪڙي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو، جنهن ۾ ٻه وهڙا، هڪڙو گهٽو ۽ ست يڪسالا گهيتا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ¹² اناج جي قربانيءَ طور تيل ۾ گڏيل ميدو پڻ پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ هر هڪ وهڙي سان گڏ ٽي ٽي ڪلوگرام، گهٽي سان گڏ ٻه ڪلوگرام ¹³ ۽ هر هڪ گهيتي سان گڏ هڪ هڪ ڪلوگرام ميدو هجي. اها ساڙڻ واري قرباني مون خداوند واسطي وڻندڙ خوشبوءِ جي لاءِ ساڙي ويندڙ قرباني آهي. ¹⁴ اوتڻ واري قربانيءَ طور مٺي پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ هر هڪ وهڙي سان ٻه ٻه ليٽر، گهٽي سان ڏيڍ ليٽر ۽ هر هڪ گهيتي سان هڪ هڪ ليٽر مٺي هجي. اها ٽي ماهوار ساڙڻ واري قرباني آهي، جيڪا هر مهيني جي پهرين تاريخ تي پيش ڪئي وڃي. ¹⁵ دستوري ساڙڻ واري قرباني ۽ انهيءَ سان گڏ اوتڻ واري قربانيءَ کان سواءِ، هڪڙو بڪر پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور مون خداوند جي حضور ۾ پيش ڪيو وڃي.“

عيد فصاح تي قربانيون

(لاوي سرشتو 5:23-14)

¹⁶ ”پهرين مهيني جي چوڏهين تاريخ تي مون خداوند جي عيد فصاح ملهائي وڃي. ¹⁷ ساڳئي مهيني جي پندرهنين تاريخ کان عيد جي تقريبن شروع ٿي ست ڏينهن جاري رهندي. انهيءَ دوران جيڪا ماني کاڌي وڃي تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي. ¹⁸ تقريبن جي پهرين ڏينهن تي مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. ¹⁹ اوهين مون خداوند جي حضور ۾ ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو، جنهن ۾ ٻه وهڙا، هڪڙو گهٽو ۽ ست يڪسالا گهيتا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ²⁰ اناج جي قربانيءَ طور تيل ۾ گڏيل ميدو پڻ پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ هر هڪ وهڙي سان گڏ ٽي ٽي ڪلوگرام، گهٽي سان گڏ ٻه ڪلوگرام ²¹ ۽ هر هڪ گهيتي سان گڏ هڪ هڪ ڪلوگرام ميدو هجي. ²² اوهين پنهنجي ڪفاري لاءِ هڪڙو بڪر پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پڻ پيش ڪجو. ²³ صبح واري دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ کان سواءِ اوهين اهي قربانيون پيش ڪجو. ²⁴ اهڙيءَ طرح اوهين ست ڏينهن لاڳيتا هر روز مون خداوند جي حضور ۾ وڻندڙ خوشبوءِ جي قربانيءَ واري خوراڪ، جا ساڙي اهي سا پيش ڪندا رهجو. اها قرباني دستوري ساڙڻ واري

*لاباري جي عيد: هيءَ اها ٽي عيد آهي جنهن کي نئين عهدنامي ۾ ”عيد پنتيڪسٽ“ چون ٿا. ڏسو رس 1:2، 16:20، 1:1 ڪر 8:16

جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ²² هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن. ²³ چوٿين ڏينهن ڏهه وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا پيش ڪجو، جي سڀ بي عيب هجن. ²⁴ انهن سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ²⁵ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن.

²⁶ پنجين ڏينهن تي نو وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا پيش ڪجو، جي سڀ بي عيب هجن. ²⁷ انهن سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ²⁸ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن.

²⁹ ڇهين ڏينهن تي اٺ وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا پيش ڪجو، جي سڀ بي عيب هجن. ³⁰ انهن سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ³¹ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن.

³² ستين ڏينهن تي ست وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا پيش ڪجو، جي سڀ بي عيب هجن. ³³ انهن سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ³⁴ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن.

³⁵ اٺين ڏينهن تي اوهين مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو ۽ انهيءَ ڏينهن تي اوهين ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. ³⁶ اوهين مون خداوند جي حضور ۾ وٽندڙ خوشبوءِ جي لاءِ هڪڙي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو، جنهن ۾ هڪڙو وهڙو، هڪڙو گهٽو ۽ ست يڪسالا گهٽا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ³⁷ انهن سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ³⁸ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قربانيءَ ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن.

³⁹ اوهين مون خداوند جي حضور ۾ پنهنجين مقرر ڪيل عيدن تي پنهنجين باسيل توڙي خوشيءَ جي قربانين کان علاوه اهي

ڪفاري واري ڏينهن قربانيون

(لاوي سرشتو 26:23-32)

⁷ ”انهيءَ ستين مهيني جي ڏهين تاريخ تي اوهين مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو. انهيءَ ڏينهن تي اوهين پنهنجي خواهشن کي روڪجو ۽ ڪنهن به قسم جو ڪم نه ڪجو. ⁸ اوهين مون خداوند جي حضور ۾ وٽندڙ خوشبوءِ جي لاءِ هڪڙي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو جنهن ۾ هڪڙو وهڙو، هڪڙو گهٽو ۽ ست يڪسالا گهٽا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ⁹ اناج جي قربانيءَ طور تيل ۾ گڏيل ميدو پڻ پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ وهڙي سان گڏ ٽي ڪلوگرام، گهٽي سان گڏ ٻه ڪلوگرام ¹⁰ ۽ هر هڪ گهٽي سان گڏ هڪ ڪلوگرام ميدو هجي. ¹¹ ڪفاري واري پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ ۽ دستوري ساڙڻ واري قرباني، انهن سان گڏ اناج جي قربانين ۽ اوتڻ وارين قربانين کان علاوه هڪڙو بڪر پنهنجي پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پڻ پيش ڪجو.“

تنهن واري عيد تي قربانيون

(لاوي سرشتو 33:23-44)

¹² ”ستين مهيني جي پندرهنين تاريخ اوهين مون خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو. ست ڏينهن مون خداوند جي لاءِ عيد ملهائجو ۽ انهن ڏينهن ۾ اوهين ڪوبه محنت مزوريءَ جو ڪم نه ڪجو. ¹³ پهرين ڏينهن تي اوهين مون خداوند جي حضور ۾ وٽندڙ خوشبوءِ جي لاءِ هڪ ساڙڻ واري قرباني پيش ڪجو، جنهن ۾ تيرهن وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا هجن. اهي سڀ بي عيب هجن. ¹⁴ اناج جي قربانيءَ طور تيل ۾ گڏيل ميدو پڻ پيش ڪجو. انهيءَ لاءِ هر هڪ وهڙي سان گڏ ٽي ڪلوگرام، هر هڪ گهٽي سان گڏ ٻه ڪلوگرام ¹⁵ ۽ هر هڪ گهٽي سان گڏ هڪ ڪلوگرام ميدو هجي. ¹⁶ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ انهيءَ سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قربانيءَ کان علاوه واداريون قربانيون آهن. ¹⁷ ٻئي ڏينهن تي اوهين ٻارهن وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا پيش ڪجو، جي سڀ بي عيب هجن. ¹⁸ انهن سان گڏ اناج جي قرباني ۽ اوتڻ واري قرباني، سندن شمار ۽ قانون موجب پيش ڪجو. ¹⁹ هڪڙو بڪر پڻ پاڪ ٿيڻ واسطي قربانيءَ طور پيش ڪجو. هي قربانيون دستوري ساڙڻ واري قربانيءَ ۽ سندس اناج جي قربانيءَ ۽ انهن سان گڏ انهن ٻنهي جي اوتڻ وارين قربانين کان علاوه واداريون قربانيون آهن.

²⁰ ٽئين ڏينهن تي اوهين يارهن وهڙا، ٻه گهٽا ۽ چوڏهن يڪسالا گهٽا پيش ڪجو، جي سڀ بي عيب هجن. ²¹ انهن سان گڏ اناج

جو مٿس جنهن ڏينهن اهو ٻڌي تنهن جي بغي ڏينهن تائين کيس
ڪجهه به نه چوي ته سمجهبو ته هن کي پنهنجيءَ زال جي باس يا
خاص فرض تي ڪوبه اعتراض ڪونه آهي. اهڙيءَ طرح هن انهيءَ
ڳالهه کي بحال رکيو آهي، چوڻ ته تنهن ڏينهن هن کيس ڪجهه به
نه چيو. ¹⁵ پر جيڪڏهن ٻڌڻ کان ڪجهه ڏينهن پوءِ هو انهن کي رد
ٿو ڪري، ته پوءِ هو پنهنجيءَ زال جي باس يا خاص فرض پوري
نه ڪرڻ واري گناهه جو ذميوار پاڻ آهي.

¹⁶ مٿس ۽ زال جي وچ ۾ ۽ پيءُ ۽ ڌيءُ، جيڪا ڪنوارپ دوران
پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ رهندي هجي، تنهن جي وچ ۾ باس باسن
بابت اهي ئي قانون آهن، جيڪي خداوند موسيٰ کي ڏنا.

مديانين کان وير وٺڻ

31 ¹ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ² ”مديانين کان بني
اسرائيل جو وير وٺ. وير وٺڻ کان پوءِ تون وفات ڪري
پنهنجن وڏن سان وڃي گڏين.“

³ سو موسيٰ ماڻهن کي چيو ته ”اوهين پاڻ مان ڪن کي هٿيار
ٻڌائي مديانين سان جنگ ڪرڻ لاءِ تيار ڪريو، ته جيئن هو مديانين
کان خداوند جو وير وٺن. ⁴ اوهين بني اسرائيل جي هر هڪ قبيلي
منجهان هڪ هزار ماڻهو جنگ ۾ موڪليو.“ ⁵ سو بني اسرائيل جي
هزارين ماڻهن مان سندن هر هڪ قبيلي منجهان هڪ هزار ماڻهو
چونڊيا ويا، اهڙيءَ طرح ٻارهن هزار ماڻهو جنگ جي لاءِ تيار ڪيا
ويا. ⁶ موسيٰ اليعزر ڪاهن جي پٽ فينحاس کي انهن سان گڏ جنگ
تي موڪليو، جنهن عبادت گاهه جا مخصوص ٿيل ٿانو ۽ اشاري ڏين
لاءِ توتارا پاڻ سان کنيا. ⁷ سو جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو،
تيئن هو مديانين سان وڃي وڙهيا ۽ انهن جا سڀ مرد ماري ڇڏيائون.
⁸ انهن مٿن ۾ مديان جا پنج بادشاهه آوي، رقم، صور، حور ۽ ربع
به هئا. هنن بغير جي پٽ بلعام کي به تلوار سان قتل ڪري ڇڏيو.
⁹ بني اسرائيل جي انهن جنگي جوڌن مديانين جون عورتون ۽
انهن جا ٻار بچا قيد ڪيا. انهن جا سمورا ڍور ڍڳا ۽ رڍون پڪريون
ڪاهيائون ۽ سندن ٻيو سمورو سامان مال غنيمت ڪري کنيائون.
¹⁰ هنن مديانين جا سڀ رهڻ وارا شهر ۽ خيمي گاهه به ساڙي ڇڏيا.
¹¹ هو لُٽ جو سمورو مال، سڀ قيدي ۽ جانور ساڻ ڪري ¹² يريحو
شهر جي سامهون اردن درياءَ جي ڪناري موآب جي ميدان ۾
موسيٰ، اليعزر ڪاهن ۽ سڄيءَ قوم وٽ وٺي آيا.

¹³ تڏهن موسيٰ، اليعزر ڪاهن ۽ سمورا اڳواڻ خيمي گاهه کان
ٻاهر هنن جو استقبال ڪرڻ لاءِ نڪري آيا. ¹⁴ موسيٰ لشڪر جي
سالارن يعني هزارن ۽ سون جي سالارن تي، جيڪي جنگ تان موٽيا
هئا، غصي ٿيو. ¹⁵ هنن کين چيو ته ”چو اوهان سڀني عورتن کي
جيئرو ڇڏيو آهي. ¹⁶ انهن عورتن ئي ته بلعام جي چوڻ تي پڪور

ساڙڻ واريون قربانيون، اناج جون قربانيون، اوتڻ واريون قربانيون ۽
سلامتيءَ جون قربانيون پيش ڪندا رهجو.“
⁴⁰ موسيٰ بني اسرائيل کي اهي سڀ ڳالهيون ٻڌايون، جيئن
خداوند کيس فرمايو هو.

باسن بابت قانون

30 ¹ موسيٰ بني اسرائيل جي قبيلن جي سردارن کي خداوند
جي حڪم بابت ٻڌائيندي چيو ته ² ”جڏهن ڪو ماڻهو
خداوند آڏو ڪا باس باسي يا ڪو خاص فرض ادا ڪرڻ لاءِ پاڻ کي
ٻڌل رکڻ جو قسم تي عهد ڪري، ته پوءِ هو پنهنجو قول نه ڀڃي،
بلڪ جيڪي واتان نڪتو هجيس سو پورو ڪري.“

³ جڏهن ڪا ڪنواري چوڪري پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ رهندي
خداوند آڏو ڪا باس يا ڪو خاص فرض ادا ڪرڻ لاءِ پاڻ کي ٻڌل
رکڻ جو عهد ڪري ⁴ ۽ سندس پيءُ انهيءَ باس يا خاص فرض جي
باري ۾ ٻڌي، پر ڪجهه به نه چويس، ته جا باس باسي هٿائين يا
جنهن خاص فرض ادا ڪرڻ لاءِ عهد ڪيو هٿائين سو پورو ڪري.
⁵ پر جيڪڏهن سندس پيءُ جنهن ڏينهن اهو ٻڌي کيس منع ڪري،
ته پوءِ هوءَ پنهنجي باس يا خاص فرض پورو نه ڪري. خداوند
کيس ڇڏي ڏيندو چوڻ ته سندس پيءُ کيس موڪل نه ڏني.

⁶ جيڪڏهن باس باسن يا ڪو خاص فرض ادا ڪرڻ لاءِ تڪڙ ۾
پاڻ کي ٻڌل رکڻ کان پوءِ انهيءَ چوڪريءَ جي شادي ٿئي، ⁷ پوءِ
سندس مٿس انهيءَ باس يا خاص فرض جي باري ۾ ٻڌي، پر ڪجهه
به نه چويس، ته جا باس باسي هٿائين يا جنهن خاص فرض ادا ڪرڻ
لاءِ عهد ڪيو هٿائين، سو پورو ڪري. ⁸ پر جيڪڏهن سندس مٿس
اهو ٻڌي ۽ انهيءَ کي رد ڪري، ته پوءِ هوءَ تڪڙ ۾ باسيل پنهنجي
باس يا خاص فرض پورو نه ڪري. خداوند کيس ڇڏي ڏيندو.
⁹ پر رن زال يا طلاق شده عورت کي پنهنجي باس يا خاص فرض
جنهن جي ادا ڪرڻ لاءِ هن پاڻ کي ٻڌل رکيو هوندو، سو پورو ڪرڻو
آهي.

¹⁰ جيڪڏهن ڪا عورت پنهنجي مٿس جي گهر ۾ رهندي ڪا باس
باسي يا ڪو خاص فرض ادا ڪرڻ لاءِ پاڻ کي ٻڌل رکڻ جو قسم تي
عهد ڪري ¹¹ ۽ سندس مٿس اهو ٻڌي کيس منع نه ڪري ۽ نڪي
کيس ڪجهه چوي، ته پوءِ هوءَ پنهنجي باس يا خاص فرض پورو
ڪري. ¹² پر جيڪڏهن سندس مٿس اهو ٻڌي کيس منع ڪري، ته
پوءِ هوءَ پنهنجي باس يا خاص فرض جو سندس چين مان نڪتو سو
پورو نه ڪري، چوڻ ته مٿس انهيءَ کي رد ڪري ڇڏيو. خداوند
کيس ڇڏي ڏيندو. ¹³ هن جي مٿس کي اهو حق حاصل آهي ته
چاهي ته پنهنجي زال جي باسيل باس يا روح جي رياضت جي خاص
فرض کي بحال رکي، چاهي ته رد ڪري ڇڏي. ¹⁴ پر جيڪڏهن هن

مان خداوند جو حصو ٻاهتر ٿيو. ³⁹ سندن حصي ۾ ٽيهه هزار پنج سؤ گڏهه به آيا جن مان خداوند جو حصو ايڪهٽ ٿيو. ⁴⁰ سندن حصي ۾ سورهن هزار ڪنواريون چوڪريون به آيون جن مان خداوند جو حصو ٻٽيهه ٿيو. ⁴¹ موسيٰ اليعزر ڪاهن کي اهو حصو خداوند جي خاص نذراني طور ڏنو، جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو.

⁴² بني اسرائيل قوم جو اڌ حصو جيڪو موسيٰ جنگي جوانن جي اڌ حصي کان ڌار ڪيو سو هي هو: ⁴³ ٽي لک ستٽيهه هزار پنج سؤ ريڙيون بڪريون، ⁴⁴ چٽيهه هزار ڍور ڍڳا، ⁴⁵ ٽيهه هزار پنج سؤ گڏهه ⁴⁶ ۽ سورهن هزار ڪنواريون چوڪريون. ⁴⁷ موسيٰ انهيءَ اڌ حصي مان هر پنجاهه مان هڪڙو خواهه قيدي ماڻهن مان خواهه جانورن مان ڪڍي جيئن خداوند فرمايو هو تئين لڙين کي ڏنو، جن خداوند جي مقدس خيمي جي سنڀال ٿي ڪئي.

⁴⁸ پوءِ لشڪر جا هزارن ۽ سون جا سالار موسيٰ وٽ آيا. ⁴⁹ انهن کيس چيو ته ”جيڪي جنگي جوان اسان جي هٿ هيٺ هئا، تن جو اسان اوهان جي پانهن شمار ڪيو آهي. انهن مان هڪڙو به ڪٽل ناهي. ⁵⁰ سو اسان مان هر هڪ جڻي سونا زيور خداوند جي لاءِ نذرانو آندا آهن، جيڪي اسان کي هٿ آيا هئا، يعني بازوبند، چوڙا، منڊيون، ايرنگ ۽ هار، انهيءَ لاءِ ته خداوند جي حضور ۾ اسان جي لاءِ ڪفارو ادا ٿئي.“ ⁵¹ تڏهن موسيٰ ۽ اليعزر ڪاهن انهن کان اهي سڀ سونا گهڙيل زيور ورتا. ⁵² نذراني وارو اهو سون جيڪو انهن سالارن پيش ڪيو، تنهن جي جملي تور اٽڪل هڪ سؤ نوي ڪلوگرام هئي. ⁵³ پر جنگي جوانن مان هر ڪنهن جڻي پنهنجي پنهنجي لاءِ جيڪو لت جو مال کنيو هو سو پاڻ وٽ ئي رکيائون. ⁵⁴ سو موسيٰ ۽ اليعزر ڪاهن انهن سالارن کان اهو سون ورتو ۽ خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ کڻي آيا، ته جيئن اهو خداوند جي حضور ۾ بني اسرائيل کي ياد رکڻ لاءِ هڪ نشان هجي.

اردن درياءَ جي اڀرندي وارا قبيلو

(شريعت جو دور 12:3-22)

32 ¹ روين ۽ گد قبيلي وارن وٽ چوپايو مال تمام گهڻو هو. سو جڏهن انهن يعزير ۽ گلعاد جي زمين تي نظر ڪئي ته ڏٺائون ته اهو هنڌ چوپائي مال جي لاءِ نهايت سٺو آهي، ² تڏهن هو موسيٰ، اليعزر ڪاهن ۽ اڳواڻن وٽ آيا ۽ موسيٰ کي چيائون ته ³ -
⁴ ”اهو ملڪ جنهن تي خداوند بني اسرائيل جي هٿان قبضو ڪيو آهي ۽ جنهن ۾ عطارات، دييون، يعزير، نمره، حشبون، العالي، سبام، نبو ۽ بعون شهر آهن، تنهن جي زمين چوپائي مال جي لاءِ تمام چڱي آهي. جيئن ته اسان اوهان جي پانهن وٽ گهڻو چوپايو مال آهي، ⁵ سو جيڪڏهن اسان تي توهان جي مهربانيءَ جي نظر آهي ته هيءُ ملڪ اسان پنهنجن خادمن کي ملڪيت ڪري ڏيئي ڇڏيو ۽ اسان کي اردن درياءَ جي پرينءَ ڀر نه وٺي هلو.“

واري ڳالهه ۾ قوم کي پنهنجي خداوند کان ڦيرائي ڇڏيو هو، جنهن ڪري خداوند جي قوم ۾ وبا پيئي هئي. ¹⁷ سو اوهين ٻارن مان سڀني چوڪرن کي ۽ انهن عورتن کي جيڪي مردن سان ستيون آهن ماري ڇڏيو، ¹⁸ پر انهن سڀني چوڪرين کي پنهنجي لاءِ جيئرو ڇڏيو جيڪي ڪناريون آهن. ¹⁹ اوهان مان اهي سڀ جن ڪنهن کي ماريو هجي يا ڪنهن لاش کي هٿ لڌو هجي، سي ست ڏينهن خيمي گاهه کان ٻاهر رهن. اهي تئين ۽ ستين ڏينهن تي پاڻ کي ۽ قيدياڻين کي پاڪ ڪن. ²⁰ اوهين پنهنجن سڀني ڪپڙن کي ۽ انهن سڀني شين کي جيڪي چمڙي، ڏاس ۽ ڪاڻ مان ٺهيل هجن پڻ پاڪ ڪريو.“

²¹ جيڪي لشڪر جا ماڻهو جنگ تي ويا هئا تن کي اليعزر ڪاهن چيو ته ”هي آهن شريعت جا اهي قاعدا جن جو خداوند موسيٰ کي حڪم ڏنو آهي: ²² سون، چاندي، پتل، لوهه، قلعي، شيهو ²³ ۽ هر اها شيءِ جيڪا باهه ۾ سڙي نه وڃي، سا باهه مان لنگهائجي ته پاڪ ٿي ويندي. تڏهن به اها ناپاڪي لاهڻ واري پاڻيءَ سان پڻ ضرور پاڪ ڪئي وڃي. پر هر اها شيءِ جيڪا باهه ۾ سڙڻ جهڙي هجي سا رڳو انهيءَ پاڻيءَ سان پاڪ ڪئي وڃي. ²⁴ ستين ڏينهن تي اوهين پنهنجا ڪپڙا ڌوئو، پوءِ اوهين پاڪ ٿيندا. تنهن کان پوءِ اوهين پلي خيمي گاهه ۾ داخل ٿجو.“

مالِ غنيمت جي ورهاست

²⁵ خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ²⁶ ”تون اليعزر ڪاهن ۽ ٻين اڳواڻن سان گڏ لت ۾ هٿ آيل ماڻهن ۽ جانورن جو شمار ڪر. ²⁷ تون اهو مالِ غنيمت ٻن هڪجيترن حصن ۾ ورهائ. هڪڙو حصو انهن جنگي جوانن کي ڏي جيڪي جنگ تي ويا هئا ۽ ٻيو حصو باقي قوم کي ڏي. ²⁸ جيڪي جنگي جوان جنگ تي ويا هئا، تن جي حصي منجهان، خواهه اهو قيدي ماڻهن جو حصو هجي توڙي ڍورن ڍڳن جو، گڏهن جو حصو هجي توڙي ريڙيون بڪرين جو، تنهن مان هر پنجن سون تي هڪڙو مون خداوند جي خاص نذراني طور اڳاڙ. ²⁹ جنگي جوانن واري اڌ حصي مان اهي وٺي مون خداوند جي خاص نذراني طور اليعزر ڪاهن کي ڏي. ³⁰ باقي قوم واري اڌ حصي مان هر پنجاهه مان هڪڙو خواهه قيدي ماڻهن مان خواهه ڍورن ڍڳن مان، گڏهن مان خواهه ريڙيون بڪرين مان وٺي لڙين کي ڏي، جيڪي مون خداوند جي خيمي گاهه جي سنڀال ٿا ڪن.“ ³¹ سو موسيٰ ۽ اليعزر ڪاهن ائين ئي ڪيو جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو هو.

³² جنگي جوانن پنهنجي لاءِ ڪنيل مال کان علاوه جيڪو مالِ غنيمت هٿ ڪيو ۽ جنهن کي ورهائيو ويو سو سمورو هي هو: ڇهه لک پنجهتر هزار ريڙيون ۽ بڪريون، ³³ ٻاهتر هزار ڍڳا، ³⁴ ايڪهٽ هزار گڏهه ³⁵ ۽ ٻٽيهه هزار ڪنواريون چوڪريون. ³⁶ جيڪي جنگ تي ويا هئا تن کي اڌ حصي ۾ تي لک ستٽيهه هزار پنج سؤ ريڙيون ۽ بڪريون آيون، ³⁷ جنهن مان خداوند جو حصو ڇهه سؤ پنجهتر ٿيو. ³⁸ سندن حصي ۾ چٽيهه هزار ڍور ڍڳا به آيا جن

خداوند جي آڏو قبضي ٿي وڃي، تنهن کان پوءِ اوهين پلي هتي موتي اچو. تڏهن اوهين خداوند ۽ بني اسرائيل جي جنگي فرض کان آڃا رهندا ۽ اردن درياءَ جي اڀرندي پاسي وارو هيءُ ملڪ خداوند جي طرفان اوهان کي ملڪيت ٿي ملندو. ²³ پر جيڪڏهن اوهين ائين نه ڪندا ته ياد رکو ته اوهين خداوند جا گنهگار ٿيندا ۽ يقين ڄاڻو ته اوهان جو گناهه اوهان کي پڪڙائيندو. ²⁴ اوهين پلي پنهنجن ٻارن ٻچن لاءِ شهر ۽ پنهنجين رڍن پڪرين لاءِ واڙا ٺاهيو، پر جيڪو اوهان واعدو ڪيو آهي سو پورو ڪريو.

²⁵ گڏ ۽ روبن قبيلي وارن موسيٰ کي چيو ته ”آقا! اسين توهان جا ٻانها ائين ئي ڪنداسين جيئن اوهين فرمايو ٿا. ²⁶ اسان جا ٻار، اسان جون زالون، اسان جو چوپايو مال ۽ اسان جا سمورا جانور هتي گلعداد جي شهرن ۾ رهندا. ²⁷ پر اسان توهان جي ٻانهن مان هر ڪو هٿيار بند ماڻهو اوهان اسان جي آقا جي چوڻ موجب اردن درياءَ جي پرينءَ ۾ خداوند جي ننگهانيءَ هيٺ جنگ تي ويندو.“

²⁸ پوءِ موسيٰ البعزر ڪاهن، نون جي پٽ يشوع ۽ بني اسرائيل جي قبيلن جي سردارن کي انهن بابت هي حڪم ڏنو ته ²⁹ ”جيڪڏهن گڏ ۽ روبن قبيلي وارن مان هر ڪو مرد ماڻهو هٿيار ٻڌي خداوند جي ننگهانيءَ هيٺ اوهان سان گڏ اردن درياءَ جي پرينءَ ۾ جنگ تي هلي ته جڏهن انهيءَ ملڪ تي اوهان جو قبضو ٿي وڃي، تڏهن اوهين گلعداد جو علائقو انهن کي ملڪيت ڪري ڏجو. ³⁰ پر جيڪڏهن اهي هٿيار ٻڌي اوهان سان گڏ اردن درياءَ جي پرينءَ ۾ نه هلن، ته پوءِ انهن کي ڪنعان جي ئي ملڪ ۾ اوهان سان ورثو ملندو.“

³¹ تڏهن گڏ ۽ روبن قبيلي وارن جواب ڏنو ته ”جيئن خداوند فرمايو آهي، تيئن ئي اسين توهان جا ٻانها ڪنداسين. ³² اسين هٿيار ٻڌي خداوند جي ننگهانيءَ هيٺ پرينءَ ۾ ڪنعان جي ملڪ ۾ جنگ تي وينداسين پر ملڪيت اسان کي اردن درياءَ جي هنن ڀر تي ملي.“

³³ تڏهن موسيٰ امورين جي بادشاهه سيحون ۽ بسن جي بادشاهه عوج جا ملڪ شهرن ۽ ٻهراڙيءَ سميت گڏ ۽ روبن قبيلن ۽ يوسف جي پٽ منسيءَ جي اڌ قبيلي کي ڏيئي ڇڏيا. ³⁴ پوءِ گڏ قبيلي وارن اتي ڪوٽن وارا هي شهر وري تعمير ڪيا: ديبون، عطارات، عروعر، ³⁵ عطرات شوفان، يعزير، يگبها، ³⁶ بيت نمره ۽ بيت هارن.

هنن پنهنجين رڍن پڪرين جي لاءِ واڙا پڻ ٺاهيا. ³⁷ روبن قبيلي وارن هي شهر وري تعمير ڪيا: حشبون، العالي ۽ قريئام، ³⁸ نبو ۽ بعل معون ۽ سبماه. جيڪي شهر وري ٺاهيائون تن جا هنن نوان نالا رکيا. ³⁹ منسيءَ جي پٽ مڪير جي اولاد گلعداد علائقي تي وڃي قبضو ڪيو ۽ جيڪي اموري اتي رهندا هئا تن کي پڇاڻي ڪيائون. ⁴⁰ سو موسيٰ گلعداد جو علائقو منسيءَ جي پٽ مڪير جي اولاد کي ڏنو ۽ هو اتي ئي رهڻ لڳا. ⁴¹ منسيءَ جي اولاد مان يائير ڇڙهائي ڪري اتي جي ڪجهه ڳوٺن تي وڃي قبضو ڪيو ۽ انهن جو نالو

⁶ تڏهن موسيٰ گڏ ۽ روبن قبيلي وارن کي چيو ته ”اوهان جا هم قوم ڀائر ته جنگ تي ويندا ۽ اوهين هتي ويٺا رهندا ڇا؟ ⁷ ڇو اوهين بني اسرائيل کي پار پهچي انهيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيڻ کان بي همت ٿا ڪريو، جيڪو ملڪ خداوند هنن کي ڏنو آهي؟ ⁸ اوهان جي ابن ڏاڏن به ائين ئي ڪيو هو، جڏهن مون کين قادم برنيع مان انهيءَ ملڪ جي احوال معلوم ڪرڻ لاءِ موڪليو هو. ⁹ هو اڻڪال جي برساتي نهر تائين ويا ۽ انهيءَ ملڪ بابت احوال معلوم ڪيائون. پوءِ اتان واپس اچي بني اسرائيل کي انهيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيڻ کان بي همت ڪري ڇڏيائون جيڪو کين خداوند ڏنو هو. ¹⁰ انهيءَ ڏينهن خداوند کي ڏاڍي ڪاوڙ آئي، سو قسم کڻي چيائين ته ¹¹ جيئن ته هنن پوري دل سان منهنجي تابعداري نه ڪئي آهي، تنهنڪري جيڪي مصر مان نڪري آيا آهن تن مان ڪوبه، جنهن جي عمر ويهه سال يا انهيءَ کان مٿي هوندي، سو اهو ملڪ نه ڏسندو جنهن بابت مون ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم کنيو هو. ¹² پر رڳو يافنه قنزيءَ جو پٽ ڪالب ۽ نون جو پٽ يشوع ئي انهيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيندا، ڇو جو هنن مون خداوند جي دل و جان سان تابعداري ڪئي آهي. ¹³ سو خداوند کي بني اسرائيل تي ڏاڍي ڪاوڙ آئي ۽ هن کين چاليهه سال بيابان ۾ هيڏانهن هوڏانهن رلايو جيستائين انهيءَ پيڙهيءَ جا سڀ ماڻهو جن خداوند جي نظر ۾ برائي ڪئي هئي، سي مري ڪپي نه ويا. ¹⁴ هاڻي وري اوهين گنهگارن جي نئين پيڙهي پنهنجن ابن ڏاڏن جي جاءِ تي اٿيا آهيو، ته جيئن خداوند بني اسرائيل تي اڃا وڌيڪ ڪاوڙجي. ¹⁵ اي روبن ۽ گڏ قبيلي وارو! ياد رکو، جيڪڏهن اوهين هن جي تابعداريءَ کان ڦرندءَ ته هو وري به پوري قوم کي بيابان ۾ ڇڏي ڏيندو ۽ اوهين ئي انهن سڀني جي تباهيءَ جو سبب بڻبڻه.“

¹⁶ تڏهن اهي موسيٰ جي ويجهو اچي چوڻ لڳا ته ”اسين هتي پنهنجي چوپائي مال لاءِ واڙا ۽ ٻارن ٻچن لاءِ شهر ٻڌنداسين. ¹⁷ پر اسين پاڻ هٿيار ٻڌي، تيار ٿي بني اسرائيل جي اڳيان هلنداسين، جيستائين اسين هنن کي سندن جاءِ تائين نه پهچايون. تنهن وچ ۾ اسان جا ٻار ٻچا ڪوٽن وارن شهرن ۾ رهندا، جيئن هتي جي رهاڪن کان محفوظ رهن. ¹⁸ جيستائين بني اسرائيل مان هر هڪ ماڻهو پنهنجو ورثو هٿ نه ڪندو، تيستائين اسين پنهنجن گهرن ڏانهن موتي ڪين اينداسين. ¹⁹ اسين اردن درياءَ جي پرينءَ ڀر هنن سان گڏ ورثو ڪين وٺنداسين، چوڻهه اسان جو ورثو اردن درياءَ جي هنن ڀر اڀرندي پاسي اسان کي ملي چڪو آهي.“

²⁰ تڏهن موسيٰ انهن کي چيو ته ”جيڪڏهن اوهين ائين ڪريو جو خداوند جي آڏو هٿيار ٻڌي جنگ تي وڃو ²¹ ۽ اوهين سڀئي هٿيار بند تيستائين اردن درياءَ جي پرينءَ ڀر موجود رهو، جيستائين خداوند پنهنجي دشمنن کي اتان پڇاڻي نه ڪري، ²² پوءِ جڏهن اهو ملڪ

28 هو اتان روانا ٿيا ۽ متقاه ۾ اچي منزل ڪيائون. 29 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ حشومناه ۾ اچي منزل ڪيائون. 30 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ موسيروت ۾ اچي منزل ڪيائون. 31 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ بني يعقان ۾ اچي منزل ڪيائون. 32 هو اتان روانا ٿيا ۽ هورهدگاد ۾ اچي منزل ڪيائون. 33 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ ياطباتاه ۾ اچي منزل ڪيائون. 34 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ عبرونه ۾ اچي منزل ڪيائون. 35 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ عصيون جابر ۾ اچي منزل ڪيائون. 36 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ قادش، جيڪو صين جي بيابان ۾ آهي، تنهن ۾ اچي منزل ڪيائون. 37 هو اتان قادش مان روانا ٿيا ۽ اڊومر ملڪ جي سرحد تي هور جبل وٽ اچي منزل ڪيائون.

38 اتي هارون ڪاهن خداوند جي حڪم موجب هور جبل تي چڙهي ويو ۽ بني اسرائيل جي مصر جي ملڪ مان نڪرڻ کان پوءِ چاليهين سال جي پنجين مهيني جي پهرين تاريخ تي هن اتي وفات ڪئي. 39 هور جبل تي وفات ڪرڻ وقت سندس عمر هڪ سؤ ٽيويهه سال هئي.

40 عراد شهر جو ڪنعاني بادشاهه جيڪو ڏکڻ ڪنعان ۾ رهندو هو تنهن بني اسرائيل جي اچڻ جو ٻڌو.

41 بني اسرائيل اتان هور جبل وٽان روانا ٿيا ۽ صلومناه ۾ اچي منزل ڪيائون. 42 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ فونون ۾ اچي منزل ڪيائون. 43 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ اوبوت ۾ اچي منزل ڪيائون. 44 هو اتان روانا ٿيا ۽ موآب جي سرحد تي عباريم جي ڪنڊرات ۾ اچي منزل ڪيائون. 45 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ ديبون گد ۾ اچي منزل ڪيائون. 46 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ علمون دبلاتيم ۾ اچي منزل ڪيائون. 47 هو اتان روانا ٿيا ۽ نبو جبل جي سامهون عباريم جي جبلن ۾ اچي منزل ڪيائون. 48 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ اردن درياءَ جي ڀرسان موآب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون اچي منزل ڪيائون. 49 اتي موآب جي ميدان ۾ هنن اردن درياءَ سان گڏوگڏ بيت يشيموت کان وٺي ابييل سطييم تائين تنبو کوڙيا.

اردن درياءَ پار ڪرڻ کان اڳ هدايتون

50 خداوند اردن درياءَ جي اڀرندي پاسي موآب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون بني اسرائيل بابت موسيٰ کي هي حڪم ڏنو ته 51 ”جڏهن اوهين اردن درياءَ پار ڪري ڪنعان جي ملڪ ۾ داخل ٿيو، تڏهن اتي جي سڀني رهاڪن کي پڇائي ڪڍجو. انهن جون ترانشيل توڙي پلٽيل مورتون برباد ڪري ڇڏجو ۽ انهن جا ٽڪرن تي ٺهيل پوڄا گهر ڏاهي ڇڏجو. 52 اوهين اهو ملڪ هٿ ڪري انهيءَ ۾ رهجو ڇاڪاڻ ته اهو ملڪ اوهان کي ملڪيت ڪري ڏنو آهي. 53 اوهين اهو ملڪ ڀڳا وجهي پنهنجن اباڻن قبيلن موجب ورهائي ڪڍجو. گهڻن کي گهڻو ورثو ڏجو ۽ ٿورن کي ٿورو ورثو ڏجو. جنهن

”ياثير جا ڳوٺ“ رکيائين. 42 نويح ڇڙهائي ڪري قنات ۽ ان جي آس پاس وارن ڳوٺن تي وڃي قبضو ڪيو. هن انهيءَ جو نالو بدلائي پنهنجي نالي جي پٺيان ”نويح“ رکيو.

سفر جون منزلون

33 1 جڏهن بني اسرائيل موسيٰ ۽ هارون جي اڳواڻيءَ ۾ قبيلن موجب مصر جي ملڪ مان نڪتا هئا، تڏهن سفر دوران 2 موسيٰ خداوند جي حڪم موجب انهن جي مسافريءَ جي منزلن جون هي جايون لکي ڇڏيون. 3 بني اسرائيل پهرين مهيني جي پندرهنين تاريخ يعني عيد فصح کان پوءِ ٻئي ڏينهن صبح جو رعمسيس شهر مان روانا ٿيا. هو اتان سڀني مصرين جي اکين جي اڳيان وڏي دليريءَ سان نڪري هليا. 4 انهيءَ وقت مصري پنهنجا سڀ پهريتا ٻار دفن ڪري رهيا هئا، جن کي خداوند ماريو هو. خداوند انهن جي معبودن کي به سزا ڏني.

5 سو بني اسرائيل رعمسيس مان روانا ٿيا ۽ سڪات ۾ اچي منزل ڪيائون. 6 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ ايتام ۾ اچي منزل ڪيائون، جيڪو بيابان جي حد وٽ آهي. 7 پوءِ هو اتان روانا ٿي پنتي في هخيروت ڏانهن موٽيا، جو بعل صفون جي اڀرندي طرف آهي ۽ مگدال وٽ اچي منزل ڪيائون. 8 تڏهن هو اتان في هخيروت مان روانا ٿيا ۽ ڳاڙهي سمند مان لنگهي بيابان ۾ آيا. هنن ايتام جي بيابان ۾ ٽن ڏينهن جو پنڌ ڪري ماره ۾ اچي منزل ڪئي. 9 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ ايليم ۾ منزل ڪيائون، جتي پاڻيءَ جا ٻارهن چشما ۽ ڪجين جا ستر وڻ هئا. 10 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ ڳاڙهي سمند جي ڀرسان اچي منزل ڪيائون. 11 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ سين جي بيابان ۾ اچي منزل ڪيائون. 12 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ دفقاه ۾ اچي منزل ڪيائون. 13 هو اتان روانا ٿيا ۽ آلوش ۾ اچي منزل ڪيائون. 14 هو اتان روانا ٿيا ۽ رفيديم ۾ اچي منزل ڪيائون. اتي ماڻهن جي پيئڻ لاءِ پاڻي ڪونه هو. 15 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ سينا جي بيابان ۾ اچي منزل ڪيائون. 16 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ قبروت هتاواه ۾ اچي منزل ڪيائون. 17 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ حصيرات ۾ اچي منزل ڪيائون. 18 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ رتمه ۾ اچي منزل ڪيائون. 19 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ رمون فارص ۾ اچي منزل ڪيائون. 20 هو اتان روانا ٿيا ۽ لبتاه ۾ اچي منزل ڪيائون. 21 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ ريسه ۾ اچي منزل ڪيائون. 22 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ قهيلاٿاه ۾ اچي منزل ڪيائون. 23 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ شافر جبل وٽ اچي منزل ڪيائون. 24 هو اتان روانا ٿيا ۽ حراڌاه ۾ اچي منزل ڪيائون. 25 پوءِ هو اتان روانا ٿيا ۽ مقهيلوت ۾ اچي منزل ڪيائون. 26 تڏهن هو اتان روانا ٿيا ۽ تحت ۾ اچي منزل ڪيائون. 27 وري هو اتان روانا ٿيا ۽ تارح ۾ اچي منزل ڪيائون.

ملڪ ورهائي ڏيندڙ اڳواڻ

16 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 17 ”جيڪي ماڻهو اوهان کي ملڪ ورثي طور ورهائي ڏيندا سي اليعزر ڪاهن ۽ نون جو پٽ يشوع آهن. 18 تون هر هڪ قبيلي مان هڪ هڪ اڳواڻ مقرر ڪر، ته جيئن اهي ملڪ ورهائي ڏيڻ ۾ انهن جي مدد ڪن.“ 19 انهن اڳواڻن جا نالا هي آهن: يهوداه قبيلي جو اڳواڻ ڪالب ولد يهنه، 20 شمعون قبيلي جو اڳواڻ شموئيل ولد عميهود، 21 بنيامين قبيلي جو اڳواڻ اليداد ولد ڪسلون، 22 دان قبيلي جو اڳواڻ باقي ولد يگلي، 23 يوسف جي پٽ منسيءَ جي قبيلي جو اڳواڻ حني ايل ولد افود، 24 يوسف جي پٽ افرائيم جي قبيلي جو اڳواڻ قموئيل ولد سفتان، 25 زبولون قبيلي جو اڳواڻ اليصافن ولد فرناڪ، 26 اسڪار قبيلي جو اڳواڻ فلتي ايل ولد عزان، 27 آشر قبيلي جو اڳواڻ اخيهود ولد شلومي، 28 ۽ نفتالي قبيلي جو اڳواڻ فداهيل ولد عميهود. 29 هي آهن اهي اڳواڻ جن کي خداوند مقرر ڪيو ته ڪنعان جي ملڪ ۾ بني اسرائيل کي ورثو ورهائي ڏين.

لاوين جي لاءِ شهر

35 1 اردن درياءَ جي اڀرندي پاسي مواب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون خداوند بني اسرائيل بابت موسيٰ کي هي حڪم ڏنو ته 2 ”اوهان کي جيڪو ورثو ملي تنهن مان ڪي شهر لاوين کي رهڻ لاءِ ڏجو ۽ شهرن جي آس پاس وارا چراگاهه پڻ کين ڏجو. 3 اهي شهر انهن جي رهڻ لاءِ هوندا ۽ چراگاهه سندن چوپائي مال ۽ ٻين پالتو جانورن لاءِ هوندا. 4 شهرن جي آس پاس وارا چراگاهه جيڪي اوهين لاوين کي ڏيو، سي شهر جي ڪوٽ کان چئن ئي طرفن ڏانهن ساڍا چار سؤ ميٽر هٿن گهرجن. 5 اوهين شهر جي ٻاهران چئن ئي طرفن ڏانهن نوَ نوَ سؤ ميٽر ماپجو ته شهر وچ ۾ ٿي پوندو. اهو علائقو انهن لاءِ چراگاهه طور هوندو. 6 اوهين لاوين کي ڇهه شهر پناهه جي لاءِ ڏجو، ته جيئن جنهن ماڻهوءَ جي هٿان اتفاق سان خون ٿي پوي ته اهو اودانهن پڇي وڃي سگهي. انهن کان سواءِ اوهين کين بائيٽاليهه شهر پيا به ڏجو. 7 اوهين جملي ائيٽاليهه شهر چراگاهن سميت لاوين کي ڏجو. 8 جڏهن اوهين بني اسرائيل جي موروثي ملڪيت مان لاوين کي اهي شهر ڏيو، تڏهن جن قبيلن کي گهڻا شهر مليل هجن تن کان گهڻا ونجو ۽ جن کي ٿورا مليل هجن تن کان ٿورا ونجو. مطلب ته هر قبيلو پنهنجي مليل ميراث مطابق لاوين کي شهر ڏئي.“

ماڻهوءَ جي نالي جنهن هنڌ جو پڪو پوي، اهو هنڌ انهيءَ کي ڏجو. 55 پر جيڪڏهن اوهين انهيءَ ملڪ جي رهاڪن کي پڇائي نه ڪيندا ته پوءِ جن کي اوهين اتي رهڻ ڏيندا سي اوهان جي اکين ۾ ڀڃين ۽ وانگر ۽ اوهان جي پاسن ۾ ڪنڊن وانگر ڇيندا ۽ اهي انهيءَ ملڪ ۾ اوهان کي ستائيندا جتي اوهين رهندا. 56 سو جيڪڏهن اوهان انهن کي پڇائي نه ڪڍيو ته پوءِ آءُ اوهان سان اهو ڪجهه ڪندس جيڪي مون هنن سان ڪرڻ ٿي گهريو.“

ڪنعان ملڪ جون سرحدون

34 1 خداوند موسيٰ کي فرمايو ته 2 ”بني اسرائيل کي حڪم ڏئي ڇڻ ته ’جڏهن اوهين ڪنعان جي ملڪ ۾ داخل ٿيندا، جيڪو اوهان کي ورثي طور ورهائجي ملندو، تنهن جون سرحدون هي هونديون. 3 اوهان جو ڏکڻ وارو حصو صين جي بيابان تان ٿيندو، جيڪو اڏوم جي سرحد تي آهي. انهيءَ حصي جي سرحد جو اڀرندي پاسو ڪاري سمنڊ جي ڏاکڻي ڇيڙي کان شروع ٿيندو. 4 پوءِ اها عقرايم جي چاڙهيءَ جي ڏکڻ طرف کان ڦرندي صين منجهان ٿيندي اڃا به قادم برنيع جي ڏکڻ کان ٿيندي حصاردار ڏانهن ڦرندي ۽ عصمون تائين ويندي. 5 پوءِ اها ئي سرحد اتان ڦري، مصر جي سرحد واري برساتي نهر کان ٿيندي پونوچ سمنڊ تي وڃي پوري ٿيندي.“

6 سمنڊ جو ڪنارو اوهان جي لاءِ الهندي واري سرحد ٿيندي. 7 اوهان اتر واري سرحد سمنڊ کان وٺي هور جبل تائين 8 ۽ اتان کان حمات لڪ تائين رڪجو. اها اتان نڪري صداد 9 ۽ زفرون مان لنگهي حصرعينا تي وڃي پوري ٿيندي. 10 اوهين اڀرندي واري سرحد حصرعينا کان وٺي شفام تائين رڪجو. 11 اها سرحد شفام کان ڏکڻ طرف ربله شهر تائين ويندي، جيڪو عين جي اوڀر ۾ آهي. اتان وري گليل ڏي وڃي اڀرندي ۾ چاڙهيءَ جي چوٽيءَ کان ٿيندي، 12 پوءِ اتان اردن درياءَ جي ڪناري ڪناري هيٺ لنگهندي وڃي ڪاري سمنڊ تي پوري ٿيندي. اوهان جي ملڪ جون اهي ئي چوڌاري سرحدون هونديون.“ 13 پوءِ موسيٰ بني اسرائيل کي چيو ته ”اهو آهي اهو ملڪ جيڪو اوهين پاڻ ۾ پڪن رستي ورثي طور ورهائيندا. اهو ملڪ خداوند ساڍن نون قبيلن کي ڏيڻ جو حڪم ڏنو آهي. 14 بني روبن ۽ بني گد جي قبيلن کي سندن نسلن موجب ورثو ملي چڪو آهي ۽ منسيءَ جي اڌ قبيلي کي به ورثو ملي چڪو آهي. 15 انهن اڌائي قبيلن کي يريحو شهر جي سامهون اردن درياءَ جي اوڀرندي ۾ اڀرندي پاسي سندن ورثو ملي چڪو آهي.“

پناهه جا شهر

(شريعَت جو دور 19:1-13، يشوع 20:1-9)

جي حد کان ڪنهن به وقت ٻاهر نڪري ²⁷ ۽ مقتول جو وير وٺڻ وارو عزيز شهر کان ٻاهر گڏجي وڃيس ۽ ماري وجهيس، ته ان ماريندڙ تي خون جو ڏوهه نه ايندو. ²⁸خونيءَ کي گهرجي ته هو سردار ڪاهن جي مرڻ تائين انهيءَ پناهه جي شهر ۾ رهي، انهيءَ کان پوءِ ڀلي پنهنجي گهر موٽي وڃي. ²⁹اهي ئي قانون اوهان ۽ اوهان جي سڀني پيڙهين لاءِ آهن، پوءِ ڪٿي جتي به اوهين رهو.

³⁰جيڪڏهن ڪو ڪنهن کي قتل ڪري ته پوءِ انهيءَ قاتل کي شاهدن جي شاهديءَ تي ئي ماريو وڃي، پر انهيءَ لاءِ رڳو هڪڙي ئي شاهد جي شاهدي ڪافي ناهي. ³¹انهيءَ قاتل کي ضرور ماريو وڃي، جيڪو واجب القتل هجي. اوهين ڪانئس جان جي عيوضي ۾ پيسا وٺي کيس ڇڏي نه ڏجو. ³²جيڪڏهن ڪو قاتل پناهه جي شهر ۾ پڇي وڃي، ته انهيءَ کان سردار ڪاهن جي مرڻ کان اڳي سندس جان جي عيوضي جا پيسا وٺي کيس گهر موٽي وڃڻ نه ڏجو. ³³اوهين ائين ڪري انهيءَ ملڪ کي ناپاڪ نه ڪجو جنهن ۾ پاڻ رهو ٿا. خون ملڪ کي ناپاڪ ٿو ڪري ۽ جنهن ملڪ ۾ خون وهائجي ٿو تنهن جو ڪفارو قاتل جي خون کان سواءِ ٻي ڪابه شيءِ ٿي نه ٿي سگهي. ³⁴سو جنهن ملڪ ۾ اوهين رهو ٿا ۽ منجهس آءٌ به ٿو رهان تنهن کي ناپاڪ نه ڪجو، چو ته آءٌ خداوند بني اسرائيل جي وچ ۾ ٿو رهان.

صلافحاد جي ڏيئرن جو ورثو

36 ¹بني يوسف جي نسل جي قبيلن مان بني گلعاد، جيڪي منسيءَ جي پٽ مڪير جو اولاد آهن، تن جي ڪتبن جا وڏا موسيٰ ۽ بني اسرائيل جي ٻين قبيلن جي سردارن وٽ آيا. ²انهن موسيٰ کي اچي چيو ته ”توهان اسان جي آقا کي خداوند حڪم ڏنو هو ته پڪا وجهي ملڪ بني اسرائيل کي ورثي طور ورهائي ڏنو وڃي ۽ خداوند توهان کي هي به حڪم ڏنو هو ته اسان جي عزيز صلافحاد جو ورثو سندس ڏيئرن کي ڏنو وڃي. ³پر جيڪڏهن اهي بني اسرائيل جي ڪنهن ٻئي قبيلي جي مردن سان پرڻيون ته انهن جو ورثو اسان جي وڏن جي ورثي مان انهيءَ قبيلي جو ٿي ويندو. ائين ڪرڻ سان اسان جي قبيلي کي مليل ورثي جو حصو گهٽجي ويندو. ⁴بني اسرائيل جي جشن واري سال ۾ صلافحاد جي ڏيئرن جي جائداد انهيءَ قبيلي ۾ مستقل طور تي شامل ڪئي ويندي جنهن ۾ هو پرڻيون. اهڙيءَ طرح اسان جي ابن ڏاڏن جي قبيلي مان انهن جو ورثو نڪري ويندو.

⁵تڏهن موسيٰ بني اسرائيل کي خداوند جي حڪم موجب هي جواب ڏنو ته ”يوسف جي اولاد جي قبيلي وارا سچ ٿا چون. ⁶تنهنڪري صلافحاد جي ڏيئرن بابت خداوند جو هي حڪم آهي ته اهي جنهن سان وڻين تنهن سان پرڻجن، پر رڳو پنهنجي ئي

⁹خداوند بني اسرائيل بابت موسيٰ کي هي فرمايو ته ¹⁰”جڏهن اوهين اردن درياءُ پار ڪري ڪنعان جي ملڪ ۾ داخل ٿيو، ¹¹تڏهن پنهنجي لاءِ ڪي پناهه جا شهر چونڊجو، ته جيئن جنهن جي هٿان اتفاق سان خون ٿي پوي ته اهو اوڏانهن پڇي وڃي سگهي. ¹²— اهي شهر اوهان جي لاءِ وير وٺڻ واري کان پناهه گاهه هوندا. ¹³اهو انهيءَ لاءِ ته خوني جيستائين قوم جي اڳيان فيصلو لاءِ حاضر نه ٿئي، تيستائين اهو ماريو نه وڃي. اوهين ڇهه پناهه جا شهر ڏجو، ¹⁴تي اردن درياءُ جي اڀرندي پاسي ۽ تي ڪنعان جي ملڪ ۾. ¹⁵اهي ڇهه شهر بني اسرائيل جي لاءِ، ڌارڻي جي لاءِ ۽ مسافر جي لاءِ پناهه گاهه هوندا، ته جيئن جنهن جي هٿان اتفاق سان خون ٿي پوي سو اوڏانهن پڇي وڃي سگهي.

¹⁶هاڻي جيڪڏهن ڪو ڪنهن کي لوهه جي شيءِ سان اهڙو ڌڪ هڻي جو هو مري پوي، ته پوءِ ڌڪ هڻندڙ خوني آهي ۽ کيس ضرور قتل ڪيو وڃي. ¹⁷يا جيڪڏهن ڪو ڪنهن کي پٿر اچلائي هڻي ۽ هو مري پوي، ته پوءِ پٿر اچلائي هڻندڙ خوني آهي ۽ کيس ضرور قتل ڪيو وڃي. ¹⁸يا جيڪڏهن ڪو ڪنهن کي ڪاٺيءَ جي شيءِ سان اهڙو ڌڪ هڻي جو هو مري پوي، ته پوءِ ڌڪ هڻندڙ خوني آهي ۽ کيس ضرور قتل ڪيو وڃي. ¹⁹مقتول جو ڪو وير وٺڻ وارو عزيز پاڻ ئي انهيءَ خونيءَ کي ماري. جڏهن اهو کيس ماري ڇڏي يا لڪي وجهي وٺي ڪا شيءِ مٿس اچلائي وجهي ۽ هو مري پوي ²¹يا دشمنيءَ وچان کيس اهڙي مُڪ هڻي جو هو مري پوي، ته پوءِ مُڪ هڻندڙ خوني آهي ۽ کيس ضرور قتل ڪيو وڃي. مقتول جو ڪو وير وٺڻ وارو عزيز پاڻ ئي انهيءَ خونيءَ کي ماري. جڏهن اهو کيس گڏجي تڏهن کيس ماري ڇڏي.

²²پر جيڪڏهن ڪو ڪنهن کي دشمنيءَ کان سواءِ اتفاقاً ڌڪ ڏئي يا غير ارادي طور ڪا شيءِ مٿس اچلائي، ²³يا کيس ڏسڻ کان سواءِ ڪو پٿر اچلائي هڻي ۽ هو مري پوي، ته پوءِ اهو ثابت ٿين تي ته هو هن جو دشمن نه هو ۽ نه ئي وري ڄاڻي وائي کيس نقصان پهچايائين، ²⁴قوم انهيءَ ڌڪ هڻندڙ ۽ مقتول جي ڪنهن وير وٺڻ واري عزيز جي وچ ۾ هن طرح فيصلو ڪري. ²⁵انهيءَ خونيءَ کي مقتول جي وير وٺڻ واري عزيز جي چنبي کان ڇڏايو وڃي ۽ کيس انهيءَ پناهه جي شهر ۾ موٽائي موڪليو وڃي جتي هو خون ڪري پناهه لاءِ پڇي ويو هو. پوءِ جيستائين انهن ڏينهن ۾ مخصوص ٿيل سردار ڪاهن فوت نه ٿي وڃي تيستائين هو اتي ئي رهي. ²⁶پر جيڪڏهن اهو خوني جنهن پناهه جي شهر ۾ پڇي ويو هجي، تنهن

۽ نوعاه پنهنجن سوتن سان ئي پرڻيون. ¹² انهن يوسف جي پٽ منسيءَ جي اولاد جي گهراڻن ۾ شادي ڪئي ۽ انهن جو ورثو سندن پيءُ جي قبيلي ۾ ئي رهيو.

¹³ اهي آهن اهي حڪم ۽ قانون جيڪي خداوند اردن درياءَ جي اوڀر طرف موآب جي ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون موسيٰ جي معرفت بني اسرائيل کي ڏنا.

قبيلي ۾ پرڻجن. ⁷ بني اسرائيل جي ڪنهن به شخص جو ورثو هڪڙي قبيلي مان نڪري ٻئي قبيلي ۾ نه وڃي، بلڪ سندس ئي قبيلي ۾ رهي ۽ پاڻ ئي انهيءَ جو وارث رهي. ⁸ بني اسرائيل جي ڪنهن به قبيلي ۾ جيڪڏهن ڪا چوڪري ورثي جي مالڪ هجي ته اها انهيءَ ئي قبيلي جي ڪنهن مرد سان شادي ڪري، انهيءَ لاءِ ته هر شخص پنهنجي اباڻي ورثي جو وارث رهي. ⁹ اهڙيءَ طرح ڪنهن جو به ورثو هڪڙي قبيلي مان ٻئي قبيلي ۾ نه وڃي، بلڪ هر ڪو قبيلو پنهنجو ورثو پنهنجي قبضي ۾ رکي.

¹⁰ سو جيئن خداوند موسيٰ کي فرمايو تيئن ئي صلاحفحاد جي ڏيئرن ڪيو. ¹¹ صلاحفحاد جون ڏيئر محلاه، ترزاه، حجلاه، ملڪاه

شريعة جو دور

توريت شريف جو پنجون ڪتاب

تعارف

”شريعة جو دور“ نالي هي مقدس ڪتاب حضرت موسيٰ جي ڏنل خطبن جي هڪ سلسلي تي مشتمل آهي. اهي خطبا هن اردن درياءَ جي اوڀر پاسي مواب جي ميدان ۾ بني اسرائيل کي ڏنا، جتي هو بيابان واري ڊگهي مسافريءَ جي خاتمي تي ترسيا هئا ۽ ڪنعان ۾ داخل ٿيڻ تي هئا.

هن ڪتاب ۾ لکيل ڪي اهم ڳالهيون هي آهن: 1. حضرت موسيٰ انهن کي اهي وڏا واقعا ياد ڏياري ٿو، جيڪي گذريل چاليهن سالن ۾ ٿي گذريا. هو قوم کي ياد ٿو ڏياري ته ڪيئن نه خدا انهيءَ عرصي دوران بيابان ۾ سندن رهنمائي ڪئي. خداوند جي ساڻن اهڙي پلائي سندن آڏو رکندي هو کين اهو به تاڪيد ٿو ڪري ته اهي خدا جا فرمانبردار ۽ وفادار ٿي رهن. 2. حضرت موسيٰ ڏهن حڪمن کي دهرائيندي پهرين حڪم جي مفهوم تي وڌيڪ زور ٿو ڏئي ته رڳو خداوند جي ئي عبادت ڪريو. تنهن کان پوءِ هو گهڻن ئي قاعدن قانونن کي دهرائي ٿو جيڪي ڪنعان ۾ هنن جي زندگيءَ سان لاڳو ٿيڻا هئا. 3. حضرت موسيٰ قوم کي ساڻن خدا جي عهد جو مقصد ياد ڏياري ٿو ۽ کائنن گهر ٿو ڪري ته هو پنهنجين ذميوارين متعلق ڪيل عهد جي تجديد ڪن. 4. يشوع کي بني اسرائيل جو اڳواڻ ٿاني طور مقرر ڪيو ٿو وڃي. 5. آخر ۾ خداوند جي تعريف ۾ گيت ڳائڻ، خدا جي وفا جي خوشي ملهائڻ ۽ بني اسرائيل کي خير و برڪت جي دعا ڏيڻ کان پوءِ اردن درياءَ جي اوڀر ۾ مواب جي ميدان ۾ حضرت موسيٰ وفات ڪري ٿو وڃي.

هن ڪتاب جو اهم موضوع اهو آهي ته خدا بني اسرائيل کي بچايو ۽ کين برڪت عطا ڪئي، جنهن لاءِ کين اها به هدايت ڪئي ويئي آهي ته هو اها ڳالهه هميشه ياد رکن. ان کان علاوه هو خدا سان پيار ڪن ۽ سندس فرمانبرداري ڪن، ته جيئن زندگي ۽ مسلسل برڪتون حاصل ڪندا رهن.

6 باب جون 4 کان 6 آيتون هن ڪتاب جون خاص آيتون آهن. انهن مان هڪ آيت هي آهي ته ”اوھين خداوند پنھنجي خدا کي پنھنجي ساريءَ دل، پنھنجي سڄيءَ جان ۽ پنھنجي پوري طاقت سان پيار ڪريو.“ انهيءَ کي عيسيٰ مسيح خدا جو سڀ کان وڏو حڪم سڏيو آهي (ڏسو متي 22:38).

ستاءُ

حضرت موسيٰ جو پهريون خطبو 1:4-49

حضرت موسيٰ جو ٻيو خطبو 5:1-19:26

1. ڏهه حڪم 5:1-10:22

2. قاعدا قانون ۽ تنبيھون 11:1-19:26

ڪنعان ۾ داخل ٿيڻ لاءِ هدايتون 27:1-68:28

عهد جي تجديد 29:1-20:30

حضرت موسيٰ جا آخري لفظ 31:1-29:33

حضرت موسيٰ جي وفات 34:1-12

جا جهيڙا جهڳڙا ڪهڙيءَ طرح ڪئي سگهندس؟¹³ تنهنڪري اوهين پنهنجن قبيلن منجهان ڪي اهڙا ماڻهو چونڊي ڪڍو جيڪي ڏاها، سمجهو ۽ عملي ڄاڻ رکندڙ هجن، انهيءَ لاءِ ته آءٌ انهن کي اوهان جي مٿان اڳواڻ مقرر ڪريان.¹⁴ تڏهن اوهان مون کي انهيءَ جي ورندي ڏيئي چيو هو ته 'جيڪا ڳالهه توهان ڪئي آهي سا چڱي آهي، اسين انهيءَ تي عمل ڪنداسين.'¹⁵ پوءِ مون اوهان جي قبيلن جي سردارن مان جيڪي ڏاها ۽ عملي ڄاڻ رکندڙ ماڻهو هئا، تن کي اوهان جي مٿان اڳواڻ مقرر ڪيو. اهي مون اوهان جي قبيلن مطابق ڪي هزارن هزارن جا، ڪي سون سون جا، ڪي پنجاهه پنجاهه جا ۽ ڪي ڏهن ڏهن جا اڳواڻ ۽ ٻيا عملدار به مقرر ڪيا.

¹⁶ انهيءَ وقت ئي مون اوهان جي ججن کي تاڪيد ڪري چيو هو ته 'اوهين پنهنجيءَ قوم جا مقدماتو، پوءِ قوم واري جو معاملو پنهنجيءَ قوم واري سان هجي توڙي ڪنهن ڌارئي سان، پر اوهين انهن جو فيصلو انصاف سان ڪجو.'¹⁷ اوهين عدالت جي ڪم ۾ ڪنهن جي به طرفداري نه ڪجو، ننڍي توڙي وڏي ماڻهوءَ جي هڪجهڙي ٻڌجو. اوهين ڪنهن به ماڻهوءَ کان نه ڊڄجو، ڇاڪاڻ جو اوهان جي عدالت ۾ خدا جو قانون رائج آهي. جيڪو مقدمو اوهان کي ڏيڻو لڳي، سو مون وٽ آڻجو ته آءٌ اهو ٻڌندس.'¹⁸ انهيءَ وقت ئي مون اوهان کي انهن سڀني ڳالهين بابت هدايتون ڏنيون هيون جيڪي اوهان کي ڪرڻيون هيون.

ڪنعان جو حال معلوم ڪرڻ

(ڳائڻو 13:1-33)

¹⁹ "پوءِ اسين خداوند پنهنجي خدا جي حڪم موجب سينا جبل کان روانا ٿياسين ۽ انهيءَ وڏي ۽ خوفناڪ بيابان مان لنگياسين، جيڪو اوهان امورين جي جابلو علائقي ڏانهن ويندي وات تي ڏٺو. پوءِ اسين قادمش برنيڪ ۾ اچي پهتاسين.²⁰ اتي مون اوهان کي چيو ته 'اسين امورين جي انهيءَ جابلو علائقي ۾ آيا آهيون، جيڪو خداوند اسان جو خدا اسان کي عطا ڪرڻ وارو آهي.'²¹ ڏسو، خداوند اوهان جي خدا هي سارو ملڪ اوهان جي اڳيان رکيو آهي. سو وڃو، جيئن خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن جي خدا اوهان کي فرمايو آهي تيئن اوهين وڃي انهيءَ تي قبضو ڪريو، نڪي ڊڄو ۽ نه دل لاهيو.

²² تڏهن اوهين سڀيئي مون وٽ اچي چوڻ لڳا ته 'اسين پنهنجي وڃڻ کان اڳ ۾ اوڏانهن ڪي ماڻهو موڪليون جيڪي اسان جي لاءِ انهيءَ ملڪ جو حال معلوم ڪن ۽ موٽي اچي اسان کي ٻڌائين ته اسين ڪهڙي رستي کان اوڏانهن وڃون ۽ ڪهڙا ڪهڙا شهر اسان کي وات ۾ ايندا.'²³ اها ڳالهه مون کي ڏاڍي وڻي، تنهنڪري مون اوهان جي هر هڪ قبيلي مان هڪڙو هڪڙو ڪري ٻارهن ماڻهو چونڊيا.

اردن درياءَ جي اوڀر ۾ خطبن جي شروعات

1 هن ڪتاب ۾ اهي ڳالهيون بيان ڪيل آهن جيڪي موسيٰ بني اسرائيل کي ان وقت چيون، جڏهن اهي اردن درياءَ جي اوڀر طرف اردن ماڻيءَ ۾ سوف جي سامهون هئا ۽ انهن جي هڪ پاسي فاران شهر هو ته ٻئي پاسي طوفل، لابن، حصيرات ۽ ديدهب شهر هئا.² سينا کان قادمش برنيڪ تائين، *ادوم جي جابلو علائقي واري رستي سان يارهن ڏينهن جو پنڌ آهي.³ مصر مان نڪرڻ کان پوءِ چاليهين سال، يارهن مهيني جي پهرين تاريخ تي موسيٰ اهي سڀ ڳالهيون بني اسرائيل کي ٻڌايون جيڪي خداوند انهن بابت موسيٰ کي فرمايون هيون.⁴ اهو ان وقت کان پوءِ ٿيو هو جڏهن موسيٰ امورين جي بادشاهه سيحون کي، جيڪو حشبون تي راڄ ڪندو هو شڪست ڏيئي ماريو هو ۽ ان کان پوءِ بسن جو بادشاهه عوج، جيڪو عشتارات تي راڄ ڪندو هو تنهن کي پڻ ادريءَ ۾ شڪست ڏيئي ماريو هئائين.⁵ سو اردن درياءَ جي اوڀر پاسي مواب جي ميدان ۾ موسيٰ خدا جي شريعت ۽ تعليم بيان ڪرڻ شروع ڪئي.

موسيٰ چيو ته ⁶ "جڏهن اسين سينا جبل وٽ هئاسين، تڏهن خداوند اسان جي خدا اسان کي چيو هو ته 'اوهين هن جبل تي گهڻو رهيا آهيو.'⁷ تنهنڪري هاڻي اوهين تنبو پٽيو ۽ روانا ٿيو. اوهين امورين جي جابلو علائقي ۾ ۽ انهيءَ جي آس پاس وارن سڀني علائقن ۾ وڃو، يعني انهيءَ جابلو علائقي ۾، اردن ماڻيءَ ۾، هيٺاهين زمين ۾، ڏاکڻي علائقي ۾ ۽ پونوچ سمنڊ جي ڪناري تائين. اوهين ڪنعانين جي ملڪ ۾ ۽ لبنان جي علائقي ۾ وڏي نديءَ فرات تائين پڻ وڃو.⁸ ياد رکو، مون اهو ملڪ اوهان جي اڳيان رکيو آهي. انهيءَ بابت مون خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم ڪئي واعدو ڪيو هو ته اهو ملڪ انهن کي ۽ انهن کان پوءِ سندن اولاد کي ڏيندس. سو اوهين وڃي انهيءَ ملڪ کي پنهنجي قبضي ۾ آڻيو."

موسيٰ جو جڳ مقرر ڪرڻ

(خروج 13:18-27)

⁹ موسيٰ ماڻهن کي چيو ته "جنهن وقت اسين اڃا سينا جبل وٽ هئاسين، تنهن وقت مون اوهان کي چيو هو ته 'آءٌ اڪيلو اوهان جو بار ڪئي نه ٿو سگهان.'¹⁰ خداوند اوهان جي خدا اوهان کي ايترو وڌايو آهي جو اڄ اوهين آسمان جي تارن وانگر بي شمار آهيو.¹¹ شل خداوند، اوهان جي ابن ڏاڏن جو خدا اوهان کي انهيءَ کان به هزار ڀيرا وڌائي ۽ جيئن هن اوهان سان واعدو ڪيو آهي تيئن اوهان کي برڪت ڏئي.¹² پر آءٌ اڪيلو اوهان جو بار، اوهان جو جنجال ۽ اوهان

*ادوم: اهو علائقو ڪنعان ملڪ جي ڏکڻ اوڀر ۾ هو.

ٿي ڪري خداوند مون تي به ڪاوڙيو ۽ چيائين ته 'موسيٰ! تون به انهيءَ زمين ۾ داخل ڪين ٿيندين. 38 پر نون جو پٽ يـشـوع جيڪو تنهنجو خادم آهي، سو انهيءَ ۾ داخل ٿيندو. تون انهيءَ کي همتاءِ، چالاءِ جو اهو ئي بني اسرائيل کي انهيءَ ملڪ جو وارث بڻائيندو. 39 پوءِ خداوند اسان سڀني کي چيو ته 'اوهان جا اهي ٻار جيڪي اڃا ننڍڙا آهن، جن کي اڄ تائين چڱي ۽ مني جي خبر ڪانهي ۽ جن بابت اوهين چئو ٿا ته اهي گرفتار ٿي ويندا، سي انهيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيندا. 40 اءُ هنن کي اهو ملڪ ڏيندس ۽ هو انهيءَ جا وارث ٿيندا. 40 پر اوهين موتو ۽ ڳاڙهي سمنڊ جو رستو وٺي بيابان ڏانهن روانا ٿيو. 41 تڏهن اوهان مون کي ورندي ڏيئي چيو ته 'اسان خداوند جو گناهه ڪيو آهي. هاڻي جيڪي خداوند اسان جي خدا اسان کي حڪم ڏنو آهي تنهن موجب اڳتي وينداسين ۽ جنگ ڪنداسين. پوءِ اوهان مان هر ڪو ماڻهو جنگ جا هٿيار ٻڌي جابلو علائقي تي چڙهائي ڪرڻ لاءِ اڳتي وڌيو. 42 پر خداوند مون کي چيو ته 'هنن کي منع ڪر ته اهي جنگ لاءِ چڙهائي نه ڪن، چالاءِ جو اءُ هنن سان گڏ نه هوندس، تنهنڪري متان هي پنهنجن دشمنن هٿان شڪست کائين. 43 مون اوهان کي ائين ئي چيو، پر اوهان منهنجي ڪانه ٻڌي. اتلندو اوهان خداوند جي حڪم جي خلاف بغاوت ڪئي ۽ گستاخي ڪري جابلو علائقي تي چڙهائي ڪئي. 44 تڏهن اموري جيڪي انهيءَ جابلو علائقي ۾ رهندا هئا، سي اوهان سان وڙهڻ لاءِ نڪري آيا ۽ ائين اوهان جي پٺيان پيا جيئن ماڪيءَ جون مکيون پونديون آهن. هنن ماريندي ماريندي اوهان کي سعير جي جابلو علائقي ۾ حرماه تائين پهچائي ڪڍيو. 45 پوءِ اوهين موتي آيا ۽ خداوند جي حضور ۾ روئڻ لڳا. پر خداوند اوهان جي دانهن نه ٻڌي، نڪي اوهان ڏانهن ڌيان ڏنائين. 46 سو اوهين ڪيترن ئي ڏينهن تائين قادش ۾ رهيا، ايتري قدر جو ڪافي عرصو گذري ويو."

بيابان ۾ رلندو رهڻ

2 ① پوءِ اسين موتياسين ۽ ڳاڙهي سمنڊ وارو رستو ڏيئي بيابان ۾ آياسين، جيئن خداوند مون کي فرمايو هو. ڪيترن ئي ڏينهن تائين اسين اڌوم جي جابلو علائقي ۾ پتڪندا رهياسين. ② تڏهن خداوند مون کي چيو ته ③ 'اوهين هن جابلو علائقي ۾ گهڻو ئي رليا آهيو. هاڻي اتر طرف وڃو. ④ هن مون کي اوهان لاءِ هي حڪم فرمايو ته 'اوهان کي پنهنجن عزيزن بني عيسوءَ جي سرحد وٽان لنگهڻو آهي، جيڪي اڌوم جي علائقي ۾ رهن ٿا. اهي اوهان کان ڊڄندا، تنهنڪري اوهين تمام احتياط ڪجو. ⑤ اوهين انهن سان چيڙچاڙ نه ڪجو، چالاءِ جو اءُ اوهان کي هنن جي ملڪ مان اصل پير رکڻ جيتري به جاءِ ڪين ڏيندس، چوٽه اڌوم جو جابلو علائقو مون عيسوءَ کي ميراث ڪري ڏنو آهي. ⑥ اوهين کاڌو ۽ پاڻي به هنن

24 پوءِ اهي روانا ٿيا ۽ جابلو علائقو چڙهي وڃي اشڪال جي برساتي نهر تائين پهتا ۽ انهيءَ ملڪ جو حال معلوم ڪيائون. 25 هنن انهيءَ ملڪ جي ميون مان ڪجهه ڪٽي اسان وٽ آندا ۽ موٽي اچي اسان کي خبر ڏنائون ته جيڪو ملڪ خداوند اسان جو خدا اسان کي ڏيڻ وارو آهي، سو چڱو آهي."

خداوند سان بغاوت

26 "انهيءَ هوندي به اوهين اوڏانهن وڃڻ تي راضي نه ٿيا، بلڪ اوهان خداوند پنهنجي خدا جي حڪم جي خلاف بغاوت ڪئي. 27 اوهين پنهنجن تنهن ۾ ويهي ڪرڪڻ لڳا ته 'خداوند اسان سان نفرت ٿو ڪري، تنهنڪري ئي هو اسان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي آيو، تان ته اسان کي اموري جي هٿان گرفتار ڪرائي ۽ اهي اسان کي ماري ڇڏين. 28 هاڻي اسين اوڏانهن ڪيئن وڃون؟ اسان جن کي ملڪ جو حال معلوم ڪرڻ لاءِ موڪليو هو تن ته اسان جي دل پڇي ڇڏي آهي. هو چون ٿا ته اتي جا ماڻهو اسان کان وڌيڪ زور آور آهن، سندن قد ڊگها آهن، هنن جا شهر وڏا آهن ۽ انهن شهرن جون پٽيون آسمان سان ڳالهيون ٿيون ڪن. ان کان سواءِ هنن اتي عناق جو اولاد راکاس به ڏنا آهن. 29 تڏهن مون اوهان کي چيو ته 'اوهين انهن ماڻهن کان نه ڊڄو. 30 خداوند اوهان جو خدا، جيڪو اوهان جي رهنمائي ٿو ڪري سو پاڻ اوهان جي پاران ائين ئي جنگ ڪندو جيئن هن اوهان جي اکين اڳيان مصر ۾ ڪئي هئي. 31 بيابان ۾ به اوهان ائين ئي ڏٺو، جيئن ڪو ماڻهو پنهنجي ننڍڙي ٻار کي کڻي هلندو آهي تيئن خداوند اوهان جو خدا، هن هنڌ تي پهچڻ تائين اوهان کي ساري رستي سان سنڀالي ڪئي آيو. 32 پر انهيءَ ڳالهه جي باوجود به اوهان خداوند پنهنجي خدا تي يقين نه ڪيو، 33 جيتوڻيڪ هن اوهان جي رهنمائي ٿي ڪئي، تان ته اوهان کي خيمن ڪوڙڻ لاءِ جاءِ لهي ڏني. هن رات جو باهه سان ۽ ڏينهن جو ڪڪر سان اوهان جي رهنمائي ٿي ڪئي ته جيئن اوهان کي رستو ڏيکاري."

خداوند جو بني اسرائيل کي سزا ڏيڻ (ڳاڻا 14:20-45)

34 موسيٰ کين چيو ته "خداوند اوهان جون ڳالهيون ٻڌي ڏاڍو ڪاوڙيو ۽ قسم کڻي چيائين ته 35 هن خراب پيڙهيءَ جو ڪوبه ماڻهو انهيءَ چڱي ملڪ کي هرگز ڪين ڏسندو، جنهن جي عطا ڪرڻ لاءِ مون انهن جي ابن ڏاڏن سان قسم کنيو هو. 36 رڳو يـفـنه جو پٽ ڪالب اهو ملڪ ڏسندو. جنهن زمين جو هو حال معلوم ڪري آيو آهي سا اءُ انهيءَ کي ۽ سندس اولاد کي ڏيندس، چالاءِ جو هن مون خداوند جي پوريءَ طرح فرمانبرداري ڪئي آهي. 37 اوهان جي

خداوند انهن کي بني عمون جي اڳيان برباد ڪيو ۽ انهن جي جاءِ تي بني عمون پاڻ رهڻ لڳا. ²² خداوند اهو ساڳيءَ طرح ٿي ڪيو جيئن هن ادوم جي علائقي ۾ رهندڙ بني عيسوءَ جي اڳيان حورين کي برباد ڪيو ۽ انهن جي جاءِ تي بني عيسو پاڻ اڄ ڏينهن تائين رهندا پيا اچن. ²³ ساڳيءَ طرح ڪريت پٽ مان ايل ڪريتي، پونوچ سمند جي ڪناري غزه تائين پنهنجن ڳوٺن ۾ رهندڙ آوين کي ماري پاڻ انهن جي جاءِ تي رهڻ لڳا.

²⁴ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”موآب مان لنگهي وڃڻ کان پوءِ خداوند اسان کي فرمايو ته ’هاڻي اوهين اتي روانا ٿيو ۽ برساتي نهر ارنون مان لنگهي پار وڃو. ياد رکو، مون حشبون جي اموري بادشاهه سيحون کي سندس ملڪ سميت اوهان جي هٿ ۾ ڏيئي ڇڏيو آهي. تنهنڪري اوهين انهيءَ جي ملڪ تي قبضو ڪرڻ شروع ڪريو ۽ ساڻس جنگ ڪريو. ²⁵ اڄ کان وٺي آءٌ ڌرتيءَ جي سڀني ماڻهن تي اوهان جو خوف ۽ ڊپ وجهڻ شروع ڪندس. هو اوهان جي هاک ٻڌي ڏسي ويندا ۽ اوهان جي ڪري پريشان ٿيندا.“

سيحون تي فتح

(گڏاڻو 21:21-30)

²⁶ ”پوءِ مون قديمات جي بيابان مان حشبون جي بادشاهه سيحون ڏانهن، ايلچين جي هٿان صلح جو پيغام موڪليو. کيس چواڻي موڪليم ته ²⁷ ’اسان کي پنهنجي ملڪ مان لنگهڻ ڏيو. اسين وات وٺي سڌا هليا وينداسين ۽ ساڄي يا کاٻي پاسي ڪين مڙنداسين. ²⁸ اسين کائڻ لاءِ کاڌو ۽ پيئڻ لاءِ پاڻي به توهان کان پيسا ڏيئي وٺنداسين. توهان اسان کي پنهنجي ملڪ مان رڳو لنگهي وڃڻ ڏيو، ²⁹ جيستائين اسين اردن درياءَ مان لنگهي انهيءَ ملڪ ۾ وڃون، جيڪو خداوند اسان جو خدا اسان کي ڏين وارو آهي. ادوم جي علائقي ۾ رهندڙ بني عيسو ۽ عار شهر ۾ رهندڙ موآبين به اسان کي ائين ئي پنهنجي ملڪ مان لنگهي وڃڻ ڏنو آهي. ³⁰ پر حشبون جي بادشاهه سيحون اسان کي پنهنجي ملڪ مان لنگهي وڃڻ نه ڏنو. خداوند اسان جي خدا هن جو مزاج تيز ۽ دل سخت ڪئي هئي، انهيءَ لاءِ ته هو انهيءَ کي اوهان جي حوالي ڪري، جيڪو اڄ تائين اسان جي حوالي آهي.“

³¹ تڏهن خداوند مون کي فرمايو ته ’ڏسو، آءٌ سيحون بادشاهه ۽ سندس ملڪ کي توهان جي حوالي ڪرڻ وارو آهيان. توهين انهيءَ تي قبضو ڪرڻ شروع ڪريو، ته جيئن توهين هن ملڪ جا وارث ٿيو. ³² تڏهن سيحون پنهنجي سڀني ماڻهن سميت اسان سان جنگ ڪرڻ لاءِ نڪري يهض شهر جي ويجهو آيو. ³³ پر خداوند اسان جي خدا کيس اسان جي حوالي ڪري ڇڏيو ۽ اسان هن کي، سندس پٽن کي ۽

کي پيسا ڏيئي خريد ڪيو. ⁷ مون خداوند اوهان جي خدا، اوهان جي هٿ جي ڪمائيءَ ۾ برڪت وڌي آهي. هن وڏي بيابان ۾ اوهان جي گهمڻ ڦرڻ جي به مون کي خبر آهي. هنن چاليهن سالن ۾ آءٌ خداوند اوهان جو خدا، اوهان سان گڏ هوس ۽ اوهان کي ڪنهن به شيءِ جي ڪمي ڪانه ٿي.“

⁸ سو اسين ادوم ۾ رهندڙ پنهنجن عزيزن، يعني بني عيسوءَ کان پاسو ڪري بيابان واري رستي، ايلات ۽ عصيون جابر منجهان لنگهياسين. پوءِ اسين ڦري موآب واري ملڪ جي رستي هلڻ لڳاسين. ⁹ تڏهن خداوند مون کي فرمايو ته ’موآبين يعني بني لوط کي نه ستائجو، نڪي انهن سان چيٽچاڙ ڪجو، ڇاڪاڻ ته اوهان کي انهن جي ملڪ مان ڪابه ميراث ڪانه ڏيندس. هن ڪري جو عار جو شهر مون انهن کي ميراث ڪري ڏنو آهي.“

¹⁰ عار جي شهر ۾ پهريائين ايميم رهندا هئا، جيڪي عناق جي اولاد وانگر طاقتور، گهڻا ۽ قداور هئا. ¹¹ عناق جي اولاد وانگر اهي به راکاس ڪري ڄاتا ويندا هئا. پر موآبي انهن کي ايميم ڪري سڏيندا هئا. ¹² ادوم جي علائقي ۾ پهريائين حوري قوم جا ماڻهو رهندا هئا. پر بني عيسوءَ انهن کي پڇاڻي ڪريو. انهن کي برباد ڪري هو پاڻ انهن جي جاءِ تي رهڻ لڳا، جيئن بني اسرائيل پنهنجي دشمنن سان بعد ۾ پنهنجي ورثي واري ملڪ ۾ ڪيو، جيڪو خداوند انهن کي عطا ڪيو.

¹³ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”خداوند فرمايو هو ته ’هاڻي اٿو ۽ برساتي نهر زارد جي پار وڃو.‘ سو اسين انهيءَ نهر جي پار وياسين. ¹⁴ قادم برنيع کان رواني ٿيڻ کان وٺي، برساتي نهر زارد جي پار وڃڻ تائين اسان کي اٺيويهه سال لڳا. انهيءَ عرصي ۾ خيمي گاهه منجهان سڀ جنگي مرد مري ڪيپي ويا، جيئن خداوند انهن جي باري ۾ قسم کڻي چيو هو. ¹⁵ جيستائين هو مري ڪيپي ناپوڏ نه ٿي ويا، تيستائين خداوند جو هٿ کين خيمي گاهه مان فنا ڪرڻ لاءِ انهن جي خلاف ٿي رهيو.“

¹⁶ سو جڏهن قوم جا سڀ جنگي مرد ناپوڏ ٿي ويا، ¹⁷ تڏهن خداوند مون کي فرمايو ته ¹⁸ ’اڄ اوهان عار شهر جي سامهون موآب جي سرحد وٽان لنگهي وڃو. ¹⁹ جڏهن اوهان *بني عمون جي سرحد کي ويجهو اچو، تڏهن انهن کي نه ستائجو، نڪي انهن سان چيٽچاڙ ڪجو، ڇاڪاڻ ته اوهان کي بني عمون جي ملڪ مان ڪابه ميراث ڪانه ڏيندس. هن ڪري جو مون اهو ملڪ بني لوط کي ميراث ڪري ڏنو آهي.“

²⁰ اهو به رفائين جو ملڪ ڪري ڄاتو ويندو هو، ڇاڪاڻ ته اڳي اتي رفائين ئي رهندا هئا، جن کي عموني ماڻهو زمزمين ڪري سڏيندا هئا. ²¹ اهي ماڻهو به راکاسن وانگر طاقتور، گهڻا ۽ قداور هئا. پر

*بني عمون ۽ موآبين: انهن جا علائقا ڪنعان ملڪ جي اوڀر ۾ هئا.

تائين، جيڪي بسن ۾ عوج جي بادشاهت جا شهر هئا سي اسان هت ڪيا.“

صيداني ماڻهو حرمون جبل کي سريون ۽ اموري ماڻهو ان کي سنير ڪري سڏيندا آهن. ¹¹*رفائين جي نسل منجهان رڳو بسن جو بادشاهه عوج وڃي رهيو هو. هن جو پلنگ لوهه جو ٺهيل هو، جنهن جي ڊيگهه چار ميٽر ۽ ويڪر پوٽا ٻه ميٽر هئي. اهو بني عمون جي شهر ربه ۾ اڃا به موجود آهي.

اردن جي اڀرندي واري علائقي جي ورهاست (گڏاڻو 1:32-42)

¹²موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”سو انهيءَ وقت ئي اسان اهو ملڪ پنهنجي قبضي ۾ آندو. پوءِ عروعر، جيڪو برساتي نهر ارنون جي ڪناري تي آهي، جابلو علائقي گلعاد جو ڏاکڻو اڌ حصو ۽ انهيءَ جا شهر، مون بني روبن ۽ بني گد کي ڏنا. ¹³گلعاد جو باقي حصو ۽ سارو بسن، جيڪو عوج جي بادشاهت ۾ هو، سو مون منسيءَ جي اڌ قبيلي کي ڏنو.“

بس ۾ ارگوب جي ساري علائقي کي رفائين جو ملڪ به سڏيندا هئا. ¹⁴منسيءَ جو اولاد يائير، گسورين ۽ معڪاتين جي سرحد تائين ارگوب جو سارو علائقو ورتو. هن بسن جي ڪجهه ڳوٺن کي پنهنجي نالي سان ”يائير جا ڳوٺ“ ڪري سڏيو، جيڪو نالو اڄ تائين هليو اچي.

¹⁵موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”مون گلعاد جو علائقو منسيءَ جي گهراڻي مڪير کي ڏنو. ¹⁶بني روبن ۽ بني گد جي قبيلن کي مون گلعاد کان وٺي برساتي نهر ارنون تائين علائقو ڏنو. برساتي نهر ارنون جي وچ واري حصي کي سندن ڏاکڻي حد مقرر ڪري، برساتي نهر يبوڪ تائين سارو علائقو کين ڏنو، جيڪا نهر اتر طرف عمونين جي سرحد آهي. ¹⁷انهن ٻنهي علائقن جي اولهه طرف سرحد اردن درياءُ آهي، يعني گليل ڍنڍ کان وٺي ڪاري سمنڊ تائين، جتي سمنڊ جي اوڀر ۾ پسگاه جبل جون لاهيون پڪڙيل آهن، سو سڀ ڀڻ مون انهن کي ڏنو.“

¹⁸انهيءَ وقت ئي مون اوهان کي حڪم ڏيئي چيو هو ته ’خداوند اوهان جي خدا هيءُ ملڪ اوهان کي ميراث ڪري ڏنو آهي. سو اوهين سڀ جنگي مرد هٿيار ٻڌي پنهنجي بني اسرائيل جي ڀائرن جي اڳيان درياءُ پار هلو. ¹⁹پر اوهان جون عورتون، ٻار ۽ ڇوپايو مال، جيڪو آءُ ڄاڻان ٿو ته اوهان وٽ گهڻو ئي آهي، اهي سڀ اوهان جي انهن شهرن ۾ ئي رهن جيڪي مون اوهان کي ڏنا آهن. ²⁰جڏهن خداوند اوهان جي قوم وارن کي به اهڙو ئي آرام ڏئي، جهڙو اوهان کي ڏنو آٿس ۽ هو به انهيءَ ملڪ کي هت ڪن، جيڪو خداوند اوهان جو خدا هنن کي اردن درياءُ جي پرينءَ ۾ ڏيڻ وارو آهي، تڏهن اوهين سڀ موتي پنهنجي

سندس سڀني ماڻهن کي ماري ڇڏيو. ³⁴انهيءَ وقت ئي اسان هن جا سڀ شهر هت ڪيا ۽ هر ڪنهن آباد شهر کي مردن، عورتن ۽ ٻارن سميت بلڪل برباد ڪري ڇڏيو. اسان ڪنهن کي به جيئرو نه ڇڏيو. ³⁵رڳو ڇوپايو مال ۽ هت ڪيل شهرن جي لت جو مال اسان غنيمت ڄاڻي پاڻ وٽ رکيو. ³⁶برساتي نهر ارنون جي ڪناري واري شهر عروعر ۽ نهر جي وچ واري شهر کان وٺي گلعاد تائين اهڙو ڪوبه شهر ڪونه هو جيڪو اسان جي قبضي ۾ نه آيو. خداوند اسان جي خدا، اهي سڀئي شهر اسان جي حوالي ڪيا. ³⁷پر اسين بني عمون جي ملڪ، برساتي نهر يبوڪ جي ڪنارن، جابلو علائقي جي شهرن ۽ ٻين انهن جاين تي جتي خداوند اسان جي خدا اسان کي وڃڻ کان منع ڪئي هئي، تن جي ويجهو به ڪونه وياسين.“

عوج تي فتح

(گڏاڻو 31:21-35)

3 ¹”تنهن کان پوءِ اسين ڦري بسن وارو رستو ڏيئي اڳتي وڌياسين. بسن جو بادشاهه عوج پنهنجن سڀني ماڻهن سميت اسان سان جنگ ڪرڻ لاءِ نڪري ادريعي شهر جي ويجهو آيو. ²تڏهن خداوند مون کي چيو ته ’هن کان نه ڊڄو. مون هن کي، سندس سڀني ماڻهن کي ۽ سندس سڄي ملڪ کي توهان جي هت ۾ ڏيئي ڇڏيو آهي. توهين هن سان به ائين ئي ڪجو جيئن توهان اموريين جي بادشاهه سيحون سان ڪيو هو، جيڪو حشبون تي راڄ ڪندو هو.“

³اهڙيءَ طرح خداوند اسان جي خدا، بسن جي بادشاهه عوج کي به سندس سڀني ماڻهن سميت اسان جي هت ۾ ڏنو. اسان انهن جا ايترا ماڻهو ماريو جو سندن هڪڙو ماڻهو به ڪونه بچيو. ⁴انهيءَ وقت ئي اسان هن جا سڀ شهر هت ڪيا، ڪوبه اهڙو شهر باقي نه بچيو جيڪو اسان هت نه ڪيو. اهڙيءَ طرح ارگوب جو سارو علائقو، جيڪو بسن ۾ عوج جي بادشاهت ۾ شامل هو ۽ جنهن ۾ سٺ شهر هئا سو اسان جي قبضي ۾ آيو. ⁵اهي سڀ شهر ڪوٽ وارا هئا. انهن کي اوچيون پيٽيون ۽ دروازا هئا، جيڪي گزن سان مضبوط ٿيل هئا. انهن کان سواءِ اسان ڪيترائي اهڙا ڳوٺ به هت ڪيا جن کي ڪوٽ ڏنل نه هئا. ⁶جيئن اسان حشبون جي بادشاهه سيحون سان ڪيو هو، تيئن ئي اسان هنن سڀني آباد شهرن کي مردن، عورتن ۽ ٻارن سميت بلڪل برباد ڪري ڇڏيو. ⁷پر سڀ ڇوپايو مال ۽ شهرن مان لتليل مال اسان غنيمت ڄاڻي پاڻ وٽ رکيو.

⁸انهيءَ وقت ئي اسان اموريين جي پنهنجي بادشاهن کان اهو سڄو ملڪ کسي ورتو، جيڪو اردن درياءُ جي اوڀر طرف برساتي نهر ارنون کان وٺي حرمون جبل تائين آهي. ⁹⁻¹⁰انهيءَ کان سواءِ مٿاهين ميدان جا سڀ شهر، سارو گلعاد ۽ سارو بسن ملڪ، سلڪاه ۽ ادريعي شهر

*رفائين: هو راکاسن جهڙا ماڻهو هئا.

هر ڪو اڄ ڏينهن تائين جيئرو آهي. ⑤ ڏسو، مون اهي قاعدا قانون جن جو خداوند منهنجي خدا مون کي حڪم ڏنو آهي، سي اوهان کي سيڪاري ڇڏيا آهن، انهيءَ لاءِ ته اوهين جنهن ملڪ تي قبضو ڪرڻ لاءِ وڃو تنهن ۾ انهن تي عمل ڪريو. ⑥ سو اوهين انهن کي مڃيندا ۽ انهن تي خبرداريءَ سان عمل ڪندا رهجو، ڇاڪاڻ جو ٻين قومن جي نظر ۾ اها اوهان جي دانائي ۽ سياڻپ ليکبي. اهي قومون هنن سڀني قانونن کي ٻڌي چونديون ته ’بيشڪ هن وڏيءَ قوم جا ماڻهو داناءَ ۽ سياڻا آهن‘.

⑦ هن ڪري جو اهڙي وڏي قوم کا ٻي به آهي ڇا، جنهن جو معبود انهيءَ کي اهڙو ويجهو هجي جهڙو خداوند اسان جو خدا، هر انهيءَ وقت اسان کي ويجهو آهي، جڏهن اسين کيس پڪاريون ٿا؟ ⑧ اهڙي وڏي قوم کا ٻي به آهي ڇا، جنهن جا قاعدا قانون اهڙا سڄا هجن جهڙي هيءَ سڄي شريعت آهي، جيڪا اڄ آءٌ اوهان جي آڏو رکان ٿو؟ ⑨ سو اوهين خبردار رهجو ۽ پاڻ تي وڏي نظر رکجو. متان اهي ڳالهيون جيڪي اوهان پنهنجين اکين سان ڏٺيون آهن سي وساري ڇڏيو. متان اهي سڄيءَ عمر ۾ اوهان جي دل تان لهي وڃن، بلڪ اوهين اهي پنهنجن ٻارن ۽ ٻارن جي ٻارن کي به سيڪاري ڇڏجو. ⑩ خاص ڪري انهيءَ ڏينهن واريون ڳالهيون کين سيڪارجو، جنهن ڏينهن اوهين سينا جبل وٽ خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ بيٺا هئا. ان وقت خداوند مون کي فرمايو هو ته ’بني اسرائيل قوم کي منهنجي اڳيان آڻي گڏ ڪر، ته آءٌ انهن کي پنهنجو ڪلام ٻڌايان، انهيءَ لاءِ ته هو اهو سڪن ته پنهنجي سڄي حياتي جيستائين هو زمين تي جيئرا رهن تيستائين منهنجا فرمانبردار ٿي رهن ۽ پنهنجن ٻارن کي به اهو سيڪارين‘.

⑪ سو اوهين ويجهو اچي انهيءَ جبل جي هيٺان بيٺا. اهو جبل اونداهي دونهن جي گهاتن بادلن سان ڍڪيل هو ۽ انهيءَ جي مٿان آسمان جي اندر تائين باهه پئي پري. ⑫ تڏهن خداوند باهه جي وچ مان اوهان سان ڳالهايو. اوهان ڳالهائڻ جو آواز ته ٻڌو پر شڪل ڪانه ڏني، رڳو آواز ئي ٻڌو. ⑬ هن اوهان سان ڪيل پنهنجو عهد، جيڪو سندس ذهن حڪمن جي پوري ڪرڻ تي ٻڌل هو سو اوهان کي ظاهر ڪري ٻڌايو ۽ انهن حڪمن تي عمل ڪرڻ جو تاڪيد پڻ ڪيو. هن اهي حڪم پتر جي ٻن تختين تي به لکيا. ⑭ انهيءَ وقت خداوند مون کي حڪم ڏنو ته آءٌ اوهان کي قاعدا قانون سيڪاريان، انهيءَ لاءِ ته جنهن ملڪ تي اوهين قبضو ڪرڻ وڃو ٿا تنهن ۾ انهن تي عمل ڪريو.“

بت پرستيءَ خلاف چٽاءُ

⑮ ”جنهن ڏينهن خداوند سينا جبل تي باهه جي وچ مان اوهان سان ڳالهايو هو، تنهن ڏينهن اوهان ڪنهن به قسم جي شڪل ڪانه

هن ملڪيت تي اچجو، جيڪا مون اوهان کي ڏني آهي.“ ⑰ انهيءَ وقت مون يشوع کي حڪم ڏيئي چيو ته ’اوهان پنهنجين اکين سان اهو سڀ ڪجهه ڏٺو جيڪو خداوند اوهان جي خدا هنن ٻن بادشاهن سان ڪيو. ساڳيءَ طرح خداوند پرينءَ پر به سڀني بادشاهتن سان ائين ئي ڪندو، جتي اوهين وڃو ٿا. ⑱ سو اوهين انهن کان نه ڊڄو، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان جو خدا پاڻ اوهان جي طرفان جنگ ڪندو.“

موسيٰ جي ڪنعان وڃڻ تي پابندي

⑲ ”مون انهيءَ وقت خداوند کي عاجزي ڪندي چيو ته ⑳ ’اي خداوند خدا! تو پنهنجي ٻانهي کي پنهنجي عظمت ۽ قدرت ڏيکارڻ جي ته رڳو شروعات ڪئي آهي. سو آسمان يا زمين تي ڪوبه اهڙو معبود ڪونهي جيڪو تو جهڙا ڪم ڪري ۽ قدرتون ڏيکاري سگهي. ㉑ آءٌ تو کي عرض ٿو ڪريان ته مون کي پار وڃڻ ڏي ته آءٌ اردن درياءَ جي پرينءَ پر وارو چڱو ملڪ، سهڻو جابلو علائقو ۽ لبنان وڃي ڏسان.“

㉒ پر اوهان جي ڪري خداوند مون تي به ڪاوڙيل هو، تنهنڪري منهنجي نه ٻڌائين. اٿندو مون کي چيائين ته ’تنهنجي لاءِ ايترو ڪافي آهي، سو انهيءَ ڳالهه بابت مون کي وڌيڪ نه چئ. ㉓ تون پسگاه جبل جي چوٽيءَ تي چڙهي وڃ ۽ چئني طرفن ڏانهن نهاري پنهنجين اکين سان ڏس، ڇاڪاڻ جو تون انهيءَ اردن درياءَ جي پرينءَ پر نه ويندين. ㉔ پر يشوع کي حڪم ڏي، کيس مضبوط ۽ همت وارو ڪر، ڇاڪاڻ جو هو هن قوم کي پار وٺي ويندو ۽ هو ئي انهيءَ ملڪ جو کين وارث بڻائيندو جيڪو تون ڏسندين. ㉕ تنهنڪري اسين بيت فغور نالي جاءِ جي سامهون ماٿريءَ ۾ ئي رهي پياسين.“

فرمانبرداريءَ لاءِ نصيحت

4 ① پوءِ موسيٰ بني اسرائيل جي ماڻهن کي چيو ته ”اي بني اسرائيل! جيڪي قاعدا قانون آءٌ اوهان کي سيڪاريان ٿو سي چڱيءَ طرح ٻڌي انهن تي عمل ڪريو، انهيءَ لاءِ ته اوهين جيئرا رهو ۽ جيڪو ملڪ خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن جو خدا اوهان کي ڏئي ٿو، تنهن ۾ داخل ٿي مٿس قبضو ڪريو. ② جنهن به ڳالهه جو آءٌ اوهان کي حڪم ڏيان ٿو، تنهن ۾ نه ته ڪجهه وڌائجو ۽ نڪي انهيءَ مان ڪجهه گهٽائجو. اوهين خداوند پنهنجي خدا جي انهن حڪمن تي عمل ڪندا رهجو جيڪي آءٌ اوهان کي ڏيان ٿو. ③ پوءِ واري بعل معبود جي واقعي ۾ جيڪي خداوند ڪيو، سو اوهان پنهنجين اکين سان ڏسو. جيڪي ماڻهو انهيءَ معبود جي پٺيان لڳا، تن سڀني کي خداوند اوهان جي خدا اوهان جي وچ مان برباد ڪري ڇڏيو. ④ پر اوهين جيڪي خداوند پنهنجي خدا سان چُهٽيل رهيا، تن مان

وَ جان سان سندس طالبو ٿيو. ³⁰ جڏهن اوهين مصيبت ۾ گرفتار ٿيندا ۽ پوين ڏينهن ۾ جڏهن هي سڀ حادثا اوهان تي اچي پوندا، تڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا آڏو توبه تائب ٿيندا ۽ سندس فرمانبرداري ڪندا. ³¹ ڇالاءِ جو خداوند اوهان جو خدا، رحيم خدا آهي. هو اوهان کي نه ته چڏي ڏيندو، نڪي برباد ڪندو ۽ نه ئي وري انهيءَ عهد کي وساريندو جيڪو هن قسم ڪئي اوهان جي ابن ڏاڏن سان ڪيو آهي.

خداوند ئي خدا آهي

³² ”جڏهن کان خدا ڌرتيءَ تي انسان کي پيدا ڪيو تڏهن کان وٺي اڄ ڏينهن تائين جيڪو زمانو اوهان کان اڳي گذريو آهي، تنهن بابت اوهين پڇا ڪريو. ڪائنات جي هڪڙي ڇيڙي کان وٺي ٻئي ڇيڙي تائين معلوم ڪريو ته هن عظيم ڪم جهڙو ڪو ٻيو ڪڏهن ٿيو، يا ٻڌڻ ۾ آيو آهي؟ ³³ ڇا ڪڏهن ڪنهن قوم اوهان وانگر باهه جي وچ مان معبود جي ڳالهائڻ جو آواز ٻڌو آهي ۽ جيئري رهي آهي؟ ³⁴ ڇا ڪڏهن ڪو معبود ڪنهن قوم کي پنهنجو بناڻڻ واسطي هڪڙي ٻيءَ قوم جي وچ مان ڪڍي آيو آهي، جهڙيءَ طرح خداوند اوهان جي خدا اوهان جي اکين اڳيان پنهنجي زور آور هٿ ۽ وڏيءَ قدرت سان مصر ۾ اوهان کي پنهنجو بناڻڻ واسطي ائين ڪري ڏيکاريو آهي؟ هن آزمائش، عجيب ڪمن ۽ معجزن جي وسيلي جنگين ۽ وڏن هيبتناڪ ڪمن سان اهڙي قدرت ڏيکاري آهي. ³⁵ اهو سڀ ڪجهه خدا اوهان کي انهيءَ لاءِ ڏيکاريو ته جيئن اوهان کي خبر پوي ته خداوند ئي خدا آهي، انهيءَ کان سواءِ ٻيو ڪوبه خدا ڪونهي. ³⁶ هن اوهان کي آسمان مان پنهنجو آواز ٻڌايو، انهيءَ لاءِ ته اوهان کي تربيت ڏني. هن اوهان کي زمين تي وڏي باهه ڏيکاري ۽ اوهان باهه جي وچ مان سندس ڪلام ٻڌو. ³⁷ جيئن ته هن کي اوهان جي ابن ڏاڏن سان محبت هئي، تنهنڪري انهن کان پوءِ هن انهن جي اولاد کي چونڊيو. هو پنهنجي وڏيءَ قدرت سان اوهان کي مصر مان پاڻ ئي ڪڍي آيو، ³⁸ انهيءَ لاءِ ته اوهان کان وڏين ۽ طاقتور قومن کي اوهان جي اڳيان پڇائي ڪڍي ۽ اوهان کي انهن جي ملڪ ۾ پهچائي ۽ اهو ملڪ اوهان کي ورثي ۾ ڏني، جيئن اڄوڪي ڏينهن ظاهر آهي. ³⁹ تنهنڪري اڄوڪي ڏينهن اوهين ڄاڻي وٺو ۽ پنهنجيءَ دل ۾ ڄمائي ڇڏيو ته مٿي آسمان ۾ توڙي هيٺ زمين تي خداوند ئي خدا آهي، انهيءَ کان سواءِ ٻيو ڪوبه ڪونهي. ⁴⁰ سو اوهين هن جي قانونن ۽ حڪمن تي عمل ڪريو، جيڪي اڄ آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو ۽ اوهان کان پوءِ اوهان جي اولاد جو پلو ٿئي ۽ جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي هميشه لاءِ ڏني ٿو، تنهن ۾ اوهين وڏي عرصي تائين رهو.“

ڏني هئي. تنهنڪري اوهين چڱيءَ طرح خبردار ٿجو، ¹⁶ متان اوهين پاڻ کي خراب ڪريو، جو پنهنجي لاءِ ڪنهن مرد يا عورت جي صورت جهڙو ڪو تراشيل بت ٺاهيو، ¹⁷ يا زمين جي ڪنهن جانور يا وري آسمان ۾ اڏامندڙ ڪنهن پڪيءَ جي صورت ٺاهيو، ¹⁸ يا زمين تي سرندڙ ڪنهن جيت يا پاڻيءَ ۾ رهندڙ ڪنهن مڇيءَ جي صورت ٺاهيو. ¹⁹ ساڳيءَ طرح متان جڏهن اوهين آسمان ڏانهن نهاريو ۽ سج، چنڊ ۽ تارا يعني آسمان واريون سڀيئي شيون ڏسي گمراهه ٿيندي انهن کي سجدو ڪريو ۽ انهن جي پوڄا ڪريو، جن کي خداوند اوهان جي خدا، دنيا جي سڀني قومن جي خدمت لاءِ بڻايو آهي. ²⁰ پر خداوند اوهان کي چونڊي ڪڍيو ۽ لوهه جي گوري يعني مصر مان ڪڍي اوهان کي ٻاهر آندو، انهيءَ لاءِ ته اوهين سندس ميراث واري قوم هجو، جيئن اڄ آهيو.

²¹ اوهان جي ڪري خداوند مون سان به ڪاوڙيو ۽ قسم کڻي چيائين ته ’تون اردن درياءَ جي الهندي پاسي نه ويندين ۽ نه وري انهيءَ چڱيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيندين، جيڪو آءُ خداوند سندن خدا کين ورثي طور ڏيندس.‘ ²² سو آءُ هن ئي ملڪ ۾ مري ويندس ۽ اردن درياءَ جي پرينءَ ۾ نه ويندس. مگر اوهين پرينءَ ۾ ويندا ۽ انهيءَ چڱيءَ ملڪ جا وارث ٿيندا. ²³ تنهنڪري اوهين خبردار ٿجو، متان اهو عهد جيڪو خداوند اوهان جي خدا اوهان سان ڪيو آهي، سو وساري ڇڏيو ۽ پنهنجي لاءِ ڪنهن اهڙيءَ شيءِ جي نموني واري شڪل ٺاهيو، جنهن جي خداوند اوهان جي خدا اوهان کي منع ڪئي آهي. ²⁴ ڇالاءِ جو خداوند اوهان جو خدا، ساڙي رک ڪري ڇڏڻ واري باهه آهي. هو غيرت وارو خدا آهي.

²⁵ مثال طور جڏهن اوهان منجهان ٻار ۽ ٻارن جا ٻار پيدا ٿيندا ۽ اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ رهندي گهڻو عرصو ٿي ويندو، پوءِ جيڪڏهن اوهين پاڻ کي خراب ڪري ڪنهن شيءِ جي شڪل بڻائيندا ۽ خداوند پنهنجي خدا جي نظر ۾ اهڙو خراب ڪم ڪري ڪيس ڪاوڙائيندا، ²⁶ ته آءُ اڄوڪي ڏينهن آسمان ۽ زمين کي اوهان تي شاهد ڪري چوان ٿو ته جنهن ملڪ کي هٿ ڪرڻ لاءِ اوهين اردن درياءَ جي پار ٿا وڃو تنهن ۾ اوهين جلد ئي تباهه ڪيا ويندا. اوهين اتي گهڻا ڏينهن رهي ڪين سگهندا، بلڪ پوريءَ طرح برباد ٿي ويندا. ²⁷ خداوند اوهان کي قومن ۾ چڙوڇڙ ڪري ڇڏيندو ۽ جن قومن ۾ هو اوهان کي وٺي ويندو، تن ۾ اوهان جو باقي بچيل تعداد گهٽ ٿي ويندو. ²⁸ اتي اوهين ماڻهن جي هٿرادو ٺهيل ڪاٺ ۽ پٿر جي معبودن جي پوڄا ڪندا، جي نڪي ڏسندا، نڪي ٻڌندا، نڪي ڪائيندا ۽ نڪي سگهندا هوندا. ²⁹ پر اتي جيڪڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جا طالبو ٿيندا ته هو اوهان سان پرچي پوندو، پر شرط هي آهي ته اوهين پوريءَ دل

جو ڪلام اوهان کي ٻڌايان، چو ته اوهين باهه جي ڪري ڊڄي ويا ۽ جبل تي نه چڙهيا. تڏهن خداوند فرمايو ته

⑥ آءُ خداوند اوهان جو خدا آهيان، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو جتي اوهين غلام هئا.

⑦ مون کان سواءِ اوهان جي لاءِ ٻيو ڪوبه معبود نه هجي.

⑧ اوهين پنهنجي لاءِ ڪابه تراشيل مورت يا ڪنهن به شيءِ جي صورت نه جوڙيو جيڪا آسمان ۾، زمين تي يا زمين جي هيٺان پائيءَ ۾ آهي. ⑨ اوهين انهن جي پوڄا نه ڪريو، نڪي جهڪي انهن کي ڪو سجدو ٿي ڪريو، ڇاڪاڻ جو آءُ خداوند اوهان جو خدا، غيرت وارو خدا آهيان. جيڪي مون سان دشمني رکندا آهن، تن جي اولاد کي تينءَ ۽ چوٿينءَ پيڙهيءَ تائين آءُ سندن ابن ڏاڏن جي بدڪارين جي سزا ڏيندو آهيان. ⑩ پر جيڪي مون کي پيار ڪندا آهن ۽ منهنجي حڪمن تي عمل ڪندا آهن، تن تي هزارين پيڙهين تائين آءُ پنهنجي لافاني شفقت ڪندو آهيان.

⑪ اوهين منهنجو نالو خراب مقصدن لاءِ استعمال نه ڪريو، ڇاڪاڻ جو آءُ خداوند اوهان جو خدا هر انهيءَ کي سزا ڏيندس جيڪو منهنجو نالو خراب مقصدن لاءِ استعمال ڪري ٿو.

⑫ اوهين *سبت ملهائو ۽ ان کي رڳو مون لاءِ وقف ڪري ڇڏيو، جيئن مون خداوند اوهان جي خدا اوهان کي حڪم ڏنو آهي. ⑬ ڇهه ڏينهن اوهين محنت ڪري پنهنجو سڀ ڪاروبار ڪريو. ⑭ پر ستون ڏينهن آرام جو ڏينهن آهي، جيڪو مون خداوند اوهان جي خدا لاءِ وقف ٿيل آهي. انهيءَ ڏينهن ڪوبه ڪم نه ڪري، نه اوهين، نه اوهان جو پٽ، نه اوهان جي ڌيءَ، نه اوهان جو ڀانئو، نه اوهان جي ڀانئو، نه اوهان جا ڀورا ڍڳا ۽ نه اوهان جي ملڪ ۾ رهندڙ ڪو ڌاريو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جي ڀانئو ۽ ڀانئو کي به اوهان وانگر آرام ملي. ⑮ ياد رکو ته اوهين پاڻ به مصر جي ملڪ ۾ غلام هئا ۽ مون خداوند اوهان جي خدا پنهنجي زور آور هٿ ۽ وڏيءَ قدرت سان اوهان کي اتان ڪڍي ٻاهر آندو. تنهنڪري مون خداوند اوهان جي خدا سبت جي ڏينهن کي ملهائڻ لاءِ اوهان کي حڪم ڏنو.

⑯ اوهين پنهنجي ماءُ پيءُ جي عزت ڪريو، جيئن مون اوهان کي حڪم ڏنو آهي، ته جيئن انهيءَ ملڪ ۾ جيڪو آءُ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيندس، اوهين وڏي عرصي تائين رهو ۽ اوهان جو ڀلو ٿئي.

⑰ اوهين خون نه ڪريو.

⑱ اوهين زنا نه ڪريو.

پناهه وارا شهر

④١ پوءِ موسيٰ اردن درياءَ جي اوڀر پاسي تي شهر ڌار ڪيا، ④٢ انهيءَ لاءِ ته جنهن خونيءَ پنهنجي پاڙيسريءَ کي غير ارادي طور ماري وڌو هجي ۽ اڳي انهيءَ سان ڪابه دشمني نه هجيس، سو اتي پناهه وٺي ۽ انهن شهرن مان هڪڙي ۾ وڃي جيئرو رهي. ④٣ اهي شهر هي هئا: بني روبن جي لاءِ بصر شهر جيڪو بيبان جي وچ ۾ اوجي ميدان ۾ آهي، بني گد جي لاءِ رامات شهر جيڪو گلعاد ۾ آهي ۽ بني منسيءَ جي لاءِ گولان شهر جيڪو بسن ۾ آهي.

شريعته بابت تعارف

④٤ هيءَ اها شريعته آهي جيڪا موسيٰ بني اسرائيل جي اڳيان پيش ڪئي. ④٥ هي ئي اهي حڪم ۽ قاعدا قانون آهن، جيڪي موسيٰ بني اسرائيل جي مصر مان نڪرڻ کان پوءِ کين ٻڌايا. ④٦ هن اهي کين اردن درياءَ جي اوڀر پاسي ماٿريءَ ۾ بيت فغور شهر جي سامهون ٻڌايا، يعني امورين جي بادشاهه سيحون جي ملڪ ۾، جيڪو حشبون ۾ رهندو هو ۽ جنهن کي موسيٰ ۽ بني اسرائيل مصر مان نڪرڻ کان پوءِ شڪست ڏني. ④٧ ان وقت هنن سندس ملڪ کي ۽ بسن جي بادشاهه عوج جي ملڪ کي پنهنجي قبضي ۾ آندو. اهي ٻئي امورين جا بادشاهه هئا جيڪي اردن درياءَ جي اوڀر پاسي رهندا هئا. ④٨ سندن ملڪ ڏکڻ ۾ برساتي نهر ارنون جي ڪناري واري شهر عيروعير کان وٺي، اتر طرف سريون جبل تائين پکڙيل هو، جنهن کي حرمون به ٿا سڏين. ④٩ انهيءَ ۾ اردن درياءَ جي اوڀر پاسي وارو سارو ميدان ويندي ڪاري سمنڊ جي پسگاه جبل وارين لاهين جي هيٺ تائين شامل آهي.

ڏهن حڪمن کي دهرائڻ

(خروج 17:1-20)

5 ① پوءِ موسيٰ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي سڏي چيو ته ”اي بني اسرائيل! جيڪي قاعدا قانون آءُ اڄ اوهان کي ٻڌايان ٿو، سي ٻڌو، انهيءَ لاءِ ته اوهين اهي سڪو ۽ انهن تي ضرور عمل ڪريو. ② خداوند اسان جي خدا سينا جبل وٽ اسان سان عهد ڪيو. ③ هن اهو عهد اسان جي ابن ڏاڏن سان نه ڪيو پر اسان سان ئي ڪيائين، يعني اسين سڀ جيڪي اڄ هتي جيئرا آهيون. ④ خداوند اوهان سان انهيءَ جبل تي باهه جي وچ مان روڀرو ڳالهائيو. ⑤ انهيءَ وقت آءُ خداوند ۽ اوهان جي وچ ۾ بيٺو هوس، انهيءَ لاءِ ته خداوند

*سبت: يعني آرام جو ڏينهن.

43-41:4 یش 9-8:20 9-8:5 لاو 1:26، شر 18-15:4، 15:27 10-9:5 خر 7-6:34، 7-6:14، شر 10-9:7 11:5 لاو 12:19

12:5 خر 16-12:31، 30-23:16 14-13:5 خر 12:23، 15:31، 21:34، 2:35 لاو 3:23

16:5 شر 16:27، مت 14:15، 19:19، 19:10، 10:7، 19:10، لو 20:18، اف 2:6 17:5 پید 6:9، لاو 17:24، مت 21:5، 18:19، مر 19:10، لو 20:18، رو

9:13، یع 11:2 18:5 لاو 10:20، مت 27:5، 18:19، مر 19:10، لو 20:18، رو 9:13، یع 11:2

رستي جو هن اوهان کي حڪم ڏنو آهي، تنهن تي هلجو، انهيءَ لاءِ ته اوهين جيئرا رهو ۽ اوهان جو پلو ٿئي ۽ جيڪو ملڪ اوهان جي قبضي ۾ ايندو تنهن ۾ اوهين وڏي عرصي تائين رهو.

فرمانبرداريءَ جو قلم

6 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”اهي حڪم ۽ قاعدا قانون هي آهن، جن تي اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ عمل ڪرڻو آهي جنهن تي قبضي ڪرڻ لاءِ اوهين اردن درياءَ جي پار ٿا وڃو. اوهان کي انهن جي سيڪارڻ لاءِ خداوند اوهان جي خدا مون کي حڪم ڏنو آهي، ② انهيءَ لاءِ ته اوهين پنهنجن ٻارن ۽ ٻارن جي ٻارن سوڌو خداوند پنهنجي خدا جو خوف ڪندا رهو. هن جي سڀني قانونن ۽ حڪمن، جن جو آءٌ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان، تن تي پنهنجي ساري عمر عمل ڪريو ته اوهين اتي گهڻي عرصي تائين رهو. ③ تنهنڪري اي بني اسرائيل! ٻڌو ۽ خبرداريءَ سان انهن تي عمل ڪريو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو پلو ٿئي ۽ اوهين خداوند پنهنجي ابن ڏاڏن جي خدا جي واعدي موجب، انهيءَ ملڪ ۾ وڌندا وڃو، جيڪو آسودو ۽ خوشحال آهي.“

سڀني کان وڏو حڪم

④ ”اي بني اسرائيل! ياد رکو، خداوند اسان جو خدا هڪڙو ئي خداوند آهي. ⑤ سو اوهين خداوند پنهنجي خدا کي پنهنجي ساريءَ دل، پنهنجي سڄيءَ جان ۽ پنهنجي پوري طاقت سان پيار ڪريو. ⑥ هي ڳالهيون جن جو آءٌ اڄ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان، سي اوهان کان ڪڏهن به نه ورسن. ⑦ اهي اوهين پنهنجي اولاد کي سيڪاريو. گهر ۾ ويهندي، واٽ ويهندي، سمهندي ۽ اتندي انهن جو ذڪر ڪندا رهو. ⑧ انهن کي اوهين يادگيريءَ لاءِ پنهنجين ٻانهن تي ٻڌي ڇڏيو ۽ پنهنجي نرڙ تي ٽڪي وانگر هڻي ڇڏيو. ⑨ انهن کي پنهنجي گهر جي دروازن جي ٻانهن تي ۽ ٻاهرين دروازن تي لکي ڇڏيو. ⑩ جڏهن خداوند اوهان جو خدا اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ پهچائيندو، جنهن بابت هن اوهان جي ابن ڏاڏن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم ڪيو هو ته هو اوهان کي اهي وڏا ۽ سهڻا شهر ڏيندو، جيڪي اوهان نه جوڙيا آهن. ⑪ هو اوهان کي سڀني چڱين شين سان پريل گهر، جيڪي اوهان نه پريا آهن، اهي کوٽيل حوض، جيڪي اوهان نه کوٽيا آهن، اهي انگورن جا باغ ۽ زيتون جا وڻ، جيڪي اوهان نه پوکيا آهن، سي ڏيندو. جڏهن اوهين اهي کائي ڍڙ ڪريو، ⑫ تڏهن خبردار ٿجو، متان پنهنجي خداوند کي وساري ڇڏيو، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو، جتي اوهين غلام هئا. ⑬ بلڪ اوهين خداوند پنهنجي خدا جو خوف ڪندا رهجو، انهيءَ جي

⑱ اوهين چوري نه ڪريو.

⑲ اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ تي ڪوڙي شاهدي نه ڏيو.

⑲ اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ جي زال جي لالچ نه ڪريو، نه سندس گهر جي، نڪي سندس پيءَ، سندس ٻانهي، سندس ٻانهيءَ، سندس ڍڳن، سندس گڏهه ۽ نڪي پنهنجي پاڙيسريءَ جي ڪنهن ٻيءَ شيءِ جي لالچ ڪريو.

⑲ اهي ئي ڳالهيون خداوند انهيءَ جبل وٽ باهه، ڪڪر ۽ انڌوڪار جي وچ مان اوهان جي سڄيءَ قوم کي وڏي آواز سان ٻڌايون. انهيءَ کان سواءِ هن ٻيو ڪي به ڪين چيو. اهي ئي ڳالهيون هن پٿر جي بن تختين تي لکي مون کي ڏنيون.“

ماڻهن جو ڊچڻ

(خروج 21-18:20)

⑲ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جڏهن اوهان انڌوڪار جي وچ مان آواز ٻڌو ۽ جبل کي باهه سان پرندي ڏٺو، تڏهن اوهان جي قبيلن جا سردار ۽ اوهان جا اڳواڻ مون وٽ آيا. ⑲ انهن چيو ته ’خداوند اسان جي خدا پنهنجو جلال ۽ پنهنجي عظمت اسان کي ڏيکاري آهي. اسان هن جو آواز باهه جي وچ مان ٻڌو آهي. اڄ اسان ڏٺو ته خدا انسان سان ڳالهايو ته به انسان جيئرو رهيو. ⑲ پر اسين ڇو پنهنجي جان جوڪي ۾ وجهون؟ اها وڏي باهه اسان کي ساڙي ڇت ڪري ڇڏيندي. جيڪڏهن اسان وري خداوند پنهنجي خدا جو آواز ٻڌو ته اسين پڪ مري وينداسين. ⑲ ڇا اهڙو ڪو انسان آهي جنهن اسان وانگر باهه جي وچ مان زنده خدا کي ڳالهائيندي ٻڌو هجي ۽ پوءِ به جيئرو هجي؟ ⑲ اي موسيٰ! توهان ئي ويجهو وڃو ۽ جيڪي ڪجهه خداوند اسان جو خدا چوي سو ٻڌو. پوءِ موتي اچي اسان کي ٻڌايو ته هن ڇا چيو. اسين اهو ٻڌي انهيءَ تي عمل ڪنداسين.“

⑲ جڏهن خداوند اوهان جو اهو ڳالهائڻ ٻڌو، تڏهن مون کي چيائين ته ’هنن ماڻهن جيڪي تو سان ڳالهايو سو مون ٻڌو آهي. هنن جو چوڻ درست آهي. ⑲ شل هنن ۾ هميشه اهڙي دل هجي، جو هو منهنجو خوف ڪندا رهن ۽ منهنجي سڀني حڪمن تي عمل ڪندا رهن، ته هنن جو ۽ سندن اولاد جو هميشه پلو ٿئي. ⑳ سو تون وڃي انهن کي ٻڌاءِ ته اهي پنهنجن خيمن ڏانهن موتي وڃن. ㉑ پر تون هتي مون وٽ بيٺو رهه. آءٌ تو کي اهي سڀ حڪم ۽ قاعدا قانون ٻڌائيندس جيڪي تون انهن کي سيڪار، انهيءَ لاءِ ته جيڪو ملڪ آءٌ انهن کي ورثي طور ڏيڻ وارو آهيان تنهن ۾ هو انهن تي عمل ڪن. ㉒ تنهنڪري خداوند اوهان جي خدا اوهان کي جيڪو حڪم ڏنو آهي، تنهن تي خبرداريءَ سان عمل ڪجو ۽ گمراهه نه ٿجو. ㉓ جنهن

19:5 لاءِ 11:19، مت 18:19، مر 19:10، لو 20:18، رو 9:13 20:5 خر 1:23، مت 18:19، مر 19:10، لو 20:18 21:5 رو 7:7، 9:13

27-22:5 عبر 19-18:12 4:6 مر 29:12 5:6 مت 37:22، مر 30:12، لو 27:10 9-6:6 شر 18-11:11

10:6 پيد 7:12، 3:26، 13:28 13:6 مت 10:4، لو 8:4

اوهان جو خدا انهن کي اوهان جي حوالي ڪري ۽ اوهين انهن کي شڪست ڏيو، تڏهن کين بلڪل نابود ڪري ڇڏجو. ساڻن ڪو عهد نه ڪجو، نڪي مٿن رحم ڪجو. ③ اوهين انهن مان شاديون نه ڪجو، نه پنهنجيون ڌيئر هنن جي پٽن کي ڏجو، نڪي هنن جون ڌيئر پنهنجن پٽن لاءِ وٺجو. ④ ڇاڻڪڻ جو اهي اوهان جي اولاد کي خداوند کان ڦيرائي ڇڏيندا، انهيءَ لاءِ ته هو غير معبودن جي پوڄا ڪن. تڏهن خداوند جو غضب اوهان تي اچي ڪٽڪندو ۽ هو هڪدم اوهان کي برباد ڪري ڇڏيندو. ⑤ اٽلندو اوهين هنن سان هيءَ هلت ڪجو جو سندن قربان گاهون ڏاهي ڇڏجو، هنن جا پوڄا وارا پٿر پيچي پورا پورا ڪري ڇڏجو. هنن جا يسيهه ديويءَ نالي وارا ٽنڀي جيان کوٽيل بت ڪيرائي ڇڏجو ۽ سندن تراشيل مورتيون ساڙي ڇڏجو. ⑥ اوهين خداوند پنهنجي خدا جا چونڊيل آهيو. هاڻو، هن اوهان کي دنيا جي سڀني قومن مان پنهنجي خاص قوم ٿيڻ لاءِ چونڊي ڪڍيو آهي.

⑦ خداوند جو اوهان کي پسند ڪرڻ ۽ چونڊڻ جو اهو سبب نه هو ته ڪو اوهين تعداد ۾ ٻين کان گهڻا هئا، بلڪ اوهين ته ٻين سڀني قومن کان تمام ٿورا هئا. ⑧ پر خداوند جيئن ته اوهان سان پيار ٿي ڪيو ۽ جيڪو قسم هن اوهان جي ابن ڏاڏن سان ڪيو هو سو پورو ڪرڻ ٿي چاهيائين، تنهنڪري هن پنهنجي زور آور هٿ سان اوهان کي ٻاهر ڪڍي آندو، جتي اوهين غلام هئا. هن اوهان کي مصر جي بادشاهه فرعون جي چنبي مان ڇڏايو. ⑨ تنهنڪري ياد رکو، ته خداوند اوهان جو خدا اهو ئي خدا آهي. هو واعدو وفا ڪندڙ خدا آهي. سو جيڪي کيس پيار ٿا ڪن ۽ سندس حڪمن تي عمل ٿا ڪن، تن سان هزارين ڀيڙهين تائين پنهنجو عهد قائم رکندي ساڻن لافاني شفقت ٿو رکي. ⑩ جيڪي ساڻس دشمني ٿا رکن تن کي بدلي ۾ سندن ڏسندي ئي ڏسندي برباد ٿو ڪري. هو دير نه ٿو ڪري، بلڪ انهن کان ئي بدلو ٿو وٺي. ⑪ تنهنڪري جيڪي حڪم ۽ قاعدا قانون آءُ اڄ اوهان کي ٻڌايان ٿو، تن تي خبرداريءَ سان عمل ڪندا رهجو.

فرمانبردارن لاءِ برڪتون

(شريعته جو دور 14:1-28)

⑫ ”تنهنڪري جيڪڏهن اوهين هي فيصلا ٻڌي، انهن کي مڃي مٿن عمل ڪندا، ته خداوند اوهان جو خدا به پنهنجو عهد ۽ لافاني شفقت اوهان سان قائم رکندو، جنهن بابت هن اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو. ⑬ هو اوهان کي پيار ڪندو، برڪت ڏيندو ۽ اوهان کي وڌائيندو. جيڪو ملڪ اوهان کي ڏيڻ لاءِ هن اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو، تنهن منجهه اوهان جي اولاد ۾ ۽ زمين جي پيداوار يعني اناج ۾، مٽي ۾، زيتون جي تيل ۾ ۽ ڍورن ڍڳن ۽ رڍن پڪرين

ئي عبادت ڪجو ۽ انهيءَ جي ئي نالي جو قسم ڪنجو. ⑭ جيڪي قومون اوهان جي آس پاس رهنديون هونديون، تن جي معبودن جي پٺيان نه لڳجو. ⑮ ڇاڻڪڻ جو خداوند اوهان جو خدا، جو اوهان جي وچ ۾ آهي سو غيرت وارو خدا آهي. ائين نه ٿئي جو خداوند اوهان جو خدا اوهان تي ڪاوڙجي ۽ اوهان کي دنيا مان بلڪل برباد ڪري ڇڏي. ⑯ اوهين خداوند پنهنجي خدا کي نه آزمائجو، جيئن اوهان کيس مساهه ۾ آزمايو هو. ⑰ اوهين خداوند پنهنجي خدا جا حڪم ۽ قاعدا قانون، جن جو هن اوهان کي حڪم ڏنو آهي، تن تي سختيءَ سان عمل ڪندا رهجو. ⑱ اهو ئي ڪجو جيڪي خداوند جي نظر ۾ درست ۽ چڱو هجي، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو ڀلو ٿئي ۽ جنهن چڱي ملڪ بابت خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو تنهن ۾ وڃي مٿس پنهنجو قبضو ڪريو. ⑲ ائين ڪرڻ سان خداوند اوهان جي سڀني دشمنن کي اوهان جي اڳيان پڄائي ڪيندو، جيئن هن واعدو ڪيو آهي.

⑳ ايندڙ زماني ۾ جڏهن اوهان جا ٻار اوهان کان پڇن ته ’هي حڪم ۽ قاعدا قانون جيڪي خداوند اسان جي خدا اوهان کي ڏنا آهن، تن جو مطلب ڇا آهي؟‘ ㉑ تڏهن اوهين کين ٻڌائو ته ’جڏهن اسين مصر ۾ فرعون جا غلام هئاسين ته خداوند پنهنجي زور آور هٿ سان اسان کي مصر مان ڪڍي ٻاهر آندو. ㉒ خداوند اسان جي اکين اڳيان مصرين، فرعون ۽ سندس سڄي حويليءَ جي خلاف وڏا وڏا ۽ هيبتناڪ ڪم ۽ معجزا ڪري ڏيکاريا. ㉓ هو اسان کي اتان ٻاهر ڪڍي آيو، انهيءَ لاءِ ته جنهن ملڪ بابت هن اسان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو، تنهن ۾ اسان کي پهچائي ۽ اهو ملڪ اسان کي عطا ڪري. ㉔ سو خداوند اسان کي حڪم ڏنو ته اسين انهن سڀني قانونن تي عمل ڪريون ۽ خداوند پنهنجي خدا جو خوف ڪندا رهون، ته هميشه اسان جو ڀلو ٿئي ۽ هو اسان کي اڇوڪي ڏينهن وانگر جيئرو رکي. ㉕ سو جيڪڏهن اسين سندس حڪم مطابق خبرداريءَ سان خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ انهن سڀني حڪمن تي عمل ڪنداسين، ته اها اسان جي لاءِ سچائي ليکي ويندي.“

خداوند جي خاص قوم

(خروج 11:34-16)

7 ① موسيٰ چيو ته ”جڏهن خداوند اوهان جو خدا اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ پهچائيندو، جنهن تي قبضو ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا، تڏهن اتي جون ست قومون يعني حتي، گرگاشي، اموري، ڪنعاني، فرزي، جوي ۽ يبوسي، جيڪي اوهان کان وڏيون ۽ طاقت واريون آهن، تن کي اوهان جي اڳيان پڄائي ڪيندو. ② پوءِ جڏهن خداوند

*فرعون: هي مصر ملڪ جي بادشاهن جو لقب هو، وڌيڪ تفصيل لاءِ ڏسو ”خاص لفظن جي سمجهائي“.

16:6 خر 1-7، مت 7:4، لو 12:4 1:7 رس 19:13 5:7 خر 12:13 6:7 خر 5:19، 20:4، 2:14، 18:26، طيط 14:2، 1:2، 9:2

10-9:7 خر 6-5:20، 7-6:34، 7-6:14، 18:14، 10-9:5 16-12:7 خر 11:13-13

جگو ملڪ هٿ اچڻ

8 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”سو جيڪي حڪم آءُ اچوڪي ڏينهن اوھان کي ٻڌايان ٿو، تن تي اوھين خبرداريءَ سان عمل ڪجو، انھيءَ لاءِ ته اوھين جيئرا رھو ۽ تعداد ۾ وڌو ۽ انھيءَ ملڪ ۾ وڃي مٿس قبضو ڪريو، جنھن بابت خداوند اوھان جي خدا اوھان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو. ② اوھين انھيءَ ساري رستي کي ياد رکجو، جنھن تي خداوند اوھان جي خدا اوھان کي چاليھه سال بيان ۾ ھلايو، انھيءَ لاءِ ته هو اوھان کي عاجز ڪري آزمائي ۽ اوھان جي دل جي ڳالھه معلوم ڪري ته اوھين هن جي حڪمن تي عمل ڪندا يا نه. ③ تنھنڪري هن اوھان کي عاجز ڪيو ۽ بکيو رکيو. پوءِ اوھان کي اھا من ڪارايائين جنھن جي نه اوھان کي خبر ھئي نه اوھان جي ابن ڏاڏن کي. هن ڪري جو هو اوھان کي اھو سيڪاري ته انسان رڳو مانيءَ سان ئي جيئرو نه ٿو رھي، بلڪ خداوند جي وٽان نڪرندڙ هر ھڪ ڳالھه سان جيئرو رھي ٿو. ④ انھن چاليھن سالن ۾ نه اوھان جا ڪپڙا اوھان جي بدن تي پراڻا ٿيا، نڪي اوھان جا پير سڄيا. ⑤ اوھين پنھنجيءَ دل ۾ ڄاڻي ڇڏيو ته جيئن ڪو ماڻھو پنھنجي پٽ کي تربيت ڏيندو آھي، تيئن خداوند اوھان جي خدا اوھان کي تربيت ٿي ڏني. ⑥ سو اوھين خداوند پنھنجي خدا جي حڪمن تي عمل ڪندا رھجو، سندس واٽن تي ھلندا رھجو ۽ سندس خوف ڪندا رھجو. ⑦ خداوند اوھان جو خدا اوھان کي ھڪڙي اھڙي سرسبز ملڪ ۾ ٿو پھچائي، جنھن ۾ پاڻيءَ جون نہرون، چشما ۽ اونھيون ڍنڍون آھن، جيڪي ماڻھن ۽ تڪرين مان ٿيون نڪرن. ⑧ انھيءَ ملڪ ۾ ڪٽڪ، جو، انگور، انجبر ۽ ڏاڙھون جا وڻ ٿا ٿين. ان ۾ زيتون جا وڻ ۽ ماڪي ٿي ٿئي. ⑨ اھو اھڙو ملڪ آھي جتي اوھين پيٽ پري ماني کائيندا. اوھان کي ڪنھن به شيءِ جي ڪمي ڪانه ٿيندي. اھو اھڙو ملڪ آھي جنھن جي پٿرن مان اوھين لوھه ۽ تڪرين مان ٿامو کوٽي ڪڍي سگھندا. ⑩ اوھين کائي ڍڻ ڪندا ۽ انھيءَ چڱي ملڪ عطا ڪرڻ لاءِ خداوند پنھنجي خدا جي واکاڻ ڪندا.“

خداوند کي نه وسارڻ بابت تاڪيد

⑪ ”اوھين خبردار رھجو، ائين نه ٿئي جو خداوند پنھنجي خدا کي وساري ڇڏيو ۽ هن جا جيڪي حڪم ۽ قاعدا قانون مون اڄ اوھان کي ٻڌايا آھن، تن تي عمل نه ڪريو. ⑫ ائين نه ٿئي ته جڏھن اوھين کائي ڍڻ ڪريو ۽ عمديون جايون جوڙي انھن ۾ رھو، ⑬ جڏھن اوھان جا ڍور ڍڳا ۽ ريڊون ٻڪريون وڌن ۽ اوھان جي سون، چانديءَ ۽ سڄي مال ملڪيت ۾ واڌارو ٿئي، ⑭ تڏھن اوھان جي دل ۾ مغروري اچي وڃي. پوءِ اوھين خداوند پنھنجي خدا کي وساري ويھو، جنھن اوھان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي ٻاهر آندو، جتي اوھين غلام ھئا.“

جي ڏنن ۾ برڪت وجھندو. ⑭ اوھان کي ٻين سڀني قومن کان وڌيڪ برڪت عطا ٿيندي. اوھان ۾ توڙي اوھان جي چوپائي مال ۾ ڪوبه نر يا ڪابه مادي سنڍ نه ٿيندي. ⑮ خداوند هر قسم جي بيماري اوھان کان دور ڪندو. مصر جا اھي سڀ خوفناڪ مرض جن جي اوھان کي خبر آھي، تن مان ڪوبه مرض هو اوھان تي ڪين موڪليندو، بلڪ انھن کي اوھان جي دشمنن تي موڪليندو. ⑯ اوھين انھن سڀني قومن کي جيڪي خداوند اوھان جو خدا اوھان جي حوالي ڪندو، نابود ڪري ڇڏجو. اوھين انھن تي ڪوبه قياس نه ڪجو، نڪي انھن جي معبودن جي پوڄا ڪجو. ائين نه ٿئي جو اھي اوھان جي لاءِ ڦٽو ثابت ٿين. ⑰ جيڪڏھن اوھان جي دل ۾ اھو خيال اچي ته ’ھي قومون اسان کان گھڻيون آھن، اسين هنن کي ڪيئن پھچائي ڪڍي سگھنداسين؟‘ ⑱ تڏھن به اوھين هنن کان نه ڊڄجو، بلڪ اھو ياد ڪجو ته خداوند اوھان جي خدا، فرعون ۽ سڀني مصرين سان ڇا ڇا ڪيو. ⑲ اھي وڏيون وڏيون آزمائشون اوھان پنھنجين اکين سان ڏٺيون. خداوند اوھان جي خدا هيبتناڪ ڪمن ۽ معجزن جي وسيلي اوھان کي پنھنجي زور آور ھٿ ۽ وڏيءَ قدرت سان ٻاهر ڪڍي آيو. خداوند اوھان جو خدا انھن سڀني قومن سان به ائين ئي ڪندو جن کان اوھين ڊڄو ٿا. ⑳ انھيءَ کان سواءِ خداوند اوھان جو خدا انھن ۾ ٽاڪوڙو وجھندو انھيءَ لاءِ ته هنن مان جيڪي بچي اوھان کان لڪي پيا ھوندا، تن کي به تباھه ڪري ڇڏي. ㉑ سو اوھين انھن کان ڪوبه خوف نه ڪجو، ڇاڪاڻ جو خداوند اوھان جو خدا جيڪو اوھان جي وچ ۾ آھي سو عظيم ۽ هيبتناڪ خدا آھي. ㉒ هو انھن قومن کي ٿورا ٿورا ڪري اوھان وٽان ھٽائي ڇڏيندو. سو اوھين انھن کي ھڪدم نابود ڪري نه ٿا سگھو، ڇو ته مٿان جھنگلي جانور گھڻا ٿي اوھان تي حملو ڪن. ㉓ تنھن ھوندي به خداوند اوھان جو خدا انھن قومن کي اوھان جي حوالي ڪندو ۽ کين اھڙي ته سخت گھمسان ۾ وجھندو جو اھي بلڪل نابود ٿي ويندا. ㉔ هو انھن جي بادشاھن کي اوھان جي ھٿ ۾ ڏيئي ڇڏيندو. سو اوھين انھن جو نالو ڌرتيءَ تان مٽائي ڇڏيندا. جيستائين اوھين انھن کي نابود نه ڪندا تيستائين ڪوبه ماڻھو اوھان جي اڳيان بيھي ڪين سگھندو. ㉕ اوھين انھن جي معبودن جي تراشيل مورتين کي ساڙي ڇڏجو. جيڪا چاندي يا سون انھن تي ھجي تنھن جي اوھين لالچ نه ڪجو، نڪي اھي پنھنجي لاءِ ڪنڄو، مٿان اوھين انھن ۾ ڦاسي پئو، ڇاڪاڻ جو اھا ڳالھه خداوند اوھان جي خدا جي نظر ۾ ڪراھت جھڙي آھي. ㉖ اوھين بتن جي ڪابه مڪروهه شيءِ پنھنجي گھر ۾ نه آندجو، نه ته اوھين به انھن وانگر لعنتي ٿيندا. اوھين انھن کان سخت نفرت ڪجو ۽ انھن کي غلامت ڪري ڄاڻجو، ڇاڪاڻ جو اھي لعنتي آھن.“

اتان پڄائي ٿو ڪڍي. هو انهيءَ لاءِ به کين پڄائي ٿو ڪڍي ته جيئن خداوند پنهنجي انهيءَ واعدن کي پورو ڪري، جنهن بابت هن اوهان جي ابن ڏاڏن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم ڪيو هو. ⑥ تنهنڪري ڄاڻي ڇڏيو ته خداوند اوهان جو خدا اوهان کي اوهان جي سڄائيءَ جي ڪري اهو چڱو ملڪ نه ٿو ڏئي، ڇاڪاڻ ته هڪ ضدي قوم آهي.

⑦ اها ڳالهه اوهين هرگز نه وسارجو ته ڪيئن نه اوهان خداوند پنهنجي خدا کي بيابان ۾ ڪاوڙايو، بلڪ جنهن ڏينهن کان اوهين مصر جي ملڪ مان نڪتا آهيو، تنهن ڏينهن کان وٺي هن هنڌ پهچڻ تائين اوهان خداوند جي خلاف بغاوت پئي ڪئي آهي. ⑧ سينا جبل وٽ ته اوهان خداوند کي ايترو ڪاوڙايو، جو هو ناراض ٿي اوهان کي برباد ڪرڻ تي هو. ⑨ جڏهن آءٌ پٿر جون تختيون، جن تي خداوند جو اوهان سان ڪيل عهد لکيل هو، سي وٺڻ لاءِ جبل تي چڙهي ويس، تڏهن آءٌ چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون اتي جبل تي رهي پيس ۽ مون نڪا ماني کاڌي، نڪو پاڻي پيتم. ⑩ پوءِ خداوند مون کي پٿر جون ٻه تختيون ڏنيون، جيڪي خدا جي آڱر سان لکيل هيون. انهن تي اهي سموريون ڳالهيون لکيل هيون، جيڪي اوهان جي جبل وٽ گڏ ٿيڻ واري ڏينهن تي خداوند باهه جي وچ مان اوهان سان ڪيون هيون.

⑪ چاليهن ڏينهن ۽ چاليهن راتين کان پوءِ، خداوند پٿر جون اهي ٻئي تختيون يعني عهد واريون تختيون مون کي ڏنيون. ⑫ پوءِ خداوند مون کي چيو ته 'آٺ، هتان جلدي هيٺ لهي وڃ، ڇاڪاڻ جو تنهنجا ماڻهو جن کي تون مصر مان ڪڍي آيو آهين، سي ڪري خراب ٿيا آهن. جنهن رستي جو مون کين حڪم ڏنو هو تنهن کان هو جلد ڦري ويا آهن ۽ بت پرستيءَ واسطي پنهنجي لاءِ هڪڙي پلٽيل مورت بڻائي اٿن.'

⑬ خداوند مون کي وڌيڪ فرمايو ته 'مون هن قوم کي ڏنو آهي، سچ پچ ته هيءَ هڪ ضدي قوم آهي. ⑭ تنهنڪري هاڻي مون کي ڇڏ ته آءٌ انهن کي برباد ڪريان ۽ سندن نالو ڌرتيءَ تان مٽائي ڇڏيان. آءٌ تو منجهان ئي هن کان به وڌي ۽ زور واري قوم پيدا ڪندس.' ⑮ پوءِ آءٌ ڦري جبل تان هيٺ لٿس، منهنجي ٻنهي هٿن ۾ عهد واريون ٻئي تختيون هيون ۽ جبل باهه سان ٻري رهيو هو. ⑯ مون نهاري ڏٺو ته اوهان خداوند پنهنجي خدا جو گناهه ڪيو هو. اوهان پنهنجي لاءِ هڪ پلٽيل گابو بڻايو هو ۽ انهيءَ رستي کان جلد ڦري ويا هئا جيڪو خداوند اوهان کي ٻڌايو هو. ⑰ تڏهن مون اهي ٻئي تختيون پنهنجن هٿن مان کڻي اڇلايون ۽ اوهان جي اکين اڳيان اهي پيڇي ڇڏيم. ⑱ پوءِ اوهان جي انهيءَ وڏي گناهه جي ڪري آءٌ اڳي وانگر چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون خداوند جي آڏو سجدي ۾ پيو هوس، مون نڪا ماني کاڌي، نڪي پاڻي پيتم. ڇاڪاڻ جو جيڪو ڪم خداوند جي نظر ۾ بچڙو هو سو ڪري اوهان کيس ڪاوڙايو هو. ⑲ آءٌ خداوند جي انهيءَ ڪاوڙ ۽ سخت ناراضگي کان ڊنس ٿي جيڪو کيس

⑮ هن انهيءَ وڏي ۽ خوفناڪ بيابان ۾ اوهان جي رهنمائي ڪئي، جتي زهريلو نانگ ۽ وچون هئا. انهيءَ خشڪ ۽ ٺوٺ زمين ۾ هن اوهان جي لاءِ سخت ٽڪريءَ مان پاڻي ڪڍيو. ⑯ هن اوهان کي بيابان ۾ اها من ڪارائي، جنهن جي اوهان جي ابن ڏاڏن کي خبر به ڪانه هئي. هن اوهان کي عاجز ڪري آزمايو، انهيءَ لاءِ ته پڇاڙيءَ ۾ اوهان سان پلاهي ڪري. ⑰ خبردار رهجو، ائين نه ٿئي جو اوهين پنهنجيءَ دل ۾ چئو ته 'اسان کي پنهنجيءَ طاقت ۽ پنهنجي هٿن جي زور جي وسيلي ئي هيءَ دولت حاصل ٿي آهي.' ⑱ پر ياد رکو، ته اهو خداوند اوهان جو خدا ئي آهي، جيڪو اوهان کي دولت حاصل ڪرڻ جي طاقت عطا ڪري ٿو. اهڙيءَ طرح هو پنهنجي انهيءَ عهد کي پورو ڪري ٿو، جنهن بابت هن اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو، جيئن اڄوڪي ڏينهن ظاهر آهي.

⑲ هاڻي جيڪڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا کي وساري غير معبودن جي پٺيان لڳي سندن پوڄا ڪندا ۽ کين سجدو ڪندا ته اڄوڪي ڏينهن آءٌ اوهان کي آگاهه ٿو ڪريان ته اوهين ضرور نابود ڪيا ويندا. ⑳ جن قومن کي خداوند اوهان جي سامهون نابود ٿو ڪري، تن وانگر ئي اوهين به خداوند پنهنجي خدا جي ڳالهه نه مڃڻ ڪري نابود ٿي ويندا."

ماڻهن جي نافرمانِي

9 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته "اي بني اسرائيل! ٻڌو، اوهين اڄ اردن درياءَ کان پار انهيءَ لاءِ وڃڻ وارا آهيو ته جيئن اهي قومون جيڪي اوهان کان وڏيون ۽ طاقتور آهن ۽ جن جي وڏن شهرن جون ڀتيون آسمان سان ڳالهيون ٿيون ڪن، تن کي پڄائي ڪيو. ② اتي جا ماڻهو ڊگها ۽ طاقتور يعني راکاس جو اولاد آهن، جن کي اوهين ڄاڻو ٿا. انهن بابت اوهان اهو به ٻڌو آهي ته 'ڪير آهي جيڪو راکاس جي اولاد جو مقابلو ڪري سگهي؟' ③ تنهنڪري اوهين اڄوڪي ڏينهن ڄاڻي ڇڏيو ته خداوند اوهان جو خدا، ساڙي رک ڪندڙ باهه وانگر اوهان جي اڳيان ٿو هلي. هو انهن کي تباهه ڪري ڇڏيندو. هو کين اوهان جي آڏو اهڙو ته ماري مات ڪندو جو اوهين هنن کي پڄائي ڪيندا ۽ جلد ئي کين نابود ڪري ڇڏيندا، جيئن خداوند اوهان سان واعدو ڪيو آهي.

④ سو جڏهن خداوند اوهان جو خدا انهن کي اوهان جي اڳيان پڄائي ڪڍي، تڏهن اوهين پنهنجيءَ دل ۾ ائين نه چئجو ته 'اسان جي سڄائيءَ جي ڪري خداوند اسان کي هن ملڪ تي قبضي ڪرڻ لاءِ هتي آندو آهي.' بلڪ حقيقت ۾ انهن قومن جي بدڪاريءَ جي ڪري خداوند کين پڄائي ٿو ڪڍي. ⑤ اوهين پنهنجي نيڪوڪاريءَ يا دل جي سڄائيءَ جي ڪري سندن ملڪ تي قبضو ڪرڻ نه ٿا وڃو، بلڪ انهن قومن جي بدڪاريءَ جي ڪري خداوند اوهان جو خدا کين

③ تڏهن مون پهر جي ڪاٺ جي هڪڙي صندوق ٺاهي ۽ اڳين تختين جهڙيون پٿر جون ٻه تختيون به ٺڪي تيار ڪيم. اهي ٻئي تختيون پنهنجي هٿن ۾ کڻي جبل تي چڙهي ويس. ④ پوءِ خداوند انهن تختين تي اڳينءَ لکت موجب اهي ڏهه ٺي حڪم لکيا، جيڪي جبل وٽ اوهان جي گڏ ٿيڻ واري ڏينهن تي خداوند باهه جي وچ مان اوهان کي ٻڌايا هئا. خداوند اهي تختيون مون کي ڏنيون. ⑤ تڏهن آءٌ ڦري جبل تان هيٺ لٿس. پوءِ جيئن خداوند مون کي فرمايو هو تيئن اهي تختيون انهيءَ صندوق ۾ رکيم جيڪا مون ٺاهي هئي. سو اهي اڃا تائين اتي ئي رکيل آهن.

⑥ جڏهن بني اسرائيل بني يعقوب جي ڪوهن کان روانا ٿي موسيٰ به ڀر آيا هئا، تڏهن اُتي هارون وفات ڪئي ۽ کيس اتي ئي دفن ڪيو ويو. سندس پٽ اليعزر سندس جاءِ تي ڪاهن طور مقرر ٿي خدمت ڪرڻ لڳو. ⑦ پوءِ هو اُتان ڪوچ ڪري گدگوده ۾ آيا ۽ گدگوده مان روانا ٿي ياطباتاه ۾ آيا، جيڪو نهرن وارو علائقو آهي. ⑧ هوڏانهن جڏهن بني اسرائيل اڃا سينا جبل وٽ ئي هئا ته خداوند لاويءَ جي قبيلي کي الڳ ڪيو، انهيءَ لاءِ ته اهي خداوند جي عهد واري صندوق کڻن ۽ خداوند جي حضور ۾ حاضر رهي سندس خدمت ڪن ۽ سندس نالو وٺي ماڻهن لاءِ خير جي دعا گهرن. اڄ ڏينهن تائين ائين ئي ٿيندو پيو اچي. ⑨ انهيءَ ڪري لاوين کي سندن بني اسرائيل قوم وارن سان گڏ زمين جو ڪوبه حصو يا ورثو ڪونه مليو، ڇو ته خداوند کي ڏنل نذرانن مان ڪجهه حصو سندن ورثو آهي، جيئن خداوند، بني اسرائيل جي خدا کين فرمايو.

⑩ موسيٰ ڳالهائيندي وڌيڪ چيو ته ”آءٌ اڳي وانگر چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون جبل تي رهيس. هن دفعي به خداوند منهنجي ٻڌي ۽ اوهان کي برباد ڪرڻ نه چاهيائين. ⑪ پوءِ خداوند مون کي چيو ته ’وڃ، ماڻهن جي اڳواڻي ڪر ته هو انهيءَ ملڪ تي وڃي قبضو ڪن، جنهن بابت مون سندن ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو ته اهو کين عطا ڪندس.“

خداوند جو خوف رکو

⑫ ”هاڻي اي بني اسرائيل! خداوند اوهان جو خدا اوهان کان ڇا ٿو گهري؟ رڳو ايترو ته اوهين خداوند پنهنجي خدا جو خوف ڪندا رهو، سندس سڀني واٽن تي هلو، ساڻس محبت رکو ۽ پنهنجي پوري دل و جان سان خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ڪريو. ⑬ خداوند جي انهن سمورن حڪمن ۽ قانونن تي عمل ڪندا رهو جيڪي آءٌ اوهان جي ڀلائيءَ لاءِ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو. ⑭ ڏسو، عرش عظيم سميت سمورا آسمان، زمين ۽ جيڪي ڪجهه منجهس آهي، سو سڀ خداوند اوهان جي خدا جو آهي. ⑮ تڏهن به

اوهان تي هو، ڇو ته هو اوهان کي برباد ڪرڻ تي هو. پر هن دفعي به خداوند منهنجي ٻڌي. ⑯ خداوند هارون تي به ايترو ته ڪاوڙيل هو جو کيس برباد ڪرڻ تي هو. پر مون انهيءَ وقت هارون لاءِ به دعا گهري. ⑰ تڏهن مون اها گناهه واري شيءِ يعني گابو، جيڪو اوهان بڻايو هو تنهن کي ساڙي ڇڏيو. پوءِ انهيءَ کي ڪٽي پيهي، ڌوڙ جهڙو سنهو ڪيم ۽ ان جي اها رک انهيءَ نهر ۾ اڇلائي ڇڏيم جيڪا جبل مان ٿي نڪتي.

⑱ اوهان تبعا، مساه ۽ قبروت هتاهه ۾ به خداوند کي ڪاوڙايو. ⑲ جڏهن خداوند اوهان کي قادم برنيع کان روانو ڪري چيو ته ’وڃي انهيءَ ملڪ تي قبضو ڪريو جيڪو مون اوهان کي ڏنو آهي،‘ تڏهن اوهان خداوند پنهنجي خدا جي حڪم خلاف بغاوت ڪئي. اوهان هن تي اعتبار نه ڪيو ۽ سندس چيو نه مڃيو. ⑳ جنهن ڏينهن کان منهنجي اوهان سان واقفيت ٿي آهي، تنهن ڏينهن کان اوهين خداوند جي خلاف بغاوت ڪندا ٿا اچو.

㉑ تنهنڪري آءٌ اهي چاليهه ڏينهن ۽ چاليهه راتيون خداوند جي آڏو سڄدي ۾ پيو هوس، ڇو ته خداوند فرمايو هو ته هو اوهان کي برباد ڪندو. ㉒ مون خداوند کان دعا گهري ته ’اي خداوند خدا! تنهنجي قوم جيڪا تنهنجي ئي ميراث آهي تنهن کي برباد نه ڪر، جنهن کي تو پنهنجيءَ عظمت سان ڇڏايو آهي، جنهن کي تون پنهنجي زوراور هٿ سان مصر مان ڪڍي آيو آهين. ㉓ پنهنجن پانهن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب کي ياد ڪر ۽ هن قوم جي هوڏ، شرارت ۽ گناهه کي نه ڏس. ㉔ ائين نه ٿئي جو جنهن ملڪ مان تون اسان کي ڪڍي آيو آهين، تنهن ملڪ جا ماڻهو چون ته ”خداوند جنهن ملڪ جو ساڻن واعدو ڪيو هو تنهن ۾ کين پهچائي نه سگهيو ۽ جيئن ته خداوند کي انهن کان نفرت هئي، تنهنڪري کين ٻاهر ڪڍي ويو ته بيابان ۾ انهن کي ماري ڇڏي.“ ㉕ نيٺ ته اهي تنهنجي ئي قوم ۽ تنهنجي ئي ميراث آهن، جن کي تون پنهنجي وڏيءَ قدرت ۽ زوراور هٿ سان ڪڍي آيو آهين.“

اڳين جهڙيون ٻيون تختيون

(خروج 10:1-34)

10 ① ”سو انهيءَ وقت خداوند مون کي چيو ته ’تون اڳين جهڙيون پٿر جون ٻيون به تختيون ٺڪي ٺاهه ۽ ڪاٺ جي هڪڙي صندوق به بڻاءِ، پوءِ مون وٽ جبل تي چڙهي اچ. ② آءٌ انهن تختين تي اهي ئي ڳالهيون لکندس جيڪي اڳين تختين تي لکيل هيون، جن کي تو پڇي ڇڏيو هو. پوءِ تون اهي انهيءَ صندوق ۾ رکي ڇڏجانءِ.“

واعدي ڪيل ملڪ جون برڪتون

⑧ ”تنهنڪري جيڪي حڪم آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان تو تن تي عمل ڪجو، انهيءَ لاءِ ته اوهين طاقتور ٿيو ۽ جنهن ملڪ تي قبضي ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا، تنهن ۾ داخل ٿيو ۽ مٿس قبضو ڪريو. ⑨ ان سان گڏ انهيءَ ملڪ ۾ اوهين وڏي عرصي تائين رهو، جنهن ملڪ بابت خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم کنيو هو ته اهو ملڪ هو انهن کي ۽ انهن جي اولاد کي ڏيندو، جنهن ۾ خوشحالي ۽ آسودگي آهي. ⑩ ڇالاءِ جو جنهن ملڪ تي قبضو ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا سو مصر جي ملڪ جهڙو ناهي، جتان اوهين نڪري آيا آهيو. اتي اوهان بچ پوکي انهيءَ کي ڇاڇين جي باغ وانگر سخت محنت سان ناليون بنائي پائي ٿي ڏنو. ⑪ پر جنهن ملڪ تي قبضو ڪرڻ لاءِ اوهين اردن درياءَ جي پار ٿا وڃو، سو جبلن ۽ ماڻهن وارو ملڪ آهي. انهيءَ ملڪ کي آسمان مان مينهن جو پاڻي ٿو ملي. ⑫ خداوند اوهان جو خدا انهيءَ ملڪ جي سنڀال لهي ٿو. سال جي شروعات کان وٺي ڀڄاڙيءَ تائين خداوند اوهان جي خدا جي نظر سدائين انهيءَ تي ٿي رهي.

⑬ تنهنڪري جيڪڏهن اهي حڪم جيڪي آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان تو سي ڌيان ڏيئي ٻڌندا، خداوند پنهنجي خدا کي پيار ڪندا ۽ پنهنجي پوري دل و جان سان سندس عبادت ڪندا، ⑭ ته هو اوهان جي ملڪ ۾ پوري وقت تي پهريون ۽ پويون مينهن وسائيندو، انهيءَ لاءِ ته اوهين پنهنجو اناج، پنهنجي مٽي ۽ پنهنجو زيتون جو تيل حاصل ڪري سگهو. ⑮ اوهين کائي ڀڄو ڪندا. هو اوهان جي چوپائي مال لاءِ به اوهان جي ٻنين ۾ گاهه اپائيندو. ⑯ سو خبردار رهجو، متان اوهان جي دل ٺڳجي وڃي ۽ اوهين گمراهه ٿي غير معبودن جي پوڄا ڪريو ۽ انهن جي اڳيان سجدو ڪريو. ⑰ جيڪڏهن اوهان ائين ڪيو ته خداوند اوهان تي ڪاوڙيو. هو آسمان کي بند ڪري ڇڏيندو، ته جيئن نه برسات پوي ۽ نه ئي زمين ۾ پيداوار ٿئي. پوءِ اوهين انهيءَ چڱي ملڪ ۾ جيڪو خداوند اوهان کي ڏني ٿو، جلد ئي ناس ٿي ويندا.

⑱ تنهنڪري منهنجون هي ڳالهيون اوهين پنهنجيءَ دل ۽ پنهنجي روح ۾ ڄماڻي ڇڏيو. اوهين نشانيءَ طور انهن کي پنهنجين ٻانهن تي ٻڌجو ۽ اهي اوهان جي نرڙ تي ٽڪي وانگر هجن. ⑲ اهي اوهين پنهنجي اولاد کي سڀڪارو، گهر ۾ ويهندي، واٽ ويندي، سمهندي ۽ اٿندي انهن جو ذڪر ڪندا رهجو. ⑳ اوهين اهي پنهنجي گهر جي درن جي چوڪاڻ تي ۽ ٻاهرين دروازن تي لکي ڇڏجو، ㉑ انهيءَ لاءِ ته جيستائين زمين جي مٿان آسمان قائم آهي، تيستائين اوهين ۽ اوهان جو اولاد انهيءَ ملڪ ۾ رهو، جيڪو اوهان کي ڏيڻ لاءِ خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم کنيو هو.

خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن کي پيارو ڄاتو ۽ ساڻن محبت ڪئي. انهن کان پوءِ سندن اولاد يعني اوهان کي ٻين سڀني قومن منجهان چونڊي ڪڍيائين، جيئن اڄوڪي ڏينهن ظاهر آهي. ⑯ تنهنڪري اوهين پنهنجي دلين تان پردو هٽائي ڇڏيو ۽ اڳتي وري ضدي نه ٿيو. ⑰ ڇالاءِ جو خداوند اوهان جو خدا، اهو ئي معبودن جو خدا ۽ خداوندن جو خداوند آهي، جيڪو عظيم، قادر ۽ هيبتناڪ خدا آهي. هو طرفداري نه ٿو ڪري، نڪي رشوت ٿو وٺي. ⑱ هو يتيمن ۽ رنن زالن جي حق ۾ فيصلو ڏئي ٿو. هو اوهان منجهه رهندڙ ڌارين سان پيار ٿو ڪري ۽ کين کاڌو ۽ ڪپڙو ٿو ڏئي. ⑲ تنهنڪري اوهين ڌارين سان پيار ڪريو، ڇالاءِ جو اوهين پاڻ به مصر جي ملڪ ۾ ڌاريا هئا. ⑳ اوهين خداوند پنهنجي خدا جو خوف ڪندا رهو، رڳو سندس ئي عبادت ڪريو، ساڻس ئي ڄمڻيل رهو ۽ سندس ئي نالي جو قسم کڻو. ㉑ اهو ئي اوهان جي تعريف جو حقدار آهي ۽ اهو ئي اوهان جو خدا آهي، جنهن اوهان جي لاءِ اهي وڏا ۽ هيبتناڪ ڪم ڪيا جيڪي اوهان پنهنجين اکين سان ڏٺا. ㉒ اوهان جا ابا ڏاڏا جڏهن مصر ۾ ويا تڏهن ستر چٽا هئا، پر هاڻي خداوند اوهان جي خدا اوهان کي وڏائي آسمان جي تارن جيترو ڪري ڇڏيو آهي.“

خداوند جي عظمت جا شاهد

11 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”تنهنڪري اوهين خداوند پنهنجي خدا سان پيار ڪريو ۽ هن جي فرمانن تي، قاعدن تي، قانونن تي ۽ سندس حڪمن تي هميشه عمل ڪندا رهو. ② آءُ هي اوهان جي اولاد سان نه ٿو ڳالهايان، جن کي خداوند اوهان جي خدا جي سيڪت جي خبر ڪانهي، نڪي اها ڏني اٿائون. اوهين ياد رکو ته خداوند پنهنجي زور آور هٿ ۽ وڏيءَ قدرت سان ڪهڙيءَ طرح پنهنجي عظمت ڏيکاري. ③ سندس اهي معجزا ۽ هيبتناڪ ڪم به ياد رکو، جيڪي هن مصر ۾، اتي جي بادشاهه فرعون ۽ سندس ساري ملڪ سان ڪيا. ④ اهو به ياد ڪريو، جيڪو هن مصر جي لشڪرن سان ۽ سندن گهوڙن ۽ جنگي گهوڙي گاڏين سان ڪيو. جڏهن اهي اوهان جي پٺيان ڪاهي آيا، تڏهن ڪيئن نه خداوند ڳاڙهي سمنڊ جو پاڻي مٿن اڇلائي وڌو ۽ کين اهڙو ٻوڙي ماريائين جو اڄ ڏينهن تائين مصري انهيءَ شڪست مان بحال نه ٿيا آهن. ⑤ ياد ڪريو، جيستائين اوهين هن هنڌ آيا، تيستائين بيابان ۾ هن اوهان سان ڇا ڇا ڪيو. ⑥ ياد ڪريو، هن داتن ۽ ابيرام، جيڪي اليا ب جا پٽ ۽ روبن جا پوٽا هئا، تن جو ڪهڙو حال ڪيو. ڪيئن زمين پنهنجو واٽ پٽيو ۽ انهن کي، انهن جي گهر ٻار، تنهن ۽ سندن نوڪرن ۽ جانورن کي بني اسرائيل جي سامهون ڳهي ويئي. ⑦ خداوند جيڪي به وڏا وڏا ڪم ڪيا، سي سڀ اوهان پنهنجي اکين سان ئي ڏٺا.“

چڏجو ۽ هنن جا پوڄا وارا پٿر پيڇي پورا پورا ڪري چڏجو. هنن جا يسيره ديويءَ نالي وارا تپي جيان کوٽيل بت ڪيرائي چڏجو ۽ سندن معبودن جون تراشي ٺاهيل مورتيون ساڙي چڏجو، بلڪ اوهين انهيءَ هنڌان انهن جو نالو ئي مٽائي چڏجو.

④ اوهين خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ائين نه ڪجو جيئن هو پنهنجن معبودن جي پوڄا ڪن ٿا. ⑤ بلڪ جيڪو گهر خداوند اوهان جو خدا، پنهنجي نالي قائم ڪرڻ لاءِ اوهان جي سڀني قبيلن جي علائقن مان هڪڙي هنڌ چونڊي ڪڍي، اوهين سندس عبادت لاءِ اوڏانهن ئي وڃجو. ⑥ اتي اوهين پنهنجون ساڙڻ واريون قربانيون بين ذبح ڪرڻ وارين قربانين سميت، پنهنجي پيداوار جا نذرانا ۽ پنهنجا ڏهان حصا، پنهنجيون باسون ۽ پنهنجون خوشيءَ جون قربانيون ۽ پنهنجن ڍورن ڍڳن ۽ رڍن پڪرين جا پهريتا پڇا پيش ڪجو. ⑦ اتي ئي اوهين خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ کائڻو ۽ پنهنجي هٿن جي ساري ڪمائي، جنهن ۾ خداوند اوهان جي خدا برڪت وڌي هجي، تنهن لاءِ پنهنجن گهرائن سميت اوهين خوشيون ڪجو.

⑧ عبادت واري انهيءَ جاءِ تي اوهين ائين نه ڪجو، جيئن اڄوڪي ڏينهن اسين هتي ڪريون ٿا، جو جنهن کي جيئن وڻي ٿو تيئن ٿو عبادت ڪري. ⑨ پر اڃا تائين اوهين انهيءَ آرام ۽ ميراث واري هنڌ تي ڪونه پهتا آهيو، جيڪو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏين وارو آهي. ⑩ سو جڏهن اوهين اردن درياءَ جي پار وڃي انهيءَ ملڪ ۾ رهندا، جيڪو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ورثي طور ٿو ڏئي، تڏهن هو اوهان کي آس پاس وارن سڀني دشمنن کان آرام ڏيندو ۽ اوهين سلامتيءَ سان رهڻ لڳندا. ⑪ پوءِ جنهن گهر کي خداوند اوهان جو خدا پنهنجي نالي قائم ڪرڻ لاءِ چونڊي، اتي اوهين هي سڀ شيون آڻجو جن جو آءٌ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان، يعني پنهنجون ساڙڻ واريون قربانيون بين ذبح ڪرڻ وارين قربانين سميت، پنهنجي پيداوار جا نذرانا، پنهنجا ڏهان حصا ۽ پنهنجي خوشيءَ جون باسون، جيڪي اوهان خداوند جي آڏو باسيون هجن. ⑫ اوهين، اوهان جا پٽ، ڌيئرون، پانها، پانميون ۽ اهي لاوي به جيڪي اوهان جي شهرن ۾ رهندا هجن، جن کي اوهان سان گڏ حصو يا ورثو نه مليو آهي، سي سڀ گڏجي خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ خوشيون ملهائڻجو. ⑬ خبردار ٿجو، متان جيڪا به جاءِ ڏسو، اتي ئي پنهنجي ساڙڻ واري قرباني پيش ڪريو. ⑭ بلڪ جيڪو گهر خداوند اوهان جي قبيلن منجهان چونڊي ڪڍي، اتي ئي اوهين پنهنجون ساڙڻ واريون قربانيون پيش ڪجو. جن ڪمن جو آءٌ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان سي سڀ اتي ئي ڪجو. ⑮ پر جيڪڏهن اوهين پنهنجيءَ دل جي خواهش موجب گوشت کائڻ چاهيو ته اوهين پنهنجن شهرن اندر، خداوند پنهنجي خدا جي ڏنل برڪت موجب جانور ڪهي گوشت کائي ٿا سگهو، توڙي اوهين پاڪ هجو يا ناپاڪ، جيئن اوهين ڦاڙهو يا هرڻ کائو ٿا. ⑯ مگر اوهين

⑫ سو هي سڀ حڪم، جي آءٌ اوهان کي ٻڌايان ٿو تن تي جيڪڏهن اوهين خبرداريءَ سان عمل ڪندا، يعني خداوند پنهنجي خدا کي پيار ڪندا، سندس سڀني واٽن تي هلندا ۽ ساڻس چڱي رهندا، ⑮ ته پوءِ خداوند انهن سڀني قومن کي اوهان جي اڳيان پڄائي ڪيندو. هاڻو، اوهين انهن قومن کي سندن ملڪ مان بيدخل ڪري ڇڏيندا، جيڪي اوهان کان وڏيون ۽ طاقتور آهن. ⑮ هر اها جاءِ جتي اوهان جي پيرن جي تري لڳندي، سا اوهان جي ٿيندي. اوهان جي سرحد ڏکڻ طرف بيبان کان وٺي اتر طرف لبنان جي جبلن تائين ۽ اوڀر ۾ وڏي ندي فرات کان وٺي اولهه ۾ يونوچ سمنڊ تائين هوندي. ⑮ ڪوبه ماڻهو اوهان جي اڳيان بيهي ڪين سگهندو. جنهن زمين تي اوهان جا پير پوندا، اتي خداوند اوهان جو خدا اوهان جو خوف ۽ اوهان جي هيبت وجهندو، جيئن هن اوهان سان واعدو ڪيو آهي.

⑮ ڏسو، آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي برڪت ۽ لعنت ٻنهي مان چونڊ ڪرڻ جو موقعو ٿو ڏيان. ⑰ برڪت اوهان کي انهيءَ حالت ۾ ملندي جڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جا حڪم، جي آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو تن تي عمل ڪندا. ⑱ لعنت اوهان کي انهيءَ حالت ۾ ملندي جڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جا حڪم نه مڃيندا ۽ جنهن رستي جو آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي حڪم ٿو ڏيان، تنهن کان ڦري غير معبودن جي پٺيان لڳندا، جن کان اڃا تائين اوهين واقف ڪونه آهيو. ⑲ پوءِ جڏهن خداوند اوهان جو خدا اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ پهچائي، جنهن تي قبضو ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا، تڏهن اوهين برڪت جو اعلان گرزيم جبل تان ۽ لعنت جو اعلان عيبال جبل تان ڪجو. ⑳ اهي ٻئي جبل اردن درياءَ جي پيرن ۽ ڀر، يعني اولهه طرف انهن ڪنعانين جي ملڪ ۾ آهن جيڪي گلگال شهر جي سامهون مور ه جي شاهه بلوط وٽن جي ڀرسان ميدان ۾ ٿا رهن. ㉑ اوهين اردن درياءَ جي پار وڃڻ وارا آهيو، انهيءَ لاءِ ته جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏئي ٿو، تنهن تي وڃي قبضو ڪريو. سو اوهين انهيءَ تي قبضو ڪندا ۽ ان ۾ رهندا. ㉒ پوءِ اوهين انهن قاعدن قانونن تي خبرداريءَ سان عمل ڪجو، جيڪي آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو.

عبادت لاءِ هڪڙي جاءِ مقرر ڪرڻ

12 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”هي آهن اهي قاعدا قانون جن تي اوهين پنهنجي ساري عمر انهيءَ ملڪ ۾ عمل ڪندا رهجو، جيڪو خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن جي خدا اوهان کي ورثي طور ڏنو آهي. ② اتي اوهين ضرور انهن سڀني جاين کي برباد ڪري ڇڏجو، جتي جتي اهي قومون جن جي اوهين جاءِ وٺندا، سي اوچن جبلن ۽ ٽڪرين تي ۽ هر هڪ ساڻي وٽ جي هيٺ پنهنجن معبودن جي پوڄا ڪنديون هيون. ③ اوهين هنن جون قربان گاهون پيڇي ڏاهي

بت پرستيءَ خلاف چتاءُ

29 ”جن قومن جي ملڪ تي قبضي ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا، تن قومن کي خداوند اوهان جو خدا اوهان جي سامهون تباھه ڪري ڇڏيندو ۽ اوهين سندن ملڪ تي قبضو ڪري ان ۾ رهڻ لڳندا. 30 تڏهن اوهين خبردار ٿجو، متان انهن جي برباد ٿيڻ کان پوءِ اوهين به انهن جي معبودن جي پٺيان لڳي ڦندي ۾ ڦاسو. هاڻو، متان انهن جي معبودن بابت پڇا ڪريو ته ’اهي قومون ڪهڙيءَ طرح پنهنجن معبودن جي پوڄا ڪنديون هيون، ته اسين به ائين ئي خداوند جي عبادت ڪريون.‘ 31 خبردار! اوهين خداوند پنهنجي خدا جي عبادت ائين نه ڪجو، جيئن هو پنهنجن معبودن جي پوڄا ڪندا آهن، ڇاڪاڻ جو انهن پنهنجي معبودن لاءِ هر اهو ڪراھت جهڙو ڪم ڪيو آهي، جنهن کان خدا کي نفرت آهي. ايتري قدر جو انهن پنهنجي معبودن جي نالي تي پنهنجن پٽن ۽ ڌيئرن کي به ساڙيو آهي. 32 جيڪا به ڳالهه آءُ اوهان کي ٻڌايان ٿو، تنهن تي خبرداريءَ سان عمل ڪجو، نڪي انهيءَ ۾ ڪجهه وڌائجو، نڪي انهيءَ مان ڪجهه گهٽائجو.“

نبي سڏائيندڙ لاءِ تنبيهه

13 1 موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”تي سگهي ٿو جو اوهان جي وچ ۾ ڪو نبي سڏائيندڙ يا خوابن جي تعبير ڪرڻ وارو ظاهر ٿئي ۽ اهو اوهان کي ڪابه نشاني يا معجزو ٻڌائي. 2 پوءِ ٿي سگهي ٿو ته جنهن نشانيءَ يا معجزو جي هن خبر ڏني هجي سو پورو ٿئي ۽ هو اوهان کي چوي ته ’اچو ته اسين غير معبودن جي پٺيان لڳي سندن پوڄا ڪريون، جن کان اوهين واقف نه آهيو.‘ 3 تڏهن اوهين انهيءَ نبي سڏائيندڙ يا خوابن جي تعبير ڪرڻ واري جي ڳالهه اصل نه ٻڌجو. ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي آزمائي ٿو، انهيءَ لاءِ ته معلوم ڪري ته اوهين خداوند پنهنجي خدا کي پنهنجي پوري دل و جان سان پيار ڪريو ٿا يا نه. 4 اوهين خداوند پنهنجي خدا جو خوف رکندي سندس راهه تي هلجو. هاڻو، سندس حڪمن تي عمل ڪجو، سندس ڳالهه ٻڌجو، سندس ئي عبادت ڪجو ۽ ساڻس ئي ڄمڻيل رهجو. 5 انهيءَ نبي سڏائيندڙ يا خوابن جي تعبير ڪرڻ واري کي موت جي سزا ڏيئي ڇڏجو. ڇاڪاڻ جو جنهن خداوند اوهان جي خدا، اوهان کي مصر جي ملڪ مان ڪڍي آندو جتي اوهين غلام هئا، تنهن جي خلاف هن بغاوت جي ڳالهه ڪئي آهي. سندس مقصد اهو هو ته اوهان کي انهيءَ رستي کان ڦيرائي ٻئي پاسي ڪري، جنهن رستي تي هلڻ لاءِ خداوند اوهان جي خدا اوهان کي حڪم ڏنو آهي. تنهنڪري اوهين پنهنجي وچ مان اهڙي بچڙائيءَ کي ڪڍي ڇڏجو.

رت هرگز نه کائجو پيئجو، بلڪ اهو پاڻيءَ وانگر زمين تي هاري ڇڏجو. 17 پر اوهين پنهنجي اناج، مٽي يا زيتون جي تيل جا ڏهان حصا، پنهنجي ڍورن ڍڳن ۽ رڍن بڪرين جا پهريتا پڇا، پنهنجون باسون، پنهنجي خوشيءَ جون قربانيون يا پنهنجي پيداوار جا نذرانا، پنهنجن شهرن جي اندر کائي نه ٿا سگهو. 18 بلڪ اوهين، اوهان جا پٽ، ڌيئرن، ٻانها، ٻانهيون ۽ اهي لاري به جيڪي اوهان جي شهر ۾ هجن، سي سڀ اهي شيون خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ انهيءَ جاءِ تي کائجو، جيڪا جاءِ خداوند اوهان جو خدا چوندي. اوهين پنهنجي ڪيل ڪمن بابت خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ خوشي ملهائڻجو. 19 خبردار، جيستائين اوهين انهيءَ ملڪ ۾ جيئرا آهيو، تيستائين لارين کي نه وسارجو.

20 جڏهن خداوند اوهان جو خدا پنهنجي واعدي موجب اوهان جي سرحد وڌائي ۽ اوهان جي گوشت کائڻ تي دل ٿئي ۽ اوهين چئو ته ’اسين گوشت کائون، تڏهن اوهين پنهنجيءَ دل جي خواهش موجب پلي گوشت کائو.‘ 21 جيڪڏهن اهو گهر جيڪو خداوند اوهان جو خدا پنهنجي نالي قائم ڪرڻ لاءِ چوندي سو اوهان کان گهڻو پري هجي، ته پوءِ خداوند اوهان کي جيڪي ڍور ڍڳا ۽ رڍون بڪريون ڏيون آهن، تن مان ڪنهن کي به ذبح ڪري، جيئن مون اوهان کي حڪم ڏنو آهي تيئن پنهنجي دل جي خواهش موجب پنهنجن شهرن جي اندر کائجو. 22 جهڙيءَ طرح ڦاڙهي يا هرڻ کي کائبو آهي، تهڙيءَ طرح اوهين پاڪ هجو توڙي ناپاڪ انهيءَ مان کائي ٿا سگهو. 23 رڳو ايتري خبرداري ڪجو جو رت نه کائجو پيئجو، ڇاڪاڻ جو رت حياتي آهي. سو اوهين گوشت سان گڏ حياتيءَ کي نه کائجو. 24 اوهين اهو رت هرگز نه کائجو پيئجو بلڪ اهو پاڻيءَ وانگر زمين تي هاري ڇڏجو. 25 اوهين اهو نه کائجو پيئجو، انهيءَ لاءِ ته جيڪي خداوند جي نظر ۾ چڱو آهي سو ڪرڻ ڪري اوهان جو ۽ اوهان کان پوءِ اوهان جي اولاد جو پلو ٿئي.

26 پر اوهين پنهنجون مخصوص شيون، جي اوهان وٽ هجن ۽ پنهنجون باسون انهيءَ جاءِ تي کني وڃو جيڪا خداوند چونديندو. 27 اتي اوهين پنهنجين ساڙڻ وارين قربانين جو گوشت ۽ رت، خداوند پنهنجي خدا جي قربان گاهه تي پيش ڪجو. اوهان جي ٻين ذبح ڪرڻ وارين قربانين جو رت پڻ خداوند اوهان جي خدا جي قربان گاهه تي پٽيو ويندو، باقي انهن جو گوشت اوهين پلي کائجو. 28 هي سڀ ڳالهيون جن جو آءُ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان، سي ڏيان ڏيئي ٻڌو، انهيءَ لاءِ ته جيڪي خداوند اوهان جي خدا جي نظر ۾ چڱو ۽ درست آهي، سو ڪرڻ ڪري اوهان جو ۽ اوهان کان پوءِ اوهان جي اولاد جو هميشه پلو ٿئي.“

ماتم لاءِ منع

14 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”اوهين خداوند پنهنجي خدا جا بار آهيو. سو اوهين مثلن جي لاءِ غير قومن وانگر پنهنجو پاڻ کي زخمي نه ڪجو، نڪي پنهنجو مٿو لوندڙين وٽان گولائيءَ ۾ ڪوڙائجو، ② ڇالاءِ جو اوهين خداوند پنهنجي خدا جا چونڊيل آهيو. خداوند ڌرتيءَ جي سڀني قومن مان اوهان کي پنهنجي خاص قوم ٿيڻ لاءِ چونڊي ڪڍيو آهي.“

حلال ۽ حرام جانور

(لاوي سرشتو 1:11-47)

③ ”اوهين ڪابه مڪروهه شيءِ نه کائجو. ④ جيڪي جانور اوهان کي کائڻ جائز آهن سي پنهنجي سڀني قسمن موجب هي آهن: ڍور ڍڳا، ريڍو مال، ٻاڪرو مال، ⑤ هرڻ، ڦاڙهو، سانڀر، جهنگلي بڪر، روجهه ۽ جهنگلي گهٽو. ⑥ مطلب ته جانورن مان هر اهو جانور جنهن جا ڪرڻ ٻن ڦاڪن ۾ چيريل هجن ۽ جيڪي اوڳارينڌڙ به هجن، سي اوهين کائي سگهيو ٿا. ⑦ پر جيڪي اوڳارين ته ٿا پر سندن ڪرڻ چيريل نه آهن سي اوهين نه کائجو، مثلاً اٺ، سمو ۽ جهنگلي سيمٽر. اهي اوهان جي لاءِ حرام آهن. ⑧ بلڪ جن جا ڪرڻ ته چيريل آهن پر اوڳارين نه ٿا سي به اوهان جي لاءِ حرام آهن، خاص طور سوٽر. انهن جانورن جو نه ته گوشت کائجو ۽ نه وري سندن مٿن کي هٿ لائجو.

⑨ پاڻيءَ جي ساهوارن مان جن کي ڪنڀڙاٽيون ۽ چٽڙ آهن سي اوهان کي کائڻ جائز آهن. ⑩ پر جن پاڻيءَ جي ساهوارن کي ڪنڀڙاٽيون ۽ چٽڙ نه آهن، سي اوهين نه کائجو. اهي اوهان جي لاءِ حرام آهن. ⑪ حلال پکين مان جيڪي اوهان کي وٺي سو کائجو. ⑫-⑬ پر جيڪي پکي اوهان کي کائڻ نه آهن سي پنهنجي سڀني قسمن موجب هي آهن: عقاب، ڳجهه، هڏخور، شڪرو، سرڻ، ڪانءَ، شترمرغ، باز، چيرو، چب، قاز، پيٽ، ڪانٺ، لقلق، بگهه، هڏو ۽ چمڙو.

⑭ سمورا ڪنڀن وارا جيت اوهان جي لاءِ حرام آهن، اهي نه کائجو، ⑮ سواءِ *ڪن قسمن جي پرڌار جيتن جي. سي اوهان لاءِ حلال آهن سو پلي اوهين کائجو.

⑯ جيڪو جانور پاڻيهي مري وڃي سو اوهين نه کائجو، ڇالاءِ جو اوهين خداوند پنهنجي خدا جي چونڊيل قوم آهيو. البت اوهين پنهنجي شهر ۾ رهندڙ ڪنهن ڌارئي کي اهو کائڻ لاءِ ڏيئي ٿا سگهيو، يا وري ڪنهن پرديسيءَ کي وڪڻي ٿا سگهيو. اوهين چيلي کي سندس ماءُ جي کير ۾ نه رڌجو.“

⑥ جيڪڏهن اوهان جو سڳو ڀاءُ، پٽ، ڌيءُ، دلگهري زال يا اوهان جو جاني دوست اوهان کي ڳجهيءَ طرح لالچائي اهڙن معبودن جي پوڄا ڪرڻ لاءِ چوي، جن جي اوهان کي ۽ اوهان جي ابن ڏاڏن کي خبر نه هئي، ⑦ يعني انهن ماڻهن جا معبود، جي اوهان جي آس پاس، ويجهه توڙي پري، بلڪ ڌرتيءَ جي هڪڙي ڇيڙي کان ٻئي ڇيڙي تائين رهندا هجن، ⑧ تڏهن اوهين انهيءَ تي ساڻس راضي نه ٿجو، نڪي سندس ڳالهه ٻڌجو. اوهين انهيءَ تي قياس نه ڪجو، نه ساڻس ڪا مروت ڪجو ۽ نڪي کيس لڪائجو. ⑨ پر اوهين انهيءَ کي ضرور موت جي سزا ڏجو. انهيءَ کي قتل ڪرڻ لاءِ پهرين اوهان جو پنهنجو هٿ مٿس پوي ۽ پوءِ ٻين ماڻهن جو. ⑩ اوهين انهيءَ کي سنگسار ڪجو ته جيئن هو مري وڃي، ڇالاءِ جو جنهن خداوند اوهان جي خدا، اوهان کي مصر جي ملڪ مان جتي اوهين غلام هئا، ٻاهر ڪڍي آندو، تنهن کان هن اوهان کي ڦيرائڻ جي ڪوشش ڪئي آهي. ⑪ پوءِ بني اسرائيل جا سڀ ماڻهو اهو ٻڌي ڊڄي ويندا ۽ اوهان جي وچ ۾ وري اهڙي شرارت نه ڪندا.“

بت پرست شهرن جي سزا

⑫ ”تي سگهي ٿو ته جيڪي شهر خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تن مان ڪنهن شهر ۾ ⑬ ڪي ڪميٽا ماڻهو اوهان جي وچ مان نڪري پنهنجي شهر جي ماڻهن کي هيئن چئي گمراهه ڪري رهيا هجن ته ’اچو ته اسين غير معبودن جي پوڄا ڪريون، جن کان اوهين واقف نه هجو. ⑭ جڏهن اوهين ڪا اهڙي ڳالهه ٻڌو تڏهن انهيءَ جي تحقيقات ۽ جاچ ڪجو ۽ چڱيءَ طرح پڇا ڳاچا ڪجو. جيڪڏهن اها سچي ۽ يقيني ڳالهه هجي ته اوهان جي وچ ۾ ڪو اهڙو ڪراهن جهڙو ڪم ٿيو آهي، ⑮ ته پوءِ اوهين ضرور انهيءَ شهر جي رهاڪن کي تلوار جي ڌار سان قتل ڪري ڇڏجو. اوهين انهيءَ شهر کي ۽ جيڪي به منجهس هجن، تن سڀني کي چوپائي مال سميت تلوار جي ڌار سان نيست و نابود ڪري ڇڏجو. ⑯ ان شهر جو سمورو مال ميڙي وچ پڌر ۾ گڏ ڪري، اهو شهر سميت خداوند پنهنجي خدا جي حضور ساڙي ڇڏجو. اهو هميشه جي لاءِ هڪڙو ڍڳ رهندو ۽ اهو شهر وري نه ٻڌبو. ⑰ برباديءَ لاءِ مقرر ٿيل انهن شين منجهان ڪابه شيءِ اوهان وٽ نه هجي، انهيءَ لاءِ ته خداوند کي اوهان تي جيڪا خوفناڪ ڪاوڙ آهي، تنهن کان هو مڙي وڃي ۽ اوهان تي رحم ڪري ۽ مهربان ٿئي. پوءِ جيئن هن اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم کنيو آهي تيئن هو اوهان کي ڏائي. ⑱ اهو تڏهن ٿيندو، جڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جي ڳالهه مڃيندا ۽ سندس جيڪي حڪم آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو، تن تي عمل ڪندا ۽ اهو ئي ڪجهه ڪندا جيڪو خداوند اوهان جي خدا جي نظر ۾ چڱو آهي.“

* ڪن قسمن جي پرڌار جيتن جي: مثال طور مڪڙن ۽ تڏين جا سمورا قسم، ڏسو لاوي سرشتو 20:11-21.

هي آهي ته اوهين خداوند پنهنجي خدا جي ڳالهه ڌيان سان ٻڌو ۽ جيڪي حڪم آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو، تن سڀني تي خبرداريءَ سان عمل ڪريو. ⑥ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي برڪت ڏيندو، جيئن هن اوهان سان واعدو ڪيو آهي. اوهين گهڻين ئي قومن کي قرض ڏيندا پر پاڻ قرض نه ڪندا. اوهين گهڻين ئي قومن تي حڪومت ڪندا پر اوهان تي ڪابه قوم حڪومت نه ڪندي. ⑦ جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ جيڪڏهن اوهان جي پنهنجي قوم وارن منجهان ڪو غريب اوهان جي شهر ۾ اوهان وٽ رهندو هجي، ته اوهين انهيءَ غريب ماڻهوءَ لاءِ پنهنجي دل سخت نه ڪجو ۽ نڪي کانئس پنهنجي من بند ڪجو. ⑧ بلڪ انهيءَ لاءِ پنهنجو هٿ ڪشادو ڪجو ۽ جيتري به کيس گهرج هجي اوترو کيس قرض ڏجو. ⑨ خبردار، متان اوهان جي دل ۾ اهڙو بد خيال پيدا ٿئي ته ستون سال، يعني معافيءَ وارو سال ويجهو آهي، سو اوهان جي نيت اوهان جي غريب همقوم ڏانهن خراب ٿئي ۽ اوهين کيس ڪجهه به نه ڏيو. پوءِ هو اوهان جي خلاف خداوند جي حضور ۾ پڪاري ۽ اوهان جي لاءِ اهو گناهه نهي. ⑩ اوهين هن کي فراخديءَ سان ڏجو ۽ ڏيڻ وقت دل ۾ ڪرڪو نه، ڇاڪاڻ جو انهيءَ ڏيڻ جي ڪري خداوند اوهان جو خدا اوهان جي سڀني ڪمن ۽ انهن سڀني معاملن ۾، جن ۾ اوهين هٿ وجهندا، اوهان کي برڪت ڏيندو. ⑪ جيئن ته ملڪ ۾ غريب ته سدائين هوندا، تنهنڪري آءٌ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان ته پنهنجي ملڪ ۾ پنهنجي غريب ۽ محتاج همقوم لاءِ پنهنجو هٿ ڪشادو رکجو.

غلامن جي آزادي

(خروج 1:21-11)

⑫ ”جيڪڏهن اوهان جو ڪو همقوم عبراني مرد يا عورت اوهان وٽ وڪامي ۽ اها ڇهن سالن تائين اوهان جي خدمت ڪري، ته پوءِ ستين سال اوهين انهيءَ کي آزاد ڪري ڇڏجو. ⑬ جڏهن اوهين انهيءَ کي آزاد ڪري پاڻ وٽان وڃڻ ڏيو، تڏهن کيس خالي هٿين وڃڻ نه ڏجو. ⑭ اوهين انهيءَ کي پنهنجي ڌڻ مان، اناج جي ڪري مان ۽ انگورن جي چيڙي مان کليءَ دل سان ڏجو. خداوند اوهان جي خدا اوهان کي جيتري برڪت ڏني هجي، اوترو اوهين هن کي ڏجو. ⑮ ياد ڪريو ته اوهين پاڻ به مصر جي ملڪ ۾ غلام هئا ۽ خداوند اوهان جي خدا اوهان کي ڇڏايو. اهو ئي سبب آهي جو آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي هي حڪم ٿو ڏيان.

⑯ پر جيڪڏهن اوهان جو غلام اوهان کي چوي ته ’آءٌ اوهان وٽان وڃڻ نه ٿو گهران،‘ ۽ کيس اوهان سان ۽ اوهان جي گهر سان ايترو پيار هجي جو هو اوهان وٽ رهڻ ۾ خوش هجي، ⑰ ته پوءِ هڪڙي

ڏهين حصي بابت قاعدو

⑱ ”اوهين پنهنجي ٻنيءَ جي سال بسال ٿيندڙ پيداوار منجهان، ڏهون حصو ضرور الڳ ڪجو. ⑲ جيڪا جاءِ خداوند اوهان جو خدا پنهنجي نالي قائم رکن لاءِ چوندي، اُتي ئي اوهين پنهنجي اناج، مٽي ۽ زيتون جي تيل جو ڏهون حصو ۽ پنهنجي ڍورن ڍڳن ۽ رڍن پڪرين جا پهريتا ڦر خداوند جي حضور ۾ وڃي کائجو، انهيءَ لاءِ ته اوهين سدائين خداوند پنهنجي خدا جي تعظيم ڪرڻ سکو. ⑳ پر جيڪڏهن اها عبادت واري جاءِ اوهان کان گهڻو پري هجي ۽ رستو به ايترو ڊگهو هجي، جو خداوند اوهان جو خدا جڏهن اوهان کي برڪت ڏئي، تڏهن اوهين پنهنجو ڏهون حصو اوڏانهن کڻي وڃي نه سگهو، ㉑ ته پوءِ اوهين اهو روڪ پيسن ۾ وڪڻي، اهي پيسا پاڻ سان کڻي انهيءَ عبادت واري جاءِ تي وڃجو. ㉒ اتي اوهين انهن پيسن مان ڍور ڍڳا، رڍون پڪريون، مٽي، ٻي ڪابه نشي واري شيءِ يا جيڪا به شيءِ اوهان جي دل چاهي سا وٺي، اتي خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ پنهنجي گهرائي سميت کائجو ۽ خوشي ڪجو.

㉓ جيڪو به لاوي اوهان جي شهرن ۾ هجي، تنهن کي هرگز نه وسارجو، ڇاڪاڻ جو هن کي اوهان سان گڏ زمين جو ڪوبه حصو يا ورثو مليل ڪونهي. ㉔ هر ٽئين سال جي پڇاڙيءَ ۾ اوهين پنهنجي انهيءَ سال جي سموري پيدايش جو ڏهون حصو ڪڍي، پنهنجي شهر ۾ آڻي گڏ ڪجو، ㉕ انهيءَ لاءِ ته لاوي جن کي اوهان سان گڏ زمين جو ڪوبه حصو يا ورثو مليل ڪونهي، ۽ ڌاريا، يتيم يا نون زالون، جيڪي اوهان جي شهر ۾ هجن سي اچي اهو کائي ڍءُ ڪن. ائين ڪرڻ سان خداوند اوهان جو خدا اوهان جي پورهئي ۾ برڪت وجهندو.

قرض جي معافيءَ جو سال

(لاوي سرشتو 1:25-7)

15 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”هر ستين سال جي پڇاڙيءَ ۾ اوهين پنهنجن قرضدارن جا قرض معاف ڪري ڇڏجو. ② انهيءَ جو طريقو هي آهي ته جنهن به قرض خواه پنهنجي پاڙيسريءَ کي ڪجهه قرض ڏنو هجي، سو انهيءَ کي معاف ڪري ڇڏي. اهو پنهنجي قوم وارن کان زوريءَ نه وٺي، ڇاڪاڻ جو انهيءَ لاءِ خداوند جي معافيءَ جو اعلان ڪيو ويو آهي. ③ ڌارئي ماڻهوءَ کان اوهين اهو طلب ڪري سگهو ٿا، مگر اوهان جي پنهنجي قوم واري ڏانهن جيڪي اوهان جو رهيل هجي، تنهن تان هٿ ڪڍي ڇڏجو.

④ اوهان منجهه ڪوبه غريب ڪين هوندو، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ ضرور برڪت ڏيندو، جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ورثي طور قبضي ۾ ڏيڻ وارو آهي. ⑤ پر شرط

⑤ اوهين عيد فصح جي قرباني پنهنجي ڪنهن به شهر ۾ نه ٿا ڪري سگهو، جيڪي شهر خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي. ⑥ بلڪ جيڪا جاءِ خداوند اوهان جو خدا پنهنجي نالي قائم رکڻ لاءِ چونڊيندو، اتي ئي شام جو سج لهن مهل، جنهن وقت اوهين مصر مان نڪتا هئا، انهيءَ وقت عيد فصح جي قرباني ڪجو. ⑦ انهيءَ ئي عبادت واري جاءِ تي اوهين اهو گوشت پچائي کائجو. پوءِ صبح جو موٽي پنهنجي رهائش گاهه ڏانهن هليا وڃجو. ⑧ ڇهن ڏينهن تائين اوهين جيڪا ماني کائو، تنهن ۾ خمير بلڪل نه هجي. ستين ڏينهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جي عبادت لاءِ گڏ ٿجو، انهيءَ ڏينهن اوهين ڪوبه ڪم نه ڪجو.

*لاباري جي عيد

(خروج 22:34، لاوي سرشتو 21-15:23)

⑨ ”جنهن وقت اوهين اناج جي بينل پوک ۾ لاڀارو وجهڻ شروع ڪريو، تنهن وقت کان وٺي اوهين ست هفتا ڳڻجو. ⑩ پوءِ اوهين انهيءَ برڪت موجب، جيڪا خداوند اوهان جي خدا اوهان کي ڏني هجي، پنهنجي خوشيءَ سان نذرانو آڻي سندس حضور ۾ لاڀاري جي عيد ملهائجو. ⑪ انهيءَ ئي عبادت واري جاءِ تي اوهين پنهنجي پٽ، ڌيءَ، ٻانهي، ٻانهيءَ ۽ پنهنجي شهر ۾ رهندڙ لاويءَ، ڌارئي، يتيم ۽ رن زال سميت، خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ خوشي ڪجو. ⑫ اهو ياد رکجو ته اوهين پاڻ مصر جي ملڪ ۾ غلام هئا، تنهنڪري هنن قانونن تي خبرداريءَ سان عمل ڪجو.“

تنهن واري عيد

(لاوي سرشتو 43-33:23)

⑬ ”جڏهن اوهين پنهنجي ڪري جو مال ۽ انگورن مان رس گڏ ڪري چڪو، تڏهن ست ڏينهن تنهن واري عيد ملهائجو. ⑭ اها اوهين پنهنجي پٽ، ڌيءَ، ٻانهي، ٻانهيءَ ۽ پنهنجي شهر ۾ رهندڙ لاويءَ، ڌارئي، يتيم ۽ رن زال سميت ⑮ خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾، انهيءَ ئي عبادت واري جاءِ تي وڃي خوشيون ڪندي ملهائجو. جيئن ته خداوند اوهان جي خدا اوهان جي ساريءَ پيداوار ۾ ۽ اوهان جي هٿ جي سموري پورهئي ۾ برڪت وڌي آهي، سو اوهين پوريءَ طرح خوشيون ڪجو.“

⑯ سال ۾ ٽي ڀيرا، يعني فصح جي عيد تي، لاڀاري واري عيد تي ۽ تنهن واري عيد تي اوهان جي قوم جا سڀئي مرد ماڻهو، خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾، سندس چونڊيل جاءِ تي اچي حاضر ٿين. انهن مان ڪوبه خداوند جي حضور ۾ هٿين خالي نه اچي. ⑰ بلڪ

آر کڻي، گهر جي در وٽ انهيءَ جو ڪن ٽوپجو. پوءِ هو هميشه جي لاءِ اوهان جو ٻانهو ٿيندو. اوهين پنهنجيءَ ٻانهيءَ سان به ائين ئي ڪجو. ⑱ جڏهن اوهين ٻانهي کي آزاد ڪري وڃڻ ڏيو، تڏهن اوهين انهيءَ ڳالهه کي ڏکيو نه سمجهجو، ڇاڪاڻ جو هن ڇهن سالن تائين ٻن مزدورن جيتري اوهان جي خدمت ڪئي آهي. ائين ڪرڻ ڪري خداوند اوهان جو خدا اوهان جي سڀني ڪمن ۾ برڪت وجهندو.“

پهرئين قرن جو نذرانو

⑲ ”اوهان جي ڍورن ڍڳن ۽ رڍن ٻڪرين ۾ جيڪي پهريان نر ٻچا پيدا ٿين، سي اوهين خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ وقف ڪري ڇڏجو. اوهين پنهنجي پهرئين ڄاول وهڙي کان ڪو ڪم نه وٺجو، نڪي پنهنجي رڍن ٻڪرين مان پهرئين ڄاول ڦر جي ان ڪترجو. ⑳ اهي اوهين پنهنجي گهراڻي سميت، انهيءَ جاءِ تي جيڪا خداوند اوهان جو خدا چونڊيندو، سال بسال کائيندا رهجو. ㉑ پر جيڪڏهن انهن مان ڪنهن ۾ ڪو عيب هجي، جيئن ته مندو يا اندو هجي يا ڪو ٻيو عيب هجي، ته اهو اوهين خداوند پنهنجي خدا جي آڏو قربانيءَ طور پيش نه ڪجو. ㉒ اهو اوهين پنهنجن شهرن اندر کائجو، پوءِ اوهين پاڪ هجو توڙي ناپاڪ، جيئن هرڻ يا ڦاڙهي جو گوشت کائو ٿا تيئن هي به کائي ٿا سگهو. ㉓ پر انهيءَ جو رت هرگز نه کائجو پيئجو، بلڪ اهو پاڻيءَ وانگر زمين تي هاري ڇڏجو.“

فصح جي عيد

(خروج 20-1:12)

16 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”اوهين خداوند پنهنجي خدا جي عيد فصح ملهائڻ لاءِ ايبب جي مهيني کي ياد رکجو، ڇاڪاڻ جو انهيءَ ايبب جي مهيني ۾ ئي خداوند اوهان جو خدا اوهان کي رات جي وقت مصر مان ٻاهر ڪڍي آيو. ② تنهنڪري جيڪا جاءِ خداوند پنهنجي نالي قائم ڪرڻ لاءِ چونڊي، اتي اوهين پنهنجن ڍورن ڍڳن ۽ رڍن ٻڪرين مان، خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ عيد فصح جي قرباني ڪجو. ③ اوهين انهيءَ سان گڏ خميري ماني نه کائجو، بلڪ ستن ڏينهن تائين بي خميري ماني يعني ڏکن جي ماني کائيندا رهجو. ان جو سبب هي آهي ته جنهن ڏينهن اوهين مصر جي ملڪ مان نڪتا، تنهن ڏينهن کي پنهنجي سڄي حياتيءَ ۾ ياد رکي سگهو، ڇاڪاڻ جو اوهين مصر جي ملڪ مان ٽڙ ٽڪڙ ۾ نڪري آيا هئا. ④ ستن ڏينهن تائين اوهان جي سڄي ملڪ ۾ ڪنهن وٽ به خمير ڏسڻ ۾ نه اچي. پهرئين ڏينهن شام جو اوهين جيڪا قرباني ڪريو، تنهن جي گوشت مان ٻئي ڏينهن تائين ڪجهه به بچائي نه رکجو.“

*لاباري جي عيد: هيءَ اها ئي عيد آهي جنهن کي نئين عهدنامي ۾ عيد پئٽيگسٽ چون ٿا. ڏسو: رس 1:2، 16:20، 1:16، 8:16.

19:15 خر 12:13 23:15 پيد 4:9، لاو 27-26:7، 14-10:17، 26:19، 23، 16:12، 8-1:16 لاو 8-5:23، 8-16:28

12-9:16 12-26:28 15-13:16 31-26:28 38-12:29

انصاف ڪرڻ ۾ ڏکيائي

⑧ ”جيڪڏهن اوهان جون پاڻ ۾ خون، دعويٰ يا مارڪٽ جون ڪي اهڙيون تڪراري ڳالهيون هجن، جن جو فيصلو اوهان جي شهر اندر ٿين اوهان جي لاءِ تمام ڏکيو هجي، ته پوءِ اوهين اهو فيصلو انهيءَ عبادت واري جاءِ تي ڪئي وڃي، جا خداوند اوهان جو خدا چونديندو. ⑨ پوءِ انهن ڏينهن ۾ اتي مقرر ٿيل ان جج ۽ لاوي ڪاهنن کي وڃي اهي ڳالهيون ٻڌائجو. هو اوهان کي فيصلو ڪري ٻڌائيندا. ⑩ پوءِ جيڪو فيصلو اهي اوهان کي ڪري ٻڌائين، تنهن موجب اوهين عمل ڪجو. اهي جيڪي به اوهان کي ٻڌائين، اوهين بلڪل ائين ئي ڪجو. ⑪ شريعت جي جيڪا ڳالهه اهي اوهان کي سيکارين ۽ جيڪو فيصلو اوهان کي ٻڌائين، تنهن موجب عمل ڪجو. اهي جيڪا به فتويٰ ڏين تنهن کان ساڄي يا کاڀي پاسي نه ڦرجو. ⑫ جيڪو ڪاهن اتي خداوند اوهان جي خدا جي حضور ۾ خدمت ڪرڻ لاءِ حاضر هجي يا جيڪو جج اتي مقرر هجي، تنهن جي ڳالهه جيڪڏهن ڪو شخص گستاخي ڪري نه ٻڌي ته انهيءَ شخص کي موت جي سزا ڏني وڃي. اوهين اهڙي خرابيءَ کي بني اسرائيل مان ڪڍي ڇڏجو. ⑬ پوءِ سڀ ماڻهو اهو ٻڌي ڊڄي ويندا ۽ وري اهڙي گستاخي نه ڪندا.“

بادشاهه مقرر ڪرڻ بابت هدايتون

⑭ ”جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ جڏهن اوهين پهچو ۽ انهيءَ تي قبضو ڪري منجهس رهڻ لڳو ۽ چئو ته ’پنهنجي اس پاس وارين سڀني قومن وانگر اسين به پنهنجي مٿان ڪو بادشاهه مقرر ڪريون،‘ ⑮ ته پوءِ اوهين هر حالت ۾ رڳو اهڙي شخص کي پنهنجي مٿان بادشاهه مقرر ڪجو، جنهن کي خداوند اوهان جو خدا چوندي. اوهين پنهنجي بني اسرائيل جي ڀائرن منجهان ئي ڪنهن کي پنهنجي مٿان بادشاهه ٻڌائجو، ڪوبه ڌاريو ماڻهو جيڪو اوهان جي قوم بني اسرائيل جو نه آهي، تنهن کي پنهنجي مٿان بادشاهه مقرر نه ڪجو. ⑯ ان کان علاوه بادشاهه پاڻ وٽ گهڻا گهوڙا نه رکي، نڪي گهڻا گهوڙا گڏ ڪرڻ خاطر ماڻهن کي مصر ۾ موڪلي، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان کي فرمايو آهي ته اوهين انهيءَ رستي وري ڪڏهن به موتي نه وڃجو. ⑰ بادشاهه پاڻ وٽ گهڻيون زالون نه رکي، مٿان سندس دل خداوند کان ڦري وڃي، نڪي هو پاڻ وٽ گهڻو سون ۽ چاندي گڏ ڪري. ⑱ هو پنهنجي بادشاهه بڻجڻ وقت خدا جي شريعت، جيڪا لاوي ڪاهنن وٽ هوندي، تنهن جو پنهنجي لاءِ هڪڙو نقل ڪرائي. ⑲ هو انهيءَ کي پاڻ وٽ ئي رکي ۽ پنهنجي سڄي حياتي انهيءَ کي پڙهندو رهي، انهيءَ لاءِ

هر هڪ ماڻهو خداوند پنهنجي خدا جي ڏنل برڪت مطابق جيڪي ڏني سگهي سو آئي.“

انصاف ڪرڻ لاءِ انتظام

⑳ ”اوهين پنهنجن سڀني شهرن ۾، جيڪي خداوند اوهان جو خدا اوهان جي قبيلن مطابق اوهان کي ڏيندو، جج ۽ حاڪم مقرر ڪجو. اهي ماڻهن ۾ بي رباڻيءَ سان عدالت ڪن. ㉑ اهي ڪنهن سان ناانصافي نه ڪن، نڪي ڪنهن جو لحاظ ڪن ۽ نڪي رشوت وٺن، ڇاڪاڻ جو رشوت سڄن کي به انڌو ڪريو ڇڏي ۽ سڄارن جي ڳالهين کي ڦيرايو ڇڏي. ㉒ اوهين هميشه حق جي ئي پيروي ڪندا رهجو، انهيءَ لاءِ ته جيئرا رهو ۽ جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تنهن جا وارث ٿيو.

㉓ اوهين خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ جيڪا قربان گاهه ٺاهيو، تنهن جي پرسان يسيره ديويءَ نالي ٽيپي طور ڪنهن به قسم جو وڻ نه لڳائجو. ㉔ نڪي اوهين پوڄا لاءِ ڪو پٿر ٿي کڙو ڪجو، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان جي خدا کي انهن کان نفرت آهي.

17 ① اوهين خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ ڪنهن به اهڙي ڍور ڍڳي يا ريڊ بڪريءَ جي قرباني نه ڪجو جنهن ۾ ڪو عيب يا خامي هجي، ڇاڪاڻ جو اهو خداوند اوهان جي خدا جي نظر ۾ مڪروهه آهي.“

عهد توڙڻ جي سزا

② موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جيڪڏهن اوهان جي شهرن مان، جيڪي خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تن ۾ به ڪو اهڙو مرد يا عورت لپي جنهن خداوند جو عهد توڙي اهڙي بچڙائي ڪئي هجي جو ③ وڃي غير معبودن جي پوڄا ڪئي هجيس، يا سج، چنڊ يا سمورين آسماني شين مان ڪنهن کي به سجدو ڪيو هجيس، جنهن کان هن اوهان کي روڪيو آهي. ④ پوءِ جڏهن انهيءَ ڳالهه جي اوهان کي خبر پوي، تڏهن چڱيءَ طرح انهيءَ جي تحقيقات ڪجو. جيڪڏهن اها ڳالهه سچي ثابت ٿئي ته بني اسرائيل ۾ اهڙو ڪراهن جهڙو ڪم ٿيو آهي، ⑤ تڏهن جنهن اهڙو خراب ڪم ڪيو هجي، پوءِ اهو مرد هجي توڙي عورت، تنهن کي اوهين شهر کان ٻاهر وٺي وڃي سنگسار ڪري ماري ڇڏجو. ⑥ اهڙي واجب القتل ماڻهوءَ کي رڳو هڪڙي شاهد جي شاهديءَ تي نه ماريو وڃي، بلڪ ٻن يا ٽن شاهدن جي شاهديءَ تي کيس ماريو وڃي. ⑦ انهيءَ کي سنگسار ڪرڻ لاءِ پهريائين اهي شاهد مٿس پٿر اڇلائين، پوءِ باقي ٻيا ماڻهو اهڙيءَ طرح اوهين اها خرابي پنهنجي وچ مان ڪڍي ڇڏجو.“

19:16 خر 6:23-8، لاو 15:19 21:16 خر 13:34 22:16 لاو 1:26 3:17 خر 20:22

6:17 ڳا 30:35، شر 15:19، مت 16:18، 2. ڪر 1:13، 1. ڪر 19:5، عبر 28:10 7:17 ڪر 1:5 14:17 1. سم 5:8

16:17 1. 28:10، 2. 16:1، 28:9 17:17 1. 14:10-27، 1:11-8، 2. 15:1، 27:9

جهڙن ڪمن جي ڪري خداوند اوهان جو خدا انهن کي اوهان جي اڳيان اتان پڄاڻي ڪيندو. ¹³ اوهين خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ بي قصور ٿي رهجو.

نبي موڪلڻ جو واعدو

¹⁴ پوءِ موسيٰ چيو ته ”جن قومن کي اوهين بيدخل ڪندا، سي قسمت جو حال ٻڌائيندڙن ۽ غيب جون ڳالهيون ڪرڻ وارن جي پيروي ڪن ٿيون. پر خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ائين ڪرڻ جي اجازت نه ٿو ڏئي.“ ¹⁵ خداوند اوهان جو خدا اوهان منجهان، يعني اوهان جي بني اسرائيل قوم وارن منجهان ٿي، اوهان جي لاءِ مون جهڙو هڪڙو نبي پيدا ڪندو. اوهين انهيءَ جي ٻڌجو. ¹⁶ هي اوهان جي انهيءَ درخواست موجب ٿيندو، جڏهن اوهان سينا جبل وٽ گڏجائڻ واري ڏينهن خداوند پنهنجي خدا کي چيو هو ته ’شل اسين خداوند پنهنجي خدا جو آواز وري نه ٻڌون، نڪي وري اهڙي وڏي باهه ڏسون، جو متان اسين مري وڃون‘.

¹⁷ تڏهن خداوند مون موسيٰ کي فرمايو هو ته ’هنن جو چوڻ صحيح آهي. ¹⁸ آءٌ خداوند هنن جي لاءِ سندن بني اسرائيل قوم وارن منجهان ٿي تو جهڙو هڪڙو نبي پيدا ڪندس. آءٌ پنهنجو ڪلام انهيءَ جي وات ۾ وجهندس. جيڪو به حڪم آءٌ هن کي ڏيندس، سو هو کين ٻڌائيندو. ¹⁹ جيڪي به منهنجون ڳالهيون هو منهنجي نالي چوندو، سي جيڪڏهن ڪو ماڻهو نه مڃيندو ته آءٌ انهيءَ کان ان جو حساب وٺندس. ²⁰ پر جيڪو نبي سڏائيندڙ گستاخي ڪري ڪا اهڙي ڳالهه منهنجي نالي چوندو، جنهن جو مون کيس حڪم نه ڏنو هوندو، يا وري جيڪو غير معبودن جي نالي ڪجهه چوندو ته انهيءَ کي موت جي سزا ڏني ويندي‘.

²¹ هاڻي جيڪڏهن اوهين پنهنجيءَ دل ۾ چئو ته ’اسان کي اها خبر ڪيئن پوندي ته هي ڳالهيون خداوند کين فرمايون آهن؟‘ ²² تنهن لاءِ اهو ياد رکي ڇڏيو ته جڏهن ڪو نبي سڏائيندڙ خداوند جي نالي ڪجهه چوي، پر سندس چوڻ موجب نه ٿئي ۽ هن جي ڳالهه پوري نه ٿئي، ته اها ڳالهه خداوند طرفان نه آهي، بلڪ اها انهيءَ نبي سڏائيندڙ گستاخي ڪري چئي آهي. سو متان اوهين انهيءَ کان ڊڄو.“

پناهه جا شهر

(ڳائڻو 28-9:35، يشوع 1:20-9)

¹ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جڏهن خداوند اوهان جو خدا انهن قومن کي تباهه ڪري ڇڏي، جن جو ملڪ هو اوهان کي ڏيڻ وارو آهي ۽ پوءِ اوهين انهن جي شهرن ۽ گهرن تي قبضو ڪري انهن ۾ رهڻ لڳو، ² تڏهن انهيءَ ملڪ کي تن حصن ۾ ورهائي

ته هو خداوند پنهنجي خدا جو خوف ڪرڻ سکي ۽ هن شريعت جي سڀني قاعدن قانونن کي مڃي ۽ انهن تي عمل ڪري. ²⁰ انهيءَ جو مقصد اهو به آهي ته هو پاڻ کي پنهنجي هم قوم بني اسرائيل کان وڌيڪ نه سمجهي، نڪي هن حڪم کان ساڄي يا کاٻي پاسي ڦري، تان ته بني اسرائيل منجهه هن جي ۽ سندس اولاد جي بادشاهيءَ جا ڏينهن وڌيڪ ٿين.“

ڪاهن جو حصو

18 ¹ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”ڪاهن جي سڄي قبيلي يعني لاويءَ کي بني اسرائيل سان گڏ زمين جو ڪوبه حصو يا ورثو ڪونه ملندو. انهيءَ جي بدران اهي خداوند جي ميراث يعني ساڙيون ويندڙ قربانيون ۽ نذرانا کائيندا. ² هنن کي سندن بني اسرائيل قوم وارن سان گڏ ٻي ڪابه ميراث ڪونه ملندي، چوڻه خداوند کي ڏنل نذرانن مان ڪجهه حصو سندن ميراث آهي، جيئن هن کين فرمايو آهي. ³ جيڪي ماڻهو ڍورن ڍڳن ۽ ڍڳن بڪرين جي قرباني ڪندا، تن مان ڪاهن جو حق هي ٿيندو. اهي ڪاهن کي انهيءَ جو ڪندو، جاڙي ۽ اوجھري ڏين. ⁴ اوهين سال بسال پنهنجي اناج، مٽي ۽ زيتون جي تيل مان پهرين پيداوار جو حصو ۽ پنهنجين ڍڳن جي پهرين ان جو حصو انهن کي ڏجو. ⁵ ڇالاءِ جو خداوند اوهان جي خدا لاوين کي اوهان جي سڀني قبيلن منجهان چونڊي ڪڍيو آهي، انهيءَ لاءِ ته اهي ۽ سندن اولاد هميشه خداوند جي نالي جي خدمت ڪرڻ لاءِ حاضر رهن.“

⁶ ساري ملڪ منجهان اوهان جي ڪنهن به شهر ۾ رهندڙ ڪو لاوي جيڪڏهن پنهنجيءَ دل جي پوري ارادي سان انهيءَ جاءِ تي اچي، جيڪا خداوند چونڊيندو، ⁷ ته اتي موجود پنهنجن سڀني لاوي ڀائرن وانگر هو به خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ خدمت ڪندو رهي. ⁸ هن کي به کائڻ لاءِ ٻين جيترو حصو ملندو. انهيءَ کان علاوه جيڪا رقم کيس اباڻي ملڪيت جي وڪري مان حاصل ٿئي، سا به ملندس.“

ڪراهن جهڙن ڪمن خلاف چٽاءُ

⁹ ”جڏهن اوهين انهيءَ ملڪ ۾ پهچو جيڪو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تڏهن اوهين انهن قومن وانگر ڪراهن جهڙا ڪم ڪرڻ نه سگهو. ¹⁰ اوهان منجهه ڪوبه اهڙو ماڻهو نه هجي جيڪو پنهنجي پٽ يا ڌيءَ کي قربانيءَ طور ساڙي، يا جيڪو غيب جون ڳالهيون ڪري، قسمت جو حال ٻڌائي، فال وجهي، جادوگري ڪري، ¹¹ يا جيڪو منتر پڙهي، مٿن جي روحن کان پڇاڳاڳا ڪري ۽ ساڻن صلاح مشورو ڪري. ¹² ڇالاءِ جو جيڪي اهي ڪم ڪن ٿا، سي سڀ خداوند جي نظر ۾ نفرت جي لائق آهن. اهڙن ئي ڪراهن

اوهان جي ابن ڏاڏن اوهان جي ميراث جي حصي لاءِ لڳايا هوندا، تن کي نه هٽائڻجو.“

شاهديءَ بابت قانون

15 ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪا بچڙائي يا گناهه ڪري ٿو ته انهيءَ جي خلاف رڳو هڪڙي شخص جي شاهدي ڪافي نه آهي، بلڪ ٻن يا ٽن شاهدن جي زبانيءَ تي ڳالهه ثابت ٿيندي. 16 جيڪڏهن ڪنهن جو ڪو بدخواه، ڪوڙو شاهد بڻجي انهيءَ ماڻهوءَ جي غلط ڪم ڪرڻ بابت شاهدي ڏئي، 17 ته اهي ٻئي ماڻهو جن جي وچ ۾ جهڳڙو هجي، سي خداوند جي حضور ۾ ڪاهن ۽ انهن ڏينهن ۾ جيڪي جج مقرر هجن، تن جي اڳيان اچي حاضر ٿين. 18 اهي جج چڱيءَ طرح تحقيقات ڪن. پوءِ جيڪڏهن اهو شاهد ڪوڙو نڪري ۽ پنهنجي قوم واري جي خلاف ڪوڙي شاهدي ڏني هجيس، 19 ته پوءِ اوهين به ساڻس اها ئي حالت ڪجو، جيڪا هن پنهنجي قوم واري سان ڪرڻ تي گهري. اهڙيءَ طرح اوهين اها بچڙائي پنهنجي وچ مان ڪڍي ڇڏجو. 20 پوءِ جڏهن ٻيا ماڻهو اهو ٻڌندا ته ڊڄي ويندا ۽ اوهان جي وچ ۾ وري اهڙي بچڙائي نه ڪندا. 21 انهيءَ معاملي ۾ اوهين ڪو قياس نه ڪجو، بلڪ جان جي بدران جان، اک جي بدران اک، ڏند جي بدران ڏند، هٿ جي بدران هٿ ۽ پير جي بدران پير جي سزا هوندي.“

جنگ بابت احڪام

20 1 موسىٰ وڌيڪ چيو ته ”جڏهن اوهين پنهنجي دشمنن سان جنگ ڪرڻ نڪرو، تڏهن پاڻ کان وڌيڪ لشڪر، گهوڙا ۽ جنگي گاڏيون ڏسي ڊڄي نه وڃجو، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان جو خدا اوهان ساڻ آهي، جنهن اوهان کي مصر جي ملڪ مان ٻاهر ڪڍي آندو. 2 جڏهن جنگ شروع ٿيڻ واري هجي، تڏهن ڪاهن اڳيان اچي بيهي ۽ ماڻهن سان مخاطب ٿئي. 3 هو کين چوي ته ’اي بني اسرائيل! ٻڌو، اڄ اوهين پنهنجن دشمنن سان جنگ ڪرڻ لاءِ آيا آهيو، سو اوهين دل نه لاهجو. اوهين نڪي ڊڄو، نڪي ڏکو ۽ نڪي انهن کي ڏسي دهلجي وڃجو. 4 ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان جو خدا پاڻ اوهان سان گڏ ٿو هلي، انهيءَ لاءِ ته اوهان جي پاران اوهان جي دشمنن سان جنگ ڪري اوهان کي فتح بخشي.“

5 پوءِ عملدار ماڻهن کي مخاطب ٿي چون ته ’اوهان مان جنهن ماڻهوءَ نئون گهر جوڙايو هجي ۽ خيرات ڪري انهيءَ ۾ اڃا رهڻ شروع نه ڪيو هجائين ته اهو پنهنجي گهر ڏانهن موٽي وڃي، انهيءَ لاءِ ته متان اهو جنگ ۾ مارجي وڃي ۽ ڪو ٻيو ماڻهو انهيءَ گهر ۾ رهڻ شروع ڪري. 6 جنهن ماڻهوءَ انگورن جو باغ لڳايو هجي ۽ انهيءَ جو ميوو اڃا نه کاڌو هجائين ته اهو به پنهنجي گهر ڏانهن

هر حصي جي وچ تي هڪ هڪ شهر پنهنجي لاءِ ڌار ڪجو. انهن شهرن تائين آسانيءَ سان پهچڻ لاءِ رستا به ٺاهجو، انهيءَ لاءِ ته هر هڪ خوني پناهه وٺڻ لاءِ پڇي اتي وڃي. 4 جيڪو خوني پنهنجي جان بچائڻ لاءِ پڇي اوڏانهن وڃي، تنهن بابت هي حڪم آهي. ٿي سگهي ٿو ته ڪو ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ کي بنا ارادي ماري وڃي، جڏهن ته اڳي انهيءَ سان ڪابه دشمني نه هجيس. 5 مثال طور ڪو ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ سان گڏجي ڪانين وڍڻ لاءِ پيلي ۾ وڃي. اتي وڻ وڍڻ لاءِ هو ڪهاڙو کڻي ڏک هڻي ۽ ڦر ڳن مان نڪري وڃي سندس پاڙيسريءَ کي لڳي ۽ اهو مري پوي، ته هو انهن شهرن مان ڪنهن هڪڙي ۾ پڇي وڃي پنهنجي جان بچائي. 6 ائين نه ٿئي ته رڳو هڪڙو ئي شهر هجي. پوءِ خون جو بدلو وٺڻ وارو پنهنجي دل جي جوش کان خونيءَ جي پٺيان پوي ۽ پنڌ پري هڻڻ جي ڪري وڃي رستي ۾ پڪڙي کيس ڏک هڻي ماري وڃي، جيتوڻيڪ اهو شخص موت جي لائق نه آهي، چوڃو اڳي سندن پاڻ ۾ ڪابه دشمني ڪانه هئي. 7 تنهنڪري ئي آءٌ اوهان کي حڪم ٿو ڏيان ته اوهين پنهنجي لاءِ تي شهر ڌار ڪري ڇڏجو.

8 پوءِ جڏهن خداوند اوهان جو خدا اوهان جي سرحد کي وڌائي ۽ اهو سڄو ملڪ اوهان کي عطا ڪري، جنهن جي ڏيڻ جو هن اوهان جي ابن ڏاڏن سان واعدو ڪيو هو، 9-10 تڏهن اوهين انهن ٽن شهرن کان سواءِ ٻيا به تي وڌيڪ شهر پنهنجي لاءِ ڌار ڪجو. انهيءَ لاءِ ته جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا ميراث طور اوهان کي ڏيڻ وارو آهي تنهن ۾ بي گناهه جو رت نه وهايو وڃي ۽ اهو خون اوهان جي سر تي نه پوي. خدا اوهان جي سرحد ضرور وڌائيندو پر شرط هي آهي ته جيڪي حڪم آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو، تن تي اوهين خبرداريءَ سان عمل ڪندا، خداوند پنهنجي خدا سان محبت رکندا ۽ هميشه سندس واٽن تي هلندا.

11 پر ٿي سگهي ٿو ته ڪنهن ماڻهوءَ جي پنهنجي پاڙيسريءَ سان ڪا دشمني هجي. سو هو انهيءَ جي لاءِ وجهه وٺي وينو هجي ۽ اوچتو مٿس حملو ڪري کيس اهڙو ڏک هڻي جو هو مري پوي. پوءِ جيڪڏهن هو انهن شهرن مان هڪڙي ڏانهن پڇي وڃي، 12 ته سندس شهر جا اڳواڻ انهيءَ کي اتان آڻائين ۽ بدلو وٺڻ واري جي حوالي ڪن ته پلي انهيءَ جي هٿان ماريو وڃي. 13 اوهين انهيءَ تي قياس نه ڪجو، بلڪ اهڙيءَ طرح بي گناهه جو خون بني اسرائيل تان تاري ڇڏيندا ته اوهان جو ڀلو ٿيندو.“

حد جا نشان

14 ”جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ميراث طور ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ پنهنجي پاڙيسريءَ جي حد جا نشان، جيڪي

اڻڄاتل خون بابت

21 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان جي قبضي ۾ ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ جيڪڏهن ڪنهن جو لاش ٻاهر ڪٿي پيل ملي ۽ اها خبر نه پوي ته کيس ڪنهن ماريو آهي، ② تڏهن اوهان جا اڳواڻ ۽ حج ٻاهر نڪري انهيءَ لاش کان وٺي اس پاس وارن شهرن تائين ماپ ڪن. ③ پوءِ جيڪو شهر انهيءَ لاش کي سڀني کان ويجھو هجي، تنهن جا اڳواڻ هڪڙي اهڙي گادي چونڊي وٺن، جنهن کان اڃا نه ڪو ڪم ورتو ويو هجي ۽ نه وري اڃا تائين پاڇاريءَ ۾ جوتي ويئي هجي. ④ انهيءَ شهر جا اڳواڻ انهيءَ گاديءَ کي هڪڙي اهڙي برساتي نهر ۾ وٺي وڃن جنهن ۾ وهندڙ پاڻي هجي ۽ منجهس اڃا نه هر وهيو هجي، نه پوک ٿي هجي. انهيءَ برساتي نهر ۾ هو ان گاديءَ جو ڪنڌ پيچي ڇڏين. ⑤ پوءِ ڪاهن ويجھو اچن، ڇاڪاڻ جو خداوند اوهان جي خدا انهن کي لاوي قبيلي مان ان لاءِ چونڊيو آهي ته اهي سندس خدمت ڪن ۽ خداوند جي نالي سان ماڻهن لاءِ خير جي دعا گهرن ۽ هر ڪنهن جهيڙي ۽ خونريزيءَ جو فيصلو ڪن. ⑥ پوءِ جيڪو شهر انهيءَ لاشي کي سڀني کان ويجھو آهي تنهن جا سمورا اڳواڻ، انهيءَ گاديءَ جي مٿان، جنهن جو انهيءَ برساتي نهر ۾ ڪنڌ پڳو ويو آهي، پنهنجا پنهنجا هٿ ڏوٽن ⑦ ۽ شاهدي ڏيندي چون ته ’نه اسان جي هٿان اهو خون ٿيو آهي ۽ نه اسان جي اکين اهو خون ٿيندي ڏٺو آهي. ⑧ سو اي خداوند! تون پنهنجي قوم بني اسرائيل، جنهن کي تو ڇڏايو آهي تنهن جو هي ڪفارو قبول ڪر. بي گناهه جو خون تون پنهنجي قوم بني اسرائيل جي سر تي نه لڳاءِ.‘ تڏهن ئي انهيءَ خون جي سزا کان کين معافي ملندي. ⑨ تنهنڪري جيڪو ڪم خداوند جي نظر ۾ درست آهي، سو ئي ڪري اوهين بي گناهه خون پاڻ تان تاري ڇڏجو.“

جنگي قيدي عورتن بابت

⑩ ”جڏهن اوهين پنهنجن دشمنن سان جنگ ڪرڻ نڪرو ۽ خداوند اوهان جو خدا انهن کي اوهان جي هٿ ۾ ڏئي ۽ اوهين کين قيد ڪري وٺي اچو ⑪ ۽ پوءِ انهن قيدين ۾ ڪا سھڻي عورت ڏسي اوهان مان ڪنهن جي دل ساڻس شادي ڪرڻ چاهي، ⑫ ته اهو انهيءَ کي پنهنجي گهر ۾ وٺي اچي ۽ هن جو مٿو ڪوڙائي ۽ ننهن لهرائي ڇڏي. ⑬ هوءَ پنهنجا قيد وارا ڪپڙا بدلائي سندس گهر ۾ رهي. هوءَ هڪڙي مهيني تائين پنهنجي ماءُ پيءُ جي لاءِ سوڳ ڪري، تنهن کان پوءِ هو پلي وٽس وڃي، سندس مڙس ٿئي ۽ هوءَ سندس زال ٿئي. ⑭ پوءِ جيڪڏهن هو انهيءَ مان خوش نه ٿئي ته کيس ڇڏي ڏئي ته جيڏانهن وٽس اوڏانهن هلي وڃي. پر هو کيس پيسن تي هرگز نه وڪڻي، نڪي ساڻس پانهيءَ جهڙي هلت ڪري، ڇاڪاڻ جو هوءَ ڪڏهن سندس ننگ هڻي.“

موتِي وڃي، انهيءَ لاءِ ته متان اهو جنگ ۾ مارجي وڃي ۽ ڪو ٻيو ماڻهو انهيءَ جو ميوو کائي. ⑦ جنهن ماڻهوءَ جو ڪنهن عورت سان مڱڻو ٿيو هجي ۽ انهيءَ کي شادي ڪري وٺي نه آيو هجي، ته اهو به پنهنجي گهر موتي وڃي، انهيءَ لاءِ ته متان اهو جنگ ۾ مارجي وڃي ۽ ڪو ٻيو ماڻهو انهيءَ سان شادي ڪري. ⑧ عملدار ماڻهن کي هيئن به چون ته ’جيڪو ماڻهو ڊڄڻو ۽ بي همت هجي، ته اهو به پنهنجي گهر موتي وڃي، انهيءَ لاءِ ته متان سندس بني اسرائيل جا ڀائر به انهيءَ وانگر بي همت ٿي پون.‘ ⑨ پوءِ جڏهن عملدار ماڻهن سان ڳالهائي بس ڪن، تڏهن هو انهن جي لشڪر جي مٿان ڪي سالار مقرر ڪن.

⑩ جڏهن اوهين ڪنهن شهر سان جنگ ڪرڻ لاءِ انهيءَ جي ويجھو پهچو، تڏهن پهرين شهر وارن ڏانهن صلح جو پيغام موڪلجو. ⑪ جيڪڏهن هو صلح منظور ڪن ۽ اوهان جي لاءِ دروازا کولي ڇڏين ته اتي جا سڀ رهاڪو اوهان جي بيگر وهندا ۽ اوهان جا غلام ٿي رهندا. ⑫ پر جيڪڏهن هو اوهان سان صلح نه ڪن، بلڪ جنگ شروع ڪن، ته پوءِ اوهين انهيءَ شهر جو گهيرو ڪجو. ⑬ پوءِ جڏهن خداوند اوهان جو خدا اهو اوهان جي قبضي ۾ ڏئي، تڏهن اوهين اتي جي سڀني مردن کي تلوار جي ڌار سان قتل ڪري ڇڏجو. ⑭ پر عورتون، ٻار، ڍور ڍڳا ۽ ٻيو جيڪي به شهر جو لٽ وارو مال هجي، سو اوهين پنهنجي لاءِ رکجو. اوهان جي دشمنن جي لٽ جو مال جيڪو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏئي، سو اوهين پلي پنهنجي ڪتب آڻجو. ⑮ انهن سڀني شهرن سان اوهين ائين ئي ڪجو، جيڪي اوهان کان گهڻو پري آهن ۽ جن جو ويجھين ڪنناني قومن سان واسطو نه آهي. ⑯ پر جن قومن جا شهر خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ميراث طور ڏيڻ وارو آهي، تن ۾ ڪوبه ساھوارو جيئرو نه ڇڏجو. ⑰ بلڪ اوهين انهن کي يعني حنين، امورين، ڪنعانين، فرزين، حوين ۽ يوسين کي بلڪل برباد ڪري ڇڏجو، جيئن خداوند اوهان جي خدا اوهان کي حڪم ڏنو آهي. ⑱ انهيءَ لاءِ ته متان اهي ڪراھت جهڙا ڪم، جيڪي هنن پنهنجي معبودن لاءِ ڪيا آهن، سي اوهان کي به ڪرڻ سيکارين ۽ پوءِ اوهين خداوند پنهنجي خدا جا گنهگار ٿيو. ⑲ جڏهن اوهين ڪنهن شهر کي جنگ ڪري فتح ڪرڻ لاءِ گهڻي وقت تائين ان جو گهيرو ڪيو ويٺا هجو، تڏهن اوهين ڪهاڙيءَ سان انهيءَ جا وڻ وڍي نه ڇڏجو، چوٽه انهن جو ميوو اوهان جي کاڌ جي ڪم ايندو. تنهنڪري انهن کي نه وڍجو، ڇاڪاڻ جو ميدان جا وڻ ڪي ماڻهو کين آهن جو اوهين انهن کي گهيرو ڪريو. ⑳ رڳو اهي وڻ، جيڪي اوهين سمجهو ٿا ته کاڌ جي ڪم جا نه آهن، سي اوهين وڍي برباد ڪري منجهائن انهيءَ شهر جي سامهون حملي واسطي ديوار تائين پهچڻ لاءِ چاڙهي ٺاهجو، جيڪو شهر اوهان سان جنگ ٿو ڪري، ايستائين جو اهو هٿ اچي.“

ڏجو. ③ اوهين پنهنجي قوم واري جو گڏهه، سندس ڪپڙو يا ڪابه بي گم ٿيل شيءِ، جيڪا اوهان لڏي هجي تنهن بابت ائين ئي ڪجو. اوهين انهيءَ کي ڏني اڻ ڏني نه ڪري ڇڏجو. ④ جيڪڏهن اوهين پنهنجي قوم واري جو گڏهه يا ڏاند رستي ۾ ڪريل ڏسو ته پاسو ڪري هليا نه وڃجو، بلڪ انهيءَ کي اٿارڻ ۾ سندس مدد ڪجو.

⑤ ڪابه عورت مردائي پوشاڪ نه پائي، نڪي وري ڪو مرد عورتن وارا ڪپڙا پائي، ڇاڪاڻ جو جيڪو ائين ٿو ڪري تنهن کان خداوند اوهان جو خدا نفرت ٿو ڪري.

⑥ جيڪڏهن اوهين وات ويندي اتفاق سان زمين تي يا وڻ تي ڪنهن پڪيءَ جو آڪيرو ڏسو، جنهن ۾ آيا يا بچا هجن ۽ مادي انهن تي ويٺي هجي ته اوهين بچن کي ماديءَ سميت نه کڻي وڃجو. ⑦ اوهين بچا کڻو ته پلي ڪتجو پر ماديءَ کي ڇڏي ڏجو، انهيءَ لاءِ ته اوهان جو پلو ٿئي ۽ اوهان جي حياتي وڌي.

⑧ جڏهن اوهين ڪو نئون گهر ٺاهيو، تڏهن پنهنجيءَ ڇت تي چوڌاري پليوڙو ٻڌائجو، انهيءَ لاءِ ته متان ڪو ماڻهو اتان ڪري پوي ۽ سندس خون اوهان جي گهر تي اچي پوي.

⑨ اوهين پنهنجي انگورن جي باغ ۾ ڪو ٻيو فصل نه پوکجو، انهيءَ لاءِ ته متان اهو پوکيل فصل ۽ انگورن جي پيداوار ٻيئي حرام ٿي وڃن.

⑩ اوهين هر ۾ ڏاند سان گڏ گڏهه کي نه جوتجو.

⑪ اوهين ان ۽ سٺيءَ جو گڏ اٿيل ڪپڙو نه پائجو.

⑫ جيڪا چادر اوهين پاڻ کي ويڙهيو ٿا، تنهن جي چئن ئي ڪنڊن تي هڪ هڪ جهالدار ڦٽڻ لڳائجو.

جنسي پاڪيزگيءَ بابت

⑬ ”جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن چوڪريءَ سان شادي ڪري ساڻس همبستر ٿئي ۽ پوءِ هو ساڻس نفرت ڪري ⑭ ۽ انهيءَ تي شرم جهڙين ڳالهين جي تهمت رکي کيس بدنام ڪري ۽ چوي ته ’مون هن عورت سان شادي ڪئي پر جڏهن وٽس ويس ته منجهس ڪنوارپ جون نشانبيون نه ڏنم.‘ ⑮ تڏهن انهيءَ چوڪريءَ جا ماءُ پيءُ سندس ڪنوارپ جون نشانبيون کڻي شهر جي اڳواڻن وٽ شهر جي ٻاهرين در تي نڪري اچن. ⑯ اتي چوڪريءَ جو پيءُ اڳواڻن کي چوي ته ’مون پنهنجي ڌيءَ هن ماڻهوءَ کي پرڻائي ڏني پر هي ساڻس نفرت ٿو ڪري. ⑰ هاڻ هن مٿس شرم جهڙين ڳالهين جي تهمت رکي اٿس ته هن منهنجيءَ ڌيءَ ۾ ڪنوارپ جون نشانبيون نه ڏنيون آهن. پر ڏسو، منهنجي ڌيءَ جي ڪنوارپ جون نشانبيون هي آهن.‘ پوءِ هو بستري واري اها چادر شهر جي اڳواڻن جي اڳيان وڇائين. ⑱ تڏهن شهر جا اڳواڻ انهيءَ ماڻهوءَ کي پڪڙي سزا ڏين. ⑲ هو کانئس *چانديءَ جا

پهريني پٽ جي وراثت بابت

⑮ ”تي سگهي ٿو ته ڪنهن ماڻهوءَ کي ٻه زالون هجن، جن مان هڪڙي سندس وڻندڙ ۽ ٻي اڻ وڻندڙ هجي ۽ انهن ٻنهي مان کيس پٽ هجن. هاڻي جيڪڏهن پهرينو پٽ سندس اڻ وڻندڙ زال مان هجيس، ⑯ ته جڏهن هو پنهنجي ميراث پنهنجن پٽن ۾ ورهائي تڏهن سندس اڻ وڻندڙ زال جو پٽ، جيڪو سچ پچ سندس پهرينو پٽ آهي، تنهن جي هوندي پنهنجيءَ وڻندڙ زال جي پٽ کي پهرينو نه نهرائي. ⑰ پر هو اڻ وڻندڙ زال جي پٽ کي پهرينو نهرائي ۽ کيس سموري مال منجهان ٻه حصا ڏئي، ڇاڪاڻ جو هو سندس اولاد پيدا ڪرڻ واري قوت جو پهريون ٻار آهي ۽ پهريني هئڻ جو حق انهيءَ جو آهي.“

نافرمان پٽ بابت

⑱ ”جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ جو پٽ ضدي ۽ فسادي هجي، جيڪو پنهنجي ماءُ پيءُ جو چيو نه مڃيندو هجي ۽ جيتوڻيڪ هو کيس تنبيهه ڪن ته به سندن نه ٻڌي، ⑲ ته پوءِ سندس ماءُ پيءُ کيس پڪڙي ٻاهر شهر جي دروازي تي، انهيءَ شهر جي اڳواڻن وٽ وٺي اچن. ⑳ اهي شهر جي اڳواڻن کي چون ته ’اسان جو هي پٽ ضدي ۽ فسادي آهي، جيڪو اسان جو چيو نه ٿو مڃي. هي هٿ ڦاڙ ۽ شرابي آهي.‘ ㉑ تڏهن سندس شهر جا سڀ ماڻهو کيس سنگسار ڪري ماري ڇڏين. اهڙيءَ طرح اوهين اها خرابي پنهنجي وچ مان ڪڍي ڇڏجو. بني اسرائيل جا سڀ ماڻهو اهو ٻڌندا ۽ ڊڄندا.“

ٻيا مختلف قانون

㉒ ”جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ اهڙو گناهه ڪيو هجي جو کيس موت جي سزا ڏيڻ واجب هجي ۽ انهيءَ کي موت جي سزا ڏيڻي وڻ ٿي لٽڪايو ويو هجي، ㉓ ته انهيءَ جو لاشو سڄي رات وڻ تي لٽڪيل نه رهي. پر اوهين انهيءَ کي ساڳئي ئي ڏينهن دفن ڪري ڇڏجو، ڇاڪاڻ جو جنهن کي قاسمي ٿي ملي سو خداوند جي طرفان لعنتي آهي. سو ائين نه ٿئي جو جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ميراث طور ڏيڻ وارو آهي، تنهن کي اوهين ناپاڪ ڪريو.“

22 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جيڪڏهن اوهين پنهنجي قوم واري جو ڏاند يا ريڙ رلندي ڏسو، ته ڏني اڻ ڏني نه ڪري ڇڏجو، بلڪ ورائي آڻي انهيءَ کي ڏجو. ② جيڪڏهن اوهان جو اهو همقوم اوهان جي ويجهو نه رهندو هجي، يا اوهين کيس نه سڃاڻيندا هجو، ته پوءِ اوهين انهيءَ جانور کي پنهنجي گهر آڻي بيهارجو. اهو تيسرائين اوهان جي گهر ۾ هجي جيستائين اوهان جو اهو همقوم انهيءَ جي ڳولها ڪندو اوهان وٽ اچي. پوءِ اوهين اهو کيس موٽائي

*چانديءَ جا هڪ سؤ سڪا: اٽڪل هڪ ڪلوگرام چاندي.

³⁰ ڪوبه ماڻهو پنهنجي پيءُ جي ڪنهن به زال کي پاڻ سان رهاڻي ساڻس همبستري نه ڪري، نڪي پنهنجي پيءُ جو ننگ اگهاڙي.

† بني اسرائيل قوم ۾ حق حقوق رکندڙ فرد هجڻ جا شرط

23 ¹ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جنهن ماڻهوءَ جا مردانا خاص عضوا چٽيل يا وڍيل هجن، سو خداوند جي قوم ۾ حق حقوق رکندڙ فرد ٿي نه ٿو سگهي.

² ڪوبه غير شرعي طور ڄاول خداوند جي قوم ۾ حق حقوق رکندڙ فرد ٿي نه ٿو سگهي، بلڪ ڏهين پيڙهيءَ تائين به سندس نسل مان ڪو اهڙو فرد ٿي نه ٿو سگهي.

³ اوهان وٽ رهندڙ اموئين يا موئين مان سندن ڏهين پيڙهيءَ تائين به ڪو خداوند جي قوم ۾ حق حقوق رکندڙ فرد ٿي نه ٿو سگهي.

⁴ ڇاڻڪه جو جڏهن اوهين مصر مان نڪري آيا ٿي، تڏهن رستي ۾ اهي ماني ۽ پائي ڪئي اوهان سان ملڻ لاءِ ڪين آيا، بلڪ آتلندو هو بعور جي پٽ بلعام کي آرام جي ندين واري علائقي جي شهر فتور مان پيسا ڏيئي وٺي آيا، ته جيئن اهو اوهان تي لعنت وجهي. ⁵ پر خداوند اوهان جي خدا بلعام جي نه ٻڌي، بلڪ اوهان جي لاءِ لعنت کي ڦيرائي برڪت ڪيائين، چوڻو خداوند اوهان جي خدا کي اوهان سان محبت هئي. ⁶ اوهين هميشه هميشه لاءِ ڪڏهن به انهن جي سلامتي يا خيريت نه چاهجو.

⁷ پر اوهين پاڻ وٽ رهندڙ ڪنهن اڌوميءَ کان نفرت نه ڪجو، ڇاڻڪه جو اهو اوهان جو عزيز آهي. اوهين پاڻ وٽ رهندڙ ڪنهن مصريءَ کان به نفرت نه ڪجو، ڇاڻڪه جو اوهين سندس ملڪ ۾ ڌاريا ٿي رهيا هئا. ⁸ انهن جي تين پيڙهيءَ ۾ جيڪي ٻار پيدا ٿين، سي خداوند جي قوم ۾ حق حقوق رکندڙ فرد ٿي سگهن ٿا.”

جنگ وقت خيمي گاهه کي پاڪ رکڻ

⁹ ”جڏهن اوهين پنهنجن دشمنن سان وڙهڻ لاءِ خيما کوڙي رهيا پيا هجو، تڏهن پاڻ کي هر ڪنهن پليٽيءَ کان بچائڻو. ¹⁰ جيڪڏهن اوهان ۾ ڪو اهڙو ماڻهو هجي، جو رات جو خواب جي سببان ناپاڪ ٿي پيو هجي، ته اهو خيمي گاهه کان ٻاهر نڪري وڃي ۽ خيمي گاهه ۾ نه اچي. ¹¹ پر جڏهن سانجهي ٿئي ته هو وهنجي ۽ سج لهڻ کان پوءِ پلي خيمي گاهه جي اندر اچي.

هڪ سؤ سڪا ڏنڊ وٺي چوڪريءَ جي پيءُ کي ڏين، ڇاڻڪه جو هن بني اسرائيل جي هڪڙي ڪناري چوڪريءَ تي بدنامي آندي. پوءِ اها چوڪري سندس زال ٿي رهي ۽ هو سڄي حياتيءَ تائين کيس طلاق نه ڏني. ²⁰ پر جيڪڏهن اها ڳالهه سڄي هجي ۽ چوڪريءَ جي ڪنوارپ جو ثبوت نه مليو هجي، ²¹ ته پوءِ هو انهيءَ چوڪريءَ کي سندس پيءُ جي گهر جي در تي ڪڍي اچن. اتي سندس شهر جا مرد کيس سنگسار ڪري ماري ڇڏين، ڇاڻڪه جو هن پنهنجي پيءُ جي گهر ۾ زناڪاري ڪري بني اسرائيل ۾ بي عزتيءَ جو ڪم ڪيو آهي. اهڙيءَ طرح اوهين اها خرابي پنهنجي وچ مان ڪڍي ڇڏجو.

²² جيڪڏهن ڪو مرد ڪنهن ٻي پرڻيل عورت سان گڏ سمهندو ڏسڻ ۾ اچي ته انهن ٻنهي کي موت جي سزا ڏني وڃي. اهڙيءَ طرح اوهين اها خرابي بني اسرائيل جي وچ مان ڪڍي ڇڏجو.

²³ جيڪڏهن ڪا ڪناري چوڪري ڪنهن مرد سان مڱيل هجي ۽ شهر اندر ڪو ٻيو ماڻهو انهيءَ کي ڏسي ساڻس سمهي، ²⁴ ته پوءِ اوهين انهن ٻنهي کي ان شهر جي در تي آڻي سنگسار ڪري ماري ڇڏجو. چوڪريءَ کي انهيءَ ڪري ماريو جو هوءَ شهر ۾ هئي تڏهن به رڙيون نه ڪيائين ۽ مرد کي انهيءَ ڪري جو هن پنهنجي پاڙيسريءَ جي مڱ کي بي آبرو ڪيو. اهڙيءَ طرح اوهين اها خرابي پنهنجي وچ مان ڪڍي ڇڏجو.

²⁵ پر جيڪڏهن ڪو ماڻهو ڪنهن مڱيل چوڪريءَ کي جهنگ ۾ ڏسي زوريءَ سندس عزت لٽي، ته پوءِ رڳو انهيءَ ماڻهوءَ کي ماريو وڃي جنهن چوڪريءَ جي عزت لٽي آهي. ²⁶⁻²⁷ مگر چوڪريءَ کي اوهين ڪجهه به نه ڪجو. جيئن ته انهيءَ ماڻهوءَ ان چوڪريءَ کي جهنگ ۾ ڏسي پڪڙيو ۽ چوڪريءَ رڙيون به ڪيون، پر اتي ڪوبه ڪونه هو جيڪو کيس بچائي، سو انهيءَ گناهه نه ڪيو آهي. تنهنڪري اها موت جي لائق نه آهي. هيءَ ڳالهه به ائين ئي آهي جيئن ڪو ماڻهو پنهنجي پاڙيسريءَ تي حملو ڪري کيس ماري وڃي.

²⁸ جيڪڏهن ڪو مرد ڪنهن ڪناري چوڪريءَ کي ڏسي، جيڪا مڱيل نه هجي ۽ انهيءَ کي پڪڙي ساڻس زوريءَ سمهي ۽ اهي ٻئي پڪڙجي پون، ²⁹ ته جيڪو ماڻهو انهيءَ چوڪريءَ سان ستو، سو چوڪريءَ جي پيءُ کي *چانديءَ جا پنجاهه سڪا پري ڏئي. جيئن ته هن چوڪريءَ کي بي آبرو ڪيو آهي، سو هوءَ سندس زال ٿي رهي ۽ سڄي حياتيءَ تائين هو انهيءَ کي طلاق نه ڏئي.

*چانديءَ جا پنجاهه سڪا: اٽڪل ڇهه سؤ گرام چاندي.

† بني اسرائيل قوم ۾ حق حقوق رکندڙ فرد: بني اسرائيل قوم ۾ بالغ مرد ئي حق حقوق رکندڙ فرد ليکيا ويندا هئا. جيتوڻيڪ انهن جي حق حقوق جي بنيادي ڳالهه سندن قوم جي مذهبي سڃاڻپ سان واسطو رکي ٿي ته هو خداوند جا آهن، تنهن هوندي به کين سياسي، سماجي ۽ فوجي حق پڻ حاصل هئا. اهي سڀيئي حق حقوق باقي پين يعني عورتن، ٻارن، نامردن يا منجهن رهندڙ ڌارين کي حاصل نه هئا.

‡ آرام جي ندين واري علائقي: فرات ۽ دجله ندين جو وچ وارو علائقو يعني موجوده عراق.

25 جيڪڏهن اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ جي اناج جي بينل پوک ۾ وڃو، ته اوهين هت سان پلي سنگ پٽيو، پر انهيءَ ۾ ڏاڻو نه گهمائجو.

طلاق ۽ وري شاديءَ بابت قانون

24 ① موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جڏهن ڪو مرد ڪنهن عورت سان شادي ڪري، ته ٿي سگهي ٿو ته اڳتي هلي منجهس ڪا اڻ وڻندڙ ڳالهه ڏسي کيس پسند نه ڪري ۽ طلاق نامو لکي پنهنجي گهر مان ڪڍي ڇڏيس. ② پوءِ جيڪڏهن هوءَ سندس گهر مان نڪرڻ بعد وڃي ڪو ٻيو مڙس ٿي ڪري ③ ۽ اهو ٻيو مڙس به انهيءَ کان بيزار ٿي پوي ۽ اهو به کيس طلاق نامو لکي پنهنجي گهر مان ڪڍي ڇڏيس، يا جيڪڏهن سندس اهو ٻيو مڙس مري وڃي، ④ ته پوءِ سندس پهريون مڙس جنهن ڪڍي ڇڏيو هوس، سو هن جي بي آبرو ٿيڻ کان پوءِ وري کيس پنهنجي زال نه بڻائي، چوڻ ته اهو ڪم خداوند جي نظر ۾ نفرت جهڙو آهي. سو اوهين انهيءَ ملڪ ۾، جيڪو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي اهڙو گناهه ٿيڻ نه ڏجو.“

مختلف قانون

⑤ ”جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ نئين شادي ڪئي هجي، ته هو جنگ تي نه وڃي، نڪي کيس ڪا ٻي ذميواري سونپي وڃي. هو هڪڙي سال تائين پلي گهر ۾ رهي پنهنجيءَ زال کي خوش رکي. ⑥ ڪوبه ماڻهو سڄو جنڊ يا ان جو رڳو مٿيون پڙ گروي نه رکي، چوڻ ته ائين ڪرڻ سان هو جنڊ ته ماڻهوءَ جي حياتي گروي ٿو رکي. ⑦ جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي همقوم بني اسرائيل مان ڪنهن کي اغوا ڪري پاڻ وٽ غلام بڻائي يا وڪڻي ڇڏيس ۽ پڪڙجي پوي، ته انهيءَ اغوا ڪندڙ کي ضرور موت جي سزا ڏني وڃي. اهڙيءَ طرح اوهين اها بچڙائي پنهنجي وچ مان ڪڍي ڇڏجو. ⑧ اوهين ڪوڙهه جهڙي مرض يا چمڙيءَ جي ٻين بيمارين کان خبردار رهجو. لاوي ڪاهن جيڪي اوهان کي سيڪارين، انهن سڀني ڳالهين تي ضرور عمل ڪجو. جيئن مون انهن کي حڪم ڏنو آهي، تيئن اوهين ڌيان ڏيئي ڪندا رهجو. ⑨ ياد ڪريو، ته جڏهن اوهين مصر مان نڪري آيا ٿي، تڏهن رستي ۾ خداوند اوهان جي خدا مريم سان ڇا ڪيو. ⑩ جڏهن اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ کي ڪجهه قرض ڏيو، تڏهن جا شيءِ هو گروي رکي ٿو سا وٺڻ لاءِ اوهين سندس گهر ۾ نه گهڙجو. ⑪ بلڪ اوهين ٻاهر بيهي رهجو ۽ هو پاڻ اها شيءِ آڻي گرويءَ طور اوهان کي ڏئي. ⑫ جيڪڏهن اهو ماڻهو غريب هجي ته سندس گروي رکيل اوچڻ رات جي وقت پاڻ وٽ نه رکجو، ⑬ بلڪ سج لهن مهل

⑫ اوهين پاڻي ڪرڻ لاءِ خيمي گاهه کان ٻاهر هڪڙي جاءِ مقرر ڪري ڇڏجو. ⑬ اوهين پاڻ سان پنهنجي هٿيارن ۾ هڪڙو رنبو به رکجو، انهيءَ لاءِ ته جڏهن اوهين ٻاهر پاڻي ڪرڻ لاءِ وڃو، تڏهن انهيءَ سان زمين کي کوٽيو ۽ اٿڻ وقت گند کي ڍڪي ڇڏيو. ⑭ ڇالاءِ جو خداوند اوهان جو خدا اوهان کي بچائڻ ۽ اوهان جي دشمنن کي اوهان جي هٿ ۾ ڏيڻ لاءِ اوهان جي خيمي گاهه ۾ پيو گهمي ٿو. تنهنڪري اوهين پنهنجي خيمي گاهه کي پاڪ رکجو، متان هو اوهان ۾ گندگي ڏسي اوهان کان منهن ڦيرائي هليو وڃي.“

مختلف قانون

⑮ ”جيڪڏهن ڪو غلام پنهنجي مالڪ وٽان پڇي اوهان وٽ اچي پناهه وٺي ته انهيءَ کي سندس مالڪ جي حوالي نه ڪجو، ⑯ بلڪ هو پلي اوهان وٽ، اوهان جي وچ ۾، اوهان جي شهرن مان ڪنهن ۾ به، جتي وٿيس اتي رهي. اوهين انهيءَ تي ظلم نه ڪجو. ⑰ بني اسرائيل جي ڌيئرن يا پٽن مان ڪوبه ڪنهن مذهبي رسم ادا ڪندي ڪسيبائيءَ يا لونڊي وارو ڪم نه ڪري. ⑱ اوهين خداوند پنهنجي خدا جي گهر ۾، ڪسيبائيءَ يا لونڊي جي ڪمائيءَ مان باس نه آڻجو، ڇالاءِ جو انهن ٻنهي کان خداوند اوهان جي خدا کي نفرت آهي.“

⑲ اوهين بني اسرائيل مان پنهنجي ڪنهن همقوم کي وياج تي قرض نه ڏجو. ڪانئس پيسن، کاڌي جي شين يا ڪنهن به ٻيءَ شيءِ تي وياج نه وٺجو. ⑳ ڪنهن ڌارئي ماڻهوءَ کي اوهين پلي وياج تي قرض ڏيو. پر بني اسرائيل مان پنهنجي ڪنهن همقوم کي ڪابه شيءِ وياج تي اڏاري نه ڏجو، انهيءَ لاءِ ته جنهن ملڪ تي قبضو ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا تنهن ۾ خداوند اوهان جو خدا انهن سڀني ڪمن ۾ اوهان کي برڪت عطا ڪري، جن ۾ اوهين هت وجهو.

㉑ جڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا وٽ ڪا باس باسيو، ته انهيءَ کي پوري ڪرڻ ۾ دير نه ڪجو، چوڻ ته خداوند ضرور اوهان کان انهيءَ جي طلب ڪندو ۽ تڏهن اوهين گنهگار ٿيندا. ㉒ پر جيڪڏهن اوهان باس نه باسي هجي ته پوءِ اوهان تي ڪو گناهه ڪونهي. ㉓ جيڪي اوهان جي وات مان نڪري سو اوهين ضرور پورو ڪريو ۽ جهڙي باس اوهان خداوند پنهنجي خدا وٽ رضا خوشيءَ سان واعدو ڪري باسي هجي تنهن موجب اها پوري ڪجو.

㉔ جيڪڏهن اوهين پنهنجي پاڙيسريءَ جي انگورن جي باغ ۾ وڃو، ته جيترا انگور اوهان کي وٺڻ اوترا کائي پيٽ پريو، پر پنهنجي ٿانوَ ۾ ڪجهه به کڻي نه وڃجو.

④ جڏهن ڪو ڍڳو ڳاهه ۾ وهي، تڏهن ان جو پوٽ نه ٻڌ.

رن زال پاڇائيءَ جو حق ادا ڪرڻ

⑤ موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جيڪڏهن ڪي پاڻر گڏ رهندا هجن ۽ انهن مان هڪڙو ري پٽيو مري وڃي، ته فوتيءَ جي زال ڪنهن ڌارئي ماڻهوءَ سان وڃي نه پرڻجي، بلڪ سندس مڙس جو پاءُ وٽس وڃي ۽ کيس پنهنجي زال ڪري. ائين هو پنهنجي ڌير هئڻ جو فرض ادا ڪري. ⑥ پوءِ ان مان جيڪو پهريون پٽ ڄمندو سو سندس فوتيءَ پاءُ جو سمجهيو ويندو، انهيءَ لاءِ ته بني اسرائيل منجهان انهيءَ جو نالو ميسجي نه وڃي. ⑦ پر جيڪڏهن اهو ماڻهو پنهنجي پاڇائيءَ سان شادي ڪرڻ نه چاهي، ته سندس پاڇائي شهر جي در تي اڳواڻن وٽ وڃي ۽ کين چوي ته ’منهنجو ڌير پنهنجي پاءُ جو نالو بني اسرائيل ۾ قائم رکڻ کان انڪار ٿو ڪري ۽ مون سان شادي ڪري ڌير جو فرض ادا ڪرڻ نه ٿو گهري. ⑧ تڏهن شهر جا اڳواڻ انهيءَ ماڻهوءَ کي سدائي ان بابت کيس سمجهائين. جيڪڏهن پوءِ به هو پنهنجيءَ ڳالهه تي قائم رهي ۽ چوي ته ’آءٌ هن سان شادي ڪرڻ نه ٿو چاهيان، ⑨ ته پوءِ سندس پاڇائي اڳواڻن جي روبرو ان جي ويجهو اچي سندس پير مان پادر لاهي ۽ سندس منهن ۾ ٿڪ هڻي چوي ته ’جيڪو پنهنجي پاءُ جو گهر آباد نه ٿو ڪري تنهن سان ائين ئي ڪيو ويندو. ⑩ پوءِ بني اسرائيل ۾ انهيءَ ماڻهوءَ جو هي نالو پئجي ويندو، ’پادر لٿل ماڻهوءَ جو گهراڻو.“

ناجائز هلٽ چلت بابت قانون

⑪ ”جيڪڏهن ٻه ماڻهو پاڻ ۾ وڙهندا هجن ۽ هڪڙي جي زال پنهنجي مڙس کي مارڻ واري جي هٿان ڇڏائڻ جي لاءِ ويجهو اچي هٿ ڊگهيري انهيءَ ماڻهوءَ جي مردائڻ عضون کي پڪڙي، ⑫ ته اوهين انهيءَ عورت جو هٿ وڌي ڇڏجو ۽ مٿس ڪوبه قياس نه ڪجو.

⑬ اوهين پنهنجي ڳوٺڙيءَ ۾ هڪڙي ئي وزن جا ٻه مختلف وٽ، يعني هڪڙا ننڍا ۽ ٻيا وڏا نه رکجو. ⑭ اوهين پنهنجي گهر ۾ هڪڙيءَ ئي ماپ جا ٻه مختلف ماپا، يعني هڪڙا ننڍا ۽ ٻيا وڏا نه رکجو. ⑮ بلڪ اوهين بلڪل پورا ۽ سچا وٽ ۽ ماپا رکجو، انهيءَ لاءِ ته جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ اوهين گهڻي عرصي تائين رهو. ⑯ ڇالاءِ جو جيڪي ماڻهو اهڙا بي ايمانيءَ جا ڪم ٿا ڪن، تن کان خداوند اوهان جي خدا کي نفرت آهي.“

اوهين اهو کيس موٽائي ڏجو، ته جيئن هو پنهنجو اوچڻ ڍڪي سمهي ۽ اوهان کي دعا ڪري. اها ڳالهه خداوند اوهان جي خدا جي آڏو اوهان جي سچائي ليکي ويندي.

⑭ اوهين ڪنهن غريب ۽ محتاج مزور کان ناجائز فائدو نه وٺجو، پوءِ اهو اوهان جي بني اسرائيل قوم وارن منجهان هجي يا انهن ڌارين مان جيڪي اوهان جي ملڪ جي ڪنهن شهر ۾ رهندا هجن. ⑮ اوهين انهيءَ جي مزوري ساڳئي ئي ڏينهن تي سج لهن کان اڳ ۾ کيس ڏئي ڇڏجو، ڇو ته هو غريب ماڻهو آهي ۽ سندس دل انهيءَ مزوريءَ ۾ لڳل رهي ٿي. ائين نه ٿئي جو هو اوهان جي خلاف خداوند جي حضور ۾ پڪاري ۽ اهو اوهان جي لاءِ گناهه ٿي پوي. ⑯ اولاد جي بدلي والدين کي موت جي سزا نه ڏني وڃي، نڪي والدين جي بدلي اولاد کي. هر ڪنهن ماڻهوءَ کي پنهنجي ئي گناهه لاءِ موت جي سزا ڏني وڃي.

⑰ اوهين ڪنهن يتيم يا پاڻ وٽ رهندڙ ڪنهن ڌارئي سان ناحق نه ڪجو، نڪي ڪنهن رن زال جا ڪپڙا گروي رکجو. ⑱ ياد ڪريو، ته اوهين پاڻ مصر ۾ غلام هئا ۽ خداوند اوهان جي خدا اوهان کي اتان ڇڏايو. تنهنڪري آءٌ اوهان کي ائين ڪرڻ لاءِ حڪم ٿو ڏيان.

⑲ جڏهن فصل لئڻ وقت اوهان کان پنهنجي ٻنيءَ ۾ ڪا سٽري رهجي ويئي هجي، تڏهن اها ڪئن لاءِ موٽي نه وڃجو، اها يتيمن، رن زالن ۽ اوهان وٽ رهندڙ ڌارين لاءِ پيئي رهي. ائين ڪرڻ سان خداوند اوهان جو خدا اوهان کي انهن سڀني ڪمن ۾ برڪت عطا ڪندو، جن ۾ اوهين هٿ وجهندا. ⑳ جڏهن اوهين پنهنجي زيتونن جي وٽن کي ڇائيو، تڏهن جيڪو ميوو تارين ۾ رهجي وڃي انهيءَ کي ٻيهر نه ڇائجو، بلڪ اهو يتيمن، رن زالن ۽ اوهان وٽ رهندڙ ڌارين لاءِ پيو رهي. ㉑ جڏهن اوهين پنهنجي انگورن جي باغ مان انگور گڏ ڪريو، تڏهن جيڪي رهجي وڃن سي ٻيهر نه چونڊجو. اهي يتيمن، رن زالن ۽ اوهان وٽ رهندڙ ڌارين لاءِ پيا رهن. ㉒ ياد ڪريو، ته اوهين مصر جي ملڪ ۾ غلام هئا، تنهنڪري آءٌ اوهان کي ائين ڪرڻ لاءِ حڪم ٿو ڏيان.

25 ① جيڪڏهن ماڻهن ۾ ڪو جهيڙو جهڳڙو ٿئي ته اهي عدالت ۾ اچن ۽ جج انهن جو انصاف ڪن. ججن کي گهرجي ته هو سچار کي بي گناهه ٺهرائين ۽ گنهگار کي سزا ڏين. ② جيڪڏهن اهو گنهگار ڦٽڪن کائڻ جي لائق هجي ته انهيءَ کي زمين تي سمهاري، جج پنهنجي روبرو سندس گناهه مطابق کيس ڳڻي ڦٽڪا هڻائي. ③ هو کيس وڏ ۾ وڏ چاليهه ڦٽڪا هڻائي، انهن کان وڌيڪ نه، متان انهن کان وڌيڪ ڦٽڪا کائڻ ڪري اوهان جو هم قوم ماڻهو اوهان جي آڏو حقير ڏسڻ ۾ اچي.

15-14:24 لاو 13:19 16:24 2. 6:14، 2. 4:25، حر 20:18 18-17:24 خر 9:23، لاو 33-34، شر 19:27

21-19:24 لاو 10-9:19، 22:23 3:25 2. 24:11، 4:25 1. 9:9، 1. 18:5، 6-5:25 مت 24:22، مر 19:12، لو 28:20

10-7:25 رُوت 8-7:4 16-13:25 لاو 36-35:19

سي سڀيئي گڏجي انهن نعمتن لاءِ خوشيون ملهائڻ جو جيڪي خداوند اوهان جي خدا اوهان کي ۽ اوهان جي گهرائي کي عطا ڪيون آهن.“

ڏهين حصي بابت قانون

12 ”هر ٽئين سال، جڏهن اوهين پنهنجي ان سال جي سموري پيدايش جو ڏهون حصو ڪڍي پورو ڪريو، تڏهن اهو پنهنجي شهر ۾ رهندڙ لادين، يتيمن، رنن زالن ۽ ڌارين کي ڏجو ته اهي کائي ڏن ڪن. 13 پوءِ اوهين خداوند پنهنجي خدا کي هيئن چئجو ته جيڪي حڪم تو مون کي ڏنا آهن، تن موجب مون مخصوص ڏهون حصو پنهنجي گهر مان ڪڍي اهو پاڻ وٽ رهندڙ لادين، ڌارين، يتيمن ۽ رنن زالن کي ڏنو آهي. مون تنهنجي ڪنهن به حڪم کان منهن نه موڙيو آهي، نڪي اهي وساري ڇڏيا اتم. 14 مون پنهنجي سوڳ جي وقت انهيءَ مان ڪجهه به نه کاڌو، نڪي ناپاڪيءَ جي حالت ۾ انهيءَ مان ڪجهه ڪڍيو اتم، نڪي مٿن جي لاءِ انهيءَ مان ڪجهه ڏنو اتم. مون تو خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪئي آهي. تو جيڪي به حڪم ڏنا آهن، مون تن موجب ڪيو آهي. 15 تون پنهنجي پاڪ مڪان، يعني عرش عظيم تان هيٺ نگاهه ڪر ۽ پنهنجي قوم بني اسرائيل کي ۽ هن ملڪ کي برڪت عطا ڪر، جيڪو آسودو ۽ خوشحال آهي ۽ جيڪو تو اسان کي ڏين لاءِ اسان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪيو هو.“

خداوند جا حڪم مڃڻ

16 ”سو اڄوڪي ڏينهن خداوند اوهان جو خدا اوهان کي حڪم ٿو ڏئي ته هنن قاعدن قانونن تي عمل ڪجو. تنهنڪري اوهين پنهنجي پوري دل و جان سان انهن کي مڃي مٿن عمل ڪجو. 17 اوهان اڄوڪي ڏينهن اعلانيه اقرار ڪيو آهي ته خداوند ئي اوهان جو خدا آهي ۽ اوهين هن جي واٽن تي هلندا. اوهين هن جي حڪمن ۽ قاعدن قانونن تي عمل ڪندا رهندا ۽ سندس تابعداري ڪندا. 18 اڄوڪي ڏينهن خداوند به پنهنجي واعدي موجب اوهان سان اعلانيه اقرار ڪيو آهي ته اوهين هن جي خاص قوم ۽ قيمتي اثاثنو آهيو، انهيءَ لاءِ ته اوهين هن جي سڀني حڪمن تي عمل ڪندا رهو. 19 هو پنهنجي تعريف، نالي ۽ عزت لاءِ انهن سڀني قومن تي اوهان کي برتري بخشيندو، جيڪي هن پيدا ڪيون آهن. اوهين خداوند پنهنجي خدا جي چونڊيل قوم هوندا، جيئن هن واعدو ڪيو آهي.“

پٿرن تي شريعة لکڻ

27 1 پوءِ موسيٰ بني اسرائيل جي اڳواڻن سان گڏجي ماڻهن کي حڪم ڏيئي چيو ته ”جيڪي حڪم آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو تن سڀني تي عمل ڪندا رهجو. 2-4 جڏهن

عماليقن بابت حڪم

17 ”ياد ڪريو، جڏهن اوهين مصر مان نڪري آيا، تڏهن وات ۾ عماليقن اوهان سان ڇا ڇا ڪيو. 18 هنن ڪيئن نه وات تي اچي اوهان تي حملو ڪيو هو. جڏهن اوهين ٽڪل ۽ ماندا هئا، تڏهن ڪيئن نه هنن پنٿي رهجي ويل ماڻهن کي اچي ماريو ۽ خدا جو ڪو خوف نه ڪيائون. 19 تنهنڪري جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ورثي طور قبضي ۾ ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ جڏهن خداوند اوهان جو خدا اوهان جي آس پاس وارن دشمنن کان اوهان کي آرام بخشي، تڏهن اوهين ڌرتيءَ تان عماليقن جو نالو نشان مٽائي ڇڏجو. اها ڳالهه اوهين وساري نه ڇڏجو.“

پهرين پيداوار جا نذرانا

26 1 موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ورثي طور ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ جڏهن اوهين پهچو ۽ انهيءَ تي قبضو ڪري منجهس رهڻ لڳو، 2 تڏهن انهيءَ ملڪ جي زمين جي پيداوار مان پهريون ڦل هڪڙي ٽوڪريءَ ۾ رکي، انهيءَ هنڌ ڪٿي ويڃو جيڪو خداوند اوهان جو خدا پنهنجي نالي قائم رکڻ لاءِ چونڊي. 3 انهن ڏينهن ۾ اتي جيڪو ڪاهن هجي تنهن کي وڃي چئجو ته ’اڄ آءُ خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ اقرار ٿو ڪريان ته آءُ انهيءَ ملڪ ۾ پهچي ويو آهيان، جنهن لاءِ خداوند اسان جي ابن ڏاڏن سان قسم ڪئي اسان کي ڏيڻ جو واعدو ڪيو هو. 4 جڏهن ڪاهن اوهان جي هٿن مان اها ٽوڪري وٺي خداوند اوهان جي خدا جي قربان گاهه آڏو رکي، 5 تڏهن اوهين اتي خداوند جي آڏو هيئن چئجو ته ’منهنجو پيءُ اسرائيل هڪڙو بي ماڳو ارامي ماڻهو هو. هو ٿورا ماڻهو ساڻ ڪري وڃي مصر ۾ ڌاريو ٿي رهڻ لڳو. اتي هو هڪڙي وڏي، طاقتور ۽ گهڻن ماڻهن واري قوم ٿي پيو. 6 پر مصرين اسان سان خراب هلت ڪئي ۽ اسان کي ڏک ڏنائون. هنن اسان تي سخت پورهيو مڙهيو. 7 تڏهن اسان خداوند پنهنجي ابن ڏاڏن جي خدا جي حضور ۾ دانهون ڪيون. خداوند اسان جو آواز ٻڌو ۽ اسان جي مصيبت، محنت ۽ مظلومي ڏٺائين. 8 خداوند پنهنجي زور آور هٿ ۽ وڏيءَ قدرت سان ڏهڪاءُ، هيبتناڪ ڪمن ۽ معجزن وسيلي اسان کي مصر مان ڪڍي ٻاهر آندو. 9 هن اسان کي هن جاءِ تي آندو آهي ۽ اسان کي آسودو ۽ خوشحال ملڪ عطا ڪيو اٿائين. 10 سو ڏس، اي خداوند! جيڪا زمين تو مون کي ڏني آهي تنهن جو پهريون ڦل مون تو وٽ آندو آهي. 1 پوءِ اها ٽوڪري ڪٿي وري اوهين به خداوند پنهنجي خدا جي آڏو رکي خداوند کي سجدو ڪجو. 11 پوءِ اوهين، لاوي ۽ جيڪو ڌاريو اوهان جي وچ ۾ رهندو هجي،

- 19 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو يتيم، رن زال يا اسان وٽ رهندڙ ڪنهن ڌارئي سان ناحق ٿو ڪري.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 20 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو پنهنجي پيءُ جي زال سان سمهي، چوڄو ائين هو پنهنجي پيءُ جو ننگ ٿو اگهاڙي.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 21 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو ڪنهن به جانور سان بدفعلي ڪري.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 22 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو پنهنجيءَ پيءُ يا ماءُ جي ڌيءَ سان سمهي.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 23 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو پنهنجيءَ سس سان سمهي.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 24 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو پنهنجي پاڙيسريءَ کي لڪي قتل ڪري.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 25 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو ڪنهن بي گناهه کي قتل ڪرڻ لاءِ رشوت وٺي.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'
- 26 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو هن شريعت جي ڳالهين تي قائم نه ٿو رهي ۽ نه مٿن عمل ٿو ڪري.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'

فرمانبرداريءَ لاءِ برڪت

(لاوي سرشتو 26:3-13، شريعت جو دور 7:12-24)

28 1 موسيٰ وڌيڪ چيو ته "جيڪڏهن اوهين پوريءَ طرح خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا ۽ جيڪي حڪم آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو تن تي خبرداريءَ سان عمل ڪندا، ته خداوند اوهان کي دنيا جي ٻين سڀني قومن کان وڌيڪ سريلند ڪندو. 2 جيڪڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا ته هي سڀ برڪتون اوهان تي نازل ٿينديون ۽ اوهان کي ملنديون رهنديون. 3 اوهين شهر ۾ به برڪت وارا ٿيندا ۽ ٻهراڙيءَ ۾ به. 4 اوهان جي اولاد ۾، ٻنيءَ جي پيداوار ۾ ۽ چوپائي مال ۾ برڪت پوندي. 5 اوهان جي گڏ ڪيل اناج ۽ انهيءَ مان اوهان جي تيار ڪيل کاڌي ۾ برڪت پوندي. 6 اوهين پنهنجي هر ڪم ۾ برڪت وارا ٿيندا. 7 اوهان جا دشمن جيڪي اوهان تي اچي حملو ڪندا، تن کي خداوند اوهان جي اڳيان شڪست ڏيندو. اهي هڪڙي رستي کان اوهان تي حملو ڪندا ۽ ستن رستن کان اوهان جي اڳيان وٺي ڀڄندا. 8 خداوند جي حڪم سان اوهان جي گودامن ۾ ۽ جن به ڪمن ۾ اوهين هٿ وجهندا، تن سڀني ۾ برڪت پوندي. جيڪو ملڪ

اوهين اردن درياءُ پار ڪري انهيءَ ملڪ ۾ داخل ٿيو، جيڪو آسودو ۽ خوشحال ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي ۽ جنهن جو خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن جي خدا اوهان سان واعدو ڪيو آهي، تڏهن عيبال جبل تي اوهين وڏا وڏا پٿر کوڙي انهن کي چوني سان لپيو ڏيئي ڇڏجو. انهن پٿرن تي اوهين هن شريعت جون سموريون ڳالهيون لکي ڇڏجو. 5 اتي ئي اوهين خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ پٿرن جي هڪڙي قربان گاهه ٺاهجو. انهن پٿرن تي لوهه جو ڪوبه اوزار ڪم نه آڻجو. 6 اها قربان گاهه اوهين اڻ گهڙيل پٿرن سان ٺاهجو. پوءِ انهيءَ تي خداوند پنهنجي خدا جي لاءِ ساڙڻ واريون قربانيون ڪجو. 7 اوهين سلامتيءَ جون قربانيون ڪري اهي اتي ئي کائجو ۽ خداوند جي حضور ۾ خوشيون ملهائجو. 8 ياد رکو، اوهين انهن کوڙيل پٿرن تي هن شريعت جون سڀئي ڳالهيون صاف ۽ چٽيءَ طرح لکجو. 9 پوءِ موسيٰ ۽ لاوي ڪاهن بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي مخاطب ٿي چيو ته "اي بني اسرائيل! ماڻ ڪري ٻڌو. اڄوڪي ڏينهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جي قوم بڻجي ويا آهيو. 10 تنهنڪري اوهين خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪجو ۽ سندس جيڪي حڪم ۽ قانون آءٌ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو، تن تي عمل ڪجو."

نافرمان تي لعنت

11 موسيٰ انهيءَ ساڳئي ڏينهن ماڻهن کي حڪم ڏيئي چيو ته "جڏهن اوهين سڀ اردن درياءُ ٽپي پار وڃو، تڏهن برڪتن لاءِ اشاري طور هي قبيلو گريزيم جبل تي بيهن: شمعون، لاوي، يهوداه، اسڪار، يوسف ۽ بنيامين. 13 جڏهن ته لعنتن لاءِ اشاري طور باقي هي قبيلو عيبال جبل تي بيهن: روبن، گد، آشر، زبولون، دان ۽ نفتالي. 14 پوءِ مذهبي اڳواڻ لاوي وڏي آواز سان بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي هيئن چون: 15 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو تراشي يا پلتي هٿرادو مورتِي جوڙي ٿو، جنهن کان خدا کي نفرت آهي ۽ پوءِ هو انهيءَ کي پوڄا لاءِ ڪنهن لڪل جاءِ تي ٿو رکي.' پوءِ سڀ ماڻهو ورندي ڏيئي چون 'آمين.'

16 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو پنهنجي ماءُ پيءُ جي بي عزتي ڪري.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'

17 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو پنهنجي پاڙيسريءَ جي حد جي نشان کي پوئتي هٽائي ٿو. پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'

18 'لعنت هجي ان ماڻهوءَ تي جيڪو انڌي کي رستي کان پٽڪائي ٿو.' پوءِ سڀ ماڻهو چون 'آمين.'

5:27-6:20 خر 25:20 12:27 شريعت 29:11، 33-35 خر 4:20، 17:34، لاوي 4:19، 1:26، شريعت 18:5، 15:4-18، 8:5 16:27 خر 12:20، شريعت 16:5 17:27 شريعت 14:19، 18:27 لاوي 14:19، 19:27 خر 21:22، 9:23، لاوي 33-34، شريعت 17:24-18، 20:27 لاوي 8:18، 11:20، شريعت 30:22 21:27 خر 19:22، لاوي 23:18، 23:27 لاوي 9:18، 17:20، 23:27 لاوي 17:18، 14:20، 26:27 گل 10:3، 14-1:28 شريعت 17:11-13

زمين آهي سا لوهه جهڙي ٿي ويندي. 24 خداوند اوهان جي زمين تي تيستائين مينهن جي بدران ڏوڙ ۽ مٽي وسائيندو رهندو، جيستائين اوهين برباد ٿي نه وڃو.

25 خداوند اوهان جي دشمنن کي اوهان مٿان فتح ڏيندو. اوهين هڪڙي رستي کان هنن تي حملو ڪندا ۽ ستن رستن کان انهن جي اڳيان وٺي پڇندا. دنيا جي سڀني قومن کي اهو ڏسي هيبت وٺي ويندي ته اوهان سان ڇا ٿو ٿئي. 26 اوهان جا لاشا پڪين ۽ جهنگ جي جانورن جو ڪاڇ ٿيندا ۽ ڪوبه انهن کي هڪلڻ وارو ڪونه هوندو. 27 خداوند اوهان کي مصرين جيان ڦرڻين سان ۽ بواسير، ڏڍ ۽ خارش سان ستي وجهندو. اوهين انهن مان ڪڏهن به ڇڏي ڪين سگهندا. 28 خداوند اوهان کي چريائيءَ، انڌاپي ۽ دماغي پریشانيءَ سان ستي وجهندو. 29 اوهين ڏينهن جو پهريءَ جي وقت ائين هٿوراڙيون هڻندا، جيئن انڌو هٿوراڙيون هڻندو آهي. اوهين پنهنجن ڪمن ۾ ڪامياب نه ٿيندا. اوهان تي سدائين ظلم ۽ ڦرمار پيئي ٿيندي ۽ ڪوبه اوهان کي بچائڻ وارو ڪونه هوندو.

30 اوهين جنهن چوڪريءَ سان مڱڻو ڪندا، تنهن سان پيو ماڻهو سمهندو. اوهين گهر جوڙيندا پر انهيءَ ۾ رهندا ڪين. اوهين انگورن جو باغ لڳائيندا پر انهيءَ جي ميوي جو مزو نه چڪندا. 31 اوهان جو ڏاند اوهان جي اکين اڳيان ڪنو ويندو، پر اوهين انهيءَ مان ڪجهه به نه کائيندا. اوهان جو گڏهه اوهان کان زوريءَ ڪسيو ويندو ۽ اوهان کي موتي نه ملندو. اوهان جون رڍون اوهان جي دشمنن کي ڏنيون وينديون ۽ ڪوبه اوهان جي مدد ڪرڻ وارو ڪونه هوندو. 32 اوهان جا پٽ ۽ اوهان جون ڌيئريءَ ٻيءَ قوم جي حوالي ڪيون وينديون. اوهانجيون اڪيون سڄو ڏينهن انهن جي وات نهاريندي ٿڪجي پونديون ۽ اوهان جو ڪوبه وس ڪونه پڇندو. 33 اوهان جي زمين جي پيداوار ۽ اوهان جي محنت جي سموري ڪمائي، هڪڙي اهڙي قوم کائي ويندي، جنهن کي اوهين سڃاڻيندا به ڪونه هوندا. اوهين سدائين مظلوم ۽ ڊپال رهندا، 34 ايتري قدر جو اوهين پنهنجين اکين سان اهي ڳالهيون ڏسي چريا ٿي پوندا. 35 خداوند اوهان جي گوڏن ۽ تنگن ۾ بيحد خوفناڪ ڦرڙيون ڪيندو، بلڪ اوهين پير جي تريءَ کان وٺي مٿي جي چوٽيءَ تائين انهن مان ڇڏي ڪين سگهندا.

36 خداوند اوهان کي ۽ جيڪو بادشاهه اوهين پنهنجي مٿان مقرر ڪندا، تنهن کي هڪڙي اهڙيءَ قوم ۾ وڃي پهچائيندو، جنهن کي اوهين يا اوهان جي ابن ڏاڏن به ڪين ٿي ڄاتو. اتي اوهين کائيءَ ۽ پٿر جي ڌارين معبودن جي پوڄا ڪندا. 37 جن جن قومن ۾ خداوند اوهان کي وٺي ويندو، تن سڀني ۾ اوهين عبرت، پهاڪي ۽ چوڻيءَ جو سبب بڻبا.

38 اوهين ٻنيءَ ۾ گهڻو بچ وجهندا پر فصل ٿورو ميڙيندا، ڇالاءِ جو ماڪڙ اهو کائي ڇڏي ڇڏيندي. 39 اوهين انگورن جا باغ لڳائيندا، پر نڪي انگور گڏ ڪندا ۽ نڪي انهن جو رس پيئندا، ڇالاءِ جو انهن کي ڪينئان کائي ويندا. 40 اوهان جي سڄي ملڪ ۾

خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تنهن ۾ هو اوهان کي برڪت عطا ڪندو. 9 جيڪڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جي حڪمن تي عمل ڪندا ۽ سندس وات تي هلندا ته خداوند اوهان کي پنهنجي ٿي قوم طور قائم رکندو، جيئن هن اوهان سان قسم کڻي واعدو ڪيو آهي. 10 پوءِ دنيا جون سڀئي قومون اهو ڏسي اوهان کان ڊڄي وينديون ته اوهين خداوند جي نالي ٿا سڏجو. 11 جيڪو ملڪ اوهان کي ڏيڻ لاءِ خداوند اوهان جي ابن ڏاڏن سان قسم کڻي واعدو ڪيو هو، تنهن ۾ هو اوهان جي اولاد، چوپائي مال ۽ ٻنيءَ جي پيداوار کي گهڻو وڌائي اوهان کي سڪي ڪندو. 12 خداوند اوهان جي لاءِ پنهنجين چڱين شين جي خزاني يعني آسمان کي کولي اوهان جي ملڪ ۾ مندائتو مينهن وسائيندو ۽ جن به ڪمن ۾ اوهين هٿ وجهندا، تن سڀني ۾ اوهان کي برڪت ڏيندو. اوهين گهڻين ئي قومن کي قرض ڏيندا پر پاڻ ڪنهن کان به قرض نه ڪندا. 13 خداوند اوهان کي قومن جو اڳواڻ بڻائيندو، پوئلڳ نه. اوهين هميشه مٿاهان رهندا، هيٺاهان نه، بشرطڪ اوهين خداوند پنهنجي خدا جا حڪم، جيڪي آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو، سي مڃيندا ۽ خبرداريءَ سان انهن تي عمل ڪندا. 14 ان کان سواءِ جن ڳالهين جو آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي حڪم ڏيان ٿو، تن مان ڪنهن کان به ساڄي يا کاٻي طرف ڦري اوهين غير معبودن جي پٺيان لڳي سندن پوڄا نه ڪندا.

نافرمانيءَ لاءِ لعنت

(لاوي سرشتو 14:26-46)

15 ”پر جيڪڏهن اوهين خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري نه ڪندا ۽ سندس جيڪي قانون ۽ حڪم آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو، تن تي خبرداريءَ سان عمل نه ڪندا ته هي سڀ لعنتون اوهان تي نازل ٿينديون ۽ اوهان کي لڳل رهنديون. 16 اوهين شهر ۾ به لعنتي ٿيندا ۽ بهراڙيءَ ۾ به. 17 اوهان جي گڏ ڪيل اناج ۽ انهيءَ مان اوهان جي تيار ڪيل کاڌي تي لعنت پوندي. 18 اوهان جي اولاد تي، ٻنيءَ جي پيداوار تي ۽ ڍورن ڍڳن ۽ رڍن پڪرين جي ڌڻن تي لعنت پوندي. 19 اوهين پنهنجي هر ڪم ۾ لعنتي ٿيندا.

20 جن جن ڪمن ۾ اوهين هٿ وجهندا، تن سڀني ۾ خداوند اوهان تي لعنت، گهمسان ۽ ملامت موڪليندو، ايستائين جو اوهين جلدي بلڪل تباهه ۽ برباد نه ٿي وڃو. اهو سڀ اوهان جي خراب ڪمن جي ڪري ٿيندو، جڏهن اوهين خداوند کي ڇڏي ڏيندا. 21 خداوند تيستائين اوهان تي وبا موڪليندو رهندو، جيستائين اوهان کي انهيءَ ملڪ ۾ فنا نه ڪري ڇڏيندو، جنهن تي قبضي ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا. 22 خداوند اوهان کي سلهم، بخار ۽ سوزش سان، اوهان جي زمين کي ساڙيندڙ جهولي ۽ خشڪ ساليءَ سان ۽ اوهان جي گهرن کي رتيءَ ۽ سينور جي مرض سان ستي وجهندو. جيستائين اوهين تباهه نه ٿي ويندا، تيستائين اهي مرض اوهان جي پٺيان هوندا. 23 اوهان جي مٿان جيڪو آسمان آهي سو پتل جهڙو ٿي ويندو ۽ اوهان جي هيٺان جيڪا

اوهان جا دشمن اوهان جي سڀني شهرن ۾ اوهان کي گهريو ڪري ڦاسائيندا ۽ اوهين ايترو تنگ اچي ويندا. ⁵⁶ جيڪا عورت اوهان ۾ نرم دل ۽ نازڪ طبع هوندي، جا نرميءَ ۽ نزاکت جي ڪري پنهنجي پير جي تري به پٽ تي رکڻ جي همت نه ڪندي هوندي، تنهن جي به پنهنجي پياري مڙس، پٽ ۽ ڌيءَ ڏانهن نيت خراب ٿيندي، ⁵⁷ جو ڪابه شيءِ نه هئڻ ڪري هوءَ پنهنجي ئي تازي چٽيل ٻار ۽ سندس اُور کي انهن کان لڪائي کائي ويندي. اهو انهيءَ ڪري ٿيندو جو اوهان جا دشمن اوهان جي سڀني شهرن ۾ اوهان کي گهريو ڪري ڦاسائيندا ۽ اوهين ايترو تنگ اچي ويندا.

⁵⁸ جيڪڏهن اوهان هن شريعت جي سڀني ڳالهين تي، جيڪي هن ڪتاب ۾ لکيل آهن، خبرداريءَ سان عمل نه ڪندا ۽ انهيءَ جلالِي ۽ هيبتناڪ نالي يعني خداوند پنهنجي خدا کان ڊڄندا نه رهندا، ⁵⁹ ته پوءِ خداوند اوهان تي عجيب آفتون نازل ڪندو ۽ اوهان جي اولاد جي آفتن کي وڌائي وڌيون ۽ گهڻن ڏينهن تائين رهندڙ آفتون ۽ گنديون ۽ ڊگهيون بيماريون ڪري ڇڏيندو. ⁶⁰ هو اوهان تي مصر واريون سموريون وباون موڪليندو جن کان اوهين ڊڄندا هئا. اهي اوهان کي چهتي پونديون. ⁶¹ ان کان سواءِ اهي سڀ بيماريون ۽ آفتون، جيڪي هن شريعت جي ڪتاب ۾ لکيل نه آهن، سي به خداوند اوهان تي موڪليندو، جيستائين اوهين برباد نه ٿي وڃو. ⁶² جيتوڻيڪ اوهين آسمان جي تارن جيترا آهيو، پر پوءِ اوهين گهڻو گهڻجي ويندا، ڇاڪاڻ جو اوهان خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري نه ڪئي هوندي. ⁶³ جهڙيءَ طرح خداوند اوهان سان پلائي ڪرڻ ۽ اوهان کي وڌائڻ ۾ خوش ٿيندو هو، تهڙيءَ طرح هو اوهان کي فنا ۽ برباد ڪرڻ ۾ به خوش ٿيندو. پوءِ اوهين انهيءَ ملڪ مان ڪڍيا ويندا، جنهن تي قبضي ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا.

⁶⁴ خداوند اوهان کي ڌرتيءَ جي هڪڙي ڇيڙي کان وٺي ٻئي ڇيڙي تائين سڀني قومن ۾ ڪڍو ڪڍو ڪري ڇڏيندو. اتي اوهين انهن ڪانئيءَ ۽ پٿر جي ڌارين معبودن جي پوڄا ڪندا، جن کي اوهان يا اوهان جي ابن ڏاڏن به ڪين ٿي ڄاتو. ⁶⁵ انهن قومن منجهه اوهان کي سک نصيب نه ٿيندو، نڪي اوهان جي پيرن جي ترين کي آرام ملندو، بلڪ خداوند اوهان کي اُتي گهٽي، ناميبي ۽ جان جو جهورو ڏيئي ڇڏيندو. ⁶⁶ اوهان جي زندگي هميشه خطري ۾ هوندي، رات ڏينهن اوهين ڊپ ۾ گذاريندا ۽ اوهان کي پنهنجي حياتيءَ جي پڪ ڪانه هوندي. ⁶⁷ اوهين پنهنجين اکين سان اهي ڳالهيون ڏسي، پنهنجيءَ دل ۾ اهڙو ته ڊڄي ويندا، جو صبح جو چوندا ته 'خدا ڪري شل سانجهي ٿئي،' ۽ سانجهيءَ جو چوندا ته 'خدا ڪري شل صبح ٿئي.' ⁶⁸ خداوند اوهان کي ٻيڙين ۾ چاڙهي انهيءَ رستي کان مصر ۾ موٽائي آڻيندو، جنهن رستي بابت مون اوهان کي چيو هو ته اهو

زيتونن جا وڻ هوندا، پر اوهين انهن جو تيل ڪين مڪيندا، ڇاڪاڻ جو اوهان جي انهن زيتونن جو ڦر ڇڻي پوندو. ⁴¹ اوهين پٽ ۽ ڌيڙ ڄڻيندا، پر اهي اوهان جا ڪين ٿيندا، ڇاڪاڻ جو اهي باندي ٿي ويندا. ⁴² اوهان جا سڀ وڻ ۽ اوهان جي زمين جي سموري پيداوار ماکڙ جو لشڪر کائي ويندو.

⁴³ جيڪو ڌاريو ماڻهو اوهان جي وچ ۾ هوندو سو اوهان کان وڌندو ويندو ۽ اوهين گهٽيا ويندا. ⁴⁴ هو اوهان کي قرض ڏيندو، پر اوهين هن کي قرض ڪين ڏيندا. هو اوهان جو اڳواڻ ٿيندو ۽ اوهين هن جا پوئلڳ.

⁴⁵ اهي سڀ لعنتون اوهان تي اينديون ۽ اوهان جي پٺيان پئي تيسٽائين اوهان سان ڇهڻيل رهنديون، جيستائين اوهين برباد نه ٿي وڃو. ان جو سبب اهو آهي جو اوهان خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري نه ڪئي ۽ جيڪي قانون ۽ حڪم هن اوهان کي ڏنا تن تي اوهان عمل نه ڪيو. ⁴⁶ اهي اوهان ۾ ۽ اوهان جي پيڙهيءَ ۾ هميشه هڪ نشان ۽ عبرت ثابت ٿينديون. ⁴⁷ جيئن ته هر شيءِ جي گهڻائيءَ هوندي به اوهان خوشيءَ ۽ خوشدليءَ سان خداوند پنهنجي خدا جي تابعداري نه ڪئي، ⁴⁸ تڏهن هاڻي بڪ، اُچ، اوگهڙ ۽ هر شيءِ جي محتاجيءَ ۾ اوهان انهن دشمنن جي تابعداري ڪندا، جيڪي خداوند اوهان تي موڪليندو. خداوند اوهان جي گڇيءَ ۾ لوهه جي پاڇاري وجهي ڇڏيندو، جيستائين اوهان کي برباد نه ڪري ڇڏي. ⁴⁹ خداوند پري کان يعني ڌرتيءَ جي ڇيڙي کان هڪڙيءَ قوم کي، عقاب وانگر اوهان مٿان چاڙهي آڻيندو، جنهن جي اوهين ٻولي به ڪين سمجهندا. ⁵⁰ اها اهڙي ته خوفناڪ چهري واري قوم هوندي، جيڪا نه پوڙهي جو لحاظ ڪندي ۽ نه جوان سان مروت. ⁵¹ اها اوهان جو چوپايو مال ۽ زمين جي پيدايش گڙڪائيندي ويندي. هاڻو، اها اناج، تازي مٽي، زيتون جي تيل يا ڍورن ڍڳن ۽ رڍن بڪرين جي قرن مان هڪڙو به اوهان جي لاءِ ڪين ڇڏيندي، ايتري قدر جو اوهين تباها و برباد ٿي ويندا. ⁵² جيڪو ملڪ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڏيڻ وارو آهي، تنهن منجهه ئي اوهان جي سڀني شهرن ۾ اها قوم اوهان جو گهريو ڪندي، جيستائين اوهانجيون اوجيون ۽ مضبوط پٿيون جن تي اوهان جو ڀروسو آهي، سي ڀڄي ڪري پون.

⁵³ انهيءَ گهيري ۾ اوهان جا دشمن اوهان کي اهڙو ته ڦاسائيندا، جو اوهين تنگ اچي پاڻ پنهنجي اولاد يعني پٽ ۽ ڌيڙ جيڪي خداوند اوهان جي خدا اوهان کي ڏنيون آهن، تن جو ماس کائيندا. ⁵⁴ جيڪو ماڻهو اوهان ۾ نرم دل ۽ نازڪ طبع هوندو، تنهن جي به پنهنجي پيءُ، پنهنجي پياري زال ۽ پنهنجي باقي بچيل ٻارن ڏانهن نيت خراب هوندي، ⁵⁵ جو جڏهن هو پنهنجي ڪنهن ٻار جو ماس کائيندو هوندو، تڏهن ان منجهان ذرو به انهن کي ڪين ڏيندو، چوٽه وٽس پيو ڪجهه باقي بچندو ئي ڪونه. اهو انهيءَ ڪري ٿيندو جو

ايندڙ نسل، جيڪو اڄ هتي اسان سان گڏ موجود ناهي، تنهن کي به هن عهد ۾ شامل ٿو ڪري.

16 اوهين پاڻ ڄاڻو ٿا ته اسين مصر جي ملڪ ۾ ڪيئن ٿي رهيا سين ۽ جن قومن جي وچ مان اسان کي لنگهڻو پيو تن مان ڪيئن نڪري آياسين. 17 اوهان انهن جون ڪراهن جهڙيون شيون يعني ڪانيءَ، پٿر، چانديءَ ۽ سون جا بت به ڏنا. 18 سو ائين نه ٿئي ته اوهان ۾ ڪو اهڙو مرد، عورت، خاندان يا قبيلو هجي، جنهن جي دل اڄوڪي ڏينهن خداوند اسان جي خدا کان ڦري وڃي ۽ وڃي انهن قومن جي معبودن جي پوڄا ڪري. متان اوهان منجهه ڪا اهڙي پاڙ هجي جا ٿوهه ۽ گوماندر جهڙو ڪوڙو ۽ زهريلو ڦل ڏئي. 19 شايد هتي ڪو اهڙو ماڻهو هجي جيڪو خداوند جي هن ڪنيل قسم جون ڳالهيون ٻڌي پنهنجيءَ دل ۾ پاڻ کي مبارڪ سمجهي ۽ چوي ته ’جيتوڻيڪ آءٌ هٺيلو هوندس تڏهن به سلامت رهندس.‘ ته پوءِ اها ڳالهه سڪن سان گڏ آڻن کي به برباد ڪندي، 20 ڇاڪاڻ جو خداوند انهيءَ کي ڪڏهن به معاف ڪرڻ نه چاهيندو. اٿلندو خداوند جو قهر ۽ سندس غيرت انهيءَ ماڻهوءَ تي اچي پڙڪندي، سڀ لعنتون جيڪي هن ڪتاب ۾ لکيل آهن سي انهيءَ ماڻهوءَ تي اچي پونديون ۽ خداوند انهيءَ جو نالو ڌرتيءَ تان مٽائي ڇڏيندو. 21 عهد جون سڀ لعنتون جيڪي شريعت جي هن ڪتاب ۾ لکيل آهن، تن موجب سزا ڏيڻ لاءِ خداوند انهيءَ کي بني اسرائيل جي سڀني قبيلن مان ڪڍي ڌار ڪندو.

22 ايندڙ ٻيڙهين ۾ اوهان کان پوءِ جيڪو اوهان جو نسل پيدا ٿيندو ۽ اهي ڌاريا ماڻهو جيڪي ڏورانهن ملڪن کان ايندا، سي انهيءَ ملڪ جون آفتون ۽ خداوند جون انهيءَ ملڪ ۾ موڪليل بيماريون ڏسندا. 23 اهي هي به ڏسندا ته سڄي زمين ڪندرف ۽ شورو لڳي پيئي آهي ۽ اهڙي ته سڙي ويئي آهي جو منجهس نڪي ڪجهه پوکجي ٿو، نڪي ان مان پيداوار ٿئي ٿي، نڪو وري منجهس ڪو گاهه ٿو اڀري. هو ڏسندا ته اهو ملڪ سدوم، عمورا، ادماه ۽ صوبير وانگر ويران ٿي ويو آهي، جن کي خداوند پنهنجي قهر ۽ غضب سان نابود ڪري ڇڏيو هو. 24 تڏهن اهي سڀ قومون پڇنديون ته ’خداوند هن ملڪ سان ائين ڇو ڪيو آهي؟ هيڏي وڏي غضب جو سبب ڪهڙو آهي؟‘ 25 تنهن تي ماڻهو ورائيندا ته ’انهيءَ جو سبب هي آهي ته هنن خداوند پنهنجي ابن ڏاڏن جي خدا جي عهد کي ڇڏي ڏنو هو، جيڪو هن کين مصر جي ملڪ مان ٻاهر ڪڍڻ وقت ساڻن ڪيو هو. 26 هنن وڃي غير معبودن جي پوڄا ڪئي ۽ انهن کي سجدو ڪيائون، جن کي هو نه ڄاڻيندا هئا، نڪي وري خداوند کين اهي ڏنا هئا. 27 تنهنڪري خداوند هن ملڪ تي ڏاڍو ڪاوڙيو ۽ جيڪي لعنتون هن ڪتاب ۾ لکيل آهن، سي سڀ انهن تي موڪليائين. 28 خداوند سخت غصي ۽ قهر ۾ پرڄي سندن ئي ملڪ مان هنن جي پاڙ پتي ڪڍي ۽ کين ڌارئي ملڪ ۾ اڇلايائين، جيئن اڄوڪي ڏينهن اوهين ڏسو ٿا.‘

وري نه ڏسجو. اُتي اوهين پنهنجن دشمنن وٽ پاڻ کي غلام ۽ پانهيون ڪري وڪڻندا، پر ڪوبه اوهان کي خريد نه ڪندو.“

موآب جي ميدان ۾ خداوند جي عهد جي تجديد

29 1 هي اهي ڳالهيون آهن جيڪي خداوند موآب جي ميدان ۾ بني اسرائيل سان عهد ڪرڻ لاءِ موسيٰ کي فرمايون. هي عهد انهيءَ عهد جو وڌيڪ حصو آهي، جيڪو هن سينا جبل وٽ بني اسرائيل سان ڪيو هو.

2 موسيٰ بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي گهراڻي کين چيو ته ”خداوند مصر جي ملڪ ۾ اوهان جي اکين اڳيان فرعون، سندس سڀني عملدارن ۽ سندس سڄي ملڪ سان جيڪي ڪجهه ڪيو سو اوهان پاڻ ڏٺو. 3 اهي وڏيون آزمائشون، هيبتناڪ ڪم ۽ وڏا معجزا اوهان پنهنجين اکين سان ڏٺا. 4 پر خداوند اوهان کي اڄوڪي ڏينهن تائين نه اهڙي دل ڏني آهي جا سمجهي، نه اهڙيون آيون ڏنيون آهن جي ڏسن ۽ نه اهڙا ڪن ڏنا آهن جي ٻڌن. 5 آءٌ چاليهه سال بيابان ۾ اوهان جي اڳواڻي ڪندو رهيس، نه اوهان جي بدن جا ڪپڙا پراڻا ٿيا، نڪي اوهان جي پيرن جون جتيون پراڻيون ٿيون. 6 جيتوڻيڪ اوهان وٽ ڪاڻڻ لاءِ نڪا ماني هئي، نڪي مٽي يا ڪو ٻيو نشو پيئڻ لاءِ هو، ته به خداوند اوهان جي هر ضرورت پوري ڪئي، تان ته اوهين ڄاڻو ته هو ئي خداوند اوهان جو خدا آهي.“

7 پوءِ جڏهن اوهين هن جاءِ تي آيا، تڏهن حشيون جو بادشاهه سيحون ۽ بسن جو بادشاهه عوج اسان جي خلاف جنگ ڪرڻ لاءِ نڪري آيا، پر اسان انهن کي شڪست ڏني. 8 اسان انهن جو ملڪ هٿ ڪري، اهو بني روڻ، بني گد ۽ بني منسيءَ جي اڌ قبيلي کي ورثي طور ڏنو. 9 تنهنڪري اوهين هن عهد جي ڳالهين کي مڃي، انهن تي عمل ڪجو، انهيءَ لاءِ ته اوهين جيڪي ڪريو تنهن ۾ ڪامياب ٿيو.

10-11 اڄوڪي ڏينهن اوهين، اوهان جا سردار، اوهان جا اڳواڻ، اوهان جا بزرگ، اوهان جا عملدار، اوهان جا نديڙا پار، اوهان جون زالون ۽ اوهان جي خيمي گاهه ۾ رهندڙ ڌاريا، مطلب ته اوهان جي ڪائيرن ۽ پخالين تائين بني اسرائيل جا سڀئي ماڻهو خداوند پنهنجي خدا جي حضور ۾ بيٺا آهيو. 12 اوهين هتي انهيءَ لاءِ بيٺا آهيو ته جيئن خداوند اوهان جو خدا اڄوڪي ڏينهن اوهان سان جيڪو عهد ڪري ٿو ۽ قسم کڻي ٿو، تنهن ۾ اوهين شامل ٿيو. 13 انهيءَ لاءِ به ته هو اڄوڪي ڏينهن اوهان جو سندس قوم هئڻ جي تصديق ڪري ۽ اوهان جو خدا ٿئي، جيئن هن اوهان کي چيو هو ۽ جيئن اوهان جي ابن ڏاڏن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم کنيو هئائين.

14 خداوند رڳو اوهان سان ئي هي عهد نه ٿو ڪري ۽ هي قسم نه ٿو کڻي، جيڪي اڄ هتي سندس حضور ۾ بيٺا آهيو، 15 بلڪ هو

زندگي يا موت جي آڇ

11 ”تنهنڪري هي حڪم جيڪو آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ڏيان ٿو، سو اوهان جي لاءِ گهڻو ڏکيو ناهي، نڪي اهو اوهان جي وس کان ٻاهر آهي. 12 اهو مٿي آسمان ۾ ته ڪونهي، جو اوهين چئو ته ’ڪير اسان جي لاءِ آسمان تي چڙهي ويندو ۽ اهو اسان وٽ آئي اسان کي ٻڌائيندو ته اسين انهيءَ تي عمل ڪريون؟‘ 13 نڪي اهو سمند جي جي پرينءَ ۾ آهي جو اوهين چئو ته ’ڪير اسان جي لاءِ سمند جي پار ويندو ۽ اهو اسان وٽ آئي اسان کي ٻڌائيندو ته اسين انهيءَ تي عمل ڪريون؟‘ 14 پر اهو ڪلام اوهان کي تمام ويجهو آهي. اهو اوهان جي وات ۽ اوهان جي دل و دماغ ۾ آهي، انهيءَ لاءِ ته اوهين مٿس عمل ڪريو.

15 ڏسو، اڄوڪي ڏينهن مون اوهان جي اڳيان زندگي ۽ پلائي، موت ۽ بچڙائي پئي رکيا آهن. 16 آءُ اڄ اوهان کي حڪم ڏيان ٿو ته اوهين خداوند پنهنجي خدا کي پيار ڪريو، سندس واٽن تي هلو، سندس حڪمن ۽ قاعدن قانونن تي عمل ڪندا رهو، پوءِ اوهين جيئرا رهندا، وڌندا ويندا ۽ جنهن ملڪ تي قبضي ڪرڻ لاءِ اوهين وڃو ٿا، تنهن ۾ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي برڪت ڏيندو. 17 پر جيڪڏهن اوهان جي دل ڦري ويئي ۽ اوهان فرمانبرداري نه ڪئي، بلڪ ٻئي پاسي ڇڪجي وڃي غير معبودن کي سجدو ڪري سندن پوڄا ڪرڻ لڳا، 18 ته پوءِ اڄوڪي ڏينهن آءُ اوهان کي خبردار ٿو ڪريان ته اوهين ضرور تباهه ٿي ويندا. اوهين جنهن ملڪ تي قبضو ڪرڻ لاءِ اردن درياءَ جي پار وڃي رهيا آهيو، تنهن ۾ اوهين گهڻو عرصو ڪين رهندا. 19 آءُ اڄوڪي ڏينهن آسمان ۽ زمين کي اوهان تي شاهد ٿو ڪريان ته مون زندگي ۽ موت، برڪت ۽ لعنت پئي اوهان جي اڳيان رکيا آهن. تنهنڪري اوهين زندگيءَ جي چونڊ ڪجو، انهيءَ لاءِ ته اوهين ۽ اوهان جو اولاد جيئرو رهي، 20 انهيءَ لاءِ به ته اوهين خداوند پنهنجي خدا کي پيار ڪريو، سندس فرمانبرداري ڪريو ۽ ساڻس چڙهيل رهو، ڇاڪاڻ جو خداوند ئي اوهان جي زندگي ۽ ان ملڪ ۾ اوهان جي عمر جي درازي آهي، جنهن ملڪ بابت خداوند اوهان جي خدا اوهان جي ابن ڏاڏن ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم کڻي چيو هو ته اهو ڪين عطا ڪندو.“

يشوع موسيٰ جو جاءِ نشين

31 1 موسيٰ ساري بني اسرائيل کي اهي ڳالهيون ٻڌايون. 2 پوءِ ڪين وڌيڪ چيائين ته ”اڄ منهنجي عمر هڪ سؤ ويهه سال ٿي چڪي آهي، هاڻي آءُ وڌيڪ اوهان جي اڳواڻي ڪري نه ٿو سگهان. ٻيو ته خداوند به مون کي چيو آهي ته ’تون اردن درياءَ جي پرينءَ ۾ بلڪل نه ويندين.‘ 3 سو هاڻي خداوند اوهان جو

29 موسيٰ ڪين وڌيڪ چيو ته ”غيب جو مالڪ ته خداوند اسان جو خدا ئي آهي، پر جيڪي ڳالهيون ظاهر ڪيون ويون آهن، سي هميشه لاءِ اسان ۽ اسان جي اولاد جي لاءِ آهن، انهيءَ لاءِ ته اسين هن شريعت جي سڀني ڳالهين تي عمل ڪريون.“

توبه تائب ٿيندڙ لاءِ رحم جو واعدو

30 1 موسيٰ وڌيڪ چيو ته ”سو جڏهن اهي سڀ ڳالهيون يعني برڪتون ۽ لعنتون جيڪي مون اوهان جي اڳيان رکيون آهن، سي اوهان تي اچي پون، تڏهن اوهين انهن سڀني قومن منجهه انهن کي ياد ڪندا، جن ۾ خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ڪٿو ڪٿو ڪري ڇڏيندو. 2 جيڪڏهن اوهين ۽ اوهان جو اولاد خداوند پنهنجي خدا آڏو توبه تائب ٿيندا ۽ جن ڳالهين جو آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي حڪم ٿو ڏيان، تن سڀني موجب پوري دل و جان سان سندس فرمانبرداري ڪندا، 3 ته پوءِ خداوند اوهان جو خدا اوهان جي خوشحالي بحال ڪندو. هو اوهان تي رحم ڪندو ۽ جن جن قومن ۾ خداوند اوهان جي خدا اوهان کي دربردار ڪيو هوندو، تن سڀني مان اوهان کي موٽائي آئي گڏ ڪندو. 4 توڙي جو اوهين دنيا جي بلڪل پڇڙيءَ تائين جلاوطن ڪيا ويا هوندا، ته اتان به خداوند اوهان جو خدا اوهان کي گڏ ڪري موٽائي آئيندو. 5 خداوند اوهان جو خدا اوهان کي انهيءَ ئي ملڪ ۾ آئيندو جنهن تي اوهان جي ابن ڏاڏن جو قبضو هو، انهيءَ لاءِ ته اوهين ان تي قبضو ڪريو. پوءِ هو اوهان سان پلائي ڪندو ۽ اوهان جي ابن ڏاڏن کان به اوهان کي گهڻو وڌائيندو. 6 خداوند اوهان جو خدا اوهان کي ۽ اوهان جي اولاد کي فرمانبردار دل عطا ڪندو، انهيءَ لاءِ ته اوهين خداوند پنهنجي خدا کي پوري دل و جان سان پيار ڪريو ۽ جيئرا رهو. 7 خداوند اوهان جو خدا اهي سڀ لعنتون اوهان جي دشمنن تي وجهندو، جن اوهان کان نفرت ڪئي ۽ اوهان کي تڪليف ڏني. 8 اوهين ڦري خداوند جي فرمانبرداري ڪندا ۽ سندس انهن سڀني حڪمن تي عمل ڪندا، جيڪي آءُ اڄوڪي ڏينهن اوهان کي ٻڌايان ٿو. 9 خداوند اوهان جو خدا اوهان جي سموري ڪاروبار، اولاد، چوپائي مال ۽ بنيءَ جي پيداوار کي گهڻو وڌائي اوهان کي سڪي ڪندو. خداوند جيئن اوهان جي ابن ڏاڏن تي راضي هو، تيئن هو اوهان تي وري راضي ٿيندو ۽ اوهان سان پلائي ڪندو. 10 پر انهيءَ لاءِ شرط هي آهي ته اوهين خداوند پنهنجي خدا جي فرمانبرداري ڪندا ۽ سندس جيڪي حڪم ۽ قانون، شريعت جي هن ڪتاب ۾ لکيل آهن تن تي عمل ڪندا، بلڪ پوري دل و جان سان خداوند پنهنجي خدا جا طالبو رهندا.“

تنهن تي موسيٰ ۽ يشوع وڃي خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ حاضر ٿيا. ¹⁵ تڏهن خداوند خيمي تي ڪڪر جي ٿيڻي ۾ ظاهر ٿيو. ڪڪر جو اهو ٿيڻو خيمي جي در تي بيهي رهيو.

¹⁶ خداوند موسيٰ کي چيو ته ”تون پنهنجي ابن ڏاڏن سان وڃي آرامي ٿيندين، پر هي ماڻهو جنهن ملڪ ۾ رهڻ لاءِ وڃن ٿا، اتي جي ڌارين معبودن جي پٺيان لڳي گمراهه ٿيندا. هو مون کي ڇڏي ڏيندا ۽ جيڪو عهد مون ساڻن ڪيو آهي سو ڇڏيندا. ¹⁷ تڏهن ان ڏينهن مون کي مٿن ڏاڍي ڪاوڙ ايندي ۽ آءٌ کين ڇڏي ڏيندس. آءٌ پنهنجو منهن انهن کان ڦيري ڇڏيندس. منجهن تباهي اچي پوندي ۽ گهڻيون ئي آفتون ۽ مصيبتون مٿن اينديون. تڏهن ان ڏينهن اهي چوندا ته ’ڇا هي آفتون اسان تي انهيءَ ڪري نه آيون آهن جو اسان جو خدا اسان منجهه ڪونهي؟‘ ¹⁸ غير معبودن ڏانهن ڦري جيڪي برايون هنن ڪيون هونديون، تن سڀني جي ڪري آءٌ ضرور کائڻ پنهنجو منهن ڦيري ڇڏيندس.

¹⁹ تنهنڪري هاڻي جيڪو گيت آءٌ تو کي ٻڌايان ٿو سو تون لکي ڇڏ. اهو تون سڄي بني اسرائيل قوم کي سيڪارج ۽ کائڻ ڳاڙج، ته پلي اهو گيت سندن خلاف منهنجو شاهد هجي. ²⁰ ڇاڪاڻ جو جڏهن آءٌ هنن کي انهيءَ آسودي ۽ خوشحال ملڪ ۾ پهچائيندس، جنهن بابت مون سندن ابن ڏاڏن سان قسم کڻي واعدو ڪيو هو ۽ جتي هو کاتي پيٽ پري ٿلها متارا ٿيندا، تڏهن هو غير معبودن ڏانهن ڦرندا، انهن جي پوڄا ڪندا، مون کي حقير ڄاڻيندا ۽ منهنجو عهد ڇڏي ڇڏيندا. ²¹ پوءِ جڏهن گهڻيون ئي آفتون ۽ مصيبتون انهن تي اينديون، تڏهن هي گيت شاهد وانگر مٿن شاهدي ڏيندو، ڇاڪاڻ جو اهو سندن اولاد کان وسري ڪين ويندو. انهيءَ کان اڳ جو آءٌ کين انهيءَ ملڪ ۾ پهچايان، جنهن بابت مون ساڻن قسم کڻي واعدو ڪيو هو، آءٌ ڄاڻان ٿو ته هن وقت هنن جا خيال ڪيڏانهن پيا ڊوڙن.“

²² سو موسيٰ اهو گيت بني اسرائيل کي سيڪارج لاءِ انهيءَ ساڳئي ئي ڏينهن لکيو.

²³ خداوند نون جي پٽ يشوع کي هدايت ڪري چيو ته ”مضبوط ۽ همت وارو ٿي، ڇاڪاڻ جو تون بني اسرائيل کي انهيءَ ملڪ ۾ وٺي ويندين، جنهن بابت مون ساڻن قسم کڻي واعدو ڪيو آهي. آءٌ پاڻ به تو ساڻ هوندس.“

²⁴ جڏهن موسيٰ هن شريعت جون سڀئي ڳالهيون هڪٿي ڪتاب ۾ لکي پوريون ڪيون، ²⁵ تڏهن هن لاوين کي، جيڪي خداوند جي عهد واري صندوق ڪندا هئا، حڪم ڏيئي چيو ته ²⁶ ”شريعت جو هي ڪتاب کڻي، خداوند پنهنجي خدا جي عهد واري صندوق جي ڀرسان رکي ڇڏيو، انهيءَ لاءِ ته اهو بني اسرائيل جي خلاف شاهد هجي. ²⁷ ڇاڪاڻ جو مون کي هنن جي بغاوت ۽ هٿ جي خبر آهي. ڏسو، اڄ تائين جڏهن ته آءٌ هنن سان جيئرو ويٺو آهيان، تڏهن به

خدا پاڻ اوهان جي اڳيان پار هلندو. هو انهن قومن کي اوهان جي اڳيان برباد ڪندو ۽ اوهين انهن جي ملڪ تي قبضو ڪندا. خداوند جي فرمان مطابق يشوع اوهان جي اڳواڻي ڪندو. ⁴ خداوند انهن قومن کي ائين ئي برباد ڪندو جيئن اموريبن جي بادشاهن سيحون ۽ عوج ۽ سندن ساري ملڪ کي ڪيو هئائين. ⁵ جڏهن خداوند انهن کي اوهان جي حوالي ڪري، تڏهن اوهين ساڻن انهن سڀني حڪمن موجب هلت ڪجو، جيڪي مون اوهان کي ٻڌايا آهن. ⁶ سو اوهين مضبوط ۽ همت وارا ٿيو. ڊڄو نه، نڪي انهن کان ڪو خوف ڪريو، ڇاڪاڻ جو خدا پاڻ اوهان ساڻ ٿو هلي. هو اوهان کي نااميد نه ڪندو، نڪي اوهان کي ڇڏي ڏيندو.“

⁷ پوءِ موسيٰ يشوع کي سڏي، بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن جي روبرو کيس چيو ته ”مضبوط ۽ همت وارو ٿي، ڇاڪاڻ جو تون هن قوم سان گڏجي انهيءَ ملڪ ۾ ويندين، جنهن بابت خداوند هنن جي ابن ڏاڏن سان قسم کڻي واعدو ڪيو هو ته اهو کين عطا ڪندو ۽ تون اهو کين ورثي طور ورهائي ڏيندين. ⁸ خداوند پاڻ اوهان جي رهنمائي پيو ڪري. هو اوهان ساڻ ئي رهندو. هو اوهان کي نااميد نه ڪندو، نڪي اوهان کي ڇڏي ڏيندو. سو اوهين نه ڊڄو، نڪي بي همت ٿيو.“

هر ستين سال شريعت پڙهڻ

⁹ موسيٰ هيءَ شريعت لکي، بني لاوي ڪاهنن کي جيڪي خداوند جي عهد واري صندوق ڪندا هئا ۽ بني اسرائيل جي سڀني اڳواڻن کي ڏني. ¹⁰ پوءِ موسيٰ کين حڪم ڏيئي چيو ته ”هر ستين سال جي پيڙهيءَ ۾، يعني قرضن جي معافيءَ واري سال ۾، تنهن واريءَ عيد جي موقعي تي، ¹¹ جڏهن سڀ بني اسرائيل خداوند اوهان جي خدا جي حضور ۾ سندس چونڊيل هنڌ تي اچي حاضر ٿين، تڏهن اوهين هيءَ شريعت انهن سڀني کي پڙهي ٻڌائجو. ¹² اوهين سڀني ماڻهن يعني مردن، عورتن، ڀارن ۽ جيڪي ڌاريا اوهان جي شهرن ۾ رهندا هجن، تن سڀني کي گڏ ڪجو، انهيءَ لاءِ ته هو اها شريعت ٻڌن ۽ خداوند اوهان جي خدا جو خوف رکندي انهيءَ جي سڀني ڳالهين تي خبرداريءَ سان عمل ڪرڻ سگهن. ¹³ اهڙيءَ طرح اوهان جو اولاد، جن کي هن شريعت جي باري ۾ ڄاڻ ڪانه هجي، سي به ٻڌن ۽ خداوند اوهان جي خدا جو خوف رکندي انهيءَ تي عمل ڪرڻ سگهن، جيستائين اوهان جو نسل انهيءَ ملڪ ۾ زندگي گذاريندو رهي، جنهن تي قبضو ڪرڻ لاءِ اوهين اردن درياءَ جي پار وڃڻ وارا آهيو.“

خداوند جون موسيٰ کي آخري هدايتون

¹⁴ پوءِ خداوند موسيٰ کي چيو ته ”هاڻي تنهنجي مرڻ جا ڏينهن ويجهڙا آيا آهن، سو يشوع کي سڏ ۽ پوءِ اوهين پيٽي مون خدا سان ملاقات واري خيمي ۾ اچي حاضر ٿيو، ته آءٌ هن کي هدايتون ڏيان.“

هنن خداوند جي خلاف بغاوت پئي ڪئي آهي. سو منهنجي مرڻ کان پوءِ ڪيترو نه وڌيڪ ائين ڪندا. 28 اوهين پنهنجن قبيلن جي سڀني سردارن ۽ پنهنجن عملدارن کي مون وٽ آڻي گڏ ڪريو، انهيءَ لاءِ ته آءٌ سندن ڪنن تائين هي ڳالهيون پهچايان ۽ آسمان ۽ زمين کي مٿن شاهد ڪريان. 29 ڇالاءِ جو مون کي يقين آهي ته منهنجي مرڻ کان پوءِ اهي پاڻ کي بلڪل بگاڙي ڇڏيندا ۽ جنهن وات جو مون کين حڪم ڏنو آهي، تنهن کان ڦري ويندا. تڏهن پوين ڏينهن ۾ هنن تي مصيبتون اينديون، ڇالاءِ جو اهي پنهنجن هٿن سان اهڙا ڪم ڪري خداوند کي غصو ڏياريندا، جيڪي سندس نظر ۾ برا آهن.

موسيٰ جو گيت

30 جيڪو گيت خدا موسيٰ کي لکايو هو، سو هن بني اسرائيل جي ساري قوم کي گڏ ڪري منڍ کان پڇاڙيءَ تائين هن طرح چئي ٻڌايو ته

32 1 "اي زمين ۽ آسمانؤ! ڪن ڏيو جو آءٌ ڳالهايان ٿو، اوهين ڏيان سان منهنجي ڳالهه ٻڌو.

2 جهڙيءَ طرح ڪچن ٻوٽن تي وسڪارو ٿيندو آهي، تهڙيءَ طرح منهنجي تعليم برسات وانگر پيئي وسندي. هاڻو، جهڙيءَ طرح سنهي گاهه تي ڦٽڻ پوندي آهي، تهڙيءَ طرح منهنجي تقرير ماڪ جيان پيئي پوندي.

3 آءٌ خداوند جي نالي جي تعريف پيو ڪندس،

اوهين به اي بني اسرائيل!

اسان جي عظيم خدا جي تعظيم ڪريو.

4 اهو ئي اسان جو محافظ آهي،

سندس هر ڪم بلڪل ڪامل آهي،

هن جون سموريون راهون انصاف تي اڏيل آهن،

هو ئي سڄو خدا آهي ۽ هر برائيءَ کان بلڪل پاڪ آهي،

اهو ئي عادل آهي ۽ اهو ئي سڄارو آهي.

5 پر اوهان سدائين ساڻس بچڙي هلت ڪئي آهي،

سو انهيءَ بي وفائيءَ جي ڪري

اوهين سندس قوم هٿن لائق ناهيو،

هاڻو، اوهين پورو نسل گمراهه ۽ ڏنگا آهيو.

6 اي بي عقل نادانو! پنهنجي ڏٺيءَ کي اهو ئي عيوض ڏيندؤ ڇا؟

ڇا هو اوهان جو ابو ۽ خالق نه آهي،

جنهن اوهان کي هڪ قوم بڻائي قائم ڪيو آهي؟

7 اوهين ماضيءَ کي ياد ڪريو ۽ اڳين پيڙهين تي غور ڪريو،

پوءِ پنهنجي والدين کان پڇو ته هو اوهان کي سمجهائين،

هاڻو، پنهنجي بزرگن کان پڇو،

جيڪي اوهان کي ماضيءَ جو احوال ڏين.

8 جڏهن خدا تعاليٰ بني آدم کي جدا جدا قومن ۾ ٿي ورهايو،

تڏهن انهن کي الڳ الڳ ملڪ ورثو ڪري ٿي ڏنائين.

هاڻو، هر معبود جي قوم کي

پنهنجو پنهنجو حصو مقرر ٿي مليو.

9 جڏهن ته خداوند جو حصو سندس قوم ئي آهي،

هاڻو، بني يعقوب ئي سندس ورثي جو ڀاڱو آهي.

10 خداوند هنن کي اهڙي رڻپت ۾ لڏو هو،

جيڪو سڄو سڪڻو ۽ خوفناڪ هو.

تڏهن هن هر طرح سان سندن سار سنڀار لڏي،

۽ اک جي ماڻڪيءَ جيان سندن حفاظت ڪيائين.

11 جيئن ڪو عقاب پنهنجي آڪيري کي چوري ٿو،

۽ پوءِ ٻچن جي مٿان لامارا ڏئي ٿو،

بلڪ پنهنجا پر پڪيڙي انهن تي ڪڍي کين بچائي ٿو،

12 تيئن خداوند ئي هو جنهن پنهنجي قوم جي رهبري ڪئي،

ساڻس پيئي ڪنهن به ڌارئي معبود جي مدد شامل نه هئي.

13 ملڪ جا مٿاهان علائقا به هن سندن قبضي ۾ ڏنا،

۽ زرخيز ٻنڀن جو ڦل ڪارايائين.

هن ٽڪر منجهان ماڪي ڪڍي کين چوسائي،

۽ چقمقي جبل منجهان زيتون جو تيل مهيا ڪري ڏنائين.

14 هن کين ڳئون جو مڪڻ

توڙي رڍن بڪرين جو جهجهو کير پيئاريو،

۽ ٿلها متارا ڍور ڍڳا توڙي بڪر گهٽا پڻ ڪارايائين.

هن ڪٽڪ جي عمدي ميدي ۽ خالص مٽي سان کين ڍءُ ڪرايو.

15 پر خدا جا اهي پيارا جڏهن کائي پئي ٿلها متارا ٿيا،

تڏهن سندن پيٽ پرڄي ويو ۽ اهي لتون هٿن لڳا.

پوءِ جنهن خدا کين جوڙيو هو تنهن کي ڇڏي ڏنائون،

۽ پنهنجي انهيءَ طاقتور ڇڏائيندڙ کي حقير ڄاتائون.

16 هنن غير معبودن جي پوڄا ڪري خداوند کي غيرت ڏياري،

هاڻو، ڪراهت وارين شين سان هنن کيس بيحد غصو ڏياريو.

17 هنن ڀوتن لاءِ قربانيون ڪيون جيڪي حقيقي معبود ڪين هئا،

هاڻو، اهڙن ديوتائن لاءِ جن کان هو واقف ئي نه هئا.

اهي اهڙا نوان نوان ديوتا هئا جيڪي هاڻ اچي ظاهر ٿيا هئا،

جن جي سندن ابن ڏاڏن به ڪڏهن تعظيم نه ڪئي هئي.

18 هو انهيءَ محافظ کان غافل ٿي ويا جنهن کين پيدا ڪيو هو،

ته پوءِ ڪيئن تنهنجي هڪ هزار جي ڪڍ هڪڙو ڄڻو پوي ها،
۽ ڪيئن تنهنجي ڏهن هزارن کي ٻه ڄڻا پڄائي ڪين ها؟

31 اها ڳالهه خود اسان جا دشمن به ڄاڻين ٿا ته

سندن محافظ اسان جي طاقتور محافظ جهڙا ناهن.

32 اسان جا دشمن سدوم ۽ عمورهه جي رهاڪن جهڙا پڇڙا آهن،

هاڻو، اهي انگورن جي اهڙيءَ ول جيان آهن،

جنهن مان ڪوڙا ۽ زهريلو انگور پيدا ٿيندا هجن.

33 هاڻو، اهي اهڙيءَ مٽي جيان آهن،

جهڙو نانگن، بلڪ ڪاريهر نانگ جو قاتل زهر هجي.

34 ڇا دشمنن جو اهو انجام خدا وٽ محفوظ ناهي؟

هاڻو، اهو مٿر سان بند خدا وٽ ذخيرو ٿيل آهي.

35 هاڻ سندن مصيبت جو اهو ڏينهن ويجهو آهي،

جڏهن خدا وير وٺي ڪين سزا ڏيندو.

هاڻو، اهو ڏينهن اچي پهتو آهي جڏهن سندن پير ترڪي پوندا،

۽ اهي هڪدم تباهه و برباد ڪيا ويندا.

36 ڇالاءِ جو جڏهن خداوند ڏسندو ته

سندس قوم ۾ ڪا طاقت نه رهي آهي،

ايتري قدر جو جن ته قيدين توڙي آزادن مان

ڪوبه جيئرو ناهي رهيو،

تڏهن هو پنهنجي قوم تي قياس ڪري

سندن حق ۾ فيصلو ڏيندو.

37 پوءِ خداوند چوندو ته

’اي منهنجي قوم! ڪٿي آهن اهي معبود،

جن کي اوهان پنهنجا محافظ سمجهي مٿن ڀروسو ٿي ڪيو؟

38 هاڻو، اهي جن سدائين اوهان جي قربانين جو

سڻيو مال پئي کاڌو ۽ اوتڻ وارين قربانين جي مٽي ٿي پيٽائون.

هاڻ پل ته اهي اُٿي اچن ۽ اوهان جي مدد اچي ڪن،

پل اهي اچي اوهان جو بچاءُ بڻجن.

39 هاڻي ڏسو! آءٌ، رڳو آءٌ ئي خدا آهيان،

مون کان سواءِ ٻيو ڪو معبود ڪونهي،

آءٌ ماريان ۽ آءٌ ئي جياريان ٿو، آءٌ ڦٽيان ۽ آءٌ ئي چٽايان ٿو،

اهڙو ڪوبه ڪونهي جيڪو منهنجي هٿان ڇڏائي سگهي.

40 آءٌ پنهنجي عرش تي ويٺي اهو عهد ٿو ڪريان،

هاڻو، آءٌ پنهنجي حياتِ ابديءَ جو قسم کڻي چوان ٿو ته

41 جڏهن آءٌ پنهنجي چمڪندڙ تلوار تڪي ڪندس،

۽ جڏهن پنهنجي هٿ ۾ عدالت جو ڪم ڪندس،

تڏهن جيڪي منهنجا مخالف آهن تن کان آءٌ وير وٺندس،

هاڻو، هنن خدا کي وساري ڇڏيو جنهن کين خلقيو هو.

19 اهو ڏسندي خداوند ڪين رد ڪري ڇڏيو،

ڇالاءِ جو جيڪي سندس پٽ ۽ ڌيئڙ ليکيا ٿي ويا،

تن ئي کيس ڏاڍو ڪاوڙايو هو.

20 سو خداوند چيو ته ’جيئن ته هي ماڻهو ضدي ۽ بي وفا آهن،

تنهنڪري آءٌ انهن کان پنهنجو منهن موڙي ڇڏيندس،

۽ ڏسندس ته سندن ڪهڙو انجام ٿو ٿئي.

21 ڪوڙن معبودن آڏو جهڪي هنن مون کي غيرت ڏياري آهي.

هاڻو، باطل بتن ڏانهن ڦري هنن مون کي غصو ڏياريو آهي.

سو آءٌ به نالائق قوم تي هٿ رکي انهن کي غيرت ڏياريندس،

هاڻو، آءٌ نادان قوم جي پٺڀرائي ڪري ڪين غصو ڏياريندس.

22 منهنجي غصي جي باهه اهڙي پڙڪي اٿي آهي،

جو اوڙاهه جي تري تائين اها ٻرندي ويندي.

اها ڌرتيءَ کي سندس پيداوار سوڌو پيسم ڪري ڇڏيندي،

۽ جبلن کي بنيادن سوڌو ساڙي ڇت ڪري ڇڏيندي.

23 آءٌ انهن تي هر طرح جي آفتن جا انبار لڳائي ڇڏيندس،

هاڻو، آءٌ پنهنجو هر هڪ تير انهن تي ڪپائي ڇڏيندس.

24 اهي بکن کان ڳرندا ويندا ۽ تپ ۽ وبا سان پيسم ٿيندا.

آءٌ انهن تي جهنگلي جانورن جا ڏند بچي ڇڏيندس،

۽ ڌرتيءَ تي سرندڙ جيتن جو زهر ڏانهن موڪلي ڏيندس.

25 ٻاهر هو جنگين ۾ ماري ويندا،

۽ چوڊيواريءَ اندر دهشت وچان مرندا،

ڇا جوان ڇا ڪنواريون، ڇا ڪير پياڪ ڇا پوڙها.

اهڙيءَ طرح آءٌ سڀني کي برباد ڪري ڇڏيندس.

26 مون سوچيو هو ته آءٌ ڪين اهڙو ته ڪٿو ڪٿو ڪري ڇڏيان،

جو بني بشر مان سندن نالو نشان ئي مٽجي وڃي.

27 پر پوءِ مون کي اهو انديشو ٿيو ته

متان سندن دشمن فخر ڪري انهيءَ کي ايتو سمجهن،

جو ائين چوندا وڃن ته ”اسان انهن کي برباد ڪيو آهي،

هي سڀ خداوند نه بلڪ اسان ئي ڪيو آهي.“

28 اي بني اسرائيل قوم! تون ته مت کان بلڪل خالي آهين،

تو ۾ ته ڪا سمجهه ئي ڪانهي.

29 ڪاش! تون دانءَ هجين ها ته اهو سمجهي وڃين ها،

۽ پوءِ پنهنجي انجام تي ڪو غور ڪرين ها.

30 خداوند، تنهنجو محافظ جيڪڏهن تو کي ڇڏي نه ڏي ها،

هاڻو، جيڪڏهن هو تو کي ٻين جي حوالي نه ڪري ها،

جيڪو ملڪ آءُ بني اسرائيل کي عطا ڪرڻ وارو آهيان سو تون پري کان پنهنجي سامهون ڏسندين، پر انهيءَ ۾ داخل ڪين ٿيندين.“

موسيٰ جي دعا

33 ① خدا جي ٻانهي موسيٰ پنهنجي مرڻ کان اڳ ۾ بني اسرائيل کي برڪت لاءِ جيڪا دعا ڪئي سا هيءَ آهي.

② هن چيو ته

”خداوند سينا جبل کان پنهنجي قوم سان اچي گڏيو،

هاڻو، هو اڏوم جي علائقي مان انهن تي سج جيان اڀريو،

۽ فاران جبل مان اچي اتي چمڪيو.

سائس گڏ هزارين ملائڪ هئا،

سندس ساڄي هٿ کان باهه جي شعلي جيان وچ تي نڪتي.

③ خداوند کي پنهنجي قوم سان محبت آهي،

۽ اهي چونڊيل ماڻهو سندس حفاظت منجهه آهن.

اهي سڀئي هن جي تابعداري ڪندي سندس هدايتن تي هلن ٿا.

④ خداوند جيڪا شريعت سينا جبل تي منهنجي معرفت ڪين ڏني،

سا اسان بني يعقوب جي لاءِ هڪڙي ميراث آهي.

⑤ جڏهن بني اسرائيل جا سڀ اڳواڻ ۽ هر قبيلو اتي گڏ ٿيو،

تڏهن خداوند اچي پنهنجي پيارن جو بادشاهه بڻيو.“

⑥ موسيٰ روبن قبيلي لاءِ دعا گهرندي چيو ته

”شال روبن قبيلو قائم رهي ۽ برباد نه ٿئي،

توڙي جو هن جا پنهنجا ماڻهو ٿورا هجن.“

⑦ يهوداه قبيلي لاءِ دعا گهرندي هن چيو ته

”اي خداوند! تون بني يهوداه جو فرياد ٻڌ،

هنن کي اتي پنهنجي قوم جي ٻين قبيلن سان متحد ڪر.

تون ئي کين توفيق بخش ۽ دشمنن خلاف سندن مددگار ٿي.“

⑧ لاوي قبيلي لاءِ دعا گهرندي هن چيو ته

”اي خدا! انهن ٻانهن وٽ تنهنجو *اوريم ۽ ٿمير آهي،

†مساها واري ٽڪريءَ تي تنهنجي آزمائش سان

اهي سڄا نڪتا هئا،

هاڻو، جڏهن †مريباه چشمي وٽ تو انهن سان جهڳڙو ڪيو هو.

⑨ هنن رڳو تنهنجي ئي ڳالهين تي عمل ڪيو،

۽ جيڪي مون سان ڪينو رڪن ٿا تن کي آءُ بدلو ڏيندس.

④2 آءُ پنهنجي تيرن کي رت پياري مست ڪندس،

پوءِ اهو رت جنگ ۾ قتل ٿيلن جو هجي توڙي قيد ٿيلن جو.

آءُ پنهنجي تلوار کي ماس ڪارائيندس،

اهو ماس جيڪو دشمنن جي سردارن جي سر جو هوندو.“

④3 سو اي غير قومون! اوهين خدا جي قوم کي ساراهيو،

چوڄو هو پنهنجي انهن ٻانهن جي خون جو وير وٺندو.

هاڻو، جيڪي سندس مخالف آهن تن کان هو بدلو وٺندو،

۽ پنهنجي ملڪ ۽ قوم جو ڪفارو ڏيندو.“

④4 اهڙيءَ طرح موسيٰ نون جي پٽ يشوع سان گڏجي اچي هي گيت

منڍ کان پڇاڙيءَ تائين ماڻهن کي بيان ڪري ٻڌايو.

④5 جڏهن موسيٰ اهي ڳالهيون بني اسرائيل جي سڀني ماڻهن کي

ٻڌائي چڪو، ④6 تڏهن کين چيائين ته ”جن ڳالهين بابت مون اڄوڪي

ڏينهن اوهان جي اڳيان شاهدي ڏني آهي، تن سڀني کي اوهين

پنهنجيءَ دل سان لاءِ ڄاڻو. انهن بابت پنهنجن ٻارن کي حڪم ڏجو ته

اهي هن شريعت جي سڀني ڳالهين تي عمل ڪن. ④7 ڇا لاءِ جو اهي

ڳالهيون اوهان جي لاءِ ڪا اجائي شيءِ نه آهن، بلڪ اهي اوهان جي

زندگي آهن. انهيءَ جي ڪري اوهين انهيءَ ملڪ ۾ وڏي عرصي

تائين رهندا، جنهن تي اوهين قبضو ڪرڻ لاءِ اردن درياءَ جي پار

وڃي رهيا آهيو.“

موسيٰ جي وفات جي جاءِ

④8 انهيءَ ساڳئي ڏينهن خداوند موسيٰ کي فرمايو ته ④9 ”تون هن

عباريم جابلو علائقي تي چڙهي نيو جبل تي وڃ، جيڪو مواب جي

ميدان ۾ يريحو شهر جي سامهون آهي. اتان تون ڪنعان جو ملڪ

ڏس، جيڪو آءُ بني اسرائيل کي ورثي طور ڏيڻ وارو آهيان. ⑤0 جنهن

جبل تي تون چڙهن وارو آهين تنهن تي تون وفات ڪندين ۽ پنهنجن

وڏن سان وڃي گڏين، جهڙيءَ طرح تنهنجو ڀاءُ هارون هور جبل تي

مٿو ۽ پنهنجن وڏن سان وڃي گڏيو. ⑤1 انهيءَ جو سبب هي آهي جو

اوهان ٻنهي بني اسرائيل جي موجودگيءَ ۾، صين جي بيابان ۾ ۽

قادش جي مريباه واري چشمي وٽ منهنجي خيانت ڪئي هئي. اوهان

بني اسرائيل جي وچ ۾ منهنجي پاڪيزگي قائم نه رکي. ⑤2 تنهنڪري

*اوريم ۽ ٿمير: هي پٿر جهڙيون ٻه ننڍڙيون شيون هيون، جن کي سردار ڪاهن خدا جي مرضي معلوم ڪرڻ لاءِ استعمال ڪندو هو. وڌيڪ تفصيل لاءِ ”خاص لفظن جي سمجهائي“ ڏسو.

†مساها: عبراني لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”آزمائيندي“.

‡مريباه: عبراني لفظ آهي جنهن جي معنيٰ آهي ”جهڳڙو“.

- ۽ تنهنجي عهد کي قائم رکيائون.
- ايتري قدر جو پنهنجي ماءُ پيءُ بابت چيائون ته
 ’اسين هنن جو سانگو نه ٿا ڪريون،‘
 هنن پنهنجي ٻارن کي به نه سڃاتو،
 نڪي پنهنجي ڀائرن پيئرن کي ئي پنهنجو ڪيائون.
- 10 هو بني اسرائيل کي تنهنجي شريعت جا حڪم سيڪارين ٿا.
 هو تنهنجي حضور ۾ لويان ساڙين ٿا،
 ۽ ساڙڻ واريون قربانيون
 تنهنجي قربان گاهه تي پيش ڪندا رهن ٿا.
- 11 اي خداوند! تون هنن جي سگهه ۽ قوت ۾ برڪت وجهه،
 ۽ هنن جي هٿن جي پورهئي کي تون قبول فرمائ.
- جيڪي هنن جي خلاف ڪڙا ٿين تن جي تون چيلمه پڇي ڇڏ،
 تان ته ساڻن دشمني رکندڙ وري اٿي نه سگهن.“
- 12 بنيامين قبيلي بابت هن چيو ته
 ”بني بنيامين خداوند جا پيارا آهن،
 جيڪي وٽس سلامتيءَ سان رهن ٿا.
 جيئن ته خداوند انهن منجهه رهي ٿو،
 سو هو ڏينهن رات سندن حفاظت ڪندو رهي ٿو.“
- 13 *يوسف جي ٻنهي قبيلن لاءِ دعا گهرندي هن چيو ته
 ”شال هنن جي ديس تي خداوند جي برڪت هجي،
 هاڻو، خدا مٿان آسمان مان جهجهي برسات،
 ۽ هيٺان زمين مان کين چشمن جو پاڻي عطا ڪري.
- 14 شال خداوند جي برڪت سان سندن ديس
 هر موسم جي عمدن ميون سان آسودو هجي.
- 15 شال انهن جا قديم جبل ۽ سدا قائم رهندڙ ٽڪر،
 جهجهن فصلن سان ڍڪيل رهن.
- 16 شال سندن ديس عمدن عمدن شين سان پرپور هجي،
 هاڻو، تنهن جي ئي برڪت سان
 جنهن ڀرندڙ ٻوڙي مان ٿي ڳالهايو.
 شال خداوند جي خيرخواهيءَ جي برڪت
 بني يوسف تي نازل ٿئي،
 هاڻو، اهو ئي يوسف جيڪو پنهنجي ڀائرن جو سردار هو.
- 17 جيئن جوان ڍڳو يا جهنگلي سانءُ تمام طاقتور ٿين ٿا،
 تيئن بني يوسف جي طاقت ئي سندن شان آهي.
 جهڙيءَ طرح جهنگلي سانءُ پنهنجي سڱن سان حملو ڪري ٿو،
 تهڙيءَ ئي طرح افرائيم ۽ منسي قبيلي وارن جا لکين ماڻهو
- سپني قومن کي ڏکي ڌرتيءَ جي چيڙي تائين پهچائيندا.“
- 18 زبولون ۽ اسڪار قبيلن لاءِ دعا گهرندي هن چيو ته
 ”شال بني زبولون پنهنجي ٻيڙين ۾ واپار ڪندي خوش رهن،
 جڏهن ته بني اسڪار پنهنجي خيمن ۾ گذاريندي خوش رهن.
- 19 اهي سمنڊ منجهان دولت حاصل ڪندا،
 هاڻو، سمنڊ جي ڪناري تان هو اهو مال ميڙي گڏ ڪندا.
 سو هو ٻين قبيلن کي پاڻ سان گڏجي خوشيون ملهائڻ لاءِ
 دعوت ڏيندا ۽ اچي خدا آڏو قربانيون پيش ڪندا.“
- 20 گڏ قبيلي بابت هن چيو ته
 ”شال خدا سڳورو هجي، جيڪو بني گڏ جو علائقو وڌائي ٿو،
 جتي هو اهڙي شينهن جيان گهات ۾ ويٺا آهن،
 جيڪو پنهنجي شڪار جي ٻانهن بلڪ مٿو به ڦاڙيو ٿو ڇڏي.
- 21 هنن پنهنجي لاءِ خاص علائقو چوندي ڪنيو آهي،
 چالاءِ جو اڳواڻي ڪندڙن لاءِ اهو مقرر ڪيل هو.
 هو قوم جي اڳواڻن سان گڏجي آيا،
 ۽ خداوند جي شريعت تي
 ۽ بني اسرائيل لاءِ سندس فيصلن تي عمل ڪيائون.“
- 22 دان قبيلي بابت هن چيو ته
 ”بني دان جيڪي بسن علائقي جا رهاڪو آهن،
 سي اتان نڪري دشمنن تي جوان شينهن جيان حملو ڪن ٿا.“
- 23 نفتالي قبيلي لاءِ دعا گهرندي هن چيو ته
 ”بني نفتالي تنهنجي مهربانيءَ سان ڍاول آهن،
 هاڻو، اهي تو خداوند جي برڪت سان ڀريل آهن.
 شال سندن ميراث وارو علائقو وڌي
 گليل ڍنڍ جي ڏاکڻي چيڙي تائين پهچي.“
- 24 آشر قبيلي لاءِ دعا گهرندي هن چيو ته
 ”شال بني آشر سپني قبيلن کان وڌيڪ سڀاڳا ٿين،
 شال اهي پنهنجي هم قوم ڀائرن وٽ گهڻو مقبول ٿين،
 شال وٽن ايترو ته زيتون جو تيل هجي،
 جو هو رستي سان هلندي پنهنجا پير ان ۾ ٻوڙي هلن.
- 25 شال سندن شهرن جي درن ۾ لوهه ۽ پتل جا گز لڳل هجن،
 تان ته اهي هميشه هميشه تائين محفوظ رهن.“

*يوسف جي ٻنهي قبيلن: يوسف جي ٻن پٽن افرائيم ۽ منسيءَ مان سندن نالن پٺيان بني اسرائيل ۾ ٻه قبيل ٿيا.

تائين ڏيکاريا ٿينس. ③ هن کيس ڏکڻ وارو علائقو ۽ اردن ماٿري، يعني کجين جي وٽن واري شهر يريحو جي ماٿريءَ وارو ميدان ڏاکڻي شهر صوغر تائين ڏيکاريو. ④ پوءِ خداوند موسيٰ کي چيو ته ”هي اهو ئي ملڪ آهي جنهن بابت مون ابراهيم، اسحاق ۽ يعقوب سان قسم کڻي چيو هو ته اهو سندن اولاد کي ڏيندس. اهو مون تو کي تنهنجين اکين سان ڏيکاريو آهي، پر تون پار ٽپي اوڏانهن ڪين ويندين.“

⑤ سو خداوند جي ٻانهي موسيٰ، خداوند جي چوڻ موجب اتي موآب جي ميدان ۾ ئي وفات ڪئي. ⑥ کيس موآب جي ميدان جي انهيءَ ماٿريءَ ۾ جيڪا بيت فغور شهر جي سامهون آهي دفن ڪيو ويو. پر اڄ ڏينهن تائين ڪنهن به ماٿوءَ کي انهيءَ جي قبر جي خبر ڪانهي. ⑦ جڏهن موسيٰ وفات ڪئي تڏهن سندس عمر هڪ سؤ ويهه سال هئي. هن جي اکين ۾ اڃا ڌنڌ به ڪونه ٿيو هو، نڪا سندس بدن جي طاقت ئي گهٽي هئي. ⑧ بني اسرائيل جي ماڻهن موسيٰ جي لاءِ موآب جي ميدان ۾ ٽيهه ڏينهن سوڳ ملهائيو. هو تيستائين موسيٰ جي لاءِ روئندا ۽ سوڳ ڪندا رهيا، جيستائين اهي ڏينهن پورا ٿيا.

⑨ نون جو پٽ يشوع دانائيءَ جي روح سان پرپور هو، ڇالاءِ جو موسيٰ پنهنجا هٿ مٿس رکيا هئا. سو بني اسرائيل جا ماڻهو هن جي فرمانبرداري ڪرڻ لڳا ۽ خداوند جيڪو حڪم موسيٰ کي ڏنو هو، تنهن موجب هنن عمل ڪيو. ⑩ انهيءَ وقت کان وٺي بني اسرائيل ۾ موسيٰ جهڙو نبي پيدا ڪونه ٿيو، جنهن سان خداوند روبرو ملاقات ڪئي. ⑪ ٻئي ڪنهن به نبيءَ اهڙا عجيب ڪم ۽ معجزا ڪين ڏيکاريا، جيڪي مصر جي ملڪ ۾ فرعون، سندس عملدارن ۽ ساري ملڪ کي ڏيکارڻ لاءِ موسيٰ کي خداوند مصر جي ملڪ ۾ موڪليو. ⑫ ٻيو ڪوبه نبي ڪڏهن ائين ڪري نه سگهيو جيئن موسيٰ ساري بني اسرائيل جي اڳيان زور آور هٿ سان وڏا هيبتناڪ ڪم ڪري ڏيکاريا.

⑫ پوءِ موسيٰ ساري بني اسرائيل کي مخاطب ٿيندي چيو ته ”اي خدا جا پيارو! اسان جي خدا جهڙو ٻيو ڪوبه ڪونهي، جيڪو عرش کان ڪڪرن تي حشمت سان سوار ٿي اسان جي مدد ڪرڻ لاءِ اچي ٿو. ⑭ اهو ازلي خدا ئي اسان جي جاءِ پناهه آهي، سندس ٻانهون اسان جي لاءِ دائمي سهارو آهن. خدا اوهان کي فرمايو آهي ته ’دشمنن کي برباد ڪري ڇڏيو.‘ سو هو اوهان جي دشمنن کي اوهان جي اڳيان لوڏي ڪڍندو، سو اي يعقوب جو اولاد!

اوهين انهيءَ ملڪ ۾ سلامتيءَ سان رهندا، جيڪو جهجهي اناج ۽ مٺي سان پريل آهي، ۽ جنهن تي آسمان مان ماڪ وسندي پيئي رهي. ⑮ اي بني اسرائيل! اوهين ڪيڏا نه سپاڳا آهيو! اوهان جهڙي ٻي ڪابه قوم ناهي، جنهن کي خداوند پاڻ بچايو هجي. اهو ئي ڍال جيان اوهان جي حفاظت ٿو ڪري، ۽ اهو ئي اوهان جي حشمت واري تلوار آهي. سو اوهان جا دشمن اوهان وٽ اچي پيش پوندا، ۽ اوهين تڪرن تي ٺهيل سندن پوڄا گهرن کي لتاڙي ناس ڪندا.“

موسيٰ جي وفات

34 ① پوءِ موسيٰ موآب جي ميدان مان نبو جبل جي پسگاه نالي چوٽيءَ تي چڙهي ويو، جيڪا يريحو شهر جي سامهون آهي. خداوند هن کي گلعاد جو سڄو علائقو اتر طرف دان شهر تائين ڏيکاريو. ② ان کان سواءِ نفتاليءَ جو سڄو علائقو، افرايم ۽ منسيءَ جو سڄو علائقو ۽ يهوداه جو سڄو علائقو اولهه طرف پونوچ سمنڊ